AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Didem AKYILDIZ

18. YÜZYILA AİT BİR KISSA-YI YÛSUF
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİN)

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2012

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Didem AKYILDIZ

18. YÜZYILA AİT BİR KISSA-YI YÛSUF
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİN)

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Ali CİN

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2012

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Didem AKYILDIZ'ın bu çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : **Yrd. Doç. Dr. Vedat KARTALCIK**

Üye (Danışmanı) : **Yrd. Doç. Dr. Ali CİN**

Üye : **Yrd. Doç. Dr. Suat ÜNLÜ**

Tez Konusu: **18. Yüzyıla Ait Bir Kıssa-yı Yusuf (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)**

Onay : Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 05/01/2012

Mezuniyet Tarihi : 05/01/2012

Prof. Dr. Mehmet ŞEN
Müdür

.....

İ Ç İ N D E K İ L E R

KISALTMALAR LİSTESİ vi
İŞARETLER LİSTESİ vi
METİNDE KULLANILAN ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ vii
ÖZET viii
SUMMARY ix
ÖNSÖZ x
GİRİŞ 1
1. Kıssa-yı Yûsuf 2
2. Türk Edebiyatında Yazılmış Bazı Kıssa-yı Yûsuflar 2
2.1. Ali'nin Eseri 3
2.2. Haliloğlu Ali'nin Eseri 3
2.3. Şeyyad Hamza'nın Eseri 3
2.4. Süle Fakih'in Eseri 4
2.5. Ahmed'in Eseri 4
2.6. Erzurumlu Darîr'in Eseri 4
2.7. Şeyh Akşemseddin-zâde Hamdullah Hamdi'nin Eseri 5
2.8. Kemalpaşa-zâde'nin Eseri 5
2.9. Abdurrahman Gubârî'nin Eseri 5
3. Kıssa-yı Yûsuf Mesnevisi 6
3.1. İncelenen Kıssa-yı Yûsuf'un Yazarı Hakkında 6
3.2. Eserin Yazılış Tarihi 8
3.3. Eserin Nüshası 8
3.4. Eserin Şekil Özellikleri 9
3.5. Eserin Dil Özellikleri 10

BİRİNCİ BÖLÜM
İNCELEME

1. İMLA ÖZELLİKLERİ 12
1.1. Ünlülerin Yazılışı 13
1.2. Ünsüzlerin Yazılışı 14
2. SES BİLGİSİ 15
2.1.ÜNLÜLER 15

2.1.1.Ünlü Değişmeleri 16
2.1.1.1 kapalı e (ė) 16
2.1.1.2. u > i değişmesi 16
2.1.1.3. ü > i değişmesi 16
2.1.1.4. e > i değişmesi 16
2.1.2. Ünlü Uyumu 17
2.1.2.1. Kalınlık-İncelik Uyumu 17
2.1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu 18
2.1.3. Ünlü Düşmesi 18
2.1.4. Ünlü Türemesi 18
2.1.5. Ünlü Birleşmesi 18
2.2.1.6. Ek Uyumsuzluğu 19
2.2. ÜNSÜZLER 19
2.2.1. Ünsüz Değişmeleri 19
2.2.1.1. t- > d- değişmesi 19
2.2.1.2. -t- > -d- değişmesi 20
2.2.1.3. -t > -d değişmesi 20
2.2.1.4. k- > g- değişmesi 20
2.2.1.5. -k- > -g- değişmesi 21
2.2.1.6. ķ- > ġ- değişmesi 21
2.2.1.7. -ķ- > -ġ- değişmesi 21
2.2.1.8. -ķ > -ġ değişmesi 21
2.2.1.9. d- > ţ- değişmesi 21
2.2.1.10. -d > -t değişmesi 21
2.2.1.11. -ç- > -ş- değişmesi 22
2.2.1.12. -j- > -ş- değişmesi 22
2.2.1.13. -ķ- > -ẖ- değişmesi 22
2.2.1.14. b- > p- değişmesi 22
2.2.1.15. -n- > -l- değişmesi 22
2.2.1.16. -r- > -l- değişmesi 22
2.2.1.17. -k > -h değişmesi 22
2.2.1.18. -v- > -b- değişmesi 22
2.2.1.19. -v- > -p- değişmesi 23
2.2.1.20. -m- > -n- değişmesi 23
2.2.2. Ünsüz Türemesi 23

2.2.3. Ünsüz Düşmesi 23
2.2.4. Ünsüz Benzeşmesi 24
2.2.5. Ünsüz İkizleşmesi 24
2.2.6. Yer Değiştirme 24
2.2.7. Hece Düşmesi 24
3. ŞEKİL BİLGİSİ 24
3.1. YAPIM EKLERİ 24
3.1.1. İsimden isim yapım ekleri 24
3.1.2. İsimden fiil yapım ekleri 26
3.1.3. Fiilden fiil yapım ekleri 27
3.1.4. Fiilden isim yapım ekleri 28
3.2. İSİM 29
3.2.1. Çokluk Eki 29
3.2.2. İyelik Ekleri 30
3.2.3. İsim Hâl Ekleri 30
3.2.3.1. Belirtme hâli eki 30
3.2.3.2. Yönelme hâli eki 31
3.2.3.3. Bulunma hâli eki 31
3.2.3.4. Ayrılma hâli eki 31
3.2.3.5. İlgi hâli eki 32
3.2.3.6. Vasıta hâli eki 32
3.2.3.7. Eşitlik hâli eki 32
3.2.3.8. Yön ekleri 32
3.2.4. Soru Eki 32
3.2.5. Aitlik Eki 33
3.3. SIFAT 33
3.3.1. Niteleme Sıfatları 33
3.3.2. Belirtme sıfatları 33
3.3.2.1. İşaret sıfatları 33
3.3.2.2. Sayı Sıfatları 34
3.3.2.3. Soru Sıfatları 34
3.3.2.4. Belirsizlik Sıfatları 34
3.4. ZAMİR 35
3.4.1. Şahıs Zamirleri 35
3.4.2. İşaret Zamirleri 38

3.4.3. Dönüşlülük Zamirleri 39
3.4.4. Belirsizlik Zamirleri 39
3.4.5. Soru Zamirleri 40
3.4.6. Bağlama Zamirleri 41
3.5. ZARF 41
3.5.1. Yer ve Yön Zarfları 41
3.5.2. Zaman Zarfları 42
3.5.3. Miktar Zarfları 43
3.5.4. Soru Zarfları 44
3.6. EDAT 44
3.6.1. Ünlem ve Çağırma Edatları 44
3.6.2. Bağlama Edatları 45
3.6.3. Son Çekim Edatları 47
3.6.4. Kuvvetlendirme Edatları 47
3.6.5. Soru Edatları 48
3.6.6. İşaret Edatları 48
3.6.7. Şüphe Edatı 48
3.7. FİİL 48
3.7.1. Şahıs Ekleri 48
3.7.1.1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri 48
3.7.1.2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri 49
3.7.2. Şekil ve Zaman Ekleri 49
3.7.2.1. Bildirme Kipleri 49
3.7.2.1.1. Geniş Zaman Kipi 49
3.7.2.1.2. Şimdiki Zaman Kipi 50
3.7.2.1.3. Görülen Geçmiş Zaman Kipi 50
3.7.2.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman Kipi 51
3.7.2.1.5. Gelecek Zaman Kipi 51
3.7.2.2. Tasarlama Kipleri 52
3.7.2.2.1. Şart Kipi 52
3.7.2.2.2. İstek Kipi 52
3.7.2.2.3. Gereklilik Kipi 53
3.7.2.2.4. Emir Kipi 53
3.7.3. Fiillerin Birleşik Çekimi ve İsim Fiili 53
3.7.4. Soru Eki 55

3.7.5. Sıfat-Fiil Ekleri 55
3.7.6. Zarf-Fiil Ekleri 55
4. YAPIM EKLERİ DİZİNİ 57

İKİNCİ BÖLÜM
ÇEVİRİ YAZILI METİN 64

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
GRAMATİKAL DİZİN 268

SONUÇ 548
KAYNAKÇA 552
ÖZGEÇMİŞ 555

KISALTMALAR LİSTESİ

Age: Adı Geçen Eser

Ar. : Arapça

bk.: Bakınız

C : Cilt

çev. : Çeviren

Far. : Farsça

H : Hicri

hzl. : Hazırlayanlar

krş. : Karşılaştırınız

M: Miladi

MÖ : Milattan önce

nu. : Numara

T. : Türkçe

TDAY Belleten: Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten

TDK: Türk Dili Kurumu

TKAE: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü

vb. : Ve benzeri

Yun. : Yunanca

İŞARETLER LİSTESİ

// : Fonem Parantezi

- : Fiil kökü, fiil köküne gelen ek

< : Bu şekilden gelir

>: Bu şekle gider

/ : Değişme

[…]: Metinde yazılması gerekirken yazılmamış harf, ek veya kelimeyi gösterir.

METİNDE KULLANILAN ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

آ ا	a, ā, e
ا یـ	ı, i, ī, ė
او	o, ö, u, ū, ü
ب	b, p
پ	p
ة ت	t
ث	s̱
ج	c
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	ẕ
ر	r
ز	z
س	s
ش	ş
ص	ṣ
ض	ḍ, ż
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	ʿ
غ	ġ
ف	f
ق	ḳ
ك	k
ل	l
م	m
ن	n
ك	ŋ
و	v, o, ö, u, ū, ü
ۋ	w
ه	h, e, a
ي ى	y, ı, i, ī
ء	ʾ

ÖZET

Çalışma konumuzu oluşturan bu Kıssa-yı Yûsuf, 18. yüzyılda, Muhammed bin Hüseyin tarafından yazılmıştır. Eserin tek nüshası vardır. Mesnevi türünde yazılan bu eser, toplam 100 varak, 3485 beyittir. Çalışmamız giriş, inceleme, çevriyazılı metin ve dizin kısımlarından oluşmaktadır. Giriş kısmında Kıssa-yı Yûsuf, Türk Edebiyatındaki bazı Kıssa-yı Yusuflar ve inceleme yapılan Kıssa-yı Yûsuf mesnevisinden bahsedilmiştir. İnceleme kısmında, eserin imla, ses ve şekil özellikleri üzerinde durulmuştur. Daha sonra Arap harfli metin, çevriyazı olarak verilmiş ve ardından dizin kısmında eserin söz varlığı, gramatikal bir düzende incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kıssa-yı Yûsuf, Yûsuf ve Züleyha, 18. yüzyıl, Eski Anadolu Türkçesi, Muhamed Bin Hüseyin

SUMMARY

The Joseph Parable (The Story of Joseph and Zuleykha), the subject of our study in question, was written by Muhammad Bin Hossein in 18th century. There is one manuscript of the work. The work that was written in Marhnawi form, totally has 100 leaves and 3485 coupled. Our study consists of introduction, examination, transcripted text and index. The Jospeh Parable, some other Joseph Parables in Turkish Literature and the parable that we studied on are mentioned in the introduction part of work. We focused on punctuation, phonetic and formal features of the work in the examination part. Then text is presented as transcipted from Arabic letters to Latin letters, and after more lexicology of the work presented in grammatical order in the index part of study.

Key words: The Joseph Parable, 18. century, The Story of Joseph and Zuleykha, Old Anatolian Turkish, Mohammad Bin Hossein.

ÖNSÖZ

Kur'an-ı Kerim'de Yûsuf sûresinde 111 ayette anlatılmış, baştan sona tam bir hikâye hüviyetine sahip tek hikâye olan Kıssa-yı Yûsuf, Kur'an-ı Kerim'de "ahsenü'l-kasas" yani "en güzel kıssa" olarak vasıflandırılmaya layık görülmüş bir hikâyedir. Bu hikâye önce Arap ve İran edebiyatlarında, daha sonra da Türk Edebiyatında asırlar boyu manzum ve mensur olarak çeşitli kişilerce çeşitli biçimlerde kaleme alınmış, değerini ve insanlar üzerindeki etkisini hiçbir zaman yitirmemiş ve yitirmeyecek kutsal bir hikâyedir.

Türk Edebiyatında Kıssa-yı Yûsuf yazma geleneği, Harezmli Ali olarak da bilinen Ali ile başlar. Dörtlüklerle yazılmış olan Ali'nin eseri, bünyesinde hem Doğu hem Batı Türkçesi dil özelliklerini barındırmasıyla Karışık Dilli eserler olarak da bilinen eserler arasında mühim bir rol oynar. Ali'nin eserinden sonra Anadolu'da mesnevi türünde yazılmış ilk Yûsuf u Züleyhâ olma özelliğine sahip bir diğer eserimiz, Şeyyâd Hamza'ya ait Yûsuf u Züleyhâ'dır. Eserini 13. yüzyılın sonunda sade bir dil ile yazan Şeyyâd Hamza'nın ardından Süle Fakih, Erzurumlu Darîr gibi şairlerin zamanında çok sevildiği anlaşılan Yûsuf u Züleyhâ Hikâyeleri gelir. 15. yüzyılda yaşadığı bilinen Hamdullah Hamdi'nin kaleme aldığı Yûsuf u Züleyhâ hikâyesi ise mesnevi tarzında yazılmış edebi değeri en yüksek Yûsuf u Züleyhâ hikâyesi olarak kabul edilmektedir. Bu eserlerle birlikte inceleme konumuzu oluşturan Kıssa-yı Yûsuf mesnevisinin elimizdeki yegâne nüshası 18. yüzyıl Osmanlı Döneminde yazılmıştır.

Üzerinde çalıştığımız eserin müellif hattı yoktur. İnceleme, eserin Milli Kütüphane'de 06 Mil Yz A 9605 numara ile kayıtlı bulunan nüshası üzerinde yapılmıştır.

Çalışmamız *Giriş*, *İnceleme*, *Çevriyazılı Metin* ve gramatikal bir *Dizin*'den oluşmaktadır. Giriş bölümünde Kıssa-yı Yûsuf hakkında genel bir bilgi verildikten sonra bu hikâyenin Türk Edebiyatındaki önemli temsilcileri üzerinde durulmuştur. Daha sonra ise inceleme konusu yapılan Kıssa-yı Yûsuf adlı mesnevinin yazarı, eserin yazıldığı tarih, eserin dili ile tür ve şekil özelliklerinden bahsedilmiştir.

İnceleme bölümü, eserin imla, ses ve şekil özelliklerini kapsamaktadır. Ayrıca inceleme bölümünün sonunda, metinde geçen yapım eklerinin kullanım sıklığını belirtmek için yapım ekleri dizini oluşturulmuştur. Eldeki nüshada birçok imla kusurları görülmekle birlikte eserin genel itibariyle Eski Anadolu Türkçesiyle yazılmış diğer eserlerin dil özellikleriyle paralel özellikler gösterdiği saptanmıştır. Bununla birlikte fazlaca atasözü ve deyim geçen metnimizde sözlüklerde pek sık rastlayamadığımız ağız özellikleri de bulunmaktadır.

İnceleme kısmından sonra, Uygur imlasının da tesiri görüldüğü Arap harfli metnimizin genel olarak kabul gören Türkçe çeviri yazı alfabesiyle yazıldığı metin kısmı gelmektedir.

Metni kurarken edisyon kritiğe elverişli başka bir nüshanın daha olmayışı zorlanmamıza sebep olmuştur. Metin kısmında, nüshanın varakları 1a, 1b, 2a, 2b vb. olarak belirtilip her beyit, varak numaraları da belirtilerek ayrı ayrı numaralandırılmıştır. (Örneğin; 1a-1, 2b-15, 3a-7… gibi.) Metni aktarırken bariz görülen imla kusurları dışında, sesletimin önemli olduğu düşünülerek yazıldığı gibi aktarılmasına özen gösterilmiştir.

Dizin kısmında metinde geçen kelimeler gramatikal bir düzende alfabetik sırayla verilerek eserin söz varlığı ortaya konulmuştur. Madde başından sonra parantez içinde kelimenin hangi dile ait olduğu belirtilmiştir.(Ar., Far. gibi) Bununla birlikte Türkçe kelimelerin bu şekilde belirtilmesine gerek duyulmamıştır. Arapça ve Farsça gibi yabancı asıllı kelimeler eğer farklı bir biçimde geçtiyse, bu da yine madde başından sonra parantez içinde kelimenin aslî hâli yazılarak gösterilmiştir. Madde başından sonra, kelimeye eklenen ekler ve kelimeyle oluşturulan birleşik fiiller yine kendi içinde alfabetik olarak dizilip geçtiği beyit numaralarıyla birlikte yazılmıştır.

Çalışmamızın amacı farklı zaman ve coğrafyalarda yazılmış olan Kıssa-yı Yûsuf eserleri üzerinde yapılan çalışmalara, 18. yüzyılda yazıldığı bilinen bu mesnevi ile bir yenisini katmaktır.

Teşvikleriyle başladığım bu çalışmayı yine onun yardımlarıyla sürdürdüğüm kıymetli hocam Yrd. Doç. Dr. Ali Cin'e, metni okumamda yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Furkan Öztürk'e bütün içtenliğimle şükranlarımı sunarım. Ayrıca tüm zor zamanlarımda yanımda olan çalışma arkadaşlarım Arş. Gör. Yaşar Tokay ve Arş. Gör. Esra Kavasoğlu'na da teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Didem AKYILDIZ

ANTALYA 2012

GİRİŞ

1. Kıssa-yı Yûsuf

Türk edebiyatında *Kıssa-yı Yûsuf, Yûsuf u Züleyha, Yûsuf u Zelîha* gibi adlarla bilinen bu hikâye, genel itibariyle Yûsuf peygamberin hayat hikâyesini konu alan, asırlar boyu çeşitli kişilerce çeşitli biçimlerde kaleme alınmış ve zevkle okunmuş bir hikâyedir.

Yûsuf u Züleyha hikâyesinin esasına dair belirtiler, tarihin ilk çağlarına kadar uzanmaktadır.[1] Hikâye, ilk olarak bazı unsurlarıyla MÖ 14. yüzyılda eski bir Mısır hikâyesinde yer almıştır. Ayrıca Tevrat'ın ilk kitabı "Tekvin-bab 0-50"de de geniş biçimde yer alırken İncil'de ise "Resulllerin işleri, bab 7 de" kısaca konu edilmiştir.[2]

İslam çağındaki Türk edebiyatında hikâye türünün ilk kaynağı, Kur'an'daki kıssalar, dervişler arasında yayılmaya başlayan enbiya ve evliya menkıbeleri, din ulularının efsaneleştirilmiş kişilikleri ve kahramanlıkları çevresinde beliren söylentilerdir.[3] İşte bu hikâyelerden biri de Kur'an-ı Kerim'de Yûsuf sûresinde 111 ayette anlatılmış, baştan sona tam bir hikâye hüviyetine sahip tek hikâye olan Kıssa-yı Yûsuf'tur ki bu hikâye Kur'an-ı Kerim'de "ahsenü'l-kasas" yani "en güzel kıssa" olarak vasıflandırılmaya layık görülmüş bir hikâyedir.

Kutsal kitaplarda yer almasıyla birlikte, içeriğinde evrensel tema ve duyguları barındırması nedeniyle de hem Batı hem de Doğuda ünlenmiş bu hikâyenin kaynağını -kesin çizgilerle ayrılmamakla beraber- Batıda Tevrat, Doğuda yani, Arap, İran ve Türk edebiyatlarında ise Kur'an-ı Kerim oluşturmaktadır.

2. Türk Edebiyatında yazılmış Bazı Kıssa-yı Yûsuflar

Hem Kur'an-ı Kerim'de geçmesi hem de konusunun orijinalliğiyle en çok yazılan ve okunan hikâyelerin başında gelen Kıssa-yı Yûsuf'u birçok şair, kendi duyuş ve görüşlerini de katıp hikâyeyi daha çekici bir hale getirerek yüzyıllar boyunca kaleme almışlardır. Agâh Sırrı Levend'in tespitine göre manzum ve mensur yüze yakın Yûsuf ve Züleyhâ Hikâyesi vardır.[4]Bunlar arasında müellifleri bilinenlerden bazıları şunlardır:

---

[1] Prof. Dr. Gönül Ayan; "*Ahmet Yesevi Etkisiyle Yazılan İki Yusuf u Züleyha*," Türkiyat Araştırmaları Dergisi, sayı:3, Konya 1997,s. 31.

[2] Nurullah ÇETİN, *"Yeni Türk Şairinin 'Yûsuf ve Züleyhâ Hikâyesi' Duyarlılığı"* Türkoloji Dergisi, XIII. cilt, sayı I, Ankara 2000. s.109.

[3] Agah Sırrı Levend, "*Divan Edebiyatında Hikaye*", TDAY Belleten, Ankara, 1967, s.71.

[4] Agah Sırrı Levend, "*Hamdi'nin Yûsuf u Züleyhâ'sı*", TDAY Belleten, Ankara, 1968, s.173.

2.1. Ali'nin eseri

Türk edebiyatında yazılmış ilk Kıssa-yı Yûsuf olma özelliğini taşır. Eserin yazarı Türklük Dünyasında *Ali*, *Harezmli Ali, Kul Ali, Gul Gali* adıyla anılmaktadır. Hayatı hakkında elimizde yeterli derecede bilgi olmamakla birlikte, Harezmli bir Oğuz Türkü olduğu bilinmektedir. Eser 1234 yılında dörtlükler halinde yazılmış ve 12'li hece vezni kullanılmıştır. Birçok nüshası bulunan eser üzerinde ilk çalışma Houtsma'ya aittir. Eser üzerinde farklı kişiler tarafından çeşitli araştırmalar yapılmış olmakla birlikte, son olarak en kapsamlı çalışma Ali Cin tarafından yapılmıştır.[5] Eserin önemli özelliklerinden biri de Doğu ve Batı Türkçelerini bünyesinde barındırmış olmasından ötürü Karışık Dilli Eserler olarak tabir edilen eserler arasında yer almasıdır.

2.2. Haliloğlu Ali'nin eseri

13. yüzyılda Kırım civarlarında yaşayan Kırım diline vakıf ve Oğuz Türklerine mensup bir şair olduğu anlaşılan Haliloğlu Ali[6] bu eserini, Kırımlı Mahmud adlı bir şair tarafından Kırım diliyle yazılmış olan Yûsuf ve Züleyhâ hikâyesinden Anadolu Türkçesine tercüme etmiştir. Eser dörtlüklerle ve 7'li hece vezniyle kaleme alınmıştır.

2.3. Şeyyad Hamza'nın eseri

Şeyyad Hamza'nın hayatı ile ilgili çok az bilgi vardır. 13. yüzyılın sonu, 14. yüzyılın başında yazmış olduğu Destân-ı Yûsuf'un tek nüshası Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'nde bulunmaktadır[7]. Eser sanat kaygısı gözetilmeksizin gayet sade bir dille yazılmıştır. Şeyyad Hamza'nın bu eserinin önemi, mesnevi tarzında Anadolu sahasında yazılmış ilk Yûsuf ve Züleyha hikâyesi olmasıdır. Eser üzerine ilk çalışmayı Dehri Dilçin[8] yapmıştır. Talat Tekin[9]

---

[5] Ali Cin, "*Ali' Kıssa-i Yûsuf (H.630/M.1233) Metin-İnceleme-Dizin"* Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora tezi, Ankara 2004.

[6] Şahin Köktürk, "*Halil Oğlu Ali'nin Yûsuf ve Zeliha Hikayesi*" , Türkish Studies, Volume 2/4 Fall 2007.

[7] Emin Eminoğlu, " *Şeyyad Hamza, Destân-ı Yûsuf*", IQ Yay. İstanbul, 2008, s.38.

[8] Dehri Dilçin, "Şeyyad Hamza, Yûsuf u Züleyha" TDK Yay., İstanbul, 1946.

[9] Talât Tekin, "*13. Asır Anadolu Şairlerinden Şeyyad Hamza'nın Destân-ı Yûsuf Mesnevisi Üzerinde Dil Tetkikleri*", Türkiyat Enstitüsü, Tez nu. 367, İstanbul, 1951.

ve Çimen Özçam[10] eserin dil özelliklerini incelerken son olarak Osman Yıldız[11] ve Emin Eminoğlu[12] eser üzerinde çalışmış isimlerdir.

2.4. Süle Fakih'in eseri

Türk edebiyatının Yûsuf ve Züleyha hikâyesini kaleme alan önemli şairlerinden biri de Süle Fakih'tir. Şairin adının kesin olarak ne olduğu araştırmacılar tarafından çok tartışılmıştır.[13] Hayatı hakkında hiçbir belgeye rastlanamayan Süle Fakih'in hangi yüzyılda yaşamış olduğu konusunda da tam bir görüş hâkim değildir. Kimi araştırmacılar 13. yüzyılda yaşamış olduğu kanaatindeyken kimi araştırmacılar da 14. yüzyılda yaşamış olduğunu düşünmektedirler. Eserin Türkiye genelinde yaklaşık 17 adet nüshası olduğu bu metin üzerinde çalışmış olan Kazım Köktekin tarafından tespit edilmiştir.[14] Eser *fâilâtün, fâilâtün, fâilün* kalıbıyla kaleme alınmış yaklaşık 4800 beyitten oluşan hacimli bir eserdir. Dili oldukça sade olup, halk diline yakın bir kullanımı vardır.[15]

2.5. Ahmed'in eseri

Eserin dil özelliklerine bakıldığında 14. yüzyılda yazıldığı tahmin edilmektedir. Müellifi hakkında kaynaklarda hiçbir bilgi geçmemektedir. Eserin tek nüshası Konya Âsâr-ı Atîka Müzesindedir.[16]

2.6. Erzurumlu Darîr'in eseri

Şair ve bilhassa nâsir olarak şöhret bulan Erzurumlu Darîr, 14. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış olup hayatı hakkındaki bilgileri yine ancak kendi eserlerinden edinilmektedir. Darîr bilinen ilk eseri olan Kıssa-yı Yûsuf'u 1367 yılında kaleme almıştır. Eserin tek nüshası İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'ndedir. Eser mesnevi tarzında, *fâilâtün,*

---

[10] Çimen Özçam, "*Şeyyad Hamza'nın Yûsuf u Züleyha Adlı Eserinin Dil Özellikleri",* Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1993.

[11] Osman Yıldız, "*Şeyyad Hamza, Yûsuf u Züleyha",* Akçağ Yay., Ankara, 2008.

[12] Emin Eminoğlu, " *Şeyyad Hamza, Destân-ı Yûsuf*", IQ Yay. İstanbul, 2008,

[13] İsmail Ünver, "*Sulı, Suli, Sula, Sule ve Süli Fakih Rivayetleri Üzerine*", Türkoloji Dergisi, Dil ve Edebiyat Araştırmaları Derneği Yay., no: 2 XIV. C.1, Ankara, 2001, s.15-20.

[14] Kazım Köktekin, "*Süle Fakih'in Yûsuf ve Zelihası (İnceleme-Metin-Dizin)"* 2 cilt, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1994 (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

[15] Kazım Köktekin, "*Bir Yûsuf ve Zeliha Şairi Süle Fakih ve Eseri*", Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi S.4 Erzurum, 1996, s.173-179.

[16] Leyla Karahan, "*Erzurumlu Darir, Kıssa-yı Yûsuf*" TDK. Yay., Ankara, 1994, s. 13.

fâilâtün, fâilün kalıbıyla kaleme alınmıştır. Yaklaşık 2126 beyittir. Darîr bu mesnevisini diğer eserlerinden farklı bir bölgede, muhtemelen Doğu Anadolu'da yazmıştır. Birçok araştırmacı onu Âzeri Türkçesinin temsilcisi sayarsa da, eserleri esas itibariyle Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini taşır.[17] Eser hakkında en önemli çalışma Leyla Karahan'a aittir.

2.7. Şeyh Akşemseddin-zâde Hamdullah Hamdi'nin eseri

Bilindiği gibi Türk Edebiyatında ilk Kıssa-yı Yusuf Ali'ye aittir. Ancak mesnevi tarzında yazılmış ve edebi değere sahip ilk eser ise Hamdi'nin Yûsuf u Züleyhâ'sı kabul edilmektedir.

Hamdi ünlü tefsircilerin eserlerini göz önünde tutmuş, Kur'an'ın bu kıssa ile ilgili ayetlerini bölüm başlarına alarak, ayrıca Züleyha'ya da büyük yer ayırarak eserini meydana getirmiştir. Hamdi'nin mesnevisi, bu özelliğinden başka, canlılığı ve sanat değeriyle zamanında çok beğenilmiştir. Eser 1491 yılında kaleme alınmıştır. 6159 beyitten oluşan hacimli bir eserdir. Eserin birçok nüshası bulunmaktadır.[18] Eser üzerine Agâh Sırrı Levend, Naci Onur[19] ve Cavit Kavcar'ın[20] çalışmaları vardır.

2.8. Kemalpaşa-zâde'nin eseri

Kemalpaşa-zâde eserini 16. yüzyılın başında *mefâ'îlün mefâ'îlün fa'ûlün* vezninde kaleme almıştır. Eserinde Molla Cami'nin büyük tesiri görülmektedir.7777 beyitten oluşmuş hacimli bir eser niteliğindedir. Eser üzerine Mustafa Demirel'in bir çalışması vardır.[21]

2.9. Abdurrahman Gubârî'nin eseri

16. yüzyılda yaşamış olan Abdurrahman Gubârî'nin Yûsuf u Züleyha adlı mesnevisi, Molla Cami ve Hamdi'nin aynı isimdeki mesnevilerine nazire olarak yazılmıştır. Gubârî eserini yazma amacı olarak bu iki mesnevinin meşhur ve değerli eserler olmakla birlikte, sık sık konuyla ilgisiz bahislere ve gereksiz ayrıntılara girdiğini, tertip bakımından düzensiz

---

[17] Age s.23-26.

[18] Agah Sırrı Levend, "*Hamdi'nin Yûsuf u Züleyhâ'sı*", TDAY Belleten, Ankara, 1968, s.175.

[19] Naci Onur, "*Hamdî, Yûsuf u Züleyhâ*", Akçağ Yay., Ankara 1991.

[20] Cahit Kavcar, "*Hamdullah Hamdi'nin Yûsuf u Züleyha'sı*", TDAY Belleten, Ankara, s.1968-1969, s.157-172.

[21] Mustafa Demirel, "*Yûsuf u Züleyha*" Kültür ve Turizm Bakalnlığı Yay., Ankara, 1983.

olduğunu ve mesnevi tarzına uygun olmayan formlar ihtiva ettiğini söylemiş ve kendi eserini öz, akıcı, tertipli bir mesnevi olarak yazmak istediğini yine kendi eserinde ifade etmiştir.[22]

3. Kıssa-yı Yûsuf Mesnevisi

3.1. İncelenen Kıssa-yı Yûsuf'un Yazarı Hakkında

Üzerinde çalışma yaptığımız eserin müellifi hakkında kesin bir bilgi maalesef edinilememiştir. Bilindiği gibi Türk Edebiyatında asırlar boyu farklı kişiler tarafından çeşitli Kıssa-yı Yûsuflar vücuda getirilmiştir. Bunların içinde orijinal metinler olduğu gibi bazı metinler nazire olarak yazılmış bazıları da nazire şeklinde olmaksızın birden fazla Kıssa'yı Yûsuf'tan esinlenerek şairin kendinden de bir şeyler katmasıyla yazılmıştır. Öyle gösteriyor ki üzerinde çalıştığımız metin de birden fazla Kıssa'yı Yûsuf'tan esinlenerek yazılmış bir eserdir. Eserde Şeyyad Hamza'dan, Erzurumlu Darîr'den ya aynen alınmış yahut birkaç kelimesi farklı yazılmış birkaç beyit görülmekle birlikte eserde en çok Süle Fakih'in tesiri hissedilmektedir. Şöyle ki eserde toplam yedi gazel geçmektedir. Bunların dördünün makta kısmında "**faḳī**" ismi geçmektedir. Eserde genellikle günlük konuşma dili olarak nitelendirebileceğimiz bir dil hâkimken bahsi geçen bu gazellerde dil biraz daha edebi bir hale bürünüyor ve eserin genel üslubu biraz daha farklılaşıyor. Bununla birlikte çabalarımıza rağmen Süle Fakih'in eserine maalesef dolaylı yoldan[23] ulaşabildiğimiz için bu eserler üzerinde tam bir mukayese fırsatı bulamadık. Aşağıda bahsi geçen gazellerin makta kısımları gösterilmiştir.

"*olur*" redifli gazelin (18b-17) makta kısmı:

*geç tekebbürlikden bugün ey **faḳī***
ṣāḥibü 'l-kibr anda key maḥzūn olur

[22] Hasan Aktaş, "*Abdurrahman Gubârî, Yûsuf u Züleyha",* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2006, s. 6.

[23] Bu eserden Ülkü Çetinkaya'nın yapmış olduğu doktora tezinde -"*Aşk Mesnevilerinde Kadın (Yûsuf u Züleyha ve Hüsrev ü Şirin Mesnevileri)"*Ankara Ünv. Sosyal Bilimler Enstitüsü"- Süle Fakih'in mesnevisinden örneklere bolca yer vermesiyle yararlanılabilmiştir.

"durur" redifli gazelin (19b-14) makta kısmı:

*söyle **faḳī** daḫı ʿaşḳından anuŋ*
hīç uşanmaz dāʿimā bülbüldurur

"-esin" redifli gazelin (32b-6) makta kısmı:

*ṣabr ėderseŋ sen daḫı ey **faḳī***
evliyālar ėrdügine ėresin

"-a" sesiyle kafiyeli gazelin (61a-4) makta kısmı:

*söyle **faḳī** daḫı yūsuf bostānın*
inşāʾllāh naẓm ėde tezcek çıḳa

Bu gazeller dışında şair, 41b-11 numaralı beyitle birlikte, bir konudan diğer konuya geçiş beyitleri diye de adlandırabileceğimiz beyitlerde, Kıssa-yı Yûsuf hakkında övgü dolu sözler söylemiş ve hikâyenin Allah tarafından iletilen kutsal bir hikâye olduğunu vurguladıktan sonra yeni konuya geçmeden bir önceki beyitte yine **faḳī** ismini zikretmiştir:

41b-11 *müstemiʿ oluŋ gėne bir destān*
ėydiserem diŋleŋüz ey dostān

41b-12 *diŋleyüben bu sözi fehm ėdesin*
yūsufuŋ gülistānın yaylayasın

41b-13 *buncılayın şekerlü söz ḳanda var*
isteriseŋ gėne gülistānda var

41b-14 *buŋa gülistān-ı yūsuf dėyeler*
güllerini dėrüben yaylayalar

41b-15 *bundan artuḳ destānlar çoḳ durur*
diŋleyenlere ṣevābı yoḳ durur

41b-16 *illā bunı dıŋleyenlere ṣevāb*
vėriserdür aḫı allāh bī-ḥesāb

41b-17 *zīrā bu destānı allāh söyledi*
cebrāʾīl hem bunı vaṣf eyledi

42a-1 *ḳıṣṣalaruŋ görklü yegrekidi*
kim oḳursa yazuġun yorurıdı

42a-2 *söyle faḳīnüŋ yazuġunı dilim*
yarlıġaġıl ey kerīm ey raḥīm

Üzerinde çalışılan nüshanın müstensihine gelince, eserin son beyitinde (100a-17) müstensihi olduğunu düşündüğümüz *Muhammed bin Hüseyin'in adı geçmektedir.*

"el-luġat-i ketebehū muḥammed bin ḥüseyn ġaferuʾl-lāh
lehü ve livālideyni ve li cemīʿüʾl-müʿmīnīn"

Müstensih olduğunu düşündüğümüz bu kişi hakkında da hiçbir kayıt bulunamamakla birlikte, eseri yazış tarzına bakıldığında çok iyi bir müstensih olmadığı söylenebilir. Ayrıca inceleme yaptığımız eserin tek nüshası olan Milli Kütüphanede 06 Mil Yz A 9605 numaralı kayıtta yer alan yazmanın arkasında yine aynı kişinin kaleminden çıkmış 204 beyitlik bir Kıssa-yı Kerbela bulunmaktadır. Bu eserin sonunda da "*ṣāhib ü mālik Molla Muhammed el-ḥaḳīr ibn-i Hüseyn Efendi-zāde"* ibaresi geçmektedir.

3.2. Eserin Yazılış Tarihi

Eserin yazılış tarihi bir beyit içerisinde geçmemekle birlikte son sayfanın alt köşesinde Arap rakamlarıyla *sene 1198* yazılmıştır. Dolayısıyla eserin miladi takvime göre 1784 yani 18. yüzyılda yazıldığını söyleyebiliriz.

3.3. Eserin Nüshası

Bugün için eserin elimizde tek bir nüshası mevcuttur. İnceleme konumuzu oluşturan bu nüsha da Muhammed bin Hüseyin tarafından istinsah edilen Milli Kütüphanede *06 Mil Yz*

A 9605 numaralı kayıtta bulunan el yazmadır. Bu nüshanın sırtı ve çeharkuşesi kahverengi meşin olup üzeri silikleşmiş, soyulmuş ebru kâğıt kaplı harap bir cilttir. Dış 218x154, iç 180x115 mm ebatlarındadır. Üç ay filigranlı kâğıt türünde bozuk nesih ile yazılmıştır. Her varakta ortalama çift sütun olarak 17 satır vardır. Satır sayısı bazen 16, bazen de 18 olabilmektedir.

Yazma 100+VII varaktan oluşmaktadır. İlk 100 varağı Kıssa-yı Yûsuf'a ayrılmış olup sonundaki VII varakta Kıssa-yı Kerbelâ bulunmaktadır.

3.4. Eserin Şekil Özellikleri

Eser mesnevi tarzında *fâilâtün, fâilâtün, fâilün* vezniyle yazılmıştır. Bilindiği gibi klasik düzende yazılmış bir mesnevi; tevhid, münâcât, na't, eserin sunulacağı büyüğe övgü, mesnevinin niçin yazıldığını açıklayan sebeb-i nazm ve hikâyenin anlatımı (âgâz-ı destan) bölümlerinden oluşur. İncelenen Kıssa-yı Yûsuf'ta böyle bir düzene uyulmayıp aşağıda belirtildiği gibi kısa bir giriş yapılarak hikâyeye hemen geçilmiştir:

1a-1 *ḳıṣṣasın yūsufuŋ şerḥ eylegil*
sergüzeştin evvel āḫir söylegil

1a-2 *türkī dilince anı ḳılġıl edā*
ḥiṣṣe ala ḳamu yoḫsul gedā

1a-3 *maḥża tefsīri rivāyet eylegil*
her ne söylerseŋ ḳıṣṣaṣından söylegil

1a-4 *hem ulular meclisinde söylene*
naẓmla ḳıṣṣa ḥikāyet eylene

Toplam beyit sayısı 3485 olan eserin içinde bir münâcât ve yedi gazel bulunmaktadır. Eserdeki konular ayrı ayrı başlıklar halinde verilmemiş olmakla birlikte eserde bulunan başlıklar şöyledir:

HEẒĀ ḲIṢṢA-YI YŪSUF
BEYĀN-I KELĀM-I ḲUḌAYFĪR
EL-MECLİS-İ EL-ŞĀN-I ZÜLEYḪĀ
ḤİḲĀYET-İ ETMEKÇİ VÜ ŞERBETDĀR
ḤİḲĀYET-İ YA'ḲŪB

3.5. Eserin Dil Özellikleri

Üzerinde çalışılan nüsha 18. yüzyılda kaleme alınmıştır. Genel itibariyle Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerine sahip olan eser, bazı kelimelerde Eski Anadolu Türkçesinde görülmeyen düzleşmeleriyle de dikkat çekmektedir. Bununla birlikte eserin dili oldukça sadedir. Adeta halk hikâyesi anlatılır biçimde bir üsluba sahiptir diyebiliriz. Eserde aynı zamanda bolca deyim ve atasözü geçmekle birlikte sözlüklerde yer almayan bazı yerel söyleyişler de mevcuttur.

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1. İMLA ÖZELLİKLERİ

Yapılan araştırmalara rağmen üzerinde çalışılan metnin ancak tek nüshasına ulaşılabilmiştir. Bu nüshanın kaleme alınış tarihi ise H.1198/M.1784 yılı olarak bilinse de eserin dil ve imla özelliklerine bakıldığında Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış diğer eserlerle paralellik gösterdiği görülmektedir.

Eser *bozuk nesih* yazı türüyle kaleme alınmıştır. Eserin bir kaç sayfasında su damlası veya diğer dış etkenler sebebiyle okunamayan kelimelerin yanı sıra, kelimede eksik veya fazla harf bulunması gibi kusurlar da okuma zorluklarına yol açmıştır. Bunların dışında bir beyitte (22b-1) *put* "پوت" kelimesi, anlaşılamayan bir nedenle ters bir biçimde yazılmıştır:

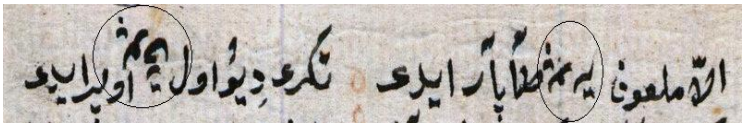

Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış metinlerin çoğu harekelidir. Ancak 16. yüzyıldan sonra yazılan metinlerin büyük bir oranının ise harekesiz olduğu görülmektedir. Artık bu devrede imla klasik bir düzene girmiş, yani kalıplaşmıştır.[24]İstinsah tarihi 18. yüzyıl olan bu metin de genel itibariyle harekesizdir. Harekelendirilmiş kelimelere bakıldığında ise hareke, ya başka kelimelerle karıştırılma olasılığı olan kelimeleri ayırt etmek için konulmuş *sevindürüp* (سَوْندوُرُب) 23b-2; *döşege* (دوُشَکَهَ) 35a-1; *sīr* (سیِر) 22a-12; *seyr* (سیَر) 36b-1 ya da bütün harfleri yazılmış kelimelere gereksiz, bazen de yanlış şekilde konulmuştur *dudaġın* (دوُدآغین) 33b-12, *ser-güzeştin* (سَرکوَزشتین) Bunların dışında harekenin, kelimenin sonundaki harfin yazılmadığı zamanlarda da kullanıldığı görülmektedir: *örü dur* (اورُدور) 11a-13.

Metin boyunca yabancı asıllı birkaç kelimede, hem yazım olarak hem de harekelendiriliş bakımından görülen tutarsızlık dikkat çekicidir. Örneğin *dāye* ve *terāzū* kelimeleri metinde; (طآیه) 25b-15, 25b-16, 26a-12, 35a-1; (طایا) 25b-17, 26a-5, 26a-14, 26b-1, 35a-2, 35a-16, 35b-11; (طَیآ) 35b-17, 35b-8, ; (طیٰا) 36b-7, 37a-12, 75a-2 ve (تره‌زی) 30a-2, (ترزو) 30a-3, (ترازو) 30a-4, 30a-7 biçiminde çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tür kelimelerin transkribe edilirken metinde kargaşa yaratmaması için en çok kullanılan halini baz alarak aktarılması uygun görülmüştür.

[24] Mehmet Gümüşkılıç, "Orta Osmanlıcada İmla-Telaffuz İlişkisi" *Turkish Studies,* Volume 3/6 Fall 2008, s. 288-289

Yabancı asıllı bazı kelimelerin yazımında görülen bu tutarsızlık, yine bazı Türkçe kelimelerin yazılışında da mevcuttur. Örneğin aynı kelime metnin çeşitli yerlerinde farklı imlalarla karşımıza çıkmaktadır:

olup (الوب) 3a-14	olup (اولوب) 23a-6
ḳuyu (قيو) 6a-11	ḳuyu (قويو) 6a-12
yuḳaru (يوُقارو) 10b-14	yuḳaru (يوُقرو) 10b-13

1.1. Ünlülerin Yazılışı

Kelime başında ***a*** ünlüsü genellikle medli elifle (آ) bazen elifle (ا) ve bazen de üstünlü elif (أ) ile gösterilmiştir: *arada* (آرآده) 2b-5, *altında* (التنده) 57a-5, *anda* (أنده) 75a-1, *at* (آت) 57a-5, *aŋa* (اكا) 70a-13, *arḳurı* (أرْقوري) 64a-13, *āb* (آب) 95b-13, *āzād* (ازاد) 31a-2, *aṣlıdur* (أصليدر) 23a-16.

Kelime içinde ***a*** ünlüsü genellikle elifle (ا), bazen de medli elifle (آ) gösterilmiştir: *çāre* (پآره) 31a-1, *atar* (آتآر) 39b-9, *ḥikāyet* (حكآيت) 21b-1, *dermān* (درمان) 56a-10, *ṣataşur* (شور صاتا) 57a-8, *oŋara* (اوكآره) 46a-12.

Kelime sonunda ***a*** ünlüsü genellikle güzel he ile (ه) gösterilirken bazı kelimelerde bazen medli elifle (آ) ve bazen de elifle (ا) gösterilmiştir: *buŋa* (بوكآ) 31a-1, *beḳā* (بقا) 61a-3, *aŋa;* (اكآ) 50a-8, *bāzāra* (بازاره) 20b-6, *zamānda* (زمانده) 24b-10, *yā* (يا) 15b-9.

Kelime başında ***e*** ünlüsü elifle (ا) gösterilirken, kelime içinde ve sonunda genellikle güzel he ile (ه) gösterilmiştir: *ele* (اله) 80b-5, *ėdesin* (ايده سين) 45a-14, *istedüŋ* (اِسْتهْدوك)24a-15.

Kelime başında ***ı***, ***i*** ünlüleri elif-ye (ای) ile bazen de sadece elif (ا) ile gösterilmiştir: *ırġar* (اِرْغار)51b-6, *issi* (اسّي) 73a-15, *ıḳlīm* (ا قليم) 55a-9, *iblīs* (ابليس) 9a-12, *içün* (ايچون) 99a-13, *imdi* (امدي) 14a-14.

Kelime içinde ve sonunda ise ***ı***, ***i*** ünlüleri ye (ى، ي) harfiyle gösterilmiştir: *kişi* (كيشى) 10b-14, *biti* (بيتى) 13b-7, *adı* (ادي) 62b-2, urdı (اوُرْدي) 83b-13, *gidüben* (كيدوبن) 92a-14, *yarı ḳılan* (يارى قيلآن) 5b-12.

"Kelime başında ***o***, ***ö***, ***u***, ***ü*** ünlüleri için (او) harfleri, kelime içinde ve sonunda ise vav (و) kullanılmıştır. Arap harflerinde bu dört ünlü için ayrı ayrı harfler yoktur. Kelimede bu ünlülerden hangisinin olduğu, bazen kelimenin diğer harflerinin kalınlık-inceliğine bakılarak

bazen de cümle içinden anlaşılabilmektedir: *dertlü* (درتلو) 70b-8, *dolu* (دولُو) 31b-16, *ulu* (اولو) 9b-3, *ölürsün* (اولورسون) 47a-9.

Esasında "perverd-gâr", "rûzgâr", "hân-mân", "kird-gâr" gibi yazılan yabancı asıllı kelimelerin metnimizde "perverdigâr" 48a-9, "rûzigâr" 89b-15, "hânumân" 55b-15, "kirdigâr" 88a-16 şeklinde i (ى) ve u (و) harfleri yazılmış biçimde olduğu görülmektedir.

Farsçada vav-ı ma'dule ile yazılan *ẖˇāce* (خواجه) ve *ẖˇān* (خوان) kelimeleri metnimizde elif (ا) kullanılmadan (خوجه) ve (خون) biçimlerinde yazılmış olmakla birlikte, *ẖoca* ve *ẖān* diye okunmuştur.

Arap harfli yazılan metnimizde imlada tam bir bütünlük olmadığı, bir kelimenin birden fazla yazımının olduğunu yukarıda belirtmiştik. Bunun yanı sıra Türkçe kelimelerdeki ünlülerin çoğunun genellikle gösterilmeye çalışılması Uygur yazı geleneğinin etkisiyle olabilir. Ancak, yabancı asıllı kelimelerin yazımında kaynak dildeki yazımına bağlı kalınmaya özen gösterilmesi, bir imla geleneği olarak bilinse de[25], metnimizde Arapça ve Farsçadan dilimize girmiş yabancı kelimelerin bazılarının yazımında da hem bütün ünlülerin gösterilmesi hem de ظ / ذ /ض / ز veya ص / س / ث gibi Arap imlasında farklı harflerle yazılan bu seslerin yerinde kullanılmaması, metni kaleme alan kişinin imla bilgisinin yetersizliğini düşündürmektedir:

meclis:	(مجلس)	>	(مجليس) 1a-4
mâhir:	(ماهر)	>	(ماهير) 1a-9
nâzik:	(نازك)	>	(نازيك) 14b-5
ġâfil:	(غافل)	>	(غافيل) 22b-17
ḥâżır:	(حاضر)	>	(حاظير) 26a-3
râżî:	(راضى)	>	(راظى) 13a-1

1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

Metinde ünsüzlerin yazılışı, ünlülerin yazılışına göre daha tutarlıdır. Ancak *ç/c, p/b, d/t* ve *k/g* gibi ünsüzlerin yazımında bazen yer değiştirmeler söz konusu olurken, *t/ṭ, k/ḳ,*

[25] Mustafa Canpolat, "Arap Yazılı Türk Alfabesinin Gelişmesi", *Harf Devrimi'nin 50. Yılı Sempozyumu*, TTK Yay., Ankara, 1991, s.49-50.

s/ṣ/ṣ̲/ś, *ḥ/ḫ/h* ve *ż/z/ẕ/ź* gibi harflerin kullanımında da bazı karışıklıklar kendini göstermektedir.

/ **ç** / ünsüzü bulunan kelimelerde bu ünsüz genellikle ç (چ) şeklinde yazılmış, ancak bazen ayrım yapılmadan c (ج) ile de gösterilmiştir: *çādır* (چادير) 89b-7, *çavuş* (چاوش) 25b-8, *çünki* (چونکی) 47a-9, *çiçekler* (چچکلر) 21b-6, *çeşme* (جشمه) 99b-13, *açdı* (اچدی) 42b-14, içerü (اچرو) 17a-7, *keçiniŋ* (كچينك) 7b-9, güç (كوج) 53a-3, ḳaç (قاچ) 63a-9, hīç (هيچ) 5b-1.

/ **p** / ünsüzü, kelime başında ve içinde p (پ) harfi ile karşılanırken kelime sonunda daha ziyade b (ب) harfi kullanılmıştır: *pādişāh* (پادشاه) 12a-4, *perde* (پرده) 82a-6, *pāc* (پآج) 93b-14, *arpa* (ارپه) 55b-4, *bād-pāy* (بادپاي) 89a-12, *depdi* (دپدی) 76a-14, *pūş* (پوش) 64a-18, *ip* (اپپ) 6b-11, *ip* (ايب) 7a-1, *çalap* (چلآب) 32b-2, *döküp* (دوكوب) 43b-12.

Metinde / **t** / ünsüzü ile başlayan Türkçe kelimeler kalın sıradan ise kelime başı ṭ (ط), ince sıradan ise t (ت) harfi ile yazılmıştır. Ayrıca Eski Türkçede / t /li olan bazı kelimelerin Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde /d/ye dönüştüğü bilinmektedir. Bu durum bu metinde de söz konusu olup bazen aynı kelimenin her iki şekli de karşımıza çıkmaktadır: daş (داش) 16a-14 / taş (طآش) 93a-15, daḳdılar (داقديلر) 74b-3 / ṭaḳdılar (طقديلر) 6b-11, daşar (دآشر) 99a-1 / ṭaşar (طشر) 69b-4.

/ **s** / ünsüzü kalın sıradan kelimelerde düzenli olarak ṣ (ص), ince sıradan gelen kelimelerde ise s (س) ile yazılmıştır. İstisna teşkil eden kelimeler ise çok azdır: *seçüp* (صچوب) 1a-8, *sanasın* (سناسين) 18a-13, *sarāyda* (صرايدا) 34a-17, *sil* (صيل) 59b-4.

Metinde / k / ve / g / harfleri tek bir harfle, kef (ك) ile gösterilmiştir. Kelimede hangi ünsüzün kullanılmış olduğu dönemin sesletim özelliklerine bakılarak ayırt edilmiştir. Ayrıca kef (ك) harfi, / ŋ / ünsüzü için de kullanılmıştır.

2. SES BİLGİSİ

2.1. ÜNLÜLER

Metnimizde 8 ünlü (a, e, ı, i, o, ö, u, ü) ve bir de *kapalı e* (ė) ünlüsü bulunmaktadır.

2.1.1. Ünlü Değişmeleri

2.1.1.1. kapalı e (ė)

Türkçede kök hecedeki kapalı e (ė) ünlüsü ile ilgili tartışmalar, zamanımızdan 15. yüzyılda yaşamış olan Ali Şir Nevâyî'ye kadar geriye götürülebilir. Nevâyî 1499 yılında yazdığı *Muhâkemetü'l-Lügateyn* adlı eserinde Arapça ye (ى) harfinin aslında Türkçe metinlerde üç ayrı ünlü sesi karşıladığını çok açık bir şekilde belirtir. Bunlar *kapalı e (ė), i* ve Farsça uzun *î* sesidir.[26] Ancak geçen zamanda bu konuda bir fikir birliğine varamayan araştırmacıların eserlerinde ne yazık ki bu ünlü / i / ve / ė / olarak iki farklı biçimde transkribe edilmiştir.

Metnimizde kök hecede *kapalı e* (ė) ünlüsü bulunduran kelimeler olmakla birlikte, bu kelimelerin ye (ى) harfi kullanılmamış örnekleri de mevcuttur:

sėl 82a-15, *yėl* 56a-15, *bėlden* 5b-5, *belinden* 10b-15, *bėzemek* 89b-7, *bezedi* 16a-2, *ėver* 75b-2, *ėrte* 8a-16, *ėlçi* 24b-12, *dėrüben* 41b-14, *bėter* 33b-13, *gėrçek* 12b-17, *gėç* 8a-5, *bėş* 28b-2, *ėrdi* 9b-6, *dėdi* 5a-6, *dedi* 7b-6, *ėşikde* 96a-12, *ėrkek* 21b-5.

2.1.1.2. u > i değişmesi

Metnimizde u > i değişmesine örnek birkaç kelime vardır:

uşbu > *işbu* 2b-8
uşda > *işde* 75a-1
uçun > *içün* 40b-8

2.1.1.3. ü > i değişmesi

Metinde *rüya* anlamına gelen "düş" kelimesi, tam 11 kez diş (ديش) şeklinde geçmektedir.

2.1.1.4. e > i değişmesi

Günümüz yazı dilinde i'li olarak kullanılan fakat esasında *e* ünlüsüne sahip kelimelerden örnekler metnimizde de bulunmaktadır: *geydi* 33a-1, *getdi* 7a-11, *eyü* 3b-14, *eşitdi* 14a-3.

---

[26] Timur Kocaoğlu, "Tarihî Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı ė/i Meselesi", Türk Kültürü, Ankara, S.483-484 (Temmuz-Ağustos 2003), s. 266-281.

2.1.2.Ünlü Uyumu

Başlangıçtan bugüne Türkçenin her döneminde, ünlülerin kalınlık-incelik uyumu bakımından -çok az istisna dışında- sağlam bir uyuma sahip olduğu bilinmektedir. Düzlük-yuvarlaklık bakımından ise bugünkü Türkiye Türkçesi dışında tarihi devirlerde hele ki Eski Anadolu Türkçe döneminde bu uyumdan söz etmek pek de mümkün değildir.

2.1.2.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Metnimizde ünlülerin kalınlık-incelik uyumu bakımından sağlam olduğu söylenebilir. Ancak buna istisna teşkil edecek kelimeler de yok değildir. -ḳı/-ki aitlik eki *ḳanḳı* 21a-13 kelimesinde uyuma bağlı şekilde kendini gösterirken *dīvārındaki* 73b-10 kelimesinde, günümüzde olduğu gibi uyum dışıdır.

Kalınlık-incelik uyumuna aykırı eklerimizden biri olan *-iken* zarf fiili, metnimizde *dururken* 10a-15, *aġlarıken* 14b-17 gibi örneklerde görülmektedir.

Günümüzde " *l* " sesinin inceltici özelliğinden dolayı ince sıradan ekle oluşturulan *helal-lik* kelimesi metnimizde *ḥelal-lıḳ* biçiminde kalın sıradan –lıḳ ekiyle oluşturulmuştur.

-ġıl/-gil emir eki metnimizde birkaç kelimede uyumsuz biçimde kullanılmıştır: *anlagil* 24a-7, *dėmeġıl* 31b-2, *ḳaşmagil* 39b-2, *ėtġıl* 49b-4, *çalgil* 88b-2.

2.1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Düzlük-yuvarlaklık bakımından ünlü uyumunun Eski Türkçeden beri sağlam kuralları olmadığı bilinmektedir. Türkçenin tarihî dönemleri içerisinde çeşitli sebeplerle yuvarlaklaşmanın yoğun olduğu Eski Anadolu Türkçesi'nde bu uyumsuzluk, kendini daha da kuvvetli göstermektedir. Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerini barındıran metnimizde de düzlük-yuvarlaklık bakımından bir ünlü uyumundan söz etmek pek mümkün olmamakla birlikte;

ḳapıġ > *ḳapu* 20b-3, ṣarıġ > *ṣaru* 18b-15, ṭapıġ > *ṭapu* 3a-16 gibi kelimelerde kelime sonu -g/-ġ sesinin düşmesiyle meydana gelen yuvarlaklaşmalar, *demür* 6b-18 örneğinde olduğu gibi dudak ünsüzü sebebiyle oluşan yuvarlaklaşmalar, *artuḳ* 17b-7, *ayruḳ* 65a-11, *içerü* (iç-gerü) 96b-6 gibi aldığı ek sebebiyle oluşan yuvarlaklıklar ve *aġu* 23b-10, *altun* 10b-4, *berü* 83b-5, *gėrü* 39b-17, *oḳı-* 25a-16, *incü* 46b-1, *ḳamu* 18a-14, *yılduz* 10b-16, *ḳarşu* 18a-11, *ḳayġu* 7b-6, *kendü* 1b-15 (bu kelime metinde 10 kez *kendi* biçiminde uyuma girmiş biçimde karşımıza çıkmaktadır.), gibi Eski Türkçeden beri yuvarlak ünlülü kelimeler görülür.

Bunların dışında *kesüp* 43b-12, *ḳıġırtuban* 3a-14 *ḳıldum* 15a-9, *bildüm* 13a-8, *elimdedür* 39a-11, *ėrdürdi* 70b-4, *etmişdür* 98b-17, *geçürdi* 67b-4, *ansuz* 3b-3, *yetürmişsin* 84a-5, *bildük*

81b-4, *atanuŋ* 83a-10, *yerlü* 33b-8, *binevüz* 9a-12, *senüŋ* 37b-14 gibi yuvarlak ve *durmışlar* 4a-3, *ḥaḳ mıdur* 33a-16, *ḳapusın* 52a-10, *ṭonı* 32b-13, *ḳuyumcı* 17a-12, *uġrulıḳ* 74b-1 gibi düz ünlüye sahip ekler sebebiyle oluşan uyumsuzluklar da vardır.

2.1.3. Ünlü Düşmesi

Ünlü düşmesi, kelime başında ve daha çok kelime ortasında görülen bir ses olayıdır. Türkçede orta heceler vurgusuz olduğundan kelime ortasında ünlü düşmesi çokça görülmektedir. Metnimizde görülen ünlü düşmeleri;

Kelime başında ısır- fiili metnin iki yerinde *ṣır-* biçiminde karşımıza çıkmaktadır: *ṣıruban* 25a-10, 31b-16

Kelime ortasında görülen ünlü düşmelerine ise metinden şu örnekler verilebilir:

gön(ü)linde 3a-1, *baġ(ı)rına* 5a-6, *oy(u)nar* 5a-11, *ḳoy(u)nuna* 5a-18, *ay(ı)ruḳ* 6a-9, *çıġ(ı)rışdılar* 8a-8, *aġ(ı)rınca* 20b-13, *aġ(ı)zımıŋ* 79a-9, *al(ı)nı* 16b-5, *bey(i)niŋi* 47a-6, *eg(i)nine* 73a-1, *boy(u)numuzda* 69a-6, *beŋ(i)zi* 23b-13, *ḳar(ı)nında* 19b-16, *ey(i)dür* 2a-18, *oġ(u)lan* 1a-14, *yum(u)şadı* 17a-15, *yaz(ı)lıdur* 69a-7, *sev(i)nüşdiler* 15b-15.

2.1.4. Ünlü Türemesi

"l, r" gibi sesler Türkçe kelimelerin ilk seslerinde bulunmaz. Bundan dolayı bu seslerle başlayan yabancı kelimelerin başında bir ön ses (ı, i) türer. Metnimizde de buna örnek *ilāyık* 24b-10 kelimesi bulunmaktadır.

Yine metnimizde yabancı asıllı kelimelerin bazılarında da çeşitli sebeplerden dolayı bir ünlü türemesi söz konusudur: *aṣ(ı)l* 1b-11, *ʿaḳ(ı)l* 38b-2, *mıṣ(ı)r* 33b-10, *kird(i)gār* 88a-16, rūz(i)gār 89b-15.

2.1.5. Ünlü Birleşmesi

Ünlüyle biten bir kelimeden sonra yine ünlüyle başlayan bir ek veya kelime geldiğinde yan yana gelen bu iki ünlünün birbiriyle kaynaşması sonucu ortaya çıkan ünlü birleşmesi hadisesinin metnimizde geçen örnekleri şunlardır:

kendüzini (kendü+özüni) 5a-14, *neçün* (ne+için)8b-8, *nėt-* (ne+ėt-) 3b-10, *nesne* (ne+ise+ne) 100a-2, *nėrde* (ne+arada) 33b-7, *neyle-* (ne+eyle-) 56a-12, *nişe* (ne+işe) 4b-4, *nişle-* (ne+işle-) 44a-13, *nʿaceb* (ne+ʿaceb) 40b-4, *nʿacāyib* (ne+ʿacāyib) 2b-11, *nol-* (ne+ol-) 38b-9.

2.1.6. Ek Uyumsuzluğu

Metinde ek uyumsuzluğuna örnek kelimeler az da olsa bulunmaktadır. Bunlar ise daha çok *-ġıl/-gil* emir eki ve *-lıḳ/-lik* yapım ekiyle oluşturulan kelimelerde görülür:

anlagil 24a-7, *dėmeġıl* 31b-2, *ḳaşmagil* 39b-2, *ėtġıl* 49b-4, *çalgil* 88b-2; dünyālik 1b-5

2.2. ÜNSÜZLER

2.2.1. Ünsüz Değişmeleri

2.2.1.1. t- > d- değişmesi

Eski Türkçede kelime başında "d" ünsüzü yoktur. Bu ünsüz bu dönemden sonraki dönemlerde görülmeye başlanmış olup t/d değişimi günümüzde de farklı lehçe ve ağızlarda çeşitliliğini sürdüren bir hadisedir. Yazı dilimizde *t* ünsüzüne sahip bazı kelimeler ağızlarda *d* ünsüzüyledir yahut bunun tersi örnekleri de bulmak hiç de zor değildir. Bu çeşitlilik metnimizde de görülmektedir. Aynı kelimenin bazen bu iki ünsüzle de yazılmış hali arka arkaya geçmektedir.

/ t / ünsüzünün korunduğu kelimeler:

ṭaġ- 62a-12, *ṭam-* 55b-10, *ṭamu* 70b-2, *ṭamar* 4a-8, *ṭanuḳlıḳ* 58b-6, *ṭaŋla-* 8b-6, *taŋrı* 2a-10, *ṭap-* 21b-4, *ṭapu* 73a-10, *ṭart-* 34a-11, *ṭaşla-* 46a-6, *ṭaşra* 40a-8, *ṭatlu* 29a-8, *ṭavul* 25b-5, *ṭay* 36a-5, *ṭopraḳ* 18b-14, *ṭoz* 87b-17, *tüttür-* 36a-11, *ṭın-* 8a-12, *ṭoġra-* 42b-15, *ṭon* 24b-13, *ṭonan-* 24b-13, *ṭoŋuz* 35b-3, *ṭop* 41b-3, *ṭulun-* 20a-6, *ṭuz* 29a-11

t- > d- değişmesine uğramış kelimeler:

dad 22a-9, daġıt- 24b-6, *daḫı* 1a-8, *daşı-* 86b-15, *darlıḳ* 52b-10, *darıl-* 93a-10, *dar* 6a-5, *dayan-* 53b-16, *dayı* 82b-11, *dė-* 2a-10, *dede* 78a-9, *deg-* 67b-13, *degin* 60b-3, *degirman* 92b-7, *degüşür-* 66a-3, *dek* 18a-14, *del-* 9a-6, *delim* 34b-11, *delü* 13a-14, *delüh* 6a-13, *delür-* 42b-16, *dem* 59a-14, *demür* 45a-1, *denk* 1b-5, *deŋiz* 19b-7, *dep-* 76a-14, *depele-* 73b-14, *depril-* 16a-10, *dėr-* 42a-4, *deve* 11a-5, *devşür-* 61b-9, *dıŋsuzın* 85a-15, *dırnaḳ* 38b-8, *dip* 7b-6, *dik-* 16a-3, *dil* 30b-12, *dile-* 5b-10, *dilek* 3b-12, *diŋ-* 69a-1, *diŋel-* 63b-11, *diŋle-* 23b-16, *diŋlen-* 4b-7, *direk* 36a-4, *diri* 17a-10, *dirlik* 32b-4, *diş* 43b-8, *dişi* 21b-5, *ditre-* 15a-17, *diz* 17b-4, *doḳun-* 17b-3, *dög-* 6b-12, *dört* 3b-11, *dön-* 13b-2, *döş* 48b-10, *döşe-* 68b-7, *döşek* 68b-10, *dudaḳ* 34b-9, *duzaḳ* 34b-9, *dügün* 25b-1, *dükel* 72a-9, *dükeli* 27a-4, *düken-* 30a-12, *dün* 33b-

14, *dür-* 70a-3, *dürlü* 5b-2, *düş-* 6a-9, *dürt-* 74b-12, *düş* 52b-17, *düşün-* 55a-12, *düz* 44a-4, *düz-* 86a-8.

Metinde her iki ünsüzle de yazılmış olan kelimeler:

dag̀ 18a-15 / *ṭag̀* 9a-2, *dag̀ıl-* 13a-16 / *ṭag̀ıl-* 15a-3, *daḳ-* 74b-3 / *ṭaḳ-* 6b-11, *dal-* 61b-7 / *ṭal-* 76a-8, *daŋ* 49b-9 / *ṭaŋ* 27b-14, *dan-* 24b-2 / *ṭan-* 17a-5, *daş* 57b-1 / *ṭaş* 93a-15, *daş-* 99a-1 / *ṭaş-* 69b-4, *derle-* 53b-3 / *terle-* 74b-10, *dök-* 55b-9 / *tök-* 82a-18, *dökül-* 57b-10 / *tökül-* 38b-12, *dog̀-* 82b-2 / *ṭog̀-* 82a-4, *dog̀rı* 17b-10 / *ṭog̀rı* 18b-18, *dol-* 4a-5 / *ṭol-* 5a-18, *dolu* 31b-16 / *ṭolu* 31b-15, *doy-* 33b-2 / *ṭoy-* 20b-5, *dur-* 64b-3 / *ṭur-* 29b-4, *dut-* 3b-6 / *ṭut-* 7a-4, *duy-* 88b-10 / *ṭuy-* 20a-15

2.2.1.2. -t- > -d- değişmesi

Kelime sonunda bulunan /t/ ünsüzü, kelimeye ünlü ile başlayan ekler getirildiğinde tonlulaşarak /d/ye dönüşür.

aḳıdur 8a-11, *depredevüz* 80b-3, *diriden* 16a-13, *düzedür* 33b-8, *ėşidüp* 3b-10, *ėdem* 43b-4, *ėydür* 2a-18, *gidüŋ* 29a-1, *gözedüben* 28b-1, *güder* 33b-16, *ışıdur* 43b-8, *iledem* 40a-17, *ḳanadın* 60a-4, *ḳıg̀ırdasın* 36b-14, *ögüdüm* 2b-14

2.2.1.3. -t > -d değişmesi

ad 94a-10, *and* 45a-10, *ard* 37b-10, *dad* 22a-9, *ḳurd* (bu kelime 10 yerde ḳurt biçiminde geçmiştir.) 9b-13, *od* 14b-10, *süd* 40b-9.

2.2.1.4. k- > g- değişmesi

Eski Türkçedeki bazı /k/ ile başlayan kelimeler, Batı Türkçesinde /g/ ye dönmüşlerdir. Arap harfli yazılan metnimizde k/g sesleri tek bir harfle (kef) karşılandığı için kelimenin hangi harfe sahip olduğu konusunda, dönemin kabul edilen sesleri esas alınmıştır.

k- > g- değişmesine uğramış kelimeler:

gėce 2a-9, *gėç* 8a-5, *geç-* 18b-17, *geçür-* 67b-4, *gel-* 3a-7, *genç* 91a-2, *gėrçek* 61b-14, *gėrdek* 26a-12, *ger-* 38a-17, *gemi* 45b-16, *gerek* 10b-16, *gėrü* 3b-8, *get-* 75a-4, *getür-* 6b-3, *gez-* 98b-6, *gibi* 1b-16, *gevde* 15a-17, *gider-* 47a-5, *gir-* 65b-11, *gey-* 33a-1, *git-* 13b-11, *giz* 11b-5, *gizle-* 2b-13, *gizlü* 28b-9, *göç* 14a-18, *gök* 21b-7, *gökyüzi* 87b-6, *gögüs* 34b-12, *gökçek* 32a-12, *gölge* 83a-11, *göm-* 72b-3, *göndür-* 52a-9, *gönen-* 31b-3, *göz* 4a-6, *görüş-* 82b-9, *göster-* 66a-11, *gözet-* 28b-1, *gözgü* 11b-5, *güç* 89b-15, *gül-* 7b-9, *güldür-* 66b-15, *gümüş* 13a-9, *gün* 7b-7, *günlik* 95b-14, *gündüz* 27a-15, *güneş* 8b-14, *gürle-* 15a-17, *güvegi* 25a-17, *güt-* 33b-16.

2.2.1.5. -k- > -g- değişmesi

Kelime sonunda bulunan /k/ ünsüzü, kelimeye ünlü ile başlayan ekler getirildiğinde tonlulaşarak /g/ye dönüşür.

bilegine 74b-11, *birligün* 92a-4, *dengi* 1b-5, *dilegi* 3b-12, *dirlige* 32b-4, *döşege* 34b-5, *ėşiginde* 92b-6, *etmegi* 46b-16, *gėrdege* 27b-12, *gögi* 27a-2, *köpegine* 5a-2, *küçüge* 29a-17, *sümügüŋ* 18b-14, *yemege* 17a-17, *yürege* 82a-17.

2.2.1.6. ķ- > ġ- değişmesi

Metnimizde çok az kelimede görülen bu değişmeye, Anadolu ağızlarında sıklıkla rastlanmaktadır:

ķargı kelimesi metnimizde hem *ķargı* 38b-7, hem de *ġargı* 22b-13 olarak, *koy-* fiili de hem *ķoy-* 40a-17, hem de *ġoy-* 39b-4 biçiminde iki şekilde geçmektedir. Bunların yanı sıra yine yabancı asıllı kelimelerden *ķadırġa* , *ġadırġa* 45b-16 ve *ķavġa kelimesi de ġavġa* 25b-5 biçiminde yazılmıştır.

2.2.1.7. -ķ- > -ġ- değişmesi

Kelime sonunda bulunan /ķ/ ünsüzü, kelimeye ünlü ile başlayan ekler getirildiğinde tonlulaşarak /ġ/ya dönüşür.

ayaġa 86a-1, *ayrulıġı* 79a-8, *balıġa* 19b-3, *barmaġın* 31b-16, *bıraġup* 6b-16, *buçuġı* 10a-12, *budaġı* 49a-14, *buyruġı* 36a-15, *çanaġa* 5b-5, *çoġidi* 37a-7, *dırnaġın* 98b-1, *dudaġı* 22a-13, *duraġındur* 78a-12, *duzaġa* 37b-10, *ķandalıġın* 78a-5, *ķulaġın* 85a-15, *ķuyruġı* 36a-15, *mancılıġı* 6a-6, *oġlaġı* 7b-10, *ṣatluġum* 49a-8, *taŋrılıġa* 58b-6, *varlıġum* 43b-14, *yazuġın* 15b-13.

2.2.1.8. -ķ > -ġ değişmesi

Bu değişme sadece *ıraķ* kelimesinde, *ıraġ* 85b-6 görülür. Bu da muhtemelen kafiye uydurma (çeraġ-ıraġ) endişesindendir.

2.2.1.9. d- > ṭ- değişmesi

Farsça "dāye" kelimesi metinde *ṭāyā* 25b-16 biçiminde geçmektedir.

2.2.1.10. -d > -t değişmesi

Farsça "*derd*" kelimesi metinde *dert* 66b-18 biçiminde geçmektedir.

2.2.1.11. -ç- > -ş- değişmesi

Metnimizde ç/ş değişimine örnek, sadece Türkçe belli fiil köklerinde rastlanmakla birlikte bazı kelimeler her iki ünsüzle de yazılmış bir biçimde karşımıza çıkmaktadır:
göş- 25a-11, *geç-* 58a-16 / *geş-* 65b-9, *iç-* 89b-12 / *iş-* 99b-14, *aç-* 52a-13 / *aş-* 65a-13, *kaç-* 40a-7 / *ḳaş-* 39b-2, *saç-* 52b-12 / *saş-* 49a-8.

2.2.1.12. -j- > -ş- değişmesi

Bu değişmeye örnek olarak sadece muştucı (müjdeci) 25a-12 örneği verilebilir.

2.2.1.13. -ḳ- > -ḫ- değişmesi

Metnimizde bu değişime örnek kelimeler şunlardır:
aḫşam 8a-7, *aḫrān* 5b-5, *oḫşa-* 7a-8, *yoḫsul* 1a-2 / *yoḳsul* 34a-12

2.2.1.14. b- > p- değişmesi

Bugün yazı dilimizde /p/ ünsüzüyle başlayan bazı kelimeler metnimizde /b/lidir.
biş- 16b-14, *bişür-* 62a-7, *barmaḳ* 31a-16

2.2.1.15. -n- > -l- değişmesi

Metnimizde n/l değişimine tek bir örnekte rastlanmıştır:
mancınıḳ > *mancılıḳ* 6a-6

2.2.1.16. -r- > -l- değişmesi

Farsça asıllı iki kelimede örnekleri görülmektedir:
server 68a-14 / *selver* 86a-1
servi 22a-15 / *selvi* 35a-5

2.2.1.17. -k > -h değişmesi

Tek bir örnekte görülmektedir: *delüh* 6a-13

2.2.1.18. -v- > -b- değişmesi

Arapça asıllı bir kelime olan *esvāb* kelimesi metnimizde *esbāb* 89b-13 şeklinde geçmektedir.

2.2.1.19 -v- > -p- değişmesi

ḳavra- > *ḳapra-* 93a-8
yavaşça > *yapça* 95b-12[27]

2.2.1.20. -m- > -n- değişmesi

Arapça asıllı bir kelime olan *ʿanber* 20b-13 kelimesi metinde *ʿamber* 57b-6 biçimiyle de geçmektedir. Bununla birlikte *yarmaḳ* kelimesi de m/n değişikliğine uğrayarak *yarnaḳ* 14a-5 biçiminde karşımıza çıkmaktadır.

2.2.2. Ünsüz Türemesi

Kelime başında /y/ türemesi:

Metnimizde Türkçe iki kelimede ön seste /y/ türemesi olmuştur. Bunlardan *yeriş-* 83b-9 fiili 3 kez, *yıraḳ* 12b-15 kelimesi ise 2 kez geçmektedir.

Yardımcı ses /y/ ve /n/ türemesi:

Ünlüyle biten bir köke yine ünlüyle başlayan bir ek getirildiğinde araya bir /y/ ünsüzü getirilir: *olmaya* 38a-10, *dileyem* 14a-2, *suya* 38b-1 *esirgeyüp* 53a-15, şuçluyisem 53a-13, *işleyelüm* 3a-7. Teklik üçüncü şahıs iyelik ekinden sonra durum eklerinden biri gelirse de zamir n'si diye bildiğimiz bir /n/ ünsüzü getirilir: *ėşiginde* 92b-6, *ḳoşanı* 28a-2, *ḳuluna* 11a-9, *çuvallarına* 63b-9.

2.2.3.Ünsüz Düşmesi

İki veya daha çok heceli kelimelerin sonundaki -g/-ġ ile eklerin sonunda bulunan -g/-ġ ünsüzleri Batı Türkçesinde düşmüştür. Metnimizde bu hadiseye örnek kelimeler olduğu gibi -g-/-ġ ünsüzünün düşmemiş olduğu örnekler de mevcuttur: "bir maddenin dilde bıraktığı yakıcı tat" anlamındaki *acı* 21b-8 kelimesinde /ġ/ ünsüzü düşmüş biçimde görülüyorken, "dert, ıztırap" anlamındaki *acı* kelimesinde ise /ġ/ ünsüzü korunmuş bir biçimde *acıġ* 83a-14 karşımıza çıkmaktadır. Bunun dışında *çeri* (<çerig) 18a-14, *ḳatı* (<ḳatıġ) 2b-11, *nite* (<ne+teg) 64b-1, *ḳamu* (<ḳamuġ) 44b-15, *ḳapu* (<ḳapıġ) 20b-3, *ölü* (<ölüg) 8a-12, *ṭapu* (< *tapuġ*) 73a-10 gibi kelimelerde de düşme hadisesi söz konusudur. Eklerdeki düşmeye ise -lu/-lü (Eski Türkçede -lıġ/-lig) ekini örnek verebiliriz: *adlu* 44b-11, *ṣaḳallu* 7a-12, *ʿākıllu* 44b-11, *atlu* 25b-6, *bağlu* 86a-13, *ṭatlu* 29a-8.

[27] Metinde geçen bu kelime Tarama Sözlüğünde de bulunmakla birlikte "yavaşça" anlamına gelmektedir.

2.2.4.Ünsüz Benzeşmesi

Tonlu ve tonsuz ünsüz uyumundan metnimizde pek bahsedilemez. İmlası kalıplaşmış ekler[28] bunun sebeplerinden biri olarak düşünülebilir.

taḫtdan 79b-17, *yāḳūtdan* 28a-14, *elbetde* 1b-10, *gütdürür* 35b-3, *ḫayretde* 65b-17, *etdüŋ* 60b-1, *örtdi* 43a-1, *şerbetdār* 46b-7.

2.2.5. Ünsüz İkizleşmesi

Metnimizde ünsüz ikizleşmesine şu örnekler verilebilir:

aṣṣı (<aṣıġ) 38b-17, ışşı (<ışıġ) 73a-15, yeddi 92b-7

2.2.6. Yer Değiştirme

Kelimede iki ünsüzün yer değiştirmesi olayı ağızlarda çok sık rastlanan bir olaydır. Metnimizde de örnekleri bulunmaktadır:

derviş > devriş 9a-18

uġrun > *urġun* 33a-5 (*urḳun* 70a-11 biçimiyle de geçmektedir.)

ezke- > *ekze-* 53a-9

2.2.7. Hece Düşmesi

Metnimizde *-durur* 34b-14 bildirme ekinin *-dur* 80a-5 biçiminde de geçmesi metinde hece düşmesinin en sık geçen örneğidir. Bununla birlikte *ḳarındaş* 1b-16 / *ḳardaş* 2b-9 *şim(di)den gerü* 31a-3 örnekleri de verilebilir.

3. ŞEKİL BİLGİSİ

3.1. YAPIM EKLERİ

3.1.1. İsimden isim yapım ekleri

-lıḳ / -lik

En sık kullanılan isimden isim yapım eklerinden biridir.

açlıḳ 91b-4, *pādişāhlıḳ* 2a-16, *egriligün* 40b-5, *yıllıḳ* 4b-13, *olmaḳlıḳ* 4b-4, *dünyālik* 1b-5, *analıḳ* 35a-12, *ʿāṣıḳlıḳ* 35a-16, *ṭanuḳlıḳ* 40b-8, *darlıḳ* 52b-10, *ġammāzlıḳ* 31a-17, *ḥelāllıḳ* 14a-2, *ḳuşlıḳ* 76a-1, *bendelik* 91a-10, *birlik* 36b-6, *erlik* 76a-12.

---

[28] Faruk Kadri Timurtaş, Eski Türkiye Türkçesi, Akçağ Yay. Ankara, 2005., s. 76.

Bu ek üç yerde -*luḳ* biçiminde geçmiştir: ḫūbluḳdan 58a-2, *ayrulu*ġ*ı* 79a-8, *ṣatlu*ġ*um* 49a-8.

-cı / -ci / -çı /-çi

taʿbīrci 10a-7, *alıcı* 12b-14, *yalancıdur* 13a-6, *deveciler* 15a-7, *ḳuyumcı* 17a-12, *ḳı*ġ*ırcılar* 20b-7, *başmaḳçılar* 20b-9, *muştucı* 25a-12, *ėlçiler* 24a-9, *demürciler* 30a-7, *ḳuyumçılar* 36a-9, *etmekci* 46b-14.

baḳcavāncı 34a-11, *bā*ġ*-vāncı* 60a-17 kelimelerinde, aynı fonksiyonda olan Farsça (-vān) ve Türkçe (-cı) ekleri birlikte kullanılmıştır.

-lu / -lü

Metnimizde ekin sadece yuvarlak ünlülü biçimleri bulunmaktadır.

ṭatlu 4a-7, *aḳ ṣaḳallu* 7a-12, *dertlülere* 66b-17, *ḫūblu* 22a-14, *ḳorkulu* 22b-6, *devletlü* 32a-12, *görklü* 66a-9, *ṣūretlü* 68a-7.

-suz / -süz

İsme olumsuzluk, yokluk anlamlarını katan bu ekin metnimizde sadece yuvarlak ünlülü biçimleri geçmektedir.

aŋsuzın 58a-15, *gözsüz* 57b-16, *ṭatsuz* 29a-11, *direksüz* 16a-12.

-cuḳ/ -cük

Küçültme ve sevgi ifade eden bir ektir.

ḳocacuḳ 8b-17, *ḳardaşcu*ġ*um* 9b-17, *yavrucu*ġ*um* 14b-14, *küçücük* 63a-13, *o*ġ*lancu*ġ*umu* 84b-14. Metnin bir yerinde bu ek tonsuz bir şekilde geçer: *ḳuzıçuḳ* 55b-10.

-cek

tezcek 66a-3, *gökcek* 32a-12

-ce

ʿimrānīce 21b-1

-daş

Ortaklık, bağlılık gibi fonksiyonları olan bir ektir.

ḳarındaşlar 1b-16, *yoldaşımuz* 3a-16, *ḳardaşı* 70b-8

-(ı)ncı / -(i)nci / -(ü)nci

Bu ek derece ifade eden sayı isimleri yapar.

üçünci 13a-6, *ikinci* 20b-4, *dördünci* 29a-13, *beşinci* 29a-13, *altıncı* 29a-15, *yedinci* 29a-16, *sekizinci* 29a-17.

-şar / -şer

Üleştirme sayı sıfatları yapan bu ekin metnimizde tek bir örneği vardır:

ikişer 20b-4

-raḳ / -rek

Bu ek, Eski Türkçede olduğu gibi Eski Anadolu Türkçesinde de kullanım alanı olan bir ektir. Karşılaştırma, kıyaslama fonksiyonuna sahiptir.

ṭatluraḳ 28a-9, *yegrek* 37a-4.

-layın / -leyin

uġrılayın 75a-9, *ikileyin* 74b-2

-cılayın / -cileyin

Benzerlik fonksiyonuna sahip bu ekin metnimizde sadece zamirlere getirildiğini görmekteyiz:

bencileyin 18a-16, *ancılayın* 24b-10, *buncılayın* 41b-13, *sencileyin* 79a-7, *sizcileyin* 76a-12. Ek metnin bir yerinde tonsuz bir biçimde karşımıza çıkmaktadır: *ançılayın* 40a-2.

-an / -en

eren 91b-15, *oġlan* 49a-17

-kek

ėrkek 21b-5

-ge

özge 28b-17

-man / -men

küçümen 85b-16

-(u)z / -(ü)z

yal(ı)ŋuz 65b-11

-l

ḳızıl 20b-1, *yaşıl* 88b-8.

-sul

yoḫsul 11b-16.

-gü

gözgü 11b-5

3.1.2. İsimden fiil yapım ekleri

-la- / -le-

Bu ek isimden fiil yapım ekleri arasında en sık kullanılanıdır. Metnimizde de bol örneği vardır:

avla- 9a-2, *başla-* 3a-7, *ḳolla-* 72a-4, *yolla-* 63b-9, *birle-* 47a-17, *ḳonuḳla-* 74a-9, *gölle-* 14b-7, *ṭaġla-* 14b-10, *boġazla-* 7b-10, *gürle-* 15a-17, *aġırla-* 20a-9, *yükle-* 86a-9, *ḫorla-* 30b-1, *çatla-* 33b-2, *gizle-* 63b-10, *terle-* 74b-10.

-al- / -el-

Eskiden beri kullanılan bu ekin kullanım alanı azdır.

buŋal- 61a-6, *çoġal-* 77a-16, *diŋel-* 63b-11.

-a- / -e-

ḳana- 60a-5, *beŋze-* 37a-7, *beze-* 16a-2, *oyna-* 27b-15, *yarlıġa-* 48a-18, *döşe-* 68b-7, *dile-* 28a-3.

-ar- / -er-

ṣarar- 35a-4.

-da- / -de- / -te-

yalda- 35b-12, *isde-* 4b-10, *iste-* 24a-15.

-r-

delür- 42b-16.

-ı-

bayı- 34a-12.

3.1.3. Fiilden fiil yapım ekleri

-ma- / -me-

Bu ek fiilden fiil yapım eklerinin en işlek olanıdır. Getirildiği filleri olumsuz yapar.

açma- 38a-14, *ḳılma-* 2b-14, *birleme-* 47a-18, *uṣanma-* 3a-4, *ḳoma-* 21b-2, *olma-* 22b-17, *doyma-* 33b-2, *göstürme-* 66a-5, *ṣovutma-* 34a-14, *ṣolma-* 35a-5, *ṭutma-* 46a-7, *sevme-* 46a-9.

-n-

Bu ek, eklendiği fiili dönüşlülük fonksiyonuna sokar.

atlan- 91b-5, *ṣalın-* 38b-7, *bulun-* 7a-10, *çalın-* 26a-9, *gizlen-* 26a-12, *göyün-* 53a-15.

-l-

açul- 60a-8, *ayrıl-* 66b-13, *bozıl-* 69b-17, *çekil-* 95a-9, *dökül-* 89a-2, *dutul-* 80a-7, *düzül-* 97b-3, *tökül-* 38b-12, *unutul-* 31a-9.

-ş-

İşteşlik ekidir.

aġlaş- 14a-10, *bakış-* 62b-13, *buluş-* 45b-4, *göriş-* 7a-16, *ḳucuş-* 37b-5, *oynaş-* 60b-3, *ṣarmaş-* 88b-14, *ṣataş-* 57a-8, *sevnüş-* 15b-15.

-r-

Fiili ettirgen yapan eklerden biridir.

bişür- 62a-7, *bitür-* 20b-11, *düşür-* 7b-10, *içür-* 82b-16, *ḳaçur-* 13b-12.

-t-

Fiili ettirgen yapan eklerden biridir.

aġlat- 61b-6, *beŋzet-* 25a-14, *büyüt-* 94a-3, *erit-* 33b-17, *ırġat-* 51b-8, *incit-* 32a-3, *ḳorḳut-* 12b-8, *oḳut-* 97b-1, *oynat-* 64b-6.

-dur- / -dür-

Fiili ettirgen yapan eklerden biridir.

azdur- 67a-1, *diŋlendür-* 6b-4, *doldur-* 96b-13, *indür-* 24b-15, *güldür-* 66b-15, *ḳavuşdur-* 84b-2, *bildür-* 30b-7, *ḳızdur-* 38a-2, *ḳondur-* 16b-12, *dökdür-* 72b-3, *ṭoldur-* 24a-5, *utandur-* 60b-14, *yazdur-* 68b-5.

Bir yerde bu ek *-tür-* şeklindedir: *tüttür-* 36a-12

-ar- / -er-

Fiili ettirgen yapan eklerden biridir. Çok işlek değildir.

gider- 47a-5, *oŋar-* 59b-4, *uyar-* 74b-12, *çıḳar-* 12b-1.

-z-

emzür- 40b-6

-ı- / -u-

ḳaḳı- 15a-5, *sürü-* 5a-15.

-ala- / -ele-

depele- 73b-14.

-ur-/-ür-

bişür-62a-7, bitür- 20b-11

3.1.4. Fiilden isim yapım ekleri

-maḳ/ -mek

bilmek 4b-2, *eylemek* 3a-10, *söylemek* 3a-10, *gülmek* 4b-2, *aġlamaḳ* 83b-16, *oynamaḳ* 4b-2, *yemek* 9b-7, *görmek* 18b-1, *dėmek* 21a-12, *oŋşamaḳ* 83b-15, *dönmek* 31a-3, *sevmek* 42a-10, *vėrmek* 72a-1, *ölçmek* 79a-16, *ḳılmaḳ* 97b-11.

-ma / -me

oynama 4a-16, *degme* 20b-5.

-ış / -iş

baḳış 43a-4, *yemiş* 34a-10.

-ḳ / -k

artuḳ 17b-7, *ayruḳ* 23a-3, *danışuḳ* 3b-10, *bölük* 4a-12, *yazuḳ* 44a-13, *büyük* 30a-4, *bezek* 95a-3, *dilek* 3b-10, *yaraḳ* 25a-11.

-aḳ / -ek

bıçaḳ 42b-10, ḳonaḳ 73a-15.

-gü / -ḳı

sevgü 63a-17, *yazḳı* 75b-4

-u / -ü

ayru 94b-12, *dolu* 31b-16, *ḳoḳu* 64b-7, *ḳorḳu* 41a-12, *sayu* 1b-6, *ṣolu* 79a-7, *ṭapu* 3a-16, *yapu* 95a-3, *yazu* 39b-16.

-n

ekin 55b-9.

-ıcı / -ici

alıcı 12b-14.

-mur / -mür

yaġmur 52b-11.

3.2. İSİM

3.2.1. Çokluk Eki

Türkçede çokluk eki olan -lar/-ler metnimizde sıklıkla geçmektedir:

açdılar 62b-13, *adları* 72a-1, *içlerine* 2b-9, *yıldızlar* 2b-4, *bağlayalar* 13b-15, *balıḳlar* 19a-12, *emeklerimüz* 8a-10, *ḫāṭırların* 86b-14, *ḫūblarına* 23a-11, *şekerler* 22a-6, *ağlariken* 14b-17.

3.2.2. İyelik Ekleri

Teklik 1. şahıs iyelik eki:

Metinde teklik 1. şahıs eki *-m*'dir. Ünsüzle biten kelimeden sonra arada genel olarak */u-ü/* yuvarlak ünlüleri bulunmakla birlikte */ı-i/* düz ünlülü örneklere de rastlamaktayız.

ayaġum 14b-7, *ḳatuma* 26a-16, *gözüm* 2a-18, *yolum* 65b-17, *bağrumı* 9a-6, *başum* 46b-15, *düşüm* 4a-10, *ḳulum* 53b-4, *dururum* 10b-2, *ʿömrüm* 43b-5, *ḳanuma* 24b-5, *maḥbūbum* 99b-10, *öŋüme* 37b-9.

yūsufım 7b-16, *ḫālim* 94b-5, *cigerim* 26a-1, *başım* 27a-3, *emegim* 26b-10, *bilerzügim* 74b-15, *ḳızım* 24b-9.

Teklik 2. şahıs iyelik eki:

Metinde teklik 2. şahıs eki *-ŋ*'dir. Ünsüzle biten kelimeden sonra arada genel olarak */u-ü/* yuvarlak ünlüleri bulunmakla birlikte */ı-i/* düz ünlülü örnekleri de az da olsa görülmektedir.

ʿacizlerüŋ 5b-13, *cānuŋa* 2b-2, *aduŋ* 23b-3, *deŋizüŋ* 19a-12, *devletüŋ* 42b-8, *ʿömrüŋ* 2a-15, *başıŋa* 23b-10, *sözleriŋi* 3b-4.

Teklik 3. şahıs iyelik eki:

Teklik üçüncü şahıs eki ünlüyle biten kelimelerden sonra *-sı/-si*, ünsüzle biten kelimelerden sonra ise *-ı/-i* 'dir.

atası 2a-8, *bahāsı* 13a-3, *dānesi* 10a-9, *baḳcasını* 73b-17, *du ʿāsı* 60a-2, *ḳafasına* 5a-15, *kendüsi* 37a-10, *keremi* 48a-3, *rengi* 98b-11.

Çokluk 1. şahıs iyelik eki:

Metinde çokluk 1. şahıs iyelik eki -muz/-müz'dür.

aramuzda 15b-3, *ardımuzdan* 18a-2, *boynumuzda* 69a-6, *cānımuz* 89a-10, iḳrārımuzdan 14a-12, *ḳamumuz* 44b-13, *birimüzi* 75b-3, *onumuz* 74a-3, *ṭoġduġımuz* 66a-13, *ilimüz* 25b-17.

Çokluk 2. şahıs iyelik eki:

Metinde çokluk 2. şahıs eki *-ŋuz/-ŋüz'dür*. Ünsüzle biten kelimeden sonra arada genel olarak */u-ü/* yuvarlak ünlüleri bulunmakla birlikte */ı-i/* düz ünlülü örneklere de rastlamaktayız.

*adıŋuz*75a-16, *aḳcaŋuza* 63b-7, *ataŋuz* 76b-1, *ḳamuŋuz* 16a-4, *emegiŋiz 55b-9, mālıŋuz* 63b-5, *raḥmıŋuz* 5b-7, *cümleŋiz* 91a-8, *ṣūretiŋüze* 72b-12.

Çokluk 3. şahıs iyelik eki:

Metinde çokluk 3. şahıs eki *-ları/-leri'dir.*

araları 95b-14, *oġlanlarım* 4a-7, *artlarına* 73b-2, *boyluları* 35b-1, *cānları* 14a-6, *ḳardaşları* 3a-8, *dīvārları* 36a-17.

3.2.3. İSİM HÂL EKLERİ

3.2.3.1.Belirtme hâli eki

Metnimizde belirtme hâli eki Eski Türkçede olduğu gibi üç türlüdür: *-ı / -i*, *-nı / -ni* ve *-n*. Bunlardan *-ı / -i*, Eski Türkçede *-(ı)ġ / -(i)g* belirtme hâlinin /g-ġ/ ünsüzü düşmüş şeklidir.

-ı / -i belirtme hâli eki ile:

bizi egüp 14a-14, *züleyḫāyı çıkardılar* 25b-2, *gülümi bulmadım* 26b-8, *oġluŋı ḳavuşduram* 85a-5, *yaşı siler* 89a-2, *aḳcayı alup* 90b-17.

-nı / -ni belirtme hâli eki ile:

bunı iletüp 5a-7, *oġlaġını aldılar* 7b-9, *yüklerini ṭutdılar* 14b-1, *ʿaşḳını perk eyledi* 28a-13, *odunı giderür* 35b-2, *ḳardaşını göre* 70b-16.

-n belirtme hâli eki ile:

ḳışṣasın ėydem 1a-1, *emrin ṭutuŋ* 4b-7, *fāżılların oḳıdı* 51a-9, *sırrın söylemegil* 2b-16, *bahāsın vėreyüm* 29b-2, *elin aluban* 30b-4, *göŋlin azarladuŋuz* 75a-16.

Metnimizde az da olsa belirtme hali ekleri kullanılmadan ismin eksiz olarak fiile bağlandığı da görülür:

cānımuz(ı) yolıŋa ḳurbān ḳılalum 45b-8, *düşüŋ(i) dė göreyüm* 46b-10.

3.2.3.2.Yönelme hâli eki

Yönelme hâli eki metnimizde, Eski Türkçede *-ġa / -ge* biçiminde olan *-a/-e* 'dir.

allāha ışmarladı 45a-8, *rūma varup* 45b-2, *pādişāha eletem* 46b-8, *gözine sürtdi* 85b-2, *mālike bildürdi* 87a-10, *ayaġına düşdi* 90b-1.

3.2.3.3. Bulunma hâli eki

Bulunma hâli eki *-da / -de*'dir:

cihānda çoḳ idi 1b-5, *düşümde gördügim* 26b-6, *maḳṣūduŋ baġında* 32a-17, *içinde 45a*-5, *uçmaḳda yürür* 37a-8, *ḳanḳımuzda çıḳarısa* 74a-13.

Bulunma hâli eki, Eski Türkçede olduğu gibi ayrılma fonksiyonunda da karşımıza çıkmaktadır;

ḳuyu ḳatında varurken ün gelür 10b-12, *illā sende bir dilek ėdiserem* 31a-5, *yehūza anda küçük idi ne sāl* 1a-12, *ol ṣatanlarda ḫaber söyleyesin* 31a-15.

Bu ek bulunma ve ayrılma fonksiyonundan başka az da olsa yönelme fonksiyonuyla da görülmektedir:

geldi dünyāda yürür ḥūrī idi 2a-2, *yazılarda varalum oḳ atalum* 4a-2.

3.2.3.4. Ayrılma hâli eki

Metnimizde ayrılma hâli eki *-dan / -den*'dir.

ḫaḳḳı bāṭıldan seçüp 1a-8, *uyḳusından uyanup* 2a-7, *ḳovcılardan* 2b-8, *cānlarından geçtiler* 15b-2, *pādişāhdan işid* 27b-1, *senden ayrıla* 66b-13, *züleyḫādan ötüri* 27a-10, *yemeden ḳaldı* 33b-14.

"Acından öl-" deyimi metnimizde "acın öl-" biçiminde ayrılma hâli eki getirilmeden eksiltili bir ifadeyle kullnılmıştır:

ḫapse ḳoyam anda acın ölesin 43b-5

3.2.3.5. İlgi hâli eki

İlgi hâli eki, ünlü ile biten kelimelerden sonra -nuŋ / -nüŋ, ünsüz ile biten kelimelerden sonra ise -uŋ / -üŋ'dür.

ḫocanuŋ yerini 31a-13, *yūsufuŋ bilegine* 74b-10, züleyḫānuŋ görki 53b-13, *senüŋ erüŋ* 60b-5, *laʿīnüŋ fiʿline* 64a-13, *kişinüŋ cānına* 72a-15, *gözinüŋ dermānı* 83a-3, *gözlerinüŋ şuʿlesi* 85b-6.

İlgi hâli ekinin metnimizde eksiz örnekleri de bol miktarda geçmektedir:

gözüm nūrı 2a-18, *ulumuz mevlānāsı 10a-9, yūsuf yüzini* 29b-8, *degirman taşını* 92b-15, *züleyḫā ḳolın* 37b-4.

3.2.3.6. Vasıta hâli eki

Metnimizde vasıta hâli eki çoğu kez bağlama edatı olan *"ile"* ile karşılanmakla birlikte bir yerde *ilen* 12b-6 şeklinde geçmektedir. Yine az da olsa kalıplaşmış olarak *–n* vasıta hâli ekini de görmekteyiz.

aylan yıldızlar 2b-4, *cümle ilen* 12b-6, *ne vaḳtin görem* 26b-11, *gündüzin yürürdi* 16b-10, *anuŋla diridür* 17b-12, *ḍarp ile* 5a-18, *ʿaşḳuŋile yanayum* 23b-5, *kendüzüŋle göresin* 24a-1 *ḫancerile öldürem* 24a-5, *egri gözile baḳmayam* 38b-4.

3.2.3.7. Eşitlik hâli eki

Metnimizde eşitlik hâli eki -ca / -ce ekidir.

yolluca gide siz 4b-5, *öŋlerince gider* 5a-17, *bunca yıllıḳ* 4b-13, *ardınca gider* 17b-16, *ḫāllü ḫālince yalvarur* 20b-10, *ʿimrānīce söyledi* 21b-1, *bunca armaġan* 24a-11, *aġrınca vėresin* 30a-1.

3.2.3.8. Yön ekleri

Yön ekleri *-ra / -re* ve *-aru / -erü* ekleridir.

şoŋra 1a-7, üzre 31a-11, *içre* 89b-2, *ṭaşra varalum* 92b-1, *ilerü* 12a-3, *berü* 26a-16, *ḳancaru* 36b-3, *yuḳaru* 51a-17, *gerü* 59a-17, *içerü* 77b-12.

3.2.4. Soru Eki

Metnimizde soru eki olan mı / mi, hep düz ünlülü bir biçimde kaşımıza çıkmaktadır:

revā mıdur 5a-2, *dügün midür* 8a-3, *ḳorḳmaduŋ mı* 9a-5, *var mı* 12b-14, *delü midür* 12b-17, *var mıdur* 31b-8, *vėrdi mi* 64b-10, *bildüŋüz mi* 80b-14.

3.2.5. Aitlik Eki

Metnimizde aitlik eki genel itibariyle *-ki*'dir. Eski Türkçede görülen –ḳı eki sadece *ḳanḳı* 21a-13 kelimesinde karşımıza çıkmaktadır. Bunun dışında tüm kelimelerde kalınlık-incelik uyumuna bakılmaksızın hep ince sıradan *-ki* eki kullanılmıştır.

içindeki yüregim 17b-11, *kendü ilindeki* 21a-2, *dildeki* 65b-7, *gökdeki ferişteler* 71a-9, *dīvārındaki ṭaşlar* 73b-10.

3.3. SIFAT

3.3.1.Niteleme Sıfatları

bir ḳuru nefs 1b-4, *aḳ ṣaḳalı* 3b-2, *ṭatlu cānlarım* 4a-7, *key ulu bāzergān* 10a-5, *yuḳaru gökden* 10b-13, *körpe ḳuzı* 4a-12, *yavuz gözden* 16b-9, *gizlü kelām* 6b-14, *eski pālās* 6b-17, *ḳatı demür yürek* 6b-18, *eski ṭonunı* 7a-6, *ḳara ḳulı* 15a-6, *ḳara topraḳda* 17a-14, *yaşıl zeberceeden* 36a-1, *laṭīfe ḳız* 22a-8, *görklü yüzlüm* 23b-6, *yavuz ḫūylu* 43b-11, *nāzik yüzin 70b-6, semiz öküzleri* 52b-6, *genc oġlanı* 47b-17, *ėyü buġdaylar* 64a-3, *güneş yüzünden*91b-8.

3.3.2. Belirtme sıfatları

3.3.2.1. İşaret sıfatları

bu

bu sözi 43b-8, *bu düşüŋ* 2a-16, *bu sözleri* 10a-3, *bu ḳızımuŋ* 24a-14, *bu ḫaçı* 33b-4, *bu işe* 62b-11, *bu aḥvāli* 53b-10, *bu arada* 86a-3, *bu balıġuŋ* 19b-1, *bu yigidüŋ* 53b-8, *bu zamān* 87a-11, *bu kez* 90a-10.

şu

"şu" işaret sıfatı metnimizde sadece iki yerde geçmektedir:

şu nāzenīn emeklerim 26b-9, *şu ḳuluŋ* 40a-15

o

o ḫaberden 2b-6, *o gėce* 16a-16, *o ṣanduḳa* 44a-6

ol

ol ṣūret 23b-7, *ol yaŋaḳları* 22b-12, *ol budaḳ* 49a-14, *ol bilerzük* 67a-15, *ol resūl* 68a-11, *ol ḳardaşlar* 68b-6, *ol etmekleri* 75a-10, *ol sebebden* 75a-16, *ol zamān* 82a-1, *ol demde* 83a-7, *ol düş* 90a-4, *ol şāhıŋ* 95a-1.

şol

şol sā'at 7a-3, *şol dem* 7a-5, *şol güni* 11b-4, *şol köşküŋ* 21b-5, *şol ḳadar* 25a-5, *şol bülbülin* 37b-12, *şol göŋlünden* 38b-9, *şol sarāyda* 70a-6.

işbu

işbu sırrı 6b-14, *işbu gėce* 10a-12, *işbu yigit* 53b-4, *işbu yaḳamdan* 10a-14, *işbu devlet* 10b-9, *işbu ḫilʿatı* 20a-5, *işbu ṣanem* 33b-9, *işbu ḳızlıḳda* 62b-15.

3.3.2.2. Sayı Sıfatları

Asıl Sayı Sıfatları

yedi iḳlime 2a-1, *biŋ iki yüz yıl* 6b-8, *on ṭoḳuz pula* 14a-5, *sekiz uçmaḳ* 21b-11, *yüz biŋ er* 22a-17, *on biŋ atlu* 25b-6, *altı yüz biŋ kişi* 25b-7, *biŋ ḥūrī ḳızın* 32b-3, *üç yüz altmış ṭon* 32b-8, *ḳırḳ gün* 44b-10, *yedi sünbülüŋ* 52b-7, *altı ḳızın* 83b-15, *dört ay* 90b-12, *altmış yıl* 91b-15.

Sıra Sayı Sıfatları

ikinci gün 20b-4, *beşinci yıl* 56a-6.

Üleştirme Sayı Sıfatları

ikişer altun 20b-4

3.3.2.3. Soru Sıfatları

ḳaç

ḳaç ḳardaşlar sız 63a-9.

ḳanḳı

ḳanḳı pādişāha 21a-13, *ḳanḳı bāzārda* 29b-4, *ḳanḳı yere* 37b-6, *ḳanḳı ıḳlīmden* 63a-5, *ḳanḳı kişiye* 56b-11, *ḳanḳı ilden* 64a-4.

ne

ne sāl 1a-12, *ne vaḳtin* 8a-5.

3.3.2.4.Belirsizlik Sıfatları

bir

bir yere 2b-10, *bir terāzū* 30a-3, *bir dilek* 31a-5, *bir baḳçaya* 34a-15, *bir yazu* 39b-13, *bir ün* 40a-2, *bir ḥikāyet* 40b-11, *bir destān* 41b-11, *bir eve* 42a-5, *bir gün* 56b-8, *bir kez* 56b-17, *bir dilek* 64b-14.

birḳaç

birḳaç gün 7b-7, *birḳaç keleci* 48a-18, *birḳaç naṣīḥat* 61a-12.

ḳamu

ḳamu evlādından 1b-3, *ḳamu ʿālem* 2a-1, *ḳamu emeklerimüz* 8a-10, *ḳamu ṭaġdan* 9a-10, *ḳamu yerde* 20a-11, *ḳamu işleri* 28a-1, *ḳamu demürcileri* 30a-3, *ḳamu begler* 44b-15,

ḳamu nesneler 55a-14, *ḳamu ḳardaşların* 66b-7, *ḳamu ögüt* 67b-12, *ḳamu bostānlar* 69b-17, *ḳamu çuvalları* 72b-4, *ḳamu ḥālinden* 83a-6.

her

her yaŋa 5a-11, *her aḥvālini* 9a-8, *her gėce* 36a-11, *her dem* 43a-5, *her gün* 68a-10, *her zamānda* 69a-16, *her birinüŋ* 73a-1, *her faḳīr* 86b-17, *her kişi* 87b-10, *her ṭarafdan* 88a-3, *her atları* 90a-10.

her bir

her bir sözi 28a-11, *her bir işde* 62b-12, her bir *cevhere* 67b-14, *her bir ere* 67b-14, *her bir ʿalem* 89b-3, *her bir cüvān* 93a-5, *her bir ādeme* 99a-2.

nece, neçe

nece düş 3a-13, *nece zamān* 9a-9, *nece ḫānümān* 12a-13, *nece ṣuç* 53a-18, *nece ḳul* 56b-6, *neçe yıllar* 32b-5, *neçe kez* 33a-11, *neçe servi boyluları* 35b-1, *neçe zāhidleri* 35b-3, *neçe ėyülikler* 38a-3, *neçe dürrler* 45a-11, *neçe fersaḫ* 54a-7, *neçe ḥasretleri* 66b-15.

cümle

cümle ʿālem 1a-6, *cümle evlādına* 1b-8, *cümle eşlerüŋi* 2b-3, *cümle dilekleri* 9b-11, *cümle enbiyānuŋ* 11b-12, *cümle rengine* 37b-2, *cümle işini* 47a-4, *cümle ḳavmi* 55a-4, *cümle leşker* 88b-16.

fülān

fülān ġāra 96a-5, *fülān ada* 98b-15.

hīç

hīç bulut 10a-17, *hīç kimse* 45a-4, *hīç ara* 48b-17.

hep

hep ṭonlarını 44a-6, *hep beynüŋi* 47a-6, *hep yalan* 67a-15, *hep arḳamuza* 76a-5.

bunca

bunca yıllıḳ 4b-13, *bunca armaġan* 24a-11, *bunca māllar* 31b-10, *bunca keremi* 48a-3, *bunca yıllar* 75a-4, *bunca sözler* 86a-7.

3.4. ZAMİR

3.4.1. Şahıs Zamirleri

Metinde geçen şahıs zamirleri *ben, sen, o / ol, biz, siz, anlar'* dır.

1. teklik şahıs zamiri: *ben*

Metnimizde teklik birinci şahıs zamiri *ben*'dir. Eski Türkçede görülen *men* biçimi metnimizde görülmemektedir. Zamirin ilgi hâli ile çekiminde yuvarlaklaşma dikkati çeker.

Yönelme hâli: *baŋa vėre-siz* 5a-7, *baŋa daḫı* 6a-7, *baŋa dėyüŋ* 13a-3, *baŋa ṭaparlar* 17a-11, *baŋa getürdiler* 24a-11, *baŋa bildür* 30b-7.

Belirtme hâli: *beni ḳucar* 10a-15, *beni aldılar* 14b-7, *beni görmek* 18b-1, *beni incitmegil* 32a-3, *beni ṣaḳladı* 60b-7.

Bulunma hâli: *bende* 13a-9, *bende vardur* 43a-6.

Ayrılma hâli: *benden* 18a-17, *benden ayruḳ* 23a-3, *benden selām eyle* 49b-14, *benden ayırdı* 84b-14.

İlgi hâli: benüm *oġlanlarım* 4a-7, *benüm ḳuzumı* 9a-6, *benüm yüzümi* 11b-7, *benüm ṣuçum* 53a-11, *benüm ḥālimi* 59a-16, *benüm gömlegümdür* 83a-3.

2. teklik şahıs zamiri: *sen*

Metnimizde teklik ikinci şahıs zamiri *sen*'dir. *Ben* şahıs zamiri gibi bu zamir de yönelme hâli eki aldığında kökte değişme göstermektedir.

Yönelme hâli: *saŋa geldiler* 2b-4, *saŋa getürevüz* 5a-3, *saŋa ḳurbānım* 8b-16, *saŋa ṣorar* 53a-6.

Belirtme hâli: *seni yaradan* 3b-1, *seni alayduḳ* 14a-11, *seni görmege* 27a-1, *seni yarlıġadı* 48a-18, *seni ṣorar* 64b-16.

Metnin bir yerinde *seni* kelimesi yönelme hâli fonksiyonunda kullanılmıştır:

kīleyi bulam seni uġrı dėyem 72a-5

Bulunma hâli : *sende* 31a-5.

Ayrılma hâli : *senden özge* 5b-16, *senden idi* 12a-5, *senden artuḳ* 37b-8, *senden gider* 67b-9, *senden ola* 100a-4.

İlgi hâli: *senüŋ rızḳuŋ* 6b-6, *senüŋ öŋünde* 15a-10, *senüŋçün* 29a-9, *senüŋ aduŋ* 50a-9, *senüŋ gibi* 54b-12, *senüŋ ataŋ* 94a-15.

3. teklik şahıs zamiri: o

Teklik üçüncü şahıs zamiri Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesinin ilk devirlerinde "*ol* " şeklindedir. Metnimizde de yaygın kullanılışı "*ol*" olup az da olsa günümüzdeki kullanılışı olan "o" ya rastlanılmaktadır.

Yönelme hâli: *oŋa* 94b-8, *oŋa göre* 40b-14

3. teklik şahıs zamiri: ol

Teklik üçüncü şahıs zamiri "*ol*", Eski Türkçede olduğu gibi Eski Anadolu Türkçesinde de yaygın kullanımdadır. Ancak bu zamir çekim eklerini aldığında kökte değişiklik söz konusu olmaktadır:

Yönelme hâli: *aŋa inanmışdı* 1a-6, *aŋa ışmarladı* 3b-7, *aŋa söyledi* 21a-15, *aŋa ṣorasın* 52a-3, *aŋa nėtdüŋüz* 80a-10.

Belirtme hâli : *anı ḳılġıl* 1a-2, *anı görüben* 18a-1, *anı ṭutdılar* 37a-4, *anı bilmeyesin* 59b-15, *anı görem* 94b-6.

Bulunma hâli : *anda dėgil* 15b-11, *anda ḳonar* 21a-4. Zamirin bulunma hâli ile çekimlenmişi; *orada, burada* ve *şurada* anlamlarını taşımaktadır.

Ayrılma hâli : *andan soŋra* 22a-2, *andan ölem* 38b-7, *andan imiş* 55a-14, *andan artuḳ* 61a-10, *andan ṭoġdı* 94a-16.

İlgi hâli: *anuŋ ile* 1a-8, *anuŋ bildügini* 4b-11, *anuŋ aḥvāli* 31b-6, *anuŋ yerine* 46a-3, *anuŋçün* 63a-15, *anuŋ yolında* 76b-8, *anuŋ üstine* 98a-4.

1. çokluk şahıs zamiri: biz

Yönelme hâli: *bize göstürüŋ* 12a-15, *bize gelmegil* 14a-14, *bize dėdi* 64b-14, *bize ḳarşu* 75b-10, *bize geldi* 76a-5.

Belirtme hâli: *bizi egüp* 14a-14, *bizi ṭoylaya* 39a-15, *bizi göndürür* 63b-13, *bizi eglemegil* 64a-15, *bizi görüp* 71a-16, *bizi al* 100a-7.

Bulunma hâli: *bizde ṣuç yoḳdur* 74a-14, *ḳalmadı bizde* 90b-14.

Ayrılma hâli: *bizden size* 12b-2, *bizden muştula* 48a-16, *bizden ayrıldıydı* 70a-14, *bizden bilmegil* 74a-15, *bizden alur* 81b-6.

İlgi hâli: *bizüm ḳardaşımuz* 3a-16, bizüm ile 17a-8, bizüm aşlımuz 31a-17, bizüm gibi 62a-5, bizüm atamuz 63a-12.

2. çokluk şahıs zamiri: siz

Yönelme hâli : *size ṭapdurdum* 5a-5, *size ṣatarsam* 29a-3, *size dėmedi* 65a-16, *size getürdi* 67a-13, *size ṣorar* 80a-11, *size ḳıldım* 82b-5.

Belirtme hâli eki: *sizi göreler* 65b-6, *sizi aġırlayup* 74a-9, *sizi ḳıġırdım* 76b-1, *sizi ḳonuḳlayup* 74a-9.

Bulunma hâli: *sizde varimiş* 6b-18, *sizde var* 78b-6.

Ayrılma hâli: *sizden ėrdi 64b*-5, *sizden aluban* 13a-17.

İlgi hâli: *sizüŋ kuluz mıdur* 12b-17.

3. çokluk şahıs zamiri: anlar

Belirtme hâli: *anları görme* 14a-6, *getürdi anları* 42b-4, *anları yedi* 52b-6, *anları görür* 61b-12, *anları bulup* 66b-6, *anları ara* 68a-15.

Yönelme hâli: *anlara baḳup* 42b-16, *anlara ḫaber vėrür* 45b-5, *anlara ḫışm eyledi* 74a-8, *anlara baḳar* 76b-16, *anlara emr eyledi* 93a-5.

Ayrılma hâli: *anlardan dileyem* 14a-2, *anlardan* 64a-16.

İlgi hâli: *anlaruŋ cānları* 14a-6, *anlaruŋ her birine* 37a-2, *anlaruŋ ṣuçların* 43a-10, *anlaruŋ endāmına* 81b-10.

3.4.2. İşaret Zamirleri

Metnimizde geçen işaret zamirleri *bu, bunlar, bular, işbu, ol* 'dur.

bu / bunlar

bu daḫı anuŋ ile ḥükm ėder idi 1a-8, *bildiler kim bu günāhsuz ṣuç bundadur* 41a-1, *anuŋçün bizi bu aġırladı* 62a-10.

bunlar ėydür 45b-7, *bunlar zindāna girür* 46b-4, *ṭoydı bunlar* 61b-15, *bunlar söz eyledi* 63a-2, *bunlar netdiler* 65a-18, *bunlar yemediler* 68b-16, *bunlar öri ṭurur* 72b-8.

Belirtme hâli: *bunı deyüp* 3b-15, *bunı iletüp* 5a-4, *bunı biz nėdelüm* 5a-12, *bunı nėder* 39a-9, *bunı dėrken* 62a-16, *bunı görür* 62b-11, *bunı yazan kişi* 69a-8, *bunı diŋledi* 70b-5, *bunı yazdum* 100a-11.

bunları dėdi 7b-6, *bunları esenledi* 14a-9, *bunları göndüresin* 24a-13, *bunları yolladı* 63b-9, *bunları ḳonuḳladı* 73a-1, *bunları sevdi* 90a-9.

Yönelme hâli: *buŋa göstürelüm* 6a-11, *buŋa ṭaparise* 33b-5, *buŋa daḫı* 77b-1, *buŋa vėrdiler* 96a-15.

bunlara ṭapşurdı 5a-9, *bunlara vėrdüŋ* 60b-11, *bunlara ṣordı* 96a-4.

Bulunma hâli: *bunda bıraġup* 6b-16, *bunda uş ḳırıldıḳ* 15b-4, *bunda ölem* 38b-10, *bunda oḳudı* 62a-9, *bunda gizlidür* 69a-7.

Ayrılma hâli: *bundan ṣoŋra* 9a-11, *bundan öŋdün* 35b-5, *bundan artuḳ* 41b-15.

bunlardan yaŋa 1b-2, *bunlardan eylegil* 1b-14, *bunlardan sor* 61b-9.

İlgi hâli: *bunuŋ maʿnīsini* 2a-13, *bunuŋ gibi* 4b-8, *bunuŋ üstüne* 28b-2, *bunuŋ ʿaşḳıdur* 28b-12, *bunuŋ hünerlerin* 29b-1, *bunuŋ elinden* 43b-15.

bunlaruŋ sırrın 1b-13, *bunlaruŋ sözine* 5a-4, *bunlaruŋ tedbīrini* 75b-11.

bular

Çok az örneği bulunmaktadır.

bular eylediler 62a-11.

Belirtme hâli: *buları ḫoş ṭutar* 64a-5.

Yönelme hâli: *bulara yalvarur* 12b-5, *temāşā ḳıl bulara* 92b-4.

İlgi hâli: bularuŋ yolına 64a-13.

işbu

Çoğunlukla sıfat olarak kullanılmakla birlikte metnimizde birkaç yerde zamir görevindedir.

ḥālim işbudur 9a-16, *işbu kim durur* 26a-15, *işbudur ḫaber* 64b-17.

ol

ol ṭapşurdı 5a-9, *ol durur* 9b-11.

3.4.3. Dönüşlülük Zamirleri

Metinde geçen dönüşlülük zamirleri *öz, kendüz* ve *kendü* dür. Ayrıca *kendü* zamirinin düzleşmiş şekline de rastlanılmaktadır. Bugün Batı Türkçesinde dönüşlülük zamiri olarak sadece *kendi, kendisi* zamiri kullanılmaktadır.

öz

özüni dünyādan atmış idi 1b-8, *özün ġaflete ṣalmışdı* 1b-13, *özümi saŋa mubāḥ eyleyeyüm* 38a-4, *taŋrıdan ḳorḳar özüm* 39a-12, *zindān ehlinuŋ yandı hem özleri* 49a-19, *yūsufa yavlaḳ göyündi özüm* 53a-16, *özi göyünüp* 59a-6.

kendüz

ḫor ḳılma kendüzüŋ 2b-17, *kendüzini görüben* 5a-14, *kendüziŋe dön gėrü* 10b-17, *kendüzü gele 13b*-14, *kendüzin gören* 18b-11, *kendüzini görmeyen* 18b-12, *kendüzine kār eyledi* 22b-14, *kendüzüŋle göresin* 24a-4, *kendüzümi* 38b-4.

kendü

kendü giziŋi 11b-6, *kendülerinden* 20b-3, *kendüye* 21b-10, *kendüyi* 28b-7, *kendüne* 29b-10, *kendüsi* 37a-10, *kendümi* 39a-13, *kendüyi* 39b-4, *kendüye gele* 40b-1, *kendüŋ* 44a-14, *kendünüŋ kürsīsi* 54a-11, *kendüŋüz* 63a-16, *kendülerden getdiler* 71a-8, *kendülerinden geçer* 76a-17, *kendülerin* 81a-9, *kendüsine* 84a-11.

Metnimizde *kendü* kelimesinden sonra ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde çoğunlukla zamir n'si yerine /y/ sesinin tercih edilmesi dikkat çekici bir husustur.

3.4.4.Belirsizlik Zamirleri

Metnimizde geçen belirsizlik zamirleri şunlardır:

kim, kimi, kimisi

kim görürse 12a-1, *kimde ki* 9b-4, *kimi ėydür* 5a-13, *kimisi ḫumār* 3a-3, *kimisi döger* 6b-12, *kimini* 9a-18, *kiminüŋ cānını* 21b-9, *kimseye dėyesin* 30b-10.

kimse (kim+ise)

kimsenüŋ sırrını 2b-15, *kimseye söylemegil* 2b-16, *kimse baḳup* 7a-1, *kimsem yoḳdur* 17b-12, *kimseden* 39a-10, *kimseyi sevmez* 46a-5.

kimsene (kim+ise+ne)

kimsene baḳmadı 76a-2, *kimsene* 84b-6.

her ki, her kim, her kişi

her kim ṭaparsa 17a-12, *her kim* 28a-2, *her kim öperse* 33b-5, *her kime uġrasa* 65b-14, *her kişi kim* 87b-10, *her ki* 43a-15.

biri, birisi

biri ėydür 3a-13, *birine ṣorar* 16b-5, *birisi yuddı* 19b-6,

bir kişi

bir kişi kim 4a-17, *bir kişi* 11a-16, *bir kişiyi* 55a-10, *bir kişi ėydür* 87b-10.

her biri, her birisi

her biri 1a-9, *her biri biriyle* 3b-10, *her birisi* 7b-8, *her birimüz* 12b-3, *her birine* 24a-13, *her birisin* 25a-14, *her birinden* 30a-1, *her birisini* 33b-8, *her birinüŋ* 42a-17, *her biriŋüz* 65b-4, *her birimüze* 66b-2.

ayruḳ

ayruġa varma 26b-15.

ne kim

ne kim ol buyurursa 15b-17, *ne kim ol dėrse* 55a-3, *ne kim yazdı* 76b-9.

her ne

her ne söylerseŋ 1a-3, *her ne geldiyse* 14a-7, *her neyse* 46b-15, *her ne var* 87a-12.

ḳamu, ḳamusı

ḳamusın unutdılar 43a-7, *ḳamusı ṭaġladılar* 43a-20, *ḳamumuz gerek* 44b-13, *ḳamusın sürdiler* 45a-3, *ḳamulardan görklü* 47b-12, *ḳamularuŋ işini* 59b-3, *ḳamuya vėren* 67a-3.

cümle, cümlesi

cümlemüz 5b-5, *cümlesi* 11b-15, *cümleŋizi* 12b-4, *cümlesin* 30a-9, *cümleŋiz* 42b-11, *cümleye* 67a-2.

hīç kimse, hīç birisi

hīç birisine 16b-16, *hīç kimseye* 31b-1, *hīç kimse görmedi* 45a-4.

3.4.5.Soru Zamirleri

Metnimizde geçen soru zamirleri *kim* ve *ne*'dir.

kim

kim düşüne 9b-13, *kim görürse* 12a-1, *issisi kimdür* 28b-15, *kim ṣatdı* 31a-15, *kim bekledi* 47b-16, *kime yalvarayum* 50b-13, *kimüŋdür* 74b-13.

ne

ḳışṣaşı nedür 2a-4, *taʿbīri nedür* 2a-13, *ne ola* 2a-14, *ne dėyeyüm* 25b-7, *ne buyurur* 41a-7, *ne vaḳtin* 58a-9.

3.4.6.Bağlama Zamirleri

Metnimizde geçen bağlama zamirleri *kim* ve *kī*'dir.

kim

dėdi kim bir görklü ḳızım var benüm 24b-9, *söylegil kim şükrāna ṭurayım* 50a-15, *ṣordılar kim ibn-i yā'mīn ḳandasın* 67a-6, *baŋa dėgil kim gözüŋ yaşı nedür* 84b-12.

ki

iner iken gör ki neyledi çalap 7a-3, *ėydesin ki bu ḳızımuŋ ʿaybı var* 24a-14, *ben dilerim ki ḫaznedārın olam* 54b-9, *seni isterdim ki yūsufu ṣoram* 77b-16.

3.5. ZARF

3.5.1. Yer ve Yön Zarfları

Metnimizde geçen yer ve yön zarfları örnekleri şunlardır:

ḳanda

ṣordılar ki kārbān ḳanda gelür 12a-14, *ḳandan gelür* 18a-6, *ḳanda bulduŋ* 20a-9, *ḳandalıġın bileydim* 22b-9, *ḳanda var* 41b-13, *ḳandan bulam* 66b-5.

ḳarşu

ḳarşu durup 3a-10, *ḳarşuma* 8a-5, *ḳarşusına* 22b-16.

içerü

içerü girdi 77b-12, *varıŋ içerü* 96a-13.

ṭaşra

ṭaşra çıḳar 40a-8, *ṭaşra geldi* 86b-12, *ṭaşra varalum* 92b-1.

berü

çıḳaruŋ berü 12b-1, *berü gelgil* 83b-5.

ilerü

ilerü geldi 12a-3.

ortada

ortada altun ḳadeḥler mevc urur 89b-11.

üzre

deve üzre atdılar 14a-17, *dizi üzre oturur* 31a-11, taḫt üzre oturasın 36b-1.

gėrü

gėrü dönüben 36b-11, *gėrü çeker* 39b-17, *gėrü oḳur* 41a-10, *gėrü vardı* 59b-13.

yuḳaru

yuḳarudan 10b-14.

3.5.2. Zaman Zarfları

Metnimizde Türkçe ve yabancı asıllı pek çok zaman zarfı geçmektedir. Bunlardan bazıları şunlardır:

dün gün

dün gün dileye 18a-4, *dün gün aġladur* 19b-12, *dün gün gitmeŋ gerek* 24a-1, *dün gün dügün olur* 25b-12, *dün gün güderem* 38a-16, *dün gün giryān ėder* 55a-10, *dün gün ulayup* 77b-10, *dün gün ister* 84b-5.

yarın

yarın anda yüzümi ḳızdurmaya 38a-2, *yarın atam yüzine neçe bakam* 39a-13.

şimdi

dėdiler şimdi bunı biz nėdelüm 5a-12, *şimdi anuŋ yoḳ durur hergiz ṣuyı* 6a-17, *şimdi iḳrārımuzdan dönmezüz* 14a-12, *ḥāżır ol ki şimdi sulṭān geliser* 26a-3, *şimdiden ġėrü ḥālin sen bil dedi* 35a-11, *hele bunlar şimdi yoldan geldiler* 61b-10.

gece

mıṣr pādişāhı bir gece meger 51a-8, ol *ġėce züleyḫāyla yūsuf beyle* 60a-16, *ben daḫı bu ġėce kīnüm alayum* 60b-2.

dün gündüz

dün gündüz ėder baŋa ʿizzetim 71b-13.

ġėce gündüz

ġėce gündüz ʿaşḳla yeldürür 55a-13, *ġėce gündüz ol puta ṭapardı* 58a-18, *ġėce gündüz durmayup feryād ėder* 71a-17, *ġėce gündüz ṭurmadılar getdiler* 79b-8, *ġėce gündüz dėmediler sürdiler* 86b-7.

aḫşam

aḫşam oldı gün uyaḳdı maġribe 8a-7.

subḥ

geçdi ġėce çün ṣubḥ oldı ṭoġdı güneş 15a-13, *ṣubḥ degin ikisi oynaşdılar* 60b-3.

ayruḳ

vėrmezem bunı size ayruḳ dilemeŋ 65a-7, *ayruḳ daḫı hīç baŋa aḳmayasın* 38b-14.

yene

züleyḫā döndi yene geldi evine 44a-1, *yene gördüm yedi aruḳ ṣıġırı* 51a-15, *kendüzi dutdı yene atdı yene* 93a-9, *bu atınca ol biri yene ṭutar* 93a-16.

ṣoŋra

ṣoŋra ḳanuma benüm girmeyesin 24b-5, *gėrü ṣoŋra tövbesin ėtse gerek* 41a-5, *arayu arayu ṣoŋra geldiler* 74a-5, *ṣoŋradan vaʿẓ-ı naṣīḥat eyledi* 90b-4.

andan soŋra

andan soŋra gör neyledi ol hemān 22a-1, *andan ṣoŋra mıṣr iline yetmeŋ gerek* 24a-1.

dāʿimā

dāʿimā ḳuzı gibi güdmişdi 2a-3, *cemʿ ėderdi dāʾimā yoḥsulların* 62b-8.

3.5.3. Miktar Zarfları

Metnimizde çeşitli miktar zarfları bulunmaktadır. Bunların bazıları sıfatlardan yapılmıştır, bazıları ise kelimenin tekrar edilmesiyle oluşturulmuştur.

key

key bekleyesin 3a-1, *key işidüŋ* 4b-8, *key ulu* 10a-5, *key vīrān idi* 14b-17, *key yüce* 37a-3, *key bilüŋ* 79b-14.

ḳatı

ḳatı ḳorḳutdılar 12b-8, *ḳatı döger idi* 15a-6, *ḳatı bühtān ėder* 40a-14, *ḳatı yavlaḳ ḳādirem* 46b-11, *ḳatı ḳızlıḳ ola* 52b-10, *key ḳatı sever idi* 60b-5.

çoḳ

çoḳ yalvarur 6b-12, *çoḳ mı biçer* 13a-12, *çoḳ görmişem* 14a-1, *çoḳ yalvarur* 23a-17, *çoḳ aramaġanlar* 24b-8, *çoḳ yaşa* 69b-2, *çoḳ şükr* 72a-8, *çoḳ keşīşler geldi* 89b-5.

şol ḳadar

şol ḳadar kim sulṭānı ʿāşıḳ ėder 25a-5, *şol ḳadar altun getürür* 30a-7, *şol ḳadar ḫon dökdi* 42b-6, *şol ḳadar döger* 49a-3, *şol ḳadar aġlaşdılar* 85a-11.

öküş

gün öküşdür 11a-6, *söz öküşdür* 56b-1.

bir kez

ayda bir kez kişneridi ol atı 56b-17, *eliyle köşki bir kez ırġadı* 78b-14, *heftede bir kez ḳılurdı ḥüsni fāş* 91b-11.

bir kezin

bir kezin gören kişi anı ṭoymazdı 20b-5.

hīç

hīç bilmedim 4a-13, *hīç dönmedi* 16b-17, *hīç sevinmedi* 18b-5, *hīç ėrmeye* 46a-17, *hīç utanma* 49a-16, *hīç utanma* 52a-13, *hīç ögüt ṭutmaz* 54a-4, *hīç vėrmedi* 74b-7.

yavlaḳ

yavlaḳ baḳa 7a-15, *yavlaḳ ḳorḳaruz* 14a-13, *yavlaḳ severdi* 24a-6, yavlaḳ döner 34b-12, *yavlaḳ yanar* 34b-12, *yavlaḳ ḫoş olur* 39a-17, *yavlaḳ şād olur* 85a-13.

azın azın

şāh ėdiser seni azın azın 20a-4, *azın azın kendüzine kār eyledi* 22b-14, *leşkerin cemʿ ėder azın azın* 56b-12.

birin birin

şerḥ-i taḳrīr eyledi birin birin 29a-6, *ṭoġradılar ellerin birin birin* 42b-11.

biŋ biŋ

biŋ biŋ anca oldı yūsufuŋ yüzi 33a-1, *sen cānımsın dünyāda biŋ biŋ yaşa* 35b-8, *iḥsānuŋa biŋ biŋ iḥsān ėdelüm* 45b-8.

niçe niçe

niçe niçe gėne giryān olasın 78a-8.

3.5.4. Soru Zarfları

nite

nitesin ḳardaşcuġum 9b-17, *nite güler* 64b-1.

neçün

neçün geldük 4b-2, neçün gelür 7b-18, neçün aġlarsın 25b-16, neçün döndürür 63b-13.

nece

nece gördiyse 3b-9, *nece dutdı* 9a-5, *nece vaṣf ėdem* 67a-10.

ḳancaru

ḳancaru varduġını bilmediler 15a-1, *ben ġarīb ḳancaru ḳaçup gideyüm* 27a-6, *ḳancaru baḳarsa seni göre* 36b-3.

3.6. EDAT

Edatlar tek başlarına bir anlam ifade etmedikleri gibi hiçbir nesne ve hareketi karşılamazlar. Ancak anlamı olan kelimelerle kullanılarak onları desteklemek suretiyle bir gramer vazifesi görürler.[29] Metnimizde bulunan edat çeşitleri şunlardır:

3.6.1. Ünlem ve Çağırma Edatları

eyā

atası ėydür eyā cānım cānı 23b-16.

[29] Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yay. İstanbul, 2004, s. 348.

ey

ey ḳızım 24a-2, *ey yūsuf* 34a-1, *ey cānım* 40b-2, *ey ḥetā* 56a-13, *ey ʿazīzler* 76a-3.

hey

hey üşenmez bī-edeb 26b-2, *hey utanmazlar* 74a-7, *hey bu zamān* 96b-3.

i

i yār 4b-15.

āh

āh ḳıldı 8a-2, *āh ėdüp* 8a-15, *āh eyledi* 14b-15, *ṭop cigerim yaḳdı āh āh* 41b-3.

vāy

bir ḫaber geldi yene ey vāy 50b-3, *vāy ki bunlar ḳatı ḳalmış durur* 80b-15.

ḥaşā

beni nev-mīz eylemege senden ḥaşā 59a-4.

uş

uş çalap seni ḳuyuda ḳurtarur 11a-14, *ṣuçım uş budur ėytdim hemān* 15b-7, *uş getürdüm seni yoldaşlaruŋa* 66b-9.

uşda

bahā ki bildürdi size uşda çalap 11b-9, *yüzimüz uşda ḳaradur ditrerüz* 14a-13, *uşda bundadur* 67b-3.

dirīġā

ey dirīġā atamuz bunda degil 81b-8.

3.6.2. Bağlama Edatları

Metnimizde kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri birbirine bağlayan Türkçe ve yabancı asıllı birçok edat kullanılmıştır:

ile

göŋül ile inkār ėder 13b-3, *ėlçi ile her aḥvāli dėrüz* 25a-1, *eli ile yūsufı bir kez urur* 43b-9, *züleyḫā ile kim murādına dege* 60a-15, *şevket ile atlanuban geldi tīz* 81a-12.

birle

ḳayġu birle 65b-1

kim

dėdiler kim ey bizüm ḳardaşımuz 3a-16, *geldi gördi kim hezārān dürlü ḫalḳ* 29b-5.

ki

dėdi ki var bahāsın sen biç dedi 29b-13, *ḳıġırur ki bir terāzū düzeler* 30a-2, *gizleriseŋ ki ziyān eyleyesin* 51b-10, *derdi budur ki göre yüzin senüŋ* 71b-1.

vü, u, ü

getdi göŋlünden belā vü derd ü ġam 85b-3.

içün

yūsuf içün baŋa nesne söylemeŋ 4a-9, *benüm içün bir sarāy eyleyeler* 36b-15.

çün

iḫveti çün bu sözi işitdiler 2b-10, *züleyḫā anda yapışur çün yūsufa* 40a-1, *çün şerbetdār bunı işidür varur* 52a-10, *başdan ayaġa çün sözi söyledi* 86a-1.

çünki

çünki bunı görüben sevnüşdiler 15b-15, *çünki mālik yūsufuŋ yüzin görür* 30b-6, *çünki bunlar evlerine vardılar* 76b-15.

çünkim

yeddi yıl devrānı çünkim devr ėde 52b-9, *gördi çünkim bir puŋar üzre hemān* 84a-9.

ger

hūd ėydür beyle olur ger küsmegil 7b-1, *bir kişi ger kim atına bine revān* 83a-4.

eger

dėdüŋ anda eger ben ḳul olaydım 11b-6, *eger yalanla bu şehre gelevüz* 73b-11.

meger

ol zamān yaʿḳūb peyġamber meger 1a-5, *ol gidüp yaʿḳūba ḳalmışdı meger* 1a-7, *dediler meger bunı sulṭān ala* 29b-2, *ikiledin meger bizi göndürür* 63b-13.

illā

illā ol miskīn yehūza durur 9b-16, *illā birḳaç keleci saŋa dėdi* 48a-18, *mışr içinde illā buġday çoḳ durur* 61a-8, *anda sen illā emānet ḳoy beni* 98b-17.

gerçi

gerçi bir şaḫs-ı muʿayyen yoḳ durur 95b-6.

hem

hem ulular meclisinde söylene 1a-4.

hergiz

sen daḫı hergiz müselmān olmadıŋ 41a-16, *ol baŋa degmedi hergiz bekledi* 60b-7.

imdi

imdi yūsuf hele sen ṣabr eylegil 14a-14, *gelüŋ imdi ḳorḳalum bir taŋrıdan* 18a-9.

nitekim

nitekim ḳaldı başīretde ol ceḫūd 21b-16, *nitekim vėrdi şeref yaġmurlara* 68a-9.

şöyle kim

şöyle kim mışrda sarāy çoġidi 37a-7, *şöyle kim kendülerden getdiler 71a*-8.

tā kim

tā kim ol ṣūrete çoḳ yalvarur 3a-17, *tā kim ol ne buyurursa dutuŋ* 16a-5, *tā kim ol sulṭān ne dėdük size* 65a-2, *tā kim yūsufa sen ḫizmet ėdesin dėdi* 83a-15.

gāh…gāh

gāh başı iner gāh ayaġı döner 7a-2, *gāh gelür ʿaḳlı gāh key gider* 8a-13, *gāh giryān gāh der-ḫandān olur* 23b-11, *gāh diri ḳılur gāh öldürür* 55a-8.

3.6.3. Son Çekim Edatları

gibi

ḳuzı gibi güdmişdi 2a-3, *ḳuş gibi* 2a-11, *ḳulı gibi* 3a-10, *bunuŋ gibi* 4b-8, *benüm gibi* 54a-14, *senüŋ gibi* 54b-12, *bizüm gibi* 62a-5, *anuŋ gibi* 78b-12.

içün

benüm içün 36b-15, *senüŋ içün* 43a-8.

içre

seccin içre 50b-17, *deŋiz içre* 19b-9, *göŋlüm içre* 38b-1.

tā

tā ölünce anda ṭāʿat ėder 22a-5, *ṣorasın aŋa kim tā hep varını* 23a-15, *tā sulṭān öle siz anda ṭuruŋ* 45b-12, *tā ḫaberin vėre ki göre seni* 50a-2.

-a dek

şuna dek 6b-9, *üç güne dek* 18a-14, *bir yıla dek* 22b-15, *hefteye dek* 91b-3.

-den özge

senden özge 5b-16, *andan özge* 28b-17, *ḥelālden özge* 38a-9, *ʿaczimden özge* 100a-2.

3.6.4. Kuvvetlendirme Edatları

da, de

ṣataruz melike biz de giderüz 12b-10, *bunı almadan gitmeye de yā nėde* 24a-16, *ḳulı olavuz onumuz da beyle* 74a-3, *ikisi de şād-ı ḫurrem oldılar* 89a-6.

bile

ol melik daḫı bunlarla bile 11a-4, *altunı gümüşi getürmedük bile* 13a-9, *ibn-i yāʾmīni bile getürüŋ ben görem* 64b-15, *kendü ile atayı bile yazar* 68b-2.

daḫı

emdi siz daḫı saḳınuŋ siz daḫı 4b-14, *sen daḫı ḳulluġa iḳrār eylegil* 12b-11, *ben daḫı sırrımı saŋa söyleyeyüm* 30b-11, *anuŋ daḫı giderdi teşvīşin* 47a-5, *ol yıl unı daḫı hep yediler* 56a-3, *bulmadı ol daḫı mevte çāre* 68a-6, *ḳalmadı ḳalbimde daḫı ġam hīç* 94b-4.

3.6.5. Soru Edatları

ʿaceb

ḳatı ḫoş ṭutdı ʿaceb nedür sözi 61b-17, *dėdi yā sübḥān ʿaceb ne kişidür* 62a-15, *fikre vardı ki ne sırr oldı ʿaceb* 96b-7.

ḳanı

ḳanı yūsuf dėyü eve geldiler 8a-9, *ḳanı ol şāhım sulṭānım benüm* 8b-12, *ḳanı edeb ḳanı ḫavf hem ḥayā* 39b-7, *ol ʿarab ėydür ḳanı yaʿḳūb nebī* 49b-12.

3.6.6. İşaret Edatları

uş

uş çalap seni ḳuyuda ḳurtarur 11a-14, *ṣuçım uş budur ėytdim hemān* 15b-7, *uş getürdüm seni yoldaşlaruŋa* 66b-9.

uşda

bahā ki bildürdi size uşda çalap 11b-9, *yüzimüz uşda ḳaradur ditrerüz* 14a-13, *uşda bundadur* 67b-3.

3.6.7. Şüphe Edatı

(mı) ki

yā ṣanem yūsuf benüm ola mı ki 33a-14, *maḳṣūdum ḳuşaġı ala gire mi ki* 33a-14.

3.7. FİİL

3.7.1. Şahıs Ekleri

3.7.1.1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Metnimizde geçen zamir kökenli şahıs zamirleri şunlardır:

1.Teklik şahıs eki: -am/-em

örü duram 8b-10, *gelmişem* 19a-15, *yaḳıluram* 34a-2, *ėydiserem* 41b-11.

2.Teklik şahıs eki: -sın/-sin

uġrayasın 32b-4, *göstüresin* 42b-2, *ṣorarsın* 49a-8.

1.Çokluk şahıs eki: -uz/-üz, -vuz/-vüz

açavuz 55a-15, *geçevüz* 55a-15, *olmışuz* 82a-14, *gelmişüz* 82a-14.

2.Çokluk şahıs eki: -sız/-siz

yorasız 2a-13, *bildüresiz* 55a-1.

3.Çokluk şahıs eki:-lar/-ler

ḳılalar 2b-5, *olmışlar* 82a-16.

3.7.1.2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

1.teklik şahıs eki: -m

gördüm 7a-15, *ṣatarsam* 29a-3, *ėdiserem* 31a-5, *eyledüm* 37b-15.

2.teklik şahıs eki: -ŋ

görmişdüŋ 32a-7, *eyledüŋ* 79b-4, *olursaŋ* 13a-5, *dilerseŋ* 28a-5.

1.çokluk şahıs eki: -ḳ/-k

geldük 28a-8, *eyledük* 54b-1, *yazmaduḳ* 80b-2, *olsaḳ* 92a-17.

2.çokluk şahıs eki: -ŋuz/-nüz

ḳılmadıŋuz 4b-11, *almaduŋuz* 78b-7, *dururusaŋuz* 65b-5.

3.çokluk şahıs eki: -lar, -ler

ṭurdılar 65b-10, *dėseler* 38b-11.

3.7.2. Şekil ve Zaman Ekleri

Metnimizde geçen şekil ve zaman ekleri şunlardır:

Bildirme Kipleri: *Geniş Zaman Kipi, Şimdiki Zaman Kipi, Görülen Geçmiş Zaman Kipi, Öğrenilen Geçmiş Zaman Kipi, Gelecek Zaman Kipi.*

Tasarlama Kipleri: *Şart Kipi, İstek Kipi, Gereklilik Kipi, Emir Kipi.*

3.7.2.1. Bildirme Kipleri

3.7.2.1.1. Geniş Zaman Kipi

Geniş Zaman Kipi *-r, -ur / -ür ve –ar / -er* ekleriyle yapılır. Zamir kökenli şahıs ekleri kullanılır.

1.teklik şahıs: -ram/-rem, -aram/-erem, -uram/-ürem

yaḳıluram 34a-2, *ataram* 35b-9, *ḳıġıruram* 42a-15, *iletürem* 46b-13, *severem* 53b-9.

2.teklik şahıs: -rsın / -rsin, -ursın / -ürsin, -arsın / -ersin.

baḳarsın 10b-14, *gülersin* 31b-13, *ṣorarsın* 49a-8, *dilersin* 58b-16, *aġlarsın* 69a-17.

3.teklik şahıs: -r, -ur / -ür, -ar / -er, -ır / -ir

ėrer 9a-7, *depredür* 33b-12, *ṭaḳar* 58b-10, *ėydür* 69b-2, *ḳarır* 53b-15, *geçer* 71a-5.

1.çokluk şahıs:-ruz / -rüz, -uruz / -ürüz, -aruz / -erüz

ḳaluruz 4b-6, *öldürürüz* 12b-4, *ditrerüz* 14a-13, *aŋlaruz* 64b-12, *öterüz* 65b-8.

2.çokluk şahıs: -rsız / -rsiz, -arsız / -ersiz, -ursız / -ürsiz

ṭutarsız 36a-15, *gelürsiz* 63a-5.

Metnin bir yerinde 2. çokluk şahıs geniş zaman eki kelime düz ünlülü olduğu halde yuvarlak ünlü ile yazılmıştır: *bilür-süz* 49a-13.

3.çokluk şahıs: -rlar / -rler, -urlar / -ürler, -arlar / -erler

olurlar 81b-16, *ṭaparlar* 17a-11, *ḳoyarlar* 62b-9.

Geniç zaman kipinin olumsuzu sadece -maz / -mez eki ile yapılır.

dönmezüz 14a-2, *olmazuz* 14a-12, *ṣatmazam* 29a-1, *varamazam* 52a-4.

3.7.2.1.2. Şimdiki Zaman Kipi

Metnimizde şimdiki zaman için günümüzdeki gibi bir ek kullanımı sözkonusu değildir. Bu zaman çoğu kez -a / -e istek ekiyle karşılanmıştır. Ancak iki yerde (79a-13, 92b-14) şimdiki zaman şu şekilde geçmektedir:

"kīle uġrulıġı yapasın aŋa
bil kim ḫoş *gelmiy* (كلمى)bu işiŋ baŋa" (79a-13)

"yūsufile *gidiyken* (كيديكن) nāgehān
ayaġı degdi ṭaşa şāh-ı cihān" (92b-14)

3.7.2.1.3. Görülen Geçmiş Zaman Kipi

Metnimizde görülen geçmiş zaman eki *-dı / -dī* dir. Eski Anadolu Türkçesinde 1. ve 2. teklik ve çokluk şahıslarda bu ek daima yuvarlak ünlülü görülmekle birlikte metnimizde yaygın olarak 3. teklik ve çokluk ekinin dışında da düz ünlü kullanımına gidildiği görülmektedir.

Görülen geçmiş zaman şahıs çekimi iyelik kökenlidir.

1.teklik şahıs: -dum / -düm , -dım / -dim

uyurdum 2a-9, *ḳıldum* 15a-9, *uyurdum* 46b-8, *girdüm* 59a-5, *bilürdüm* 66a-14.

güderdim 4a-11, *bilmedim* 4a-13, *okumışdım* 7a-18, *vėrdim* 7b-16, *alaydım* 11b-6.

2.teklik şahıs:-duŋ / -düŋ , -dıŋ / -diŋ

ḳılduŋ 12a-5, *olayduŋ* 14b-11, *bileydüŋ* 14b-11, *ırġatduŋ* 51b-8, *göreydüŋ* 63b-1.

gelmediŋ 67a-7, *varmadıŋ* 41a-16.

3.teklik şahıs: -dı / -di

buldı 9b-9, *yuddı* 19b-6, *buyurdı* 32b-14, *ḳotardı* 47b-16, *bekledi* 47b-16.

1.çokluk şahıs: -duḳ / -dük

uyurduḳ 8b-2, *etdük* 84a-2, *yalvarayduḳ* 14a-11, *yazmaduḳ* 80b-2

2.çokluk şahıs: -dıŋuz / -diŋüz, -duŋuz / -düŋüz

ḳılmadıŋuz 4b-11, *ṭaġladıŋuz* 69a-3, *azarladuŋuz* 75a-16, *dėdüŋüz* 80a-12.

3.çokluk şahıs:-dılar / -diler

oldılar 80a-16, *baġladılar* 37a-4, *geyürdiler* 37a-11.

3.7.2.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman Kipi

Metnimizde öğrenilen geçmiş zaman eki hep düz ünlülü biçimiyle *-mış / -miş* şeklindedir.

Öğrenilen geçmiş zaman şahıs çekimi zamir kökenlidir.

Metinde öğrenilen geçmiş zaman sadece bir yerde (96a-13) aslında zarf fiil eki olan *-üpdür* ekiyle karşılanmıştır.

> “dėdi varıŋ içerü vėriŋ ḫaber
> kim gelüpdür ḳardaşıŋ ey şīr ü ner”

1.teklik şahıs: -mışam / -mişem

olmışam 19a-15, *gelmişem* 19a-15, *ṭurmışam* 46b-8, *etmişem* 52a-14.

2.teklik şahıs:-mışsın / -mişsin

olmışsın 66a-9, *yetürmişsin* 84a-5.

3.teklik şahıs:-mış / -miş

vėrmiş 1b-10, *üşmiş* 11a-7, *eylemiş* 96b-9.

1.çokluk şahıs: -mışuz / -mişüz

aḫranmışuz 5b-5, *ṣunmışuz* 5b-5, *gelmişüz* 82a-14, *olmışuz* 82a-14.

2.çokluk şahıs: -mışsız / -mişsiz

neylemişsiz 82a-5.

3.çokluk şahıs: -mışlar / -mişler

durmışlar 4a-3, *olmışlar* 81b-15, *işlemişler* 66a-16.

3.7.2.1.5. Gelecek Zaman Kipi

Metnimizde gelecek zaman eki *-ısar / -iser*’dir. Çoğu kez istek eki *-a/-e* ile karşılanır. Şahıs çekiminde zamir kökenli şahıs ekleri kullanılır.

1.teklik şahıs: -iserem / -ısaram

ėdiserem 31a-5, *gidiserem* 31a-5, ėydiserem 41b-11.

3.teklik şahıs: -ısar / -iser

utanısardur 2b-17, *giriserdür* 10b-7, *göndüriser* 25a-9, *ḳoyısar* 47a-6, *yėyiser* 47a-6.

3.7.2.2. Tasarlama Kipleri

3.7.2.2.1. Şart Kipi

Eski Türkçede *-sar / -ser* biçiminde olan bu ekin daha sonraları sondaki r sesi düşmüş ve ek -sa / -se biçimini almıştır. Metnimizde de şart kipi için -sa/-se ekleri kullanılmıştır. Şahıs çekimi iyelik kökenlidir.

1.teklik şahıs: -sam / -sem

ṣatarsam 29a-3, *görsem* 33a-2, *söylesem* 45b-6.

2.teklik şahıs:-saŋ / -seŋ

olursaŋ 13a-5, *buyururusaŋ* 45b-13, *dėrseŋ* 74a-15, *yusaŋ* 78a-13.

3.teklik şahıs: -sa / -se

buyururusa 15b-6, *ṭaparsa* 17a-12, *uġrasa* 65b-14, *dėrlerse* 71b-9.

1.çokluk şahıs:-saḳ / -sek

olsaḳ 92a-17.

2.çokluk şahıs: -saŋuz / -seŋüz

durursaŋuz 65b-5, *inanmazsaŋuz* 77a-9, *vėrirseŋüz* 13a-16.

3.çokluk şahıs: -salar / -seler

ḳosalar 38b-11, *dėseler* 38b-11, *dikseler* 78b-9.

3.7.2.2.2. İstek Kipi

Metnimizde istek kipi eki *-a / -e* olup bu ek şimdiki zaman, gelecek zaman gibi farklı kiplerin çekimlerinde de kullanılmıştır. Şahıs çekimi zamir kökenlidir.

1.teklik şahıs: -am / -em

ḳılam 6b-15, *yalvaram* 8b-10, *ṣatmazam* 29a-1, *vėrem* 30b-2, *etmeyem* 38a-12.

2.teklik şahıs: -asın / -esin

baḳmayasın 38b-14, *aŋlayasın* 41b-10, *göstüresin* 42b-2, *giresin* 65b-12.

3.teklik şahıs:-a / -e

ḳala 23b-4, *göstüre* 59a-9, *söyleye* 40b-8.

1.çokluk şahıs:-avuz / -evüz, -alım / -elim

açavuz 55a-15, *geçevüz* 55a-15, *uymayavuz* 65a-9, *görevüz* 65b-12.

görelim 20a-17, *vėrelim* 20a-17, *olalım* 43b-3, *ḳılalım* 45b-7, *dürelim* 70a-3.

2.çokluk şahıs:-asız / -esiz

bulasız 44b-3, *ṭurasız* 45b-14, *gidesiz* 61a-13.

3.çokluk şahıs:-alar / -eler

ṣoralar 65b-6, *göreler* 65b-6, *nėdeler* 82b-15, *göreler* 92a-1.

3.7.2.2.3. Gereklilik Kipi

Metnimizde gereklilik kipi aşağıdaki ek ve kelimelerle karşılanmıştır. Bu kip günümüzdeki gibi özel bir eke sahip değildir.

-sa /-se gerek

olsa gerekdür 22a-7, günāh ėtse gerek 41a-5, ḳorḳsaŋ gerek 41a-14

-ma / -me gerek

görmeŋ gerek 20b-1, *vėrmeŋ gerek* 20b-1, *yetmeŋ gerek* 24a-1, *gitmeŋ gerek* 24a-1.

-maḳ/ -mek gerek

oynamaḳ gerek 4b-2, bilmek gerek 4b-2, ṣığınmak gerek 48a-3.

3.7.2.2.4. Emir Kipi

Emir kipinde diğer kiplerden farklı olarak her şahıs için ayrı ekler kullanılmaktadır.

1.teklik şahıs: -ayum / -eyüm

ṣorayum 8b-8, *getüreyüm* 9a-10, *alayum* 12b-16, *ṭoylayayum* 38a-4, *eyleyeyüm* 38a-4

2.teklik şahıs: -ġıl / -gil

alġıl 48b-13, *durmaġıl* 49b-5, *ṣorġıl* 52a-8, *gizlemegil* 52a-18, *getürgil* 53a-17.

3.teklik şahıs: -sun / -sün

ḳılsun 59b-8, *ḳıġırsun* 60a-1, *ḳalmasun* 80b-11, *inmesün* 88b-3.

1.çokluk şahıs:-alum /-elüm

ṭalalum 2b-12, *aldayalum* 35b-11, *ṣaçalum* 69b-11, *söyleyelüm* 72a-17.

2.çokluk şahıs:- ŋ, -uŋ/-üŋ, -uŋuz/-üŋüz, iŋüz/-ıŋuz

buluŋ 72b-4, *eyleyiŋüz* 73a-6, *işidüŋ* 4b-8, *ṣoruŋ* 40b-7.

Metnimizde bazı kelimelerde görüldüğü üzere, emir ekinin önünde bulunan yardımcı ünlü, aynı kelimede hem yuvarlak hem de düz ünlü ile yazılmıştır: *aluŋuz 17b-1, alıŋuz* 14a-15.

3.çokluk şahıs: -sunlar / -sünler

çıḳsunlar 87a-11, *oynasunlar* 92b-1.

3.7.3. Fiillerin Birleşik Çekimi ve İsim Fiili

Birleşik fiil çekimi anlamlı bir kök ile anlamı tam olarak belli olmayıp yardımcı fiil görevinde olan *i-* fiilinin birlikte çekimiyle meydana gelir. *i-* fiili Eski Türkçede *er-*

biçimindeydi. Zamanla bu fiil *i-* haline dönüşmüş ve ana kökle birleşip düşerek birleşik fiil çekimi yerine, fiil birleşik çekimi oluşturmuştur. Metnimizdeki örneklerine bakıldığında birleşik çekimlerde, *i-* fiilinin hem ana köke birleşmiş hem ayrı çekimlenmiş hem de ana köke birleşip düşmüş halini görmekteyiz.

Hikâye Çekimi

Hikâye çekimi asıl fiilin kipleri ile i- fiilinin görülen geçmiş zamanının veya ekleşmiş şeklinin birleşmesi ile ortaya çıkar. Emir dışındaki bütün kiplerin hikâye biçimleri vardır.[30]

Geniş Zamanın Hikâyesi:

dėrler idi 10a-4, *atlanur idi* 22a-17, *ṭurur idi* 58a-7, *gelür idi* 60b-8.

dökeridi 33a-11, bilmezidim 31a-1, severdi 24a-6, nėderdim 31a-2.

Görülen Geçmiş Zamanın Hikâyesi:

ayrıldıydı 70a-14, *öldiydi* 70a-14.

Görülen geçmiş zamanın hikâyesinde sahıs zamirinin farklı yerde kullanılışı da mevcuttur: *vardımıdı* 15b-6, *urdumıdı* 15b-6.

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikâyesi:

girmişdi 28a-16, *dėmişidi* 25a-2, *ṭolmışıdı* 1b-17, *urmışıdı* 58a-1, *dürmişidi* 58a-1, *dönmişdi* 60a-7, *olmışıdı* 60a-7, *varmışıdı* 95b-1, ḳalmışdı *84a-17, görmemişdi* 81b-1.

Şart Kipinin Hikâyesi:

görseydim 23a-13, *bulsaydım* 23a-13.

İstek Kipinin Hikâyesi:

gideydim 21a-16, *ḳılaydı* 22a-13, *vėreydim* 22b-9, *getüreydim* 22b-10.

Rivayet Çekimi

Metnimizde rivayet çekiminin örneği bulunmamaktadır.

Şart Çekimi

Geniş Zamanın Şartı:

olursa 3a-2, *görürseŋ* 23a-14, *olursaŋ* 23a-14, *söylerisen* 2b-3, *ṭaparise* 33b-5, *isterisen* 41b-13.

3.7.4. Soru Eki

Metnimizde soru eki sadece -mı, -mi düz ünlülü biçimiyle kullanılmıştır.

[30] M. Ergin, age., s. 322.

revā mıdur 5a-2, *dügün midür* 8a-3, *gün midür* 8a-4, *gėç mi* 8a-5, *ḳorḳmaduŋ mı* 9a-5, *var mı* 12b-14, *delü midür* 12b-17, *ḳul mısuŋ* 13b-2, *ola mı* 33a-14.

3.7.5. Sıfat-Fiil Ekleri

-an / -en

duran kişi 18b-16, *dermān ḳılan* 20a-11, *gören kişi* 20b-5, *gėrü ḳalan mālın* 22a-4, *ḳarşu gelen* 23b-2, *sevmeyen kişi* 46a-9.

-ası / -esi

vėresi 62b-14, *yėyesi* 68b-16.

-maz /-mez

geçmez aḳca 13a-17, *ṭuz etmek bilmez yārānlarımdan* 14a-2, *görmez gözi* 60a-5.

-ar /-er

aġlar gözleri 53b-15.

-duḳ /-dük / -dik

bildiklerin 51b-4, *ṭoġduġımuz yer* 66a-13, gördügi dişden 3a-15, *yėdürdügi* 73b-10.

-ecek / -acaḳ

dėyecek 93b-3, *olmayacaḳ* 98b-8, *ėdecek* 100a-6.

-miş / -mış

dükenmiş dili 23b-13, ṭonanmış ay 50b-3, *görmez olmış gözi anlara baḳar* 76b-6.

3.7.6. Zarf-Fiil Ekleri

-up / -üp

uyanup 2a-7, *ḳorḳup* 12b-5, *bağlayup* 14a-17, *uzadup* 16b-17, *bilüp* 18b-6.

-uban / -üben

Eski Anadolu Türkçesine has bir zarf fiil ekidir.

ḳucuşuban 14a-10, *aluban* 20b-6, *ṣıruban* 31b-16, *ėdüben* 32a-13, *yürüyüben* 33a-12.

-araḳ / -erek

Tek bir örneği bulunmaktadır.

sögerek 26a-16.

-ınca / -ince

almayınca 12b-1, *ṣağışınca* 62b-10, *ṭoyınca* 70a-13, *ṣormayınca* 82b-6, *görmeyince* 83b-3, *ėrişince* 99b-2.

-a / -e

ala döne 5a-2, *oḳa oḳa sürdiler* 7b-11, *ṣata işin başara* 20a-12, *vara gele* 45b-4.

-u / -ü

dėyü 2a-7, *isteyü* 9a-14, *çekinü* 40a-7, *yürüyü* 46a-14, *neyleyü* 58b-4.

-ı / -i

ḳutlulayı 44b-15, *yüriyi* 55b-11.

-ıcaḳ / -icek

göndüricek 7b-14, *olıcaḳ* 22b-15, *oturıcaḳ* 27a-12, *ḳatıcaḳ* 29a-11, *oḳıcaḳ* 43b-7, *işidicek* 70b-12, *yatıcaḳ* 98b-6.

-madın / -medin

olmadın 7b-17, *çaġırmadın* 75b-13, *ḳırmadın* 75b-13, *bulmadın* 79a-14, *varmadın* 88b-6.

-ken

dervīşken 57b-8, *dėrken* 62a-16, *aġlariken* 66b-15.

4. YAPIM EKLERİ DİZİNİ

İsimden isim yapım ekleri

-lıḳ / -lik

2a-16, 4b-4, 4b-13, 11a-14, 13b-9, 14a-2, 15b-14, 16b-7, 18b-17, 21b-12, 22b-9, 23b-17, 25b-16, 31a-16, 31a-17, 32b-4, 34b-15, 35a-12, 35b-2, 36b-6, 38a-3, 40b-5, 40b-8, 43b-14, 44b-17, 47b-17, 48a-18, 52b-8, 52b-9, 52b-10, 54b-12, 55b-8, 55b-11, 55b-13, 57b-1, 58a-2, 58b-6, 61a-5, 62b-14, 62b-15, 73a-6, 73b-6, 74a-17, 74b-1, 76a-1, 76a-3, 76a-12, 76b-11, 77a-2, 78a-5, 79a-13, 79a-14, 81b-17, 82b-13, 90b-17, 91a-10, 91b-5, 92a-4, 95b-14, 96a-1, 96b-12, 100a-13.

-luḳ / -lük

4b-3, 4b-15, 6b-15, 12b-11, 12b-16, 13b-3, 13b-4, 20a-16, 21b-13, 32a-14, 38a-8, 40b-5, 49a-8, 51a-4, 54a-14, 58a-2, 75a-5, 84b-15, 85a-8, 85a-16, 91a-9.

-cı / -ci

2b-8, 10a-7, 12b-14, 13a-6, 15a-1, 15a-7, 17a-12, 20b-7, 25a-12, 30a-2, 30a-3, 30a-4, 34a-11, 37b-8, 38a-17, 45b-1, 46b-14, 60a-17, 75a-7,84b-7, 86b-8, 87a-9.

-lu / -lü

2a-16, 4a-7, 4b-5, 5b-2, 5b-4, 6b-14, 7a-8, 7a-12, 7a-14, 7b-3, 8a-14, 8b-16, 9b-3, 10a-10, 11b-13, 12a-5, 12b-17, 13a-4, 15a-18, 16b-6, 16b-14, 17b-8, 17b-14, 18a-16, 19a-11, 20b-8, 20b-10, 22a-6, 22a-14, 22b-6, 22b-7, 23a-8, 23a-9, 24b-9, 24b-13, 25b-6, 25b-11, 25b-14, 28b-9, 28b-11, 29a-7, 29a-8, 29a-12, 29a-13, 29b-5, 30b-3, 32a-12, 32b-12, 33b-8, 33b-16, 34b-1, 34b-18, 35b-1, 35b-6, 36a-5, 37a-15, 38a-14, 41a-1, 41a-14, 41b-8, 41b-13, 42a-1, 42a-16, 42a-17, 42b-5, 42b-7, 42b-14, 43a-5, 43a-16, 43b-11, 43b-13, 44a-18, 44b-11, 47a-3, 47a-12, 47a-13, 47b-12, 48b-6, 49b-18, 51a-14, 52b-8, 53a-2, 53a-12, 53a-13, 56a-10, 57b-5, 57b-12, 59b-5, 60a-17, 61b-1, 62a-6, 62b-5, 62b-12, 63b-15, 64a-9, 64b-1, 65b-6, 66a-9, 66b-10, 66b-11, 66b-17, 66b-18, 67a-8, 67a-14, 68a-7, 68b-4, 68b-7, 68b-8, 69a-5, 69a-12, 69a-15, 69b-2, 70a-12, 70b-8, 71a-9, 71b-11, 71b-16, 72a-2, 72a-15, 72b-2, 72b-10, 75b-8, 77b-11, 77b-14, 78a-2, 79a-7, 80b-1, 86a-9, 86a-12, 86a-13, 86b-4, 86b-15, 87b-1, 87b-3, 91a-15, 91b-12, 96a-17, 98a-9, 98a-12.

-suz / -süz

3a-11, 3b-13, 16a-12, 29a-11, 41a-1, 43a-3, 57b-17, 58b-3, 59a-3, 59b-11, 59b-16, 63b-3, 67a-1, 76b-7, 85a-15.

-cuḳ/ -cük

8b-17, 63a-13, 69b-7, 71a-11, 84b-14.

-cek

32a-12, 49b-19, 61a-4, 61a-8, 62b-17, 66a-3, 98b-8.

-daş

1b-16, 2b-5, 2b-9, 3a-8, 3a-16, 4b-16, 5b-4, 6a-10, 6b-11, 7a-17, 7b-1, 7b-8, 9b-15, 9b-17, 10a-2, 10a-11, 12a-9, 12b-6, 13a-13, 13b-4, 13b-9, 13b-10, 13b-18, 14a-8, 14a-16, 14b-8, 16a-14, 16b-7, 16b-8, 32a-6, 41b-7, 44b-13, 44b-14, 44b-18, 47b-15, 51a-1, 56b-7, 58a-8, 61b-5, 62a-6, 62a-13, 62a-14, 62a-15, 62b-1, 62b-2, 63a-3, 63a-7, 63a-9, 63a-13, 65b-7, 66a-4, 66a-18, 66b-1, 66b-7, 66b-9, 67a-4, 67a-13, 67b-1, 67b-8, 68b-4, 68b-6, 68b-9, 68b-11, 69a-5, 69a-6, 69a-9, 69a-18, 69b-6, 70a-3, 70a-6, 70a-15, 70b-4, 70b-8, 70b-17, 71a-9, 71a-12, 71b-2, 72a-7, 72b-1, 72b-7, 74a-16, 74b-3, 75a-15, 75b-5, 75b-7, 75b-10, 76a-16, 76b-13, 77a-9, 77a-10, 79a-1, 80b-6, 80b-15, 81a-10, 82b-4, 82b-10, 83b-16, 86a-10, 86a-11, 86a-12, 86a-15, 89a-7, 90a-1, 90a-7, 90a-12, 90a-13, 90a-15, 93b-12, 95a-17, 95b-3, 95b-7, 96a-13, 96a-14, 96b-2, 96b-7, 96b-11, 97a-3, 97a-6, 97a-8, 99a-16,

-(ı)ncı / -(i)nci / -(ü)nci

13a-6, 20b-4, 29a-8, 29a-13, 29a-15, 29a-16, 29a-17, 56a-2, 56a-4, 56a-5, 56a-7, 56a-8, 71b-17.

-şer

20b-4.

-rak / -rek

18a-17, 28a-9.

-layın / -leyin

40a-2, 74b-2, 75a-9.

-cılayın / -cileyin

18a-16, 24b-10, 41b-13, 62b-16, 67a-7, 67a-14, 74a-17, 74b-2, 76a-12, 79a-7, 79a-17.

-an / -en

1a-14, 4a-7, 5a-5, 7b-14, 8a-8, 10b-15, 19b-2, 19b-4, 21a-11, 40b-6, 40b-7, 40b-9, 40b-12, 40b-13, 41a-15, 47b-17, 47b-18, 49a-17, 49b-8, 51b-14, 57a-17, 57b-1, 60a-6, 60b-4, 60b-6, 61a-6, 61a-7, 61a-11, 62b-1, 62b-11, 63a-6, 64b-8, 72a-6, 73b-5, 73b-7, 74a-6, 76a-5, 78b-8, 78b-11, 79b-4, 79b-7, 80b-8, 84b-14, 85a-8, 86b-12, 89b-10, 91b-15, 92a-7, 92b-5, 92b-13, 93a-3, 93a-14, 95a-15, 95b-9, 97a-3, 99b-12.

-kek

21b-5.

-ge

5b-16, 28b-17, 29b-9, 38a-9, 86a-3, 100a-2.

-man / -men

85b-16, 92b-7, 92b-15.

-(u)z / -(ü)z

65b-11.

-l

7b-12, 20b-1, 30a-6, 35a-2, 36a-1, 36a-6, 36a-14, 49a-11, 49b-5, 50a-17, 72b-3, 73a-12, 73a-17, 79a-15, 80b-5, 80b-13, 88b-8, 92b-9.

-sul

1a-2, 11b-16, 20b-9, 34a-12, 53b-11, 57b-9, 58b-3, 58b-5, 58b-17, 59b-5, 62a-5, 62b-8, 75a-10, 91b-6.

-gü

11b-5.

İsimden fiil yapım ekleri

-la- / -le-

1a-1, 1a-3, 1a-4, 1a-8, 2b-2, 2b-3, 2b-7, 2b-8, 2b-13, 2b-14, 2b-16, 3a-1, 3a-2, 3a-7, 3a-10, 3b-1, 3b-3, 3b-4, 3b-5, 3b-7, 3b-8, 3b-12, 3b-16, 4a-5, 4a-9, 4b-9, 4b-15, 5b-3, 5b-8, 5b-10, 6a-10, 6a-16, 6a-8, 6b-10, 6b-13, 6b-14, 6b-19, 7b-4, 7b-10, 7b-18, 8a-1, 8a-6, 8a-7, 8b-6, 8b-7, 8b-9, 9a-2, 9a-8, 9a-10, 9b-11, 10a-10, 10b-11, 10b-12, 10b-14, 11a-5, 11a-11, 11b-3, 12b-2, 12b-7, 12b-14, 13b-2, 13b-6, 13b-13, 13b-14, 13b-15, 14a-2, 14a-17, 14b-1, 14b-9, 14b-10, 14b-16, 14b-17, 15a-10, 15a-13, 15a-17, 15b-13, 16b-9, 17a-8, 17a-9, 17b-5, 17b-10, 17b-15, 18a-4, 19b-12, 19b-14, 20a-9, 20a-17, 20b-9, 21a-3, 21b-3, 21a-13, 21a-15, 21b-1, 21b-2, 21b-13, 21b-17, 22a-6, 22a-17, 22b-6, 22b-10, 23a-6, 23a-12, 23b-3, 23b-6, 23b-7, 23b-16, 24a-3, 24a-7, 24a-8, 24b-2, 24b-3, 24b-16, 25a-2, 25b-3, 25b-14, 25b-15, 25b-16, 26a-2, 26a-4, 26a-14, 26b-15, 27a-2, 27a-3, 27a-7, 27a-8, 27a-10, 27a-16, 27b-3, 27b-6, 28a-3, 28a-4, 28a-5, 28a-6, 28a-9, 28a-10, 28a-11, 28b-7, 29a-5, 29a-6, 29a-9, 29a-17, 29b-3, 29b-10, 30b-1, 30b-4, 30b-10, 30b-11, 30b-13, 30b-17, 31a-15, 31b-2, 31b-5, 31b-14, 32a-13, 32a-15, 33a-16, 33a-17, 33b-2, 33b-6, 34a-5, 34a-8, 34b-3, 34b-7, 35a-1, 35a-2, 35a-4, 35a-6, 35a-8, 35a-9, 35b-13, 35b-16, 36a-2, 36b-7, 36b-8, 36b-11, 36b-15, 37a-3, 37a-9, 37a-11, 37b-7, 37b-8, 37b-9, 37b-10, 37b-12, 38a-1, 38a-4, 38b-10, 39a-2, 39a-15, 39b-5, 40a-16, 40b-4, 40b-8, 40b-11, 40b-12, 41a-8, 41a-9, 41b-1, 41b-10, 41b-11, 41b-12, 41b-14, 41b-15, 41b-16, 41b-17, 42a-2, 42b-12, 43a-8, 43a-9, 43a-10, 43a-12, 44a-7, 44a-13, 44b-7, 44b-8, 45a-8, 45a-14, 45a-15, 45b-6, 45b-7, 45b-9, 45b-10, 46a-1, 46a-5, 46a-6, 45a-17, 46b-2, 47a-1, 47a-2, 47a-7, 47a-17, 47a-18, 47b-2, 47b-5, 47b-11, 47b-13, 47b-16, 47b-18, 48a-4, 48a-16, 48a-17, 48b-5, 48b-10, 48b-12, 48b-13, 48b-14, 49a-1, 49a-9, 49a-12, 49a-14, 49a-16,

49a-18, 49a-19, 49b-1, 49b-7, 49b-14, 50a-8, 50a-9, 50a-14, 50a-15, 50a-16, 50a-18, 50b-2, 50b-6, 50b-13, 51a-12, 51b-9, 51b-10, 51b-12, 51b-15, 52a-1, 52a-12, 52a-13, 52a-15, 52a-18, 52b-2, 52b-14, 52b-17, 53a-7, 53b-2, 53b-3, 53b-14, 53b-15, 53b-16, 54a-9, 54a-16, 54b-6, 54b-7, 54b-9, 55a-18, 55b-1, 55b-2, 55b-3, 55b-7, 56b-1, 56b-9, 56b-11, 56b-15, 57b-1, 57b-3, 57b-5, 57b-15, 58a-9, 58a-14, 58a-17, 58b-16, 59a-1, 59a-3, 59a-6, 59a-16, 59b-9, 60a-1, 60a-11, 60b-7, 60b-14, 61a-4, 61a-7, 61b-16, 62a-3, 62a-10, 62a-11, 62a-12, 62b-4, 62b-6, 63a-4, 63a-5, 63a-9, 63a-16, 63b-2, 63b-4, 63b-9, 63b-10, 63b-11, 63b-16, 64a-6, 64a-7, 64a-10, 64a-15, 64b-2, 64b-3, 64b-7, 64b-10, 64b-11, 64b-12, 64b-13, 64b-17, 65a-7, 65a-15, 65a-16, 65b-7, 65b-10, 65b-17, 66a-7, 66a-10, 66a-16, 66b-2, 66b-12, 66b-13, 66b-15, 67a-10, 67a-11, 67b-11, 67b-13, 68a-13, 68a-17, 69a-3, 69a-9, 69a-12, 69a-16, 69b-1, 69b-10, 69b-16, 70a-11, 70a-17, 70b-5, 70b-11, 71a-10, 71a-12, 71a-15, 71b-3, 71b-11, 71b-14, 72a-3, 72a-4, 72a-17, 72b-7, 73a-1, 73a-4, 73a-13, 73a-14, 73b-12, 73b-15, 74a-4, 74a-7, 74a-7, 74a-9, 74a-12, 74b-1, 74b-4, 74b-10, 74b-14, 75a-6, 75a-12, 75a-13, 75a-15, 75a-16, 75b-6, 75b-8, 76a-10, 76b-1, 76b-3, 76b-15, 77a-3, 77b-10, 78a-1, 78a-4, 78a-6, 79a-15, 80a-7, 80a-10, 80b-1, 80b-3, 80b-7, 80b-9, 80b-11, 80b-13, 80b-14, 81a-1, 81a-2, 81a-4, 81a-6, 81a-5, 81a-7, 81b-13, 82b-13, 82b-16, 83a-15, 83b-10, 83b-16, 84a-3, 84a-17, 84b-7, 84b-9, 84b-16, 85a-1, 85a-6, 85b-14, 85b-15, 86a-1, 86a-7, 86a-9, 86a-15, 87a-14, 87b-8, 88a-2, 88a-15, 88b-1, 88b-11, 88b-13, 89a-1, 89a-2, 90a-4, 90a-5, 90b-3, 90b-13, 90b-15, 91a-1, 92a-13, 92a-16, 92b-12, 93a-10, 93b-5, 94a-3, 94b-5, 94b-6, 94b-7, 95a-8, 95a-11, 95b-4, 96b-2, 96b-12, 97a-2, 99b-3, 99b-17, 100a-3, 100a-13.

-al- / -el-

24b-13, 55b-11, 55b-14, 61a-6, 61a-9, 63b-11, 77a-16

-a- / -e-

7a-8, 16a-2, 17a-15, 31a-13, 32b-4, 35b-8, 35b-16, 36a-3, 37a-7, 37a-10, 37b-16, 41b-5, 42a-2, 42b-18, 43b-14, 43a-20, 46a-9, 48a-18, 51a-7, 51a-15, 56b-11, 57a-7, 59b-2, 60a-5, 60a-9, 60b-12, 65b-14, 66a-2, 67a-9, 68a-7, 68b-7, 68b-8, 69b-6, 69b-12, 70a-12, 70a-15, 70b-17, 76b-17, 77b-7, 83a-12, 83b-15, 94a-10, 99b-10, 100a-13.

-ar- / -er-

35a-4, 82a-18

-da- / -de-

3a-15, 3b-14, 35b-11, 35b-12, 54a-1

-ı-

15a-15, 15a-17, 34a-12, 41a-10, 43b-1, 43b-9, 48b-18, 51b-5, 53b-15, 54a-18, 57b-18, 59b-11, 59b-16, 71b-1, 76a-9, 86b-15.

Fiilden fiil yapım ekleri

-ma- / -me-

1b-4, 2a-14, 2b-1, 2b-2, 2b-14, 2b-15, 2b-16, 2b-17, 3a-2, 3a-4, 3a-11, 3b-1, 3b-5, 3b-7, 3b-8, 4a-9, 4a-13, 4a-14, 4a-16, 4b-1, 4b-3, 4b-6, 4b-10, 4b-11, 4b-12, 5a-3, 5b-1, 5b-9, 5b-11, 5b-17, 6a-1, 6a-9, 6a-14, 6a-16, 6b-16, 7a-1, 7a-4, 7a-17, 7b-1, 7b-10, 8a-9, 8b-7, 8a-12, 8b-6, 9a-5, 9a-9, 9b-1, 9b-4, 9b-9, 9b-15, 10b-15, 10b-17, 11b-1, 11b-7, 12a-12, 12b-1, 12b-2, 13a-9, 13a-16, 13b-4, 13b-9, 13b-14, 14a-4, 14a-6, 14a-12, 14b-9, 14b-16, 15a-1, 15a-10, 15b-16, 16b-16, 16b-17, 17b-3, 17b-7, 17b-13, 18a-3, 18a-5, 18a-10, 18a-17, 18b-4, 18b-5, 18b-12, 19a-7, 20a-4, 20a-5, 20a-13, 20b-1, 20b-5, 20b-10, 20b-14, 21a-17, 21b-2, 22b-11, 22b-17, 23a-2, 23b-10, 24a-15, 24a-16, 24b-6, 26a-2, 26a-4, 26b-8, 26b-15, 27b-5, 27b-11, 28a-5, 28b-9, 28b-11, 28b-13, 28b-14, 29a-1, 30a-8, 30a-11, 30b-10, 31a-1, 31a-4, 31a-7, 31a-9, 31a-14, 31a-15, 31a-17, 31b-2, 32a-2, 32b-11, 32b-15, 33b-1, 33b-2, 33b-10, 34a-9, 34a-14, 34b-4, 35a-4, 35a-5, 35a-7, 36b-5, 36b-16, 37b-14, 38a-2, 38a-3, 38a-9, 38a-10, 38a-12, 38a-13, 38a-14, 38a-15, 38b-4, 38b-14, 39a-1, 39a-2, 39a-8, 39a-10, 39a-16, 39b-2, 39b-7, 39b-8, 41a-4, 41a-8, 41a-12, 41a-16, 41a-17, 41b-5, 41b-7, 42a-11, 43a-11, 43b-6, 45a-4, 45a-10, 45b-6, 45b-9, 45b-14, 45b-15, 46a-7, 46a-9, 46a-17, 47a-10, 47a-18, 48a-1, 48a-4, 48a-7, 48a-10, 48a-16, 48b-11, 49a-1, 49a-2, 49a-4, 49b-2, 49a-14, 49b-5, 50b-1, 51b-12, 52a-4, 52a-9, 52a-13, 52a-18, 52b-1, 52b-11, 53a-7, 53a-9, 53a-10, 53b-3, 53b-6, 53b-10, 54a-3, 54a-4, 54a-5, 54b-3, 55b-1, 55b-9, 55b-10, 56a-5, 57a-10, 57a-12, 57a-15, 57b-14, 57b-17, 58a-9, 58a-16, 59a-3, 59a-13, 59a-14, 59a-16, 59b-11, 59b-15, 60b-13, 60b-14, 61a-3, 62a-12, 63a-8, 63a-9, 63b-2, 64a-2, 64a-12, 64b-3, 65a-5, 65a-7, 65a-8, 65a-9, 65a-11, 65a-16, 66a-5, 66b-3, 66b-4, 66a-5, 67a-7, 67a-11, 67a-14, 67b-2, 67b-10, 67b-13, 68a-4, 68a-6, 68a-7, 68a-16, 68a-17, 68b-1, 68b-6, 69a-1, 69a-2, 71a-1, 71a-16, 71a-17, 72a-7, 72a-16, 72b-12, 73b-7, 74b-13, 74b-15, 75b-17, 75b-17, 76a-2, 76a-4, 76a-6, 76b-7, 76b-10, 77a-13, 77b-15, 78a-4, 78a-5, 78a-14, 78b-1, 78b-3, 78b-7, 78b-8, 78b-11, 78b-12, 78b-15, 76b-6, 79a-6, 79a-14, 80a-7, 80a-15, 80b-2, 80b-11, 81a-10, 81b-5, 82a-9, 82b-5, 82b-6, 83a-1, 83b-1, 83b-14, 83b-16, 85a-2, 85b-1, 86b-7, 87a-7, 88b-3, 88b-4, 88b-6, 88b-10, 90b-14, 91a-12, 91b-4, 91b-16, 92a-4, 93a-8, 93b-17, 94a-994a-10, 94b-4, 95b-13, 97a-7, 98b-2, 98b-11, 99b-15, 100a-5, 100a-7, 100a-9 .

-n-

3b-8, 4b-4, 4b-7, 4b-14, 5a-4, 7a-10, 10a-7, 10a-14, 11b-1, 18a-12, 12a-3, 18b-5, 18b-14, 19b-2, 22a-17, 23b-3, 23b-10, 23b-13, 24b-13, 25b-7, 26a-9, 26a-12, 27b-15, 30a-12, 31b-9, 31b-15, 33a-7, 34a-4, 34a-11, 36a-7, 37b-7, 38b-7, 39a-4, 39b-8, 40a-6, 40a-7, 41b-2, 41b-3, 46a-17, 46b-1, 48a-3, 48b-5, 48b-8, 49b-9, 50b-3, 51a-2, 53b-16, 55a-12, 56b-16, 57a-2,

57b-7, 58a-3, 58a-12, 59a-14, 60b-9, 66a-17, 67b-5, 71a-16, 71b-15, 73b-2, 73b-14, 75a-9, 78b-13, 79b-12, 81a-12, 90b-17, 91b-1, 91b-5, 95a-4, 97b-4, 99a-15.

-l-

5b-7, 8b-5, 9a-1, 10a-2, 12b-7, 13b-8, 15a-3, 15b-1, 15b-3, 15b-4, 15b-11, 16a-10, 18a-13, 20b-12, 26a-7, 27b-10, 31a-9, 33a-9, 34a-2, 35a-5, 36a-8, 36a-12, 37b-3, 37b-10, 38a-17, 38b-12, 38b-16, 39b-12, 40a-4, 40a-10, 42a-5, 42a-15, 44b-4, 51a-18, 52b-10, 55b-10, 57a-1, 57b-10, 56b-17, 60a-8, 63b-5, 65a-13, 65b-3, 66b-13, 68b-3, 68b-15, 69a-4, 69a-7, 69b-13, 69b-16, 69b-17, 70a-14, 71b-6, 76a-11, 76a-15, 77b-11, 78b-16, 79a-8, 79b-3, 80a-15, 80a-16, 85a-9, 85b-3, 87a-13, 89a-2, 92a-6, 93a-14, 95a-9, 95a-14, 97b-3, 99a-4

-ş-

5a-8, 7a-4, 7a-16, 7b-17, 8a-8, 14a-10, 14a-16, 15b-2, 15b-15, 16a-17, 18b-2, 24b-2, 24b-12, 25a-10, 25a-14, 26b-1, 28b-7, 28b-8, 37b-3, 37b-5, 38a-8, 38b-7, 40a-1, 42a-6, 42a-12, 43a-3, 43a-4, 43a-8, 46a-16, 45b-4, 49a-6, 53a-1, 54a-12, 54a-14, 54b-14, 56a-13, 56a-14, 57a-8, 59a-12, 60b-3, 60b-17, 62b-13, 65a-14, 66a-8, 67a-5, 68b-14, 70b-8, 71a-7, 72b-11, 76a-16, 82a-1, 82b-3, 82b-9, 83b-8, 83b-9, 85a-10, 85a-11, 85a-12, 85b-4, 85b-5, 86b-13, 87a-9, 87b-5, 88a-4, 88a-16, 88b-14, 95a-14, 95a-13, 95a-16, 97a-4, 97b-15, 99a-2, 99b-2

-r-

2a-10, 7a-17, 18a-10, 20a-4, 46a-12, 59b-4, 73b-13, 81b-9

-t-

9b-11, 12b-8, 16b-10, 19b-12, 25a-14, 25a-14, 29a-2, 32a-3, 33b-17, 51b-8, 55b-1, 56a-1, 59a-6, 61b-6, 64b-2, 69a-8, 70a-13, 75a-14, 85b-2, 94a-3, 97b-1.

-dur- / -dür-

3a-11, 5a-12, 6b-4, 7a-10, 7b-14, 8a-10, 9b-11, 10b-3, 10b-12, 11b-9, 12b-4, 12b-9, 13a-11, 16b-12, 17b-15, 19b-88, 19b-9, 19b-10, 19b-11, 19b-12, 19b-16, 23b-2, 24b-1, 24a-5, 24a-10, 24a-13, 24b-11, 24b-15, 25a-9, 29a-4, 30b-7, 31a-11, 31b-4, 32a-1, 32b-11, 34a-14, 35a-15, 35b-3, 38a-2, 38a-15, 39a-4, 40a-5, 44b-9, 45b-12, 45b-14, 49a-6, 50a-7, 52a-9, 54b-10, 54b-16, 55a-1, 55a-8, 55a-10, 55a-13, 57a-14, 57b-14, 54b-17, 58b-8, 60b-13, 60b-13, 60b-14, 61a-14, 61a-15, 61b-15, 62a-7, 62b-10, 62b-15, 63a-8, 63b-9, 63b-13, 65a-13, 66b-15, 66b-16, 67a-1, 68b-5, 68b-9, 69a-6, 69a-17, 69b-7, 70a-14, 70b-4, 70b-8, 71a-2, 72a-8, 72b-3, 73a-9, 73a-10, 73a-12, 73b-3, 73b-10, 73b-17, 74a-12, 76b-10, 76b-13, 79b-2, 79b-7, 80b-1, 81a-9, 81a-10, 81a-13, 82s-18, 84b-2, 84b-10, 84b-18, 85a-5, 85b-4, 86a-6, 86b-8, 87a-10, 87b-7, 90a-2, 90b-1, 92a-3, 92a-13, 92b-16, 93b-2, 93b-6, 95b-9, 96b-1, 96b-13.

-ar- / -er-

3a-2, 3b-12, 6b-17, 7a-6, 10a-16, 11a-11, 11a-17, 12b-1, 12b-5, 18a-1, 19a-5, 24b-17, 25b-2, 26a-15, 26a-16, 35b-2, 37b-2, 39b-12, 40a-4, 43b-10, 44a-18, 47a-3, 47a-5, 47b-4,

47b-6, 47b-15, 49b-3, 49b-11, 51a-17, 51a-18, 52a-6, 57a-7, 58a-10, 58a-13, 59a-11, 63b-6, 65a-14, 66b-4, 67a-12, 67a-16, 70b-3, 73b-12, 74a-3, 74b-11, 74b-12, 76b-8, 76b-16, 77a-2, 79b-12, 80a-3.

-ı- / -u-

15a-5, 41a-10, 43b-1, 43b-9, 51b-5, 52a-12, 76a-9

-ur-/-ür-

5a-9, 7b-10, 13b-12, 17b-13, 22a-4, 25a-7, 30a-6, 46a-3, 54b-16, 60a-17, 61b-13, 62b-5, 63a-16, 66a-3, 67b-4, 82b-16

-ala- / -ele-

73b-14.

Fiilden isim yapım ekleri

-maḳ/ -mek

3a-10, 4a-14, 4a-15, 4a-16, 4b-1, 4b-2, 4b-3, 4b-4, 9b-7, 13b-4, 13b-9, 14a-5, 18b-12, 18a-5, 18b-1, 19a-1, 19a-11, 20a-5, 20b-5, 20b-9, 20b-10, 21a-12, 21b-11, 22a-14, 22b-18, 27a-1, 28b-6, 28b-14, 31a-3, 32b-3, 32b-11, 40a-15, 42a-10, 42a-12, 45b-6, 45b-16, 49a-14, 54b-16, 59a-3, 59a-4, 61a-11, 63b-2, 64b-3, 68a-16, 62b-7, 68b-17, 72a-1, 71a-10, 71a-15, 71b-3, 75a-3, 77a-13, 77a-14, 79a-16, 81a-9, 83b-15, 83b-16, 84a-6, 85a-10, 86a-6, 87b-11, 97b-11, 91a-5, 91b-16, 93a-8, 96b-7, 97b-13, 98b-6, 99a-13.

-ma / -me

20b-5, 52a-15, 77a-15, 99a-3

-ış / -iş

43a-4, 58b-15

-ḳ / -k

3b-10, 4a-12, 6a-9, 9b-5, 17b-7, 17b-12, 23a-3, 24a-3, 24b-5, 26b-15, 30a-4, 32a-14, 37b-8, 38b-14, 39a-1, 40b-15, 40b-16, 40b-17, 41b-15, 42a-3, 42a-11, 45a-4, 45a-5, 50b-10, 50b-12, 50b-13, 51a-5, 55b-9, 61a-10, 65a-7, 65a-11, 67b-13, 75b-8, 78b-16, 95a-3.

-aḳ / -ek

42b-10, 42b-11, 73a-15

-gü / -ḳı

33a-6, 63a-17, 75b-4, 79a-7, 86b-4

İKİNCİ BÖLÜM
ÇEVİRİ YAZILI METİN

BİSMİLʿLLĀHİʿR-RAḤMĀNİʿR-RAḤĪM

HEẔĀ ḲIṢṢA-YI YŪSUF

1a-1 ḳıṣṣasın yūsufuŋ şerḥ eylegil
sergüzeştin evvel āḫir söylegil

1a-2 türkī dilince anı ḳılġıl edā
ḥiṣṣe ala ḳamu yoḫsul gedā

1a-3 maḥża tefsīri rivāyet eylegil
her ne söylerseŋ ḳıṣṣaṣından söylegil

1a-4 hem ulular meclisinde söylene
naẓmla ḳıṣṣa ḥikāyet eylene

1a-5 ol zamān yaʿḳūb peyġamber meger
ṣāḥib idi cümle ḫayr ile şer

1a-6 ol ṣuḥuf ki ibrāhīme inmişdi
cümle ʿālem aŋa inanmışdı

1a-7 ṣoŋra isḥāk nebī ḳılmış ʿamel
ol gidüp yaʿḳūba ḳalmışdı meger

1a-8 bu daḫı anuŋ ile ḥükm ėder idi
ḥaḳḳı bāṭıldan seçüp söyler idi

1a-9 on iki oġlı var idi meger
her biri māhir bir şīr-i ner

1a-10 her biri ʿilm içre bir ṣāḥib-i kemāl
yoḳ saḫāvet bunlara hem miṣāl

1a-11 evvel oġlunuŋ adı şemʿūn idi
rāvisi nām bir yaş andan dūr idi

1a-12 yehūza anda küçük idi ne sāl
ʿilm içinde ḳamudan ṣāḥib-i kemāl

1a-13 yūsuf andan yaş içinde dūn idi
ḥüsn içinde ḳamudan efzūn idi

1a-14 altı ʿavretüʾl-meşrāʿ ol ḫayrüʾl-beşer
her iki oġlan bir anadan meger

1b-1 ibn-i yāʾmin yūsuf ol kān-ı şeker
ikisi bir anadan idi meger

1b-2 müşfiḳ idi ata bunlardan yaŋa
işid emdi ḳıṣṣaṣın ėydem saŋa

1b-3	ḳamu evlādından ol kān-ı güher yūsufı yegrek severdi ol meger
1b-4	zār ėder idi görmese bir nefes cānı gidüp ḳalur bir ḳuru nefs
1b-5	māl esbāb cihānda çoḳ idi dünyālikden yaŋa dengi yoġidi
1b-6	böyle gelmişdür ḳıṣaṣ içre ḫaber ḳoyunuŋ sayusı yaʿḳūbuŋ meger
1b-7	yüz yigirmi dört biŋ olmış ṣayıla sevmez imiş illa cān-ı dil ile
1b-8	cümle evlādına baḫş ėtmişdi özüni dünyādan atmış idi
1b-9	oġlunuŋ her birine ol dīn eri vėrmiş üç biŋ ḳoyun dīn serveri
1b-10	yūsufa vėrmiş altı biŋ meger böyledür elbetde ḳıṣaṣ içre ḫaber
1b-11	çün ata māl ortasına çekdi sedd ol sebebden ḳopdı aṣıl ḥased
1b-12	furṣat isterlerdi anlar rūz u şeb yūsufuŋ ḳatlin ėderlerdi ṭaleb
1b-13	bunlaruŋ sırrın ata bilmişdi lākin özün ġaflete ṣalmışdı
1b-14	yūsufa ėyderdi yā sırr-ı niyāz zinhār bunlardan eylegil iḥtirāz
1b-15	ol çalabım kendü luṭfundan anı ḳıldı yavlaḳ ḥüsne bay ḫalḳa ġanī
1b-16	on iki ḳarındaşlar yılduzlar gibi ol arada şemsle ḳamer gibi
1b-17	ol zamānda yūsufuŋ ḥüsn çavı ṭolmışıdı ser-te-ser dünyā evi
2a-1	ḥüsni yedi iḳlime ṭolmışdı ḳamu ʿālem ʿāşıḳı olmışdı
2a-2	taŋrınuŋ daḫı ol bir nūrı idi geldi dünyāda yürür ḥūrī idi

2a-3	yaʿ ḳūba ʿ aşḳı eşer etmişdi dāʿ imā ḳuzı gibi güdmişdi
2a-4	emdi geldük yūsufuŋ biz ḥāline ḳıṣṣaşı nedür daḫı aḥvāline
2a-5	yeddi yaşına yūsuf girmişdi bir gün evlerinde oturmışdı
2a-6	uyḳu gelüp gözine yatur uyur uyuriken bir ʿ acāyib düş görür
2a-7	uyḳusından uyanup öri durur ḫayr ola dėyü taŋrısına yalvarur
2a-8	durdı geldi atası ḳapusına ʿ izzet-i ikrām ėdüp ṭapusına
2a-9	etdi yā baba uyurdum bir gėce bir ʿ acāyib düş görmişem idim nece
2a-10	etdi oġul dė göreyüm düşüŋi ḫayr ola taŋrı oŋara işiŋi
2a-11	etdi on bir yıldız gördüm iner ḳuş gibi her biri öŋümden ḳonar
2a-12	ʿ ayni ay güneş geldiler ayaġımda cümle secde ḳıldılar
2a-13	emdi bunuŋ maʿ nīsini göresiz taʿ bīri nedür anı hem yorasız
2a-14	yaʿ ḳūb anda yordı yūsuf düşüni ne ola ne olmaya her işini
2a-15	etdi oġul ʿ ömrüŋ uzun olısar devleti taŋrı saŋa bol vėriser
2a-16	yā oġul görklü olusardur düşüŋ pādişāhlıḳ getürür bu düşüŋ
2a-17	emīr olasın şāh olasın ʿ āḳıbet hem imāmüʾl-ḳavm ṣāḥib-i muʿ cizāt
2a-18	döndi yaʿ ḳūb yūsufa ėydür cānım ey gözüm nūrı ciger-gūşem benüm
2b-1	bir vaṣiyyet ėderem ṭutġıl anı ṭutmaz iseŋ ṣoŋra aŋasın beni

2b-2 iḫvetüŋe bu düşi söylemegil
kendü cānuŋa cefā eylemegil

2b-3 söylerisеŋ şeyṭānı şād ėdesin
cümle eşlerüŋi ḥazīn ėdesin

2b-4 on bir ol yıldız ki saŋa geldiler
aylan yıldızlar saŋa secde ḳıldılar

2b-5 seni bir arada sulṭān ḳılalar
ol ḳarındaşlar saŋa ḳul olalar

2b-6 eşit emdi bir ʿacāyib ḫoş ḫaber
o ḫaberden çoḳ olısar ḫayr u şer

2b-7 yaʿḳūbuŋ varidi bir iki ḳızı
uġrulayın diŋlediler bu sözi

2b-8 yaʿḳūb ėydür çalabım sen beklegil
işbu sırrı ḳovcılardan ṣaḳlaġıl

2b-9 durdı ḳızlar vardı ḳardaşlarına
fitne ḳoydı bunlaruŋ içlerine

2b-10 iḫveti çün bu sözi işitdiler
bir yere cemʿ oluban gör nėtdiler

2b-11 etdiler ki nʿacāyib düş olur
bize bu düşden ḳatı teşvīş olur

2b-12 göŋlümüz deŋizine bir ṭalalum
lāʿl-i yāḳūt dürr-i mercān alalum

2b-13 bundan nāsik defterinden aŋlaġıl
bir ögüt vėrem saŋa aŋlaġıl

2b-14 ögüdüm bu sırrıŋı gizle ey yār
ṣaḳlaġıl ḳılmaġıl anı āşikār

2b-15 kimsenüŋ sırrını fāş eylemegil
ḫalḳ içinde savaş eylemegil

2b-16 kimsenüŋ sırrın kimseye söylemegil
sırrı bekle ḫalḳı düşmān eylemegil

2b-17 ṣoŋra utanısardur yüzüŋ
ḫalḳ içinde ḫor ḳılma kendüzüŋ

3a-1 ne ki ḳulaḳ işidür ṣaḳlayasın
ol sözi göŋlünde key bekleyesin

3a-2	dėmeyince söz olursa söyleme neçe biŋ ḫalḳı perīşān eyleme
3a-3	neçeler sırrın ḳıldı āşikār kimi maḥmūr oldı kimisi ḫumār
3a-4	sen bu sırdan nesne dėdüm ṣanmaġıl evliyādan bir sāʿat uṣanmaġıl
3a-5	çün ėresin evliyā ṣoḥbetine maʿ denüʾl-esrār olduŋ ẕātına
3a-6	çün aradan sünbülüŋ oldı tamām ḳaṭre-i deryāya bir oldı tamām
3a-7	gel gėrü dön ḳıṣṣaya başlayalum işbu ḳıṣṣayı tamām işleyelüm
3a-8	eşit emdi yūsufuŋ ḳardaşları neçe danışdı bunlar her biri
3a-9	dėdiler ol ḥāṣıla gelür ise ṣoŋ ucı ol pādişāh olursa
3a-10	ʿār ola biz aŋa secde eylemek ḳarşu durup ḳulı gibi söylemek
3a-11	ʿārla yürümeyelüm biz dünyāda ʿārsuz erden yeg ola ʿavrat arada
3a-12	aŋa bir tedbīr-i rāy ėdelüm yūsufı aradan ʿadem ėdelüm
3a-13	biri ėydür yūsufı oḳuyalum nece düş gördi bize dė dėyelüm
3a-14	yūsufı ḳıġırduban getürdiler ḥalḳa olup dört yaŋa oturdılar
3a-15	yūsufı aldayuban baş urdılar gördügi dişden ḥikāyet ṣordılar
3a-16	dėdiler kim ey bizüm ḳardaşımuz hem gözimüz nūrı hem yoldaşımuz
3a-17	nece diş gördüŋ bize dė görelüm dişüŋ taʿ bīrin ḫoş yoralum
3b-1	seni yaradan ḥaḳçün gizleme ata göre dek ḥaḳçün gizleme

3b-2	ibrāhīmiŋ aḳ ṣaḳalı ḥaḳçün ṣuḥf-ı ibrāhīm maḳālı ḥaḳçün
3b-3	āb-ı zemzem ḥaḳçün söyleyesin ol düşi bize beyān eyleyesin
3b-4	ol sözleriŋi söyle sen bize ṭūdī gibi söyleyesin sen bize
3b-5	emdi yūsuf nėdesini bilmedi getürüp yalan ḫaber söylemedi
3b-6	bu arada yūsuf ḥayrān olur göŋlüni ġam dutdı ser-gerdān olur
3b-7	zīrā atası aŋa ışmarladı zinhār oġlum dişiŋi dėme dedi
3b-8	gėrü yūsuf gizlemedi rāzını söyledi ḳatlanmadı ol sözini
3b-9	nece gördiyse dişin ḳıldı beyān dişini şerḥ eyledi bir bir ʿayān
3b-10	çün bu dişi eşidüp gör netdiler her biri biriyle danışıḳ ėtdiler
3b-11	dėdiler kim atamuza varalum dört yaŋadan duruban yalvaralum
3b-12	yūsufı andan dilek eyleyelüm yalvarup yaḳaruban söyleyelüm
3b-13	dėyelüm ki teferrüce giderüz ansuz ol teferrüci biz nėderüz
3b-14	atamuza ėyü sözler vėrelüm aldayuban yūsufı yetürelüm
3b-15	bunı deyüp ḳamu öri durdılar atalarınuŋ ḳatına vardılar
3b-16	yaʿḳūba ṭapu selām eylediler yūsufı dileyüben söylediler
4a-1	dėdiler ki biz teferrüc ėderüz yūsufı alup daḫı beyle giderüz
4a-2	yazılarda varalum oḳ atalum ol çemānlar üzerinde yatalum

4a-3	gül reyḥān sünbül benefşeler yaz günidür ṭoptolu durmışlar
4a-4	varalum oynayalum gülelüm yene aluban yūsufı gelelüm
4a-5	çünki yaʿḳūb diŋledi bu sözleri göŋli melūl oldı doldı gözleri
4a-6	gözlerinden yaş revān oldı aḳar göz ucıyla yūsufa hem baḳar
4a-7	dėdi yaʿḳūb ey benüm oġlanlarım gözlerimiŋ nūrı ṭatlu cānlarım
4a-8	ey ṭamar içinde benüm ḳanlarım ey benüm yigitlerim arslanlarım
4a-9	zinhār bu dilegi sizler eylemeŋ yūsuf içün baŋa nesne söylemeŋ
4a-10	işbu gėce bir ʿacāyib düşüm olur ol diş içinde bir ʿacāyib işim olur
4a-11	on iki ḳuzı güderdim yazıda bir yazı ki neçeleri azıda
4a-12	ol arada bir bölük ḳurtlar gelür arada bir körpe ḳuzı ölür
4a-13	nece kim ardına düşdüm bulmadım kancaru varduġını hīç bilmedim
4a-14	hem düşümden ḳorḳarım hem taŋrıdan çünki emr olmadı uyanmaḳ neden
4a-15	bize urġı üyinmek oldı ḥarām taŋrı buyruġında olalum müdām
4a-16	dünyāya biz oynamaya gelmedük oynamaḳ nedür ne degil bilmedük
4a-17	bir kişi kim dünyāda oynaya müdām kim belkim işi olmışdur tamām
4b-1	çün işüŋ nedür ne degil bilmedük maʿlūm oldı ki oynamaġa gelmedük
4b-2	saŋa ne gülmek oynamaḳ gerek neçün geldük dünyāya bilmek gerek

4b-3 çünki ḳul iseŋ ḳulluġa getürdi seni
oynamaġa gelmedüŋ işit beni

4b-4 dünyā sarāyına sizi bir işe
vėribidi kehl olmaḳlıḳ nişe

4b-5 sermāye vėrdi çalap elüŋüze
yolluca gidesiz yoluŋuza

4b-6 olmasun ki sermāye ola ziyān
ṣoŋra maḥrūm ḳaluruz ey merdümān

4b-7 ḥaḳ çalap emr eyledi emrin ṭutuŋ
ḳara günler içinde diŋlen yatuŋ

4b-8 o sücūdu dedi size key işidüŋ
emr içinde bunuŋ gibi iş ėdüŋ

4b-9 yeddi yüz yerde çalap emr eyledi
ḳurʿān içinde çoḳ yerde söyledi

4b-10 siz anı isdemediŋüz neden
emrini ṭutmaduġuŋuz neden

4b-11 ʿazāzīlden çoḳ ṭāʿat ḳılmadıŋuz
anuŋ bildügini siz bilmediŋüz

4b-12 yerde gökde hīç bir yer ḳalmadı
kim ʿazāzīl anda secde ḳılmadı

4b-13 bunca yıllıḳ ṭāʿati vėrdi yele
bunca yıllıḳ zaḥmeti vėrdi sėle

4b-14 emdi siz daḫı saḳınuŋ siz daḫı
emr içinde bulunuŋ ögüŋ ḫaḳḳı

4b-15 ḳulluġa bėl baġlaŋuz merdāne-vār
ḳul olan āzād olısardur i yār

4b-16 işit emdi yūsufuŋ esrārını
yūsufuŋ ḳardaşları sözlerini

4b-17 bunlar ėydür ḳurt ne olur ey baba
ḳaşımuza gele yūsufı ḳapa

5a-1 ejdehālar olurise ṭutaruz
pāre pāre eyleyüben ataruz

5a-2 revā mıdur bir ṭaġın köpegine
bize yaḳın gele vü ala döne

5a-3 yūsufı gėrü saŋa getürevüz
bir ḳılı getmeye saŋa vėrevüz

5a-4 yaʿḳūb yaldandı bunlaruŋ sözine
ḳaṭre ḳaṭre yaşı geldi gözine

5a-5 dėdi oġlanlarına ol hümām
yūsufı size ṭapdurdum ben tamām

5a-6 yūsufı baġrına başdı bir zamān
öpdi ḳucdı dedi ey cān-ı cihān

5a-7 kim bunı iletüp temāşā ėdesiz
ṣaġ selāmet yene baŋa vėresiz

5a-8 yügrüşüben şād-ı ḫurrem getdiler
neçe cevlān ėtdiler uġundılar

5a-9 yūsufı çün bunlara ṭapşurdı ol
ʿāḳıbet bu sözden oldı ol melūl

5a-10 çün bunlar bir fersaḫ yer getdiler
ol seḥer-gāhuŋ ucına yetdiler

5a-11 yūsuf oynar her yaŋa cevlān urur
ittifāḳile bunlar şöyle durur

5a-12 dėdiler şimdi bunı biz nėdelüm
gördügi vāḳıʿasın bildürelüm

5a-13 kimi ėydür çoḳ cezālar ėdelüm
başuban yüzi üzre sürüyelüm

5a-14 göstürelüm nāz u iʿzāzın aŋa
görüben kendüzini ḳalsun ṭaŋa

5a-15 hem ḳafasına şaplaġ uralum
başuban yüzi ḳoyu sürüyelüm

5a-16 ṣoŋra andan pāre pāre ėdelüm
hem bu yerde defn ėdüben gidelüm

5a-17 bu söziyle şemʿūn yürür hemān
yūsuf öŋlerince gider şād-mān

5a-18 ḍarp ile urdı şaplaġ yüzine
burnı ḳanı aḳdı ṭoldı ḳoynuna

5b-1 dutdı yüzin yere sürdi bir zamān
hīç şefāʿat ėtmeyüp vėrmez amān

5b-2 her biri dürlü cezālar vėrdiler
ḍarp ile ölsün dėyüben urdılar

5b-3 yūsuf aġlar yalvarur zār u zār
gözlerinden sėl olup çeşm-i puŋar

5b-4 ėydür ey ḳardaşlarım noldı size
neçün ėdersiz baŋa dürlü cezā

5b-5 cümlemüz bir bėlden aḫranmışuz
bir çanaġa ḳamumuz el ṣunmışuz

5b-6 ḳamusınuŋ körpesiyim aḫı ben
size vāṣıl nėde ki cānı beden

5b-7 noldı size götürüldi raḥmıŋuz
cāna etdiŋüz cefālar zaḫmıŋuz

5b-8 gözi yaşına anuŋ raḥm eyleŋüz
benümile bir zamān söz söyleŋüz

5b-9 yā anuŋ āhından eyleŋ iḫtirāz
ḳomaya bu ẓālimi size bī-niyāz

5b-10 çoḳ şefāʿat diledi bu nevʿle
kim raḥme gelüp şefḳat ḳıla

5b-11 gördi maḥlūḳ eylemez aŋa meded
ḫāliḳa dutdı yüzin ėydür yā aḥad

5b-12 ey ḳamu ḳalmışlara yarı ḳılan
ey neçe düşmişlerüŋ elin alan

5b-13 ey neçe miskinlere feryād ėren
ey neçe ʿācizlerüŋ ḥālin ṣoran

5b-14 ey neçe ʿālīleri ḫor eyleyen
ey neçe arslanları mūr eyleyen

5b-15 ey neçe āzātları ḳul eyleyen
ḳul iken ʿāleme maḳbūl eyleyen

5b-16 senden özge yoḳ penāhım yā ilāh
ben ḳula raḥm eylegil yā pādişāh

5b-17 ol ḫalīfüŋ ḥürmetiçün ey celīl
sen beni ḳahrla ḳoma zelīl

6a-1 anuŋ ol ḥaḳ yolına ḳurbān içün
ol makām-ı cebrāʾīl içün

6a-2 yā rabb ol teslīm-i ismāīl içün
ol maḳām-ı ḳurb-ı cebrāʾīl içün

6a-3 yā rabb ol isḥāḳ nebīnüŋ ḥilm içün
anuŋ ol ṣabr-ı ḥayā ḥilm içün

6a-4 yā rabb ol dedem ḥaḳḳıçün etdüŋ tamām
ateş-i ibrāhīme berd-i selām

6a-5 ol ḫalīle nārı gül-zār eyledüŋ
ben zelīl-i ʿālemi dar eyledüŋ

6a-6 mancılıġı aŋa miʿrāc eyledüŋ
uş beni dīdāra muḥtāc eyledüŋ

6a-7 baŋa daḫı eyle müsellem ey ġanī
sen ḫalāṣ eyle bu ẓulmetden beni

6a-8 çün bu nevʿile münācāt eyledi
ḥażrete ʿarż-ı niyāzın söyledi

6a-9 çün yehūza ḳalbine düşdi raḥīm
ḳılmadı ayruḳ yūsufa cevr-i zaḫm

6a-10 hem daḫı ḳardaşların menʿ eyledi
şefḳat ėdüp yūsufa ḫoş söyledi

6a-11 geliŋüz bunı ḳuyuya ṣalalum
cezāsını key buŋa göstürelüm

6a-12 rāżī oldı ḳamu bu ḳavle bunlar
ḳuyu üstüne cemʿ olup oturdılar

6a-13 yūsufı delüh içine ṣaldılar
delühnüŋ içini ele aldılar

6a-14 hūda bizden çoḳ selāmlar ėdesin
bizden aŋa çoḳ [selām] söyleyesin

6a-15 yūsufuŋ yüzin aŋa göstürelüm
yūsufa degin kendine yaş vėreyüm

6a-16 cebrāʾīl ėydür yā hūd nebī
aŋla taŋrı sözini olġıl şādī

6a-17 çalap ėydür ʿāruŋ ḳazduġı ḳuyı
şimdi anuŋ yoḳ durur hergiz ṣuyı

6a-18 varasın ol ḳuyuda oturasın
yūsufuŋ yüzin anda göresin

6a-19 ol ḳuyu dibinde rızḳuŋ vėrem
yūsufuŋ yüzini anda göstürem

6b-1 rızḳuŋ eksik ėtmeyem anda senüŋ
rızḳuŋ vėrem diri olduḳca cānuŋ

6b-2 anı işidüp hūd şād olur
gördigi bunuŋ gibi irşād olur

6b-3 cebrāʾīl hūdı getürdi ḳuyuya
ḥāceti ḳabūl oldı bī-riyā

6b-4 hūdı ḳuyunuŋ dibine endürür
ḳuyu dibinde hūdı diŋlendürür

6b-5 ḳuyu dibinde aŋa her gün i yār
rūzī ḳıldı bir nār aŋa perverdigār

6b-6 etdi kim işbu nār senüŋ rızḳuŋ durur
sen otur rızḳuŋ gelür seni bulur

6b-7 yūsufı getürem bunda göresin
maʿşuḳuŋa maḳṣūduŋa ėresin

6b-8 hūd anda biŋ iki yüz yıl ṭurur
yūsufuŋ dīdārını anda görür

6b-9 hūduŋ her yanında bir ḳandīl yanar
tā şuna dek kim yūsuf anda iner

6b-10 bu arada işbu sözi ḳoyalum
gėrü yūsuf ḳıṣṣaşın söyleyelüm

6b-11 yūsufuŋ ḳardaşları ip ṭaḳdılar
ipi ṭaḳup ḳuyuya ṣarḳıtdılar

6b-12 yūsuf anda bunlara çoḳ yalvarur
kimi söger kimisi döger urur

6b-13 yūsuf ėydür beni ʿafv ėdüŋ bugün
taŋrıya baḳuŋ ėyü söyleŋüz bugün

6b-14 işbu sırrı atama söylemeyem
āşikāra gizlü kelām eylemeyem

6b-15 size ḳulluḳ eyleyem ʿizzet ḳılam
dün gün ḫiẕmet ṭāʿat ḳılam

6b-16 atamuŋ ḥaḳḳını unutmayasız
beni bunda bıraġup gitmeyesiz

6b-17 yūsufuŋ gömlegini çıḳardılar
aŋa bir eski pālās geyürdiler

6b-18 yūsuf ėydür ölüsüne kefen gerek
sizde varimiş ḳatı demür yürek

6b-19 yūsufı ḳuyuya şarḳıtdılar gör nėtdiler
yehūza aġlar bunlar aŋa güler

7a-1 ip ḳışa imiş ḳuyuya ėrmedi
ḳuyu dibin kimse baḳup görmedi

7a-2 ḳoydılar ipi yūsuf uçdı iner
gāh başı iner gāh ayaġı döner

7a-3 iner iken gör ki neyledi çalap
cebrāʾīle şol sāʿat ḳıldı ḫiṭāb

7a-4 ėytdi yūsufı ṭut ki düşmeye
yūsufa renc ü elem ėrişmeye

7a-5 cebrāʾīl şol dem iner ṭutar anı
ḳuyu dibinde şol dem ḳor anı

7a-6 yūsufuŋ eski ṭonunı çıḳarur
ḥulle ṭonların yūsufa geyürür

7a-7 bir ṭaşuŋ üstünde yūsuf oturur
cebrāʾīl vardı yėyesi getürür

7a-8 yūsufı oḫşar dāʾimā cebrāʾīl
dėdi cebrāʾīl benüm yā yūsuf bellü bil

7a-9 taŋrı durur vėrüben saŋa beni
sen nebīsin sen nebīsin sen nebī

7a-10 bunda çalabuŋ dilegi var durur
dilek içinde bulunan erdürür

7a-11 bunı dėdi cebrāʾīl getdi gėrü
ḳaldı yūsuf ḳuyu dibinde oturu

7a-12 otururken çıḳageldi bir ḳoca
aḳ şaḳallu ḳaddi var yavlaḳ yüce

7a-13 yūsufa ėydür selām olsun selām
çalabım maḳṣūdum ḳıldı tamām

7a-14 maḳṣūdum oldı kim saŋa ėreydim
senüŋ ol görklü yüzüŋ göreydim

7a-15 ėytdi gördüm yüziŋi şükr ḥaḳḳa
şükr ėdenlere çalap yavlaḳ baḳa

7a-16 dutdı ḳucdı yūsufı görişdiler
birbirin ḳucuşup söyleşdiler

7a-17 ėytdi yā yūsuf sen bunı ḳayırmaġıl
ilenüp ḳardaşlaruŋa sögmegil

7a-18 kitāb içre okumışdım ben seni
göreydim ben seni hem sen beni

7a-19 hūd ėydür müstecāb oldı duʿām
açalum daḫı tamām oldı tamām

7b-1 hūd ėydür beyle olur ger küsmegil
ḳardaşlaruŋdan şefḳatüŋi kesmegil

7b-2 bunı dėyüp düşdi yere öldi hūd
göstürenler göstürdi yūsufa rabb-ı vedūd

7b-3 yūsuf anda ḳayġulu oldı yene
cebrāʾīl ḥaḳḳa nidā ḳıldı yene

7b-4 muştula aŋa ki sulṭān olısar
mışr içinde şāh-ı kenʿān olısar

7b-5 māl mülk memleket ṭolu ʿālem
dė yūsufa ḳayġu yėmesün vėrem

7b-6 cebrāʾīl yūsufa bunları dėdi
yūsufuŋ göŋlünde ḳayġu ḳalmadı

7b-7 yūsuf anda ṭāʿata meşġūl olur
ol ḳuyu dibinde birḳaç gün ḳalur

7b-8 ḳardaşları gėrü dönüben gelür
her birisi gör nece ʿillet ḳılur

7b-9 bir keçinüŋ oġlaġını aldılar
başdılar ayaġını hem güldiler

7b-10 oġlaġı boġazlayuban yediler
dökmediler ḳanını düşürdiler

7b-11 yūsufun gömlegini ol ḳanile
oḳa oḳa sürdiler ḳaftānile

7b-12 gömlegini ḳıpḳızıl ḳan etdiler
vardılar atalarına vėrdiler

7b-13 emdi bunlar atalarına gider
işid emdi ḥākim-i muṭlaḳ neder

7b-14 ataları yūsufı göndüricek
göndürüp oġlanlarını dönicek

7b-15 yolda gelür bir aġaç dibi bulur
yüzini göge ṭutuban yalvarur

7b-16 ėydür ey çalabım yūsufım ben saŋa
saŋa vėrdim vėrdim vėresin baŋa

7b-17 işbu söz henüz olmadın tamām
bir āvāz ėrişdi yaʿḳūba be-nām

7b-18 yitmiş dėyü ḳulaġına ün gelür
ḥarf-i ṣavtla diŋle neçün gelür

8a-1 çün āvāzı yaʿḳūb diŋledi
başını ṣaluban birḳaç iŋledi

8a-2 āh ḳıldı ʿacebā yitmiş nedür
gėne bu vaḳʿa-yı teşvīş nedür

8a-3 ne bileyüm yaṣ mıdur dügün midür
işbu sırrlar yūsufum efʿālidür

8a-4 yıl mıdur bu ay mıdur yā gün midür
işbu ḥāller yūsufum aḥvālidür

8a-5 ʿacebā ki yūsufum gėç mi gele
gelüben ḳarşuma ne vaḳtin ėre

8a-6 bunı dėyüp aġlayu eve gelür
ḳıbleye ḳarşu ṭurup tāʿat ḳılur

8a-7 aḫşam oldı gün uyaḳdı maġribe
başladı yaʿḳūb ṣalāt maġribe

8a-8 oġlanları gelüben çıġrışdılar
her biri feryād ėdüben girdiler

8a-9 ḳanı yūsuf dėyü eve geldiler
saç ṣaḳal ḳomadılar hep yoldılar

8a-10 yūsufı ḳurda yėdürdük ey baba
ḳamu emeklerimüz oldı hebā

8a-11 çünki yaʿḳūb işidür bu sözleri
zār ḳıldı ḳan aḳıtdı gözleri

8a-12 ʿaḳlı gitdi yaʿḳūbuŋ ḳatlanmadı
düşdi yere ölü gibi ṭınmadı

8a-13 gāh gelür ʿaḳlı gāh key gider
aḳ ṣaḳalın yatuban yere sürer

8a-14 daḫı yaʿḳūb işbu ḥālde durur
ḳanlu gömlegin yūsufuŋ yere sürer

8a-15 anı görüp āh ėdüp yere düşer
er ḳavmi yene üstüne üşer

8a-16 ėrte degin yatur bī-hūş olur
ölü gibi gül yaŋaḳları ṣolur

8a-17 çünki güneş ṭoġdı ḥażret üstine
çıḳdı gösterdi yüzini dostuna

8a-18 rengibār iline ṣaldı leşkerin
urdı ʿizzet illeri birin birin

8b-1 ʿaḳlı geldi yaʿḳūbuŋ durı gelür
yūsufı getürüŋ dėyü yalvarur

8b-2 dėdiler ki ġāfildük ḳurt yedi
uyurduḳ ṭonımuz bekleridi

8b-3 işbu sözimüz yalan degil yalan
maḥrūm ḳalduḳ ḳamumuz baba inan

8b-4 bu kezin işidüŋ yaʿḳūb ne ḳılur
yūsufuŋ gömlegin ele alur

8b-5 ḳurt yedise dişleri yeri ola
dişleri yeri zaḫmdan gerek yırtıla

8b-6 aradı gömlekde nesne bulmadı
ṭaŋladı bu sözde ḥikmet var dėdi

8b-7 utanuŋ oġullarım bir taŋrıdan
yalan yere aġlamak size neden

8b-8 getürüŋ ol ḳurdı ben göreyüm
neçün yedi yūsufum aŋa ṣorayum

8b-9 sözinüz gerçek ise getüresiz
neçe neçe aġlayup oturasız

8b-10 yoḳsa bu sāʿat örü duram gelem
duʿā ḳılam çalabıma yalvaram

8b-11 yerlere yudduram sizleri hemān
neylediŋüz yūsufum ey ẓālimān

ŞİʿR-İ YAʿḲŪB ʿALEYHİ'S-SELĀM

8b-12 ḳanı ol şāhım sulṭānım benüm
ʿaḳlı fehmim dīn īmānım benüm

8b-13 göŋlümde gözümüŋ aydını
cānımuŋ şāzisi ol cānım benüm

8b-14 yüzi güneş ṭāŋa uran yūsufum
yanaġı gül servi reyḥānım benüm

8b-15 ey cānım cānı göŋlümüŋ yemişi
sen daḫı derde dermānım benüm

8b-16 ibrāhīm nūrısın ismāʿīl gibi
ṭatlu cānım saŋa ḳurbānım benüm

8b-17 gel ki göre ḳocacuḳ babaŋ seni
sensin aḫı bāġ-ı bostānım benüm

8b-18 gördi ki yūsufı girmez ele
dėdi ki ḳurdı getürüŋ hele

9a-1 yaʿḳūbuŋ ol duʿāsından ḳorḳdılar
yazılara dört yaŋa ṭaġıldılar

9a-2 avlayuban ṭaġda bir ḳurt ṭutdılar
boynuna ip daḳup iletdiler

9a-3 işbu ḳurt yedi dėyüp getürdiler
atalarınuŋ öŋinde ṭurdılar

9a-4 çünki yaʿḳūb baḳuban ṭurdı görür
ṣordı yūsufum neçün yedüŋ dedi

9a-5 ḳorḳmaduŋ mı taŋrıdan sen ne dėdüŋ
nece dutdı yüregüŋ oġlum yedüŋ

9a-6 yedüŋ anı işde deldüŋ baġrumı
nice ḳıyduŋ yedüŋ benüm ḳuzumı

9a-7 ḳurda daḫı şol sāʿat fermān ėrer
allāhdan aŋa da bir iḥsān ėrer

9a-8 ḫoş faṣīḥ diliyle söyler ḥālini
yaʿḳūba aŋladur her aḥvālini

9a-9 yā resūl yūsufuŋ ben görmedüm
bu nece zamān nefsime et vėrmedüm

9a-10 daḫı dilerseŋ ḳo beni varayum
ḳamu ṭaġdan ḳurtları getüreyüm

9a-11 ḳatuŋa getüreyüm and içelüm
bundan ṣoŋra ḳamu etden geçelüm

9a-12 ḥāşā bizden key yūsufuŋ etini
yėyevüz binevüz iblīs atını

9a-13 ben ġarībim yā resūl işbu yerde
yürürdüm ġāfilin işbu yerde

9a-14 ben daḫı oġlum yavı ḳılmışdum
isteyü bu araya gelmişdüm

9a-15 ben bu ilde yavrumı isteridim
yoḳsa bu arada ne isteridim

9a-16 kerem ile ṣalıvėr ki gideyüm
ḥālim işbudur yā ben nėdeyüm

9a-17 ḳurdı ṣalıvėrdiler gėrü gider
işidüŋ emruʾl-lāh ki gör nėder

9a-18 yaʿḳūb ėydür her ḳażā ḥaḳdan gelür
kimi melik kimini devriş ḳılur

9b-1 yaʿḳūb ėydür şöyle ṣabr ėdelüm
ṣabr etmeden yā daḫı pes nėdelüm

9b-2 ṣabrile yūsufum gidüben bulam
ümüzüm var ki gėrü yūsufı görem

9b-3 göstüre gėrü görem yūsuf gözin
ṣabrla işidem ulu görklü yüzin

ŞİʿR-İ YAʿḲŪB ʿALEYHİʾS-SELĀM

9b-4 kimde ki ṣabr olmadı ādem degil
yaradanımuŋ sızanı merhem degil

9b-5 ṣabrile sen derdüŋe dermān ėre
andan artuḳ zaḫmuŋa merhem degil

9b-6 ṣabrile ėrdi ėrenler maḳsūda
ṣabr ėdenler yaṣ-ı ḫūn mātem degil

9b-7 sen andan ne ile geldüŋ ėyt
rızḳçün ḳayġu yemek kem degil

9b-8 āḫiret ḳatında bu dünyā tamām
tāz degil hem degildür hem degil

9b-9 ṣabrla yaʿḳūb buldı yūsufın
söz uzatmayalum bu dem dem degil

9b-10 yaʿḳūb ėydür yārīye tevekkül ḳılam
ol tevekkel biriyle yūsufı bulam

9b-11 cümle dilekleri veren ol durur
aġladur ḫalḳı dönüben güldürür

9b-12 ḳayġu ṣav ki ʿāḳıbet şāz olur
şāzınuŋ bil ḳayġusı bu niyāz olur

9b-13 yūsufı bıraḳdılar ol ḳuyuya
kim düşüne ḳurd ḳuş anı yėye

9b-14 taŋrı ḫod aŋa ʿināyet eyledi
anı işin görklü ġāyet eyledi

9b-15 yūsufı aŋmadılar ḳardaşları
ḳuyuya baḳmadı gelüben biri

9b-16 illā ol miskīn yehūza durur
oḫta bir de yūsufı göre varur

9b-17 nitesin ḳardaşcuġum dėyü ṣorar
anda yūsufuŋ ḥāli nedür görür

10a-1 bir iki keleci luṭfla ėyder
ḳorḳa ḳorḳa dönüben gėrü gider

10a-2 ola ki duyalar ḳardaşlarım
bīn olursa kesilir başlarım

10a-3 ḳoyalum bu sözleri imden gėrü
bir ʿacāyib ḳıṣṣa işit şimden gėrü

10a-4 mıṣr içinde bir ulu beg varidi
melik-i reyyān hem aŋa dėrler idi

10a-5 ol key ulu bāzergān idi
evi anuŋ dürr ile mercān idi

10a-6 uyuridi sarāyında bir gėce
bir ʿacāyib düş görür ėydem nece

10a-7 sevinüben uyḳudan durı gelür
bāzāra varur taʿbīrci bulur

10a-8 bir muʿabbir varidi anda ulu
zāhid-i ʿābid hem yüzi ṣulu

10a-9 dėdi ey ulumuz mevlānāsı
şehrimüzüŋ ḳażīlerüŋ dānesi

10a-10 dėyelüm düşümi taʿbīr eylegil
görklü taʿbīr eyleyüben söylegil

10a-11 ol muʿabbir ėydür nicedür dişüŋ
eksük işde taŋrı olsun yoldaşuŋ

10a-12 melik ėydür işid imdi nėderem
işbu gėce dün buçuġı yaturam

10a-13 gökde ki güneş felekden tīz iner
ḳuş gibi başımuŋ üstünde ḳonar

10a-14 bir oḫt işbu yaḳamdan ol girür
bir sāʿat ḳoynum içinde eglenür

10a-15 dururken gėrü yaḳamdan çıḳar
beni ḳucar yüzime bir kez baḳar

10a-16 ṭoġduġı yere çıḳar gėne bayıḳ
görince gösterdi allāh ḫāliḳ

10a-17 gėne gördüm bu gökden dürr yaġar
hīç bulut yoḳ üstüme güneş doġar

10b-1 çevre yanım dürr ile mercān ṭolar
lāʿl-i yāḳūt dürr-i muraṣṣaʿ incüler

10b-2 dėrerim etegime ṭoldururum
ol ḳuyu ḳatında bir dem dururum

10b-3 ol muʿabbir ėydür iki altunı
baŋa vėrgil söndürem ben seni

10b-4 iki altun vėrdi ol muʿabbire
kim düşüŋ taʿbīrini ėdivėre

10b-5 ol arada kim dürr-i mercān yaġar
yā güneş kim alnuŋ üstüne doġar

10b-6 ol arada bir ḳul ululaya gire
ol ḳul ucundan evin altun ṭola

10b-7 ol ḳul ucuz giriserdür ilüŋe
ḳademinde bereket ola māluŋa

10b-8 anuŋ ucundan ulu devlet gele
māl niʿmet evlerüŋ altun ṭola

10b-9 işbu devlet saŋa kenʿānda gele
anda varġıl anda var anda gele anda ola

10b-10 ol melik ḥāżır oldı gider
işid emdi ol ḥakīm yene nėder

10b-11 öri durdı yaraġın hem eyledi
kenʿāna vardı işini söyledi

10b-12 ḳuyu ḳatında varurken ün gelür
ol üni melik diŋler oturur

10b-13 gördi ol yuḳaru gökden gelür
vālih ü ḥayrān ser-gerdān olur

10b-14 yuḳarudan bir kişi söyler aŋa
neye baḳarsın ey kişi dört yaŋa

10b-15 henüz ol oġlan andan ṭoġmadı
ana raḥminden bėlinden yaġmadı

10b-16 elli yıl daḫı gerek kim doġa
yılduzı daḫı anuŋ göge aġa

10b-17 emek ėtme kendüziŋe dön gėrü
gėrü mışra in eviŋe dön gerü

11a-1 ol melik mışra varur evine
çarḫı gör ki neyledi döne döne

11a-2 elli yıl durdı mışrda ol emīr
yılları vü günleri ṣayardı bir bir

11a-3 çünki elli yıl tamām oldı tamām
ḳoca yigit cemʿ oldı ḫāṣ u ʿām

11a-4 ol melik daḫı bunlarla bile
yaraḳ eyler ki kenʿāna gele

11a-5 at deve ḳaṭır yükletdiler
ʿazm-i nöker sefere gitdiler

11a-6 gün öküşdür yürüyüben getdiler
ol ḳuyu üstünde döşün vėrdiler

11a-7 melik ıraḳdan baḳar ḳuşlar görür
ol ḳuyu üstüne üşmiş oturur

11a-8 yūsufa ferişteler gelmişdi
ol ḳuyuda yūsufa ėş olmışdı

11a-9 bir ḳuluna ėydür bardaḳ getür
ol ḳuyuda bize ṣavuḳ ṣu getür

11a-10 beşīr urġanla bir bardaḳ alur
ḳuyu üstüne beşīr varur ṭurur

11a-11 bardaġı urġana baġladı kim ol
ḳuyuda ṣu çıḳara bol bol

11a-12 taŋrı emr eyledi cebrāʾīl iner
yūsufuŋ ḳatına inüben ḳonar

11a-13 ėydür ey yūsuf taŋrı buyuruġıdur
dur otur ḳuyuda bir dem örü dur

11a-14 uş çalap seni ḳuyuda ḳurtarur
mıṣr içinde saŋa sulṭānlıḳ vėrür

11a-15 taŋrı saŋa uş ferāḥ vėrdi feraḥ
baḫt saʿādet hem daḫı tācı feraḥ

11a-16 bir kişi kim ḳuyu üstünde ṭurur
ḥaẓīẓ ol kim ḳuyuya ip ṣarḳıdur

11a-17 kārbān ḳondı uş ḳuyunuŋ ḳatına
bir kişi ṣu çıḳarısar atına

11b-1 ḳuyuya ip uzanuban inecek
anı elden ḳomaġıl ip dönicek

11b-2 beşīr ol ipi ḳuyuya ṣarḳıdur
ḳuyuda yūsuf bėline perkidür

11b-3 gėne cebrāʾīl yūsufa söyledi
aŋa bir sırrdan ḥikāyet eyledi

11b-4 yā yūsuf bilür misin sen şol güni
gözüŋle gördüŋ idi sen seni

11b-5 çünki gördüŋ gözgüde sen yüziŋi
ḫūb gördüŋ anda sen kendü giziŋi

11b-6 dėdüŋ anda eger ben ḳul olaydım
dünyā ṭolaydı benüm alaydım

11b-7 kimse baŋa bahā yetürmeye idi
kimse benüm yüzümi görmeye idi

11b-8 emdi çıḳġıl görgil bahāŋı
eliŋle aluban ṣunġıl bahāŋı

11b-9 bahā ki bildürdi size uşda çalap
çıḳ ḳuyudan bahāŋı ḳılġıl ṭaleb

11b-10 bunı derken beşīr ipi çeker
aġır olmışdur beşīr dizin çöker

11b-11 çeke çeke çıḳdı ḳuyu aġzına
geldük emdi kelecinüŋ nefedine

11b-12 vėr ṣalavāt ol muḥammed rūḥına
daḫı cümle enbiyānuŋ ervāḥına

11b-13 kim dėyevüz bu ʿacāyib sözleri
ėydevüz bu nece biŋ gizlüleri

11b-14 gördiler kim ḳuyudan çıḳdı bir ay
beşīr ėydür nedür işbu hay hay

11b-15 bunı dėyüben ol dem düşer
fehm-i ʿaḳlı cümlesi anda şaşar

11b-16 ʿaḳlı geldi gördi bir ay oturur
kendi yoḫsul ol bir bay oturur

11b-17 ėytdi beşīr kim neʿamüʾl-ġulām
haẕā bedr-i tamām maḥcūbüʾl-enām

12a-1 anı görüp ḳuyuya ādem üşer
kim görürse ʿaḳlı başından şaşar

12a-2 melik beşīre beşāret eyledi
melik ḳuluŋa işāret eyledi

12a-3 ol melik sevünüben durdı örü
şükr ėdüp taŋrıya geldi ilerü

12a-4 ėydür ey ḥācetleri ḳılan revā
sensin pādişāh bī-riyā

12a-5 senden idi ḥācetim ḳılduŋ revā
dertlüydim derdüme ḳılduŋ devā

12a-6 anda yūsuf ʿaşḳına ḳullarını
āzād ḳıldı tereke ḳıldı varını

12a-7 yūsufa ṭonlar geyürdi ḳat ḳat
ay güneş ḳaldı anda māt māt

12a-8 yūsufı andan bir dem pinhān ėder
pādişāhlar pādişāhı gör nėder

12a-9 geldük emdi yūsufuŋ ḳardaşları
ėydeyüm ki nece oldı işleri

12a-10 ṭaġa çıḳuban yıraḳdan baḳdılar
gözlerin ol ḳuyuya bıraḳdılar

12a-11 ḳāfile ḳonmış baḳuban gördiler
ṭaġdan inüben ol araya geldiler

12a-12 geldiler yūsufı ḳuyuda bulmadılar
kārbān aldı yūsufı bildiler

12a-13 gördiler bir ulu kārbān yatur
mālı mülki bir nece ḫānümān yatur

12a-14 ṣordılar ki kārbān ḳanda gelür
ėytdiler ki bunlar mışrdan gelür

12a-15 dėdiler ki kārubānuŋ başı
bize göstürüŋ nicedür ol kişi

12a-16 aldılar melik ḳatına vardılar
ʿ āḳıbet işit gel neylediler

12a-17 vardılar melike vėrdiler selām
dėdiler kim bir ḳulumuz ḳaçdı benām

12b-1 tīz ṭuruŋ ol ḳulı çıḳaruŋ berü
almayınca ol ḳulı gitmezüz gėrü

12b-2 gizlemeŋ ol ḳulumuzı vėrüŋ bize
yoḳsa zaḥmet varur bizden size

12b-3 her birimüz pehlüvāndur pehlüvān
pādişāhlar bizden isterler amān

12b-4 vėr ḳulumuz yoḳsa naʿ ra ururuz
vėrmez iseŋ cümleŋizi öldürürüz

12b-5 ol melik ḳorḳup bulara yalvarur
çıḳaruban yūsufı gėrü vėrür

12b-6 ḳardaşları yūsufuŋ eliŋ alur
cümle ilen bir isiz yere gelür

12b-7 çevresine yūsufuŋ dėrildiler
diŋle emdi yūsufa ne ḳıldılar

12b-8 yūsufı anda ḳatı ḳorḳutdılar
kim aŋa kim esīrim dėdürtdiler

12b-9 dögerüz ḳarnuŋa ḳan doldururuz
yaşını bir gün oldururuz

12b-10 işde seni biz melike vėrürüz
ṣataruz melike biz de giderüz

12b-11 sen daḫı ḳulluġa iḳrār eylegil
ben bunlaruŋ ḳulıyam dėyüp söylegil

12b-12 yūsuf anda ḳorḳusundan iḳrār ėder
öŋlerince ḳul gibi yürür gider

12b-13 aldılar gėrü melike vardılar
cümlesi selām vėrüben durdılar

12b-14 eletdiler alıcı var mı bu ḳulı ʿaceb
yoḳsa müşterī daḫı ḳılalum ṭaleb

12b-15 bize bir müşteri gerek durur gerek
ala yıraḳ yere gide tīz verek

12b-16 ol melik ėydür alayum ben bunı
ṭoġruluḳ ėdüŋ inanduruŋ beni

12b-17 bu sizüŋ gėrçek ḳuluz mıdur
uṣlu mıdur yā daḫı delü midür

13a-1 bunlar ėydür andla ve şarṭ ile
ḳulumızdur ṣataruz bile bile

13a-2 ḳulumızdur ṣataruz bunı saŋa
bahāsını ḳan dėmezüz alsaŋa

13a-3 melik ėydür bahāsı ne dėyesiz
baŋa dėyüŋ nice bahā biçesiz

13a-4 bunlar ėydür uṣludur delü degil
illā melik bu ėyü ḫūylu degil

13a-5 işde bir bir ḫūylarını dėyelüm
rāżī olursaŋ alasın gidelüm

13a-6 evvel ʿaybı yalancıdur biri ḳaçgan
üçünci uġrıdur bu üçidür hemān

13a-7 alursaŋ ʿaybını dėdük saŋa
işbu ḳulı biz vėrdük saŋa

13a-8 melik ėydür ʿaybını bildüm kuluŋ
neye vėrürseŋ bahāsını aluŋ

13a-9 bende altun gümüş yoḳdur hele
altunı gümüşi getürmedük bile

13a-10 bahāsına ṣūf-ı kemḫā vėrelüm
mıṣr bezi yāḫūd dībā vėrelüm

13a-11 yükleriyle vėreyüm sükkerleri
etegüze ṭoldurayum dürrleri

13a-12 yūsuf anda göŋli içinde ne dėr
ḳardaşlarım bahāmı çoḳ mı biçer

13a-13 melik ėydür gücüm yetmez dėr buŋa
böyle dėr yūsuf baḳar dört yaŋa

13a-14 melik ėydür bende aḳca çoḳ durur
illā eskidür bahāsı yoḳ durur

13a-15 ḳulıŋuzda üç ʿayb vardur ʿayān
kim ola bu ʿaybla aḳça ṣayan

13a-16 rāżī olup vėrirseŋüz anı baŋa
ġavġa eylemeŋ dağılıŋ dört yaŋa

13a-17 on ṭoḳuz geçmez aḳca vėreyüm
sizden anı aluban ḳurtarayum

13b-1 bunlar ol aḳcaya rāżī oldılar
meliküŋ elinden anı aldılar

13b-2 döndi melik yūsufa söyler ḫaber
ḳul mısuŋ dėr ḥaḳīḳat ey muʿteber

13b-3 anda yūsuf ḳulluġa iḳrār ėder
dille iḳrār göŋül ile inkār ėder

13b-4 çün yūsuf iḳrār ėder ḳulluġa
ḳarındaşlarından ḳurtulmaġa

13b-5 melik ėydür beyʿ kezālik tamām
dilegüm vardur daḫı sizden ey kerem

13b-6 ol dilegi siz ḳabūl eyleyesiz
gėrü dönüp bir baŋa söyleyesiz

13b-7 baŋa ḥüccet-nāme yazup vėresiz
ben daḫı key inanam siz varasız

13b-8 bunlar anda dėrilüp biti yazar
ḳadīr allāh gör nice işler düzer

13b-9 ḳul dėyü peyġamberi ṣatmaḳ nolur
ḳardaşlıġı yazıya atmaḳ nolur

13b-10 ḥasedi görüŋ size ne işler ėder
ḳardaşı ḳardaşdan ayırur gider

13b-11 bunlar ėydür ḳulumuz vėrdük saŋa
tīz alup git baḳmaġıl dört yaŋa

13b-12 illā ṣaḳın anı ḳaçurmayasın
ol hümā ḳuşunı uçurmayasın

13b-13 iki ayaġını baġlayasın
deve üstüne sen anı ḳoyasın

13b-14 ḳaçaġan ḳuldur anı ṣaḳlaġıl
kendüzü gele anı sen beklegil

13b-15 dilediler ki yūsufı alalar
deve üstüne anı baġlayalar

13b-16 yūsuf ėydür yā melik bir kez işit
bir sözim var saŋa anı işit

13b-17 melik ėydür ne vardur ėydivėr
kendü ḥālinden ḥikāyet ėydivėr

13b-18 yūsuf ėydür bir dem ben varam
ḳardaşlarım yüzüni bir dem görem

14a-1 anlar ile çoḳ ṭuz etmek yemişem
ben bunlardan iḥsān çoḳ görmişem

14a-2 bir ḥelāllıḳ dileyem ben anlardan
ol ṭuz etmek bilmez yārānlarımdan

14a-3 melik eşitdi bunı yandı içi
yüregi yandı çün gördi anı

14a-4 dėdi kim ey yigit varma anlara
ol seni ucuz ṣatup gidenlere

14a-5 seni on ṭoḳuz pula yarnaġa
ṣatdılar gene eyüsin varmaġa

14a-6 gel gidelüm varma görme anları
ki anlaruŋ ölüdür cānları

14a-7 yūsuf ėydür taŋrıdan geldi baŋa
her ne geldiyse öŋden soŋa

14a-8 melik işidüp bu sözi destūr vėrür
ḳardaşlar ḳatına durur varur

14a-9 vardı yūsuf bunları esenledi
ben giderem siz esen ḳalın dedi

14a-10 birbirini ḳucuşup aġlaşdılar
birbirini ḳucuşuban yalaşdılar

14a-11 etdiler yūsuf seni alayduḳ
atamuza varuban yalvarayduḳ

14a-12 şimdi iḳrārımuzdan dönmezüz
dėdigümüzden yalan olmazuz

14a-13 atamuzdan daḫı yavlaḳ ḳorḳaruz
yüzimüz uşda ḳaradur ditrerüz

14a-14 imdi yūsuf hele sen ṣabr eylegil
bizi egüp gėrü bize gelmegil

14a-15 yūsuf ėydür bārī esen ḳalıŋuz
atamuzuŋ göŋlin ele alıŋuz

14a-16 ḳardaşları görüşüben gitdiler
kārubān ḳavmi yūsufı dutdılar

14a-17 elini baġlayup deve üzre atdılar
daḫı gör kim yūsufa netdiler

14a-18 çün ḳāfile göçdi bir dem yürüdi
yūsuf anda bir ara ururdı

14b-1 yüklediler yüklerini ṭutdılar
mıṣr yolın ṭutuban getdiler

14b-2 gėce oldı gün yüzi oldı ḳara
gördi yolda bir ulu ki maḳbere

14b-3 kārbān ehli çün oradan geçer
yūsuf anda deve üstinde uçar

14b-4 meger anda anasın ḳabrin görür
āh ėdüben ḳabri ḳucup yalvarur

14b-5 anda çoḳ zār u giryān eyledi
ol nāzik tenini ʿuryān eyledi

14b-6 dėdi kim anam ey ümmüʾr-raḥīl
esīr oldı oġluŋı esirgegil

14b-7 ḳul dėyüben uşda beni aldılar
iple elüm ayaġum gölledilər

14b-8 yaʿḳūb atamdan beni ayırdılar
ḳardaşlarım kārubāna vėrdiler

14b-9 keşke ben anamdan ṭoġmayaydım
ḳul olup deve üzre aġmayaydım

14b-10 ey ana elüm ayaġum baġladılar
od ile yüregimi ṭaġladılar

14b-11 ey ana nolaydı diri olayduŋ
oġluŋuŋ nolduġın bileydüŋ

14b-12 ola ki derdime dermān olayduŋ
yalvaruban melikden beni alayduŋ

14b-13 bunı dėrken sinden bir ün çıḳar
yūsuf anda dört yanına baḳar

14b-14 vāveylā yavrucuġum nolduŋ dedi
āḫir benüm cigerim deldüŋ dedi

14b-15 sin içinde anası āh eyledi
himmetini yūsufa rāh eyledi

14b-16 dėdi kim oġlum aġlama şād olasın
ḳul olup hāşā ki rāh olasın

14b-17 aġlariken yūsuf anda şād olur
göŋli key vīrān idi maʿmūr olur

15a-1 yūsufı deveciler bulmadılar
ḳancaru varduġını bilmediler

15a-2 melike āgāh ḳıldılar anı
ḳuluŋ ḳaçdı ḳotardı cānını

15a-3 māliküŋ ḳulları ṭaġıldılar
yūsufuŋ varduġı yeri buldılar

15a-4 geldiler yūsufı gėrü ṭutdılar
döne döne mālike iletdiler

15a-5 mālik anda yūsufa ḳaḳır buşar
kārbān ehli yūsufa çevre üşer

15a-6 māliküŋ bir ḳara ḳulı vardı
anda yūsufı ḳatı döger idi

15a-7 yūsufı gėrü deveye urdılar
deveciler develerin sürdiler

15a-8 yūsuf ėydür ey raḥīm ey kerīm
sen bilürsin yā ġafūr yā ḥalīm

15a-9 ger ḫaṭā ḳıldum ise ʿafv eylegil
atamuŋ göŋlin ḳodum ise ʿafv ḳıl

15a-10 atamuŋ ḥaḳḳın meger ṣaḳlamadum
senüŋ öŋünde edeb beklemedüm

15a-11 tübtü ileyke yâ râb min ẕâlik
kad maḍîtu eşfi yâ şâfî fi emrik

15a-12 ḥācetim oldur saŋa ey pādişāh
günāhım yoġduġın bilseŋ bu şāh

15a-13 bunı dėr aġlar yūsuf yavaş yavaş
geçdi gėce çün ṣubḥ oldı ṭoġdı güneş

15a-14 kūh-ı ḳāfuŋ ḳullesinden āfitāb
çıḳdı sürdi ẓulmet getürür tāb

15a-15 girdi yuvasına ervāḥ-ı ṭuyūr
ṭoldı göŋüllerde zevḳle sürūr

15a-16 çün güneş ṭoġdı feleklere aġar
bir ḳara bulut gelüp yaġmur yaġar

15a-17 yıldırım şaḳıdı gökler gürledi
gevde içinde yürekler ditredi

15a-18 ḳaraŋu oldı cihān ḳorḳulu
ḳar yaġmur ṭolu yaġdı ṣulu

15b-1 sėller aḳdı yazılar ṭoldı ṣular
at deve bī-ḥesāb ḳırıldılar

15b-2 kārubān ehli cümle aġlaşdılar
māl ḫonlar cānlarından geçtiler

15b-3 mālik ėydür dėrilüŋ ulu küçi
bilüŋ aramuzda kim etdi ṣuçı

15b-4 tevbe ḳılsun ṣuçına dönsün ḥaḳḳa
yoḳsa bunda uş ḳırılduḳ muṭlaḳa

15b-5 bir ḳara ḳul duruban geldi revān
dėdi yā mālik ṣuçı benüm ėden

15b-6 ol ḳuluŋ ardınca vardımıdı
anı bir kez yüzine urdumıdı

15b-7 sürüyüben benidim anı revān
ṣuçım uş budur ėytdim hemān

15b-8 melik ėydür dura gel ol ara var
tevbe ḳıl ki ḳurtara perverdigār

15b-9 ol elini ayaġını öpesin
secde ḳıluban öŋünde yatasın

15b-10 ola ki esirgeye raḥmet ḳıla
duʿā ḳıla işbu zaḥmetler ṣola

15b-11 yoḳsa ḳırılur tamāmen kārbān
varġıl ey ḳul anda dėgil amān

15b-12 meliküŋ sözin ṭutup ol ḳul gelür
başın açup yūsufa secde ḳılur

15b-13 yalvaruban yazuġın diledi
yūsuf anuŋ ʿöẕrini ʿafv eyledi

15b-14 yūsuf anda hem yene duʿā ḳılur
ol ḳaraŋulıḳ gidüp aydın olur

15b-15 çünki bunı görüben sevnüşdiler
yūsufuŋ elin ayaġın şeşdiler

15b-16 mālik ėydür bu ḳula ḥürmet ḳıluŋ
ḫor baḳmaŋ siz aŋa ʿizzet ḳıluŋ

15b-17 kim bu ḳul taŋrı kişisidür bilüŋ
ne kim ol buyurursa anı ḳıluŋ

15b-18 duʿāsını ḥaḳ çalap ḳıldı ḳabūl
ṭapu eyleŋ buŋa siz olmaŋ fużūl

16a-1 mālik yūsufuŋ elin öper
hem ḳucar öper arḳasın yeper

16a-2 aġı aṭlas ḳıymeti ṭonlarile
bezedi yūsufı ḳaftānlarile

16a-3 dėdi emdi ger bunı beg dikelüm
begüŋüz budur buŋa ben bir ḳulum

16a-4 ḳamuŋuz emrine muṭī olasız
beni buŋa ḳul bunı beg bilesiz

16a-5 tā kim ol ne buyurursa dutuŋ
ol binicek atını ḥāżır ṭutuŋ

16a-6 duʿā ḳıldı ḳamu ḳurtulduŋuz
elimüzi aldı bunı çün bildüŋüz

16a-7 emdi yūsuf ata bindi şāh olup
yolda giderdi sanasın māh olup

16a-8 mālik anda ėrdi ḳondı bir şāra
ol şehr ehli kāfirimiş ḳapḳara

16a-9 çünki yūsuf yüzini gördi bunlar
āh ėdüben cānların vėrdi bunlar

16a-10 yūsufuŋ ḳatına hep deprildiler
ʿacebā bunı kim yaratdı dėdiler

16a-11 yūsuf ėydür siz ḫāliḳi bilesiz
taŋrı birdür īmāna hem gelesiz

16a-12 yerleri gökleri kim yaratdıysa
işbu gökleri direksüz dutdıysa

16a-13 oldurur daḫı beni hem yaradan
yoġıken beni var ėdüp diriden

16a-14 ay güni hem ḳamu bu yıldızları
ṭaġı daşı bu ḳamu yoḳuşları

16a-15 mālik ol şehrden daḫı göçdiler
menzīli bir şehre daḫı ėrdi ol

16a-16 ol şehrüŋ içinde bir ulu beg olur
o gėce yatur iken bir düş görür

16a-17 düş içinde bir kişi ėydür aŋa
nūr-ı ibrāhīm ėrişdi şehr yaŋa

16b-1 ne yatursaŋ düşüŋdedür saŋa
devletüŋ iḳbāl ėrdi şehr yaŋa

16b-2 kārbān ėrdi durı gel ḳarşu var
bunı işitdi ḳaḳup gözin ovar

16b-3 çıḳdı gördi bir ulu kārbān gelür
arasında yūsuf-ı kenʿān gelür

16b-4 çünki ol beg yūsufuŋ yüzin görür
vālih mecnūn olup ḥayrān olur

16b-5 birine ṣorar bu mıdur şāhıŋuz
yüzi güneş alnı ay hem-rāhıŋuz

16b-6 bunlar ėydür bu durur sulṭānımuz
fedā olsun buŋa ṭatlu cānımuz

16b-7 ḥaḳ teʿālā yūsufa yoldaşlıġa
bir ferişte ḳomışdı ėşlige

16b-8 ol ferişte yūsufuŋ ėşiydi
mūnisi hem-rāh yoldaşıydı

16b-9 yūsufuŋ göŋlini çün aŋlar idi
yavuz gözden hem anı bekler idi

16b-10 ādeme beŋzetmişidi kendüzin
yūsufıyla yürürdi gündüzin

16b-11 ol ferişte yūsufa āgāh ėder
ol beg anı işidüben āh ėder

16b-12 ol beg anda kārbānı ḳondurur
dutdı melik yūsufı atdan indürür

16b-13 develer ḳurbān ėder şükrāneye
kim yūsufʿaşḳına cān oynaya

16b-14 dürlü dürlü niʿmet ḫonlar bişer
kārbān ḳavmi içün aşlar bişer

16b-15 yūsufı oḳur ki aşlardan yėye
kārubān ḳavmi gele beyle yėye

16b-16 yūsufuŋ göŋli ol aşa baḳmadı
hīçbirisine naẓar bıraḳmadı

16b-17 çünki yūsuf el uzadup ṣunmadı
kārubān ehli daḫı hīç dönmedi

16b-18 mālik ėydür yūsufa cānım yegil
yėyesi üstine duʿā eylegil

17a-1 yūsuf ėydür tersālaruŋ işi ḥarām
nece ola ki ḥarāmı ben yėyem

17a-2 eger ol kişi müselmān olur ise
ol benüm taŋrıma inanur ise

17a-3 ben bugün yėmegini yėyem anuŋ
ne dėrseŋ her sözüŋ ṭutam senüŋ

17a-4 ol beg ėydür sözüŋ ḳıldım ḳabūl
taŋrılarım var durur benüm uṣūl

17a-5 varayım ol taŋrılara ṭanayım
tā kim anlar ne dėrse inanayım

17a-6 yūsuf ile beg ikisi durdılar
ʿazm ėdüben putẖāneye vardılar

17a-7 ikisi beyle içerü girdiler
put öŋünde şöyle varup durdılar

17a-8 yūsuf ėydür yā ṣanem gelgil dile
söze gelüp söylegil bizüm ile

17a-9 söze gelüp ol put anda söyledi
selām ʿaleyke yā yūsuf dėdi

17a-10 taŋrı birdür sen anuŋ peyġamberi
taŋrı oldur ölüyi ḳılur diri

17a-11 ben kim olam ki baŋa ṭaparlar
gelüben yüzim gözimi öperler

17a-12 beni dülgerle ḳuyumcı düzer
her kim ṭaparsa ḥaḳ andan bīzār

17a-13 ṭapuŋ aŋa ki felekler yaradur
ḳara toprakḳda ādemi diridür

17a-14 bunı dėdi düşüben oldı pala
oda yandı şol dem oldı ḳapḳara

17a-15 mālikün ol ḳatı göŋli yumşadı
yūsufa altun ḳuşaġın ḳuşadı

17a-16 mālik anda yüzini yere urur
yūsufuŋ öŋinde imān getürür

17a-17 yūsufuŋ göŋli ẖoş oldı melike
yūsuf ėydür kārbān ehli geliŋüz yemege[31]

17b-1 yūsuf ėydür kārbān ehli gelüŋüz
işbu begüŋ loḳmasından aluŋuz

17b-2 ol begüŋ ẖonlarını yūsuf yedi
pādişāhuŋ leşkeri ḥamdın dedi

[31] Bu beytin üzeri çizilmiştir.

17b-3 yūsufuŋ eli doḳundı ol ḫona
hīç noḳṣān olmadı bir dāne

17b-4 ḫon yedügin görüp ʿāşıḳ olur
diz çöküben imān getürür

17b-5 ol gün ol ḳāfile ḳonuḳladı
melik doġrı yūsufile ṭoyladı

17b-6 melik döndi ol bege ėydür yā emīr
bu nece ḳuldur ki işi yavlaḳ kebīr

17b-7 buŋa artuḳ ḳul dėmegil zinhār
ḳul deyüp göŋlin ṣımaġıl zinhār

17b-8 nece ḳuldur taŋrı nūrundan ṭolu
maʿden-i luṭf-ı saḫā yüz ṣulu

17b-9 ḫāşā beg olasın ol saŋa ḳul
sen bülbül ol ki ol saŋa gül

17b-10 mālik doġrı ol sözi aŋladı
ne dėdügin ol emīrüŋ aŋladı

17b-11 mālik ėydür ol benüm begim durur
gevdem içindeki yüregim durur

17b-12 anuŋla diridür işbu cānım
andan artuḳ kimsem yoḳdur benüm

17b-13 mālik ėydür kārbāna tīz göçürüŋ
yolda yatmaŋ uyumaŋ mıṣra geçürüŋ

17b-14 ol beg anda yūsufa ėder vedāʿ
vėrür anda yūsufa dürlü metāʿ

17b-15 ḳuşluġa degin yūsufı göndürür
dönüben yene şehrine gelür

17b-16 şehre geldi leşkerini cemʿ ėder
on biŋ erle yūsuf ardınca gider

17b-17 tā ki vara māliki yolda başa
yūsufı ala māliküŋ başın kese

18a-1 ol melik on biŋ eriyle çıḳar
melik anı görüben beŋzi uçar

18a-2 yūsufa ėydür baŋa eyle meded
ardımuzdan leşker ėrdi bī-ʿaded

18a-3 yūsuf ėydür taŋrımuz bize yeter
ḳorkmazız ger yüz biŋ bize nėder

18a-4 yardım andan dileyesiz dün gün
ol ḳılur dügüni yaṣ yaṣı dügün

18a-5 vāy eger ol yardım etmeye size
daġı daşı yemek yetmeye size

18a-6 cānuŋa ḳuvvet senüŋ andan gelür
nitekim cisme ḳuvvet ḳandan gelür

18a-7 cānuŋa buyur ki zor eyleyesin
ḳorḳġıl andan saŋa yār eylesin

18a-8 ḳorḳariseŋ saŋa yār eyleye
ḳorḳusı yoḳ āḫir anı neyleye

18a-9 gelüŋ imdi ḳorḳalum bir taŋrıdan
tā ki oddan ḳurtula cān-ı beden

18a-10 mālike ėydür ḳayırma sen yüri
taŋrıya ḳul ol ol arı

18a-11 gėrü döner leşkere ḳarşu varur
öŋün alur leşkere ḳarşu durur

18a-12 leşkere ḳarşu niḳābını açar
ol ḳavm ugunuban andan geçer

18a-13 on biŋ er anda ḳamusı yıḳılur
ṭopraġa düşer sanasıŋ ḳırılur

18a-14 üç güne dek ol çeri anda ḳalur
ʿaşḳ ḳadehinden ḳamu sarḫoş olur

18a-15 döndi yūsuf ḳamçı urdı atına
bir ʿaceb şāh düşdi ẕātına

18a-16 bencileyin görklü ḳul ḳanda ola
kim görürse yüzimi düşe öle

18a-17 benden yegrek ḳul çalap yaratmamış
ana raḥminden cihāna gelmemiş

18b-1 kim baḳarsa yüzime ḥayrān olur
beni görmek dertlere dermān olur

18b-2 emdi melik yūsufı aldı gider
gėne bir şehre ėrişdi gör nėder

18b-3 vardı ol şehrde er olur
begi sulṭān ḫās ʿām içi ṭolu

18b-4 ol şehrde kimse yūsufa baḳmadı
ḥüsnine yūsufuŋ naẓar ḳılmadı

18b-5 kimse anda yūsufı begenmedi
gör ki anda yūsuf hīç sevinmedi

18b-6 anı bilüp yūsuf anda iner
secde ḳılup yüzini yere sürer

18b-7 tapu ḳıluban çalaba yalvarur
çalap esirger ḥüsnini gėrü vėrür

18b-8 secdedeyken ol ẕüʾl-celāl
vėrdi aŋa ögdügünce biŋ cemāl

18b-9 secdeden başın getürdi gördiler
naʿra urup cümle ḥayrān oldılar

18b-10 ol şehr ḳavmi anı görüp ḥayrān olur
bī-ʿaḳlı bī-seri ser-gerdān olur

18b-11 kendüzin gören kişi melʿūn olur
āḫiretde dünyāda maġbūn olur

18b-12 kendüzini görmeyen uçmaḳda olur
ṭonı sündüs istebraḳ ḥulle olur

18b-13 kendüzin gören kişinüŋ ṭamunuŋ
nār-ı zift-i ḳatrān aŋa ḫūn olur

18b-14 ṣalını ṣalını zinhār yürüme
ṭopraḳ içinde sümügüŋ un olur

18b-15 bundayken beŋzini ṣaru ḳılan
āḫiretde rūḥları gül-zār olur

18b-16 dünyāda ġāfil olup duran kişi
āḫiretde key ḳatı mecnūn olur

18b-17 geç tekebbürlikden bugün ey faḳī
ṣāḥibüʾl-kibr anda key maḥzūn olur

18b-18 melik yūsuf anda ṭoġrı göçdiler
iki günden şehr-i mıṣra yetdiler

19a-1 çünki mıṣra kārubān geldi yaḳın
melik ėydür yūsufa atından in

19a-2 nīle varup teniŋ yuġıl
bir iki loḳma yėyüp özücek ṣayġıl

19a-3 yolda ṭoz ṭopraḳ oldı yüzüŋ
yüzüŋi pāk eyle kendüzüŋ

19a-4 yūsuf anda nīl ḳarnına varur
varup ol nīle girüp ḫayrān olur

19a-5 ol sunuŋ ḳarnında yūsuf ṭonın
arḳasında çıḳarur birin birin

19a-6 yūsuf ėydür ey çalabım dilegim
ol durur kim sırrım örtesin benüm

19a-7 sırrımı kimseye göstürmegil
yüzümüŋ suyın yabana vėrmegil

19a-8 çalabuŋ emriyle bir bulut gelür
yūsufuŋ günden yanın örter bürür

19a-9 ḥaḳ andan bir balıġa ilhām ėder
yūsufa ḳarşu gelür ikrām ėder

19a-10 yūsufuŋ ayaġı altına gider
yūsuf anuŋ arḳasında oturur

19a-11 ėydür ey güneş yüzlü paşa
beni nevmiẕ eylemek senden ḥāşā

19a-12 ben deŋizde balıḳlar sulṭānıyım
ben deŋizüŋ serveri hem ḫānım

19a-13 neçe yıldur ben deŋizde ṭururum
ol çalap dergāhına yalvarurum

19a-14 dilegim oldur ki bir oġul vėre
ben ölicek ol benüm yerim göre

19a-15 ben bir oġul yüzine ḥasret olmışam
dilegim budur anuŋçün gelmişem

19a-16 yā yūsuf bir duʿā eyle ol ḥaḳḳa
sen nebīsin nefsüŋ ʿarşa çıḳa

19a-17 kim nebīler duʿāsı maḳbūl olur
nebīlerüŋ ḥüccetleri ḳavī olur

19a-18 yūsuf anda iki elin getürür
duʿā ḳılup pādişāha yalvarur

19b-1 ey çalabım ḥācetim ḳılġıl ḳabūl
bu balıġuŋ ḥācetin ḳıl ḳabūl

19b-2 aŋa bir oġlan vėresin sevine
göŋli anuŋ anuŋ ile avına

19b-3 müstecāb ėtdi yūsufuŋ duʿāsın
balıġa vėrdi ʿıyāllerüŋ ḫāṣın

19b-4 iki oġlan vėrdi ḥaḳ balıġa
duʿā oldur kim ol göge aġa

19b-5 soŋ ucı ol iki balıḳ büyüdi
bu nice balıḳlar deŋizdeyidi

19b-6 soŋ ucı birisi yuddı yūnusı
daḫı dėyeyim nece ol birisi

19b-7 daḫı birisi süleymān yüzügin
yudmışdı deŋiz içinde ḥazīn

19b-8 zihī pādişāh ki muṭlaḳ ol durur
emri ol ḳamerlere bildürür

19b-9 deŋiz içre ol ṣadefler ḳarnını
dürr-i mercān ile anı ṭoldurur

19b-10 bir ḳulını hū zemīne indürür
bir ḳulunı ʿarşa degin ḳaldurur

19b-11 bir ḳuluŋ maʿṣūm iken cānın alur
bir ḳuluŋ üç biŋ yaşında öldürür

19b-12 bir ḳulın dün gün aġladur
bir ḳulın yıl on ay güldürür

19b-13 anuŋ işleri ḳamu ḫayr durur
kimse ėrmez neʿaceb ḥāl durur

19b-14 söyle faḳī daḫı ʿaşḳından anuŋ
hīç uṣanmaz dāʿimā bülbül durur

19b-15 geldük imdi yūsufuŋ peymā-ġanā
bir işid kim neler oldı cānına

19b-16 nīl ḳarnında yūsuf ġusl eyledi
çalabuŋ şükr ile ẕikrin dėdi

20a-1 indi cebrāʾil çalabdan indi
yūsufa ḫilʿat ṭonların geyürdi

20a-2 cebrāʾīl şol sāʿat uçmaġa varur
yūsuf içün ḥulleler alur gelür

20a-3 dėdi yā yūsuf çalap ḳıldı selām
çoḳ taḥiyyāt durur hem peyām

20a-4 dėdi yūsuf ḳayırmasun emīn
şāh ėdiser seni azın azın

20a-5 gel key işbu ḫilʿatı şükr eylegil
şāhuŋı unutmayup ẕikr eylegil

20a-6 bunı dėyüp cebrāʾīl getdi gėrü
maḳāmına vardı ṭulundı gėrü

20a-7 yūsuf anda ḥulle ṭonları geyer
gėrü gelür melik ḳatına varur

20a-8 çünki melik yūsufı baḳar görür
sündüs istebraḳ ḥulle geyür

20a-9 melik ėydür ḳanda bulduŋ bu ṭonı
kim durur böyle aġırladı seni

20a-10 yūsuf ėydür taŋrı vėrdi bu ṭonı
kim yaratdı ṭopraḳda seni beni

20a-11 ḳamu yerde ḥālim ol durur bilen
zihī cümle dertlere dermān ḳılan

20a-12 melik aldı yūsufı girdi şehre
kim yūsufı ṣata işin başara

20a-13 yūsufuŋ niḳābile örtdi yüzin
kimse görmeden şehre girdi aŋsızın

20a-14 vardı melik evine vü barḳına
ḳamular ḥayrān idi anuŋ görkine

20a-15 yūsufı bir ḫalvet eve ḳodılar
şehr ḳavmi yūsufı çün ṭuydılar

20a-16 mālikün çün ḳatına geldiler
yūsufuŋ çün ḫūbluġın bildiler

20a-17 dėdiler getür ḳuluŋı görelim
ne dilerseŋ bahāsını vėrelim

20b-1 melik ėydür kim anı görmeŋ gerek
bir ḳızıl elime vėrmeŋ gerek

20b-2 mıṣr ḳavmi birer altun vėrdiler
girdiler yūsufuŋ yüzin gördiler

20b-3 çün ḳapu açup içerü girdiler
bī-hūş olup kendülerinden getdiler

20b-4 ikinci gün yene tekrār geldiler
ikişer altun vėrüben gördiler

20b-5 bir kezin gören kişi anı ṭoymazdı
degmeler baḳmaġa hīç ṭoymazdı

20b-6 çünki melik on gün oldı gör neder
yūsufı aluban bāzāra gider

20b-7 ḳıġırcılar ḳıġırdı gelüŋüz
maliküŋ ʿumrān ḳulunı görüŋüz

20b-8 cümle dellāller ḳıġırdılar dört yaŋa
görklü ʿumrānı ḳul alan gelsün baŋa

20b-9 ḳamu yoḫsul cümlehā başmaḳçılar
müşterī olup cümle yūsufı diler

20b-10 her biri ḥāllü ḥālince yalvarur
yūsufı almaġa cānın vėrür

20b-11 kimse yūsufa bahā yetürmedi
bahāsın vėrüp işin bitürmedi

20b-12 şehr ḳavmi birbirine düşdiler
birbiriyle dėrilüp ṣavaşdılar

20b-13 dürr-i mercān laʿl-i cevher ḳoydılar
aġırınca miskʿanber vėrdiler

20b-14 melik ėydür bahāsın vėrmediŋüz
ḳulımuŋ ḳıymetine ėrmediŋüz

20b-15 kim bahāsını ḳulımuŋ yetüre
ḳulumı alup ḳatına getüre

20b-16 ġulġule düşdi mıṣruŋ şehrine
bir ʿacāyib ḳul girmiş melik iline

20b-17 kim anuŋ yüzin gören ḥayrān olur
vālih u ḥayrān ser-gerdān olur

21a-1 ol yaḳında bir ulu beg varidi
aŋa ebuʾl-ḳāriʿa dėrler idi

21a-2 aṣlı anuŋ ümmü ḳādānidi
kendü ilindeki ulu sulṭān idi

21a-3 yūsufuŋ vaṣfın mışrda işidür
biŋ ḳaṭıra altun māl yükledür

21a-4 mışra gidüp ḳāriʿa anda ḳonar
yūsufı isteyü bāzāra iner

21a-5 isteyü isteyü yūsufı bulur
varuban yaḳın yanında oturur

21a-6 niḳābın dutmışdı yūsuf yüzine
bal şeker ḳatmışdı sözine

21a-7 ḳāriʿa ėydür yüzüŋi göreyüm
yüzüŋi görüp bahāŋı vėreyüm

21a-8 yūsuf anda yüzin açup göstürür
ḳāriʿa bī-hūş olup şöyle ḳalur

21a-9 ʿaḳlı başından gidüp şöyle düşer
mışr ḳavmi kāriʿa üstüne üşer

21a-10 çünki gėrü ʿaḳlı başına gelür
yūsufuŋ ṣunuban elin alur

21a-11 ėydür ey oġlan ḥāşā ḳul olasın
zī-ḥayf ki bāzāra gelesin

21a-12 saŋa ḳul dėmek bize ḳanda ola
senüŋ aṣlıŋ key ulu sulṭān ola

21a-13 ḳanḳı pādişāha ṣoyısın dė baŋa
yoḳsa ferişte misin söyle baŋa

21a-14 ferişte gökden yere iner mimiş
ādem ferişteye döner mimiş

21a-15 ʿimrānīce ol beg aŋa söyledi
biŋ ḳaṭır yüki māl getürdüm dedi

21a-16 kim seni alaydım gideydim
biŋ ḳaṭır yüki mālı terk ėdeydim

21a-17 beg bu ḳadar māl bahāŋa yetmeye
kimse seni aluban hīç gitmeye

21b-1 yūsuf anda ʿimrānīce söyledi
kendü ḥālinden ḥikāyet eyledi

21b-2 ėydür ey ḳāriʿa bir diŋlegil
diŋleyüp ḳoma sözimi aŋlaġıl

21b-3 söyler illā ḳaṭre ḳaṭre yaş döker
ḳāriʿa yūsufuŋ yüzine baḳar

21b-4 yūsuf ėydür taŋrı birdür sen ḳulı
kim aŋa ṭapar olur veli

21b-5 ben ḳulıyam şol köşküŋ ey kişi
bir menīden yaradur ėrkek dişi

21b-6 yetmiş iki milleti ol yaradur
ḳara ṭoprakḳda çiçekler bitürür

21b-7 ay güni gök içinde yaradur
ḳatı ṭaşları şu gibi eridür

21b-8 acı ṣudan dürr-i mercān yaradur
ana raḥminden tenine cān vėrür

21b-9 kiminüŋ cānını perse ḳılur
kimi fāsıḳ kimisin tersā ḳılur

21b-10 ʿarşı yaratdı ḳarār eylemedi
kendüye köşk sarāy eylemedi

21b-11 sekiz uçmaḳ luṭfunuŋ bir zerresi
yeddi ṭamu ḳahrınuŋ bir pāresi

21b-12 yoġiken vara getürdi bunları
muḫteliḳ ėtdi birbirine anları

21b-13 maḳṣūd oldur taŋrıyı birliyeler
aŋa lāyıḳ ḳulluḳ ḳılalar

21b-14 beni daḫı yaradan oldur bilüŋ
sizi daḫı diriden oldur bilüŋ

21b-15 benüm daḫı naḳş-ı ṣūretim ol
aŋa ṭap aŋa ḳul hem anı bul

21b-16 yoḳsa ḳalduḳ ḳaraŋuda ey ʿanūd
nitekim ḳaldı baṣīretde ol ceḥūd

21b-17 ḳāriʿa yūsufuŋ sözin diŋledi
āh ėdüp bir ʿaşkla iŋledi

21b-18 yūsuf anda aŋa ḫoş telḳīn vėrür
yūsuf öŋünde īmāna ol gelür

22a-1 tā ki varın mālınuŋ ḥaḳ ʿaşḳına
vėrdi ol dervīşlere döne döne

22a-2 biŋ bir altun oluşdurdı ol tamām
andan soŋra gör neyledi ol hemān

22a-3 mışr içinde bir maḳām yapdı ḫoca
müstemiʿ ol vaṣfın ėydeyüm nece

22a-4 ol maḳāmı devşürüben oturur
gėrü ḳalan mālın anda getürür

22a-5 tā ölünce anda ṭāʿat ėder
ʿāḳıbet īmānile andan gider

22a-6 ḳāriʿ anuŋ vaṣfın daḫı söyledük
dürlü niʿmet şehd şekerler yedük

22a-7 emdi gėrü yūsufı şerḥ ėdelüm
söz tamām olsa gerekdür nėdelüm

22a-8 ol zamānda bir laṭīfe ḳız varidi
bint-i ṭaymūr hem züleyḫā dėrler idi

22a-9 züleyḫā ḫātūn idi ol ḳızıŋ adı
şöyle şeker vėrürdi hem dadı

22a-10 yüzi anuŋ ṣanasın māh idi
niçeler ʿaşḳıyla hem-rāh idi

22a-11 gözleri nergis çün mestānidi
niçeler fitne vü destānidi

22a-12 ʿırżı kāfir sözi miskidi
laʿl-i sīr-āb ol lebinde ḫoş idi

22a-13 eger şeker dudaġı dadın bileydi
kendüzin mecnūn ḥayrān ḳılaydı

22a-14 ey neçeler görmege müştāḳdı
ol zamānda ḫūblu içinde ṭaġdı

22a-15 serv-i çenār ṣunuban boyuna
ʿāşıḳdı hem ferişte ḫūyuna

22a-16 atası maġribe key sulṭāndı
neçe begler emrine fermān idi

22a-17 yüz biŋ er ḳatında atlanur idi
ḳanda kim dilerse varur idi

22b-1 illā melʿūn puta ṭapar idi
taŋrı dėyü ol putu öper idi

22b-2 bir gün atası öŋünde züleyḫā
yatmış uyurdı ol reḫā

22b-3 düşde gördi bir ṣūret gelür
ol ṣūretüŋ nūrı göge direk olur

22b-4 āh ėdüben şol sāʿat dura gelür
secde ḳılur yüzini yere sürer

22b-5 ol ḳara gözleriniŋ yaşı aḳar
atası ėydür ḳızım nedür ḫaber

22b-6 atası ėydür düş mi gördüŋ ḳorkulu
söyle işideyim ey görklü ḫūylu

22b-7 ėydür ata düşümde bir ṣūret
göründi bir görklü sīret

22b-8 ol ṣūretden ben delü oldum delü
baŋa tīmār eyleyüŋ ey atam ulu

22b-9 ata ėydür ḳandalıġın bileydim
cümle mālım birbirin vėreydim

22b-10 anı saŋa getüreydim ey ḳızım
diŋlegil yalan degildür işbu sözim

22b-11 hīç ṭaʿām yėmez züleyḫā oturur
uyuḳu daḫı uyumaz baḳar ṭurur

22b-12 ol yaŋaḳları gül-iʿẕār idi
zaʿ ferāna döndi ʿaşḳdan eridi

22b-13 ol boyı yüce ġarġı boyı oldı ān
gözlerinüŋ yaşı oldı āb-ı revān

22b-14 yūsufʿaşḳı anı zār eyledi
azın azın kendüzine kār eyledi

22b-15 bir yıla dek yūsufuŋ ʿaşḳın sürer
yıl olıcaḳ ol düşi yene görür

22b-16 gördi züleyḫā ol ṣūret gėrü
şāh olup ḳarşusına durdı gėrü

22b-17 gėne bizden selām dėr cānım saŋa
ġāfil olma gėne geldim ben saŋa

22b-18 bir beşāret etmege geldim saŋa
ḥayrān olup baḳmayasın dört yaŋa

23a-1 seni baŋa beni saŋa bir çalap
ḥelāl eyledi beni ėtġıl ṭaleb

23a-2 sen benümsin ben senüŋ ey güzīn
şād-mān ol ey ḫātūn olma ḥazīn

23a-3 benden ayruḳ kimseye meyl etmegil
göŋlüŋi ayruḳ yere perkitmegil

23a-4 züleyḫā düşünde ḳulı perkidür
uyuḳu gider uyanur ṭurı gelür

23a-5 durdı uyandı yūsufı bulmadı
delü oldı netdügüni bilmedi

23a-6 yūsuf içün başladı şiʿr eyledi
ṭūdu olup bülbül olup söyledi

23a-7 ėydür ey düşde görünen ḳandasın
şāh-ı şāhlar cān-ı cānım ḳandasın

23a-8 ʿāşıḳ oldum dertlü oldım nėdeyüm
ey benüm derdime dermānım ḳandasın

23a-9 gelgil ol görklü yüzin göreyüm
rūḥ-ı rūḥān cān-ı pinhān ḳandasın

23a-10 ṣūretüŋ bağında gördim cenneti
gel göreyüm rūḥ-ı rūḥān ḳandasın

23a-11 uyuḳuda geldüŋ göründüŋ ey cānım
dünyā ḫūblarına sulṭān ḳandasın

23a-12 gėne ėydür atası nolduŋ ḳızım
sırrıŋı söyle baŋa işit sözim

23a-13 ėydür ey ata gėne ol ṣūreti
görseydim bulsaydım rāḥatı

23a-14 ėydür ey ḳızım gėne görürseŋ
düş içinde aŋa muḳbil olursaŋ

23a-15 adını vaṣfın hem sırrını
ṣorasın aŋa kim tā hep varını

23a-16 kimüŋ oġlıdur kimüŋ aṣlıdur
ki bilesin kimüŋ neslidür

23a-17	züleyḫā ol ṣūrete muḳbil olur tā kim ol ṣūrete çoḳ yalvarur
23b-1	ėydür ey cānım benüm göŋlim alan vāy beni ḥayrāt-ı dīvāne ḳılan
23b-2	düşümde görünüp ḳarşu gelen görünüp sevindürüp gėrü giden
23b-3	nedür aduŋ kimüŋ oġlısın dėgil neçe neçe gizlenesin söylegil
23b-4	senüŋ aṣluŋ kime çıḳar bileyüm boynuŋa ḳala vebālüm geleyüm
23b-5	neçe neçe ʿaşḳıŋile yanayum düşde görüp seni benüm ṣanayum
23b-6	söyle ey görklü yüzlüm ḳandasın pādişāh oġlı pādişāh nėrdesin
23b-7	ol ṣūret söze gelüben söyledi ol ḫātūna ḥālini vaṣf eyledi
23b-8	ėydür ey ḫātūn dėyeyüm ḥālümi işit ėydeyüm saŋa aḥvālimi
23b-9	ben yūsufum yaʿḳūb oġlı bilesin beni isterseŋ mışrda bulasın
23b-10	andan ṣoŋra ʿaḳlıŋı dėr başıŋa şād-mān ol aġu ḳatma aşıŋa
23b-11	züleyḫā anı işidüp şāz olur gāh giryān gāh der-ḫandān olur
23b-12	sevinüben uyuḳusundan uyanur duruban atası ḳatına gelür
23b-13	ol ṣaru beŋzi gėne döndi güle ol dükenmiş dili döndi bülbüle
23b-14	ey ata daḫı buldum yerini adını vü ḳavmini hem şehrini
23b-15	yaʿḳūb oġlı yūsuf-ı kenʿānimiş mışr içinde key ulu sulṭānimiş
23b-16	atası ėydür eyā cānım cānı söyleyeyüm sözüm sen diŋle beni

23b-17 bunda mışra altı aylıḳ yol ola
altı aylıḳ yola kim vara gele

24a-1 altı ay dün gün gitmeŋ gerek
andan ṣoŋra mışr iline yetmeŋ gerek

24a-2 ey ḳızım sen aŋa gitmeŋ muḥal
anuŋçün iŋlemeyesin muḥal

24a-3 āḫiretde ėresin meger aŋa
anuŋçün söyleme ayruḳ baŋa

24a-4 züleyḫā ėydür beni aŋa vėresin
yoḳsa ḳıyam kendüzüŋle göresin

24a-5 ḫancerile kendüzümi öldürem
ey ata yüregüŋe ḳan ṭolduram

24a-6 atası yavlaḳ severdi ḳızın
esirgedi çün işitdi sözin

24a-7 atası ėydür ḳızım diŋlegil
dėdügimi fehm ėdüben aŋlagil

24a-8 çevre beglerden ėlçiler geldiler
her birisi seni oġluna diler

24a-9 ėlçiler şehrüŋ içi ṭolmış durur
her birisi senüŋçün gelmiş durur

24a-10 ben bunlara ne cevāb eyleyeyüm
ey ḳız bunlara ne dėyeyüm göndüreyüm

24a-11 bunca armaġan baŋa getürdiler
bunca ḫilʿatlar baŋa geydürdiler

24a-12 ey ḳızım buŋa tedbīr eylegil
baŋa ne ögüt vėrürsin söylegil

24a-13 züleyḫā ėydür bunları göndüresin
her birine māl ḫilʿat vėresin

24a-14 ėydesin ki bu ḳızımuŋ ʿaybı var
hefde bir kez anı bir dėv dutar

24a-15 çok istedük aŋa dermān bulmaduḳ
ol dėvüŋ elinden alamaduḳ

24a-16 bunı işidüp her biri vara gide
bunı almadan gitmeye de yā nėde

24a-17 atası ėydür vāy ki tedbīr eyledük
söz içinde ismi teshīr eyledük

24b-1 atası ėlçilerini göndürür
her birine māl ḫilʿatlar vėrür

24b-2 atası züleyḫā ile danışdılar
diŋle emdi necesi söyleşdiler

24b-3 züleyḫā ėydür ey ata ki diŋlegil
diŋleyüben sözimi aŋlaġıl

24b-4 mıṣr sulṭānına ėlçi salasın
bu beni yazup ne dėr bir göresin

24b-5 beni andan artuġa vėrmeyesin
ṣoŋra ḳanuma benüm girmeyesin

24b-6 gerek kim andan ḫaber gelür saŋa
ʿaḳlıŋı daġıtmayasın dört yaŋa

24b-7 ėydür ey ḳızım ne dėrseŋ ṭutayım
cānımı dėrseŋ oda atarım

24b-8 ėlçiye çoḳ aramaġanlar düzdiler
nāme yazup mıṣr sulṭānına ṣaldılar

24b-9 dėdi kim bir görklü ḳızım var benüm
bī-naẓīrdür ḫulḳ içinde cānım

24b-10 bu zamānda ancılayın yoḳ durur
ḥüsn-i ḥulḳı saŋa ilāyıḳ durur

24b-11 ėlçiyi böyle dėyüben göndürür
ėlçiyle çok armaġanlar vėrür

24b-12 söz öküşdür ėlçi sulṭāna varur
bir gėce ėrişür ėrte ṭurur

24b-13 görklü ṭon ėlçi geyüp ṭonanur
diŋele sulṭānuŋ ėşigine varur

24b-14 sulṭāna āgāh ėdüp ḳıġırdılar
pādişāhuŋ ḳatına getürdiler

24b-15 ėlçi sulṭāna gidüp baş indürür
taḫt öŋünde yüz yere urur durur

24b-16 çok taḥiyyāt medḥ senālar eyledi
kendi şāha ḥikāyet söyledi

24b-17 ṣundı çıḳardı cebinden nāmeyi
sulṭānuŋ eline vėrdi anı

25a-1 çoḳ selām çoḳ taḥiyyāt vėrürüz
ėlçi ile her aḥvāli dėrüz

25a-2 dile ḫaber kim dėmişidi söyledi
ol ḳızuŋ aḥvālini şerḥ eyledi

25a-3 ḥüsnini vü ḫulḳını vü luṭfını
nāzını vü ṭuzını vü ʿunfını

25a-4 ol anı düşde görüben sevdügin
ʿāşıḳ olup ʿaşḳın aŋa ḳoduġın

25a-5 sulṭānuŋ öŋünde bir bir vaṣf ėder
şol ḳadar kim sulṭānı ʿāşıḳ ėder

25a-6 ḳullarına vezīrin oḳudı
ol nāmeniŋ ḫaberin birbir dėdi

25a-7 durdı sulṭān ėlçinüŋ aldı elin
ṣaġ yanına geçürüp ṭutdı ḳolın

25a-8 ʿāşıḳ oldı görmedin iḫbār ile
bilmedi kim ʿāḳıbet nece ola

25a-9 hele sulṭān ėlçiyi göndüriser
altun gümüş cevherler vėriser

25a-10 sulṭān ėlçiyle varup danışdılar
ol ḳızuŋ ḳalının barışdılar

25a-11 yaraġ ėdüp mıṣr ilinden göşdiler
maġrib iline varup ėrişdiler

25a-12 züleyḫānuŋ atasına muştucı gider
mıṣr ilinden ḳatı ėlçi gelür

25a-13 züleyḫānuŋ atası ḳarşu varur
ʿizzet ėder ėlçiye ḳarşu gelür

25a-14 köşkleri sarayları ṭonatdılar
her birisin cennete beŋzetdiler

25a-15 şehri bāzārı münevver ḳıldılar
çeng zenbūr ḳanūn çaldılar

25a-16 begler ʿaşḳına şāzlıḳ ėtdiler
her biri evinde oyun ṭutdılar

25a-17 dėdiler kim begimüz ḳızın vėrür
mıṣr şāhı hem güvegimiz olur

25b-1 şān şöhret dügün oldı tamām
işid emdi kim neler oldı hemān

25b-2 düşdi züleyẖāyı çıkardılar
sulṭanuŋ köşklerine vėrdiler

25b-3 biŋ ḳaṭır yüki cehiz yükletdiler
aluban züleyẖāyı mıṣra gitdiler

25b-4 mıṣr ḳavmi cümle ḳarşu geldiler
ẖātūnumuz geldi dėyü baḳdılar

25b-5 çeng ṭavul ẓurna naġġāre ile
mıṣr sulṭānı daẖı ġavġa ile

25b-6 on biŋ atlu daẖı beyle yürür
eyeri altun celbleri ḥarīr

25b-7 altı yüz biŋ kişi atlanmış ata
ne dėyeyüm vaṣfın işit ata

25b-8 biŋ çavuş sulṭānuŋ öŋünce yürür
ṣaşuŋ ṣavuŋ dėyüben ẖalḳı ḳorur

25b-9 züleyẖāyı aluban mıṣra girür
kendü varur sarāyına oturur

25b-10 züleyẖānuŋ cehizini sulṭān görür
barmaġını ṣıruban ḥayrān ḳalur

25b-11 ėydür ne vaḳtin anuŋ görklü yüzin
görem işidem anuŋ ṭatlu sözin

25b-12 sulṭan anda ʿişrete meşġūl olur
yeddi gün dün gün dügün olur

25b-13 züleyẖānuŋ gėrdegin ṭutdılar
üstüne çādır-ı hümāyūn ṭutdılar

25b-14 züleyẖā içinde şāh olup oturur
beglü ḳaravaş el baġlar ḳarşu durur

25b-15 ṭāyālar vü ḍāḍılar ṣaf baġladı
ol ḳız anda āh ėdüben aġladı

25b-16 ṭāyā ėydür neçün aġlarsın ey cānım
bana ėyt gizlemegil ey cānım

25b-17 ėydür ṭayā ḳanı bizüm ilimiz
ʿaceb oldı emdi ḫālümiz

26a-1 atam anam öŋüme düşe gelür
baḥr-ı cigerim ṭolar cūşa gelür

26a-2 ṭāḍūsı ėydür aġlama ey gülüm
cānımuŋ cānı ey sünbülüm

26a-3 ḫāżır ol ki şimdi sulṭān geliser
maʿ şūkuŋ cānuŋa cānan geliser

26a-4 olmaya ki seni aġlar göre
ʿaşḳ dura senden ʿaşḳı ṣovıla

26a-5 ṭāyāsınuŋ sözine ḳulaḳ urur
gözinuŋ yaşın silüben oturur

26a-6 işid emdi bir ʿacāyib ḫoş ḫaber
içi ṭolu ʿacāyibdür hem ḫaber

26a-7 mıṣr begleri ḳamu dėrildiler
beglerinuŋ sarāyına geldiler

26a-8 şemʿ dānlar içine mumlar ṣoḳup
ḳamusı sulṭān sarāyına yaḳup

26a-9 nagāreler çalınur ẓurna zīlle
çeng çeġāne def nāyile

26a-10 sulṭānı gėrdegine getürdiler
gėrdegüŋ ḳapusına yetürdiler

26a-11 gėrdegüŋ perdesini götürdiler
işid imdi ikisi netdiler

26a-12 ṭāyāsı vü ṭāḍusı gizlendiler
anuŋla gėrdek ola ṣandılar

26a-13 züleyḫā baḳar ḳuḍfīri görür
bu ne kişidür dėyüben çaġırur

26a-14 ṭāyāsına çaġıruban ḳıġırur
ṭāyālar diler kim ḫāl nedür

26a-15 ėydür işbu kim durur tīz çıḳaruŋ
düşde gördügüm degildür vuruŋ

26a-16 sögerek dėr bunı tīz çıḳaruŋ gėrü
zinhār ḳatuma gelmesün ḳamu berü

26a-17 işbu kimdür üstüme gire benüm
çalabım alġıl cānım alġıl cānım

26b-1 ṭāyāları çıġrışuban geldiler
hem züleyḫāyı bu ḥālde gördiler

26b-2 dėdiler ki hey üşenmez bī-edeb
mālikden neçün eylersin hereb

26b-3 züleyḫā çıġıruban uṣṣı gider
mālike endi ėdüp ensi gider

26b-4 ḳaravaşlar üstüne ṣu sepdiler
ʿaḳlı geldi nėtdügini ṭuydılar

26b-5 ėytdiler hey senüŋ işüŋ iş degil
sen seni dėr bu saŋa teşvīş degil

26b-6 züleyḫā ėydür bu benüm erim degil
ol düşümde gördügim yārim degil

26b-7 ḳanda bu benüm erim olısar
ey ḥayf baġçamuŋ kūy-ı güli ṣolısar

26b-8 bülbülüdüm ol gülümi bulmadım
gülistānına gülümüŋ ėrmedim

26b-9 ey ḥayf şu nāzenīn emeklerim
yėle vėrdi bu ḳamu dileklerim

26b-10 emegim vėrdi yele vėrdi yele
başıma neler gele kim ne bile

26b-11 yaʿḳūb oġlı yūsufa ḳaçan ėrem
ben anuŋ gül yüzin ne vaḳtin görem

ŞİʿR-İ ZÜLEYḪĀ ḪĀTŪN

26b-12 ey benüm şāh-ı nārım ḳandasın
ey benüm ṣayd-ı şikārım ḳandasın

26b-13 düşde dėdüŋ sen benüm ben senüŋ
vaḳtidür kim gelgil ey yār ḳandasın

26b-14 baŋa düşde görünenim ḳandasın
ey benüm çeşm-i ḫumārım ḳandasın

26b-15 ayruġa varma dėdüŋ ışmarladuŋ
ey benüm māl mülkim ḳandasın

26b-16 ṭāḳatim ṭaḳ oldı ey aşlı ḫalīl
gel göreyüm kārubānım ḳandasın

27a-1 ey yūsuf gelgil göreyüm yüzüŋi
seni görmege ėverim ḳandasın

27a-2 bunı dėdi secde ḳıldı taŋrıya
ol yeri gögi yaradan bārīye

27a-3 dėdi ey çalabım ʿaceb oldı işim
ṣaḳlaġıl beni yetürmeyem başım

27a-4 ey dükeli müşkili ḥall eyleyen
ey göŋüller derdine dermān ḳılan

27a-5 müşkil oldı bu işim ḥall eylegil
nėdeyüm ne ḳılayum ḥükm eylegil

27a-6 bu gėce ol gelürse ben nėdeyüm
ben ġarīb ḳancaru ḳaçup gideyüm

27a-7 ḫalvete girdi münācāt eyledi
kendü ḥālinden çalaba söyledi

27a-8 ėytdi beni bu kişiden ṣaḳlaġıl
ḳamuları bekleyensin beklegil

27a-9 çalap anda duʿāsın ḳıldı ḳabūl
gör ne ėytdi anda ḫāliḳüʾl-uṣūl

27a-10 bir perī ḳızına ilhām eyledi
züleyḫādan ötüri aŋa söyledi

27a-11 ṭuruban züleyḫā ḳatına varasın
anda dāʾim züleyḫā ile durasın

27a-12 züleyḫānuŋ eri gėce varıcaḳ
gėrdegine girüben oturıcaḳ

27a-13 züleyḫā ṣūretine uruban varasın
anuŋla gėrdegine giresin

27a-14 ol beg anda senüŋ ile bir ola
oynaya güle senüŋle sīr ola

27a-15 gėce gündüz sen anda gitmegil
züleyḫāya hīç muḫālif etmegil

27a-16 züleyḫāya benden selām eylegil
luṭfımuzı sen aŋa söylegil

27a-17 dėyesin sen yūsufuŋ yūsuf senüŋ
sen anuŋsın sulṭān senüŋ sen anuŋ

27b-1 söz öküşdür ṭurdı ol perī ḳızı
pādişāhdan işid işbu sözi

27b-2 züleyḫā anda ḫalvetinde oturur
ḫalvetinde ol perī ḳızı varur

27b-3 girüben luṭfile selām eyledi
şehd şekerden şīrīn söyledi

27b-4 ėytdi selām olsun saŋa ey ḫātūn
taŋrı ilhām eyledi baŋa bu gün

27b-5 çalabım vėrdi geldim ben saŋa
ḫayrān olup baḳmayasın dört yaŋa

27b-6 ne ki taŋrı dėdi aŋa söyledi
ḳıṣṣayı bir bir ḥikāyet eyledi

27b-7 züleyḫā bunı işidüben şād olur
ol perī ḳızın ṭurup elin alur

27b-8 dėdi ḫoş geldüŋ şād geldüŋ ey ḫātūn
ölmişken cānımı alduŋ ṣatun

BEYĀN-I KELĀM-I ḲUḌAYFĪR

27b-9 imdi ḳuḍayfīr sözine kelām
anı daḫı şerḥini taḳrīr ḳılam

27b-10 cümle begler ḳamusı dėrildiler
mıṣr sulṭānı ḳatına geldiler

27b-11 her birisi sulṭāna ögüt vėrür
ʿavrata uymaya dėyüben yalvarur

27b-12 sulṭānı ol gėce gėrdege ṣoḳdılar
ḳul ḳaravaş yatuban uyudılar

27b-13 ol pėrī ḳızı züleyḫā ṣanur
ḳucduġı yıldız imiş ay ṣanur

27b-14 züleyḫāyı perverdigār ḳurtarur
ṭaŋla durıçaḳ pėrī ḳızı varur

27b-15 bir zamān sulṭān pėrī ḳızıyla olur
oynayup ḳucar anuŋla sevinür

27b-16 züleyḫā anuŋ ḳaravaşı ṣanur
ol ḳaravaş arasında oturur

28a-1 ey kerīm ü pādişāha bī-naẓīr
ḳamu işleri düzendür ol ḫabīr

28a-2 her kim anuŋ dergāhına yüz ṭutar
cümle maḳṣūd ḳoşanı oldur ṭutar

28a-3 ne ḥācetüŋ varise andan dile
ḥācetüŋ revā ḳıla ḳuldan ḳıla

28a-4 zīrā anuŋ adıdur allāhüˀṣ-ṣamed
ḳamu dilekleri andan dile eyle cehd

28a-5 ne dilerseŋ dile olma fużūl
cümle işlerüŋ ola andan uṣul

28a-6 çalap andan züleyḫāyı bekledi
yūsufa naṣībdi hem ṣaḳladı

EL-MECLİS-İ EL-ŞĀN-I ZÜLEYḪĀ

28a-7 dönsün emdi sözimiz bu aradan
ḳılur emdi ḫalḳı yaradan

28a-8 geldük emdi bir ḥikāyet dėyelüm
dürlü niʿmet şehd şeker yėyelüm

28a-9 söyleyelüm sözimiz baldan ṭatluraḳ
ṭatlusı baldan şekerden yegrek

28a-10 tevżiʿ-i tecnīsü tām eyleyelüm
dürr-i cevherden kelām söyleyelüm

28a-11 cān içinde söyleyem her bir sözi
dünyādan geçenler aŋlar bu sözi

28a-12 sözi ḳalur kişinüŋ kendi gider
zīrā dünyā ḳamuya ḳalmaz gider

28a-13 söz kelāmdur züleyḫā bir köşk eyledi
aŋa girdi ʿaşḳını perk eyledi

28a-14 dürr-i yāḳūtdan muraṣṣaʿ manẓarı
aḳ mermerden müẕehheb-i hem-nāẓırı

28a-15 misk ü ʿanberden mücevvef ṭopları
aṣa ḳodı manẓaradan anları

28a-16 züleyḫā bir manẓaraya girmişdi
ʿāşıḳ olup anda oturmışdı

28a-17 mışruŋ bāzārı aŋa ḳarşuydı
ol ara yavlaḳ ulu çarşuydı

28b-1 ḳarşu bāzār gözedüben oturur
gör çalabım aŋa neler getürür

28b-2 on bėş gün çün bunuŋ üstüne geçer
çarḫ-ı felek gör ne perdeler açar

28b-3 yūsufı alup bāzāra geldiler
çaġıruban çoḳ münādā ḳıldılar

28b-4 dėdiler kim alur bir ėyü ḳul
ḥüsn içinde hem uṣul indi uṣul

28b-5 züleyḫā baḳar anı köşkde görür
āh ėdüben çaġırur naʿra urur

28b-6 yūsufuŋ üstüne uçmaḳ eyledi
maʿ şūḳın öpüben ḳuçmaḳ eyledi

28b-7 diledi kim kendüyi rüsvā ėde
maʿ şūḳına yapışa rüsvā ėde

28b-8 işid emdi ḳaravaşlar netdiler
züleyḫāyı perk yapışup ṭutdılar

28b-9 ḳomadılar köşkden aşaġı uça
ḫalḳ içinde gizlü rāzını aça

28b-10 etdiler kim ey nigārın işidgil
etdügüŋ iş iş degil

28b-11 ėydür ey ṭāyālarım ṭutmaŋ beni
vėreyüm maʿ şūḳıma ṭatlu cānı

28b-12 budur aḫı düşde görüp sevdügim
bunuŋ ʿaşḳıdur dün gün ḳodıġım

28b-13 üç gün gördüm düşümde bunı ben
hīç yaŋılmadum işimde bunı ben

28b-14 züleyḫā kişi vėrdi anı almaġa
bahāsı nedür ṣoruban bilmege

28b-15 geldiler yūsufuŋ öŋin aldılar
issisi kimdür dėyüben ṣordılar

28b-16 geldiler issine selām vėrdiler
yūsufuŋ elin aluban ṭurdılar

28b-17 ėytdiler ṣat ḳuluŋı ḫātūn alur
andan özge müşterīsi kim olur

29a-1 ḫoca ėydür ben ḫātūna vėrmezem
ḳarşuma ṭurmaŋ gidüŋ ben ṣatmazam

29a-2 ʿazīz-i mıṣra getürdüm ben bunı
ġavġa ėdüp daḫı incitmeŋ beni

29a-3 buŋa sulṭān yetüre malı meger
size ṣatarsam baŋa olur żarar

29a-4 bu ḳulumuŋ on hüneri var durur
kimde ki bu var durur ol erdürür

29a-5 dėdiler kim ne hüneri var bunuŋ
diŋle emdi varise devlet senüŋ

29a-6 başladı vü söyledi hünerlerin
şerḥ-i taḳrīr eyledi birin birin

29a-7 ʿömr ėder aşlı bilüŋ bu kulımuŋ
görklü yüzlü ḫayāludur ki bilüŋ

29a-8 ikinci yüzünde devlet nūrı var
üçünci ṭatlu şekerden sözi var

29a-9 söylerise mıṣr şekkerden ṭola
ḳamu bal ü şekkerler sükker ola

29a-10 mıṣrı gezüŋ şekeri çoḳ ṭuzı yoḳ
illā bunuŋ şekerinüŋ ṭuzı çoḳ

29a-11 şekere ṭuz ḳatıcaḳ ṭatsuz olur
illā bu şeker ṭuzıyla öz olur

29a-12 ḫūb oldur ki fażāḥatlu ola
sözi anuŋ melāḥatlu ola

29a-13 dördünci hem ḳatı ḳuvvetlü durur
beşinci hem ḳatı mürüvvetlü durur

29a-14 mürveti olan kişidür ādemi
mürüveti olanuŋ olur ḳadīmi

29a-15 altıncı pāk u dīn pāk u bāz
yigit olanlara budur niyāz

29a-16 yedinci ṭoġrıdur egri degil
dėyeyim ḳāʾimdür bey degil

29a-17 sekizinci emāneti bekler ḳatı
uluya küçüge eyler şefāʿati

29b-1 çün bunuŋ hünerlerin taḳrīr ėder
ol ḫātūn kişiler gėrü gider

29b-2 düşdi mıṣr şehrine key ġulġule
dediler meger bunı sulṭān ala

29b-3 sulṭāna hemān ḫaber eylediler
yūsufuŋ vaṣfın aŋa söylediler

29b-4 sulṭān anı işidür ṭurur gelür
ḳanḳı bāzārda dėyü ṣorar bulur

29b-5 geldi gördi kim hezārān dürlü ḫalḳ
cemʿī olmış ṭururlar çoḳ çoḳ

29b-6 herbirisi baḳuban ḥayrān ṭurur
sulṭān ėydür nʿaceb devrān ṭurur

29b-7 çavuşlar gelüp bu ḫalḳı yardılar
yūsufuŋ ḳatına yaḳın vardılar

29b-8 baḳdı sulṭān gördi yūsuf yüzini
şol sāʿat unutdı ziyyini

29b-9 dėdi kim bunda güneş doġmışmış
ol güneşde özge güneş ṭoġmış

29b-10 bir ādem uḫtı ṣunʿīn çalabuŋ aŋladı
anda kendüne dėdügin aŋladı

29b-11 ḳıġırdı ol yūsufı ṣatanları
melik ṭoġarı vü hem bu sürūrī

29b-12 sulṭān ėydür mālike ṣat alayum
bahāsın biç bahāsın vėreyüm

29b-13 çalap anda bir ferişte vėrdi
dėdi ki var bahāsın sen biç dedi

29b-14 sen yūsufa bahā biç sulṭān ala
kim ola kim yūsufı ucuz ala

29b-15 ol ferişte çalap emriyle gelür
dellāl olur yūsufuŋ elin alur

29b-16 mālik ṭoġarı dellāla buyurur
dė bahā biç yūsufı sulṭān alur

29b-17 dellāl ėydür biŋ aġrı zer gerek
kendü aġrı dürrile mercān gerek

30a-1 her birinden aġrınca vėresin
māl mülk dürr zerden vėresin

30a-2 bunı sulṭān işidür demürciler
ḳıġırur ki bir terāzū düzeler

30a-3 ḳamu demürcileri ḳıġırdılar
bize bir terāzū eyleŋ dėdiler

30a-4 ol demürciler ḳamusı geldiler
bir büyük demürden düzdiler

30a-5 bir ayası elli bir baṭman gelür
üstādlarınuŋ adı ʿoṣmān durur

30a-6 bir ayası elli biŋ ḳızıl alur
ʿaḳlıŋı başuŋa devşür gör nolur

30a-7 pādişāh şol ḳadar altun getürür
yūsufı daḫı terāzūya urur

30a-8 ḫazīnede altun māl ḳalmadı
yūsufa hėrgiz berāber olmadı

30a-9 aġı aṭlas kemḫālar cümlesin
ol fireng-i çuḳalar cümlesin

30a-10 ḳamusından ol yūsuf aġır gelür
pādişāh ol arada ḥayrān olur

30a-11 dürr-i cevher aġı aṭlas ḳalmadı
kimse yūsufuŋ bahāsın bilmedi

30a-12 mālik-i ṭoġarı pādişāh ḳıġırur
ḫazne dükendi dėyüp ḫaber vėrür

30a-13 ol ḳuluŋ bahāsı yavlaḳ üce
nʿaceb ḥicādur işbu ḥicā

30a-14 kimse bunuŋ ḳıymetine ėrmedi
işbu sırdan kimse ḫaber vėrmedi

30a-15 ben bunuŋ bahāsın yetürmedim
bahāsın vėrüp işim bitürmedim

30a-16 mürvet eyle al bu benüm mālumı
ḫoş eylegil sen bu benüm göŋlümi

30a-17 māl vėrdim dėmeyim vallāh saŋa
luṭf ėdüp ḳuluŋı baḫş eyle baŋa

30b-1 ḫalḳ içinde beni aġırlayasın
vėrmez olursaŋ beni ḫorlayasın

30b-2 mālik ėydür ḳul ne olur cānım vėrem
ḳamu mālum hep ḫānumānım vėrem

30b-3 ḳutlu olsun dėyüp bir ḳıldı duʿā
ḳademinde üstüŋe raḥmet yaġa

30b-4 yūsufuŋ elin aluban döndiler
aluban köşke sarāya geldiler

30b-5 gideriken anda yūsuf mālike baḳar
gėrü dönüp mālike bir kez baḳar

30b-6 çünki mālik yūsufuŋ yüzin görür
kim nübüvvet nūrı anda balḳurur

30b-7 ėytdi yā yūsuf işbu nūr ki balḳurur
baŋa bildür ki bu nūr ne nūr durur

30b-8 yūsuf ėydür bu nübüvvet nūrıdur
iki cihān bu nūruŋ maʿmūrıdur

30b-9 senüŋle aḥd-ı peymān ėderem
andan ṣoŋra bu nūrdan saŋa dėrem

30b-10 and içesin sırrımı bekleyesin
olmaya kim kimseye dėyesin

30b-11 ben daḫı sırrımı saŋa söyleyeyüm
aṣlımı neslimi vaṣf eyleyeyüm

30b-12 mālik ėydür yeri gögi yaradan ḥaḳḳı
sırrıŋı getürmeyem dile daḫı

30b-13 söylemeyem sırrıŋı pinhān ḳılam
sırrıŋa cānım içinde cān ḳılam

30b-14 yūsuf ėydür yaʿḳūb oġlı benüm
aṣlı içinde ben ḳamudan rūşenim

30b-15 atamuŋ on iki oġlı vardı
ḳamusından beni perk sever idi

30b-16 benüm adım yūsuf-ı kenʿān durur
yaʿḳūb atamdur nübüvvet kānıdur

30b-17 mālik işbu sözi çünki diŋledi
ṭutdı bėlin āh ėdüben iŋledi

31a-1 dėdi kim ḥayf ben evvelden bilmedim
bilmezidim buŋa çāre ḳılmadım

31a-2 bileydim seni āzād ėderidim
māl u mülke ḫazneyi nėderdim

31a-3 nėdeyüm pādişāh oldı müşterī
gėrü dönmek yoḳ durur şimden gėrü

31a-4 ey yūsuf ėrmez saŋa ėren elim
ḳalmadı benüm vücūdımda ferim

31a-5 illā sende bir dilek ėdiserem
pīr oldum ben dünyādan gidiserem

31a-6 sen nebīsin dilegüŋ olur ḳabūl
duʿā ḳıl kim dilegim ola uṣul

31a-7 ḳızlarım çoḳ oldı oġlum olmadı
bir oġul dünyāya benden gelmedi

31a-8 duʿā ḳıl kim ḥaḳ baŋa oġul vėre
ben ölücek ol yerimde ḳala

31a-9 ṣoŋumda bir oġul ėyü ola
unudulmayam adım dile gele

31a-10 māla mülke iḫtiyācım yoḳ durur
illā ṣoŋumda bir oġlum yoḳ durur

31a-11 yūsuf anda dizi üzre oturur
göge ṭutup yüzini el ḳaldurur

31a-12 çalap anuŋ duʿāsın ḳıldı ḳabūl
ḳırḳ oġul vėrdi aŋa cümle uṣul

31a-13 ḫocanuŋ yerini cümle ṭutdılar
her birisi çoḳ yaşayup getdiler

31a-14 ḫoca ėydür bir dilegim daḫı var
gerek andan daḫı vėresin ḫaber

31a-15 seni kim ṣatdı baŋa söyleyesin
ol ṣatanlarda ḫaber söyleyesin

31a-16 yūsuf ėydür ben ġammāzlıḳ etmezem
dünyādan ben bu ad ile getmezem

31a-17 bizüm aṣlımuz ġammāzlıḳ etmedi
ḥaḳḳı ḳoyup bāṭıla yüz ṭutmadı

31b-1 ėydür ey āsān ḳıl emdi sen
işbu sırrı hīç kimseye dėmeye sen

31b-2 yūsufı gördüm dėyüp söylemegil
bilüben kimseye dėmeġıl

31b-3 āsān aġuz eyleyüp döndi ḫoca
mıṣr ḫazīnesine gönendi ḫoca

31b-4 yūsufu sulṭān sarāya iletür
züleyḫā daḫı ol sarāydan bildür

31b-5 züleyḫā anı görüp şükr eyledi
çoḳ taṣadduḳ eyledi şehr ṭoyladı

31b-6 işid imdi sulṭānuŋ ḥāli nedür
saŋa ėydem anuŋ aḥvāli nedür

31b-7 sulṭān ol gün peşīmān oldı işine
düşdi sulṭān teşvīşine ḫūna

31b-8 ḫazne-dārı ḳıġırur aŋa ṣorar
ḫaznede māl var mıdur ḫaber ṣorar

31b-9 ḫazne-dār ėydür sulṭān ne ṣorar
māl yerine ḫaznede yėller eser

31b-10 sulṭān ėydür gėrü var ḫazneye
bunca māllar dükenesin kim dėye

31b-11 ḫazne-dār varur ḫazīneyi açar
ṭopdolu altun bulur ʿaḳlı uçar

31b-12 ḫazne-dār ėydür ki ʿaceb bu ne ḥāl
bayaġıdan yegrek içi altun māl

31b-13 ḫazne-dār güle güle gėrü döner
sulṭān ėydür ne gülersin vėr ḫaber

31b-14 tīz gelüben sulṭāna muştuladı
gėrü ḫazīne mālile ṭolmış dedi

31b-15 sulṭān anda sevinüp ṭurı gelür
varup ol ḫazīneyi ṭolu bulur

31b-16 barmaġın ṣıruban sulṭān göricek
ḫazne dolu dürr-i mercān göricek

31b-17 yūsuf gėne ḥayretde ḳalasın
taŋrı vėrdi gėrü ḫazneŋe bilesin

32a-1 taŋrı āzād eyledi senden beni
māluŋı vėrdi sevindürdi seni

32a-2 tā ki minnet etmeyesin sen baŋa
dėmeyesin ki ḫaznemi vėrdim saŋa

32a-3 sen ḳulumsın dėyü şışu etmegil
māluŋı al beni incitmegil

32a-4 beni çalabım saŋa ḳul eyledi
māluŋı vėrdi niʿmeti bol eyledi

32a-5 taŋrı şol dem yūsufa ilhām eyledi
istimāʿ ėt yūsufı gör neyledi

32a-6 evvel ḳardaşlaruŋ gör netdiler
on ṭoḳuz pula seni ṣatdılar

32a-7 anda sen yavlaḳ melūl olmışduŋ
zīrā kendi bahāŋı görmişdüŋ

32a-8 emdi yūsuf göŋliŋi ḫoş ṭut baŋa
şimdi bahāŋı bildüŋ gėrü saŋa

32a-9 çün yūsufa bu ḫaber ilhām olur
göŋli ḫoş ḳayġudan āzād olur

32a-10 sulṭān anda yūsufuŋ elin alur
sarāya züleyḫā ḳatına varur

32a-11 dėdi yā züleyḫā bir laṭīfe ḳul almışam
elin alup uş ḳatuŋa gelmişem

32a-12 yüzi gökcek ḳıdemi ḳutlu durur
bellü bil ḫātūn bu devletlü durur

32a-13 ḥürmet ėdüben bunı aġırlaġıl
luṭf-ı inʿām ėdüben ḫoş söylegil

32a-14 ayruḳ oġlumuz ḳızımuz yoḳ durur
bu bize oġulluġa lāyıḳ durur

32a-15 yūsufı züleyḫāya ışmarladı
maʿşūḳı ʿāşıḳına ışmarladı

32a-16 kimse bilmez züleyḫā murādına
yūsuf anda ėrer maḳṣūdına

32a-17 ṣabr ėderseŋ maḳṣūduŋa ėresin
maḳṣūduŋ bağında güller dėresin

32b-1 ṣabrla dileklerüŋ ola ḥāṣıl
ṣabrla firdevse varup giresin

32b-2 ṣabrla biŋ cān vère çalab saŋa
aŋa bu cānuŋ şāziye vèresin

32b-3 ṣabrla uçmaḳda biŋ ḥūrī ḳızın
uçasın uçmaḳda zevḳe èresin

32b-4 bir olmaz söz dirlige uġrayasın
cumʿadan cumʿaya dīdār göresin

32b-5 neçe yıllar lezzet bulup ḥayrān olup
dīdāra ḳarşu münezzeh ṭurasın

32b-6 ṣabr èderseŋ sen daḫı ey faḳī
evliyālar èrdügine èresin

32b-7 züleyḫā èydür ne dèrseŋ ol ola
her ne kim gelürse ḥaḳdan gele

32b-8 işid imdi züleyḫāyı gör nèder
yūsufa üç yüz altmış ṭon èder

32b-9 günde bir ḫilʿatlar yūsufa
ol ʿāşıḳ servi ol pür-ṣafā

32b-10 her ṭonı lāʿl-i yāḳūt incüler
muraṣṣaʿ èdüp anı düzdiler

32b-11 kıġırdılar yūsufa geydürmege
sulṭān oġlı dèyüp bildürmege

32b-12 yūsuf anı görüben gèrü gider
geymez dèyü dürlü dürlü andlar içer

32b-13 ben ḳul olam ḳula ḳul ṭonı gerek
ḳula bunuŋ gibi ne tertīb gerek

32b-14 züleyḫā èydür baŋa buyurdı geyesin
pes bu gök sözini ṣayup nèdesin

32b-15 yūsufı ḳomadılar ol ṭonları
geyürdiler ol tʿas ḳaftānları

32b-16 çün yūsufa cevher ṭonları geyürür
başına altun muraṣṣaʿ tāc urur

33a-1 çünki yūsuf geydi ol ṭonları
biŋ biŋ anca oldı yūsufuŋ yüzi

33a-2 kim görürse yūsufa cānın vėrür
bir daḫı görsem dėyüben yalvarur

33a-3 züleyḫā çün ʿāşıḳ-ı ḥayrān durur
yūsuf anuŋ cān içinde cānıdur

33a-4 başı cānı yūsufuŋ yolundadur
yūsuf adı dāʾimā dilindedür

33a-5 şemʿ gibi ḳarşusında ḫoş yanardı
urġun urġun gözlerinden yaş inerdi

33a-6 ḳamu dünyā sevgüsini terk ėder
yūsufʿaşḳın cānında perk ėder

33a-7 yūsuf ol ḫizmet ḳuşaġın ḳuşanur
kendüzine ol mutīʿ olur ṣanur

33a-8 ḳamu nesneyi unutdı ol ḫātūn
yūsufuŋ ʿaşḳını aldı ṣatun

33a-9 ḳan olursa ḳanı tökülür
yerde yūsuf adı anda yazılur

33a-10 yerde naḳş olur yūsufuŋ adı
hem müfessirler bunı böyle dėdi

33a-11 neçe kez kim yūsufı aŋaridi
ayile yıldızları dökeridi

33a-12 züleyḫā bir gün yūsufuŋ elin alur
yürüyüben ikisi ṭayre gelür

33a-13 girdi ṣanem evine puta ṣorar
ėytdi kim ʿaşḳından cānım żarar ėrer

33a-14 yā ṣanem yūsuf benüm ola mı ki
maḳṣūdum ḳuşaġı ala gire mi ki

33a-15 yā ṣanem bilgil benüm aḥvālim
ʿaşḳ odına düşdüm alġıl elüm

33a-16 yūsufı gör ki baŋa lāyıḳ mıdur
işbu söz ki söyledim gör ḥaḳ mıdur

33a-17 ol taŋrınuŋ ḳudretin gör neyledi
ṣanem anda dile gelüp söyledi

33b-1 dėdi kim yūsuf senüŋdür ėvmegil
ol nebīdür aŋa eẕā ḳılmaġıl

33b-2 ṣanem anda çatladı düşdi yere
doymadı anda yūsuf peyġambere

33b-3 döndi züleyḫā yūsufa ṣordı ḫaber
ne sebebden ṣaneme ėrdi żarar

33b-4 yūsuf ėydür çalabım ḫışm eyledi
gör bu ḫaçı yere pāre eyledi

33b-5 taŋrı sevmez kim buŋa ṭaparise
düşmānıdur her kim bunı öperise

33b-6 züleyḫā ėydür taŋrı ne bildi bizi
işbu ḫalvet yerde söylenen sözi

33b-7 yūsuf ėydür çalabım ḳādir durur
nėrde kim baksaŋ ḥāẓır durur

33b-8 ḳullarınuŋ ḥāllerini gözedür
her birisini yerlü yerine düzedür

33b-9 züleyḫā ėydür yā yūsuf dė taŋrıŋa
işbu ṣanem yene bütün ola

33b-10 olmaya kim ʿazīz-i mışır bunı işide
ḳaravaşlar sulṭāna aʿlām ėde

33b-11 gelüben göre bize neler ėde
zecr ėde seni ḳatı bed-nām ėde

33b-12 yūsuf anda dudaġın depredür
ol ṣanem yene bütün olup öri ṭurur

33b-13 züleyḫā anı görüben şāz olur
daḫı bėter yūsufa sevdā olur

33b-14 yemeden ḳaldı züleyḫā dün ü gün
yūsufuŋ ʿaşkıyla oldı zebūn

33b-15 züleyḫā ėydür yūsufa sevdim seni
ʿaşḳuŋ odına beni yaḳduŋ beni

33b-16 gördüm ʿaşḳuŋ ḳoyun güder gibi
vėreyüm yoluŋa ben ṭatlu cānı

33b-17 ḳanı benüm yüzüm gör ki ḳanı
ʿaşḳuŋ odıyla eritdüŋ bu teni

34a-1 ben faḳīrim ey yūsuf esirgegil
görk içinde sen ġanīsin sen ġanī

34a-2 züleyḫā ėydür ben ṣarardum ölürem
yūsufuŋ odında yaḳıluram

34a-3 bārī yūsufı ḳatımda ayırayum
gönlümden ʿaşḳın anuŋ ṣovıdayum

34a-4 ʿaşḳı gönlümden gide ṣovıyup
diŋlenem hem yatuban uyuyup

34a-5 yūsufı bir baḳçaya hem vėrbidi
varġıl ol baḳcayı beklegil dėdi

34a-6 ol baḳcanuŋ otun dėresin
baḳçavān ne dėrse anı ḳılasın

34a-7 ʿarżı oldur ki ʿaşḳı ṣovuya
gėce gündüz yėye içe uyuya

34a-8 yūsufı baḳçavāna ışmarladı
yūsuf dün gün baḳcayı tīmārladı

34a-9 baḳçaya çün yūsuf başdı ayaġı
andan ṣoŋra olmadı baḳca bayaġı

34a-10 ol yıl kim yūsuf baḳçaya girür
çalap ol baḳcaya çoḳ yemiş vėrür

34a-11 ṭartuban dükenmezidi yemişi
baḳcavāncı eyledi çoḳ gümüşi

34a-12 baḳcavān yoḳsul idi bayıdı
hem kitābda rāvīler böyle dėdi

34a-13 iki yıldan ṣoŋra züleyḫā gör nėder
yūsufı aŋar ṭurur baḳcaya gider

34a-14 ṣovutmadı yūsufdan gönlini
gėrü yūsufa ḳavuşdurdı cānını

34a-15 varuban yūsufı baḳcadan alur
elin alup ol dem sarāya gelür

34a-16 yūsufa gėrü yeŋi ṭonlar açar
misk ʿanber gül ṣuları ṣaçar

34a-17 yūsuf anda gėrü sarayda ṭurur
hem müfessirler ḫaber böyle vėrür

34b-1 diŋle emdi gėne bir dürlü ḫaber
ol ḫaberden cānlar olur eṣer

34b-2 züleyḫā yūsufʿaşḳından ṣararur
dün gün yūsuf dėyüp cān vėrür

34b-3 yūsufı diler ele getüre ege
işin ḥāṣıl ėde murāda dege

34b-4 yūsuf hīç aŋa naẓar etmezidi
elini etegini ṭutmaz idi

34b-5 ḫasta olup züleyḫā döşege düşer
ʿaşḳ odından yüregi yaġı yanar

34b-6 züleyḫā ṣayru olduġın sulṭān duyar
bir gün ṭurur züleyḫāyı ṣora varur

34b-7 geldi sulṭān züleyḫāyı gördi yatur
sulṭān ėydür vezīre ḥekīm getür

34b-8 sulṭān ėydür yā züleyḫā nėtesin
ḥālüŋ baŋa dėgil ki necesin

34b-9 yā züleyḫā gül yanaḳlaruŋ ḳanı
ol ḳaṭīfe gibi dudaḳlaruŋ ḳanı

34b-10 sulṭān ėydür ḳıġıruŋ gelsün ṭabīb
göricek bildi ḥālini ol ṭabīb

34b-11 çün tefekkür eyledi anda ḥekīm
ki tefaḥḥuṣ eyledi anda delim

34b-12 gördi ʿaşḳ ṭamarı yavlaḳ döner
gögsi içinde yüregi yavlaḳ yanar

34b-13 ḥekīm ėydür ṣayru degil bu kişi
gider yā sulṭān göŋlinden teşvīşi

34b-14 ʿāşıḳ olmış hergiz renci yoḳ durur
ʿaşḳ odına yüregi yanmış durur

34b-15 yoḳsa bunda ṣayrulıḳ nėte seyir
cāncuġazı ʿāşıḳ olmışdur esīr

34b-16 züleyḫā ḥekīm sözünden utanur
yorġanın başına çeküben bürür

34b-17 ḥekīme ėydür ṭuruban gidesin
rencümi bildüŋ yā pes nėdesin

34b-18 sulṭān anda ḳayġulu olur
dėr ki maʿşūḳım benüm elden gider

35a-1 züleyḫā döşege düşüben yatur
duyuban ṭāyāsı ṣora gelür

35a-2 ṭāyā ėydür ey benüm ḳızıl gülüm
ey gülistānda söyler bülbülüm

35a-3 bu senüŋ yanaḳlaruŋ neden ṣolar
ḳara gözleriŋe yaş neden iner

35a-4 vaḳti geçmeden ṣarardı güllerüŋ
söylemez oldı bülbül dillerüŋ

35a-5 selvi aġacı egilüp dal olmaya
uçmaḳ içinde biten gül ṣolmaya

35a-6 ey benüm cānım pāresi söylegil
saŋa ne olduġını ʿarż eylegil

35a-7 ben senüŋ sırrıŋı fāş eylemeyem
ben senüŋ derdüŋe devā eyledim

35a-8 derdüŋi söyle ey gül nigār
derdüŋe ḳılam ben saŋa tīmār

35a-9 yā oġul gizleme derdüŋ ḳıl ʿayān
işbu derdile olur saŋa ziyān

35a-10 züleyḫā ėydür ey benüm anam baŋa
ḳulaḳ urġıl gör ne dėrem ben saŋa

35a-11 atam elim aldı saŋa ışmarladı
şimdiden gėrü ḥālin sen bil dedi

35a-12 analıġı yerine getür bu gün
maʿşūḳuma ėrdürüp dün gün

35a-13 ʿāşıḳ eyledi beni ʿumrān ḳul
ol ṣūret vuṣafānı sulṭān ḳul

35a-14 yanaram dün gün anuŋ sevdāsına
kim nolam anuŋ ġavġasıyla

35a-15 ʿāşıḳ oldum beni delü eyledi
uş ṣarardım gör ki beni neyledi

35a-16 döndi ṭāyāsı aŋa ögüt vėrür
işbu ʿāşıḳlıḳ cānım yavuz olur

35a-17 ʿaşḳ buḫārı seni yoldan azıdur
işbu işüŋ iş degil dėr yalvarur

35b-1 neçe servi boyluları dal ėder
neçe gül gibi yanaġı al ėder

35b-2 neçe odlaruŋ odunı giderür
neçe yıllıḳ ṭāʿati yele vėrür

35b-3 neçe zāhidleri puta ṭapdurur
neçelere daḫı ṭoŋuz güddürür

35b-4 neçeler meyḫānede maʿşūḳıyla
adı ṣanı ḳoyuban içer beyle

35b-5 baŋa neçün bunda evvel dėmedüŋ
bundan öŋdün kendü ġuṣṣaŋ yemedüŋ

35b-6 züleyḫā ėydür baŋa bir tedbīr gerek
yoḳsa bu ṭatlu cānım ḳurban gerek

35b-7 ey ṭāyā derdime dermān ḳılasın
yoḳsa ben ölem sen anda ḳalasın

35b-8 ṭāyā ėydür ben öleyim ey paşa
sen cānımsın dünyāda biŋ biŋ yaşa

35b-9 züleyḫā ėydür ne dėriseŋ ṭutaram
cānım oda at dėriseŋ ataram

35b-10 yā ḫātūn ṭāyām bir tedbīr ėdesin
maʿşūḳıyla beni bir ėdesin

35b-11 ṭayā ėydür aŋa tedbīr oldurur
aldayalum zīrā o bir ḳul durur

35b-12 fiʿl-i fitne ėdelüm yaldayalum
şimdi biz aŋa ḫaber eyleyelüm

35b-13 ṭāyā ėydür yā züleyḫā diŋlegil
ne dėrem sözümi sen aŋlagil

35b-14 anuŋçün bir yüce köşk yapalar
kim görürse aŋa ḫayrān ḳalalar

35b-15 emdi ṣāniʿler ḳıġıruŋ getürüŋ
ol ṣāniʿlerüŋ ḳatında oturuŋ

35b-16 pes buyuruŋ anlar işlesün anı
aḳ mermerden bezesün dört yanını

35b-17 ṣaḫnına altun aġac dikelüm
aŋa gümüşden budaḳlar daḳalum

36a-1 yapraġı yaşıl zebercedden ola
kim girürse içine ḥayrān ola

36a-2 gök mermerden direk eyleyelüm
başına altun gümüş ḳaplayalum

36a-3 dürr-i mercān ʿaḳīḳ ü lāʿle
bezeyelüm anı taŋrı ṣāniʿle

36a-4 hem direk altına bir altun at
iri gümüşden muraṣṣaʿdan elet

36a-5 kimisi yavuz kimisi ėyü ola
kimisi yaşlu kimisi ṭay ola

36a-6 yalısı yaşıl zümrütden ola
gözleri ḳamusı gevherden ola

36a-7 gözler altun gümüş bir bir ḳonup
ṣuffelerden hem ḫālılar döşenüp

36a-8 dört dīvār-ı köşki gülli naḳş ola
yazılu ola züleyḫā yūsuf ile

36a-9 altundan iki ḳaravaş ṭuralar
kim ḳuyumçılar anı ḫoş yazalar

36a-10 birisi elinden ṣarāb ṭutar ola
birisi elinden hem mā-verd ṭutar ola

36a-11 altun gümüş ʿūd düzeler
ol sarāyda her gėce tüttüreler

36a-12 ʿūd-ı ʿanber tüttüreler her gėce
hem çerāḳlar yaḳılır ucdan uca

36a-13 yūsuf anda göricek ḥayrān ola
baḳa ṭura hem daḫı seyrān ola

36a-14 ol ḳapu üstünde bir altun ṭavus
ayaġı yaşıl zebercedden boyunus

36a-15 burnı yāḳūt ferze ḳuyruġı
ey …….[32] ṭutarsız buyuruġı

36a-16 ol ḳuşuŋ içi ṭolu ʿanber ola
ḳoḳusından ol sarāy cümle ṭola

36a-17 ol sarāyuŋ saḳfla dīvārları
sen olasın yūsufla hep varı

[32] Lekeli olduğundan dolayı okunmamaktadır.

36b-1 sen bir altun taẖt üzre oturasın
şāh oluban seyr ėdesin ṭurasın

36b-2 kişi vėr ki yūsufı oḳusun
sarāya girse bu naḳş görsün

36b-3 ḳancaru baḳarsa seni göre
vālih ḥayrān oluban baḳa ṭura

36b-4 göre kendü ṭopṭolu yazu ṭura
döne baḳa ḳarşuya seni göre

36b-5 seni göre anda ṣabrı ḳalmaya
ʿāşıḳ ola noldugını bilmeye

36b-6 anda senüŋle birlik eyleye
ḳatuŋa gele senüŋle oynaya

36b-7 ṭāyāsınuŋ sözini diŋledi
ne dėrise ṭāyā sözin aŋladı

36b-8 züleyẖā ėytdi ėyü tedbīr eyledüŋ
cān içinde işbu sözi söyledüŋ

36b-9 mışr sulṭānı yene bir gün gelür
züleyẖāyı sarāyda melūl görür

36b-10 dėdi ey sulṭān cān bahān
bu melāmet ḳanda saŋa ḳıl ʿayān

36b-11 züleyẖā gėrü dönüben söyledi
kendü ḥālinden ḥikāyet eyledi

36b-12 bir ḥācetim var anı ḳılġıl revā
işbu ḳayġum odına ḳılġıl devā

36b-13 sulṭān ėydür ḥācetüŋ degil baŋa
ne dėriseŋ hācetüŋ ḳılam revā

36b-14 züleyẖā ėydür üstādlar ḳıġırdasın
hem naḳşlar varsa hep dėresin

36b-15 benüm içün bir sarāy eyleyeler
kim cihān ẖalḳı anı söyleyeler

36b-16 kim görürse anı ḥayrān olalar
gitmeyeler aŋa baḳup ḳalalar

36b-17 aŋa gidem bu benüm ḳayġum gide
hem bu göŋlüm derdine dermān ėde

37a-1 sulṭān ol gün oḳudı üstādları
ḥāzır oldı mışr şehriniŋ bendeleri

37a-2 sulṭān anda ḫazīne ḳapusın açar
her birine anlaruŋ ḫilʿat biçer

37a-3 cemʿ oluban ittifāḳ eylediler
köşki sarāy key yüce baġladılar

37a-4 ne ki dėdi züleyḫā anı ṭutdılar
dėdüginden daḫı yegrek etdiler

37a-5 yeddi yıldan ol sarāy oldı tamām
ne sarāydur dünyāda dārʾüs-selām

37a-6 züleyḫā geldi girdi serā-laṭīf
şāẕ olup ṣaçı ṣaçdı ḫarīf

37a-7 şöyle kim mışrda sarāy çoġidi
mışr içinde aŋa beŋzer yoġidi

37a-8 züleyḫā anda cevherī ṭonlar geyür
sanki bir ṭāvusdur uçmaḳda yürür

37a-9 taḫta çıḳdı ḥūr gibi oturur
ḳaravaşlar el baġlayuban ṭurur

37a-10 yūsufa ādam ṣaluban getürür
kendüsi ḥūr gibi ḫoş oturur

37a-11 yūsufı varı beni anda diler
getürüp ol sarāya geyürdiler

37a-12 yeddi ḳapu çün üstine yapdılar
ṭāyālar dādılar hep getdiler

37a-13 yūsufla züleyḫā ḫalvet ḳaldılar
işid imdi ol ikisi netdiler

37a-14 züleyḫā ikrām ėdüp vėrdi selām
dėdi faḫrʾiş-şināḇdur et-tamām

37a-15 ey züleyḫā ḳutlu olsun sarāyuŋ
uzun olsun devletüŋ yaşuŋ senüŋ

37a-16 dünyāda çoḳ yaşaġıl sulṭānile
ʿizzet-i ikrāmla hem erkānile

37a-17 hemīşe köşk sarāylar eyledük
çoḳ yaşayup zevḳ-i ʿişret eyledük

37b-1 ey züleyḫā sulṭānımuz ḳandadur
maʿ şūḳası ʿ ömri artsun bundadur

37b-2 yūsuf anda bir yüce yere çıḳar
ol sarāyuŋ cümle rengine baḳar

37b-3 her ḳanḳı dīvāra kim gözin urur
kendü ile züleyḫā yazılu görür

37b-4 züleyḫā ḳolın kendü boynunda görür
kendü ḳolın züleyḫā boynunda görür

37b-5 gėrü döner sarāyuŋ ṣaḥnın görür
ṣaḥn içinde gėrü ḳucuşmış görür

37b-6 ḳanḳı yere baḳdıysa şöyle görür
āh ėdüben taŋrısına yalvarur

37b-7 ėydür sübḥān beni ṣaḳlaġıl
saŋa ṣıġındım beni sen beklegil

37b-8 senden artuḳ bekleyicim yoḳ durur
ilāhīm sensin daḫı kimsem yoḳ durur

37b-9 benüm öŋüme duzaḳlar ḳurdılar
ardım öŋüm siḥr ile baġladılar

37b-10 ḳamuları bekleyensin ey pādişāh
ṣarp duzaġa ṭutuldum ḳurtar ilāh

37b-11 yā ġıyāṯ ʾül-müştaḳīn ʿ aġışnī
bu duzaḳdan beni ḳurtar yā ġanī

37b-12 döndi züleyḫā yūsufa söyler dilin
diler söze getüre şol bülbülin

37b-13 yā yūsuf neçün baḳarsın dört yaŋa
neçe neçe cevr ėdesin sen baŋa

37b-14 maʿ şūḳumsın ḳaçmayasın gelesin
ben senüŋ oldum murāduŋ alasın

37b-15 bu sarāy ben senüŋçün eyledüm
seni baŋa maʿ şūḳ olasın dėdüm

37b-16 ʿ azīz-i mışrı nėderem ben ey paşa
maʿ şūḳum sensin benüm sen çoḳ yaşa

37b-17 yūsuf ėydür ey kerem-i ẕüʾl-celāl
bu ḥarām nesne neçe ola ḥelāl

38a-1 beklegil ey ḳamuyı bekleyen
şaḳlaġıl ey ḳamuyı şaḳlayan

38a-2 tā ki beni bu fetā ezdirmeye
yarın anda yüzümi ḳızdurmaya

38a-3 züleyḫā ėydür ḳaçma benden gel baŋa
neçe ėyülikler ėdeyüm ben saŋa

38a-4 özümi saŋa mubāḥ eyleyeyüm
seni sükkerlerile ṭoylayayum

38a-5 ki vėreyüm seni gül bostānına
buyruḳ ol mıṣr gülistānına

38a-6 tā ki seni mıṣra sulṭān eyleyüm
ʿazīzüŋ adını pinhān ėdeyüm

38a-7 yūsuf ėydür ḳulım ben sulṭānuŋ
işbu sözüŋ ḳamusı fāsid senüŋ

38a-8 ben ḳulım sulṭānuŋ sen ḫātūnı
ḳul olan ḳulluġa yaraşur cānım cānı

38a-9 bizüm aṣlımuz ḫıyānet etmedi
hem ḥelālden özge nesne bulmadı

38a-10 hem ḳul ḫocasına ʿāṣī olmaya
bizden ol nesne hīç gelmeye

38a-11 züleyḫā ėydür ey benüm cānım cānı
başım vėrem ḳomayam elden seni

38a-12 şol ala gözleriŋi terk etmeyem
şol şeker sözleriŋi unutmayam

38a-13 ḳaçma benden gel benüm ḫoş yārim ol
mūnis-i ġam ḫūrī hem dildārım ol

38a-14 ey benüm ay gibi yüzlüm ḳaçmaġıl
gizlü rāzımı benüm sen açmaġıl

38a-15 gel benümile bir ol ey cān-ı cihān
beni öldürüp ḳanımı ṣaçmaġıl

38a-16 ben senüŋ ʿaşḳuŋ dün gün güderem
sen beni ıraḳda görüp ḳaçmaġıl

38a-17 aġı gerdim tā ki ben seni ṭutam
ben ṭoġancı süzülesin uçmaġıl

38b-1 gönlüm içre ben maḳām ėtdim seni
emegümi gel bu suya ṣaçmaġıl

38b-2 züleyḫā ėydür nece terk ėdem seni
ḳanı ʿāḳıl delü eyledüŋ beni

38b-3 yūsuf ėydür hey delü uṣıdan alu
sen benüm ḫocam ḥelālisin delü

38b-4 ben saŋa egri gözile baḳmayam
kendüzümi ṭamu odında yaḳmayam

38b-5 züleyḫā ėydür ey benüm gözüm nūrı
ey ṣadef içinde dürrlerüŋ dürri

38b-6 ḳara ḳaşuŋ beni mecnūn eyledi
incü dişüŋ beni mecnūn eyledi

38b-7 ḳarġı boyuŋa nolaydı ṣalınam
zülfiŋe yapışuban andan ölem

38b-8 ṣun göreyüm şol gümüş barmaḳlaruŋ
gözüme sür şol ṣadef dırnaḳlaruŋ

38b-9 ḳarşuma nola gelesin bir sāʿat
tā kim ola şol göŋlünden ne ki baḫt

38b-10 yūsuf ėydür diŋle bedr-i gümān
ölüm ėrse şimdi ben bunda ölem

38b-11 beni sin içre iletüp ḳosalar
ḳanı yūsuf yūsuf öldi dėseler

38b-12 üç günden ṣoŋra açsaŋ sinim
neçe çürümiş tökülmiş bu tenim

38b-13 yemiş olsa ḳurtlar tenim üşüben
sīnimüŋ içinde ḳurtlar düşüben

38b-14 çirkīn anda yüzüme baḳmayasın
ayruḳ daḫı hīç baŋa aḳmayasın

38b-15 bir kişi kim sin içinde çürüye
ḳurd u ḳuş anuŋ tenini bürüye

38b-16 naḳş-ı ṣūret killi ṭoprakda ḳala
ḳadd u ḳāmet küllī ṣūret yıḳıla

38b-17 ṭoprak ola ṭoz ola yele gide
anı seven kişi ne aṣṣı ėde

39a-1 züleyḫā ėydür ben seni terk ėtmezem
senden artuḳ söz dilimde ṭutmazam

39a-2 sen hezārān söylerisen sözüŋi
ḳomayam elden senüŋ ay yüzüŋi

39a-3 neçe yıldur senüŋçün köşk yapam
maḳṣūdum oldur seni ḳucam öpem

39a-4 uçmaġa döndürmişem bu köşk ben
kim gidüben diŋlenevüz sen ben

39a-5 senüŋçün bunca māl ḫarc eyledim
laʿl yāḳūt cevher dürc eyledim

39a-6 emegümi vėrmegil benüm yele
başıŋa geliser kim ne bile

39a-7 yūsuf ėydür cennetüŋ sarāyları
köşkleri ḳusūrları vādileri

39a-8 bāḳīden fānī olmaz ḳamusı
taŋrıdan ḳorḳ vardur anuŋ ṭamusı

39a-9 senüŋ bu köşk sarāyuŋ gider
cennete giren kişi bunı nėder

39a-10 züleyḫā ėydür kimseden sen ḳorḳmaġıl
fikrüŋ endişeŋ nedür baŋa dėgil

39a-11 mışr begleri elimdedür
ben ne dėrsem her birisi andadur

39a-12 yūsuf ėydür taŋrıdan ḳorḳar özüm
taŋrı yarın ḳara eyleye yüzüm

39a-13 yarın atam yüzine neçe bakam
kendümi ol cehennemde yaḳam

39a-14 züleyḫā ėydür ḳamu mālumı vėrem
ol taŋrınuŋ raḥmetinden ben alam

39a-15 yazuġımuz ol taŋrımuz ʿafv eyleye
raḥmetinden gėrü bizi ṭoylaya

39a-16 yūsuf ėydür barṭıl almaz taŋrımuz
barṭıl alup ṭoġrı ḳıla egrimüz

39a-17 ṭoġrı olan kişi yavlaḳ ḫoş olur
gönli evi ġuṣṣalardan boş olur

39b-1 züleyḫā ėydür beni miskīn eyledüŋ
nolduŋ daḫı baŋa sen kīn eyledüŋ

39b-2 ḳaşmagil elüŋi vur gögsime
bunuŋ gibi ḫalvetde kimse göre dėme

39b-3 dünyā fānīdür bāri nėdelüm
zevḳimüzi ḫoş ėdüben gidelüm

39b-4 yūsuf anda züleyḫāyı esirgedi
vesvese geldi kendüyi ele ġoydı

39b-5 diledi kim züleyḫāya elin şuna
vesvese odına düşüben yana

39b-6 şundı yūsuf züleyḫāyı ḳucaydı
bir çalabdan şol sāʿat geldi nidā

39b-7 yā yūsuf şunma elüŋ züleyḫāya
ḳanı edeb ḳanı ḫavf hem ḥayā

39b-8 yūsuf anda şabr ėdüp durdı geri
züleyḫā ḳatlanmadı durdı öri

39b-9 tācını başından aşaġı atar
ḳarşu gelüp yūsufuŋ belin dutar

39b-10 dutdı yūsufı kim aşaġa başa
şeftālū enekin üstüne aşa

39b-11 yūsuf anda şabr ėdüp durdı gider
işid anda çalabım emdi nėder

39b-12 yūsuf anda duruban ḳarşu baḳar
ḳarşu dīvār yarılup bir el çıḳar

39b-13 bir elüŋ ayasında bir yazu görür
ol yazuyı oḳuyup gerü ṭurur

39b-14 ol ḫaṭṭı avurd ėydeyüm
andan şoŋra maʿnāsın ėydeyüm

39b-15 yā yūsuf ḳılma zinā yazu budur
kim zinā eyleye ziyān olur dīne

39b-16 yūsuf anda kendüzin gėrü çeker
göŋline şabr ekinin dāʾim eker

40a-1 züleyḫā anda yapışur çün yūsufa
kim yūsufuŋ cānına ḳıla cefā

40a-2 ançılayın yūsufa bir ün gelür
yūsuf anda işidür ḥayrān ḳalur

40a-3 revā degil kim aduŋ nebī ola
kim zinā iş senüŋ elüŋde gele

40a-4 yūsuf yene ḳarşu dīvāra baḳar
ol dīvār yarılup bir el çıḳar

40a-5 yüziŋin nūrı sarāy ṭoldurur
anı görüp ḥayrān oluban ḳalur

40a-6 çün bunı yūsuf görüben çekinür
züleyḫāyı taḫtıŋ üstünde sürür

40a-7 çekinü çekinü yūsuf elinden ḳaçar
çalab ḳapuları cümle açar

40a-8 bir bir ol ḳapuları yūsuf geçer
şöyle segirdüben ṭaşra çıḳar

40a-9 züleyḫā yūsufuŋ yetüp etegin ṭutar
yūsuf anda kendüzin ṭaşra atar

40a-10 züleyḫā çeker etegi yırtılur
yarusı züleyḫānuŋ elinde ḳalur

40a-11 züleyḫā daḥı yūsufı ḳova çıḳar
çıḳuban köşk alayına baḳar

40a-12 yūsuf anda ḳorḳusunda çıḳa gelür
sulṭānı ḳapuda görüp öri ṭurur

40a-13 züleyḫā anda sulṭānı durur görür
şīven ėdüp ḳarşu yürüyüp varur

40a-14 yūsufa anda ḳatı bühtān ėder
işid emdi züleyḫā yūsufa nėder

40a-15 züleyḫā ėydür şu ḳuluŋ ḫāyin durur
ḫāyini ḳatl eylemek ėyü durur

40a-16 ḳaṣd eyledi kim baŋa elin ṣuna
diledi kim gele taḫtıma bine

40a-17 ėydür ilet ḳoy zindāna bunı
ḥaps içinde erisün eti cānı

40b-1 şol ḳadar ḳo ḥaps içinde bu ḳulı
kendüye gele ola yüzi ṣolı

40b-2 yūsuf ėydür ḥāşā benden ey cānım
işbu büḫtāndur baŋa dökme ḳanım

40b-3 ḥāşā sulṭāndan nā-ḥaḳḳ ḳan eyleye
ṣora bile andan kīn eyleye

40b-4 sulṭān ėydür nʿaceb söz söyledüŋ
işbu göŋlümi benüm şor eyledüŋ

40b-5 kime ṣorayum senüŋ ṭoġruluġun
nece bileyüm senüŋ egriligün

40b-6 anda bir ʿavrat gelür idi
ḳapuda oġlanın emzürür idi

40b-7 yūsuf ėydür oġlana ḥālim ṣoruŋ
ḫāyin isem egriysem andan görüŋ

40b-8 ol baŋa gerçek ṭanuḳlıḳ eyleye
benüm içün saŋa birḳaç söyleye

40b-9 sulṭān ėydür işbu söz nedür muḥāl
süd emen oġlan nece ėde ḥāl

40b-10 yūsuf ėydür taŋrımuz ḳādir durur
ḥālimüze ʿālim-i naẓīr durur

40b-11 yūsuf ėydür yā ṣabī bir söylegil
işbu ḥālden bir ḥikāyet eylegil

40b-12 oġlan anda dile geldi söyledi
işbu ḥālden bir ḥikāyet eyledi

40b-13 oġlan ėydür ḥaḳ yūsuf elindedür
fiʿl-i fitne züleyḫā fiʿlindedür

40b-14 yūsufuŋ gömlegin arayup görüŋ
oŋa göre yūsufa cezā vėrüŋ

40b-15 gömlegin yırtuġı öŋünde ise
ḳaṭl ėdüŋ ṣuçı bu ėtdi her neyse

40b-16 gömlegin yırtuġı ardındayısa
ṣuçı züleyḫā ḳıldı her neyise

40b-17 gördiler kim yırtıḳ ardındadur
ʿazīz anda gömlege baḳup görür

41a-1 ol daḫı ṣuçlu kim ėtdügin bilür
bildiler kim bu günāhsuz ṣuç bundadur

41a-2 züleyḫā utanur yüzini burur
ensi endip sulṭāna ḳarşu ṭurur

41a-3 sulṭān bildi züleyḫā utanduġın
şerm-sār olup oda yanduġın

41a-4 sulṭān ėydür yā züleyḫā ġam degil
günāh etmeyen kişi ādem degil

41a-5 ādemoġlı günāh ėtse gerek
gėrü şoŋra tövbesin ėtse gerek

41a-6 sen daḫı tövbe ėdesin iş buŋa
işbu od gelseydi başuŋa

41a-7 yūsufa daḫı dönüp ögüt vėrür
yūsuf ėydür şāhımız ne buyurur

41a-8 sulṭān ėydür işbu sırrı beklegil
yā gelüben kimseye sen dėmegil

41a-9 sulṭān anda gėrü köşkine gider
diŋle emdi züleyḫā gör kim nėder

41a-10 züleyḫā anda yūsufı gėrü oḳur
ḫışm ėdüben yūṣufa buşar ḳaḳır

41a-11 görki noldı yūsufa dėr ḥālimüz
sulṭān bildi hem ḳamu aḥvālimüz

41a-12 ḳorḳu oldı kim sulṭān bilmeye
çünki sulṭān bildi ḳorḳu olmaya

41a-13 yūsuf ėydür çoḳ kelici az degil
işbu sözüŋ yā züleyḫā söz degil

41a-14 ṣuçlu olduḳ taŋrıdan ḳorḳsaŋ gerek
saŋa vėrmiş çalabım demür yürek

41a-15 çalabım şol süd emen oġlanı
söze getürdi senüŋçün ol ġanī

41a-16 sen daḫı hergiz müselmān olmadıŋ
tövbe ėdüp ṭoġrı yola varmadıŋ

41a-17 ben senüŋ buyuruġın ṭutmaŋ muḥāl
cānımı cehenneme atmaŋ muḥāl

41b-1 işbu fikri saŋa şeyṭān eyledi
girüben ṭamarlarıŋa söyledi

41b-2 yūsuf anda taŋrısına ṣıġınur
secde ėder ḳıbleye ḳarşu durur

41b-3 dėdi saŋa ṣıġındım yā pādişāh
ṭop cigerim yaḳdı āh āh

41b-4 ġurbet içinde bu yaŋa ne neyledi
müddet eylegil bir ey ilāh

41b-5 fitne odına bıraġup yaḳmaġıl
yarlıġaġıl pür günāhım pür günāh

41b-6 yolum azdı yola getürgil beni
yoḳsa yolda cānım olur tebāh

41b-7 yoldaşım ol işbu yoldan azmaġıl
ben żaʿīfe olsun hem-rāh rāh

41b-8 ḳamu ḳalmışlara ḳılursaŋ meded
bī-çāre dertlülerüŋ dermān ilāh

41b-9 hātifden ḳılındı yūsufa bir nidā
ṣabr ile kim bulasın altun külāh

41b-10 fehm ėdüben söz aŋlayasın
yūsufuŋ göŋüllerin aŋlayasın

41b-11 müstemiʿ oluŋ gėne bir destān
ėydiserem diŋleŋüz ey dostān

41b-12 diŋleyüben bu sözi fehm ėdesin
yūsufuŋ gülistānın yaylayasın

41b-13 buncılayın şekerlü söz ḳanda var
isterisеŋ gėne gülistānda var

41b-14 buŋa gülistān-ı yūsuf dėyeler
güllerini dėrüben yaylayalar

41b-15 bundan artuḳ destānlar çoḳ durur
diŋleyenlere s̱evābı yoḳ durur

41b-16 illā bunı diŋleyenlere s̱evāb
vėriserdür aḫı allāh bī-ḥesāb

41b-17 zīrā bu destānı allāh söyledi
cebrāʾīl hem bunı vaṣf eyledi

42a-1 ḳıṣṣalaruŋ görklü yegrekidi
kim oḳursa yazuġun yorurıdı

42a-2 söyle faḳīnüŋ yazuġunı dilim
yarlıġaġıl ey kerīm ey raḥīm

42a-3 senden artuḳ kime yalvarsun daḫı
ḳamu şāhlar fānīdür sensin bāḳī

42a-4 atımuzuŋ dizlerini dėrelüm
gėrü züleyḫā sözlerine gelelüm

42a-5 ḳamu mıṣr ḫātūnları dėrildiler
ittifāḳ ėdüp bir eve girdiler

42a-6 züleyḫā ile yūsufı ḳovlaşdılar
her birisi bir kelici açdılar

42a-7 dėdiler kim züleyḫā ki ḫātūn ola
revā degil ḳul içün maḥzūn ola

42a-8 göŋlini vėrmiş durur bir ḳuluna
rüsvā ėtdi adını mıṣr iline

42a-9 kendü adın şārda rüsvā eyledi
bir ḳulına kendüzin rām eyledi

42a-10 ʿāşıḳ olmaḳ revādur sevüŋ ḥāl
illā kendü ḳulını sevmek muḥāl

42a-11 biz anuŋla artuḳ oturmayalum
ḳıġırursa ḳatına varmayalum

42a-12 bunlaruŋ ḳovlaşduġın züleyḫā duyar
bunları ḳıġırmaġa kişi ṣalar

42a-13 kendü varur köşküne ḫoş oturur
yūsufı oḳur yanına getürür

42a-14 züleyḫā ėydür bir sözüm var saŋa
işbu sözümde muṭīʿ olġıl baŋa

42a-15 mıṣr ḫātūnlarını ḳıġıruram
bunlara ben māl ḫilʿ atlar vėrem

42a-16 çünki ḫonlar vü ṣofralar dėrile
her birine dürlü ḫilʿ at vėrile

42a-17 her birinüŋ eline turunc vėrem
bunlara bir dürlü ṣanʿ āt gösterem

42b-1 her birinüŋ eline turuncile
bir bıçaḳ bile vėrem kesüŋ beyle

42b-2 buyuram turuncı kesüŋ anlara
şöyle yüzüŋ göstüresin anlara

42b-3 yūsuf anda yüzini göstüriser
işid imdi ol ḫātūnlar nėdiser

42b-4 kişi vėrüp oḳudı ḫātūnları
züleyḫā ḳatına getürdi anları

42b-5 anlar ile züleyḫā ṣoḥbet eyledi
dürlü dürlü ḫon-ı niʿmet eyledi

42b-6 şol ḳadar ḫon dökdi ol ʿavratlara
ol ʿavratlar baḳdılar niʿmetlere

42b-7 ḫonı çünki yediler getürdiler
her birine dürlü ḫilʿat vėrdiler

42b-8 ol laṭīf ṭonları çün geyürdiler
devletüŋ artsun dėyüben ṭurdılar

42b-9 züleyḫā buyurdı turunc getürdiler
her birinüŋ ellerine vėrdiler

42b-10 züleyḫā ėydür birer bıçaḳ aluŋ
ben size ne dėrisem anı ḳıluŋ

42b-11 züleyḫā buyurdı turuncı kesüŋ
cümleŋiz bıçaḳ ḥāżır ḳıluŋ

42b-12 başladı turuncı kesmege her biri
işid emdi nolısardur bu sırrı

42b-13 züleyḫā yūsufa işāret eyledi
işid imdi yūsuf anda neyledi

42b-14 açdı ol görklü yüzin anlara
ʿarż ḳıldı anda ol ḫātūnlara

42b-15 her biri turunc dėyüben ellerin
ṭoġradılar ellerin birin birin

42b-16 her biri delürüben naʿra urur
yūsuf anlara baḳup ḳarşu ṭurur

42b-17 her biri vālih ḫayrān olur
yūsufuŋ yüzünden ser-gerdān olur

42b-18 her birisi ellerin ṭoġradılar
züleyḫā uġraduġına uġradılar

43a-1 yūsuf anda niḳāb örtdi yüzine
ol ḫātūnlar geldiler kendüzine

43a-2 gördiler kim elleri olmış pāre pāre
dėdiler aġrısı anda yāre

43a-3 züleyḫā ėydür bildüŋüz mi derdimi
ḳovlaşup ʿārsuz urduŋuz adımı

43a-4 bir baḳışda şöyle mecrūḥ olduŋuz
ḳovlaşduŋuz siz nolduŋuz

43a-5 ben bunuŋ her dem görürüm yüzini
işidürem ol şekerlü sözini

43a-6 fikr ėdüŋ kim benüm ḥālim nedür
işbu ʿaşḳ kim bende vardur kimdedür

43a-7 ol ḫātūnlar ḳamusın unutdılar
şöyle kim her biri oda yandılar

43a-8 dėdiler kim ey ḫātūn ṣuç eyledük
senüŋiçün ḳovlaşup biz söyledük

43a-9 bizüm emdi ṣuçumuz bağışlaġıl
saŋa ne lāyıḳ ise işlegil

43a-10 züleyḫā anlaruŋ ṣuçların bağışladı
anlara ol gün keremler işledi

43a-11 züleyḫā ėydür siz ʿāşıḳ olmadıŋuz
ʿāşıḳ nedür maʿşūḳ nedür bilmediŋüz

43a-12 ʿāşıḳ olan kişi bilür ʿāşıḳı
zāhid zāhidi fāsıḳ fāsıḳı

43a-13 her kim ʿaşḳ olmadı ḥayvān ola
cānı yoḳdur meger ol bī-cān ola

43a-14 ādemī oldur ol ʿāşıḳ ola
ʿāşıḳ olan kişiler sulṭān ola

43a-15 her ki ʿaşḳ yolunda bir cān terk ėde
bir cānına aŋa yüz biŋ cān ola

43a-16 derdiŋe dermān gerekse ʿāşıḳ ol
dertlü ol kim ʿaşḳ saŋa dermān ola

43a-17 ʿāşıḳ olusaŋ zihī devlet saŋa
ins ü cinnī saŋa hep fermān ola

43a-18 kim ṭaŋ ėderse ʿāşıḳ olanı
ādemī dėmeŋ aŋa şeyṭān ola

43a-19 ʿāşıḳ olan kişiye ṭamu odı
güli reyḥān hem bağı bostān ola

43a-20 ol ḫātūnlar ḳamusı ṭaġladılar
züleyḫā neye uġraduġın bildiler

43b-1 züleyḫā döner yūsufı gėrü oḳur
muṭīʿ ol dėyüp aŋa buşar ḳaḳır

43b-2 gel benüm maʿşūkum ol dīdārım ol
gėce gündüz mūnis-i maḥbūbum ol

43b-3 ʿāşıḳ-ı maʿşūḳ olalım dünyāda
kim bile dünyā döne bize nėde

43b-4 yā sözüm ṭut rāżī ol bī-vefā
yoḳsa zindāna ḳoyam ėdem cefā

43b-5 ḥapse ḳoyam anda acın ölesin
ʿömrüm olduḳca anda ḳalasın

43b-6 yūsuf ėydür ne ėderseŋ ėt baŋa
ey nigārın muṭīʿ olmazım saŋa

43b-7 ḥaşr neşr ʿarż-ı ekber olıcaḳ
beni anda nidāya oḳıcaḳ

43b-8 züleyḫā yūsufdan bu sözi işidür
bu ne ḳuldur ki baŋa diş ışıdur

43b-9 ḳaḳıyuban züleyḫā yerinden ṭurur
eli ile yūsufı bir kez urur

43b-10 yūsufuŋ ṭonların cümle çıḳarur
yūsufı ṣatan bezirgāna varur

43b-11 ėydür ol ḳuluŋ yavuz ḫūylu imiş
içi kīn-i kibrile ṭolu imiş

43b-12 ne döküp ʿaḳlına gelür ne kesüp
ne ṭon geyüp uṣūl olur ne söküp

43b-13 dürlü dürlü muraṣṣaʿ ṭonları
geyürdüm ben aŋa arı arı

43b-14 bėline altun kemerler ḳuşadup
varlıġum hep öŋünde üşüdüp

43b-15 baŋa müdām ben bunı ey bezirgān
bunuŋ elinden dād baŋa ey ḫocagān

43b-16 yā tövbe ḳıl muṭīʿ ola baŋa yā bele
yāḫūd zindāna ḳoyam anda ḳala

43b-17 mālik-i reyyān buyurdı züleyḫāya
ol boyı servi aġacı yüzi aya

43b-18 ol ḳulı zindāna ṣoḳ anda yata
kendüye gele ta ki sözin ṭuta

44a-1 züleyḫā döndi yene geldi evine
yūsufı zindāna ḳoya kendü ine

44a-2 züleyḫā buyurdı bir neccār aluŋ
neccārı bulup aluŋ eve gelüŋ

44a-3 bir laṭīf neccār bulup getürdiler
eline ḥaḳıḳ vėrüben ṭurdılar

44a-4 züleyḫā ėydür baŋa bir ṣanduḳ düz
seni ki neccār dėdiler yavlaḳ uz

44a-5 neccār anda ṣanduġı ḳıldı tamām
işid emdi bu destānı ey hümām

44a-6 yūsufuŋ hep ṭonlarını ṣoydılar
döke döke o ṣanduḳa ḳoydılar

44a-7 bir ḥammāl buluban yükletdiler
getürüp zindāna degin gitdiler

44a-8 bir iki günden çıḳasın dediler
yūsufa bu sözi anda dėdiler

44a-9 yūsuf anda pādişāha ẕikr ėder
dün gün ṭāʿat ėdüben ẕikr ėder

44a-10 mıṣr sulṭānı bu ḥāli gūş eyledi
ḫışma geldi yüregi cūş eyledi

44a-11 durur anda züleyḫā ḳatına gelür
ki ġażab ėdüp ḳatına varur

44a-12 dėdi ey züleyḫā ṣuçı sen eylediŋ
yūsufı bühtān sözile neylediŋ

44a-13 ṣuçı sen eyledüŋ yazuḳ işledüŋ
emdi ol ṣuç söz kişiye nişledüŋ

44a-14 tövbe ėdüp kendüŋ ṣuçuŋ bilseŋ
tövbe ėdüp ṭoġrı yola gelseŋ

44a-15 bunı deyüp zindāna sulṭān varur
yūsufı ṣanduḳ içinden çıḳarur

44a-16 sulṭān anda yūsufa ögüt vėrür
bir iki sāʿat yanında oṭurur

44a-17 dėdi züleyḫā göŋli içün oturasın
bir iki günden sarāya gelesin

44a-18 ben saŋa kişi ṣaluban çıḳaram
arḳaŋa görklü ḫilʿat getürem

44b-1 böyle deyüp sulṭān evine gelür
evine gelicek ṣayru olur

44b-2 sulṭān ėydür ḥekīmler ḳıġıruŋ
lāʿl ü yāḳūt cevherler vėrüŋ

44b-3 ola kim derdime dermān bulasız
bu benüm zaḫmıma merḥem ḳılasız

44b-4 çün ḥekīmler ḳatına dėrildiler
sulṭānuŋ ölecegini bildiler

44b-5 el ucıyla her biri tīmār ėder
ecel ėrer sulṭāna sulṭān gider

44b-6 nevḥa ėdüben efġan etdiler
ṣaçlar kesüp teni ʿuryān etdiler

44b-7 sulṭānı yuyuban kefenlediler
iletüben yürekler ṭaġladılar

44b-8 mıṣr ehli ḳamusı aġladılar
āh ėdüben yürekler ṭaġladılar

44b-9 ḳırḳ iki gün yaṣına oturdılar
işbu niʿmet cānıçün yedürdiler

44b-10 çünki ḳırḳ gün oldı yaṣı ḳodılar
mıṣr ehli başın yudılar

44b-11 dėdiler ki bize bir sulṭān gerek
ʿaḳıllu adlu bir cān gerek

44b-12 gėrü andan tedbīr-rāy etdiler
sözlerini ḳamusı bir etdiler

44b-13 dėdiler ki ḳardaşı sulṭān ola
ḳamumuz gerek aŋa fermān ola

44b-14 ḳardaşı reyyānı sulṭān ḳıldılar
rāżī oluban aŋa ḳul oldılar

44b-15 ḳamu begler ḳutlulayı geldiler
mıṣr ehli anı sulṭān ḳıldılar

44b-16 anda reyyān mıṣra sulṭān olur
ulu küçi hem aŋa fermān olur

44b-17 çün muḳarrir oldı sulṭānlıḳ aŋa
istimāʿ ėdüp ḳulaġıŋ ṭut baŋa

44b-18 buyurur sulṭān ḳardaşım cānıçün
zindān ehlin āzād ėdüŋ ḳamusın

45a-1 vardılar zindān ḳapusın aşdılar
ol demür bendlerin şeşdiler

45a-2 āzād eylediler ol esīrleri
zindān içinde olan ol pīrleri

45a-3 her birine ṭon u aḳca vėrdiler
zindān içinden ḳamusın sürdiler

45a-4 zindān içinde ayruḳ kimse ḳalmadı
yūsufı anda hīç kimse görmedi

45a-5 yūsufı zindān içinde ḳoydılar
bunda ayruḳ kimse yoḳdur dėdiler

45a-6 yūsuf anda bir bucaḳda oṭurur
duʿā ḳılur yūsuf elin getürür

45a-7 ėydür ey ḳādir baŋa eyle meded
bir māliksin ẕātıŋa yoḳdur ʿaded

45a-8 bunı deyüp secdeye urdı yüzin
allāha ışmarladı hem kendüzin

45a-9 cebrāʿīl şol dem gökden iner yere
ḥaḳ çalabdan yūsufa ögüt vėre

45a-10 geldi ḳatına vėrdi selām
ėytdi ḳayġu yėme ey bedr-i tamām

45a-11 ṣabr ėdüben işbu zindānda otur
neçe dürrler vardur ṣadefde yatur

45a-12 bir aḳ incü ṣoḳdı yūsuf aġzına
lezzeti çıḳdı yūsufuŋ maġzına

45a-13 saŋa düş ʿilminde kerāmet eyledi
başıŋa tāc-ı saʿādet eyledi

45a-14 kim görürse dişin taʿbīr ėdesin
her birinüŋ maḳṣūdın söyleyesin

45a-15 bunı dėdi cebrāʿīl çıḳdı göge
başladı yūsufı çalaba öge

45a-16 bu sözümüz burada oldı tamām
muṣṭafānuŋ rūḥına yüz biŋ selām

45a-17 başlayalum yene bir laṭīf ḫaber
taŋrı işideŋlere ḳıla eṣer

45a-18 mıṣr içinde iki kişi var idi
birbiriyle ikisi key yār idi

45b-1 birisi sulṭānuŋ şerbetdārıydı
birisi etmekci anuŋla yāridi

45b-2 ol ikisi rūma varurlarıdı
rūma varup anda yürürlerdi

45b-3 teküre çoḳ armaġanlar vėrdiler
bir iki ay tekür ḳatında ḳaldılar

45b-4 rūm ilinde teküre buluşdılar
vara gele birbiriyle söyleşdiler

45b-5 bir gün tekür anlara ḫaber vėrür
size bir söz dėyeyim pinhān durur

45b-6 ḳorḳarım söylemege size anı
söylesem ʿayıplamayasız beni

45b-7 bunlar ėydür söyle sözüŋ bilelüm
sen ne dėrseŋ biz anı ḳılalım

45b-8 cānımız yolıŋa ḳurbān ḳılalum
iḥsānuŋa biŋ biŋ iḥsān ėdelüm

45b-9 gizleme sözini söyle bize
ḳuluŋ olduḳ senüŋ ḥükm eyle bize

45-10 and içelüm sırrıŋı bekleyelüm
aġu vėrirseŋ biz anı yėyelüm

45b-11 tekür ėydür bir miṣḳāl aġu aluŋ
ben ne dėrsem size siz anı ḳıluŋ

45b-12 mıṣr sulṭānına varup yedürüŋ
tā sulṭān öle siz anda ṭuruŋ

45b-13 bunlar ėydür ne dėrseŋ ṭutalum
ne buyurursaŋ biz anı ḳılalum

45b-14 biti yazup siz baŋa bildüresiz
gelmeyesiz hem siz anda ṭurasız

45b-15 ben firengistān çerisin alayum
gėce gündüz dėmeyüm ha geleyüm

45b-16 çoḳ ġadırġa gemiler ėdeyüm
mıṣr şehrin almaġa ḳaṣd ėdeyüm

45b-17 çünki mıṣr şehrine sulṭān olam
iki gözin emrine fermān olam

46a-1 siz ḳatımda ulu begler olasız
ne dilersiz siz anı ḳılasız

46a-2 bunlar ol teküre muṭīʿ oldılar
ol aġuyı alup mıṣra geldiler

46a-3 ki sulṭāna aġu içüreler
teküri anuŋ yerine geçüreler

46a-4 allāhıŋ taḳdīrini gör neyledi
bunlaruŋ tedbīrini maḥv eyledi

46a-5 allāh ol kimseyi sevmez
ki nā-ḥaḳ iş işleye

46a-6 sever anı kim şeyṭānı
lāʿnet ṭaşıyla ṭaşlaya

46a-7 her kim allāh emrini ṭutmasa
allāh andan rāżī olmaz gerekse evliyā olsa

46a-8 her kim ki allāhıŋ emrin ṭuta
misk gibi ḳoḳusı cānında ṭuta

46a-9 allāhı sevmeyen kişi
yaramaz olur anuŋ her işi

46a-10 allāhı ṣıdḳla seven kişi
allāh āsān ėder aŋa her işi

46a-11 ol ki ṣıdḳla allāh dėyen
oldur allāhıŋ īmānında olan

46a-12 her kim ki dün gün allāha yalvara
allāh anuŋ her işini oŋara

46a-13 her kim ki dāyim allāh adın ẕikr ėder
dāʾim allāh aŋa yardım ėder

46a-14 allāha ḳulluḳ ėden kişi
dāʾim yürüyü gider anuŋ işi

46a-15 ṣıdḳla allāha çaġıran
oldur allāhıŋ raḥmetine ėren

46a-16 ol kim ṣıdḳla ḥelāle yapışan
evvel oldur cennete yetişen

46a-17 ol kim ḥarāmdan ṣaḳınmaya
allāhıŋ raḥmetine hīç ėrmeye

46b-1 her kim ki ḥarāmdan key ṣaḳına
oldurur cennetde incü ṭaḳına

ḤİḴĀYET-İ ETMEKÇİ VÜ ŞERBETDĀR

46b-2 söz öküşdür bu arada ḳoyalum
bunlaruŋ ḥikāyetin söyleyelüm

46b-3 bunlaruŋ efʿālini sulṭān ṭuyar
bunları ṭutuban zindāna ḳoyar

46b-4 çünki bunlar zindāna girür
baḳuban yūsufı anda görür

46b-5 her birisi yūsufa selām vėrür
yūsuf anlaruŋ selāmını alur

46b-6 bunlar anda yūsufla oturur
çarḫı gör ki bunlara ne getürür

46b-7 bir gün uyurken şerbetdār diş görür
uyuḳusından uyanup öri ṭurur

46b-8 ėydür ey yārānlar ʿaceb düş görmişem
uyurdum anuŋçün ṭurmışam

46b-9 baŋa bir kişi gerek düşüm yora
nicedür taʿbīrin ėydivėre

46b-10 yūsuf ėydür düşüŋ dė göreyüm
aŋa lāyıḳ taʿbīrini yorayum

46b-11 düş ʿilminde ḳatı yavlaḳ ḳādirem
dürüst gelür ne ki taʿbīr ėderem

46b-12 şerbetdār ėydür üç ṣalḳım üzüm
aluram işitgil sözüm

46b-13 anı bir ḳadeḥ içine sıḳaram
aluban pādişāha iletürem

46b-14 etmekci ėydür ben düş görürem
ey yūsuf işit ne ḫaber vėrürem

46b-15 üç tennūr etmek bişürürem
başum üstüne anı getürürem

46b-16 ḳuşlar anda etmegi küllī yedi
düşüm budur taʿbīri nedür dedi

46b-17 ben daḫı dėdim ki bu etmekleri
pādişāh ḫonına lāyıḳdur her biri

46b-18 pādişāha eletem altun alam
bir neçe gün yėyem içem ḫoş gülem

47a-1 yūsuf anda sözlerini diŋledi
her birinüŋ dėdügini aŋladı

47a-2 yūsuf ėydür şerbetdāra düşüŋ
beklegil ėyü ola senüŋ işüŋ

47a-3 bu üç günde seni gelüp çıḳaralar
egnüŋe görklü ḫilʿat geyüreler

47a-4 yordı böyle şerbetdār düşini
maʿlūm ėtdi aŋa cümle işini

47a-5 döndi ḫabbāzuŋ daḫı yordı dişiŋ
anuŋ daḫı giderdi teşvīşin

47a-6 ėydür sulṭān seni aṣa ḳoyısar
ḳuşlar gelüp hep beynüŋi yėyiser

47a-7 ḫabbāz ėydür ben yalan söyleridim
saŋa bu ḥikāyeti eyleridim

47a-8 yūsuf ėydür dėdügim hep olısar
işbu vāḳıʿa ḥaḳīḳat geliser

47a-9 çünki ölürsün bārī īmān getür
cennet-i firdevse girüben otur

47a-10 ḫabbāz ėydür ben müselmān olmazam
dīnimi ḳoyup bu yola girmezem

47a-11 şerbetdār ėydür yā yūsuf bu söze
gerçek iseŋ bir nişān gerek bize

47a-12 yūsuf ėydür seni sulṭānuŋ aŋa
görklü ḫilʿ atlar vėrüben saŋa

47a-13 ḫilʿ at ile dürlü niʿ metler saŋa gele
urduġu ḳuşlar cümle beyle

47a-14 biz daḫı senüŋle beyle yėyelüm
ḥamd u şükr pādişāha dėyelüm

47a-15 şerbetdār ėydür yūsufa ey cüvān
bir ögüt vėr getürelüm īmān

47a-16 yūsuf anda anı ḫoş müʿ mīn ḳılur
ṭamu odından anı emīn ḳılur

47a-17 zindān ehli cümle müʿ mīn oldılar
ḥaḳḳa uyup taŋrıyı birlediler

47a-18 ḫabbāz anda taŋrı birlemedi
bunlaruŋ dėdügini ol dėmedi

47b-1 çünki üç gün oldı geldiler
ḫabbāzı zindān içinden aldılar

47b-2 ellerin baġlayuban başdılar
iledüp aġac dalından aşdılar

47b-3 ḳamu ḳuşlar üstüne hep üşdiler
beynisin delüben ḳanın işdiler

47b-4 ol şerbetdāra begler gelür
elin ayaġın şėşüben çıḳarur

47b-5 yūsuf ėydür ey yigit beni daḫı
sulṭāna söyleyesin taŋrı ḥaḳḳı

47b-6 beni daḫı çıḳara esirgeye
ben ġarībüŋ ḥālini sulṭān ṭuya

47b-7 yūsuf çün sözini dėyiçek
kendü ḥālin sulṭāna vaṣf ėdicek

47b-8 şol sāʿ atde cebrāʾīl indi yere
kim çalapdan yūsufa ḫaber vère

47b-9 dėdi yūsuf çalabım ḳılur ḫiṭāb
senüŋle ḳılısar yavlaḳ ʿitāb

47b-10 bir iki mesʾele ṣorar saŋa
ol suʾāliŋ cevābıŋ vėrgil baŋa

47b-11 yūsuf ėydür söyle pādişāh resūl
bilürise söylesün bī-çāre ḳul

47b-12 cebrāʾīl ėydür bu ṣıfāt ki senüŋ
ḳamulardan görklü durur senüŋ

47b-13 çalap ėydür görki kim vėrdi aŋa
söyleyüp yūsuf cevāb vėrgil baŋa

47b-14 yūsuf ėydür çalabım vėrmiş durur
ḥüsn-i tācı başıma vėrmiş durur

47b-15 yā yūsuf ḳarındaşlarından ḳurtaran
kim durur seni ḳuyudan çıḳaran

47b-16 züleyḫā mekrinden kim ḳotardı
çoḳ belālardan seni kim bekledi

47b-17 saŋa genc oġlanı söze getüren
senüŋçün anda ṭanıḳlıḳ vėren

47b-18 seni ṭoġrı züleyḫāyı ṣuçlı eyledi
senüŋçün emer oġlan söyledi

48a-1 işbu elṭāfı unutma ki ey ʿazīz
bāḳīyi fānīden etdük mi temiz

48a-2 mālikü ʾl-mülk oldurur anı ḳoduŋ
dünyā begiŋe beni eksük dėdüŋ

48a-3 baŋa ṣıġınmak gerek zīrā sen
bunca keremi unutduŋ sen

48a-4 put-perestle beni farḳ etmedüŋ
yardımı andan diledüŋ ḫoş etmedüŋ

48a-5 bunı işidüp yūsuf naʿra urur
naʿra vurup yüzini yere sürür

48a-6 kendü varın ṭopraġa ġarḳ eyledi
ėydüben gözini giryān eyledi

MÜNĀCĀT

48a-7 dėdi ey ġaffārü ʾẕ-ẕünūb ẕü ʾl-celāl
ben żaʿīfim etmegil baŋa maḳāl

48a-8 tövbe ḳıldım ṣuçum ʿafv eylegil
tövbe ėdenlerde olur muḥāl

48a-9 eretḫūhum ʿaffun ey perverdigār
ez hıyār-ı ḳast hem niʿamüʾs-suʾāl

48a-10 dergāhıŋdan beni maḥrūm etmegil
bir günāhkār ḳuluŋa ḳılma melāl

48a-11 ḥāşā senden ki saŋa dönenleri
ṭamu odına bunlar ola maḥāl

48a-12 hele ben yüzümi saŋa ṭutmışam
raḥmet eylegil baŋa ey bī-zevāl

48a-13 gerü şol dem cebrāʾīl göge aġar
çalap anda yūsufuŋ ḥālin ṣorar

48a-14 dėdi sulṭān aʿlem-i bī-zevāl
saŋa maʿlūmdur aḫı cümle ḥāl

48a-15 çalap ėydür tevbesin beyerledim
anuŋçün at-ı burāḳ eyerledim

48a-16 in yā cebrāʾīl aŋa bizden muştula
şöyle ḳılduḳ ḳılmaya bizden gele

48a-17 geldi cebrāʾīl yūsufa muştular
yūsuf anda şāz oluban güler

48a-18 dėdi sübḥānuŋ seni yarlıġadı
illā birḳaç keleci saŋa dėdi

48a-19 pādişāhıŋ emridür olġıl muṭīʿ
muṭīʿ olursaŋ ola işiŋ refīʿ

48b-1 yūsuf ėydür emrini ben ṭutayum
cānım öŋünde oda ben atayum

48b-2 pādişāhıŋ emri durur ṭutasın
işbu zindānda yedi yıl yatasın

48b-3 yedi yıldan ṣoŋra saŋa geleler
seni bu zindān içinden alalar

48b-4 mışr ili cümlesi ḥükmiŋde ola
ḳayġular gide daḫı şerā gele

48b-5 ḳulaḳ urup yūsuf anı diŋledi
saŋa şıġındum ey ġanī dedi

48b-6 yūsuf anda zindān içinde ḳalur
bir dürlü ʿaceb iş daḫı olur

48b-7 vardı zindānda bir çardaḳ-ı yüce
ol yüce çardaḳda bir ḫoş derece

48b-8 ol derecede yūsuf oturur idi
kim çarşūya baḳuban görür idi

48b-9 baḳdı gördi bir ʿarab deve sürer
süre süre ol araya ėrer

48b-10 penceresiniŋ döşine geldi deve
yūsufa anda selām ḳıldı deve

48b-11 ol arada çökdi deve getmedi
yürümedi tā ki ḫaber vėrmedi

48b-12 bir faṣīḥ diliyle deve söyledi
yā yūsuf-ı kenʿānım bilgil dedi

48b-13 benden ataŋ ḫaberin alġıl dedi
yūsufa yūsuf anda söyledi

48b-14 yā yūsuf bir bir baḳ diŋle sözim
bir ḳulaḳ ur sözime aŋla sözim

48b-15 yaʿḳūb ataŋ cigerin biryān ėder
senüŋçün gözlerin giryān ėder

48b-16 gözlerinden yaş revān olup aḳar
firḳatüŋ odı cigerin dāʾim yaḳar

48b-17 yā yūsuf dėr dün ü gün çaġırur
hīç ara ḳılmaz yüzin yere sürer

48b-18 gözleri aġrıdı ḳayġudan anuŋ
gül yüzi ṣarardı derdinden senüŋ

49a-1 dün ü gün aġlar durmayup gözi
yūsufum ḳandasın budur sözi

49a-2 bu ʿarab gördi ki durmaz devesi
deveyi döger dėr ki yā ʿāṣī

49a-3 şol ḳadar döger ki deve baġırur
hīç esirgemez deveyi ha vurur

49a-4 yūsuf anı görüben esirgedi
ey ʿarab deveyi dögmegil dėdi

49a-5 sen beri gel ḫaberim vardur saŋa
dėyesin ḳandan gelürsin sen baŋa

49a-6 bildüresin geldügiŋ ıḳlīmi sen
hīç utanma söyleşelüm sen ü ben

49a-7 ʿarab ėydür yā yigit kenʿāndanım
kenʿān içinde olur atam anam

49a-8 ṣatluġum var ṣata geldim bu yaŋa
daḫı ne ḫaber ṣorarsın ṣor baŋa

49a-9 yūsuf ėydür ne getürdüŋ söylegil
deveŋiŋ yüki nedür baŋa dėgil

49a-10 ʿarab ėydür yükimi ṣorariseŋ
yük getürdüm dė baŋa ne dėriseŋ

49a-11 yükimi ṣatdım giderem ben yolıma
bir iki mıṣr ḳızılı girdi elime

49a-12 yūsuf ėydür yā ʿarab bir mesʾele
ṣoram bilürseŋ söyle sen hele

49a-13 ol on iki budaġıŋ birisini
siz bilürsüz kim kesmiş anı

49a-14 ol budaḳ getdüġıçün aġaç aġlamış
aġlamaḳdan kendüzin ṭaġlamış

49a-15 yā ʿarab ol aġacı bilür misin
ol aġaçdan sen ḫaber vėrür misin

49a-16 ben bilürem ol aġacı söyleyem
diŋle emdi ben anı şerḥ eyleyem

49a-17 ol aġaç yaʿḳūb budaġı oġlanları
ėydivėreyüm bilürseŋ anları

49a-18 yūsuf anda işidüp çoḳ aġladı
āh ėdüp anda cigerin ṭaġladı

49a-19 şol ḳadar aġlar yūsufuŋ gözleri
zindān ehlinüŋ yandı hem özleri

49b-1 yūsuf anda ʿaraba ışmarladı
yaʿḳūba benden çoḳ selām eyle dėdi

49b-2 tā ki beni duʿādan unutmaya
yā ʿarab zinhār öŋüŋden getmeye

49b-3 yūsuf anda bilerzügin çıḳarur
pencereden anı ʿaraba vėrür

49b-4 yūsuf ėydür armaġan vėrdim saŋa
bunı alup duʿā ėtġıl sen baŋa

49b-5 biŋ ḳızıla almışım ṣatun ben bunı
var yoluŋa durmaġıl olduŋ ġanī

49b-6 deve ol sāʿat daḫı öri ṭurur
gėrü döner yoluna düşer yürür

49b-7 ol ʿarab devesini sürer gider
diŋle emdi kenʿāna varur nėder

49b-8 söz öküşdür varur evine ʿarab
evin oġlan ço[cu]ḳların ḳıldı ṭaleb

49b-9 ol gėce diŋlenüp evinde yatur
daŋla durup yaʿḳūb evine varur

49b-10 yaʿḳūbuŋ ḳapusına vardı ṭurur
çaġıruban yaʿḳūba selām vėrür

49b-11 āvāzını dīne işidüp çıḳar
ḳapudan çıḳuban ḳarşu baḳar

49b-12 ol ʿarab ėydür ḳanı yaʿḳūb nebī
evde ise göreyüm görsün beni

49b-13 ʿarab ėydür ḫaberim vardur saŋa
var mı destūr gireyüm andan yaŋa

49b-14 bir ʿarab baŋa ḫaber ışmarladı
yaʿḳūba benden selām eyle dėdi

49b-15 bu sözi dīne işidüp yügürür
yügürüben yaʿḳūba ḫaber vėrür

49b-16 dīne ėydür ḳapuda bir ʿarabī
ėydür ḳanı yaʿḳūb nebī

49b-17 yaʿḳūb evde namāza ṭurmışdı
yüzini ḫāliḳa ṭapu urmışdı

49b-18 ėydüridi ey çalap yūsuf yüzin
baŋa göstür göreyüm görklü yüzin

49b-19 namāz içinde bu sözi işidür
namāzı tezcek ḳılur fāriġ olur

50a-1 ḳızına ṣordı bu ne ḫaber durur
ol ʿarab gelür saŋa ḫaber vėrür

50a-2 dīne ėydür bilmez ḳıġır dėr anı
tā ḫaberin vère ki göre seni

50a-3 yaʿḳūb ėydür destūr vėrüŋ söze
göŋlümi şāz eyleyüp ḫaber vère

50a-4 dīne destūr vėrdi girdi ʿarab
yaʿḳūbuŋ gül yüzine ḳalur ʿaceb

50a-5 yaʿḳūb ėydür yā ʿarabī gel beri
ol ḫaber kimden getürdüŋ al beri

50a-6 ʿarab ėydür mıṣr içinde bir cevān
size selām eyledi anda revān

50a-7 esīr olmış zindān içinde yatur
benümile ṭapu selām göndürür

50a-8 yaʿḳūba benden selām eyle dėdi
işbu ḥālim aŋa söyle dėdi

50a-9 senüŋ aduŋ işidüp çoḳ aġladı
zindān içinde yüregin ṭaġladı

50a-10 beni duʿādan unutmasun dėdi
ben ġarīb zindānda yatmasun dedi

50a-11 yaʿḳūb ėydür yā ʿarab adı nedür
aṣlı nedür kimüŋ oġlıdur

50a-12 yā ʿarab nėcedür anuŋ ṣūreti
ḳadd u ḳāmeti hem ḫilʿatı

50a-13 ʿarab ėydür ṣūretini görmedim
aṣlı kimdür adını hem ṣormadım

50a-14 niḳāb altında baŋa söyledi
kim size benden selām eyledi

50a-15 yaʿḳūb ėydür yā ʿarab ne vėreyüm
söylegil kim şükrāna ṭurayım

50a-16 ʿarab ėydür ḥācetim yoḳdur saŋa
bir ėyü demleç bağışladı baŋa

50a-17 biŋ ḳızıla ṭuta anı ḳıymeti
bay ḳıldı beni cānım ol niʿmeti

50a-18 yaʿḳūb ol ʿaraba alḳış eyledi
göŋli ḫoş oluban aŋa söyledi

50b-1 ėytdi ʿarab olmaŋ melūl ėyü ola
cümle maḳṣūdlaruŋ ayaġuŋ gele

50b-2 taŋrı seni aġırlasın ʿāḳıbet
ten-dürüst ol seni bulsun ʿāḳıbet

50b-3 ṭoġdı göŋlümden yene bir ṭonanmış ay
bir ḫaber geldi yene ey vāy

50b-4 yusufuŋ bostānına girem gėne
alam üzüm şeftalü dėrem gėne

50b-5 bülbül olup gül baġına gireyüm
ṭūṭu olup şekeristāna ḳonayum

50b-6 ḳumrı olup bostānında ḳonayum
göŋliŋ olup kūhistānda yaylayum

50b-7 maʿnā kānında cevherler dökem
işbu bostānında yeŋi aġaçlar dikem

50b-8 ol aġaçlar büyüye meyve vėre
kim bostānına girürse yėye

50b-9 gėrü bu söze rücūʿ eyleyelüm
hem güneş gibi ṭulūʿ eyleyelüm

50b-10 yūsufuŋ aḥvālini şerḥ eyleyelüm
kim bu artuḳ sözleri ṭarḥ ėdelüm

50b-11 bir gün yūsuf zindānda ṭurur
yüzin göge ṭutuban yalvarur

50b-12 dėdi ey dergāh-ı ʿālī pādişāh
senden artuḳa yoḳ durur aḫı ilāh

50b-13 senden artuḳ yā kime yalvarayum
aġlayu kimiŋ ḳatına varayum

50b-14 vaḳti geldi beni āzād ėdesin
işbu ġurbetde beni şād ėdesin

50b-15 ey çalabım derdime dermān ėrür
ben miskīne gėrü sen iḥsān ėrür

50b-16 ey ḫudā ey bī-nazīr ü bī-miṣāl
ey ʿafv-ı ġafūr ġufrān ėrür

50b-17 seccin içre yandı baġrım ey raʾūf
ismāʿīlim baŋa bir ḳurbān ėrür

50b-18 bilmezem zindān içre ḥālim nolısar
görklü emrinden baŋa bir cān ėrür

51a-1 atamile ḳavm ü ḳardaşlarum
işbu zaḫmıŋ merhemine sen ėrür

51a-2 ten-dürüst ola bu cānım diŋlene
faẓl ėdüben rūḥına reyhān ėrür

51a-3 çün münācātı yūsuf ḳıldı tamām
geldi şol dem cebrāʾīl ḳıldı selām

51a-4 muştuluḳ olsun yūsuf saŋa bu gün
ḳayġularıŋ geçdi ėtgil sen dügün

51a-5 mıṣr iliniŋ pādişāhı olasın
ayruḳ daḫı ḳayġular görmeyesin

51a-6 yūsuf anda yüzin yaşını siler
yūsufuŋ ol yanaḳları güler

51a-7 muntaẓır oldı çalabuŋ emrine
yūsuf ėydür bu ḥāli sen sine

51a-8 mıṣr pādişāhı bir gece meger
bir ʿaceb düş görür idim nece

51a-9 mıṣruŋ ol fāżılların oḳıdı
nece gördi düşini bir bir dėdi

51a-10 bunlar ėydür yā emīr-i kām-rān
nece gördüŋ düşüŋi ḳılġıl ʿayān

51a-11 gücümüz yetdükçe taʿbīr ėdelüm
ḫilʿatiŋ alup ḳatuŋdan gidelüm

51a-12 başladı sulṭān düşini söyledi
nece gördi düşüni vaṣf eyledi

51a-13 mālik ėydür yeddi ṣıġır görürem
bunlaruŋ üstüne binüp yürürem

51a-14 ki semüz öküzleridi her biri
güçlü ḳuvvetlü ḳamusı key ulu

51a-15 yene gördüm yedi aruḳ ṣıġırı
key taḫtaya beŋzeridi her biri

51a-16 ol yedi ṣıġırlar kim semizleridi
ol aruḳ ṣıġırlar anı yedi

51a-17 daḫı gördüm yedi baş buġra uçar
uça uça yuḳaru göge çıḳar

51a-18 ikisi daḫı uçuban göge çıḳar
mıṣr ehli dėrilüp aŋa baḳar

51a-19 muʿabbirler dėdiler kim ey sulṭānımız
saŋa ḳurbān olsun bu cānımız

51b-1 işbu gördügüŋ düş şeytāndur
taʿbīri yokdur bu fānīdür

51b-2 taʿbīrini bilmezüz biz bu düşüŋ
devletiŋ artsun uzun olsun

51b-3 ol kerīm ol raḥīm gör nėder
öŋlerinden taʿbīri düşüŋ gider

51b-4 ḳamu bildiklerin unutdılar
ḫor olup sulṭān ḳatından getdiler

51b-5 sulṭān ol gün anlara ḳaḳır buşar
ḳamusı sulṭānuŋ gözinden düşer

51b-6 sulṭānuŋ şerbetdārı bunı görür
başın ırġar sulṭān öŋünde ṭurur

51b-7 yūsuf aŋa emānet ėtmişidi
beni sulṭāna aŋasın dėmişidi

51b-8 sulṭān ėydür yā şerbetdār başıŋı
neye ırġatduŋ dėyesin işiŋi

51b-9 gizlemegil anı baŋa söylegil
kendü ḥālinden ḥikāyet eylegil

51b-10 gizlemeyesin sırrıŋı söyleyesin
gizleriseŋ ki ziyān eyleyesin

51b-11 şerbetdār ėydür yā sulṭān cānımız
fedā olsun işbu saŋa cānımız

51b-12 söyleyeyüm sözimi işit benüm
işidüp ḳoma sözimi ṭut benüm

51b-13 ḳulaḳ urup söz aŋlayasın
ʿaşḳile ben dėdügim aŋlayasın

51b-14 zindān içinde bir oġlan var durur
key ʿālimdür ol mürettib er durur

51b-15 dilde hīç anuŋ yalanı söylemez
kimseye yalan keleci eylemez

51b-16 işbu taʿbīr ʿilmini yavlaḳ bilür
key neye yorarsa böyle gelür

51b-17 mālik ėydür yā şerbetdār sen anı
ḳanda gördüŋ ḳanda bildüŋ ʿilmini

51b-18 şerbetdār ėydür ol zamān ki beni sen
zindāna ḳoduŋ ey ʿazze-yi cān

51b-19 anda ben düş görmişdim key ʿaceb
ol yigitden taʿbīrin ḳıldım ṭaleb

52a-1 ol yigit düşümi taʿbīr eyledi
ne gelürse başıma hep söyledi

52a-2 ol ne dėrse ḳamu geldi baŋa
anı ḳıġıruŋ düşüŋi dėye saŋa

52a-3 sulṭān ėydür yā şerbetdār varasın
düşümüŋ taʿbīrin aŋa ṣorasın

52a-4 şerbetdār ėydür aŋa ben varamazam
işbu düşüŋ taʿbīrin yoramazam

52a-5 nece baḳam anuŋ yüzine ben anda
zīrā emānātı var anuŋ bende

52a-6 siz beni varup çıḳarıçaḳ
beni aŋa sulṭān ḳatına varıçaḳ

52a-7 aŋ dėdi baŋa unutdum ben anı
baŋa var dėmegil dėmem ben anı

52a-8 mālik ėydür duruban varġıl aŋa
ol düşümüŋ taʿbīrin ṣorġıl aŋa

52a-9 ol ʿāḳıdur seni utandurmaya
taʿbīr ėdesin seni boş göndürmeye

52a-10 çün şerbetdār bunı işidür varur
zindānuŋ ḳapusın açuban girür

52a-11 yüzin urup yūsufa vėrdi selām
selāmıŋ aluban ḳıldı ḳıyām

52a-12 yüzini buruyu söyledi
yūsufa çoḳ ṭapu ʿizzet eyledi

52a-13 yūsuf ėydür hīç utanma aç yüzin
neye geldüŋ dė baŋa söyle sözin

52a-14 ėydür ey yigit dėdigin unutmışam
ol emānetüŋi żāyiʿ etmişem

52a-15 utanuram saŋa ṣorı sormaŋa
ṣuçımı baġışlaġıl sen baŋa

52a-16 pādişāh ḳatında seni aŋmadum
żāyiʿ etdim bende ġuṣṣa yemedüm

52a-17 yūsuf ėydür ġuṣṣa yoḳdur yā kişi
taŋrı unutdurdı saŋa bu işi

52a-18 hīç utanma söyle baŋa sözin̨i
utanup gizlemegil kendüzin̨i

52b-1 neye geldüŋ ḫaberiŋ vėrgil baŋa
utanuban baḳmayasın dört yaŋa

52b-2 şerbetdār başladı düşi söyledi
sulṭānuŋ düşini ḥikāyet eyledi

52b-3 nece gördiyse eyle ḳıldı ʿayān
yūsufuŋ ḳatında ol ḳıldı beyān

52b-4 yūsuf ėydür öri durġıl ḳarşuma
sulṭānuŋ ḫāṣ ḳullarındanım dėme

52b-5 ben ol taʿbīri saŋa eyleyem
ol necedür taḳrīr tefsīr eyleyem

52b-6 ol semiz öküzleri ki varidi
ol aruḳ sıġırlar anları yedi

52b-7 ol yedi sünbülüŋ uçduġı
uça uça göklere çıḳduġı

52b-8 yedi yıl yavlaḳ ucuzlıḳ olısar
dürlü niʿmet gökden yere iniser

52b-9 yeddi yıl devrānı çünkim devr ėde
ucuzlıḳ ḳamu göge gide

52b-10 yedi darlıḳ gele ḳatı ḳızlıḳ ola
mışr ḫalḳı ulı küçi büküle

52b-11 yaġmur olmaya çimenler bitmeye
kimse ḳoyunile ḳuzı görmeye

52b-12 çünki devrān döne rüzigār geçe
ḥaḳ çalap gökden yere raḥmet ṣaça

52b-13 mıṣr gėri niʿmetler şehre ṭola
ulı küçi ḫāṣ ʿām cümle güle

52b-14 şerbetdār çün taʿbīri hep diŋledi
dėdügini fehm ėdüben aŋladı

52b-15 yūsufa alḳış ėdüp ḫizmet ėder
çıḳdı zindāndan sulṭāna gider

52b-16 sulṭān ėydür nece yordı düşümüz
yā şerbetdār ėyü ola mı işimüz

52b-17 şerbetdār dėdi bir bir düş taʿbīrin
sulṭān anı diŋledi birbirin

52b-18 sulṭān ėydür var getür ol yigidi
aŋa taŋrıdan gelisermiş nedī

53a-1 getür ḳatumda otursun benüm
taḫt öŋünde yaraşur cān benüm

53a-2 görklü ḫilʿat alup varġıl aŋa
egnine geyürüp getür anı baŋa

53a-3 daḫı ana ṣor ki ne ṣuç eyledi
baŋa dė aŋa kim güç eyledi

53a-4 ben daḫı anuŋ ḥaḳḳından geleyüm
tā ki aŋa kim güç etmiş bileyüm

53a-5 sulṭānuŋ söziyle şerbetdār varur
yūsufuŋ öŋünde yüz yere urur

53a-6 dėdi sulṭān çok taḥiyyat eyledi
saŋa ṣorar ne ṣuç ėtdi neyledi

53a-7 baŋa gerek gizlemegil dėyesin
ḳayġular rengin göŋülden boyasın

53a-8 yūsuf ėydür züleyḫā bühtān eyledi
beni bunda ol perīṣān eyledi

53a-9 beni çoḳ ekzedi rāżī olmadım
ol ḳıġurduġu yere ben varmadım

53a-10 çünki gördi ārām olmadım ben aŋa
zindāna ḳodı cefā ḳıldı baŋa

53a-11 ḳıġıra sulṭān benüm ṣuçum ṣora
ben mi ṣuçlı yāḫūd ol mıdur göre

53a-12 yedi yıldur bunda zindān tartarum
kim bunda beyle kenānlu görürüm

53a-13 yā şerbetdār budur ṣuçum benüm
ṣora göre ṣuçluyisem döke ḳanım

53a-14 şerbetdār çün yūsufuŋ gördi söziŋ
geldi sulṭān ḳatında dėdi sözin

53a-15 çünki sulṭān işidür işbu sözi
yūsufı esirgeyüp göyündi yüzi

53a-16 sulṭān ėydür yā şerbetdār ṭut sözüm
yūsufa yavlaḳ göyündi özüm

53a-17 varuban züleyhāyı getürgil baŋa
yūsufuŋ ṣuçı nedür ṣorayum aŋa

53a-18 neye güç eyledi yūsufa göreyüm
nece ṣuç etdi yūsufı ṣorayum

53b-1 varuban züleyḫāyı getürürler
gelüben sulṭāna ṭapu ḳılurlar

53b-2 sulṭān ėydür yā züleyhā söylegil
saŋa ne ṣuç ėtdi yūsuf dėgil

53b-3 züleyḫā sulṭāndan utanup derledi
sözini gizlemedi bir bir dėdi

53b-4 züleyhā ėydür yā mālik işbu yigit
ṣatun almışam ḳulum durur işit

53b-5 taŋrı beni buŋa ʿāşıḳ eyledi
ʿaşḳ bunuŋ gör ki beni neyledi

53b-6 çoḳ yalvardım baŋa muṭīʿ olmadı
ben selām vėrdim selāmım almadı

53b-7 bühtān etdim zindāna ḳoydım bunı
ki gele kendüzine seve beni

53b-8 ṣuçı yoḳdur bu yigidüŋ yā emīr
ʿaşḳına bu yigidüŋ oldum esīr

53b-9 tā ölince severem bu yigidi ben
nėderiseŋ ėt baŋa şimdi sen

53b-10 çünki sulṭān bu aḥvāli bilür
züleyḫāyı ḳovuŋ dėyüben buyurur

53b-11 züleyḫāyı sulṭān söziyle sürdiler
mıṣr içinde anı yoḫsul ḳıldılar

53b-12 züleyḫā vardı bir baḳcada oturur
gör çalabım aŋa neler getürür

53b-13 neçe yıllar züleyḫā üstünde geçer
züleyḫānuŋ görki ḥüsni hep uçar

53b-14 yūsufuŋ ʿaşḳına dil biryān ėder
dün gün ulayup giryān ėder

53b-15 şol ḳadar aġlar gözleri görmez olur
key ḳarır kim dizleri dėrmez olur

53b-16 bir aġaç eline alur hem dayanur
ḫalḳ arasında yürüyüp dilenür

53b-17 ʿaşḳ gör ki neçeleri zār ėder
neçe başları ol aġyār ėder

53b-18 neçe taḫtı terk ėder ʿāşıḳ olan
maʿşūkuŋ ḫayālini hem-yār ėder

54a-1 bu ʿaşḳ neçeleri mecnūn eyledi
neçeleri aldayup berdār ėder

54a-2 ʿāşıḳ ol kim maʿşuḳuŋ ṣora gelem
aḥmaḳ olan kişi ʿaşḳdan ʿār ėder

54a-3 key ḥimārdur ol kim ʿaşḳı olmadı
zīrā medīne-yi ʿaşḳ inkār ėder

54a-4 ʿāşıḳ olan hīç ögüt ṭutmaz olur
işine becidd olup isrār ėder

54a-5 her kim ʿāşıḳ olmadı yoḳdur bilüŋ
ʿāşıḳ olan kişi ḫaḳḳı var ėder

54a-6 ol mālik-i reyyān buyurdı ḳullara
alasız altun ṭabaḳlar ellere

54a-7 neçe fersaḫ yolları hep ṭutdılar
ne ki sulṭān dėdi anı etdiler

54a-8 sulṭān emriyle yūsufı aldılar
mālik-i reyyān ḳatına geldiler

54a-9 ol gün anda naġāreler urdılar
ulu begler el bağlayup ṭurdılar

54a-10 yūsufı görür sulṭān ṭurı gelür
ḳarşu varur yūsufuŋ elin alur

54a-11 kendünüŋ kürsīsi altun idi
çaḳ-ı yan dürrile mercān idi

54a-12 kürsīyi yūsufuŋ eline ḳodı
saŋa yaraşur yūsuf bu kürsī dedi

54a-13 yūsuf ėydür ḥāşā benden kim varam
pādişāh kürsīsine elim vuram

54a-14 saŋa yaraşur şāhım sen otur
bin benüm gibi ḳulluġa sen getür

54a-15 sulṭān ėydür ne dilegüŋ var daḫı
yerine getüreyüm taŋrı ḥaḳḳı

54a-16 yūsuf anda zindān ehlin diledi
pādişāh cümlesin azād eyledi

54a-17 zindān ehli ḳamusı ḳurtuldılar
yūsufa çoḳ duʿālar ḳıldılar

54a-18 ol zamānda züleyḫā dul olmışdı
eri ölüp ḳarıp ḳalmışdı

54b-1 züleyḫānuŋ ḥālin işāret eyledük
biz de andan çoḳ ḥikāyet eyledük

54b-2 züleyḫā ḫaça ṭaparidi ol zamān
züleyhā göŋlinde yoḳdur hīç īmān

54b-3 yūsuf anda geçüben oturmadı
sulṭān anda dilegin vėrmedi

54b-4 yūsuf ėydür göreyüm çalap nėder
andan ṣoŋra baŋa kürsī var

54b-5 böyle dėrken gökden indi cebrāʾīl
dėdi selām etdi rabb-ı celīl

54b-6 anı sulṭān ḳıldım mıṣr iline
bağlaŋuz altun ḳuşaḳ bėline

54b-7 yūsuf anda taḫta geçüp oturur
taḫt öŋünde sulṭān el baġlar durur

54b-8 yūsuf ėydür yā mālik bir ḥācetim
ḳabūl eyle var durur senden niyyetim

54b-9 ben dilerim ki ḫaznedārın olam
mülk-i māluŋuŋ ḳadrini ben ḳılam

54b-10 dėmedi yūsuf atama gidem
göndüresin gėrü ben şama gidem

54b-11 taŋrınuŋ dilegi var idi
ol dilek anda yerine ėrdi

54b-12 mālik ėydür ḫaznedārlıḳ ne ola
senüŋ gibi kişi dilek ḳıla

54b-13 ben seni gerek kim sulṭān ḳılam
bil ki beni saŋa fermān eyleyem

54b-14 sen yaraşursın bu mıṣr taḫtına
leşkerine mülkine vü baḫtına

54b-15 sulṭān olup taḫtıma biŋseŋ gerek
mıṣr şehrin vaṭan ėdinseŋ gerek

54b-16 yūsufı mālike taŋrı sevdürür
taḫta geçürmege anı ėvdürür

54b-17 mālik anda bildürür çavuşlara
kim varu bildürüŋ eyle şāra

55a-1 bildüresiz yūsuf ilüŋüŋ sulṭāndur
mālik-i reyyān anuŋ ḳulıdur

55a-2 ol çavuşlar şehr içine girdiler
her arada bir münādī ḳıldılar

55a-3 kim yūsuf sulṭānıŋuzdur bilesiz
ne kim ol dėrse siz anı ḳılasız

55a-4 ilüŋüŋ şehriŋ cümle ḳavmi bildiler
ulu küçi ḳutlulayu geldiler

55a-5 emdi yūsuf taḫta geçüp oturur
mıṣr içinde yūsufuŋ ḥükmi yürür

55a-6 neyledi gör ki yūsufa çarḫ-ı rabb
māliki yūsufa eyledi sebeb

55a-7 mālikün̈ düşin sebeb eyledi aŋa
māliki ḳul eyledi aŋa gör saŋa

55a-8 bilesin kim mālikü ʾl-melik ol durur
gāh diri ḳılur gāh öldürür

55a-9 bir gedāyı oḳuyup sulṭān ḳılur
yeddi ıḳlīm ḫalḳına anı bildürür

55a-10 bir kişiyi dün gün giryān ėder
bir kişiyi yıl on iki ay güldürür

55a-11 bir kişi var ev içi niʿmet ṭurur
işdigi şerbetdār yedügi baldurur

55a-12 bir kişi kim döşek döşenür
ol biri gör ki düşeni güldürür

55a-13 bir ḳulunı kendüzine sevdürür
gėce gündüz ʿaşḳla yeldürür

55a-14 bu ḳamu nesneler andan imiş
çeşm-i giryān ki rūḥ-ı ḫandān imiş

55a-15 bize oldur cān ḳanadın açavuz
uça uça ol mekāna geçevüz

55a-16 ol mekāna geçmege ḳuvvet gerek
çeşm-i ʿibret içmege ḳuvvet gerek

55a-17 cān ḳuşuna perr-i bāl etseŋ gerek
uça uça cennete girseŋ gerek

55a-18 cānuŋı bėsle ėreseŋ menzīle
çün ėrerseŋ ne gerek anda dile

55a-19 cān ġıdası evliyā isrār ėder
ġıll ü ġışşdan kibr ü kīnden ėder

55b-1 ten eşüŋdür tenüŋi semritmegil
nefsiŋ emrin işleyüben getmegil

55b-2 meclisi bunda tamām eyleyelüm
gėrü yūsuf sözini söyleyelüm

55b-3 çün muḳarrir oldı mülket yūsufa
diŋle imdi nėtdi ol cān-ı ṣafā

55b-4 eyledi emr çün taḫıllar ekdiler
arpa buġday eküben māl dökdiler

55b-5 yeddi yıl bunlaruŋ zevḳi bol
vėrür bunlara çalabım çoḳ nüzūl

55b-6 mıṣr şehrin ḫoş ʿimāret eyledi
taḫta binüp key ʿadālet eyledi

55b-7 yeddi yıl yūsuf ekinler ekdürür
develer yükledüben çekdürür

55b-8 çün yedi yıl geçdi ucuzlık aḫı
anuŋ ardınca gelür ḳızlıḳ daḫı

55b-9 yūsuf ėydür ayruḳ ekin ekmeŋüz
emegiŋiz cümle ṣuya dökmeŋüz

55b-10 yeddi yıldan yėre ṣular ṭammaya
ḳuzıçuḳlar ḳırıla süd emmeye

55b-11 ḳurd u ḳuşlar cümle ḥayvān buŋala
yüriyi yüriyi açlıḳdan öle

55b-12 çayır çemen ḳamusı ḳuruya
ulu küçi cümle ḥayvān yürüye

55b-13 ne dėse yūsuf anda hep gelür
dėdü gibi hem ḳatı ḳızlık olur

55b-14 mıṣr ḳavmi ḳamusı buŋaldılar
cemʿ olup yūsuf ḳatına geldiler

55b-15 dėdiler ki yā yūsuf biz nėdelüm
ḫānümān döküp nėreye gidelüm

55b-16 yūsuf ėydür getürüŋ māl dirhem
ṣatun aluŋ ben size buġday vėrem

55b-17 ol yıl çoḳ sīm ü zer getürdiler
bize buġday vėr dėyüp baş urdılar

56a-1 ol yıl alduḳların düketdiler
cemʿ olup yene yūsufa geldiler

56a-2 ikinci yıl ev ḳumāşın aldılar
taḫıl alup evlerine döndiler

56a-3 ol yıl unı daḫı hep yediler
ev ḳumāşı daḫı getdi dėdiler

56a-4 üçünci yıl at u ḳaṭır aldılar
gėrü yūsufuŋ ḳatına geldiler

56a-5 dördünci yıl ḳul ḳaravaş ḳalmadı
ḳamusın vėrdiler çāre olmadı

56a-6 beşinci yıl oġlın ḳızın getürür
ḳul ḳaravaş gibi yūsufa vėrür

56a-7 dėdiler kim bize buġday vėresin
oġlumuzı ḳızımızı alasın

56a-8 altıncı yıl ikiledin geldiler
biti yazup yūsufa ḳul oldılar

56a-9 gör çalabuŋ ḳudretini neyledi
yūsufa mıṣr ilin ḳul eyledi

56a-10 ḳul iken yūsufı sulṭān eyledi
niçedür dertlülere dermān eyledi

56a-11 ṣabr olan her işi beyān ėder
ṣabr her dertlere dermān ėder

56a-12 yūsufuŋ ṣabrını gör ki neyledi
anı mıṣr iline sulṭān eyledi

56a-13 sen daḫı ṣabr ėderseŋ ey fetā
ėrişesin ḥūra ḳaṣra cennete

56a-14 ṣabrıyla eyyüb ėrişdi ṣıḥḥate
ṣabrıyla yūsuf ėrişdi mülkete

56a-15 hem ṣabrla ḳulları çalab sever
ol ṣabr sözlerdür ki yėl ḳovar

56a-16 yūsuf aŋa ṣabrıyla şāh olduysa
mıṣr taḫtına oturup geldiyse

56a-17 sen daḫı ṣabr eyle kim şāh olasın
çarḫ-ı felekden hem māh olasın

56b-1 söz öküşdür yūsufun esrārını
diŋlegil ėydeyüm envārını

56b-2 ol bāzirgān ki yūsufı almışdı
iḫvetinden mıṣra getürmişdi

56b-3 ol daḫı ḳırḳ oġlı ile beyle
ḳulı oldı yūsufuŋ bitiyle

56b-4 cebrāʾīl gökden gėne işid gelür
taŋrısından yūsufa selām vėrür

56b-5 cebrāʾīl ėydür çalabım gör nėder
ol ġafūr ol ʿalīm ol ḫabīrī

56b-6 ḳanı ol saŋa gelüp ḳulum dėyen
nece ḳul ėtdük saŋa görgil ʿayān

56b-7 ḳuliken seni şahān şāh eyledi
luṭfını hem saŋa yoldaş eyledi

56b-8 gėne bir gün cebrāʾīl indi yere
ki çalabdan yūsufa ḫaber vėre

56b-9 ėytdi ey yūsuf çalab emr eyledi
benümle gör ki saŋa söyledi

56b-10 dėdi kim yūsuf leşkerin cemʿ eylesün
mıṣr şehrinden çıḳuban yürisün

56b-11 ḳanḳı kişiye kim uġraya
ḫabīb ėdine anı ṭoylaya

56b-12 yūsuf işidür çünki cebrāʾīl sözin
leşkerin cemʿ ėder azın azın

56b-13 yūsufuŋ bir ṭāzī atı var idi
ḳamu atdan anı yeg sever idi

56b-14 ol atıŋ varidi hem bir ʿādeti
çıḳsa evden kişner idi hem ḳatı

56b-15 mıṣr ḫalḳı ol atıŋ kişnedügin
aŋlarıdı ol atıŋ ne dėdügin

56b-16 cümlesi atlanurlarıdı atına
ḫāżır olurlardı yūsuf ḳatına

56b-17 ayda bir kez kişneridi ol atı
dėrilürdi yanına leşker ḳatı

56b-18 bir gün oldı yene atı kişnedi
eyer uruŋ atıma tīz yürüŋ dėdi

57a-1 cemʿ olup leşker dėrildi ḳatına
yūsuf-ı ṣıddıḳ bindi şol dem atına

57a-2 ulu küçi mīr ü leşker atlanur
yūsufuŋ sarāy yoluna varur

57a-3 iki yüz biŋ er öŋünce yürür
iki yüz biŋ daḫı ardında ṭurur

57a-4 her ṣaġı ṣolı iki yüz biŋ çeri
yėryüzi getürmez oldı leşkeri

57a-5 at ayaġı altında ol gün yeryüzi
ḳopdı bir ḳatı göge çıḳdı tozı

57a-6 ḳoca yigit ḳamu yegrek idi
ḫāṣ ʿām ulu küçi hem denk idi

57a-7 yūsuf ol gün leşkerin alur çıḳar
kime uġrayam dėyü ḳarşu baḳar

57a-8 gideriken bir ġarībe ṣataşur
beŋzi ṣaru eski ṭonlar geyür

57a-9 ikileyü āh ėdüp yolda gider
yūsufa duʿā ḳılup ikrām ėder

57a-10 yūsuf anuŋ baḳmadı hīç yüzine
iʿtibār etmedi hergiz sözine

57a-11 dėdi baŋa bu ḥabīb nece ola
habīb oluban elinden ne gele

57a-12 ḫor gördi hīç begenmedi anı
bilmedi kim devleti vėrdi ġanī

57a-13 şol sāʿat yere indi cebrāʾīl
dėdi yā yūsuf selām ḳıldı celīl

57a-14 yā yūsuf saġıncuŋı döndüresin
ne dėrüz saŋa ḳulaġıŋ urasın

57a-15 ol yigidi sen neçün begenmedüŋ
aŋa selām vėrüben dönmedüŋ

57a-16 züleyḫā bühtān ėtdügi vaḳtin saŋa
eŋsüŋ enddi gözüŋ oldı dört yaŋa

57a-17 bu oġlandur ki sen ḥayrān iken
pādişāh öŋünde bī-dermān iken

57b-1 iki aylıḳ oġlan iken söyledi
pādişāh ḫışmında seni āzād eyledi

57b-2 seni gerçek züleyḫāyı ḳıldı yalan
vezīriŋ oldur senüŋ bilgil ʿayān

57b-3 çün bunı işiddi yūsuf ṭaŋladı
pādişāhıŋ ḳudretini aŋladı

57b-4 yūsuf anda tövbe istiġfār ėder
ol yigidüŋ elin aluban gider

57b-5 ol yigide dürlü ṭonlar eyledi
luṭf-ı iḥsānla hem anı ṭoyladı

57b-6 iletüp ḥammāma andan yudılar
misk ʿamber ile ṣaçın urdılar

57b-7 gül ṣuların ṣaçdılar ṭonlarına
tā ki ol çirkīn ḳoḳular arına

57b-8 yūsuf anı kendüye ḳıldı vezīr
dervīşken oldı ṣadr-ı kebīr

57b-9 taŋrınuŋ vardur ʿacāyib işleri
bayı ḳılur yoḫsul iken dervīşleri

57b-10 neçe bayları döner yoḫsul ėder
kim dökülür gözlerinden yaşları

57b-11 gāh şitāyı ḥayf ėder ḥayf-ı ḥazīn
ḳurı aġaçdan bitürür yemişleri

57b-12 bir kişiye tarḫana vėrmez yėye
ol birine yaġlu pirinc aşları

57b-13 ol biri bayaġı geydügi dībāc-ı ḥarīr
evi ṭolu lāʿl yāḳūt daşları

57b-14 bir veli var bir pāre etmek bulmaz
menzīline ėrdürür ḳalmışları

57b-15 kendü ẓāhīr fiʿl bāṭın işlenür
cānuŋı gör ki nece görür dişleri

57b-16 ol zamānda kim yūsuf sulṭānidi
gözsüz idi züleyḫā bī-dermānidi

57b-17 bir etmek bulamaz kim ol yėye
ḳarnı ṭoya rāḥat ola uyuya

57b-18 bir kilīmi cübbe ėdinmişdi
ḳarıp bir ügüye dönmişidi

58a-1 ʿaşḳ aŋa key şaplalar urmışıdı
ḥüsn-i defterin felek dürmişidi

58a-2 dünyā hūblarınuŋ işi bu durur
ṣoŋ ucı ḫūbluḳdan elin burur

58a-3 otı burup züleyẖā ḳuşaḳ eyledi
bėline ḳuşandı işid neyledi

58a-4 yūsufuŋ seyrān-ı yolına varur
anda bir ev yapduruban oturur

58a-5 ėydür yūsuf geçe ünin işidem
elim ėrmez yūsufa yā pes nedem

58a-6 ayda bir kez yūsuf ol yolda geçer
züleyẖanuŋ cānı teninden uçar

58a-7 bir dul ʿavrat anda varidi bele
ṭurur idi anda züleyẖā eyle

58a-8 züleyẖā ėydür aŋa ey benüm ėşim
ey benüm nāzımı bilen ey yoldaşım

58a-9 ne vaḳtin geçerise yūsuf baŋa dėgil
gizleme anı baŋa sen söylegil

58a-10 elüm alup yolına çıḳar beni
tā fedā ḳılam aŋa bu cānı

58a-11 tā ki baŋa dege anuŋ tozı
tā görür ola bu bī-çāre gözi

58a-12 bir gün oldı yūsuf atlanur gelür
ol ḳarıçıḳ anı ıraḳdan görür

58a-13 züleyẖāyı gelür evinden çıḳarur
yede yede yūsufuŋ öŋüne varur

58a-14 züleyẖā başlar naʿra urur çaġırur
yūsuf işidür at başın çeker durur

58a-15 yūsuf ėydür görüŋ kimdür çaġıran
görüŋ anı kim durur yolda ḳalan

58a-16 züleyẖāyı çevre baḳup görmediler
geçdiler ol arada ṭurmadılar

58a-17 züleyẖā aġlayu gerü eve gelür
eliyle başını uruban ṭurur

58a-18 züleyẖā öŋünde bir put varıdı
gėce gündüz ol puta ṭapardı

58b-1 gėrü döner putuŋ ḳatına gelür
yüzini putuŋ yere sürer durur

58b-2 bu nece yıldur kim saŋa ben ṭaparam
kim ḳamu dileklerime ben ėrem

58b-3 yoḫsul oldum saŋa ṭapandan beri
gözsüz oldum seni öpenden beri

58b-4 seni taŋrı ėdünüben ṭaparam
neyleyü ey put baŋa vėrüŋ kerem

58b-5 bay idim yoḫsul ḳılduŋ sen beni
erli iken dul eyledüŋ sen beni

58b-6 maʿlum oldı taŋrı degilsin bayıḳ
taŋrılıġa nece olasın lāyık

58b-7 taŋrı oldur ki yeri gögi yaradur
ins ü cinnī melāʾik diridür

58b-8 üstümüzde yeddi gögi döndürür
raḥmetini gökden yere indürür

58b-9 yūsuf ṭapduġı çün oldı ʿazīz
ḳulum iken oldı mışra ʿazīz

58b-10 züleyḫā anda ḫoş şahādet getürür
putunuŋ boynuna ip ṭaḳar sürür

58b-11 iletüp bazārda ol putı ṣatar
ʿaşḳla islām yolını ṭutar

58b-12 gėrü gelüp eve girüp oturur
āh u zār eyleyüben o ṭurur

58b-13 bunuŋ üzerine bir ay geçer
gėne yūsufuŋ yolı andan geçer

58b-14 züleyḫā evden çıḳuban çaġırur
işidür yūsuf atın çeker ṭurur

58b-15 bir baḳışdan züleyḫāyı yūsuf görür
atınuŋ başın çeker anda ṭurur

58b-16 yūsuf ėydür ne çaġırduŋ sen baŋa
yā ḳarıçıḳ ne dilersin dė baŋa

58b-17 yoḫsul iseŋ saŋa altun vėrem
yalın iseŋ saŋa ṭonlar geyürem

59a-1 züleyḫā ėydür sözüm benüm aŋlaġıl
ben ne dėrsem saŋa sözüm diŋlegil

59a-2 züleyḫā benüm bir baḳ ey şāh-ı cihān
kim cānım ʿaşḳıŋ ḳıldım nihān

59a-3 gözsüz oldum aġlamaḳdan ey emīr
bu nece yıldur ʿaşḳına oldum esīr

59a-4 şimdi islām dīnine girdim ey şāh
beni nev-mīz eylemege senden ḥaşā

59a-5 taŋrı birdür sen anuŋ peyġamberi
dīnüŋe girdüm senüŋ oldum arı

59a-6 yūsuf anda züleyḫānuŋ diŋler sözin
özi göyünüp aġladur ḳara gözin

59a-7 yūsuf ėydür ʿaşḳla bir nişān gerek
ʿaşḳ yolına vėrmege bir cān gerek

59a-8 gerçek iseŋ bir nişān göstüresin
andan ol maḳṣūduŋa sen ėresin

59a-9 züleyḫā ėydür ḳamçıŋı ṣunġıl baŋa
ne nişān göstüre bu ʿāşıḳ saŋa

59a-10 ḳamçıyı elinden yūsuf uzadur
ulu küçi cümle leşker gözedür

59a-11 züleyḫā āh ėder içinden od çıḳar
yūsufuŋ ḳamçısın elinde yaḳar

59a-12 ḳamçı dutuşdı yanar yūsuf dutar
ḳorḳudan ḳamçısın elinden atar

59a-13 eger yūsuf ḳamçısın atmayaydı
eti ṭonu küllīsi hep yanaydı

59a-14 züleyḫā ėydür bir dem sen ḳatlanmaduŋ
ḳamçuŋı atduŋ yabana sen duymaduŋ

59a-15 bunca yıldur ben bu oda yanaram
dün gün yanaram hem göyünürem

59a-16 etdi benüm ḥālimi aŋla bu gün
urmaġıl yüregüme benüm dögün

59a-17 yūsuf ėydür var gerü git eviŋe
māl mülküŋi vėrem gėne saŋa

59b-1 züleyḫā dönüp gėrü evine varur
şükr ėdüben yüzini yere urur

59b-2 dėdi ey çalap baŋa ėrer meded
ne saŋa beŋzer ebed var ne aḥad

59b-3 ḳamularuŋ işini sensin düzen
alan vėren ḳoyan sensin bozan

59b-4 emdi benüm işimi sen oŋar
sil gözüm yaşın aḳan oldı baḳır

59b-5 ey ḳamu dertlülere dermān ḳılan
ey neçe yoḫsullara iḥsān ḳılan

59b-6 baŋa daḫı gėrü iḥsān eylegil
yüregim derdine dermān eylegil

59b-7 gėne indi cebrāʾīl bir gün yere
kim yūsufa ḥaḳḳıŋ emrin göstüre

59b-8 ėydür ey yūsuf selām eyler çalab
züleyḫāyı esirgesün ḳılsun ṭaleb

59b-9 ol bī-çāre ateşe yaḳdı özin
diŋlesin imden gėrü züleyḫā sözin

59b-10 yūsuf ėydür ey cebrāʾīl-i ḥaḳ
kim dāʾimā okursın ḥaḳdan sebaḳ

59b-11 gözsüz olmış ḳarımış olmış ḥaḳīr
ḥüsni mālı ḳalmamış olmış faḳīr

59b-12 nicesi andan temennī ėdeyüm
şimdiden gerü anı ben nėdeyüm

59b-13 gėrü vardı cebrāʾīl ol ḥażrete
kim züleyḫānuŋ işi andan bite

59b-14 dėdi ey çalap cümle nihān
āşikāredür ḳatuŋda bir bir ʿayān

59b-15 ne ola kim sen anı bilmeyesin
derde lāyıḳ devāsın ḳılmayasın

59b-16 yūsuf ėydür züleyḫāyı nece alam
ḳarımış gözsüz olmış ne ḳılam

59b-17 çalab ėydür cebrāʾīle gerü var
göstürem yūsufa ḥüsni ṣorar

60a-1 züleyḫāyı yūsuf ḳıġırsun evine
ḳudretim göstüreyüm aŋlayana

60a-2 el getürüben yūsuf ḳılsun duʿā
ol nebīdür duʿāsı göge aġa

60a-3 kişi ṣalup züleyḫāyı getürdiler
ḫalvet olup ḫalḳı ḳamu sürdiler

60a-4 cebrāʾīl ile yūsuf anda ṭurur
züleyḫānuŋ gözine ḳanadın urur

60a-5 çünki cebrāʾīl ḳanadı ṭoḳınur
züleyḫānuŋ görmez gözi yene görür

60a-6 on iki yaşında ḳız oġlan olur
yūsuf anı görüben ḥayrān olur

60a-7 ol yanaḳlar ṣafīreye dönmişdi
ol teni kim ḳatre olmışıdı

60a-8 gėrü açuldı yanaġı gülleri
ẓāhir oldı arada bülbülleri

60a-9 gėrü boyı ince dala beŋzer idi
ḳaşları daḫı hilāle beŋzeridi

60a-10 baḳdı gördi yūsuf züleyḫā yüzin
āh ėdüp taḫtından atdı kendüzin

60a-11 yūsuf ėydür yā züleyḫā söylegil
rāżī olduŋ mı alayum sen dėgil

60a-12 züleyḫā ėydür rāżī oldum ben saŋa
bu nece luṭf eyledi çalabım saŋa

60a-13 yūsuf ėydür māliki ḳıġırıŋ baŋa
gele nikāḥ eyleye bunı baŋa

60a-14 geldi mālik züleyḫāyı ḳıldı ḥelāl
nikāḥıyla olur ʿavratlar ḥelāl

60a-15 ḫoş dügün eyledi gėrü gėrdege
züleyḫā ile kim murādına dege

60a-16 ol gėce züleyḫāyla yūsuf beyle
neylediler birbiriyle kim bile

60a-17 züleyḫā bāġ-vāncı yūsufuŋ baġına
şeftalüler düşürür döne döne

60a-18 gāh gülüŋ destisine ṣunar elin
gāh benefşe gāh gāh sünbülin

60b-1 gāh züleyḫā yūsufı ṭutariken ışırur
neler etdüŋ dėyüben baŋa sevür

60b-2 ben daḫı bu gėce kīnüm alayum
baḳça ḫalvet saŋa neler ḳılayum

60b-3 ṣubḥ degin ikisi oynaşdılar
birbirinden ḫoş murādın aldılar

60b-4 züleyḫāyı gör ḳız oġlan durur henüz
yūsuf ėydür kim ʿacebdür bu rumūz

60b-5 yūsuf ėydür senüŋ erüŋ vardı
bilürüm ki key ḳatı sever idi

60b-6 bu ḳız oġlan olduġın senüŋ neden
ėydi vėresin baŋa ey pür-fettān

60b-7 züleyḫā ėydür taŋrı beni ṣaḳladı
ol baŋa degmedi hergiz bekledi

60b-8 bir perī ḳızı dāʾim gelür idi
anuŋla anda bir olur idi

60b-9 ol kāfir beni ol ṣanurıdı
anuŋla göŋli eglenür idi

60b-10 yūsuf ėydür züleyḫāyı ey bī-vefā
ol güni aŋar mısın ey pür-ṣafā

60b-11 cemʿ oldı mışruŋ ḫātūnları
bunlara vėrdüŋ ḫilʿat ṭonları

60b-12 beni görüp ellerin ṭoġradılar
gördüŋ imdi key neye uġradılar

60b-13 şükr ol vaḳtin beni azdurmaduŋ
ṭamuya ḳoyup cānım yandurmaduŋ

60b-14 züleyḫā ėydür yā yūsuf işbu sözi
söyleme baŋa utandurma özüm

60b-15 bāri züleyḫā yūsufa oldı ḫelāl
getdi aradan bu cümle ḳīl ü ḳāl

60b-16 züleyḫādan on iki oġlı olur
kim benī isrāʾīle erkān olur

60b-17 züleyḫā ṣabrla ėrişdi maʿ şūḳa
sen daḫı ṣabr ėt ėresin ḫāliḳa

61a-1 züleyẖā ṣabrla buldı maʿ şūḳı
ṣabr ėden kişi ėrer ḥaḳḳa

61a-2 ʿāşıḳa ʿaşḳ yeri hem-rāh ola
ḥādī vü nefʿī ṣādıḳ ṣādıḳa

61a-3 işbu ṣādıḳ ʿaşḳ kimde varise
fāni olmadı bunlar oldı beḳā

61a-4 söyle faḳī daẖı yūsuf bostānın
inşāʾllāh naẓm ėde tezcek çıḳa

ḤİKĀYET-İ YAʿḲŪB

61a-5 ol zamān kim züleyẖā yūsufa varur
kenʿān ili ḳatı ḳızlıḳ olur

61a-6 yaʿḳūb ile yaʿḳūbuŋ oġlanları
ol yıl içinde buŋaldı cānları

61a-7 yaʿḳūb oġlanların cemʿ eyledi
bunlara birḳaç kelici söyledi

61a-8 dėdi kim bunda yiyecek yoḳ durur
mıṣr içinde illā buġday çoḳ durur

61a-9 mıṣr şehrine duruban varasız
ki buŋalduḳ anda buġday alasız

61a-10 andan artuḳ yėrde buġday yoḳ durur
mıṣr şāhında buġday çoḳ durur

61a-11 on bir oġlandan birin evde ḳodı
mıṣra getmege onunı oḳudı

61a-12 şemʿūn ile yehūzā oḳudı
bunlara birḳaç naṣīḥat eyledi

61a-13 sulṭāna benden zemīn pos ėdesiz
taŋrı bir durur dėyüben gidesiz

61a-14 inşāʾallāh ol size buġday vėre
gönŋliŋizi ẖoş ėdüben göndüre

61a-15 öper ḳucar yaʿḳūb oġlanlarını
göndürüben çıḳdılar cānlar cānı

61a-16 dün gün yola gidüp sürdiler
varuban mıṣr şehrine girdiler

61a-17 onı daẖı bir ṣoḳaḳda yürür
gideriken yolları bir yere varur

61b-1 gördiler kim bir yüce köşk ü sarāy
pencerede görünür bir görklü ay

61b-2 cemʿ oluban ol arada ṭurdılar
her birisi ḥayrān olup ḳaldılar

61b-3 yūsuf anda baḳup anları görür
āh ėdüben çaġırur naʿra urur

61b-4 ʿaḳlı geldi başına gör nėder
ol arada düşüben ʿaḳlı gider

61b-5 pencerede bildi ol ḳardaşların
dökdi ḳara gözlerinden yaşların

61b-6 şordı vardı yūsufa ebū ḥasan
gėne aġlatduŋ bu gözleriŋi sen

61b-7 saŋa ne oldı ki uġunduŋ bu gün
sulṭān iken ḳayġuya dalduŋ bu gün

61b-8 yūsuf ėydür vezīre ṭurasın
şol gelenleriŋ ḳatına varasın

61b-9 bunlardan sor ki bunlar nėrden gelür
yā dımışḳıdan yāḫūd kenʿ ānda gelür

61b-10 hele bunlar şimdi yoldan geldiler
yürüyüben ḫāllerinden ḳıldılar

61b-11 bunları al bunda sarāya getür
yėyip içüp bir dem anda otur

61b-12 yūsuf emriyle vezīr varur getürür
köşkden iner varur anları görür

61b-13 bunları alup sarāya getürür
her birini bir tekkeye geçürür

61b-14 etmek ḥelvā pirinc ile aş
dökdi öŋlerine ger dürli lavaş

61b-15 şol ḳadar niʿmet yedürdi anlara
ṭoydı bunlar ḫoş laṭīf büryānlara

61b-16 her biri ḥayrān olup ṭaŋladılar
taŋrınuŋ ḳudretiŋi aŋladılar

61b-17 dėdiler ki işbu pādişāh bizi
ḳatı ḫoş ṭutdı ʿaceb nedür sözi

62a-1 yoḳsa bizi key bezirgān mı ṣanur
yükimizi dürr-i mercān mı ṣanur

62a-2 yükimiz ḳara ḳura geçe göçe
geydügimiz çuḳa ʿabā uçdan uça

62a-3 şemʿūn arada duruban söyledi
ol daḫı birḳaç keleci eyledi

62a-4 işbu kişi atamuzı işidür
ibrāhīm oġlı dėyü ḫoş kişidür

62a-5 bize andan ötüri ikrām ėder
yoḳsa bizüm gibi yoḥsulı nėder

62a-6 döndi yehūzā ulu ḳardaşları
işbu sulṭān bize dürlü aşları

62a-7 bişürüben yedürdi bunda bize
dėyelüm maʿnāsını nedür size

62a-8 gördi ṭonımuz bizüm key ḫaḳīr
key żaʿīf key ḫafīf key faḳīr

62a-9 şefḳat ėtdi bizi bunda oḳudı
dürlü aşlar dökdi ḥelvā ḳodı

62a-10 anuŋçün bizi bu aġırladı
geldi bizümile aşlardan yedi

62a-11 ol kelāmı kim bular eylediler
gelüp anı yūsufa söylediler

62a-12 kendüyi ṭutmadı yūsuf aġladı
āh ėdüben cigerini ṭaġladı

62a-13 yūsuf ol ḳardaşların sekizin
bilmişdi illā anuŋ ikisin

62a-14 bilmedi ol iki ḳardaşını
ol iki ʿazīz yoldaşını

62a-15 dėdi yā sübḫān ʿaceb ne kişidür
kim benüm ḳardaşlarımıŋ işidür

62a-16 bunı dėrken cebrāʾīl indi yere
kim ol iki kişiden ḫaber vère

62b-1 dėdi ey yūṣuf yehūzā ḳardaşıŋ
budur ol oġlaniken yoldaşıŋ

62b-2 ol birisi ḳardaş durur saŋa
adı şemʿūn aŋasın sen yaŋa

62b-3 yūsuf oġluna buyurdı şol sāʿat
dėdi bunları al bir yere ilet

62b-4 bunları ikiledin ḳonuḳlaġıl
bunların göŋüllerin sen ṣaḳlaġıl

62b-5 aŋlara şeker şerbeti içürüŋ
işbu ḥelvā dürlü niʿmetler vėrüŋ

62b-6 dėdü gibi bunları ṭoyladılar
ḥürmet-i iʿzāz-ı ikrām eyledi

62b-7 bunlar anda yemek içmekde ḳalur
yūsuf dāʾim anlara ʿizzet ḳılur

62b-8 bunlara ḳarşu mıṣr yoḫsulların
cemʿ ėderdi dāʾimā yoḥsulların

62b-9 bunları evlere ḳoyarlar idi
ulu küçi hem ṣayrulardı

62b-10 ol ḫalḳ ṣaġışınca etmegi
bişürür üleşdürür mıṣr begi

62b-11 yaʿḳūbuŋ oġlanları bunı görür
her birisi bu işe ṭaŋa ḳalur

62b-12 dėdiler kim ne görklü şāh olur
her bir işde necesi āgāh olur

62b-13 birbirine baḳışup söyleşdiler
her birisi bir keleci açdılar

62b-14 dėdiler kim bunda aşlıḳ bahāsı
biŋ iki yüz aḳca durur vėresi

62b-15 işbu ḳızlıḳda bunca yedürür
kendüye şükr ü ṯenālar dėdürür

62b-16 buncılayın bir cömerd ḳanda ola
varise gėne meger bunda ola

62b-17 yüzi gökcek sözi şirīn ḫulḳı ḫoş
luṭf-ı iḥsānı hem ḫulḳı ḫoş

63a-1 her birisi yūsufı medḥ eyledi
ḥüsnini vü ḥulḳını şerḥ eyledi

63a-2 andan ṣoŋra yūsuf örtdi yüzin
bunlar söz eyledi kendüzin

63a-3 köşkden inüp geldi ḳardaşlarına
ṣora göre ḥāllerin işlerine

63a-4 yūsuf ėydür ey yigitler ḥāliŋüz
baŋa söyleŋüz aḥvāliŋüz

63a-5 ḳanḳı ıḳlīmden gelürsiz bu yola
söyleyesiz söylemedin kim bile

63a-6 kimiŋ oġlanlarısız vaṣf ėdesiz
baŋa esrārıŋuzdan keşf ėdesiz

63a-7 onuŋuz daḫı ḳamu ḳardaş mısız
yoḳsa kervān ehli yoldaş mısız

63a-8 yėyüp içüp bunda çoḳ durmayasız
bana iḫbārıŋızı bildirmeyesiz

63a-9 ḳaç ḳardaşlarsız baŋa söyleyesiz
gizlemeyüp ḥāliŋiz vaṣf ėdesiz

63a-10 bunlar ėydür cümlemüz kenʿānīyüz
ol risālet baḥrınuŋ mercānıyuz

63a-11 atamuz yaʿḳūb peyġamber durur
kim benī isrāʾīle rehber durur

63a-12 ibn-i yāʾmindür birimizin adı
anı bizüm atamuz evde ḳodı

63a-13 bir küçücük ḳardaşımuz vardı
atamuz anı ḳatı sever idi

63a-14 atamuza anuŋ ʿaşḳ yāriydi
ḥüsn içinde bī-naẓīr idi

63a-15 adı yūṣuf idi ṭaġda ḳurt yedi
atamuz anuŋçün ġuṣṣa yedi

63a-16 yūsuf ėydür hey necedür söziŋüz
eyü söyleŋ devşürüŋ kendüŋüz

63a-17 bir kişi kim kendü peyġamber ola
sevgüsi gerek kim berāber ola

63b-1 anlar ėydür sen anı göreydüŋ
mıṣr ilin bir naẓardan vėreydüŋ

63b-2 atamuz anuŋ şimdi derdiyle
ağlamaḳdan gözleri vėrdi yele

63b-3 şimdi gözsüz oldı evde oturur
yūsufuŋ adın aŋuban āh urur

63b-4 yūsuf anlaruŋ dėdügin aŋladı
cān içinde āh ėdüben iŋledi

63b-5 yūsuf ėydür ey yigitler dėrilüŋ
mālıŋuz getürüp buġday alıŋuz

63b-6 iki yüz biŋ dirhem hem çıḳardılar
yūsufa buġday bahāsı vėrdiler

63b-7 yūsuf ėydür getürüŋ çuvalıŋuz
aḳcaŋuza göre buġday vėrevüz

63b-8 yūsufa çuvalların getürdiler
duʿā ḳılup ḳarşusına vardılar

63b-9 buġday ṭoldurdı çuvallarına
bunları yolladı illerine

63b-10 buġda içinde gerü akcaların
gizledi zīrā bilürdi ḥāllerin

63b-11 geldiler çuvallarını diŋeldiler
yükledüben develerin gitdiler

63b-12 gitmişiken bunları gėrü oḳur
ḳorḳudan her biri oldı ḥaḳīr

63b-13 dėdiler kim bizi neçün döndürür
ikiledin meger bizi göndürür

63b-14 vardılar ikrām ėdüben ṭurdılar
ne buyurursın dėyüben ṣordılar

63b-15 yūṣuf ėydür çünki anda varasız
ataŋuzuŋ görklü yüzin göresiz

63b-16 benden aŋa çoḳ selām eyleyesiz
ne dėyelüm luṭfuŋuz söyleyesiz

63b-17 gėrü dönüben baŋa gelürseŋüz
gelüben benden taḫıl alursıŋuz

64a-1 ibn-i yāʾmin daḫı alup gelüŋüz
daḫı benden dürlü niʿmet alıŋuz

64a-2 sizi görenden beri sevdim sizi
anda varup zinhār unutmaŋ bizi

64a-3 anı daḫı getürüŋ tā ki görem
gėne size ėyü buġdaylar vėrem

64a-4 daḫı bunlar yola girüp gitdiler
ḳanḳı ilden ḳaldılar şāre gitdiler

64a-5 ol ilüŋ ḳavmi buları ḫoş ṭutar
ḥürmet ėder birbirinden daḫı bėter

64a-6 bunlar mışra gelür iken bizi
söylemediler bize kimse sözi

64a-7 her biri fikr ėdüben söyledi
her birisi taʿaccüb eyledi

64a-8 dėdiler ki bize bir ʿālī naẓīr
ol naẓardandur bize bu kār u bār

64a-9 yūsufuŋ görklü ḳoḳusu bunlara
eṣer etmişdi şehrde anlara

64a-10 iblīs ol ḳoḳuyı ṭutdı baġladı
geldi yolda meger ḥīle eyledi

64a-11 bunlaruŋ zeninden ol ḳoḳuları
ṣaḥḥ ḳıldı boş ḳıldı bunları

64a-12 tā ki yaʿḳūb ol ḳoḳuyı bilmeye
yūsufı isteyü mışra gelmeye

64a-13 arḳurı çıḳdı bularuŋ yolına
kim ėriser ol laʿīnüŋ fiʿline

64a-14 naʿra urur çaġırur duruŋ duruŋ
ḳançarudan gelürsiz ḫaber vėrüŋ

64a-15 bunlar ėydür biz mışrdan gelürüz
bizi eglemegil yolda ḳaluruz

64a-16 iblīs anlardan yūsufuŋ ḳoḳusın
ṣaḥḥ ḳıldı ol şaḳī ol bī-dīn

64a-17 çünki bunlar evlerine geldiler
ataların saġ esen buldılar

64a-18 ataların dest-pūş eylediler
nėtesin ata dėyüben ṣordılar

64b-1 yaʿḳūb anları görüben güler
bunlar ėydür atamuz nite güler

64b-2 güler iken gerü döndi aġladı
āh ėdüben yüregini ṭaġladı

64b-3 dėdiler kim göricek bizi ata
güldüŋ şimdi aġlamaḳ durur nite

64b-4 yaʿḳūb ėydür çünki gördüm yüziŋüz
çün işitdim ol şekerden söziŋüz

64b-5 sizden ėrdi burnuma ḫoş rāyiḥa
ruḥ-ı reyḥān buldı cümle cāyiḥa

64b-6 bārī cennet ṣandı cānım ol yeli
ḳafesde oynatdı cānım bülbüli

64b-7 ṣonrā geldi cānıma çirkīn ḳoḳu
ol ḳoḳudan aġladım taŋrı ḥaḳḳı

64b-8 yaʿḳūb oġlanlarına dönüp ṣorar
mıṣr şehrinden baŋa vėrüŋ ḫaber

64b-9 mıṣr şehr-şāh ehli īmān mıdur
siz neye ṭaparsız andan mıdur

64b-10 size buġday vėrdi mi söyleŋ baŋa
luṭf-ı iḥsānını şerḥ eyleŋ baŋa

64b-11 bunlar ėydür ey ata diŋle sözi
ḥürmet ėtdi ḳatı ḫoş ṭutdı bizi

64b-12 dīni islām dīnidür ey atamuz
oḳur ṣuḥf-ı ibrāhīm aŋlaruz

64b-13 cümlemüzi oḳuyuban ṭoyladı
dile gelmez çok keremler eyledi

64b-14 bize dėdi çünki gerü gelesiz
ḳatıŋuzda bir dilek var bilesiz

64b-15 ibn-i yāʾmīni bile getürüŋ ben görem
aŋa daḫı altun buġday ben vėrem

64b-16 illā dün gün bizden seni ṣorar
nėtedür ol ḳayġulardan bī-baṣar

64b-17 emdi bizden ibn-i yāʾmīni diler
yā ata söyledük işbudur ḫaber

65a-1 dėdi bize ibn-i yāʾmīni aluŋ
baŋa degin anuŋla siz gelüŋ

65a-2 emdi ata ne buyurursın sen bize
tā kim ol sulṭān ne dėdük size

65a-3 yaʿḳūb ėydür ol bir oġlum aldıŋuz
ḳurda yedürüp yabana ṣaldıŋuz

65a-4 geldüŋüz ki bunı daḫı alasıŋuz
ikiledin bizi maḥzūn ḳoyasız

65a-5 ol birinüŋ derdi daḫı getmedi
yüregimüŋ zaḫmı henüz getmedi

65a-6 gėne bunı daḫı alup gidesiz
daḥı bėter beni dertlü ėdesiz

65a-7 ey oġullar bunı baŋa söylemeŋ
vėrmezem bunı size ayruḳ dilemeŋ

65a-8 bunlar ėydür gerçek ėderseŋ baba
emegimiz ḳılmaġıl bizüm hebā

65a-9 ṣuḥf-ı ibrāhīme and vėrgil bize
inşāʾallāh uymayavuz iblīse

65a-10 taŋrıya ışmarlayup vėrgil anı
taŋrı bu kez hem sevündüre seni

65a-11 vėrdi yaʿḳūb sözlerini şımadı
bunlara ayruḳ keleci dėmedi

65a-12 yaʿḳūb ėydür ḳanı siziŋ buġdayıŋuz
döküŋ anı kīle yük yük şayıŋuz

65a-13 dėrilüp çuvallarını aşdılar
her birinüŋ aġız baġın şeşdiler

65a-14 aḳçaları gerü çuvaldan çıḳar
sevnüşüben birbirlerine baḳar

65a-15 yaʿḳūb anı işidüben neyledi
başına elin uruban söyledi

65a-16 çün bizüm vėrdügimiz begenmedi
gizledi aḳcayı size dėmedi

65a-17 emdi aluŋ ibn-i yāʾmīni varuŋ
gerü ne dėrse ol mālik siz görüŋ

65a-18 ibn-i yāʾmīni aluban getdiler
işid anda kim bunlar netdiler

65b-1 yaʿḳūb ėydür size vardur bir sözüm
ḳayġu birle görmez oldı bu gözüm

65b-2 ṣaġ esen çünki mıṣra varasız
ol mıṣr şehrin baḳuban göresiz

65b-3 bir ṣoḳaḳda cümleŋüz girmeyesiz
bir arada dėrilüp ṭurmayasız

65b-4 her biriŋüz ikin ikin olasız
mıṣr şehrine sulṭān ḳatına varasız

65b-5 bir ṣoḳaḳda cemʿ olup durursaŋuz
şehr içine girüben yürürseŋüz

65b-6 bir arada çünki sizi göreler
ne yigitlerdür dėyüben ṣoralar

65b-7 ḳardaşuz dėyü cevāb eyleyesiz
dildeki size baŋa söyleyesiz

65b-8 dėdiler ata ne dėrseŋ dutaruz
emriŋi dutup duʿāŋı öterüz

65b-9 bunı dėyüp yola ʿazm eylediler
kūh-ı ṣaḥrā ṭaġı ṭaşdan geşdiler

65b-10 ėrdiler mıṣruŋ öŋünde ṭurdılar
her ikisi bir ḳapudan girdiler

65b-11 ibn-i yāʾmīni yalŋuz ḳodılar
sen daḫı bu ḳapudan gir dėdiler

65b-12 giresin sulṭān ḳatına varavuz
bir uġurdan pādişāh görevüz

65b-13 ibn-i yāʾmīn bāb-ı kenʿānda girür
ol gün ol ṣoḳāḳ içinde yürür

65b-14 her kime uġrasa ṣorar yol ḳandadur
ṣorduġına kim ḫoca ḫarmandadur

65b-15 kimse bilmez ibn-i yāʾmīn dilin
gide gide azdı yol ṭutdı bėlin

65b-16 zīrā bunuŋ dili ʿimrān dilidür
hem daḫı illeri kenʿān ilidür

65b-17 ibn-i yāʾmīn ḫayretde ḳalur aġladı
ben bu şehrde yolum azdı dėdi

65b-18 şol sāʿat indi çalapdan cebrāʾīl
yūsufa selām ḳıldı ėydür ki bil

66a-1 ibn-i yāʾmīn geldi ḳarşu varasın
ḥasretiŋdür varup anı göresin

66a-2 oḫşayu oḫşayu alup gelesin
sarāyıŋa girüben şāẕ olasın

66a-3 deveye binüp ṭonuŋ degüşüresin
yolı azmaya tezcek ėresin

66a-4 bindi yūsuf deveye sürdi gelür
gelüben ṣoḳaḳda ḳardaşın bulur

66a-5 niḳāb örtdi yüzini göstürmedi
varur iken gözi yaşı ṭurmadı

66a-6 çün ḳatına vardı ḫoş vėrdi selām
dėdi ey yigit nedür enām

66a-7 dėdi ey yigit baŋa söyleyesin
kendü ḫālinden ḥikāyet eyleyesin

66a-8 yėrüŋ yurduŋ dīnüŋ nedür
kimiŋ aṣlısıŋ aduŋ nedür

66a-9 seni görenden beri sevdim seni
zīrā görklü ḫulḳa olmışsın ġanī

66a-10 ibn-i yāʾmīn söze geldi söyledi
yaʿḳūb oġlıyım dėyüben şerḥ eyledi

66a-11 baŋa göster sulṭānuŋ taḫtıŋ görem
kerem eyle tā ki ben anda varam

66a-12 ibn-i yāʾmīn ėydür sen ne bildüŋ ʿimrān dilin
ne bilürseŋ görmedüŋ kenʿān ilin

66a-13 yūsuf ėydür ilimiz kenʿān durur
ṭoġduġımuz yer ezelden ol durur

66a-14 yoḳsa ne bilürdüm ben bu dili
hele gördüm gül yüzüni bülbüli

66a-15 yūsuf anda bilerzügin çıḳarur
ibn-i yāʾmīne anı ṣunı vėrür

66a-16 laʿl-i yāḳūt cevher taşların
işlemişler ol bilerzük başların

66a-17 ibn-i yāʾmīn anı görüp sevinür
ṣunup alup anı ḳoluna urur

66a-18 yūsuf ėydür daḫı var mı yoldaşıŋ
ḳardaşıŋ ėşiŋ yāriŋ yoldaşıŋ

66b-1 ibn-i yāʾmīn ėydür on bir ḳardaşımuz
mıṣra geldük daḫı ėşi yoldaşuz

66b-2 atamuz bize vaṣiyyet eyledi
her birimüze oḳuyup söyledi

66b-3 bize dėdi çünki mıṣra varasız
her biriŋüz bir ḳapudan giresiz

66b-4 tā ki size ḫalḳın gözi degmeye
ṭoġrı yoldan çıḳaruban egmeye

66b-5 ʿacebā ben bunları ḳandan bulam
cemʿ olup sulṭānuŋ ḳapusına varam

66b-6 yūsuf ėydür gel gidelüm benümle
anları bulup alup gelem saŋa

66b-7 yūsuf anı aluban köşke varur
ḳamu ḳardaşların anda görür

66b-8 yūsuf ėydür işde iḫvetüŋ durur
bunı dėyüp ḳarşu yüzin burur

66b-9 yūsuf ėydür seni ḳardaşlaruŋa
uş getürdüm seni yoldaşlaruŋa

66b-10 ibn-i yāʾmīn ėydür ey görklü ḫerīf
vāy gökçek sözi ṭatlu şerīf

66b-11 seni görenden beri sevdim seni
zīrā görklü ḫulḳa olmışsın ġanī

66b-12 ṭatlu dilüŋ beni ʿāşıḳ eyledi
rūḥıma vėrdi ḳuvvet söyledi

66b-13 dilemezem ki cānım senden ayrıla
nėte ola cānı cāndan ayrıla

66b-14 seni görenden beri yüregim oynadı
cigerim içinde ḳanım ḳaynadı

66b-15 ey neçe ḥasretleri ḳavuşduran
neçeleri aġlariken güldüren

66b-16 ey neçeleri ayruyken vāṣıl ėden
neçeleri ümüzine ėrdüren

66b-17 ḳamu renc ü ḥākimi sensin hudā
ey neçe dertlülere dermān vėren

66b-18 neçelerüŋ ḥācetin revā ḳılan
ey neçelere bunca dürlü dert vėren

67a-1 neçeleri ġāfil ėdüp azduran
ey neçe gözsüzlere yol gösteren

67a-2 neçe ḫalḳıŋ bilüriken fiʿlini
raḥmetiŋ cümleye āsān vėren

67a-3 ey raḥīm ey kerīm ey ʿalīm
sensin ol ḳamuya dilek vėren

67a-4 ibn-i yāʾmīn ėytdi ḳardaşların
isteyüben buldı yoldaşların

67a-5 ibn-i yāʾmīn iḫvetle buluşur
birbirinüŋ ḥāllerini ṣoruşur

67a-6 ṣordılar kim ibn-i yāʾmīn ḳandasın
hele şimdi ḫoş güldüŋ ḫandesin

67a-7 yūsuf ölenden beri gülmediŋ
ḳatımuza buncılayın gelmediŋ

67a-8 ibn-i yāʾmīn ėydür ey devletlülerim
maʿden-i ḥulḳ-ı ṣafā iḫvetlerim

67a-9 gelüriken bir yigide uġradım
yolım azdı baŋa yol göster dėdim

67a-10 luṭf-ı ḥulḳıla baŋa ol söyledi
nece vaṣf ėdem ki baŋa neyledi

67a-11 söyledi ʿimrānīce anda baŋa
ḳorḳmaġıl yolı gösterem ben saŋa

67a-12 hem ḳolundan bir bilerzik çıḳarur
güle güle getürüp baŋa vėrür

67a-13 dėdi ḳardaşlarıŋa iletem seni
yoldaş oldı size getürdi beni

67a-14 anı görenden bu cānım oldı şād
görmedim ancılayın görklü nihād

67a-15 yehūzā ėydür işbu sözüŋ hep yalan
ḳanı ol bilerzük göster ʿayān

67a-16 ibn-i yāʾmīn bilerzügi çıḳarur
yehūzānuŋ eline ṣunı vėrür

67a-17 yehūzā ṭutup anı elinden alur
aŋarı beri baḳuban anı görür

67a-18 dėdi kim bu sırça bilerzük durur
fiʿl-ḥāl alup anı ḳoluna urur

67b-1 rūmīl anı görüben durı gelür
ḳardaşı ḳolını ṭutuban görür

67b-2 aradı anı ḳolında bulmadı
ḥayrān olup nėdesini bilmedi

67b-3 rūmīl ėydür ol bilerzük ḳandadur
ibn-i yāʾmīn ėydür uşda bundadur

67b-4 aluban ḳolına geçürdi ol anı
ibn-i yāʾmīnüŋ melūl oldı cānı

67b-5 yekine çekdi ḳolını oturur
ḳolında ṣıfr bilerzügin görür

67b-6 gördi gitmiş ḳolı boş durur
ėydür işbu neʿacāyib iş durur

67b-7 durdılar bilerzügi aradılar
ibn-i yāʾmīnüŋ ḳolında gördiler

67b-8 cümle ḳardaşlar alup daḳındılar
çün bu aḥvāli ḳamusı ṭuydılar

67b-9 ḳamu senden gider issine varur
ibn-i yāʾmīn ḳolına varur ṭurur

67b-10 daḫı kimse eylemedi kīl u ḳāl
dėdiler kim bilerzük saŋa ḥelāl

67b-11 gördiler kim ol ḥakīm-i raḳīb
ibn-i yāʾmīne baġışladı naṣīb

67b-12 sākin olup ḳamusı dek durdılar
birbirine ḳamu ögüt vėrdiler

67b-13 dėdiler kim ayruḳ anı dilemeŋ
ol bilerzük aŋa degdi söylemeŋ

67b-14 devleti taŋrı vėrür her bir ere
ḳıymeti allāh vėrür her bir cevhere

67b-15 fāʿil-i muṭlāḳ durur fiʿlinde ol
zīr-i ṣafā vėrür ṣadefde dürrlere

67b-16 ṣādıḳa ṣıdḳını ruhbān ėder ol
yol vėrmez hergiz ol mengülere

67b-17 güle rengü müşg ü ʿanbere ḳoḳı
vėrdi allāh boyı serv-i ʿarʿara

68a-1 ʿād ḳavmini helāk eyledi yėl
çün buyurdı taŋrı rīḥ-i ṣarṣara

68a-2 ʿömeri gör kim nece ṣaldı gürzini
kaʿbeden ṣaldı doḳundı ḳayṣere

68a-3 bir taş olur kim bahāsı iki pul
bir taş olur ḳıymeti yüz biŋ zerre

68a-4 çoḳ süleymān geldi dünyāya dėsem
illā ḥükm eylemedi ol leşkere

68a-5 illā dāvud oġlı süleymānı gör
ḥükm ḳıldı cümle ins ü dėvlere

68a-6 taḫtını yėl-i havāda götürürdi
bulmadı ol daḫı mevte çāre

68a-7 çoḳ ʿālī ṣūretlü erler geldiler
beŋzemediler ʿaliyy-i ḥaydāra

68a-8 bir naẓardan yıḳdı ḫayber ḳalʿasın
neler ḳıldı ol nebī ḫaybere

68a-9 yerlere daḫı şeref vėrmiş durur
nitekim vėrdi şeref yaġmurlara

68a-10 yeri gögi şāha muḥammed merḳadı
kim muḥammed vėrdi arḳasın yere

68a-11 ol resūl yatur faḫr ėdesiz
cümleye ḥūrī ḳuṣūr-ı kevṣere

68a-12 ḳanı ḳulaḳ kim ögüdüm ṭutasın
maʿrifet issi olasın bī-çāre

68a-13 aŋlayasın bilesin kendüzüŋi
kim nedensin neye geldüŋ bu şāre

68a-14 bu şāre girdiŋse bir çāre ėt
tā ėresin bir ṣāḥib-dil servere

68a-15 işbu çoḳ ʿazīzler var durur
ādemiseŋ yüri anları ara

68a-16 ḳader döne anları bulmaḳ gerek
bendi ṭut ġāfil olma ey yāre

68a-17 her gün ol diler daʿvet ėder
neçün uyup getmeyesin dilīre

68b-1 emdi ḳılalum bir ḫoş ʿayān
istimāʿ ėt ġaflete yatma uyan

68b-2 yūsuf anda bir sarāy yapup düzer
kendü ile atayı bile yazar

68b-3 atasından nece ayrılduġunı
ḳuyuya girüp nolduġunı

68b-4 ḳardaşları varuban ṣatdūġunı
aŋa üç dürlü ʿayb daḳduġunı

68b-5 ol sarāy içinde bir bir düzdürür
naḳş ėdüp pıŋarlara yazdurur

68b-6 tā kim ol ḳardaşlar aŋa gideler
her biri ol yazuları göreler

68b-7 ol sarāyda dürlü dürlü ḫālılar
döşediler kim otura bunlar

68b-8 yūsuf ėydür oḳuyasız anları
döşüyesiz dürlü dürlü ḫonları

68b-9 varuban oḳudılar ḳardaşların
kim yedüre eyledügi aşların

68b-10 ol sarāya girüp oturdılar
döşekler tekyeler ḳurdılar

68b-11 rūmīl ol sarāya girüben baḳar
dönüben ḳardaşlarına göz ḳaḳar

68b-12 kim baḳuŋ görüŋ bizüm aḥvālimüz
fāş olmış bunda kelli ḫālimüz

68b-13 cümlesi baḳuban naḳşı görür
her birinüŋ ensi endip oturur

68b-14 yüzleri ṣararuban ditreşdiler
ṣanasın kim bir uġurdan geçdiler

68b-15 sümüklerin bendleri hep şeşilür
aġızları içre barları ḳurur

68b-16 yėyesi geldi bunlar yemediler
iltifāt ėdüp bu nedür dėmediler

68b-17 yūsufuŋ yemegini yemek gerek
ḫona ṣalladur ne dėmek gerek

69a-1 kimse yemedi ol aşları
diŋmedi hīç gözlerinüŋ yaşları

69a-2 yūsuf-ı ṣıddīḳ buyurdı bunlara
neçün ṣunmazsınuz bu ḫonlara

69a-3 ḥāliŋüz nedür neçün aġladıŋuz
cigeriŋüzi ḳatı ṭaġladı ŋuz

69a-4 bunlar ėydür bu sarāyda bir ṣūret
yazılu gördi gözimüz ey pāk-i ẕāt

69a-5 yūsuf adlu ḳardaşımuz vardı
atamuz anı ḳatı severidi

69a-6 küçük iken ḳurda yedürdük anı
boynumuzda ḳaldı ḳardaş ḳanı

69a-7 ol ṣūret kim bu divārda yazludur
ne kim oldur ne ki bunda gizlidür

69a-8 nece beŋzetmiş bunı yazan kişi
zihī düzmiş bunı düzen kişi

69a-9 aġladuġımız oldur ey şāh-süvār
içimizde bil ki ḳardaş derdi var

69a-10 yūsuf anları ol evden çıḳarur
anlar ile bir eve daḫı varur

69a-11 yūsuf anda bunlara ögüt vėrür
dėr ki dünyā işi küllī bu durur

69a-12 dürlü dürlü aş niʿmet getürür
güle güle yanlarından oturur

69a-13 bunlara niʿmet döküp ḳonuḳladı
çünki bunlar yėyesilerden yedi

69a-14 ibn-i yāʾmin anda loḳma yėmedi
kimseye bir keleci hīç dėmedi

69a-15 gözi yaşlu baġrı başlu oturur
ḳayġu gelür ibn-i yāmini burur

69a-16 her zamānda āh ėdüp naʿra urur
bunı yūsuf baḳuban ḳarşu görür

69a-17 yūsuf ėydür neçün aġlarsın yigit
ḥāliŋ aḥvāliŋ nedür baŋa ėyt

69a-18 ḳamu ḳardaşlar yėyesi yediler
saŋa daḫı yėyesi yė dėdiler

69b-1 yėye yėye bıḳmaduŋ aġlar göziŋ
rāzuŋu ki dėgil söyle söziŋi

69b-2 ibn-i yāmin ėydür ey görklü paşa
bu devlet mālıyla sen çoḳ yaşa

69b-3 gėrü ol yeŋi eve ilet beni
bir ṣūret var görem ben anı

69b-4 anı göreli bu yüregim ṭaşar
ḳayġunuŋ deŋizi daḫı başından aşar

69b-5 yūsuf ėydür nedür ol ṣūretiŋ
kim bu ḳadar oda yaḳarsın cānuŋ

69b-6 ibn-i yāmin ėydür ol ṣūret benüm
ḳardaşıma beŋzer ey benüm cānım

69b-7 küçüçükken ḳurda yėdürdük anı
anı görenden beri yaḳdı beni

69b-8 yūsuf-ı ṣıddīḳ anda buyurur
ibn-i yāmin gerü anda varur

69b-9 ibn-i yāmin gėrü vardı ol eve
kim yüregi derdine ola devā

69b-10 vardı ol ṣūrete ḳarşu oturur
gāh aġlar gāh yüzin yere sürer

69b-11 emdi geldük biz daḫı söz açalum
maḥfile dürr-i maʿnā ṣaçalum

69b-12 yūsufuŋ bostānuŋa gül dikelüm
çevresine küllī sünbül ekelüm

69b-13 güller açulsun hem sünbülile
söze gelsün ḳumrılar bülbülile

69b-14 ʿūd ʿanber müşgle varalum
yūsufuŋ bostānuŋı ḫoş dėrelüm

69b-15 mest oluban gözlerimüz sürelüm
yūsufuŋ sözlerini hem yazalum

69b-16 söz düzelüm yazariken sözile
oḳuyanlar diŋleyenler arıla

69b-17 ḳamu bostānlar ṣoŋ ucı bozıla
illā yūsuf bostānı ebed ḳala

70a-1 taŋrı ögdi yūsufuŋ bostānını
taŋrı dėdi yūsufuŋ destānını

70a-2 kim mahāne bulısar bu destāna
mahāne bulan kişi oda yana

70a-3 söz ipi uzaḳ durur biz dürelim
nėtdi yūsuf ḳardaşına görelüm

70a-4 yūsufuŋ bir oġlı var idi laṭīf
ḥüsni içinde bī-naẓīr idi şerīf

70a-5 yūsuf ėydür ey oġul sen bilesin
ben ne dėrsem gerek anı ḳılasın

70a-6 şol sarāyda oturan kişi benüm
ḳardaşımdur hem senüŋ ʿammuŋ cānım

70a-7 varup anda ḳatına oturasın
bir dem oḫt anuŋ yüzin göresin

70a-8 durdı vardı atası söziyle
anuŋla bir dem oturdı beyle

70a-9 ibn-i yāmin çün yūsuf oġlın görür
ʿizzet ėder göricek öri durur

70a-10 vardı oturdı ibn-i yāmin yanına
şol ḳadar kim degdi ṭonı ṭonına

70a-11 bir dem uḫt başın aşaġa eyledi
ibn-i yāmin urḳun urḳun söyledi

70a-12 dėdi ey yigit ne görklüdür yüziŋ
yūsufa beŋzer senüŋ şirīn sözin

70a-13 seni görenden aŋa beŋzedürem
bir baŋā baḳ ṭoyınca yüziŋ görem

70a-14 küçük iken bizden ayrıldıydı
ḳurda yėdürdük öldiydi

70a-15 ṣūretiŋ hemān aŋa beŋzer senüŋ
ḳardaşım yūsuf durur ḫulḳın cānım

70a-16 seni görenden beri ditrer cānım
cigerimiŋ içinde ḳaynar ḳanım

70a-17 yūsufuŋ oġlı dönüp söyler aŋa
işid emdi bir ḫaber vėrem saŋa

70a-18 yaʿḳūb oġlı yūsufuŋ oġlı benüm
mıṣr içinde bil ki sulṭān oġlıyım

70b-1 yūsuf-ı ṣıddīḳ atam durur benüm
yaʿḳūb peyġamber dedem durur benüm

70b-2 ben yūsuf oġlıyım bilgil yā ʿammu
sözi yalan dėyenüŋ yeri ṭamu

70b-3 mıṣra gelicek saŋa ḳarşu varan
bilerzügin çıḳarup saŋa vėren

70b-4 hem aluban seni ḳardaşlarıŋa
götürüp ėrdürdi yoldaşlarıŋa

70b-5 ibn-i yāmin çünki bunı diŋledi
naʿra urup āh ėdüben iŋledi

70b-6 naʿra urdı yere urdı kendüzin
topraġa urdı ol nāzik yüzin

70b-7 öri ṭurdı ṣordı ḫasretim ḳanı
bunca yıldur derdiyle yaḳdı beni

70b-8 ḳardaşıma ḳavuşdurġıl göreyüm
ḳucuşuban dertlü cānım vėreyüm

70b-9 yūsuf oġlı ėydür ṣabr ėt varayum
atam baŋa ne dėr ben göreyüm

70b-10 vardı atasına ėydür ey baba
ben senüŋ emriŋde ḳıldım bir ḫaṭā

70b-11 ne ki dėdüŋ ol yigide söyledim
emriŋüzi aŋa aʿlām eyledim

70b-12 işidicek naʿra uruban düşer
ʿaḳlı fehm küllī başından şaşar

70b-13 yūsuf ėydür var anı ḳıġır getür
ḫizmet ile ṭapusında ḫoş otur

70b-14 dė aŋa kim atam ḳıġırur varalum
iki ḥasret birbirimiz görelüm

70b-15 vardı gider ibn-i yāmine gele
atası ḳatına gelüben göre

70b-16 geldi yūsuf girdi bir ḫalvet yere
girdi kim ḳardaşını anda göre

70b-17 yüzi üstünde niḳābıŋ getürür
bedr-i aya beŋzeyüben oturur

71a-1 yūsuf oġlı ibn-i yāmine varur
dur oturma seni atam ḳıġırur

71a-2 ibn-i yāmin durdı öŋünce varur
urḳun urḳun gözleri yaş indürür

71a-3 ibn-i yāmin varup ol eve girür
baḳuban yūsufı ḳarşuda görür

71a-4 āh ėdüben şol sāʿat düşer yere
yaḳın oldı şol ḳadar cānın vėre

71a-5 yūsuf ibn-i yāmini gördi geçer
gül ṣuyunı yüzin üstüne ṣaçar

71a-6 ibn-i yāmin ʿaḳlı gelüben ṭurur
iki ḳolın açuban ḳarşu varur

71a-7 ibn-i yāmin yūsuf ile görüşür
birbirini ḳucuşuban yalaşur

71a-8 şol ḳadar gözlerin giryān ėtdiler
şöyle kim kendülerden getdiler

71a-9 gökdeki ferişteler esirgedi
zihī yanmış dertlü ḳardaşlar dėdi

71a-10 aġlamaḳdan çünki fāriġ oldılar
ḥamd u şükr ḫāliḳa ḫoş dėdiler

71a-11 döndi yūsuf çün ḫaber ṣorar aŋa
ḳocacuḳ babam nėtdürdi baŋa

71a-12 daḫı ol ḳız ḳardaşım dīne ḫātūn
henüz aġlar benüm içün dün gün

71a-13 ibn-i yāmin ėydür atamuŋ ḥālini
ṣorarsaŋ ėydeyüm aḥvālini

71a-14 sen gidenden beri gözleriŋ yaşı
durmaz aḳar ḳayġudur anuŋ işi

71a-15 görmez oldı aġlamaḳdan gözleri
dün gün sensin anuŋ sözleri

71a-16 bir sāʿat özi anuŋ diŋlenmedi
bir gün ol bizi görüp diŋlenmedi

71a-17 gėce gündüz durmayup feryād ėder
tesbīḥ sensin dilinde yād ėder

71b-1 gözleri aġrıdı ḳayġudan anuŋ
derdi budur ki göre yüzin senüŋ

71b-2 daḫı ol ḳız ḳardaşıŋ miskīne
müşfiḳe vü miḥnete adı dīne

71b-3 ol daḫı yanar senüŋçün dün gün
aġlamaḳdan ol daḫı oldı zebūn

71b-4 sen gidenden beri yollar gözedür
gėcesini gündüze hem düzedür

71b-5 nėreden kervān gelürse ṣorar
kervān ehlin hem bir bir arar

71b-6 faḳīr oldı bir kilīm geydi egnine
senüŋçün yaḳılur miskīn dīne

71b-7 yūsuf ėydür vāveyletā yā leytenī
lem teled ümmü rāḥile min ebī

71b-8 yūsuf ėydür yā ibn-i yāmin pes gerü
tatursaŋ dur gelgil örü

71b-9 iḫvetüŋ ḳatına varup otur
ḳandasın dėrlerse ʿavreyü getür

71b-10 yūsuf ėydür yā ibn-i yāmin saŋa
bir ḫaber ṣoram dėyesin sen baŋa

71b-11 ibn-i yāmin ėydür söyle sözіŋi
güçle gördüm şol görklü yüziŋi

71b-12 ṣordı yūsuf ḥelāliŋ var mıdur
ol ḥelāliŋ saŋa mūnis yār mıdur

71b-13 ibn-i yāmin ėydür vardur ʿavratım
dün gündüz ėder baŋa ʿizzetim

71b-14 ataŋa dāʾim ṭaʿām eyleyen ol
anuŋla oturup söyleyen ol

71b-15 üç oġlım var durur andan fütūn
aŋınla eglenürem dün ü gün

71b-16 vėrdim anuŋ üçine üç dürlü ad
ol adıyla ḳıluram göŋlimi şād

71b-17 bir adı ḳurd ikinci adı ḳanı
hem üçünci adı yūsuf ʿaynı

71b-18 çün işitdi yūsuf bu adları
ṣordı nedür bu adlarıŋ maḳṣūdları

72a-1 bunlara bu adları vėrmek neden
ḳanı ḳurd yūsuf dėmek neden

72a-2 ibn-i yāmin ėydür ey ḫūb-ı cihān
görklü zātıŋdur bana genc-i nihān

72a-3 seni ataŋdan dileyüp aldılar
ne dėyelüm saŋa neler ḳıldılar

72a-4 gömlegüŋi hem ḳana buladılar
ḳurda bühtān ėdüben ḳolladılar

72a-5 gelüben ḳapuda efġān etdiler
gözlerini anda giryān etdiler

72a-6 ben daḫı oġlanlarımıŋ resmini
ḳanı ḳurd yūsuf vėrdim ismini

72a-7 tā ki derdüŋ bu cānımdan getmeye
bu ḳarındaş ismiŋi unutmaya

72a-8 yūsuf ėydür çoḳ şükr ki ḥaḳ beni
ölmedin ḳavuşdurdı gördim seni

72a-9 atamı daḫı çalabım göstere
cemʿ ėde dükelümizi bir yere

72a-10 yūsuf ėydür taŋrınuŋ dergāhına
umaram ḥasretime ėrem gėne

72a-11 rūzī ḳıla ḳādir-i muṭlaḳ baŋa
kim yüzim göre ol miskīn dīne

72a-12 ėrü vėre yaʿḳūb atam yüzine
beni göre ḳayġu teninden yuna

72a-13 ol ḫālıḳ ol kerīm-i yezdān-ı pāk
merḥem ėde buyura kim derdine

72a-14 kim ʿinayet taŋrıdan esirgeye
lā-cerem dermān ėriser āhına

72a-15 her kim anda ġāfilise bellü bil
raḥmet etmez ol kişinüŋ cānına

72a-16 meded eyle ey ḫudā ey bī-naẓīr
baḳma ey kerīm güm-rāhına

72a-17 meclīsi bunda tamām eyleyelüm
andan ṣoŋra yūsufı söyleyelüm

72b-1 yūsuf ėydür ibn-i yāmin ṭurasın
gėrü ḳardaşlar ḳatına varasın

72b-2 ben dahı bir dürlü tedbīr ėderem
tedbīrim budur saŋa buġday vėrem

72b-3 çuvalıŋuz dökdürüben göndürem
ḳızıl altun kīleyi anda gömem

72b-4 ḳanı kīle tīz buluŋ bunı dėyem
ḳamu çuvalları bir bir isteyem

72b-5 kīleyi bulam seni uġrı dėyem
gėrü sen otur bunlara ben kīn eyleyem

72b-6 ṭutam seni benümle ṭurasın
ṣoŋ ucı gerü atama varasın

72b-7 ibn-i yāmin bunı diŋleyüp ṭurur
gėrü ḳardaşları ḳatına varur

72b-8 çünki bunlar ibn-i yāmini görür
otururiken bunlar öri ṭurur

72b-9 dėdiler kim ne kişisin ey cüvān
neye geldüŋ eylegil bize ʿayān

72b-10 görklü yüzi bizi dil-şād eyledi
ḳamu ḳayġuyı bu dem menʿ eyledi

72b-11 ibn-i yāmin dėdi ben gördügüm
kim ėrişdim neye ėrdügüm

72b-12 ben sizi bunda görmeye idüm
ṣūretiŋüze baḳup ṣormayaydum

72b-13 ibn-i yaʾmini bunlar andan bilür
fehm ėdemezler sözin şöyle ḳalur

72b-14 ibn-i yāmin bunı dėyüp oturur
yūsuf daḫı purkaʿ uruban varur

72b-15 ol zamānda pādişāhlar kendüzin
gündüz olıçaḳ bururlardı yüzin

72b-16 yūsufı göriçek bunlar ṭurdılar
bir uġurdan yüzi yere ḳodılar

72b-17 geçdi yūsuf daḫı anda oturur
maṭbaḫa buyurdı ḫonlar getürür

73a-1 ol gün anda bunları ḳonuḳladı
her birinüŋ egnine ḫilʿat dėdi

73a-2 çün yėyüben yemi getürdiler
şeker şerbetleri getürdiler

73a-3 içdiler ol şeker şerbetlerin
geydiler ol ḳıymeti ḫilʿatların

73a-4 ḫizmet ėdüp her birin aġırlayup
dėdi bunlara ne dilersiz geyüp

73a-5 bunlar anda duʿā alḳış eylediler
çünki anda çoḳ keremler gördiler

73a-6 yūsuf ėydür bunda neye geldiŋüz
eyleyiŋüz daḫı ḳızlıḳ mı nolduŋuz

73a-7 bunlar ėydür buġdaya geldük gėne
hem daḫı sizi görmeye geldük yene

73a-8 atamuz size çok çok vėrdi selām
bizüm ile çoḳ ögüt vėrdi kelām

73a-9 gerü bize ėyü buġdayı vėresiz
göŋlümüzi ḫoş ėdüp göndüresiz

73a-10 yūṣuf ėydür ṭapu ḫizmet ėdeyüm
dilegüŋüz vėrüben göndüreyüm

73a-11 yūsuf ėydür getürüŋ çuvalıŋuz
şimden gerü ḫoş olısar ḥāliŋüz

73a-12 buġdayı çuvallarına ṭoldurur
ḳızıl altun kīle ölçdürür

73a-13 ibn-i yāmin çuvalına kīleyi
gizledi yūsuf ki ḳıla ḥīleyi

73a-14 ʿāḳıbet çuvalların yükletdiler
yüz ṭutup atalarına gitdiler

73a-15 gideriken ıssı günde yandılar
yüki yıḳup bir ḳonaḳda ḳondılar

73a-16 yūsuf ėydür neye ṭurursuŋuz binüŋ
ol giden yigitleri varın ṭutuŋ

73a-17 uġrı imiş bunlar gör nėtdiler
ḳızıl altun kīleyi alup getdiler

73b-1 varuŋ anları ṭutuban getürüŋ
baŋa degin anları hep yetürüŋ

73b-2 şol sāʿat artlarına atlandılar
ol yigitler ḳatına hep vardılar

73b-3 yetdiler ol ḳalfayı döndürdiler
yüklerin develerin indürdiler

73b-4 dėdiler kim inneküm le sāriḳūn
bunı işidüp cümlesi oldı zebūn

73b-5 yaʿḳūb oġlanları cemʿ oldılar
ulı küçi bir araya geldiler

73b-6 dėdiler neye ṭutarsıŋuz siz bizi
ḥāşā bizden uġrılıḳ kesüŋ sözi

73b-7 bunlar ėydür yaʿḳūbun oġlanları
uġrı olmaya ol arıdur cānları

73b-8 and içelüm ṣuḥf-ı ibrāhīm ḥaḳḳı
daḫı ismāʿīl atam dedem ḥaḳḳı

73b-9 enbiyālar atası ādem ḥaḳḳı
ḥācerüŋ ol ḳazduġı zemzem ḥaḳḳı

73b-10 kāʿ be dīvārındaki ṭaşlar ḥaḳḳı
ibrāhīm yėdürdügi aşlar ḥaḳḳı

73b-11 ḥāşā bizden ki biz uġrı olavuz
eger yalanla bu şehre gelevüz

73b-12 dėdi gizlemeŋ kīleyi çıḳaruŋ
ṭamʿ etmege gėrü siz anı vėrüŋ

73b-13 bunlar ėydür gel yüklerimiz ara
bī-günāh söz işimiz ḥaḳ oŋara

73b-14 ḳanḳımuzda bulunursa ol kīle
depelerüz anı vėrürüz ele

73b-15 ol zamānda uġurlanursa
issi anı gelüp dilerise

73b-16 māluŋ issi uġruyı alurdı
mālı ile evine gelürdi

73b-17 ḫizmet ėderdi evinde iki yıl
baḳcasını depdürürdi aŋa bil

74a-1 andan anı āzād ėderlerdi
alḳış iḥsānla gelüp giderlerdi

74a-2 ol zamānda ṣuḥfuŋ emri buydı
ibrāhīm daḫı bu emri ėderdi

74a-3 ḳanḳımuzda çıḳarise bu kīle
ḳulı olavuz onumuz da beyle

74a-4 şarṭ ėdüben yürüyüp aradılar
her birinüŋ raḫtın açup gördiler

74a-5 arayu arayu ṣoŋra geldiler
ibn-i yāmin çuvalında buldılar

74a-6 yaʿ ḳūbuŋ oġlanların hep aldılar
yūsufuŋ taḫtı öŋüne geldiler

74a-7 yūsuf ėydür hey utanmazlar netdüŋüz
kīle uġurlayuban getdüŋüz

74a-8 ol gün anda anlara ḫışm eyledi
taḫt öŋünde anlara söyledi

74a-9 ben sizi aġırlayup kişiledim
ben sizi ḳonuḳlayup ʿizzetledim

74a-10 yaʿ ḳūbuŋ oġlı siz aḫı nolduŋuz
neçün benüm kīlemi alduŋuz

74a-11 her birisi başın aşa eyledi
ḳorḳularından cānları oynadı

74a-12 başlarını ḳaldurup söylediler
bir ʿ acāyib ḥikāyet eylediler

74a-13 dėdiler ey şāh-ı sulṭān-ı cihān
saŋa fedā olsun bu cism-i cān

74a-14 bizde ṣuç yoḳdur bu güm-rāh eyledi
uġrı oldı ḳatı günāh eyledi

74a-15 bunı daḫı sen bizden bilmegil
saŋa vėrdük ne dėrseŋ dėgil

74a-16 bir ḳarındaşı daḫı vardı bunuŋ
dėyelüm işidesin vaṣfın anuŋ

74a-17 ol daḫı uġrı idi buncılayın
uġrılıḳda kimse almazdı elin

74b-1 adı yūsuf uġrulıḳ eyler idi
yalanı gėrçek söyleridi

74b-2 anı daḫı buncılayın dutdılar
ikileyin māl issine ḳul etdiler

74b-3 bu arada yūsufa ḳardaşları
daḳdılar yūsufa yavuz işleri

74b-4 bilmediler kim yūsufdur söyleyen
bunlar güle ḳarşu yarġu eyleyen

74b-5 ḥāşā andan kim yūsuf uġrı ola
enbiyālar tā ebed doġrı ola

74b-6 yūsufuŋ bir ḥūb ṭayāsı vardı
yūsufa göŋli düşüp sever idi

74b-7 çün yūsufı esirgedi egmedi
göŋlini yaŋa hīç vėrmedi

74b-8 gėrü durdı bir ḥīle ėdiser
görgil emdi yūsufa neyleyiser

74b-9 ol ṭayā yūsuf ardınca ulur
görgil emdi yūsufa neler ḳılur

74b-10 ṭayā bir gün yūsufı varur görür
ḳarnı terleyü yatmış uyur

74b-11 ṭayā altun bilerzügin çıḳarur
yūsufuŋ bilegine anı urur

74b-12 dürtüben yūsufı anda uyarur
aluban atası ḳatına varur

74b-13 yūsuf anda bilerzügi görmedi
işbu kimüŋdür dėyüben ṣormadı

74b-14 anda ol ṭayā duruban söyledi
işid ėmdi ṭayā ne fitne eyledi

74b-15 durdı vardı yaʿḳūba gör ne ėdem
bilerzügim yoḳ ḳolımda ben nedem

74b-16 bilerzügimi yūsuf uġurladı
bu sözi yūsuf işiddi ditredi

74b-17 yūsuf ėydür ḥāşā benden ey baba
kim ḳara ėdem yüzim senden yā baba

75a-1 ṭayā ėydür yalan durur andadur
işde bilerzük yūsuf ḳolındadur

75a-2 yūsuf anda ḳolın ṣıġar görür
ṭāyānuŋ bilerzügi anda ṭurur

75a-3 yūsufuŋ beŋzi ṣarardı ḳorḳudan
dėdi baŋa işbu gülmek neden

75a-4 yaʿḳūb anı göricek durdı öri
dėdi kim ṭayā yūsufı alġıl get gėrü

75a-5 ṭayā yūsufuŋ elin aldı gider
iki yıl yūsuf aŋa ḳulluḳ ėder

75a-6 bir rivāyet daḫı vardur söyleyem
diŋleyenlere anı şerḥ eyleyem

75a-7 yūsufa yalancıdur dėdükleri
uġrı dėyüp iftirā etdükleri

75a-8 yūsuf evlerinde ṭaʿām yeriken
bir iki etmek alurdı yeriken

75a-9 uġrılayın yekine ṣoḳaridi
anı anuŋ ṭayāsı ṭuyar idi

75a-10 getürürdi yūsuf ol etmekleri
yoḫsullara vėrürdi anları

75a-11 yūsufa uġrı dėdükleri budur
her zuhrīn yedükleri budur

75a-12 yūsuf ėydür işiŋüz siziŋ uz degil
sözledügüŋüz söz söz degil

75a-13 maʿlūm oldı nā-ḥāḳ iş işledüŋüz
gerü yalan sözlere başladuŋuz

75a-14 ataŋuzı bunca yıllar aġlatduŋuz
ḳardaşıŋuzı varuban ṣatdıŋuz

75a-15 size bu sözi yalan söylemezem
şöyle etdüŋüz nihān eylemezem

75a-16 ataŋuzıŋ göŋlin azarladuŋuz
ol sebebden yavuz oldı adıŋuz

75a-17 iki yıl zindānda yatsun bu dėdi
ḫūn tamām oldı çıḳup getsün dėdi

75a-18 yūsuf anda ibn-i yāmini ṭutar
iletüben zindān ehline ḳatar

75b-1 bunlar ėydür yā sulṭān bilgil dėdi
atamuzın duʿāsın alġıl dėdi

75b-2 atamuz bunı bizden ḳatı sever
yola baḳar ne vaḳt gele dėyü ėver

75b-3 yā daḫı birimüzi yerine alasın
ibn-i yāmini bize iḥsān ėdesin

75b-4 yūsuf ėydür yazḳı bu eyledi
her biriŋüz emdi baŋa neyledi

75b-5 vėrmedi yūsuf bunlara ḳardaşların
aġu eyledi yedügi aşların

75b-6 cümlesi bir araya dilerdiler
işid emdi kim bunlar ne ḳıldılar

75b-7 yehūza ėydür gelüŋ bir iş ėdelüm
zindānı başup ḳardaşımuz alalum

75b-8 oturuban danışıḳ eylediler
her biri bir dürlü söz söylediler

75b-9 ṭuralum zindān ḳatına varalum
bir kezden ḳatı naʿra uralum

75b-10 bize ḳarşu geleni hep ḳıralum
ḳardaşımuzı alup yola gidelüm

75b-11 bunlaruŋ tedbīrini yūsuf bilür
küçi oġlı māmīli yūsuf alur

75b-12 dėdi ey māmīl varasın bunlara
bir ḫaber dėyelüm ḳılasın anlara

75b-13 bunlar anda varuban çaġırmadın
naʿra urup zindān ehlin ḳırmadın

75b-14 tīz yeri bunlaruŋ arḳasın ṣıġa
kim çalabım bunlaruŋ ḫışmın yıġa

75b-15 ṭurdılar zindān ḳatına vardılar
cemʿ olup ḳapusında ṭurdılar

75b-16 māmīl anlara şol sāʿat varur
eliyle arḳaların hep ṣıġar

75b-17 güçleri ḳuvvetleri hīç ḳalmadı
her birisi noldugını hīç bilmedi

76a-1 ḳuşlıḳ oldı anlar anda ḳaldılar
ittifāḳ ėdüp naʿra urdılar

76a-2 bunlaruŋ āvāzı hīç çıkmadı
kimsene bunlara hergiz baḳmadı

76a-3 yehūzā ėydür ey ʿazīzler nolduŋuz
ḳuşlıḳ oldı bu arada ḳaldıŋuz

76a-4 āvāzımuz ḳuvvetimüz ḳalmadı
zindān ehli geldügimiz bilmedi

76a-5 bunlar ėydür bir oġlan geldi bize
iki elin urdı hep arḳamuza

76a-6 gevdemüzde ṣavt-ı ḳuvvet ḳalmadı
biz dėdügümüz nėdelüm olmadı

76a-7 işbu şārda peyġamber oġlı var
taŋrı bu ḳażāyı gėrü ṣorar

76a-8 bunlar işbu keleciye ṭaldılar
bunda taŋrı ḳudreti var bildiler

76a-9 kişi ṣalup yūsuf anları oḳur
getürüben anlara ḳatı ḳaḳır

76a-10 ben sizi aġırlayuban ṭoyladım
ʿizzet-i iʿzāz ü ikrām eyledim

76a-11 siz dėrildiŋüz ki naʿra urasız
mıṣr ḫalḳını tamāmen ḳırasız

76a-12 sizcileyin bunda erlik yoḳ mıdur
naʿra urup çaġıran çoḳ mıdur

76a-13 ben daḫı size bir nesne gösterem
ʿaḳlıŋuz bī-hūş olup başda ṣıza

76a-14 ṭurdı yūsuf ayaġın depdi yere
ditredi köşki sarāyı manẓara

76a-15 mermeridi ol sarāy dīvārları
ḳaldı az kim yıḳıldı hep varı

76a-16 yūsufuŋ ḳardaşları bunı görür
ditreşüben yüzin yere urur

76a-17 ḳorḳudan cānları gevdeden uçar
her birisi kendülerinden geçer

76b-1 yūsuf ėydür ataŋuz aġırladım
bir uġurdan hep sizi ḳıġırdım

76b-2 döndiler ḳamu bunlar yalvardılar
çünki bu muʿcizātı andan gördiler

76b-3 dėdiler kim ṣuçımuz baġışlaġıl
saŋa ne lāyıḳ ise anı işlegil

76b-4 yūsuf ėydür ibn-i yāmini size
vėrmezem varuŋ gidüŋ yolıŋuza

76b-5 bunlar anda her biri uġundılar
ṣanasın kim gülleri hep ṣoldılar

76b-6 vardılar bir araya cemʿ oldılar
ʿazm ėdüben mıṣr ilinden döndiler

76b-7 yehūzā ėydür siz gidüŋ ben varmayam
ibn-i yāminsüz atamı görmeyem

76b-8 yā çıḳaram ibn-i yāmini alam
yā anuŋ yolında ben bunda ölem

76b-9 ibn-i yāmin ile ben bunda ṭuram
taŋrı ne kim yazdı ben anı görem

76b-10 vara-sız ibn-i yāminüŋ ḥālini
atama bildüresiz aḥvālini

76b-11 ibn-i yāmin anda uġrılıḳ eyledi
pādişāhıŋ ṣāʿnı uġurladı

76b-12 ibn-i yāmini ṭutuban aldılar
pādişāha iki yıl ḳul eylediler

76b-13 bunı dėyüp iḫvetini göndürür
gėrü ḳardaşları kenʿāna varur

76b-14 kenʿān ehli bunları ıraḳda görür
atalarına varup ḫaber vėrür

76b-15 çünki bunlar evlerine vardılar
diŋle emdi bunlar neler ḳıldılar

76b-16 ataları çünki evinden çıḳar
görmez olmış gözi anlara baḳar

76b-17 her birini ṭutuban ḳucar öper
oḫşayuban arḳasın yeper

77a-1 ibn-i yāmin ḳanı dėyüben ṣorar
eliyle bunları bir bir arar

77a-2 bunlar ėydür ibn-i yāmin gör nėder
uġrulıḳ ėdüben ortamuzdan çıḳar

77a-3 ṣulṭānuŋ altun ṣāʿnı gizledi
ḳulları isteyüp gelüben izledi

77a-4 çünki ibn-i yāmini sulṭān alur
yehūza anı görüp anda ḳalur

77a-5 dėdi ben varmazam sizler ile
ḳaluram ibn-i yāminle hem beyle

77a-6 yaʿḳūb bunı işidüben çaġırur
eliyle başına daʾīm urur

77a-7 ṭurdı ol yaḳasını eyledi çāk
eliyle başına ḳoyardı ḫāk

77a-8 dėdi beni gėne mecrūḥ eyledüŋüz
baŋa yalan sözleri getürdiŋüz

77a-9 bunlar ėydür ger inanmazsaŋuz bize
çıḳuban ṣorġıl yoldaşımuza

77a-10 kāribān ehli ḳamusı bunı bilür
kim bize yoldaş olur bunda gelür

77a-11 yaʿḳūb ėydür hele ṣabr ėdem gėne
inşāllāh işimüz ḫayra döne

77a-12 yūsuf ile ibn-i yāmini görürem
çalabuŋ raḥmetinden umaram

77a-13 raḥmetinden nevmīz olmamaḳ gerek
ṭoġrı yoldan gėrü ḳalmamaḳ gerek

77a-14 hem kelāmında çalap buyurur
raḥmete nevmīz olmaḳ kāfir durur

77a-15 hem dėdi lā yesū ol bir çalap
nevmiz olmaŋ raḥmetim ḳıluŋ ṭaleb

77a-16 ḳayġu çoġaldı feraḥlar geliser
ḳayġular yerine feraḥlar ṭolısar

77b-1 buŋa daḫı bir zamān ṣabr ėdeyüm
enbiyālar yolın ṭutup gideyüm

77b-2 yaʿḳūb ėydür baŋa dermān eylegil
raḥmetiŋden gerü iḥsān eylegil

77b-3 sen bilürsin derdimi ey bir çalap
ṭop yüregim ḫūna ḳalḳan eylegil

77b-4 illā derdim biridi şimdidür üç
ey çalabım işim āsān eylegil

77b-5 ibn-i yāminile yūsuf yüzüni
baŋa göster beni şāẕān eylegil

77b-6 ḳayġu ṭonın geye geye eridim
işbu ṭondan beni ʿuryān eylegil

77b-7 müşkil işe uġradım ey kerīm
bir işāret biriyle beyān eylegil

77b-8 yaʿḳūb anda bir ev bünyād ėder
beyt-i aḥzān dėyü aŋa ad ėder

77b-9 beytüʾl-aḥzāna girüben oturur
gözlerin giryān ėdüp anda ṭurur

77b-10 dün gün ulayup giryān ėder
yūsufuŋ derdiyle cigerin büryān ėder

77b-11 işbu derd içinde yaḳılurken
ḫalvet evde yaḳılu yanar iken

77b-12 melekü ʾl-mevt ḳapudan girdi içerü
yaʿḳūb anı görüben ṭurdı öri

77b-13 ḳapudan giricek vėrdi selām
dėdi netesin ey yaʿḳūb benām

77b-14 netesin yūsuf firāḳında nete
sensin aḫı yūsufa görklü ata

77b-15 yaʿḳūb ėydür şükr allāh bu deme
hele ḫoş geldüŋ yā melek ḳatıma

77b-16 seni isterdim ki yūsufu ṣoram
cānını alduŋ mı pes anı görem

77b-17 çalabım vėrdi seni bugün baŋa
yūsufuŋ aḥvālini ṣoram saŋa

78a-1 sen yūsufuŋ cānın alduŋsa
söyleyesin aŋa ne ḳılduŋ ise

78a-2 melekü ʾl-mevt yaʿḳūba ne dėr
görmedim yūsufı ey görklü pīr

78a-3 taŋrı emriyle aluram cānları
cānlarından ayıruram tenleri

78a-4 henüz daḫı diridür oġluŋ senüŋ
aġlayuban evde yaḳmaġıl cānuŋ

78a-5 ben senüŋ oġlın cānını almadım
ḳandalıġın daḫı henüz bilmedim

78a-6 illā bir ḫaber vėreyüm ben saŋa
ṣıdḳla diŋle ki ne dėrem saŋa

78a-7 göŋüller içinde işitdim bir ḫaber
cānuŋa dėyeyüm ola gerü ḥar

78a-8 ol ḫaberden göŋlüŋi ḳanda bilesin
niçe niçe gėne giryān olasın

78a-9 kim yūsuf sulṭān imiş bir yere
ol arayı bilmezem ey pīr dede

78a-10 pādişāh olmış leşker sürer
ḫaznesi daḫı ṭolu pür sīm ü zer

78a-11 başına germiş muraṣṣaʿ dan külāh
salṭanat vėrmişdür aŋa ol ilāh

78a-12 döndi yaʿ ḳūb dėdi ey şāh melik
kim duraġındur ol yüce felek

78a-13 ḳanḳı ildedür bir anı dėseŋ nola
göŋlümiŋ ġamın bir yusaŋ nola

78a-14 ʿ azrāʾīl ėydür ey faḫr-ı resūl
gelmedi çalapdan emr ḳul

78a-15 emr gelmedi çalapdan kim dėyem
gide ḳayġuŋ göŋliŋi şād eyleyem

78a-16 yaʿ ḳūb işitdi bunı düşdi yere
āh ḳıldı secde ḳıldı bī-çāre

78a-17 yüzüŋi miḥrāba secde eyledi
ne dėyem kim ol sāʿ at ol neyledi

78a-18 dėdi ey cānım cānı gözüm nūrı
yaş içinde ibn-i yāminim ḳurı

78b-1 ḳorḳarım ki seni görmeden ölem
ṭopraġa girem saŋa ḥasret ḳalam

78b-2 geldi oġlanları çevre aldılar
atalarına çoḳ ögüt vėrdiler

78b-3 dėdiler ki yūsufı sen aŋmaġıl
işi bitdi yüzin görem şanmaġıl

78b-4 yaʿ ḳūb ėydür çalabım vère görem
anuŋla bir neçe yıl ʿ ömr sürem

78b-5 çalabımdan ümüzim var umaram
kim yūsufım yüzini gerü görem

78b-6 yaʿ ḳūb ėydür ol ḳuvvet kim sizde var
dėye-siz baŋa kim ḳanda var

78b-7 neçün ibn-i yāmini almaduŋuz
aluban anı baŋa gelmedüŋüz

78b-8 heybetle ol şāra baḳmaduŋuz
burcı bārūsın anuŋ yıḳmaduŋuz

78b-9 şemʿūnla yehūzā bir keseler
ḳalʿa ḳapusına sekü dikseler

78b-10 ḳalʿayı yıḳup vīrān ėtseler
ol şehri ḳırup ḳıran ėtseler

78b-11 yardım etmediŋüz oġlanlarıma
ol cigerim pāresi cānlarıma

78b-12 bunlar ėydür ol şehrüŋ begi
pehlüvāndur olmaya anuŋ gibi

78b-13 köşki içinde ayaġın depdi yere
geçdi ayaġı döşenmiş mermere

78b-14 eliyle köşki bir kez ırġadı
pāre pāre oldı dīvār ṭurmadı

78b-15 anı gördük yüregimiz duymadı
ḳuvvetimüz gücümüz hīç ḳoymadı

78b-16 dėrilelüm gerü mışra varalum
andan artuḳ çāre yoḳdur nėdelüm

78b-17 nāme yazġıl anı mışra iletelüm
daḫı aġız cevābını dėyelüm

79a-1 ḳardaşımızı esirgeye vėre
hem atamuzda murādına ėre

79a-2 yaʿḳūb ėydür şemʿūnı gelsün oḳuŋ
dividi ḳalemi getürsün oḳuŋ

79a-3 şemʿūn ol dividi ḳalemi alur
ṭuruban atası ḳatına varur

79a-4 yaʿḳūb ėydür evvel bismillāh
min ʿındī yaʿḳūb isrāʾīl-ullāh

79a-5 şāh-ı mışra bizden olsun çoḳ selām
ʿömriyle devleti olsun müdām

79a-6 ulu sulṭānlar aŋa olsun nöker
getmeye başından ol tāc ile kemer

79a-7 benüm bir oġlum vardı sevgülü
sencileyin görklü hem yüzi ṣolu

79a-8 bunca yıldur anı yavı ḳılmışam
ayruluġı odına yaḳılmışam

79a-9 derdiyle gitdi gözlerim nūrı
gözimiŋ yaşı aġzımıŋ yarı

79a-10 yüce boyumu dal eyledi
gül gibi yanaḳlarım al eyledi

79a-11 anuŋ odında yanurken bu cānım
revā mıdur ṭutasın oġlum benüm

79a-12 ibn-i yāmine bühtān ėdesin
mıṣr şehrin aŋa zindān ėdesin

79a-13 kīle uġrulıġı yapasın aŋa
bil kim ḫoş gelmiy bu işiŋ baŋa

79a-14 bize aṣlından hīç uġrulıḳ gelmedi
issini bulmadın bir igne almadı

79a-15 nece ola ḳızıl altun kīleyi
uġrı olup ala meger dileyi

79a-16 buġday ölçmek dėmiş olalar
ḫāşā anlardan ki egri olalar

79a-17 ibn-i yāminle ol yehūzāyı
vėrüben şād eyle bu fersūdeyi

79b-1 vėresin oġullarım gelsün baŋa
tā duʿā ḳılam dün gün ben saŋa

79b-2 yoḳsa vėrmezseŋ oġullarım benüm
yandurasın dün gün cānım benüm

79b-3 duʿā ḳılam tāc u taḫtıŋ yıḳıla
devletin iḳbālleri senden ḳala

79b-4 çoḳ keremler eyledüŋ sen anlara
gerü iḥsān eyle ol oġlanlara

79b-5 baŋa ḫürmet ėdüp anları ḳoġıl
göŋlimiŋ rengini kendin yuġıl

79b-6 tā benüm daḫı ola göŋlim ṣafā
ḳılmayasın işbu derdile cefā

79b-7 yazdı nāme vėrdi oġlanlarına
ṭurdı göndürdi dėdi oġlanlarına

79b-8 ʿazm ėdüp mıṣr yolın ṭutdılar
gėce gündüz ṭurmadılar getdiler

79b-9 gide gide şehr-i mışra yetdiler
yehūzāyı isteyüben buldılar

79b-10 ataları ḫaberini vėrdiler
aluban sulṭān ḳatına vardılar

79b-11 ḫoş taḥiyyāt ėdüben ṭurdılar
yüzlerini cümle yere urdılar

79b-12 ataları nāmesin çıḳardılar
yekinüp sulṭān eline vėrdiler

79b-13 nāmeyi aldı öpdi sürdi gözine
başına ḳodı sürdi yüzine

79b-14 yūsuf ėydür ey yigitler key bilüŋ
bu nāmeye ḫizmet nedendür bilüŋ

79b-15 ataŋuz yaʿḳūb peyġamber durur
taŋrı ḳullarına ruhbān durur

79b-16 anuŋ ol nāmesine ḫizmet gerek
ulu nāmedür aŋa ʿizzet gerek

79b-17 bunı dėyüp taḫtdan aşaġı iner
ata nāmesin görüp içi yanar

80a-1 indi bunlaruŋ yanında oturur
urḳun urḳun bunlara ḫaber vėrür

80a-2 orada bir tercümān ḳıġırdılar
bunlara anuŋla ḫaber ṣordılar

80a-3 yūsuf anda bir biti çıḳarur
bunlaruŋ ellerine ṣunı vėrür

80a-4 yūsuf ėydür bitiyi aluŋ oḳuŋ görüŋ
maʿnāsından baŋa siz ḫaber vėrüŋ

80a-5 bitiyi ṣunup elinden aldılar
ne yazılmışdur oḳuyup bildiler

80a-6 her biriniŋ beŋzi sararup geçer
cānları gevdelerinden ṣankim uçar

80a-7 dilleri duṭuldı söylemediler
biz bu dili oḳuyamazuz dėdiler

80a-8 yūsuf ėydür bu biti ḫāli budur
ḳulaḳ uruŋ sözime fāl̄ı budur

80a-9 bir zamānda bir ḳuluŋuz var imiş
ataŋuz anı ḳatı sever imiş

80a-10 ol ḳulı uġrulayuban ṣatduŋuz
gėrü ėydeyüm siz aŋa nėtdüŋüz

80a-11 ol bāzirgān ṭutuban size ṣorar
ʿaybını ister ḳuluŋuzuŋ arar

80a-12 siz daḫı üç var dėdüŋüz
ṣatuban bahāsını hem yedüŋüz

80a-13 on ṭoḳuz geçmez aḳcaya vėrdüŋüz
daḫı siz aŋa neler ḳılduŋuz

80a-14 bu biti ol bitidür kim yazduŋuz
iftirā bühtānʿ ayblar dėdüŋüz

80a-15 ataŋuzuŋ göŋlini ṣanmaduŋuz
anuŋ aḳ ṣaḳalından utanmaduŋuz

80a-16 çünki bunı işidüp ṭutuldılar
ṣanayduŋ bir uġurdan oldılar

80a-17 ḫazāna döndi beŋzi şol dem
kim vücūdun buldılar şol dem ʿadem

80b-1 başlarını ḳaldurup söylediler
gėne bir dürlü ḫaber eylediler

80b-2 dėdiler kim bu bitiyi biz yazmaduḳ
bilesiz kim yolımızdan azmaduḳ

80b-3 ḫāṣā bizden kim şāha ḳarşu yalan
söyleyevüz depredevüz lisān

80b-4 yūsuf anda ḳullarına buyurur
bir ṭımışḳī ṭāsı ḳullar getürür

80b-5 bir ḳızıl altun mīli aldı ele
işid emdi sulṭān anda ne ḳıla

80b-6 ol ṭımışḳī ṭāsı eliyle ḳaḳar
dönüben ḳardaşlarına bir baḳar

80b-7 ṭāsıŋ āvāzı sarāy içi ṭolar
neye ḳaḳar dėyüben ṭaŋladılar

80b-8 sulṭān ėydür ey nebī oġlanları
dėyesiz ne dėr bu ṭāsıŋ ünleri

80b-9 sulṭān ėydür bu ṭās söyler size
işbu geçmiş vaşfları söyler size

80b-10 nedür dėrsiz maşlaḥat görür misiz
bu ṭāsıŋ ünine inanur mısız

80b-11 ėyü yavuz ne ki söylerse size
göŋlüŋüz ḳalmasun bunda bize

80b-12 rāżī oldılar ḳamusı bu söze
ne ki dėrseŋ işidevüz sen bize

80b-13 aldı sulṭān ḳızıl altun mīlini
ṭāsa vurdı söyledi sırr dilini

80b-14 aldı mīli ṭāsa urdı çıŋladı
yūsuf ėydür bildüŋüz mi ne dėdi

80b-15 dėdi ki bunlar on iki ḳardaş durur
vāy ki bunlar ḳatı ḳalmış durur

80b-16 yaʿḳūb elinden yūsufı aldılar
atalarından anı ayırdılar

81a-1 bunlar ėydür ṭas gerçek söyledi
rıżā ḳılduḳ anı taḳrīr eyledi

81a-2 bir daḫı ḳaḳdı ṭāsı ṭas çıŋladı
tīz cevāb eyleŋ gėne ne der dėdi

81a-3 bunlar ėydür gerü hem sulṭān beyle
yā daḫı ḳadīr sübḥān beyle

81a-4 sulṭān ėydür işbu ṭāsı diŋleŋüz
yūsufa ne ėtdüŋüzse aŋlaŋuz

81a-5 etmegi aluban ite ėtdüŋüz
söyledükce yüzine urduŋuz

81a-6 bunlar ėydür rāst kirtü söyledi
yūsufuŋ ḥāliŋ ḥikāyet eyledi

81a-7 ḳaḳdı sulṭān ṭāsı eliyle gėne
çıŋladı gėne ṭas hem döne döne

81a-8 sulṭān ėydür bilür misiz ne dėr
ḳıldılar ol yūsufı ḫor ḥaḳīr

81a-9 geldiler anı yolda öldürmege
kendülerin yaʿḳūba sevdürmege

81a-10 ulu ḳardaşı yehūzā ḳomadı
ʿāṣī olup anı öldürmeŋ dėdi

81a-11 bunlar ėydür gėrçek durur işbu ṭas
işbu sulṭāna meger ḫaber ala nās

81a-12 ibn-i yāmine kişi ṣaldı ʿazīz
şevket ile atlanuban geldi tīz

81a-13 ibn-i yāmin içün ol şīr ü ner
bir muraṣṣaʿ kürsī ḳurdurmış meger

81a-14 yürüyüp şāh-zāde vėrdi selām
aldılar cümle aleyke ḫāṣ u ʿām

81a-15 yūsuf-ı ṣıddıḳ ḳalḳdı revān
dėdi kim ḫoş geldüŋ ey cān-ı cihān

81a-16 luṭfla duṭup elinden söyledi
kürsī üstüne teklīf eyledi

81a-17 bī-tekellüf geçdi oturdı hemān
diz be diz ol ikisi leyk-i nām

81b-1 ṭurdı bir dīvān-ı ʿālī ol zamān
görmemişdi anı çarḫ-ı āsmān

81b-2 ibn-i yāmini bunlar çün gördiler
öri ṭururiken oturdılar

81b-3 dėdiler kim ey dirīġā biz nėdelüm
bu ḫacāletden ne yere gidelüm

81b-4 yūsuf imiş şimdi bildük bu kişi
ibn-i yāmine ḳılmış bu baḫşı

81b-5 yūsuf olmasaydı bu nece niʿmeti
vėrmezidi buŋa tāc-ı devleti

81b-6 bu bize şimdi siyāsetler ḳılur
intiḳāmın küllī ol bizden alur

81b-7 vāy bizüm bu bī-nevā ḳılduġımuz
vāy bizüm bu rüsvā olduġımuz

81b-8 ey dirīġā atamuz bunda degil
kim şefāʿat ėde idi ol uṣūl

81b-9 aŋa ḫürmet ėde idi ol kerīm
ḳayıra idi bizi ol nedīm

81b-10 düşdiler çünki belānuŋ ṭamuna
lerze düşdi anlaruŋ endāmına

81b-11 çoḳ peşimān oldı bunlar işine
düşdi bunlar işinüŋ teşvīşine

81b-12 bildiler ḳuyu ḳazan kendi düşer
ḳorḳudan ḳamunuŋ ʿaḳlı şaşar

81b-13 başladılar ḥufye ile nevḥaya
āheste āheste düşdiler vāy vāya

81b-14 yūsuf oturmış niḳābla meger
ibn-i yāmine ėder eyle naẓar

81b-15 ibn-i yāmin anlara ḳıldı naẓar
gördi olmışlar zīr ü zeber

81b-16 ibn-i yāmin dėdi kim ʿināyet ėt
yoḳsa helāk olurlar ḥimāyet ėt

81b-17 yūsuf ėydür gelmeyince baŋa ol rūḥ-ı emīn
vėrmezem ben āşinālıḳ bil yaḳīn

82a-1 söyleşüriken bu sözi bunlar tamām
geldi cebrāʾīl çalabdan ol zamān

82a-2 ne dursın dėdi ey şāh-ı hümām
ḳıl ʿināyet vaʿde olmışdur tamām

82a-3 al niḳābıŋ tā ki görsünler tamām
kim ḫacāletden olalar ser-sām

82a-4 aldı ʿazīz yüzünden çün niḳāb
ṣanasın ṭoġdı felekden āfitāb

82a-5 yūsuf ėydür hīç bilür misiz baŋa
neylemişsiz kim bilür ḳalur ṭaŋa

82a-6 cehlle ġafletdesiz ey cāhilūn
perde refʿ oldı görüŋ ey ġāfilūn

82a-7 dėdiler kim bunlar sen yūsuf mısın
ṭoġrusın dėgil bize sen yā güzīn

82a-8 dėdi kim yūsufum ben daḫı
ibn-i yāminden işāretdür aḫı

82a-9 ḥaḳ teʿālā iḥsān etdi kim size
bizi muḥtāc eylemedi kim size

82a-10 her kim ol ṣabra durur hem müttaḳī
żāyiʿ olmaz ʿāḳıbet anuŋ ḥakḳı

82a-11 çün ḥaḳīḳat ẓāhir oldı bildiler
ḫacāletden ḳamu secde ḳıldılar

82a-12 dėdiler kim ey mürüvvet ḫānesi
ʿālemiŋ luṭf-ı saḫāvetler ḫāṣı

82a-13 biz günāhkāruz ḳamu ey muḥterem
sen mürüvvet kānısın eyle kerem

82a-14 ḥaḳka tövbe ḳılup peşimān olmışuz
ḥażretiŋe yüz sürüben gelmişüz

82a-15 zārī ḳılurlar yer üstüne yüzleri
sėl olıban ḳan aḳıdur gözleri

82a-16 gördi yūsuf bunları ḥayrān zār
kim ḫacāletden olmışlar şerm-sār

82a-17 raḥmı geldi yürege cūş eyledi
ol geçen mihnetleri nūş eyledi

82a-18 dėdi yerden ḳalduruŋ başıŋuzı
ʿafv ḳıldım tökmeŋüz yaşıŋuzı

82b-1 ol zamān ben ḳılmışım size ḥelāl
bu demde mevḳūf idi illā mecāl

82b-2 secdeden ṭurdı bunlar ḫoş kelām
ṣanki doġdılar anadan biʾt-tamām

82b-3 bunlar ile yūsuf ḫoş ḳucuşdılar
ḥasretle bir zamān aġlaşdılar

82b-4 yūsuf ėydür ġam yemeŋ ḳardaşlarım
dünyādan aḫretde yoldaşlarım

82b-5 anuŋ içün ben size ḳıldım ʿitāb
ḳılmaya tā ḥaḳ yarın size ʿiḳāb

82b-6 ḥaḳ ṣorardı bilürsiz size bunı
ḳomazıdı ṣormayınca ol ġanī

82b-7 çünki ben ʿafv eyledim ol kird-gār
raḥmet eyler size ol perverdigār

82b-8 ḥaḳḳa şükr eylediler bunlar buldı ġınā
eylediler yūsufa yüz biŋ ṣenā

82b-9 ḳarşusında yūsufuŋ oturdılar
şād-ı ḫurrem oluban görüşdiler

82b-10 yūsuf anlardan atası ḥālini
ṣordı ḳız ḳardaşları aḥvālini

82b-11 dėdiler kim ṣaġ selāmetdür ḳamu
ḳavm-i ḫışm ḫālası dayı ʿamū

82b-12 ḫālıḳa şükr eyledi bunlar tamām
işid emdi nėtesini ey hümām

82b-13 her kim dāʾimā tevāżuʿ eyleye
özüni iftālıḳdan söyleye

82b-14 zārī ḳılup yüzüni yere ura
ḫulḳ-ı özüni maḥrūm göre

82b-15 vācib oldur kim anı ʿafv ėdeler
ʿafv ḳılmayup anı pes nėdeler

82b-16 bunlara üç gün żiyāfet eyledi
vėrdi ḫilʿat yedi içürdi ṭoyladı

82b-17 ṣordı andan atasınuŋ ḥālini
nā-bīnā olduġunuŋ aḫvālini

82b-18 dėdiler çün gömlegüŋi gördi ata
zārī ḳılup eyledi vā ḥasretā

83a-1 yüzüne ṭutdı anı ḳıldı fiġān
almadı anı yüzünden çoḳ zebān

83a-2 olduġundan gözi olmışdur ḍarīr
bu durur rāy ey şāh-ı ḫabīr

83a-3 yūsuf ėydür ol gözinüŋ dermānı hem
bu benüm gömlegümdür yemeŋüz ġam

83a-4 bir kişi ger kim atına bine revān
aŋa gömlegi ilete bu zamān

83a-5 yūsufuŋ bir ḳulı varidi meger
muḥterem yūsuf ḳatında pür-hüner

83a-6 muḫbir idi ḳamu ḥālinden ḫabīr
ʿaḳıl dāneydi adı beşīr

83a-7 geldi cebrāʾīl aŋa vėrdi ḫaber
yūsufa ol demde ki ol şīr ü ner

83a-8 gömlegi vėrgil aŋa ey şāh-ı dīn
bu beşāret ḥaḳīḳatdür bunuŋ hemīn

83a-9 kim sen ṭıfl iken ġāyet ṣafīr
ṭıfl idi ol dem yene hem beşīr

83a-10 ḳaravaşı idi atanuŋ anuŋ anası
emzürürdi seni ol dürr dānesi

83a-11 ol seni getürmiş bir gün ey ḫabīr
gölgeye ḳomış beşīri ol meger

83a-12 geçeriken anda yaʿḳūb resūl
uġrayu geldi size ol pür-uṣūl

83a-13 gördi āfitāb ḳılmış eşer
bī-ḥużūr oldı beġāyet şīr ü ner

83a-14 acıġ ile ḳasım bād eyledi
ayırayum oġluŋı elbetde dėdi

83a-15 tā kim yūsufa sen ḫizmet ėdesin dėdi
oġluŋı bekleye unudasın dėdi

83a-16 oġlunı ayırdı ol bī-çāreniŋ
ḥāli düşvār oldı ol āvāreniŋ

83a-17 anı bāzirgāna ṣatdı ol zamān
aldı geldi mıṣr içine kārbān

83a-18 ḥasretile o nece zārī ḳıldı ol
görmez oldı anuŋ gözleri yol

83b-1 ḥaḳḳa ḫoş gelmedi bu ey şehr-yār
ḳahrıyla ḳıldı nidā perverdigār

83b-2 ʿizzetim ḥaḳḳıçün dedi ol ġanī
yūsufuŋdan ayırayum ben seni

83b-3 görmeyince anası ol beşīri
görmeyesin yūsufı bī-baṣīri

83b-4 bu durur fermān ḥaḳ dėdim saŋa
bī-tekellüf gömlegi vėrgil aŋa

83b-5 yūsuf ėydür berü gelgil aġı şīr
gömlegi babama iletgil ey naẕīr

83b-6 çünki mıṣrdan çıḳasın ey cüvān
gömlegi açġıl yele ḳarşu revān

83b-7 yele ḳarşu ṭutġıl anı bir zamān
tā ki ol bād-ı ṣabā ese revān

83b-8 yetüre anuŋ dermānına meger
müşte cism yerişe bārī eṣer

83b-9 ḥażretine yerişcek sen revān
yüzüne sür gömlegi tīz hemān

83b-10 söyle andan vaṣf-ı ḥāli ser-te-ser
kārbān geldi uş dėgil ey püser

83b-11 öri ṭurdı ol beşīr ü nev-cüvān
yer öpüp berāhini oldı revān

83b-12 mıṣrėşigine ėrdi ol şīr
gömlegi açdı yele şāh-ı dilīr

83b-13 ḳamçı urdı deveye ol beşīr
çıḳdı yaydan ṣanasın ol ner ü şīr

83b-14 ḳomadı anı pergende ola
ḳudret-i ḥaḳḳı gör emdi ne ḳıla

83b-15 beytüʾl-aḥzānda ol yaʿḳūb ḥazīn
oḫşamaḳ idi ol altı ḳızın

83b-16 yūsufuŋ ḳızḳardaşıydı cümlesi
aġlamaḳda idi anuŋ her kesī

83b-17 ol naṣiḥat vėrürdi nāgehān
ėrdi ol ṣabā yeli anda revān

83b-18 ėrdi yaʿḳūbuŋ dimāġına revān
yūsufuŋ ḳoḳusın aldı ol zamān

84a-1 naʿra urdı nāgehān bī-iḫtiyār
āh ḳıldı derdiyle şāh-ı kibār

84a-2 ḳızları dėdi noldı baba saŋa
cānımuzı ḳurbān etdük biz aŋa

84a-3 dėdi ey nūr-ı çeşmim diŋleŋüz
yūsufuŋ işiŋi ol dem aŋlaŋuz

84a-4 bilmezem yūsufı yėyen ḳurt meger
eyledi şimdi bu yerden ol gezer

84a-5 dėdiler kim nece dėdüŋ sen bunı
niçe yıllardur yetürmişsin sen anı

84a-6 sevdügünden dāʾim eylersin ḫayāl
dėdi ol yūsufa ölmek oldı muḥāl

84a-7 bu yaŋa geldi beşīr-i nām-dār
yel gibi esüp gider leyl ü nehār

84a-8 girdi kenʿāna çün ol cüvān
girdi kenʿāna hemān dem ol zamān

84a-9 gördi çünkim bir puŋar üzre hemān
yol üzerinde oturmış ḫayli zamān

84a-10 gördi bir ʿavrat ḫalḳa ṣu vėrür revān
çünki anı gördi ol civān

84a-11 kendüsine ṣavmaʿa düzmiş meger
gözleri dünyāyı görmez ḫayr şer

84a-12 sāḳī olmış ḥaḳ yoluna rūz şeb
bir murādı var meger eyler ṭaleb

84a-13 her kime ki ṣu vėrürse el-beşīr
ṣu ṭaleb ḳılana ėydür gel beşīr

84a-14 ṣu ṭaleb ḳıldı anda meger beşīr
muṭṭaliʿ oldı bu söze ol beşīr

84a-15 orada ṣatduġın bilür idi
anası yādına hem alur idi

84a-16 anı bāzirgān ki aldı meger
bu arada ayırmışdı şīr-i ner

84a-17 anası ardınca kim gelmişdi
bu arada aġlayup ḳalmışdı

84b-1 anı āzād eylemişdi ol resūl
ol firḳat menzīlin ḳılmış ḳabūl

84b-2 ṭālib oldı oġluna leyl nehār
tā meger ḳavuşdura perverdigār

84b-3 fikrine düşdi beşīrüŋ anda nāgehān
bu benüm anam olısar bī-gümān

84b-4 dėdi nėcedür yaʿḳūbuŋ
nėcedür baŋa dėgil ḥāliŋ anuŋ

84b-5 ʿavrat ėydür yaʿḳūbuŋ derdi ḳatı
dün gün ister anı zaġmı ḳatı

84b-6 yaʿ ḳūba kimsene ḳayġusı yoḳ
giryān zārī efgānı çoḳ

84b-7 beşīr ėydür söyle anı sen baŋa
yūsufdan muştucı geldim ben aŋa

84b-8 yaʿ ḳūbuŋ oġlı yūsuf aldı beni
vėrdi biti yazuban ṣaldı beni

84b-9 anı işidüp ol ʿavrat aŋladı
yüzüni göge ṭutup allāh dėdi

84b-10 ėydür ey taŋrım vaʿ düŋ ḳanı
vaḳtidür kim hem sevindür beni

84b-11 bunı işitdi beşīr dedi ḫātūn
ol ne vaʿ dedür baŋa dėgil bugün

84b-12 baŋa dėgil kim gözüŋ yaşı nedür
bildüresin cigeriŋ başı nedür

84b-13 döndi ʿavrat beşīre vėrdi cevāb
ey cüvān negü rūz negü şeb

84b-14 süd emerken yaʿ ḳūb oġlancuġumu
benden ayırdı ṣatdı cānımı

84b-15 yaʿ ḳūbuŋ evinde ben ḳırnaġıyım
ḳulluḳ ėderim hem-rāhım

84b-16 andan ötüri aġladım ḳıldım duʿ ā
ol sāʿ at geldi çalabdan bir nidā

84b-17 dėdi ey bī-çāre duʿ āŋ müstecāb
levḥ-i maḥfūẓa muvaffaḳ ṣevāb

84b-18 yaʿ ḳūbuŋ oġlundan senüŋ evüŋ
getürüp ḳavuşduram yūsufı sevüŋ

85a-1 emdi yaʿ ḳūba yūsuf ḫaberini
muştulayu geldüŋ uş bildim anı

85a-2 olmaya idi gerek vaʿ deye muḫālif
ne ki ne ġarīb oldum zī-ḥayf

85a-3 taŋrı sözi necesi yalan ola
vaḳtidür kim derdime dermān ola

85a-4 beşīr ėydür taŋrı saŋa vaʿ desi
nice eyledi gerek bildüresin

85a-5 dėdi oġluŋı saŋa ḳavuşduram
ölmeden yūsufdan öŋ ėrişdirem

85a-6 beşīr ėydür oġluŋ adı nedür
gizleme benden anuŋ adı nedür

85a-7 ʿavrat ėydür oġlumuŋ adı beşīr
cānım içinde anuŋ odı ışır

85a-8 oġlan ėydür muştuluḳ olsun saŋa
kim benüm oġluŋ beşīr inan baŋa

85a-9 bu nece yıldur ki senden ayrılmışam
ġurbet odına düşüben yanmışam

85a-10 gel görüşmege çalabım bizi
taŋrı rūşen ėtdi gözlerüzi

85a-11 şol ḳadar aġlaşdılar ol ikisi
gökde melekler ṭutdılar yaṣı

85a-12 ikisi birbirin ḳucuşdılar
ana oġul görüşüp aġlaşdılar

85a-13 beşīrüŋ anası yavlaḳ şād olur
beşīrüŋ elin alup eve varur

85a-14 yaʿḳūb evde ḫalvet otururiken
gözüniŋ yaşı yüzin bürüriken

85a-15 girdi ol ḳaravaş eve aŋsuzın
ṭutdı yaʿḳūbuŋ ḳulaġın dıŋsuzın

85a-16 dėdi ey yaʿḳūb bī-baṣar
muştuluḳ geldi yūsufdan ḫaber

85a-17 al beşāret yūsufdan saŋa bugün
yā nebīyyuʾl-lāh oturam ser-gerdān bugün

85a-18 naʿra urdı yaʿḳūb şevḳle zār
derdiyle yāhū dedi bī-iḫtiyār

85b-1 gömlegini yüzine sürdi beşīr
ḳomadı baġrına baṣdı ol faḳīr

85b-2 yüzine gözine sürtdi çün anı
ḥaḳ çalap vėrdi gözine rūşeni

85b-3 ördi ṭurdı gözleri açuldı hem
getdi göŋlünden belā vü derd ü ġam

85b-4 ėrişdi kenʿān iline ol dem ḫaber
kim beşāret geldi yūsufdan meger

85b-5 yügrüşüben şād u ḫurrem geldiler
ol bitiyi anda bī-derd ü ġam gördiler

85b-6 gözlerinüŋ şuʿlesi çün çerāġ
yüzi nūrı berḳ urur ġamdan ırāġ

85b-7 ḳızları düşdi ḳamu ayaġına
düşdi ol ḳavmi ṣoluna ṣaġına

85b-8 emr ḳıldı ol nebīler sürūrī
kim beşāretler çalalar her biri

85b-9 çaldılar kös nagāre naʿīr
ṭurdı bir dīvān-ı ʿāli dār-ı kebīr

85b-10 ḳıldı çün taḫt-ı risāletde ḳarār
aldı yanına beşīri şehr-yār

85b-11 ṣordı dīn-i yūsufdan evvel ḫaber
var mı zātında diyānetde eṣer

85b-12 dīni ibrāhīmdedür dėdi beşīr
hem diyānet içre durur bī-naẓīr

85b-13 şād-ı ḫurrem oldı dīn eri
ṣordı anda sulṭānla leşkeri

85b-14 salṭanat ḥālin ḫaber vėrdi beşīr
diŋledi sözin ḳamu şāh-ı kebīr

85b-15 söyledi ibn-i yāminüŋ ḥālini
yūsufuŋ evvel ḥilesi aḥvālini

85b-16 dėdi küçümenüŋ aḥvālini ol hemān
ehl-i beytle yaraġın gör tamām

85b-17 kārbānuŋ getdügünden hem ḫaber
vėrdi yaʿḳūb cāna meger

86a-1 başdan ayaġa çün sözi söyledi
ol nebīler selveri şükr eyledi

86a-2 düzdi ḳoşdı yaraġını tamām
munṭazır oldı ki ėre kārbān

86a-3 bu sözi şimdi bu arada ḳoyalum
size bir özge ḥikāyet dėyelüm

86a-4 baʿżıları dėmiş yehūzā bī-cüvān
atasına bu beşāretler ḳılan

86a-5 daḫı ol yūsufuŋ gömlegini hem
bu getürmişdi anuŋçün bārī hem

86a-6 dėdi şāha bildürmege ol resūl
ibtidā benden olmışdur melūl

86a-7 anuŋçün geldi beşāret eyledi
atasına bunca sözler söyledi

86a-8 bu yaŋa geldük yene şāh-ı cihān
yūsuf-ı ṣıddıḳda düzdi kārbān

86a-9 atasına dürlü dürlü ḫil ʿatları
yükletdi develere çoḳ niʿmetleri

86a-10 vėrdi ḫilʿat ḳamu ḳardaşlarına
hem daḫı kenʿānda yoldaşlarına

86a-11 vėrdi beg kişi daḫı kim ėş ola
ḫizmet ėde bunlara yoldaş ola

86a-12 ḳız ḳardaşlarına dürlü ḳumāş
vėrdi ḫilʿat her birine bir mevāş

86a-13 düzdiler bir aḳ eyerlü atları
üstine baġlu ḳamu ḫilʿatları

86a-14 biŋ deve vėrdi anlara ser-be-ser
biŋ daḫı niʿmet vėrdi ey püser

86a-15 ḳırḳ ḳaṭār yükleyüp ol cān-ı ḫudā
anı ḳardaşlarına vėrdi cüdā

86a-16 sīm zer vėrdi bunlara bī-ḳıyās
ḫoş muraṣṣaʿ cübbeler mışr libās

86a-17 vėrdi anda ṭayāsına sīm zer
çoḳ muḳaddem ḫilʿat zerrīn kemer

86b-1 ḳopdı ol kenʿāndan pīr ü cüvān
vėrmemiş olaydı aŋa armaġan

86b-2 atasınuŋ ḫalḳın ṣāḥib-ḳırān
ol kim ol lāyıḳ peyġamberān

86b-3 māl niʿmet anca vėrmişdi ḫudā
kimse bilmez anı illā bārī ḫudā

86b-4 varidi ḥāciblerinden on ulu
ḫoş muḳarreb ḥażretinde sevgülü

86b-5 düzdi ḳoşdı yūsuf bunları revān
ol zamān içinde çıḳdı kārbān

86b-6 alıḳodı ibn-i yāmini yanına
eyle gördi maṣlaḥat kim yene

86b-7 gėce gündüz dėmediler sürdiler
ḥāṣılı kenʿān iline girdiler

86b-8 muşdacı göndürdiler ol servere
ḳarşu geldi ehl-i kenʿān anlara

86b-9 geldiler kenʿāna girdiler bunlar
geldi andan ṣoŋra ḳamu ulular

86b-10 şevḳetile ṭoldı ʿālemler oġlu
öŋlerince yüridi küçi ulu

86b-11 urdılar kös nagāre su sebū
geldiler yaʿḳūb ėşigine ḳamu

86b-12 ṭaşra geldi ol nebīler serveri
ayaġına düşdiler oġlanları

86b-13 yürüyüp ḥācibler atdan indiler
ḥażret-i yaʿḳubla görüşdiler

86b-14 geldi pes ḳaṭırlar çökdi birbirin
ol nebī ṣorar her dem ḫāṭırların

86b-15 daşıdılar niʿmeti başdan başa
gör ne ḳıldı anda görklü paşa

86b-16 açdı ol ṣandıḳların aġzın tamām
cemʿ ḳıldı mālı bir yere hemān

86b-17 eyledi ḳamu taṣadduḳ ʿāleme
her faḳīr meskene her ādeme

87a-1 vėrdi kenʿān ehline niʿmetleri
ehline evlādına ḫilʿatları

87a-2 evvel āḫir ol gelenden ol cüvān
kendüzi bir ḫırḳa ḳabūl ḳıldı hemān

87a-3 bāḳīsini ḥaḳ yolında ḳıldı niṯār
daʿvet etdi ʿālemi ol şehr-yār

87a-4 on iki gün ṭurdılar anda hemān
göçdi andan ṣoŋra ol şāh-ı cihān

87a-5 ehlini evlādını etbāʿını
ḳavmini ḫışmını hem işdügini

87a-6 çıḳdı ol kenʿān içinde yürüdi
gitdi leşker ṣaġı ṣolı bürüdi

87a-7 ḳılmadılar bir dem ārām ḳarār
ġece gündüz gitdiler ey şehr-yār

87a-8 yetdi el-ḳıṣṣa bunlar mıṣra yaḳın
ḳondı bir yere ol şāh-ı dīn

87a-9 muştucılar getdi yūsufa revān
kim ėrişdi ataŋ ey şāh-ı cihān

87a-10 mālike bildürdi yūsuf daḫı çün
mālik ėydür yūsufa ey ẕū-fütūn

87a-11 ḥükm ḳıl mıṣra beyn-şavḳ bu zamān
ḳarşu çıḳsunlar ḳamu pīr ü cüvān

87a-12 leşkere emr eylegil olsun süvār
sancaġ ṭūġ ʿalemler her ne var

87a-13 yürüsün mīr ü selāṭīn çoḳ çoḳ
götürülüp ṭūġ ʿalemler taḫt-ı ḳavuḳ

87a-14 yūsuf ışmarladı sözin tamām
kendü peşkeşler yaraġ etdi hümām

87a-15 emr etdi yūsuf-ı ṣāḥib-ḳırān
yürüdiler mıṣr ḫalḳı revān

87a-16 leşkeri cemʿ etdi uçdan uça
işid emdi ḳıṣṣasın ey ḫoca

87a-17 biŋ güzīn biŋ leşkeri ceng süvār
ata bindi dar zamān ol şeh-süvār

87b-1 ol selāṭīnler yürüdi fevc ü fevc
berḳ urur zerrīn ayarlu fevc fevc

87b-2 yūsuf-ı ṣıddıḳ çün çıḳdı ol zamān
mālik-i reyyānuŋ oġlıyla revān

87b-3 yürüdi on biŋ ġulām māh-ı rū
ḳamusı zerrīn kemerlü caʿd-ı mū

87b-4 başlarında hem muraṣṣaʿ tāc-ı zer
ṣanasın kim yüzleri şems ü ḳamer

87b-5 öŋlerinde ḳamunuŋ ṭūġ ʿalem
söyleşür kös naġāre zīl nem

87b-6 naġālardur hay huy dār ü gīr
gök yüzine çıḳdı ṣūr-ı nefīr

87b-7 mıṣr èṣiginden çıḳdı ol şehr-yār
öyle göndürdi ḫalḳı bī-şümār

87b-8 bir zamān getdi taḥammül eyledi
kendüzine fikr èdüben söyledi

87b-9 vāḳıʿa görmişdi ol gèce meger
ṣaldı öŋüne nāgehān ol şīr ü ner

87b-10 uyḳusında bir kişi èydür buŋa
her kişi kim ḥākim ola öŋ ṣoŋa

87b-11 emrine anuŋ muṭīʿ olmaḳ gerek
kim temerrüden iṭāʿat yegrek

87b-12 uyanup taʿbīri ḳılmışdı bunı
unudup taġayyür ḳılmışdı anı

87b-13 nāgehān fikrine düşdi çün yene
fikr ḳıldı bir zamān taʿbīrine

87b-14 bildi kim bu sözde ḥikmet çoḳ durur
ḥaḳḳıŋ rıżāsı çün yoḳ durur

87b-15 yürüdi yūsuf el-ḳıṣṣa şevketi
ḳıldı ʿālemlere anuŋ heybeti

87b-16 on iki ḳat ṭurdı leşker çoḳ
her biri zerrīn ḳaba bir taḫt-ı fevḳ

87b-17 ṭaġı ṭaşı ṭutdı āvāz-ı kös
oldı tozdan çarḫ yüzi abanos

88a-1 ibn-i yāmin yūsuf-ı ṣıddıḳ ile
şād-ı ḫurrem gider ikisi beyle

88a-2 dāʾīmā söyler beşāretler sāzı
ḥarb èden mīşe gibi olmış yazı

88a-3 iki leşker birbirine muḳābil oldılar
her ṭarafdan merḥabālar ḳıldılar

88a-4 merḥabālar çıġrışuban bir bir nedīm
gör ne ḥikmet gösterür ḥayy-ı ḳadīm

88a-5 iki ḥasret birbirine intiẓār
ḳaçan kim vāṣıl ola ol şehr-yār

88a-6 her ḳoşun kim görür yaʿḳūb cān
bu mıdur yūsuf dėyü ṣorar revān

88a-7 dėdiler bunlar kem-ter ḳulı durur
ol gėrü gelen ulu ṭūġ oldurur

88a-8 ṣad hezārān medḥ oḳurlar merḥabā
ol nebīler serveri ehl-i ʿabā

88a-9 ḫoş tevāżuʿ göstürür fermānla
yūsufı gözleridi illā cānla

88a-10 püşte püşte āvāzı çıḳdı nāgehān
ṣanasın kim cūşa geldi āsmān

88a-11 raḫş u gülgūn üstüne olmış süvār
çıḳa geldi nāgehān ol nām-dār

88a-12 pürkāʿın aldı yüzinden dar zamān
nūrıyla ṭoldı zemīn ü āsımān

88a-13 anı gördi üştür üstünde ata
daḫı nece ṣabr ėde özin ṭuta

88a-14 āh ḳıldı nevḥa bünyād eyledi
merḥabā ey yūsufum geldüŋ dedi

88a-15 diledi kim üştürden ata kendüzin
diŋle emdi ḥaḳ teʿālānuŋ sözin

88a-16 ḳıldı cebrāʾīl nidā ol kirdigār
tīz yetiş yaʿḳūba kim ol bī-ḳarār

88a-17 üştüre emr eyle çöksün revān
iner üstünden özi ḫod bī-gümān

88b-1 yūsufuŋ atına hem emr eylegil
yere yatsun ḳulaġına söylegil

88b-2 inmez olsa atasıçün şīr ü ner
arḳasına çalgil anuŋ bāl u bīr

88b-3 getsün ol nūr-ı nübüvvet dutmasun
daḫı andan hīç peyġamber inmesün

88b-4 atasına ḳılmasa ḥürmeti ol
ben daḫı neslini ḳılmazam ḳabūl

88b-5 ḥāżır oldı anda rūḥüʾl-emīn
döndi revān yedi ġamın

88b-6 devesini yere teskīn eyledi
varmadın gömlegin temekkün eyledi

88b-7 yūsufuŋ ḥāline ḳıldı iltifāt
gördi kim indi feresden bī-amān

88b-8 arḳasına çaldı perrin ol zamān
bir yaşıl ḳuş çıḳdı aġzından revān

88b-9 yūsufa riḳḳatle āvāz eyledi
ey dirīġā dėdi pervāz eyledi

88b-10 yūsuf-ı ṣıddıḳ sehv etdi dėdi
duydı anda getdi anda durmadı

88b-11 cebrāʾīl bunı sırrile söyledi
ḥaḳ çalap emridür elbetde dėdi

88b-12 yat yere dėr ṣaldı ol at özini
ḫāki ġalṭān etdi ol dem özüni

88b-13 düşdi yaʿḳūb nebī bī-iḫtiyār
ḳucaḳladı yūsufı ol şehr-yār

88b-14 yūsuf anuŋ boynuna ol bunuŋ hem
birbiriyle ṣarmaşup bī-derd ü ġam

88b-15 atası zārī ḳıldı ol dīn serveri
yaşıyla ġarḳ eyledi ol leşkeri

88b-16 cümle leşker zārī giryān oldılar
nevḥa ėdüp aŋa yārı ḳıldılar

89a-1 yaʿḳūb sākin oldı yūsuf başladı
nevḥalar ėdüp neler işledi

89a-2 yūsuf aġlar şimdi atası güler
gözlerinden dökülen yaşı siler

89a-3 anca dökdi yaşın ol bedr-i münīr
ḳana ġarḳ oldı ḳamu mīr ü zīr

89a-4 bu işe ʿālem taʿaccüb eyledi
bu ne sırdur dėyü ḳamu söyledi

89a-5 tā bilesin ben ne işler çekmişem
senüŋçün ben ne yaşlar dökmişem

89a-6 giryāndan el-ḳışṣa sākin oldılar
ikisi de şād-ı ḫurrem oldılar

89a-7 ṣordı yūsuf ehl-i beytiŋ ḥālini
daḫı ḳız ḳardaşları aḥvālini

89a-8 birbirin çün ṣaġ selāmet buldılar
ḫāliḳa ḥamd ṣenālar ḳıldılar

89a-9 ʿāli evlādı seversen ey dede
vėr ṣalavāt ʿāşıḳāne aḥmede

89a-10 raḥmet olup cānımuz bulsun ḥayāt
şevḳle dīnüʾṣ-ṣalavātüʾs-selām

89a-11 ḳullara yūsuf işāret eyledi
üştüri koyuŋ getürüŋ dedi

89a-12 çekdiler bir bād-pāy pür-uṣūl
ata bindi anda yaʿḳūb resūl

89a-13 çünki bindi atına yaʿḳūb cān
durdı yaʿḳūbuŋ atı daḫı revān

89a-14 yürüdi çün yūsuf şāh-ı cihān
mevce geldi ṣanasın baḥr-ı zamān

89a-15 ḳopdı çün ṭūġ ʿalemler yürüdi
ṭaġı ṭaşı aldı leşker yürüdi

89a-16 ġarḳa vardı ṭozıyla kūh-ger
at ayaġında cihān zīr ü zeber

89a-17 dėdi ol ṭūġ u ʿalemler yürüsün
ṣaġı ṣolı cümle leşker bürüsün

89b-1 orta yerde yürüsün şāh-ı resūl
eyledi ʿālem anuŋ emrin ḳabūl

89b-2 böyle gelmişdür rivāyet içre ḫaber
yedi biŋ ṭūġ ʿalem ol ġomker

89b-3 yürüdi öŋünce ol ser-firāz
ṣanasın her bir ʿalem bir serv-i nāz

89b-4 ki taʿaccüb yaʿḳūba ḳıldılar bu ḥāşi
ʿālemin cānına düşdi heybeti

89b-5 ol kerāmetden ol gün ey şīr-i ner
çoḳ keşīşler geldi īmāna meger

89b-6 ibn-i yāmini ol yūsuf merd-āneler
atasıçün köşk-i ḫalvet ḫāneler

89b-7 bėzemişlerdi ḫoş cānile
çādır eyvān ḥavż hem eyvānla

89b-8 geldi devlet ḫāneye ḳondı revān
ehl-i evlādıyla ol şāh-ı cihān

89b-9 köşke çıḳdı atasıyla kendüzi
kendi ol ṣadef dürr-dānesi

89b-10 ṣaf ṭutup durdı oġlanları ḳamu
işid emdi ḥikmeti sen ey ʿamū

89b-11 ayaġ üstine selāṭinler durur
ortada altun ḳadeḥler mevc urur

89b-12 bādeler geldi şerbetler ṭolu
içdi şerbetden ḳamu küçi ulu

89b-13 düzdiler esbāb dīvān tamām
geldi ḫizmet içün ḫāṣ ʿām

89b-14 baḳdı yaʿḳūb nebī ol heybete
şükr eyledi anda rabbüʾl-ʿizzete

89b-15 dėdi minnet saŋa ey perverdigār
güci çekdim derdi cevri rūzigār

89b-16 yūsufı āḫir vėrdüŋ sen baŋa
ṣad hezārān şükr minnetler saŋa

89b-17 bu celā-yı ḥaşmeti fikr eyledi
ḫālıḳa sücūd ėdüp şükr eyledi

90a-1 ḫālasıyla ḳamu ḳardaşları tamām
secdeye vardılar ol dem ey hümām

90a-2 secdeden başlar ḳalduruban durdılar
ḥaḳḳa şükr ėdüben oturdılar

90a-3 yūsuf-ı ṣıddıḳ dėdi kim ey ata
ṣabr ėden āḫir murādına yete

90a-4 ol düş kim görmişdim söyledim
budur rüʾyā teʾvīl eylediŋ

90a-5 gördügümi ḳamu ṭoġrı eyledi
ḥaḳḳa şükr ėdüben söyledi

90a-6 ṣabr ėdenler aldı bu menzīline yol
atası ėydür kim ey oġul sākin ol

90a-7 yūsufuŋ ḥüsni atası ṭalʿati
daḫı ol ḳardaşlarınuŋ heybeti

90a-8 mıṣr ehline bıraḳdı bir gulūʾ
ḳaldı ḥayrān anlar ḳamu küçi ulu

90a-9 cān-ı dilden bunları sevdi ḳamu
ulu küçi er ʿavrat ey ʿamū

90a-10 çekdi mıṣr ehli bu kez peşkeşleri
düzdiler tertīble her atları

90a-11 anca peşkeş geldi niʿmet sīm ü zer
kim ḳıyāsın ḥaḳ vėre anuŋ meger

90a-12 her ne peşkeş gelmişdi hem niṣār
vėrdi ḳardaşlarına ol şehr-yār

90a-13 geldi andan ṣoŋra ol sulṭān meger
vėrdi ḳardaşlarına ṣīr-i ner

90a-14 anca niʿmetler getürdi tāc u zer
ḫilʿat şāhāneler laʿl kemer

90a-15 yūsufuŋ ḳardaşları çün gördiler
durdılar sulṭāna ḳarşu vardılar

90a-16 aldılar iʿzāzile getürdiler
ḥażret-i yaʿḳūba çün yetürdiler

90a-17 gördi yaʿḳūb ol şāh-ı cihān
talʿatından nūrı ḥaḳḳı eylemiş ʿayān

90b-1 ayaġına düşdi ol bī-iḫtiyār
başını ḳaldurdı ol şāh-ı kibār

90b-2 gözlerinden öpdi sulṭānuŋ meger
nūr-ı īmān eylemiş aŋa eṣer

90b-3 ol bize allāh başladı kelām
ḳıldı sulṭāna taḥiyyātla selām

90b-4 ṣoŋradan vaʿẕ-ı naṣīḥat eyledi
āyet-i tevḥīdi hem şerḥ eyledi

90b-5 döndi sulṭān ėydür ey şāh-ı cihān
kim durur ėden bu zemīn ü āsımān

90b-6 dėdi kim ol vāḥidüʾl-ḳahhār durur
mücrim ʿāṣīlere ġaffār durur

90b-7 ol durur bilen cihānuŋ ḥālini
kimsenüŋ urmaz yüzine ʿaybını

90b-8 mālik ėydür ben de inandım aŋa
ʿarż-ı īmān eylegil emdi baŋa

90b-9 geldi īmāna çün mālik cānile
sīnesi ṭoldı anuŋ īmānile

90b-10 ʿāḳıbet ḫayr oldı anuŋ işi
getdi göŋlinden ḫacālet teşvīşi

90b-11 ṭāʿata şuġl etdi çün ṣāḥib-i kemāl
āḫir oldı ḳudretle ḳaḥṭ-ı sāl

90b-12 ḳaldı dört ay daḫı yıla bil tamām
işid emdi ḳıṣṣasını ey hümām

90b-13 ḳamu ʿālem yūsufa yüz urdılar
baş egüben ḥażretine ṭurdılar

90b-14 dėdiler ḳalmadı bizde genc ü māl
ol helāk oldı ehl-i ʿayāl

90b-15 gel bize bir mürüvvet işlegil
ġalleyi ḳamumuza bağışlaġıl

90b-16 yā bize ṭarḥ ile vėrgil alalum
özümüz ḳul saŋa cümle olalum

90b-17 eglenüp ucuzlıḳda hem üdesin
aḳcayı alup bizi āzād ėdesin

91a-1 dėdi kim beyʿe rāżī oluram
ne ḳadar kişi ṣatasız aluram

91a-2 aldı el-ḳıṣṣa iki ayda tamām
mıṣr ehli oldı genc ey hemān

91a-3 ehl-i mıṣrı çünki ḳul etdi ḳamu
işid emdi mürüvveti ey ʿamū

91a-4 çıḳdı bir gün taḫta oturdı meger
pes münādī eyledi şehre ḫaber

91a-5 ki ʿazīziŋ ḳatına gelmek gerek
ulu küçi anda cemʿ olmaḳ gerek

91a-6 dėdiler ne olmış durur muḥāl
gözedürler ey ʿaceb ne oldı ḥāl

91a-7 dėdiler ey şāh-ı ʿālem söylegil
necedür ḳullara fermān eylegil

91a-8 yūsuf ėydür bir suʾālim var size
bende misiz şimdi cümleŋiz bize

91a-9 dėdiler kim bendeyüz şāha ḳamu
biz muḳarrer ḳulluġa ey biŋ vużū

91a-10 dėdi kim ḥaḳ içün āzād eyledim
bendelikden göŋlüŋüzi şād eyledim

91a-11 şükr ėdüp ḳamu yėre yüz urdılar
ḥażretinde baş egüben durdılar

91a-12 dėdiler kim ey kerīm ibn-i kerīm
görmegil cihānda derdile heym

91a-13 ḥażretinden ḥaḳ seni şād eylesün
cümle miḥnetlerden āzād eylesün

91a-14 dėdiler kim ey şāh-ı cihān
bu iki ayda nėdelüm ėt beyān

91a-15 dėdi kim anbārda ġalle yoḳ durur
şuġlumuz bilürsiz şimdi çoḳ durur

91a-16 ḳalmadı çün cirān-zār
gör ne ḥikmet göstürür perverdigār

91a-17 geldi cebrāʾīl getürdi ḫoş penām
ḥaḳ çalabdan yūsufa vėrdi selām

91b-1 dėdi ṣıddıḳ özüŋ esrār ėt
atlanup çıḳup meydāna git

91b-2 al yüzünde purḳaʿ ey māh-ı rū
tā ki yüzüŋi ʿālem göre ḳamu

91b-3 çün temāşa ėdeler ḥüsnüŋ tamām
hefteye dek daḫı aŋmazlar ṭaʿām

91b-4 iki ay bu vechile ḳılġıl niẓām
tā ki açlıḳ görmeye bu ḥāṣ ʿām

91b-5 yūsuf-ı ṣıddıḳ atlandı revān
çıḳdı meydāna hem-ān-dem kerbān

91b-6 ḫāṣ ʿāma ḳıldılar ol dem ṣalā
bay yoḫsul tā ki meydāna gele

91b-7 bir yüce taḫt urdı ol şehr-yār
çıḳdı anuŋ üstüne ḳıldı ḳarār

91b-8 ol güneş yüzünden ki refīʿ oldı ḥicāb
ṣanasın çıḳdı felekden āfitāb

91b-9 geldi ʿālem çevre alup durdılar
baḳdılar ḥüsn-i cemālin gördiler

91b-10 mest ḥayrān oldı ʿālemler hemān
kimde ḳaldı iştihā-yı ẕikr ṭaʿām

91b-11 iki ay bu vechile geçdi maʿāş
heftede bir kez ḳılurdı ḥüsni fāş

91b-12 tā yene olunca hefte ḫāṣ ʿām
ṣanasın yėmişdi biŋ dürlü ṭaʿām

91b-13 fikr ḳıl ey ḥüsn-i ḥaḳdan bī-ḫaber
bu lezzetdür vėrür ḥüsn-i beşer

91b-14 çün beşer ḥüsn-i ġıdā-yı rūḥ ola
ḥüsn ḥaḳḳı gel ḳıyās et kim nola

91b-15 ol erenler kim cihānda ey hemān
elli altmış yıl geçer yemez ṭaʿām

91b-16 çün beşerde ḫalḳa bu ḥayret gele
anları inkār etmek küfr ola

91b-17 baʿżı iḫbār içre gelmişdür ḫaber
rūz-ı ḥaşr olanda ḥaḳ ėde naẓar

92a-1 kāfir müʿmīnler göreler bī-ḥicāb
uġunuban düşeler mest-i ḫarāb

92a-2 ol ki görürdi ḳısmet ola
nūrı vara bī-destī ola

92a-3 ḥasretiyle yana kāfirler ḳamu
öldürür dėdükleri yedi ṭamu

92a-4 birligüŋ ḥaḳḳına yā fettāḥ-ı ḳarīb
bizi dīdārıŋdan etme bī-naṣīb

92a-5 geçdi el-ḳıṣṣa cevr-i rūzigār
vėrdi niʿmetlerini perverdigār

92a-6 nev-bahār oldı açuldı ḫūşeler
getdi ʿālemden ḳamu endīşeler

92a-7 yūsuf yaʿḳūb sulṭān ey hemān
ḥaḳḳa meşġūl oldı oġlanlar tamām

92a-8 geldi getdi neçe mürüvvet-i rūzgār
çoḳ keşīşler ḳıldı islām iḫtiyār

92a-9 şād-mān oldı mālik bunda ḳatı
artdı gün-be-gün şevketile heybeti

92a-10 dėdi yaʿḳūb nebīye ol meger
şākirem yūsufdan ey kān-ı güher

92a-11 çünki öyle memleket ḳıldı ḳarār
saŋa vü evlāduŋa taḥsīn-i vaḳār

92a-12 ḥaḳ saŋa erzānī ḳılsun bunları
her biriŋüz bir vilāyet serveri

92a-13 dilerim her birine leşker vėrem
bunları serḥad-ı rūma göndürem

92a-14 her biri bir memleket fetḥ ėdeler
gidüben aḳṣā-yı rūma gideler

92a-15 sen bilürsin dėdi ol dīn serveri
gör ḳabūl ėder mi bunlar leşkeri

92a-16 bunlar ėydür çünki sulṭān söyledi
luṭf ėdüben bize fermān eyledi

92a-17 gider olsaḳ tenhā giderüz
leşkeri biz neylerüz vü nėderüz

92b-1 mālik ėydür bārī ṭaşra varalum
oynasunlar bunları bir görelüm

92b-2 tā şecāʿatde görelüm ḫāllerin
hünerleri necedür aḫvāllerin

92b-3 emr ḳıldı ol zamān bedr-i münīr
tā bindiler ḳamu mīr-i vezīr

92b-4 geldiler meydāna ṭurdılar ḳamu
gel temāşā ḳıl bulara ey ʿamū

92b-5 çıḳdı köşk üstine yaʿḳūb cān
naẓar ḳıldı oġlanlarına bir zamān

92b-6 böyle gelmişdür ḳışaṣ içre ḫaber
mālik-i reyyān èşiginde meger

92b-7 varidi yeddi degirman taşı ḳadar
şöhret içün düzmişdi şīr-i ner

92b-8 her birisi yeddi biŋ baṭmanidi
ayaḳ altında ḳamu ġalṭāndı

92b-9 ḳızıl altundan idi başdan başa
işid emdi ḳıṣṣasın ey paşa

92b-10 mālik-i reyyān ile yūsuf meger
çıḳdılar yaʿḳūbuŋ evinden bī-ḫaber

92b-11 dehşetinden ol nebīniŋ şāh-ı dīn
kendüzin ol dem unutmışdı yaḳīn

92b-12 geldi devlet ḫānına çün düşdi ol
diledi köşke çıḳa ol pür uṣūl

92b-13 tā teferrüc ḳıla ol oġlanları
kim nece oynarlar ol arslanları

92b-14 yūsufile gidiyken nāgehān
ayaġı degdi ṭaşa şāh-ı cihān

92b-15 ol degirman taşını dèdim saŋa
işid emdi neyler ol yūsuf aŋa

92b-16 bir eliyle ḳaldurdı ol şāh-ı cihān
ol taşı getürdi ol zamān

92b-17 ḳoluna ṣaldı anı ol cüvān
yeddi adım yere atdı revān

93a-1 gördi sulṭān anı anda şāh-ı dīn
yūsufa ḳıldı hezārān āferīn

93a-2 dèdi zihī ḳuvvet zihī ḥüsn-i cemāl
bir yere cemʿ eylemiş ol züʾl-celāl

93a-3 yūsufile köşke çıḳdı bir zamān
ejderhā gibi geldi oġlanlar revān

93a-4 ṣaf ṭutup sulṭāna ḳarşu durdılar
ḫoş duʿā ḳılup yüz yere urdılar

93a-5 anlara emr eyledi sulṭān ol zamān
ṭaşlara zor eylesün her bir cüvān

93a-6 yürüdi ol dem şemʿūn hemān
bir eliyle dutdı ṭaşı pehlüvān

93a-7 ṭaşları ol dem havāya bī-amān
ḳarşu durdı ol yehūzā pehlüvān

93a-8 ḳapradı ḳomadı düşmege yere
gel teferrüc eylegil ol servere

93a-9 ṭaşları ʿayyūḳa atdı yene
kendüzi dutdı yene atdı yene

93a-10 dutdı pes şemʿūna ḳarşu ṭaşları
ol pelengi gör ne işler işledi

93a-11 ol birisi ḳarşu ṭutar
heybetle ol yehūzāya ṭoġrı atar

93a-12 degdiler ol iki ṭaş birbirine
baḳasın ol arsanlarıŋ tedbīrine

93a-13 pāre pāre oldı ṣanki esbāb
neçe münkirler ol gün oldı ḫarāb

93a-14 çünki yehūzā şemʿūn darıldılar
niçe oġlanlar araya girdiler

93a-15 her biri bir ṭaş eline aldılar
birbiriyle temāşā ḳıldılar

93a-16 ol ṭaşları havāya atar
bu atınca ol biri yene ṭutar

93a-17 bu dutunca ol daḫı yene atar
ol bu daḫı yene ṭutar

93a-18 bir zamān bu nevʿ cevelān etdiler
mālik-i reyyānı ḥayrān etdiler

93b-1 çünki sulṭān eyle gördi anları
yūsufa dėdi kim ey dīn serveri

93b-2 göndüresin rūma bunları nola
kendüsi çün her biri bir şehr ala

93b-3 dėdi kim buyruġ senüŋ ey şāh-vār
sen dėyecek anlaruŋ ne sözi var

93b-4 ḥükm ḳıldı tā ki rūma varalar
anlar eyle varuban ceng ėdeler

93b-5 çünki destūr oldı ol şāh-zādeler
ata ḳatına gelüp iẕīn diler

93b-6 atadan himmet duʿāsın aldılar
kendülerin rūm iline göndürdiler

93b-7 birbirinden andan oldılar cüdā
her biri bir şehr içün ey ketḫüdā

93b-8 girdi rūm iline on bir cüvān
ṣanasın girdi ḳażā-yı āsmān

93b-9 her biri on biŋ eriyle ceng ėder
yėryüzüni bunlara ger teng ėder

93b-10 fetḥ-nāme geldi sulṭāna tamām
kim vilāyet saŋa dutdı ey hümām

93b-11 şād-mān oldı mālik bunda ʿaẕīm
getdi göŋlünden ʿanā renc ü peym

93b-12 yūsufa vėrdi ol yerleri tamām
ḳamu ḳardaşlarıyla ol ey hümām

93b-13 ḳıldılar anda şāh-zādeler ḳarār
her birisi oldı ṣāḥib iḫtiyār

93b-14 aldılar cizye vilāyetlerden ḫarāc
yūsufa geldi ḳamu māl ü pāc

93b-15 geçdi bu nevʿ ile bir dem rūzigār
işid emdi ḳıṣṣasın ey şehr-yār

93b-16 mālik-i reyyān pīr oldı żaʿīf
ḳuvveti ḳalmadı çün oldı naḥīf

93b-17 yūsufı yanına çaġırdı meger
çoḳ vaṣiyyet eyledi aŋa şīr-i ner

94a-1 mālikün bir oġlı varidi meger
adı mużaffer idi ey pür-hüner

94a-2 ol zamānda yaşı ondı ṣafīr
atası düşmişdi ḳuvvetden ḫaḳīr

94a-3 döndi oġlını yūsufa ışmarladı
büyütmeden ġāfil olmaġıl dėdi

94a-4 yene sensin memleketden iḫtiyār
terbiyyet sen ėdesin zinhār

94a-5 ben ölicek yerime çekgil bunı
sen bilürsin iḫtiyār etdim seni

94a-6 çün vaṣiyyet ol şāh-ı cihān
yūsuf ėydür ḫoş ḳabūl etdim hemān

94a-7 ger ʿömr vėrse kerīm lā-yezāl
ben daḫı ḫizmet ėdem ṣāḥib-i kemāl

94a-8 dünyādan naḳl etdi ol ʿālī tebār
böyledür çarḫ-ı devri rūzigār

94a-9 iki yüz yaşında getdi ol hümām
bu cihāna gelmemiş döndi hemān

94a-10 biŋ yaşayan almadı andan murād
ʿākıl oldur kim ḳoya bunda bir ad

94a-11 çünki getdi dünyādan ol sulṭān nām
ehl-i mıṣr ol dem ḳara geydi tamām

94a-12 geldi yaʿḳūb nebī ol dem kendüzi
ḳıldı techīzini ol dem kendüzi

94a-13 çünki ḫāka vāṣıl oldı ol hemān
dutdılar yaṣını ol gün tamām

94a-14 geldi andan ṣoŋra ol ṣāḥib-i kemāl
yūsuf-ı ṣıddıḳ bī-miṣāl

94a-15 unutmazam dėdi ben nān ü nemek
senüŋ ataŋ baŋa çoḳ çekdi emek

94a-16 böyle gelmiş tāriḫ içinde yaḳīn
meger andan ṭoġdı firʿavn-ı laʿīn

94a-17 yūsufuŋ bu kez işi ṭutdı niẓām
memleket fermānına girdi tamām

94b-1 ḳamu işden çünki ḫışm oldı murād
oldı yaʿḳūb nebī ġāyetde şād

94b-2 yūsufuŋ evlādların gördi tamām
salṭanatla ʿadl ü dādın ey hümām

94b-3 şükr etdi ḫaḳḳa dėyelüm ol şāh-ı cihān
dėdi kim yā ḥayy-i rabbüʾl-ʿālemīn

94b-4 ḳalmadı ḳalbimde daḫı ġam hīç
atamıŋ ḳabrinden üzgim aṣıl hīç

94b-5 dilerim ki anı ziyāret eyleyem
ḥażretinden ʿarż-ı ḥālim söyleyem

94b-6 āḫir oldı ʿömrüm ey perverdigār
dilerim anı görem ben bī-ḳarār

94b-7 ḫalvetinde bu kelāmı söyledi
şevḳle ḥaḳḳa münācāt eyledi

94b-8 geldi cebrāʾīl getürdi ḫoş penām
vėrdi çalapdan oŋa ḫoş selām

94b-9 dėdi fermān eyledi yezdān-ı yek
var ziyāret eylegil ey aṣl-ı pāk

94b-10 şād-mān oldı bu sözden ol ʿazīz
yūsufa ḫizmet buyurdı tīz tīz

94b-11 kim benüm ḳılsun yaraġım ben giderem
ol halīluʾl-lāha dek ʿazm ėderem

94b-12 çün ḫaber-dār oldı ol şāh-ı cihān
ṣanasın düşdi bedenden ayru cān

94b-13 atası ḳatına vardı şehr-yār
gördi yaʿḳūbı dėdi ey iḫtiyār

94b-14 dėdi atasına baŋa vėrgil ḫaber
bu ne sırdur eyledüŋ ʿazm-i sefer

94b-15 dėdi oġul emr-i ḥaḳdur giderem
ulu ataŋı ziyāret ėderem

94b-16 ḥaḳ ʿömr vėrürse gelüben gėrü
az zamān içinde ey māh-ı rū

94b-17 çünki yūsuf sözi gūş eyledi
sākit oldı firḳati nūş eyledi

95a-1 ḳıldı ol şāhıŋ yaraġını tamām
düzdi tertīb esbābın ol hümām

95a-2 çün meḫāfen düzdiler ol māh içün
tā ʿibādet eyleye allāh içün

95a-3 ol halīluʾl-lāha yapu düzdiler
kesdiler altundan bezekler sökdiler

95a-4 biŋ deve yüklendi niʿmet sīm ü zer
hem mücāvirlere çoḳ tāc kemer

95a-5 biŋ kişi daḫı vėrdi ḫidmet-kār aŋa
pehlüvānlar her biri öŋden ṣoŋa

95a-6 ibn-i yāmini daḫı bile ḳoşdı meger
atasıyla bile ol kān-ı şeker

95a-7 mışra gelenden berü ol şehr-yār
kim yigirmi yeddi yıl oldı ey yār

95a-8 pes buyurdı ger meḫāfen çekdiler
yükleyüp bārı mışrdan çıḳdılar

95a-9 niçe kim emr etdi çekildi ḳaṭār
mevsim-i gül- zār ėrmişdi nev-bahār

95a-10 kim nebīler şāhı bindi merkebe
leşkeriyle hem yürüdi kevkebe

95a-11 bindi mışr ehli mīr-i vezīr
söyledi kösiyle naġır

95a-12 yeddi menzīl ol serveri getürdiler
leşker andan gėrü dönüp geldiler

95a-13 getdi yūsuf atasıyla bir zamān
birbiriyle ḳuçuşdı ol iki cān

95a-14 çoḳ zamān anda durup aġlaşdılar
ayrılup firḳat şarābın içdiler

95a-15 düşdi yūsuf atası ayaġına
düşdi oġlanlar ṣaġına ṣolına

95a-16 birbiriyle bir zamān aġlaşdılar
el-vedāʿ ėdüben gėrü döndiler

95a-17 ḳardaşı yaʿḳūbuŋ ol ʿīsā emīr
rūma getmişdi ol nerre-şīr

95b-1 rūma ki varmışıdı ol şāh-ı dilīr
rūmīleri ḳılmışdı ṭār u gīr

95b-2 anda çoḳ māl almışdı cengle
dest bāzūyla ḳamu cebrile

95b-3 salṭanat eyledi ol yerde tamām
ḳardaşı yaʿḳūbı aŋardı īmān

95b-4 görmeye getmişdi ol bī-iḫtiyār
aŋardı aġlayup leyl ü nehār

95b-5 salṭanatla cemʿ ḳıldı genc ü māl
daḫı ḥaḳ vėrdi bu kez ehl-i ʿayāl

95b-6 rūmīlerde şimdi nesli çoḳ durur
gerçi bir şaḫs-ı muʿayyen yoḳ durur

95b-7 dėdi bārī ölmemiş iken varayum
ol ḳarındaşı selāmet göreyüm

95b-8 tā ki ḫāṭırın tesellī eyleyem
elin ayaġın öpüben yalvaram

95b-9 ol dem oġlanlarını yıġdı tamām
mülki ṭapuşdurdı ol hümām

95b-10 at ḫilʿat vėrdi bir neçe ḳula
aldı anları revān girdi yola

95b-11 yolda işitdi ki ol yaʿḳūb cān
uş ḫalīluʾl-lāha getmiş şād-mān

95b-12 dėdi ḳullarına yapça gelüŋ
hem ġalaṭa ḳılmayasız yolı buluŋ

95b-13 iştiyāḳında meger şāh-ı cihān
kendüsiçün almadı āb u nān

95b-14 araları iki günlik yolidi
ḳamu ṣaḥrālar yabanlar çölidi

95b-15 iʿtimādı varidi ḫaliḳine
anuŋçün göŋli getmiş ol yaŋa

95b-16 ḳamçı çaldı üştüre şol dem peleng
çıḳdı yaydan ṣanasın kim bir direk

95b-17 esdi ol üştür hem-ān-dem dar zamān
derdi buydı yėryüzin ol bī-amān

96a-1 iki günlik yolı ol dem beri
vaḳt-i ʿaṣr olınca aldı ol yeri

96a-2 varduġunca çünki ol oldı yaḳın
geldi yetdi leşkere bildiler anı hemīn

96a-3 pes cedd berīn çekdi üştürüŋ hemān
illā bu cān pāresi vėrmez amān

96a-4 leşkere çün yetdi ol şāh-ı cihān
bunlara ṣordı ḳanı yaʿḳūb cān

96a-5 dėdiler getdi fülān ġāra meger
tā ziyāret ėde anda şīr ü ner

96a-6 varidi anda bir ġār-ı ʿālī maḳber
böyle gelmişdür rivāyetde meger

96a-7 ol zamān kim anda ṭoġdı ḫalīl
atasına ḳıldı ilhām ol celīl

96a-8 altı ay ol ġār içinde şīr ü ner
atasıyla bile olmışdı meger

96a-9 eyle olmışdı fermān-ı celīl
ayda bir kez varaydı ḫalīl

96a-10 anda varmışdı yaʿḳūb resūl
çün işitdi bu sözi ol pür-uṣūl

96a-11 yel gibi getdi revān ol şehr-yār
ol maġara öŋüne geldi yār

96a-12 gördi kim ėşikde ḫādimler durur
pertev-i ġārıŋ meger ṭaşra urur

96a-13 dėdi varıŋ içerü vėriŋ ḫaber
kim gelüpdür ḳardaşıŋ ey şīr ü ner

96a-14 ger icazet vėrür ise varalum
ḳardaşı anda girüben görelüm

96a-15 vardı ḫādimler buŋa vėrdiler ḫaber
bu ḫaberden oldı ol zīr ü zeber

96a-16 nitekim ʿisā anda olmışdı melūl
kendünüŋ ṣuç ėtdügin bildi resūl

96a-17 dėdi şimdi nice baḳam yüzine
munṭaẓıram gerçü ṭatlu sözine

96a-18 ol ḥayāsından ḳatı oldı ḫacīl
bir münācāt etdi anda ol ḫalīl

96b-1 el ḳaldurup dėdi ey settār-ı hū
ʿālemin sırrı saŋa ẓāhir ḳamu

96b-2 dilerim ki ol ḳarındaşım beni
görmeye ger utanuram ey ġanī

96b-3 sen benüm rūḥımı ḳabż ėt bu zamān
görmeyem yā ben anı hey bu zamān

96b-4 bunlara dėdi kim dėŋ gelsün revān
secdeye vardı kendi hemān

96b-5 secdede ḳabż oldı ol şehr-yār
gör ne ḥikmet ḳılur ol perverdigār

96b-6 girdi ol ʿisā içerü ḫoş şād-mān
gördi secdededür bir zamān

96b-7 fikre vardı ki ne sırr oldı ʿaceb
eyledi ḳardaşı görmek ṭaleb

96b-8 ḫoş yudurdı edeb bir yele şehr-yār
bir neçe yer ġār-ı lāle-zār

96b-9 gördi kim sırr eylemiş ol rūḥ-ı pāk
āh feryād etdi ol dem derd-nāk

96b-10 dėdi kim ey pādişāh lā-yezāl
bāḳī sensin kim saŋa yoḳdur zevāl

96b-11 niçe yıldur ḥasretidüm ḳardaşa
ulu buldum ey ḳadīr-i ḫudā

96b-12 dilerim ki ben daḫı maḳbūż olam
bunuŋla bu aralıḳda ḳalam

96b-13 yüzin urdı anuŋ ol dem yüzine
doldurup ḥasret firāḳın gözine

96b-14 anda teslīm oldı ol daḫı dar zamān
dehr-i ḫānedür ki vėrmez amān

96b-15 geldiler ḫādimler bu ḥāli gördiler
ibn-i yāmine varup ḫaber vėrdiler

96b-16 bir arada ḳonmışdı şehr-yār
çün işitdi bindi ol bī-iḫtiyār

96b-17 ikisi daḫı yatur ser-nigūn
rüʿyet-i peyġamberān olmış zebūn

97a-1 ibn-i yāmin çün bu ḥāli gördiler
nāle ḳılup zār-ı efġān ḳıldılar

97a-2 ol ʿamūsın çünki gördi iŋledi
dutdı bėlin zārī zārī aġladı

97a-3 ey erenler şāhı ḳanda gideyüm
ben sizi ḳardaşdan ayru nėdeyüm

97a-4 nāme yazdı yūsufa ol dem meger
kişi ṣaldı tīz ėrişsün budur ḫaber

97a-5 getdi mıṣra bir neçe mīl māyesi
tā bileler ḥāl-i cihān ser-māyesi

97a-6 odlara yandı yūsuf ol zamān
bindi ḳardaşlarıyla oldı revān

97a-7 öŋine ardına baḳmadı hemān
mıṣr ehli hem ardınca getdi tamām

97a-8 ėrdi ḳardaşlarıyla şāh-ı cihān
gördiler tābūtı anlar nāgehān

97a-9 düşdi yūsuf ḳucdı tābūtı meger
ʿaḳlı zaʾil oldı yatdı bī-ḫaber

97a-10 ṣu seperler yüzine ʿaḳlı gelür
āh ėder yene bī-hūş olur

97a-11 cümle ol şāh-zādeler zār zār
gözlerinden ḳan aḳar bī-iḫtiyār

97a-12 ulu küçi māteme girmiş tamām
taʿziye dutmış melāʾik ey hümām

97a-13 üstine kerrūbīler ḥayrān-zār
ṣaf dutup gökden inerler bī-ḳarār

97a-14 yūsuf ėydür ey gözüm nūrı baba
ey cihānda mefḫarüʾl-ʿabā

97a-15 ey cihānda benüm içün neçe yıllar zār olan
ey ḳamu firḳatim odına yanan

97a-16 ey ḳamulardan beni maḥbūb ėden
cümle ʿālem cismine mevʿūb ėden

97a-17 çün öldi ol nebī ṭoprаġa vāṣıl
ne kim tertīb varidi oldı ḥāṣıl

97b-1 bir ay mikdārı dökdi niʿmeti çün
oḳutdı ḫatm-i ḥaḳdan raḥmet içün

97b-2 vaẓīfeler muʿayyen ḳıldı ol cān
ḫalīluʾl-lāh içün ol şāh-ı sulṭān

97b-3 düzüldi çün ḳamu iḳbāl taḫtı
pes eyledi yene ol tācile taḫtı

97b-4 mücāvirler ḳıldı muʿayyen ol şāh
döşendi sīm zer bir vechuʾl-lāh

97b-5 edeb böyle yürüdi şāh-ı mevzūn
nebīler merḳadına oldı maḳrūn

97b-6 ḳoca ḳıldı ḫalīliŋ merḳadını
bir eliyle atası mesnedini

97b-7 dėdi ey taŋrıdan fermān olanlar
bu ʿālem ḫalḳına bürhān olanlar

97b-8 oradan vardı beytuʾl-lāha gördi
ṭavāf etdi yüzini yere sürdi

97b-9 ki ḳalḳup oradan ḳudüse vardı
varup mescid-i aḳsāyı gördi

97b-10 yene kenʿān iline döndi ol dem
vaṭan ʿazmine ol şāh-ı mükerrem

97b-11 yürüdi hem daḫı ġāra ṭoġrı
ziyāret ḳılmaḳ içün anda mihrī

97b-12 anı varuban ziyāret ḳıldı
andan ṭoġrı dönüp kenʿāna geldi

97b-13 cihānuŋ lezzetinden oldı bīzār
dėdi ölmek gerekdür āḫir-i kār

97b-14 dėdi biz ölmedin bārī varalum
ḳarābet ḥāli aḥvālin görelüm

97b-15 çün ol mülke ėrişdi yūsuf cān
işidüp ḳarşu geldi ehl-i kenʿān

97b-16 anlara çoḳ ikrām eyledi şāh
daḫı çoḳ inʿām eyledi māh

97b-17 varup ol cāhī eyledi hem ziyāret
kim aŋa cāhī yūsuf dėrler ʿibādāt

98a-1 cihānda yek bilürdi ol maḥallī
meger çoḳ anda ḳılmışdı tecellī

98a-2 ol cāhda ḫaylī vaḳt oturdı
neçe ʿuryān yalınlara yetürdi

98a-3 oradan atasınuŋ ḳabrine vardı
ziyāret eyledi hem anı gördi

98a-4 anuŋ üstine yapdur ʿimāret
vaẓīfeler niçe vaḳf-ı icāzet

98a-5 oradan mışra ʿazm etdi şehen-şāh
vücūdın almışdı ḫavf-i allāh

98a-6 daḫı meyl ėtmedi hergiz cihāna
yaraġ etdi sarāy-ı cāvidāne

98a-7 gelüp çün mışra girdi şevketile
oturdı dīvāna şöhretile

98a-8 oldı peyġamber on bir yıl tamāmı
ki daʿvet ḳıldı ḥaḳḳa ḫaṣ ʿāmı

98a-9 kendi içün eyledi bir münācāt
münācāt içre aŋdı dürlü ḥācet

98a-10 dėdi ey ḳadīr-i ḥayy tüvān
ki sensin evvel āḫir şāh-dān

98a-11 cihānı yoḳ iken var eyleyen sen
yer üstine bu çarhı eyleyen sen

98a-12 kevākib ziynetin çarḫa tamāmı
düzen sensin bu dürlü niẓāmı

98a-13 veli sensin baŋa hem nāṣıram sen
ki dünyā āḫiretde nāṣıram sen

98a-14 budur senden murādım eyle ḥāṣıl
vefātımda ki ḳıl islāmla vāṣıl

98a-15 geldi cebrāʾīl çün getürdi haber
şād-mān oldı ḫaberden şīr ü ner

98a-16 çünki buldı derdiniŋ dermānını
vėrdi bu şādile ṭatlu cānını

98a-17 çünki naḳl ėtdi cihāndan ol ḥalīm
ol züleyḫā oldı firḳatden nedīm

98b-1 çaldı dırnaġın yüzine ol nigār
kesdi ṣaçın nevḥa ḳıldı zār zār

98b-2 pāre pāre etdi ol dem kendüzin
ḳılmadı ṣabrı bilmez nėde kendüzin

98b-3 gāh yollara düşüp biryān olur
gāh ayaḳlar altına ġalṭān olur

98b-4 gāh çeker öni zār ḳılur ehliyle
gāh münācāt ḳılur ol allāhıyla

98b-5 el getürdi ėydür ey ḳadīr ilāh
vėrdüŋ idi baŋa bu ʿömri tebāh

98b-6 yėryüzinde ʿār ola gezmek baŋa
sin içinde yatıcaḳ ol pādişāh

98b-7 ben nėderem bu ʿālem mülkini uş
yusufuŋ olmayacaḳ tā göŋli ḫoş

98b-8 himmetlicek beni anda revān
rūḥımı ḳabż eyle gel sen bu zamān

98b-9 ol züleyḫā çün tamām etdi bunı
secde ėtdi ėydür ey rabb-i ġanī

98b-10 secdeden durdı baġrı mān ilah
eylemiş bād-ı ecel ʿömrüni gāh

98b-11 rengi taġyīr oldı daḫı durmadı
göz açup ḫalḳ-ı cihānı görmedi

98b-12 yūsufı yuyup etdiler revān
ḳoydılar tābūta ol şāh-ı cihān

98b-13 bir vaṣiyyet ḳılmışdı ol meger
vėrmişdi ol yehūzāya ḫaber

98b-14 beni yuyup ḳo tābūta sen
ḳıl namāzımı ey ebuʾl-ḥasan

98b-15 ol fülān ada ki nīl içinde var
anda ḳazdur ḳabrimi ey şehr-yār

98b-16 mermer ile ḳabri ṣandıḳ eylegil
tābūtu o ḳabre maġmūḳ eylegil

98b-17 anda sen illā emānet ḳoy beni
böyle emr etmişdür rabb-ı ġanī

99a-1 yılda bir kez nīl mevc ėdüp daşar
ṣu gelür ol ḳabriŋ üstinden aşar

99a-2 nefʿī ėrür andan cümle ʿāleme
ėrişür pes nefʿī her bir ādeme

99a-3 böyle taḳdīr ėtmiş durur ḳadīm
çıḳmaya ṣu ḳabre ey şāh-ı ḳadīm

99a-4 yayılup ʿālemlere vėrmez hayāt
bitmeye bu yėryüzinde bir nebāt

99a-5 geçiser üstimden çoḳ yıllar dilim
neslimizden gele mūsā-yı kelīm

99a-6 mālikün neslinden ṭoġa firʿavn-ı laʿīn
eyleye ol mūsā eyle kibr ü kīn

99a-7 āḫiri mūsā elinden olısar
ser-be-ser bu ʿālem aŋa ḳalısar

99a-8 ol ḫalīluʾl-lāh getüresin beni
eyle fermān eyledi rabb-ı ġanī

99a-9 bir vaṣiyyet öŋdin olmışdı meger
anı eyle eylemişidi şīr ü ner

99a-10 çün tamām oldı cehāz aldılar
vardılar anuŋ namāzını ḳıldılar

99a-11 çünki teslīm etdiler ḳabre anı
ṭutdılar yeddi gün anuŋ yaṣını

99a-12 getdi anuŋ devri daḫı aradan
gör ne ḥikmet gösterdi ol yaradan

99a-13 çün emānetdür gelen gitmek içün
pes nedür bu ṭūl-ı ʿarż ey fütūn

99a-14 tertībini cümle ḥāẕır etdiler
anı daḫı ḥaḳḳa teslīm etdiler

99a-15 çün duʿā-yı ḫatm oḳundı tamām
anlar ervāḥına yüz biŋ selām

99a-16 birbirinden cümle ḳardaşlar tamām
cümlesi peyġamber oldı ey hümām

99a-17 dīn-i ibrāhīmde getdiler ḳamu
işid emdi ḳıṣṣasını ey ʿamū

99b-1 vara vara artdı nesli bunlarıŋ
ayru ḳopdı tābiʿ her serveriŋ

99b-2 devr-i mūsāya ėrişince ḫaber
ṭutmışdı mıṣrı bunlar ser-be ser

99b-3 ol benī isrāʾīl anlardur ḳamu
bu durur tevcīhi diŋle ey ʿamū

99b-4 ismi yaʿḳūb nebīnüŋ ey emīr
evvelā isrāʾīl idi ol ḫaber

99b-5 ṣoŋra yaʿḳūb ėtdiler aŋa lāḳab
ėydeyüm ki nice olmışdur sebeb

99b-6 ʿisā ile bir anadan olmışdı
ikisi bir ḳarına gelmişdi

99b-7 ṭutdı ʿisā gėrü ḳaldı meger
ṭutdı anuŋ ayaġın ol şīr ü ner

99b-8 beyle geldiler vücūda ol zamān
ʿisā evvel ol ʿaḳabince revān

99b-9 anası ʿisāya urdı evvelkine ad
s̱āniye isrāʾīl oldı nām-ı zād

99b-10 ṣoŋra oḫşarıdı kim yaʿḳūbum benüm
atası anası maḥbūbum benüm

99b-11 ol sebebden aŋa yaʿḳūb oldı ad
ismi döndi ey ḫoş nihād

99b-12 on iki oġlan idi çünki bunlar
āḫiri hem on iki sıbṭ oldılar

99b-13 ol kelām içinde ki āşinā ʿaşr
çeşme kim yād eylemiş ey beşer

99b-14 bunlaruŋ şānında bir işdi ḳamu
anlara ayru key çıḳdı ey ʿamū

99b-15 tā ki bildi meşrebin her bir gerü
birbiriyle ḳılmadı ḳatl şekū

99b-16 vech-i tesmiye budur kelli
söz bu durur vallāh aʿlem-i bāüʾṣ-ṣavāb

99b-17 yā ilāhī sen bilürsin ḥālimi
baŋa ḥācet söyleyem aḥvālimi

100a-1 mücrimim başdan ayaġa pür günāh
sen kerīmsin bī-niyāz pādişāh

100a-2 raḥmetiŋ deryāsınuŋ pāyānı yoḳ
ḫod benüm ʿaczimden özge nesne yoḳ

100a-3 ne dil ile ḥażrete söz söyleyem
benüm cürmime bārī ʿöẕr eyleyem

100a-4 cismim cānım ḳılmış cürm-i ḫaṭā
tā meger senden ola fażl-ı ʿaṭā

100a-5 ben faḳīrim sen ġanīsin ey ḫudā
ayırma beni raḥmetinden cüdā

100a-6 iʿtimād ėdecek bir ʿilmim yoḳ
ḥażretiŋe gidecek ʿamelim yoḳ

100a-7 budur senden temennām ey ḫudā
ḳılmayasın bizi ol aḥmedden cüdā

100a-8 maʿnāda ger vāḳıʿa olduysa ḫaṭā
ʿafv ḳıl küllī cürmimi vėrgil ʿaṭā

100a-9 baḳma sen sehv-i ḫaṭām yā ḳadīm
eyle ḳabūl ḥażrete şāh-ı nedīm

100a-10 kātibe vėrgil sen ʿaṭā
cürmini sen ʿafv eylegil ʿaṭā

100a-11 bunı yazdum bī-vefādur mürūr-kār
ben ölende ḳala ḫatm-i yād-gār

100a-12 fāʿilāt fāʿilāt fāʿilāt
biŋ günāhı defʿ ėder bir ṣalavāt

100a-13 yazanı oḳuyanı diŋleyeni
raḥmetüŋle yarlıġaġıl yā ġanī

100a-14 dünyādan getmemüzi fikr ėdelüm
ṣādıḳāne ḫālıḳa ẕikr ėdelüm

100a-15 her kim ister raḥmeti çoḳ ḳazana
fātiḥa oḳuya bunı yazana

100a-16 el-faḳīr el-ḥaḳīr ʿabd-i ʿāciz ʿabd-i żaʿīf
el-müznib el-muḥtāc īlā rabbihi

100a-17 el-luġat-i ketebehū muḥammed bin ḥüseyn ġaferuʾl-lāh
lehü ve livālideyni ve li cemīʿüʾl-müʿmīnīn

sene 1198

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
GRAMATİKAL DİZİN

A, ʿA

āb: (Far.) Su
95b-13
ā.-ı (revān) 22b-13
ā.-ı (zemzem) 3b-3

ʿabā: (Ar.) Yünden dövülerek yapılmış, kalın yakasız üstlük
62a-2

abanos: (Far. ābnūs) Siyah renkte olan bir ağaç türü
87b-17

ʿabd: (Ar.) Köle, kul.
100a-16

ʿābid: (Ar.) İbadet eden, tapınan
10a-8

ʿacāyib: (Ar.)Acayip, tuhaf, şaşılacak şey
2a-6, 2a-9, 2b-6, 4a-10, 10a-3, 10a-6, 11b-3, 20b-16, 26a-6, 57b-9, 67b-6, 74a-12
ʿa.-dür 26a-6

ʿaceb: (Ar.) Hayret, gariplik, şaşılacak şey
12b-14, 18a-15, 19b-13, 31b-12, 46b-8, 48b-6, 51a-8, 61b-17, 62a-15, 51b-19, 91a-6, 96b-7
ʿa. ol-
-dı25b-17, 27a-3
ʿa. ḳal-
-ur 50a-4
ʿa.-dür 60b-4

ʿacebā: (Ar.) Şüphe ve tereddüt bildiren edat
8a-2, 8a-5, 16a-10, 66b-5

acı: Bir maddenin dilde bıraktığı yakıcı, kavurucu tat
21b-8

acıġ: Acı, dert, ıstırap
83a-14

ʿāciz: (Ar.) Bir işi yapabilecek gücü, becerisi ve yeteneği olmayan; güçsüz; çaresiz
ʿa.-lerüŋ 5b-13

ʿacz: (Ar.) Beceriksizlik
ʿa.-imden 100a-2

aç: Yemek ihtiyacı içinde bulunan; acıkmış
a.-ın 43b-5

aç-: Açmak
52a-13
a.-a 28b-9
a.-alum 7a-19, 69b-11
a.-ar 18a-12, 28b-2, 31b-11, 34a-16, 37a-2, 40a-7
a.-avuz 55a-15
a.-dı 42b-14, 83b-12, 86b-16
a.-dılar (keleci a.) 62b-13, 42a-6
a.-ġıl 83b-6
a.-maġıl 38a-14
a.-saŋ 38b-12
a.-uban 52a-10, 71a-6
a.-up 20b-3, 15b-12, 21a-8, 74a-4, 98b-11

açlıḳ: Aç olma durumu
91b-4
a.-dan 55b-11

açul-: Açılmak
a.-dı 60a-8, 85b-3, 92a-6
a.-sun 69b-13

ad: İsim, ad, nam
94a-10,31a-16, 71b-16,99b-11,99b-9

a.-dur 28a-4
a. ėt(d)-
-er 77b-8
a.-ı 1a-11, 30a-5, 33a-4, 33a-9, 33a-10, 35b-4, 50a-11, 62b-2, 63a-15, 71b-2, 71b-17, 74b-1, 83a-6, 85a-6, 85a-7, 22a-9, 63a-12, 71b-17, 94a-1
a.-ım 30b-16, 31a-9, 92b-17
a.-ımı (urduŋuz) 43a-3
a.-ın 42a-9, 46a-13, 63b-3,
a.-ını 23a-15, 23b-14, 38a-6, 42a-8, 50a-13
a.-ıŋuz75a-16
a.-ıyla 71b-16
a.-ları 72a-1, 71b-18
a.-larıŋ 71b-18
a-uŋ 23b-3, 40a-3, 50a-9, 66a-8

ada: Dört tarafı sularla çevrili kara parçası 98b-15

ʿadālet: (Ar.) Haklılık, doğruluk
ʿa. eyle-
-di 55b-6

ʿaded: (Far.) Sayı; tane 45a-7

ʿadem: (Ar.) Yokluk; hiçlik; ölüm 80a-17
ʿa. ėt(d):
-elüm 3a-12

ādem: (Ar.) İnsan, adam, kişi 9b-4, 12a-1, 21a-14, 37a-10, 41a-4, 73b-9
ā. (uẖtı) 29b-10
ā.-e 16b-10, 86b-17, 99a-2
ā.-i 17a-13, 43a-14, 43a-18, 29a-14
ā.-iseŋ 68a-15

ādemoġlı: (Ar.+T.) İnsanoğlu 41a-5

ʿādet: (Ar.) Görenek, usul, tabiat, alışkanlık
ʿā.-i 56b-14

ʿād: (Ar.) Çok eskiden Yemen taraflarında bulunan ve Hud peygamber tarafından imana getirilemediği için Allah tarafından yok edildiğine inanılan bir kavmin adı 68a-1

ʿadl: (Ar.) Doğruluk 94b-2

adlu: Adlı, namlı 44b-11, 69a-5

āferīn: (Far.) Beğenme, alkış, yaşa, varol. 93a-1

āfitāb: (Far.) Güneş 15a-14, 82a-4, 83a-13, 91b-8

ʿafv: (Ar.) Birinin suçunu bağışlama, özür dileme
ʿa. ėt(d)-
-eler 82b-15
-üŋ 6b-13
ʿa. eyle-
-di 15b-13
-dim 82b-7
-gil 15a-9, 48a-8, 100a-10
-ye 39a-15
ʿa. ḳıl-
15a-9, 100a-8
-alar 82b-15
-dım 82a-18
ʿa.-ı (ġafūr) 50b-16

aġ- : Çıkmak, yükselmek

a.-a (göge a.) 10b-16, 19b-4, 60a-2
a.-ar 48a-13
ağaç(c): Ağaç
7b-15, 35b-17, 15a-16, 47b-2, 49a-14, 49a-17, 53b-16
a.-dan 49a-15, 57b-11
a.-ı 49a-15, 49a-16
a.-ı (selvi a.) 35a-5
a.-ı (servi a.) 43b-17
a.-lar 50b-7, 50b-8
āgāh: (Far.) Bilgili, haberli, uyanık
ā. ėt-
-er 16b-11
-üp 24b-14
ā. ḳıl-
-dılar 15a-2
ā. ol-
-ur 62b-12
ağ: İnce iplik örgüsü, ağ.
38a-17
ağı: Çok değerli mal; hazine
16a-2, 30a-9, 30a-11, 83b-5
ağır: Ağır; ağırlık; zahmetli
30a-10
a. ol-
-mışdur 11b-10
ağ(ı)rınca: Ağırlığınca
20b-13, 30a-1
ağırla-: Ağırlamak, saygı göstermek; ikram ve ihsanda bulunmak
a.-dı 20a-9, 62a-10
a.-dım76b-1
a.-ġıl32a-13
a.-sın 50b-2
a.-yasın30b-1
a.-yuban 76a-10
a.-yup 73a-4, 74a-9
ağ(ı)z: Ağız
31b-3, 65a-13, 78b-17
a.-ları 68b-15
a.-ımıŋ79a-9
a.-ın 86b-16
a.-ına 11b-11, 45a-12
a.-ından88b-8
ağla- : Ağlamak
a.-dı 25b-15, 49a-18, 50a-9, 62a-12, 64b-2, 65b-17, 97a-2
a.-dılar 44b-8
a.-dım 64b-7, 84b-16
a.-dıŋuz 69a-3
a.-duġımız 69a-9
a.-ma 14b-16, 26a-2
a.-maḳ 64b-3, 8b-7
a.-maḳda (idi) 83b-16
a.-maḳdan 59a-3, 63b-2, 71a-10, 71a-15, 71b-3, 49a-14
a.-mayaydum 14b-9
a.-mış 49a-14
a.-r 6b-19, 5b-3, 15a-13, 26a-4, 49a-1, 49a-19, 53b-15, 69b-1, 69b-10, 71a-12, 89a-2
a.-riken 14b-17, 66b-15
a.-rsın 25b-16, 69a-16
a.-yu 8a-6, 58a-17, 50b-13
a.-yuban 78a-4
a.-yup 8b-9, 84a-17, 95b-4
ağlaş-: Ağlaşmak
a.-dılar 14a-10, 15b-2, 82b-3, 85a-11, 85a-12, 95a-14, 95a-16
ağlat(d)-: Ağlatmak

a.-duŋ 61b-6
a.-duŋuz75a-14
a.-ur 9b-11, 19b-12, 59a-6

aġrı: 96 miskal (yaklaşık 405,5 gr) tutarında bir ağırlık ölçüsü birimi; ağırlık; paha
a. (zer) 29b-17

aġrı: Ağrı
a.-sı 43a-2

aġrı- :Ağrımak, hastalanmak
a.-dı 48b-18, 71b-1

aġu: Zehir
45b-11, 46a-3
a. eyle-
-di 75b-5
a. ḳat-
-ma 23b-10
a. vėr-
-irseŋ 45-10
a.-yı 46a-2

aġyār: (Ar.) Gayrılar, tanıdık olmayanlar, başkalar
a. ėt(d)-
-er 53b-17

āh: (Far.)Ah, yazık, feryat
ā. (āh) 41b-3
ā. ėt(d)-
-der 16b-11, 59a-11, 97a-10
-di 96b-9
-üben 14b-4, 16a-9, 22b-4, 25b-15, 28b-5, 30b-17, 37b-6, 44b-8, 61b-3, 62a-12, 63b-4, 64b-2, 70b-5, 71a-4
-üp 21b-17, 49a-18, 57a-9, 60a-10, 69a-15, 8a-15,
ā. eyle-
-di 14b-15
ā. ḳıl-
-dı 78a-16, 88a-14, 84a-1, 8a-2
ā. ur-
-ur 63b-3
ā.-ına 72a-14
ā.-ından 5b-9

aḥad: (Ar.) Bir ve tek olan Allah
5b-11, 59b-2

aḥd: (Ar.) Ant, yemin
a.-ı (peymān) 30b-9

āheste: (Far.)Yavaş, sakin, hafif
ā. (āheste) 81b-13

aḫı: Bir şey gösterilirken veya bir şeye işaret edilirken söylenen söz, işte.
5b-6, 8b-17, 28b-12, 41b-16, 48a-14, 50b-12, 55b-8, 74a-10, 77b-14, 82a-8

āḫir: (Ar.) Son, sonunda; ahiret
1a-1, 14b-14, 18a-8, 89b-16, 90a-3, 90b-11, 98a-10, 97b-13
ā. (evvel ā.) 87a-2
ā. ol-
-dı 94b-6
ā.-i 99a-7, 99b-12

āḫiret: (Ar.)Ahiret
ā. (ḳatında) 9b-8
ā.-de 18b-11, 18b-15, 18b-16, 24a-3, 98a-13

aḥmaḳ: (Ar.) Akılsız, sersem, şaşkın
a. ol-
-an 54a-2

aḥmed: (Ar.) Ahmet, Hz. Muhammed'in adlarında biri.
a.-e 89a-9

a.-den 100a-7

aḫran: (Ar. aḳrān) Eş; denk; yaşıt

a.-mışuz 5b-5

aḫret: (Ar. āḫiret) Ahiret krş. bk. **āḫiret**

a.-de 82b-4

aḫşam: Akşam

8a-7

āh u zār: (Far.) Ağlayıp, sızlanmak

58b-12

aḥvāl: (Ar.) Haller, oluşlar, durumlar

53b-10

a.-i 25a-1, 31b-6, 67b-8

a.-idür 8a-4

a.-im33a-15

a.-imi 23b-8, 99b-17

a.-imüz 41a-11, 68b-12

a.-ine 2a-4 a.-in 97b-14

a.-ini 9a-8, 25a-2, 50b-10, 77b-17, 85b-16, 71a-13, 76b-10, 82b-10, 82b-17, 85b-15, 89a-7

a.-iŋ 69a-17

a.-iŋüz63a-4

a.-lerin92b-2

aḥzān: (Ar.) Kederler, sıkıntılar

a. (beyt-i a.) 77b-8

aḳ: Beyaz, ak

28a-14, 35b-16, 80a-15, 86a-13, 45a-12

a. (ṣaḳalı) 3b-2

a. (ṣaḳalın) 8a-13

a. (ṣaḳallu) 7a-12

aḳ- : Akmak, duygusal yönden meyletmek

a.-an 59b-4

a.-ar 4a-6, 71a-14, 22b-5, 48b-16, 97a-11

a.-dı 5a-18, 15b-1

a.-mayasın 38b-14

ʿaḳabince: (Ar. +T.) Hemen ardından

99b-8

aḳca: Akça, para

13a-14, 45a-3

a. (durur) 62b-14

a. (geçmez a.) 13a-17

a.-ların63b-10

a.-ŋuza 63b-7

a.-ya13b-1, 80a-13

a.-yı 65a-16, 90b-17

aḳça: Akça, para krş. bk. **aḳca**

a. ṣay-

-an 13a-15

a.-ları 65a-14

ʿāḳı: (Ar.) İsyan eden, asi, başkaldıran

ʿā.-dur 52a-9

ʿāḳıbet: (Ar.) Nihayet, son

2a-17, 5a-9, 9b-12, 12a-16, 22a-5, 25a-8, 50b-2, 73a-14,82a-10, 90b-10

ʿaḳ(ı)l: (Ar.) Akıl, us, idrak

38b-2

ʿa.-ı 12a-1, 21a-10, 21a-9, 70b-12, 81b-12, 8a-13, 97a-10, 97a-9

ʿa.-ı (fehm-i ʿa.) 11b-15

ʿa.-ı gel-

-di 11b-16, 26b-4, 61b-4, 8b-1

-üben 71a-6

ʿa.-ı git(d)-

-er 61b-4

-di 8a-12

ʿa.-ı uç-

-ar 31b-11

ʿa.-ı (fehmim) 8b-12

ʿa.-ına 43b-12
ʿa.-ıŋı 23b-10, 24b-6, 30a-6
ʿa.-ıŋuz 76a-13
ʿāḳıl: (Ar.) Akıllı kimse
83a-6, 94a-10
ʿāḳıllu: (Ar.+T) Akıllı kimse
44b-11
aḳıt(d)-: Akıtmak
a.-ur 8a-11, 82a-15
ʿaḳīḳ: (Ar.) Çok kere kırmızı renkte olan bir cins değerli taş
36a-3
aḳṣā: (Ar.) Son, uzak, uç
a.-yı (rūma) 92a-14
al: Kırmızı
91b-2
a. ėt(d)-
-er 35b-1
a. eyle-
-di 79a-10
al- : Almak
30a-16, 32a-3, 50a-5, 61b-11, 62b-3, 82a-3, 85a-17, 100a-7
a.-a 1a-2, 5a-2, 12b-15, 17b-17, 33a-14, 79a-15, 81a-11, 29b-2, 29b-14, 93b-2
a.-alar 13b-15, 48b-3
a.-alum75b-7
a.-am 50b-4, 39a-14, 46b-18, 59b-16, 76b-8
a.-amaduḳ 24a-15
a.-an (elin a.) 5b-12, 20b-8, 59b-3, 23b-1
a.-asın 13a-5, 37b-14, 56a-7, 75b-3
a.-asıŋuz 65a-4
a.-asız 54a-6, 61a-9
a.-aydum 21a-16, 11b-6
a.-aydıŋ 14b-12
a.-ayduḳ 14a-11
a.-ayum 12b-16, 60a-11, 29b-12, 45b-15, 60b-2
a.-dı 12a-12, 16a-6, 18b-2, 20a-12, 25a-7, 33a-8, 35a-11, 75a-5, 79b-13, 80b-13, 80b-14, 80b-5, 82a-4, 83a-17, 83b-18, 84a-16, 84b-8, 85b-10, 88a-12, 89a-15, 90a-6, 91a-2, 95b-10, 96a-1
a.-dılar 2a-3, 7b-9, 12a-16, 12b-13, 81a-14, 13b-1, 14b-7, 47b-1, 54a-8, 56a-2, 56a-4, 60b-3, 74a-6, 76b-12, 80a-5, 80b-16, 93b-14, 90a-16, 93a-15, 93b-6, 99a-10
a.-dılar (çevre al.) 78b-2
a.-dılar (ele a.) 6a-13
a.-dılar (öŋin a.) 28b-15
a.-dıŋuz 65a-3
a.-duḳların 56a-1
a.-duŋ (cānımı a.) 27b-8
a.-duŋ mı 77b-16
a.-duŋsa78a-1
a.-duŋuz74a-10
a.-ġıl 26a-17, 48b-13, 75a-4, 75b-1
a.-ġıl (elüm) 33a-15
a.-ıŋuz (ele a.) 14a-15
a.-ıŋuz 63b-5, 64a-1
a.-madan 24a-16
a.-madı53b-6, 83a-1, 79a-14, 94a-10, 95b-12
a.-madım78a-5
a.-maduŋuz78b-7

a.-maġa 20b-10, 28b-14, 45b-16
a.-mayınca 12b-1
a.-maz (barṭıl a.) 39a-16
a.-mazdı (elin) 74a-17
a.-mışam 53b-4, 32a-11
a.-mışdı56b-2, 95b-2, 98a-5
a.-mışım 49b-5
a.-saŋa13a-2
a.-uban 4a-4, 11b-8, 13a-17, 20b-6, 21a-17, 25b-3, 25b-9, 30b-4, 46b-13, 65a-18, 66b-7, 67b-4, 70b-4, 74b-12, 78b-7, 79b-10, 81a-5
a.-uban (elin a.) 28b-16, 30b-4,57b-4
a.-uban (selāmıŋ a.) 52a-11
a.-uŋ 13a-8, 42b-10, 44a-2, 45b-11, 55b-16, 44a-2, 65a-17, 80a-4, 65a-1
a.-uŋuz17b-1
a.-up (elin a.) 32a-11, 34a-15, 85a-13
a.-up (elüm a.) 58a-10
a.-up (çevre a.) 91b-9
a.-up 4a-1, 13b-11, 20b-15, 28b-3, 39a-16, 46a-2, 49b-4, 51a-11, 53a-2, 56a-2, 61b-13, 64a-1, 65a-6, 66a-17, 66a-2, 66b-6, 67a-18, 67b-8, 73a-17, 75b-10, 90b-17
a.-ur 11a-10, 12b-6, 20a-2, 28b-4, 28b-17, 29b-16, 30a-6, 34a-15, 53b-16, 57a-7, 67a-17, 75b-11, 77a-4, 79a-3, 81b-6
a.-ur (cānın a.) 19b-11
a.-ur (ele a.) 8b-4
a.-ur (elin a.) 21a-10, 27b-7, 29b-15, 32a-10, 33a-12, 54a-10
a.-ur (idi) 84a-15
a.-ur (öŋün a.)18a-11
a.-ur (selāmını a.)46b-5
a.-uram 46b-12, 78a-3, 91a-1
a.-urdı 75a-8, 73b-16
a.-ursaŋ 13a-7
a.-ursıŋuz 63b-17

ala: Açık kestane rengi, ela
a. (gözleriŋi) 38a-12

aʿlām: (Ar.) Belirtiler, izler, nişanlar
a. ėt(d)-
-e 33b-10
a. eyle-
-dim 70b-11

alay: (Far.) İnsan topluluğu
a.-ına (köşk a.) 40a-11

alda- : Kandırmak, aldatmak, yanıltmak
a.-yalum 35b-11
a.-yuban 3a-15, 3b-14
a.-yup 54a-1

aʿlem: (Ar.) En (daha, pek çok) bilen
99b-16
aʿ.-i (bī-zevāl) 48a-14

ʿālem: (Ar.) Herkes, alem, dünya
7b-5, 87b-5, 89a-4, 89b-1, 89b-2, 89b-3, 90b-13, 91b-2, 91b-9, 97a-16, 97b-7, 98b-7, 99a-7
ʿā. (cümle ʿā.) 1a-6
ʿā. (ḳamu ʿā.) 2a-1
ʿā. (şāh-ı ʿā.) 91a-7
ʿā.-den 92a-6
ʿā.-e 5b-15, 86b-17, 99a-2
ʿā.-i (zelīl-i ʿā.) 6a-5
ʿā.-i 87a-3
ʿā.-in 89b-4, 96b-1
ʿā.-iŋ 82a-12

ʿā.-ler 86b-10, 87a-12, 87a-13, 89a-15, 91b-10, 89a-17
ʿā.-lere 87b-15, 99a-4

aleyke: (Ar.) Senin üzerine olsun!
81a-14

alıcı: Satın almak isteyen kimse, müşteri
12b-14

alıḳo- : Bir süre için bir yerde tutmak
a.-dı 86b-6

ʿalī: (Ar.) Ebu Talip'in oğlu ve Peygamberimizin damadı ve amcazadesi, dördüncü halife
89a-9

ʿālī: (Ar.) Yüce, ulu
64a-8, 68a-7, 94a-8, 96a-6
ʿā. (dergāh-ı ʿā.) 50b-12
ʿā.-leri 5b-14

ʿālim: Bilgili, çok bilen.
56b-5, 67a-3
ʿā.-dür 51b-14
ʿā.-i (naẓīr) 40b-10

alḳış: Hayır duası
74a-1
a. (duʿā a.) 73a-5
a. ėt(d)-
-üp52b-15
a. eyle-
-di50a-18

allāh: (Ar.) Allah, tanrı.
41b-16, 41b-17, 46a-10, 46a-11, 46a-12, 46a-13, 46a-5, 46a-7, 67b-14, 67b-17, 77b-15, 79a-14, 84b-9, 90b-3, 95a-2
a. (ḫāliḳ) 10a-16
a. (ḳadīr a.) 13b-8
a. (ḫavf-i a.) 98a-5
a.-a (ışmarladı) 45a-8
a.-a 46a-12, 46a-14, 46a-15
a.-dan 9a-7
a.-ı 46a-9, 46a-10
a.-ıŋ 46a-4, 46a-8, 46a-11, 46a-15, 46a-17
a.-ıyla 98b-4

al(ı)n: Yüzün kaşlarla saçlar arasında kalan bölümü
a.-ı 16b-5
a.-uŋ (üstüne) 10b-5

alt: Alt, aşağı
a.-ına 19a-10, 36a-4, 98b-3
a.-ında 50a-14, 57a-5, 92b-8

altı: Altı sayısı
24a-1, 23b-17, 83b-15, 96a-8

altı biŋ: Altı bin
1b-10

altıncı: Altıncı
56a-8, 29a-15

altı yüz biŋ: Altı yüz bin
25b-7

altmış: Altmış
91b-15

altun: Altın
10b-4, 13a-9, 17a-15, 20b-2, 20b-4, 21a-3, 22a-2, 31b-12,32b-16, 35b-17, 36a-11, 36a-14, 36a-2,36a-4, 36a-7, 36b-1, 41b-9, 43b-14, 46b-18, 54a-6, 54b-6, 58b-17, 64b-15, 72b-3, 73a-12, 74b-11, 77a-3, 79a-15, 80b-5, 73a-17, 80b-13, 89b-11
a. (idi) 54a-11
a. (ṭola) 10b-6, 10b-8

a.-dan 36a-9, 92b-9, 95a-3
a.-ı 10b-3, 13a-9

alu: Aşağı, değersiz; aptal, sersem
38b-3

ʿām: (Ar.) Herkes, halk
89b-13, 91b-12, 91b-4
ʿā.-a 91b-6

amān: (Ar.) Eminlik, korkusuzluk; bağış, bağışlama
15b-11, 96a-3
a. (isterler a.) 12b-3
a. (vėrmez a.) 5b-1, 96b-14

ʿamber: (Ar. ʿanber) Misk gibi güzel kokan koku krş. bk. **ʿanber**
57b-6

ʿamel: (Ar.) İş, hareket; eser, ürün
ʿa. ḳıl-
-mış 1a-7
ʿa.-im 100a-6

ʿammu: (Ar.) Amca krş. bk. **ʿamū**
70b-2
ʿa.-ŋ 70a-6

ʿamū: (Ar.) Amca krş. bk. **ʿammu**
82b-11, 99b-14, 99b-3, 89b-10, 90a-9, 91a-3, 92b-4, 99a-17
ʿa.-sın 97a-2

an: (Ar.) Lahza, pek az bir zaman, an
22b-13

aŋ-: Anmak, yadetmek, hatırlamak
52a-7
a.-ar (ṭurur) 34a-13
a.-ardı 95b-3, 95b-4
a.-ar mısın 60b-10
a.-aridi33a-11
a.-asın 2b-1, 51b-7, 62b-2
a.-dı 98a-9
a.-madılar (yūsufı a.) 9b-15
a.-madum52a-16
a.-maġıl78b-3
a.-mazlar 91b-3
a.-uban 63b-3

ʿanā: (Ar.) zahmet, güçlük
93b-11

ana: Anne, ana
14b-11, 14b-10, 53a-3, 85a-12
a. (raḥminden) 10b-15, 18a-17, 21b-8
a.-dan 1a-14, 82b-2, 99b-6
a.-dan (idi) 1b-1
a.-m 14b-6, 26a-1, 35a-10, 84b-3, 49a-7
a.-mdan 14b-9
a.-sı 14b-15, 83a-10, 83b-3, 84a-15, 84a-17, 85a-13, 99b-9, 99b-10
a.-sın 14b-4

aŋa: Ona
1a-6, 3a-10, 3a-12, 3b-7, 5a-14, 5b-11, 6a-6, 6a-14, 6a-15, 6b-5, 6b-9, 6b-17, 7b-4, 8b-8, 9a-7, 9b-14, 10b-4, 10a-14, 11b-3, 12b-8, 15b-16, 16a-17, 17a-13, 18b-13, 18b-8, 19b-2, 21a-1, 21a-15, 21b-13, 21b-15, 21b-18, 21b-4, 23a-14, 23a-15, 24a-3, 24a-15, 24a-2, 24a-4, 25a-4, 27a-10, 27a-16, 27b-6, 28a-13, 28a-17, 28b-1, 29b-3, 31a-12,31b-8, 32b-2, 33b-1, 34b-4, 35a-16, 35b-14, 35b-11, 35b-12, 35b-17, 36b-16, 36b-17, 37a-7, 43a-15, 43a-18, 43b-1, 43b-13, 44b-13, 44b-14, 44b-17, 44b-16,

46a-10,46a-13, 46b-10, 47a-4, 47a-12, 47b-13, 48a-16, 50a-8, 50a-18, 51a-18, 51b-7, 52a-3, 52a-4, 52a-6, 52a-8, 52b-18, 53a-3, 53a-10, 53a-2, 53a-4, 53a-17, 55a-7, 53b-12, 56a-16, 57a-15, 58a-1, 58a-8, 58a-10, 63b-16, 64b-15, 67b-13, 68b-4, 68b-6, 70a-13, 70a-15, 70a-17, 70b-11, 70b-14, 71a-11,73b-17, 75a-5, 77b-8, 78a-1, 78a-11, 79a-12, 79a-6, 79a-13, 79b-16, 80a-10, 80a-13, 81b-9, 83a-4, 83a-7, 83a-8, 83b-4, 84a-2, 84b-7, 86b-1, 88b-16, 90b-2, 99b-11, 99b-5, 93b-17, 97b-17, 99a-7, 90b-8, 92b-15, 95a-5

analıḳ(ġ): Analık

a.-ı 35a-12

aŋarı: Öte, ileriye doğru

67a-17

anbār: (Far.) Ambar

a.-da 91a-15

ʿanber : (Ar.) Misk gibi güzel kokan koku krş. bk. **ʿamber**

20b-13, 34a-16, 69b-14

ʿa. (ʿūd-ı a.) 36a-12

ʿa. ol-

-a 36a-16

ʿa.-den 28a-15

ʿa.-e 67b-17

anca: O kadar, onca, bu miktar; ancak

86b-3, 89a-3, 90a-11, 90a-14

a. ol-

-dı 33a-1

ancılayın: Onun gibi, o kadar, öyle krş. bk. ançılayın

24b-10, 67a-14

ançılayın: Onun gibi, o kadar, öyle krş. bk. ancılayın

40a-2

and: Ant, yemin; söz verme

a. iç-

-elüm 45-10, 73b-8, 9a-11

-eseŋ 30b-10

a. vėr-

-gil 65a-9

a.-la 13a-1

a.-lar 32b-12

anda: Onda, ondan, oraya, oradan

1a-12, 4b-12, 6a-18, 6a-19, 6b-1, 6b-8, 6b-12, 9b-17, 10a-8, 10b-9, 11b-5, 11b-6, 11b-15, 12a-6, 12a-7, 12b-12, 12b-8, 13a-12,13b-3, 13b-8, 14a-18, 14b-13, 14b-17, 14b-3, 14b-4, 14b-5, 15a-5, 15a-6, 15b-11, 15b-14, 16a-8, 16b-12, 17a-16, 17a-9, 17b-14, 18a-13, 18a-14, 18b-17, 18b-18, 18b-5, 18b-5, 18b-6, 19a-18, 19a-4, 20a-7, 21a-4, 21a-8, 21b-1, 21b-18, 22a-4, 22a-5, 25b-12, 25b-15, 27a-11, 27a-14, 27a-15, 27a-9, 27a-9, 27b-2, 28a-16, 29b-10, 29b-13, 2a-14, 30b-5, 30b-6, 31a-11, 31b-15, 32a-10, 32a-16, 32a-7, 33a-17, 33a-9, 33b-2, 33b-12, 34a-17, 34b-11, 34b-11, 34b-18, 35b-7, 36a-13, 36b-5, 36b-6, 37a-11, 37a-2, 37a-8, 37b-2, 38a-2, 38b-14, 39b-11, 39b-11, 39b-12, 39b-16, 39b-4, 39b-8, 40a-1,40a-12, 40a-13, 40a-14, 40a-2, 40a-9, 40b-12, 40b-17, 40b-6, 41a-10, 41a-9, 41b-2,42b-

13, 42b-14, 42b-3, 43a-1, 43a-2, 43b-16, 43b-18, 43b-5, 43b-5, 43b-7, 44a-11, 44a-16, 44a-5, 44a-8, 44a-9, 44b-16, 45a-4, 45a-6,45b-12,45b-14, 45b-2, 46b-16, 46b-4, 46b-6, 47a-1, 47a-16, 47a-18, 47b-17, 48a-13, 48a-17, 48b-10, 48b-13, 48b-6, 49a-18, 49b-1, 49b-3, 50a-6, 51a-6, 51b-19, 52a-5, 53b-3, 54a-16, 54a-9, 54b-11, 54b-17, 54b-7, 55a-18, 55b-13, 57b-4, 58a-4, 58a-7, 58b-10, 58b-15, 59a-6, 60a-4, 60b-8, 61a-9, 61b-11, 61b-3, 62b-7, 64a-2, 65a-18, 66a-11, 66a-15, 66b-7, 68b-2, 69a-10, 69a-13, 69b-8, 70a-7, 70b-16, 72-5, 72a-15, 72b-17, 72b-3, 73a-1, 73a-5, 74a-8, 74b-14, 75a-18, 75a-2, 75b-13, 76a-1,76b-11, 76b-5, 77a-4, 77b-8, 77b-9, 7b-3,7b-7, 80a-3, 80b-4, 80b-5, 83a-12, 84a-14, 84b-3, 85b-13, 85b-5, 86a-17, 86b-15, 63b-15, 67a11, 69b8, 73a-5, 83b-17, 87a4, 88b10, 88b-5, 89a-12, 89b-14, 91a-5,93a-1,93b-13,95a-14, 95b-2, 96a-10, 96a-14, 96a-16, 96a-18, 96a-5, 96a-6, 96a-7, 96b-14, 97b11, 98a-1, 98b-15, 98b-17, 98b-8

a.-dur 5a-1, 39a-11

andan: Ondan

1a-1, 3b-12, 5a-16, 9b-7, 10b-15, 12a-8, 17a-12, 18a-12, 18a-4, 18a-6, 18a-7, 19a-9, 1a-13, 22a-5, 24b-6,28a-3, 28a-4, 28a-5, 28a-6, 31a-14, 38b-7, 40b-3, 40b-7, 44b-12, 46a-7, 48a-4, 53b-4, 54b-1, 57b-6, 58b-13, 59a-8, 59b-12, 59b-13, 62a-5, 71b-15, 72b-13, 74a-1, 74b-5, 76b-2, 82b-17, 83b-10, 88b-3, 90a-13, 93b-7, 94a-10, 94a-16, 95a-12, 97b-12, 99a-2

a. (artuġa) 24b-5

a. (artuķ) 9b-5, 17b-12, 61a-10, 78b-16

a. (imiş) 55a-14

a. (ötüri) 84b-16

a. (özge) 28b-17

a. (soŋra) 22a-2, 23b-10, 24a-1, 30b-9, 34a-9, 39b-14, 63a-2, 72a-17, 86b-9, 87a-4, 94a-14

a. (yaŋa) 49b-13

a. mıdur64b-9

anı: Onu

1a-2, 1a-8, 1b-15, 2a-13, 2b-1, 2b-13, 3b-14, 4b-10, 6b-2, 7a-5, 8a-15, 9a-6, 9b-13, 9b-14, 10b-8, 11b-1, 12a-1, 13a-16, 13a-17, 13b-1, 13b-12, 13b-13, 13b-14, 13b-15, 13b-16, 14a-3,15a-2, 15b-6, 15b-7, 16b-11, 16b-9, 18a-1, 18a-8, 18b-10, 18b-6, 19b-9, 20b-1, 20b-5, 21b-15, 22b-10, 22b-14, 23b-11, 24a-14, 25a-4, 24b-17, 27b-9, 28b-14, 28b-5, 29b-4, 31b-5, 32b-10, 32b-12, 33b-13, 35b-16, 36a-3, 36a-9, 36b-12, 36b-15, 36b-16, 37a-4, 38b-17, 40a-5, 44b-15, 4510, 45b-6, 45b-7, 45b-11, 45b-13, 46a-1, 46a-6, 46b-13, 46b-15, 47a-16, 48a-2, 48b-5, 49a16, 49a-4, 49a-13, 49b-3, 50a-2, 50a-17, 51a-16, 51b-9,51b-17, 52a-2, 52a-7, 52b-

17, 53a-2, 53b-11, 54a-7, 54b-16, 54b-6, 55a-3, 55a-9, 56a-12, 56b-11, 56b-13, 57a-12, 57b-5, 57b-8, 58a-12, 58a-15, 58a-9, 59b-12, 59b-15, 60a-6, 62a-11, 63a-12, 63a-13, 63b-1, 64a-3, 65a-10, 65a-12, 65a-15, 66a-1, 66a-15, 66a-17, 66b-7, 67a-14, 67a-17, 67a-18,67b-1,67b-2, 67b-4, 69a-5, 69a-6, 69b-3, 69b-4,69b-7, 70b-13, 73b-12, 73b-15, 74a-1, 74b-11, 74b-2,75a-4, 75a-6, 75a-9, 76b-3, 76b-9, 77a-4, 77b-12, 77b-16, 78a-13, 78b-15, 78b-17, 78b-7, 79a-8, 80a-9, 80b-16, 81a-1, 81a-10, 81a-9, 81b-1, 82b-15, 82b-15, 83a-1, 83a-17, 83b-7, 83b-14, 84a-5, 84a-10, 84a-16, 84b-1, 84b-5, 84b-7, 84b-9, 85a-1, 85b-2, 86a-15, 86b-3, 87b-12, 88a-13, 92b-17, 93a-1, 94b-6, 96a-2, 96b-3, 97b-12, 98a-3, 99a-14, 99a-9, 94b-5, 99a-11

8a-15

a. ḳıl-

-asın 34a-6,70a-5

-uŋ 15b-17, 42b-10

anuŋ: Onun

4b-11, 5b-8, 5b-9, 6a-1,6a-17, 6a-3, 10a-5, 10b-16, 15b-13, 17a-3, 17a-10, 19a-10, 19b-2, 19b-13, 19b-14,20a-14, 27a-17, 20b-17, 21a-2, 22a-10, 25b-11, 26b-11, 27b-16, 28a-2, 28a-4, 29a-12, 31a-12, 31b-6, 33a-3, 34a-3, 35a-14, 38b-15, 39a-8, 46a-12, 46a-14, 46a-3, 46a-9, 47a-5, 48b-18, 50a-12, 51b-15, 52a-5, 52a-5, 53a-4, 55a-1, 55b-8, 57a-10, 58a-11, 59a-5, 62a-13, 63a-14,63b-2, 71a-14, 71a-15, 71a-16, 71b-16, 75a-9,7 6b-8, 78b-12, 78b-8, 79a-11, 79b-16, 80a-15, 82a-10, 82b-5, 83a-10, 83a-18, 83b-16, 83b-8, 85a-6, 85a-7, 99b-7, 71b-1, 74a-16, 84b-4, 87b-15, 87b-11, 88b-14, 88b-2, 89b-1, 90a-11,90b-10, 90b-9, 91b-7, 96b-13, 98a-4, 99a-10, 99a-11, 99a-12

a.-sın 27a-17

a.-çün 4a-2, 19a-15, 24a-3, 35b-14 , 46b-8, 48a-15, 62a-10, 63a-15, 86a-5, 86a-7, 95b-15

a.-la 17b-12, 26a-12, 27a-13, 27b-15, 42a-11, 45b-1, 60b-8, 60b-9, 65a-1, 70a-8, 71b-14, 71b-15, 78b4, 80a-2

anlar: Onlar

14a-1, 17a-5, 1b-12, 35b-16, 42b-5, 63b-1, 76a-1, 90a-8, 93b-4, 97a-8, 99a-15

a.-a 14a-4, 42b-16, 43a-10,45b-5, 51b-5, 62b-7, 74a-8, 75b-16, 76a-9, 76b-16, 81b-15, 86a-14, 99b-14 , 42b-14, 42b-2, 61b-15, 64a-9, 75b-12, 79b-4, 86b-8, 93a-5, 97b-16

a.-dan 64a-16,79a-16, 82b-10, 14a-2,

a.-dur 99b-3

a.-ı 52b-6, 61b-12, 61b-3, 64b-1, 66b-6, 68a-15, 68a-16,73b-1, 76a-9,79b-5,14a-6, 21b-12, 28a-15, 42b-4, 49a-17, 68b-8, 75a-10, 91b-16, 95b-10, 93b-1

a.-uŋ 14a-6, 37a-2, 43a-10, 46b-5, 63b-4, 81b-10, 93b-3

ansuz: Onsuz
3b-13
ʿanūd: (Ar.) İnatçı
21b-16
aŋla-: Anlamak
6a-16, 48b-14,59a-16
a.-dı17b-1029b-10,36b-7,47a-1,52b-14,57b-3,63b-4,84b-9
a.-dılar 61b-16
a.-ġıl 2b-13,21b-2, 24b-3, 59a-1
a.-gil 24a-7, 35b-13
a.-ŋuz 81a-4, 84a-3
a.-r 28a-11
a.-r idi 16b-9
a.-rıdı 56b-15
a.-ruz64b-12
a.-yana60a-1
a.-yasın 68a-13, 41b-10, 51b-13
aŋlat(d)-: Anlatmak
a.-ur (yaʿḳūba a.) 9a-8
aŋsuzın: Beklenmedik bir anda, birdenbire
20a-13, 85a-15
ʿār: (Ar.) Utanma, haya
6a-17
ʿā. ol-
-a 3a-9, 98b-6
ʿā. ėt(d)-
-er 54a-2
ʿā.-la 3a-11
ʿā.-suz 3a-11, 43a-3
ara: Ara, aralık; vakit, sıra, esna
14a-18, 15b-8, 28a-17, 68a-15, 73b-13
a. ḳıl-
-maz 48b-17
a.-da 3a-11,4a-12, 55a-2,60a-8,62a-3,76a-3,58a-16,61b-2,96b-16
a.-da (bir a.) 2b-5, 65b-3, 65b-6
a.-da (bu a.) 3b-6, 46b-2, 6b-10,74b-3, 84a-16, 84a-17,9a-15, 86a-3,
a.-da (ol a.) 1b-16, 4a-12, 10b-5,10b-6, 30a-10, 48b-11,61b-4
a.-dan 3a-6, 3a-12, 28a-7, 60b-15, 99a-12,
a.-ları 95b-14
a.-muzda 15b-3
a.-sında 16b-3, 27b-16, 53b-16
a.-ya 9a-14, 12a-11, 48b-9, 76b-6, 73b-5, 75b-6, 93a-14,
a.-yı 78a-9
ara-: Aramak
a.-dı 67b-2,8b-6
a.-dılar 67b-7,74a-4
a.-r 71b-5, 77a-1, 80a-11
a.-yu (arayu) 74a-5
a.-yup 40b-14
ʿarab: (Ar.) Arap
48b-9, 49a-2, 49a-4, 49a-7, 49a-10, 49a-12, 49a-15, 49b-14, 49b-2, 49b-7, 49b-12, 50a-1, 50a-6, 50a-11, 50a-12, 50a-13, 50a-15, 50a-16, 50b-1, 49b-8, 49b-13, 50a-4
ʿa.-a 49b-1, 49b-3, 50a-18
ʿarabī: (Ar.) Arap ırkından olan
50a-5
aralıḳ: Ara; mesafe; vakit
a.-da 96b-12
ārām: (Far.) Durma, dinlenme; karar kılma
87a-7
ā. ol-

-madım 53a-10

aramaġan: Armağan, hediye krş. bk. **armaġan**

a.-lar (düzdiler a.) 24b-8

ʿarʿar: (Ar.) Dağservisi; güzeldeki boybos

a.-a (serv-i ʿa.) 67b-17

ard(t): Arka taraf, art; öte

a.-ım (öŋüm) 37b-9

a.-ımuzdan 18a-2

a.-ına 4a-13, 97a-7

a.-ınca 15b-6, 17b-16, 74b-9, 84a-17, 55b-8, 97a-7

a.-ında 57a-3

a.-ındadur 40b-17

a.-ındayısa 40b-16

a.-larına 73b-2

arı: Temiz, pak; saf

18a-10, 59a-5

a. (arı) 43b-13

a.-dur 73b-7

arıl-: Temizlenmek

a.-a 69b-16

arın-: Arınmak, temizlenmek

a.-a57b-7

arḳa: Arka, art

a.-ların 75b-16

a.-muza76a-5

a.-ŋa 44a-18

a.-sın 16a-1,68a-10,75b-14,76b-17

a.-sına 88b-2,88b-8

a.-sında 19a-10, 19a-5

arḳurı: Tersine, karşı, kestirme

64a-13

armaġan: Armağan krş. bk. **aramaġan**

24b-11, 45b-3, 49b-4

arpa: Arpa

55b-4

arslan: Arslan

a.-ları 5b-14, 92b-13

a.-larım 4a-8

a.-larıŋ 93a-12

ʿarş: (Ar.) Arş, kâinat

ʿa.-a 19a-16, 19b-10

ʿa.-ı 21b-9

art-: Artmak, çoğalmak

a.-dı 92a-9, 99b-1

a.-sun 37b-1, 42b-8, 51b-2

artuḳ: Çok, sayıca fazla; başka, diğer

17b-7, 42a-11

a. (andan a.) 9b-5, 17b-12, 61a-10, 78b-16

a. (bundan a.) 41b-15

a. (senden a.) 37b-8, 39a-1, 42a-3, 50b-13

a. (sözleri) 50b-10

a.-a 24b-5, 50b-12

aruḳ: Zayıf, cılız

51a-16, 52b-6, 51a-15

ʿarż: (Ar.) Bir büyüğe sunma, gösterme

ʿa. eyle-

-gil 35a-6

ʿa. ḳıl-

-dı 42b-14

ʿa.-ı (ekber) 43b-7

ʿa.-ı (niyāz) 6a-8

ʿa.-ı 34a-7

ʿa.-ı (īmān) 90b-8

ʿa.-ı (ḥālim) 94b-5

aş- : Asmak

a.-a 28a-15, 39b-10, 47a-6

a.-dılar 47b-2

āsān: (Far.) Kolay

31b-3, 67a-2

ā. ėt(d)-

-er 46a-10

ā. eyle-

-gil 77b-4

ā. ḳıl-

31b-1

aṣıl: (Ar. aṣl) Asıl, esas

1b-11, 94b-4

āsımān : (Far. āsmān) Gökyüzü krş. bk. **āsmān**

88a-12, 90b-5

ʿāṣī: (Ar.) Asi, karşı gelen; günahkar

49a-2

ʿā.-lere 90b-6

ʿā. ol-

-up 81a-10

-maya 38a-10

aṣl: (Ar.) Asıl krş. bk. **aṣıl**

94b-9

a.-ı 21a-2, 26b-16,29a-7,30b-14,50a-11,50a-13

a.-ıdur23a-16

a.-ımı 30b-11

a.-ımuz 31a-17, 38a-9

a.-ından 79a-14

a.-ıŋ 21a-12, 23b-4

a.-ısıŋ 66a-8

āsmān: (Far.) Gök, sema krş. bk. **āsımān**

88a-10, 93b-8

ā. (çarḫ-ı ā.) 81b-1

ʿaṣr: (Ar.) Yüzyıl, asır

96a-1

aṣṣı: Fayda; kar, kazanç

a. ėt(d)-

-e 38b-17

aş: Aş, yemek

61b-14, 69a-11

a.-a 16b-16

a.-ıŋa 23b-10

a.-lar 16b-14, 62a-9, 73b-10

a.-lardan 16b-15, 62a-10

a.-ları 57b-12, 62a-6, 69a-1

a.-ların 68b-9, 75b-5

aş-: Aşmak, bir şeyin üstünden geçmek

a.-ar 69b-4, 99a-1

a.-dılar 45a-1, 65a-13

aşa: Aşağı

74a-11

aşaġa: Alt taraf, aşağı krş. bk. **aşaġı**

39b-10, 70a-11

aşaġı: Aşağı krş. bk. **aşaġa**

28b-9, 39b-9, 79b-17

ʿāşıḳ: (Ar.) Aşık

32b-9,43a-11,43a-12, 59a-9

ʿā. ėt(d)-

-er 25a-5

ʿā. eyle-

-di 35a-13, 53b-5, 66b-12

ʿā.-ı (ḫayrān) 33a-3

ʿā.-ı (maʿşūḳ) 43b-3

ʿā.-ı ol-

-mışdı 2a-1

ʿā. ol-

43a-16, 54a-2

-a 36b-5, 43a-14

-an 43a-12, 43a-14, 43a-19, 53b-18, 54a-4, 54a-5

-anı 43a-18
-dı 25a-8
-dum 23a-8, 35a-15
-madı 54a-5
-madıŋuz 43a-11
-maḳ 42a-10
-mış 34b-14
-mışdur 34b-15
-up 25a-4, 28a-16
-ur 17b-4
-usaŋ 43a-17
ʿā.-a 61a-2
ʿā.-dı 22a-15
ʿā.-ına 32a-15

ʿāşıḳlıḳ: (Ar.+T.) Aşıklık
35a-16

ʿāşıḳāne: (Ar.+Far.): Aşıkça
89a-9

āşikār(e): (Fār.) Belli, açık, meydanda
ā. ḳıl-
-dı 3a-3
-maġıl 2b-13
ā.-a 6b-14
ā.-dür 59b-14

āşinā: (Far.) Bildik, tanıdık, bilen
99b-13

āşinālıḳ: (Far.+T) Bildik, aşinalık
81b-17

ʿaşḳ: (Ar.ʿışḳ) Aşk, sevgi
18a-14, 26a-4, 43a-15, 43a-16, 43a-6, 53b-17, 53b-5, 54a-1, 54a-3, 58a-1, 59a-7, 61a-2, 61a-3, 63a-14
ʿa. (odına) 33a-15, 34b-14
ʿa. (odından) 34b-5
ʿa. (ṭamarı) 34b-12
ʿa. (buḫārı)35a-17
ʿa. ol-
-madı 43a-13
ʿa.-dan 22b-12,54a-2
ʿa.-ı 2a-3, 54a-3, 22b-14, 26a-4, 34a-4, 34a-7
ʿa.-ıdur 28b-12
ʿa.-ın 22b-15, 25a-4, 33a-6, 34a-3
ʿa.-ına 12a-6, 16b-13, 22a-1, 25a-16, 53b-14, 53b-8, 59a-3
ʿa.-ından 19b-14, 33a-13,34b-2
ʿa.-ını 28a-13, 33a-8
ʿa.-ıŋ 59a-2
ʿā.-ıŋile 23b-5
ʿa.-ıyla 33b-14,22a-10
ʿa.-ile 51b-13
ʿa.-la 21b-17,55a-13,58b-11,59a-7
ʿa.-uŋ 33b-15, 33b-16, 33b-17, 38a-16

aşlıḳ: Yemeklik, yiyecek
62b-14

ʿaşr: (Ar.) Ona yükseltme; dini törenlerde Kurʿan'ı Kerim'den on ayetlik bir bölüm okuma
99b-13

at: At
11a-5, 15b-1, 56a-4, 57a- 5, 58a-14, 87a-17, 88b-12, 89a-16, 95b-10, 89a-12,
a.-a (atlanmış a.) 25b-7
a.-a (bindi) 16a-7
a.-dan 16b-12, 56b-13, 86b-13
a.-ı (burāḳ) 48a-15
a.-ı (ṭāzī a.) 56b-13
a.-ı 56b-18, 59a-13, 56b-17, 89a-13

a.-ıma 56b-18
a.-ımuzuŋ 42a-4
a.-ın 58b-14
a.-ına 83a-4, 11a-17, 18a-15, 56b-16, 57a-1, 88b-1, 89a-13
a.-ından 19a-1
a.-ını 9a-12, 16a-5
a.-ınuŋ 58b-15
a.-ıŋ 56b-14, 56b-15
a.-ları 86a-13, 90a-10
at- : Atmak, bırakmak
36a-4, 88a-15
a. (oda a.) 35b-9
a.-alum (oḳ a.) 4a-2
a.-ar (ṭaşra a.) 40a-9
a.-ar 39b-9,59a-12, 93a-11,93a-16, 93a-17
a.-aram35b-9
a.-arım (oda a.) 24b-7
a.-aruz 5a-1
a.-ayum 48b-1
a.-dı 60a-10, 92b-17, 93a-9
a.-dılar 14a-17
a.-ınca 93a-16
a.-maḳ (yazıya a.) 13b-9
a.-maŋ (cehenneme a.) 41a-17
a.-mayaydı59a-13
a.-mış (dünyadan a.) 1b-8
a.-tıŋ 59a-14
ata: Baba, ata
1b-3, 1b-11, 1b-2, 3b-1, 22b-7, 22b-9, 23b-14, 24a-5, 25b-7, 64a-18, 64b-11, 64b-3, 64b-17, 65a-2, 65b-8, 77b-14,79b-17, 82b-18, 88a-13, 90a-3, 93b-5
a.-dan 93b-6
a.-ları 7b-14, 76b-16, 79b-10, 79b-12
a.-ların 64a-17, 64a-18, 73a-14, 76b-14, 78b-2
a.-larına 7b-12, 7b-13
a.-larından 80b-16
a.-larınuŋ 3b-15
a.-larınuŋ (öŋinde) 9a-3
a.-ım (durur) 70b-1
a.-ım 26a-1, 35a-11, 39a-13, 49a-7, 70b-14, 70b-9, 71a-1, 72a-12, 73b-8
a.-ıma 6b-14, 54b-10, 72b-6, 76b-10
a.-ımdan (yaʿḳūb a.) 14b-8
a.-ımdur 30b-16
a.-ımı 72a-9,76b-7
a.-imile 51a-1
a.-imuŋ 6b-16, 15a-10, 15a-9, 30b-15, 71a-13, 94b-4
a.-imuz 63a-11, 63a-12, 63a-13, 63a-15, 63b-2, 64b-1, 64b-12, 66b-2, 69a-5, 73a-8, 75b-2, 81b-8
a.-imuza 3b-11, 3b-14, 14a-11,63a-14
a.-imuzda 79a-1
a.-imuzdan 14a-13
a.-imuzı 62a-4
a.-imuzın 75b-1
a.-imuzuŋ 14a-15
a.-inuŋ 83a-10
a.-ŋ 48b-13, 48b-15, 87a-9,94a-15
a.-ŋa 71b-14
a.-ŋdan 72a-3
a.-ŋı 94b-15
a.-ŋuz 76b-1,79b-15, 80a-9
a.-ŋuzı 75a-14
a.-ŋuzuŋ 63b-15, 75b-16, 80a-15

a.-sı 2a-8, 3b-7, 4b-12, 22a-16, 22b-2, 22b-5, 22b-6, 23a-12, 23b-12, 23b-16, 24a-6, 24a-7, 24a-17, 24b-1, 24b-2, 25a-13, 70a-8, 70b-15, 73b-9, 79a-3, 82b-10, 88b-15, 89a-2, 90a-6, 90a-7, 94a-2, 94b-13, 95a-15, 97b-6, 99b-10
a.-sıçün 88b-2, 89b-6
a.-sına 25a-12, 70b-10, 86a-4, 86a-7, 86a-9, 88b-4, 94b-14, 96a-7
a.-sından 68b-3
a.-sınuŋ 82b-17, 86b-2, 98a-3
a.-sıyla 95a-13, 95a-6, 96a-8, 89b-9
a.-yı 68b-2

ʿaṭā: (Ar.) Bağışlama; bahşiş
100a-8, 100a-10
ʿa. (fażl-ı ʿa.) 100a-4

ateş: (Far.) Ateş
a. (a.-i ibrāhīme) 6a-4
a.-e 59b-9

atlan-: Atlanmak, ata binmek
a.-dı 91b-5
a.-dılar73b-2
a.-mış (ata) 25b-7
a.-uban 81a-12
a.-ur (idi) 22a-17
a.-ur 57a-2, 58a-12
a.-urlarıdı 56b-16
a.-up 91b-1

aṭlas: (Ar.) Üstü ipekli, altı pamuklu değerli bir tür kumaş
a. (ağı a.) 16a-2, 30a-11, 30a-9

atlu : Atlı
25b-6

av: Av
a.-ına19b-2

avla-: Avlamak
a.-yuban 9a-2

āvāre: (Far.) Perişan
ā.-nüŋ 83a-16

āvāz: (Far.) Ses, çığlık, bağırma
7b-17
ā. eyle-
-di 88b-9
ā.-ı (kös) 87b-17
ā.-ı 8a-1, 76a-2, 80b-7, 88a-10
ā.-ımuz 76a-4
ā.-ını 49b-11

ʿavrat: (Ar. ʿavret) Kadın, zevce, avrat
3a-11, 40b-6, 58a-7, 71b-13, 84a-10, 84b-13, 84b-5, 84b-9, 85a-7, 90a-9
ʿa.-a 27b-11
ʿa.-lar 42b-6, 60a-14
ʿa.-lara42b-6

avurd: Söz, laf
39b-14

ay: Ay
12a-7, 16a-14, 16b-5, 19b-12, 24a-1, 27b-13, 38a-14, 39a-2, 45b-3, 50b-3, 55a-10, 58b-13, 61b-1,96a-8, 97b-1
3b-9, 13a-15, 56b-6, 57b-2, 59b-14,67a-15,68b-1,72b-9, 89b-11, 90b-12, 92b-8, 92b-14
a. (bir a.) 11b-14, 11b-16
a. (güneş) 2a-12
a. (güni) 21b-7
a. (iki a.) 91b-4, 91b-11
a. mıdur 8a-4
a.-a 43b-17, 70b-17, 86a-1, 100a-1

a.-da 56b-17, 58a-6, 91a-14, 91a-2, 96a-9
a.-ile 33a-11
a.-lan (yıldızlar) 2b-4
a.-lar 98b-3
aya: Terazi kefesi
a.-sı 30a-5, 30a-6
a.-sında 39b-13
ayaḳ(ġ): Ayak
89b-11, 92b-8
a.-a 86a-1, 100a-1
a.-ı 7a-2, 19a-10, 34a-9, 36a-14, 57a-5, 78b-13, 92b-14
a.-ımda 2a-12
a.-ın 15b-15, 47b-4, 76a-14, 78b-13, 95b-8, 99b-7
a.-ına85b-7, 86b-12, 90b-1, 95a-15
a.-ında 89a-16
a.-ını 7b-9, 15b-9, 13b-13
a.-um 14b-7, 14b-10
a.-uŋ (gele) 50b-1
a.-lar 98b-3
ayarlu: (Ar.+T.) Ayarlı
87b-1
ʿayān: (Ar.) Belli ,açık
3b-9, 13a-15, 35a-9, 36b-10, 56b-6, 57b-2, 59b-14, 67a-15, 68b-1, 72b-9
ʿa. eyle-
-miş 90a-17
ʿa. ḳıl-
35a-9, 36b-10, 52b-3
-ġıl 51a-10
ʿayb: (Ar.) Utanılacak şey; kusur; ayıp
13a-15
ʿa. daḳ-
-duġunı 68b-4
ʿa.-ı 13a-6, 24a-14
ʿa.-ını 13a-7, 13a-8, 80a-11, 90b-7
ʿa.-la 13a-15
ʿa.-lar 80a-14
aydın: Işık, aydınlık, nur
a. ol-
-ur 15b-14
a.-ı (gözümüŋ a.) 8b-13
āyet: (Ar.) Ayet
ā.-e 90b-4
ʿayıpla-: (Ar.+T) Ayıplamak
ʿa.-mayasız 45b-6
ayır- : Ayırmak
a.-ayum 34a-3, 83a-14, 83b-2
a.-dı 83a-16, 84b-14
a.-dılar14b-8, 80b-16
a.-ma 100a-5
a.-mışdı 84a-16
a.-ur 13b-10
a.-uram 78a-3
aylıḳ: Aylık
23b-17, 57b-1
ay(ı)rıl-: Ayrılmak
a.-a 66b-13
a.-dıydı70a-14
a.-duġunı 68b-3
a.-mışam85a-9
a.-up 95a-14
ʿaynı: (Ar.) Aynı
71b-17
ayru: Ayrı
94b-12, 97a-3, 99b-1, 99b-14
a.-yken 66b-16
ayruluḳ(ġ): Ayrılık

a.-ı 79a-8

ayruḳ: Başka, ayrı, diğer; artık, bundan sonra
23a-3, 24a-3, 32a-14, 38b-14, 51a-5, 55b-9, 65a-7, 65a-11
a. ḳıl-
-madı 6a-9
a. (kimse) 45a-4, 45a-5
a. (yere) 23a-3
a.-a 26b-15
a.-anı 67b-13

ʿayyūḳ: (Ar.) Gökyüzünün en yüksek yeri
ʿa.-a 93a-9

az: Az, çok karşıtı
41a-13, 76a-15, 94b-16

az- : Yolunu şaşırmak; ahlakı bozulmak
a.-dı (yol) 65b-15
a.-dı (yolım a.) 67a-9
a.-dı (yolum a.) 65b-17
a.-ıdur (yoldan a.) 35a-17
a.-maduḳ (yolımızdan a.) 80b-2
a.-mağıl (yoldan a.) 41b-7
a.-maya (yolı a.) 66a-3

āzād: (Far.) Hür, serbest, krş. bk. **āzāt**
ā. ol-
-ısardur 4b-15
-ur 32a-9
ā. ėt(d)-
-eridim 31a-2
-erlerdi 74a-1
-esin50b-14, 90b-17
-iŋ 44b-18
ā. eyle-
-di 32a-1, 54a-16, 57b-1
-diler 45a-2
-dim 91a-10
-mişdi 84b-1
-sün 91a-13
ā. ḳıl-
-dı12a-6

azarla-: (Ar.+T.) Azarlamak, ikaz etmek
a.-duŋuz 75a-16

āzāt: (Far. āzād) Hür, serbest krş. bk. **āzād**
ā.-ları 5b-15

ʿazāzīl: (Ar.) Şeytanın melek bulunduğu sıradaki esas adı
4b-12
ʿa.-den 4b-11

azdur-: Azdırmak, yoldan çıkarmak
a.-an 67a-1
a.-madıŋ 60b-13

azın azın: Azar azar, yavaş, yavaş
20a-4, 22b-14, 56b-12

ʿaẓīm: (Ar.) Büyük, ulu, iri
93b-11

ʿazīz: (Ar.) Hükümdar; ulu, kutsal
40b-17,48a-1, 58b-9, 62a-14, 81a-12, 82a-4,94b-10
ʿa.-i (mışr) 33b-10,
ʿa.-i (mışrı) 37b-16,
ʿa.-i (mışra) 29a-2
ʿa. ol-
-dı58b-9
ʿa.-iŋ 91a-5
ʿa.-ler 68a-15,76a-3
ʿa.-üŋ 38a-6

ʿazm: (Ar.) Kasıt, niyet, karar
ʿa. ėt(d)-
-di 98a-5
-erem 94b-11

-üben 17a-6, 76b-6
-üp79b-8
ʿa. eyle-
-diler 65b-9
ʿa.-i (nöker) 11a-5
ʿa.-i (sefer) 94b-14
ʿa.-ine 97b-10

ʿazrāʾīl: (Ar.) Ölüm meleği
78a-14

ʿazze: (Ar.) Aziz olsun!
ʿa.-yi (cān) 51b-18

B

bāb: (Ar.) Giriş, çıkış yeri, kapı
b.-ı (kenʿānda) 65b-13

baba: Baba, ata
8b-3, 65a- 8, 70b-10, 74b-17, 84a-2, 97a-14
b. (ey b.) 4b-17,8a-10
b. (yā b.) 2a-9
b.-m 71a-11
b.-ma 83b-5
b.-ŋ (ḳocacuḳ b.) 8b-17

bād: (Far.) Yel, rüzgar
b. (ḳasım b.) 83a-14
b.-ı (ṣabā) 83b-7
b.-ı (ecel) 98b-10

bāde: (Far.) Şarap, içki
b.-ler 89b-12

bād-pāy: (Far.) Rüzgar ayaklı; (at için) ayağına çabuk
89a-12

bāġ: (Far.) Bağ, bahçe, bostan
b.-ı (bostānım) 8b-17
b.-ı (bostān) 43a-19
b.-ın 65a-13
b.-ına 50b-5, 60a-17
b.-ında 23a-10, 32a-17

bağça: (Far.) Bahçe
b.-muŋ 26b-7
b.-ya 34a-5, 34a-9,34a-10

bağır-: Bağırmak
b.-ur 49a-3

bağışla- : Affetmek, bağışlamak, bağışta bulunmak
b.-dı 50a-16, 67b-11, 43a-10
b.-ġıl 52a-15, 43a-9, 76b-3, 90b-15

bağla-: Bağlamak, alıkoymak
b.-dı (ṣaf b.) 25b-15
b.-dı (urġana b.) 11a-11
b.-dı 64a-10
b.-dılar 37a-3, 14b-10, 37b-9
b.-nuz (bėl b.) 4b-15
b.-ŋız 54b-6
b.-r (el b.) 25b-14
b.-r 54b-7
b.-yalar 13b-15
b.-yasın 13b-13
b.-yuban (ṭurur) 37a-9
b.-yuban 47b-2
b.-yup 14a-17, 54a-9

bağlu : Bağlı
86a-13

bağ(ı)r: Göğüs, sine, ciğer
b.-ı 69a-14, 98b-10
b.-ım 50b-17
b.-ına (başdı) 5a-6
b.-ına 85b-1
b.-umı (deldüŋ b.) 9a-6

bāġ-vān: (Far.) Bağcı, bahçıvan krş. bk. **baḳcavān**
b.-cı 60a-17
bahā: (Far.) Paha, kıymet, bedel
11b-9
b. biç-
29b-14, 29b-16
-esiz 13a-3
b. yetür-
-medi 20b-11
-meye 11b-7
b.-mı 13a-12
b.-n 36b-10
b.-ŋa 21a-17
b.-ŋı 11b-8,11b-9,21a-7, 32a-7,32a-8
b.-sı 13a-3, 13a-14, 28b-14, 30a-13, 63b-6, 68a-3, 62b-14
b.-sın (biç) 29b-12,29b-13
b.-sın (yetürmedim) 30a-15
b.-sın 20b-11, 20b-14, 29b-12, 30a-11, 30a-15,
b.-sına 13a-10
b.-sını 13a-2, 13a-8, 20a-17, 20b-15, 80a-12
baḥr: (Ar.) Deniz
b.-ı (cigerim) 26a-1
b.-ı (zamān) 89a-14
b.-ınuŋ 63a-10
baḫş: (Far.) Bağış, ihsan
b. ėt-
-mişdi 1b-8
b. eyle-
30b-17
b.-ı 81b-4
baḫt: (Far.) Talih, kader, kısmet
11a-15,38b-9
b.-ına 54b-14
baḳ-: Bakmak, görmek, gözlemek
48b-14,59a-2, 70a-13
b.-a 7a-15, 36b-4
b.-a (ṭura) 36a-13, 36b-3
b.-am 39a-13, 52a-5,96a-17
b.-ar (ṭurur) 22b-11
b.-ar 1b-3, 4a-6, 10a-15, 11a-7, 13a-13, 14b-13, 20a-8, 26a-13, 28b-5, 75b-2, 30b-5, 37b-2, 39b-12, 40a-11, 40a-4, 49b-11, 51a-18, 57a-7, 65a-14, 68b-11, 76b-16, 80b-6
b.-arsa 18b-1, 36b-3
b.-arsın 10b-14,37b-13,
b.-asın 93a-12
b.-dı 29b-8,48b-9,60a-10, 89b-14
b.-dılar 12a-10, 25b-4, 42b-6, 91b-9
b.-dıysa 37b-6
b.-ma 72a-16, 100a-9
b.-madı 9b-15, 16b-16, 18b-4, 57a-10, 76a-2, 97a-7
b.-maduŋuz78b-8
b.-maġa 20b-5
b.-maġıl (dört yaŋa) 13b-11
b.-maŋ (ḫor b.) 15b-16
b.-mayam38b-4
b.-mayasın 22b-18, 27b-5, 52b-1, 38b-14
b.-saŋ 33b-7
b.-uban (ṭurdı) 9a-4
b.-uban 12a-11, 29b-6, 46b-4, 48b-8, 65b-2, 67a-17, 68b-13, 69a-15,71a-3
b.-uŋ 6b-13, 68b-12

b.-up 7a-1, 36b-16, 40b-17, 42b-16, 58a-16, 61b-3, 72b-12

baḳca: (Far. baġçe) Bahçe krş. bk. **baġçe**
34a-9, 60b-2
b.-da53b-12
b.-dan 34a-15
b.-nuŋ 34a-6
b.-sını 73b-17
b.-ya 34a-10, 34a-13
b.-yı 34a-5, 34a-8

baḳcavān: (Far. baġçe-vān) Bahçıvan krş. bk. **baġvān**
34a-6, 34a-12
b.-cı 34a-11
b.-a34a-8

baḳır: Bakır
b. ol-
-dı 59b-4

baḳış: Bakış
b-da 43a-4
b.-dan 58b-15

baḳış-: Bakışmak
b.-up 62b-13

bāḳī: (Ar.) Tanrı; daimi, kalıcı; artan, fazla
42a-3, 96b-10
b.-den 39a-8
b.-sini 87a-3
b.-yi 48a-1

bāl: (Far.) Kanat
b. (perr-i b.) 55a-17, 88b-2

bal: Bal
21a-6, 29a-9, 55a-11,
b.-dan 28a-9

balıḳ(ġ): Balık
b.- a 19b-3, 19a-9, 19b-4
b.- uŋ 19b-1
b.-lar 19a-12, 19b-5

balḳu-: Parlamak, ışık saçmak
b.-r 30b-6, 30b-7

baŋa: Bana
4a-9, 5b-4, 5a-7, 6a-7, 10b-3, 11b-7, 13a-3, 13a-16, 13b-6, 13b-7, 14a-7, 17a-11, 18a-2, 20b-8, 21a-13, 22b-8, 23a-1, 23a-12, 24a-3, 24a-11, 24a-12, 25b-16, 26b-14, 27b-4, 29a-3, 30b-7, 30b-17, 31a-15, 31a-8, 32a-2, 32a-8, 32b-14, 33a-16, 34b-8, 35a-10, 35b-5, 35b-6, 36b-13, 37b-13, 37b-15, 38a-3, 38b-14, 39a-10, 39b-1, 40a-16, 40b-2, 40b-8, 42a-14, 43b-15, 43b-16, 43b-8, 43b-6, 44a-4, 45a-7, 44b-17, 45b-14, 46b-9, 47b-13, 47b-10, 48a-12, 48a-3, 48a-7, 49a-10, 49a-5, 49a-8, 49a-9, 49b-4, 49b-14, 49b-18, 50a-14, 50a-16, 50b-17, 50b-18, 51b-9, 52a-2, 52a-7, 52a-13, 52a-15, 52a-18, 52b-1, 53a-2, 53a-3, 53a-7, 53a-10, 53a-17, 53b-4, 53b-6, 53b-9, 57a-11, 58a-11, 58a-9, 58b-4,58b-16, 59a-9, 59b-2, 59b-6, 60a-13, 60b-1, 60b-14, 60b-6, 60b-7, 63a-4, 63a-6, 63a-8, 63a-9, 63b-17, 64b-8, 64b-10, 65a-1, 65a-7, 65b-7, 66a-11, 66a-7, 67a-10, 67a-11, 67a-12, 67a-9, 69a-16, 70a-13, 70b-9,71a-11, 71b- 10, 71b-13, 72a-2, 72a-11, 73b-1, 75a-3, 75b-4, 77a-8, 77b-2,77b-5, 77b-17, 78b-6, 78b-7, 79a-13, 79b-1, 79b-5, 80a-4,81b-17, 82a-5, 84b-7, 84b-11, 84b-12, 84b-4,

85a-8, 89b-16, 90b-8, 94a-15, 94b-14, 98a-13, 98b-5, 98b-6, 99b-17

bār: (Far.) Yük

b.-ı 95a-8

bar: Tükürük, salya

b.-ları 68b-15

bardaḳ: Bardak

11a-9, 11a-10

b.-ı 11a-11

barış-: Barışmak

b.-dılar 25a-10

bārī : Tanrı; hiç olmazsa bir kere, bari

14a-15, 34a-3, 39b-3, 47a-9, 60b-15,64b-6,83b-8, 86a-5, 86b-3, 92b-1, 95b-7, 97b-14, 100a-3

b.-ye 27a-2

barḳ: Ev, mesken

b.-ına 20a-14

barmaḳ(ġ): Parmak

b.-ın (ṣıruban) 31b-16

b.-ını (ṣıruban) 25b-10

b.-laruŋ38b-8

barṭıl: (Ar. birṭīl) Rüşvet

b. al-

-maz 39a-16

bārū: (Far.) Kale duvarı, sur

b.-sın78b-8

baṣ-: Basmak

b.-a17b-17, 39b-10

b.-dı 34a-9, 85b-1

b.-dılar 7b-9, 47b-2

b.-uban 5a-13, 5a-15

b.-up 75b-7

başīret: (Ar.) Seziş, gönül gözünün açık olması

b.-de 21b-16

baş: Baş

51a-17

b. eg-

-üben 90b-13, 91a-11

b. indür-

-ür 24b-15

b. ur-

-dılar 3a-15, 55b-17

b.-a 20a-12, 86b-15

b.-da 76a-13

b.-dan 86a-1, 86b-15, 100a-1

b.-dan (başa) 92b-9

b.-ı 7a-2, 12a-15, 33a-4, 84b-12

b.-ım (vėrem) 38a-11

b.-ım 27a-3

b.-ıma 26b-10, 47b-14, 52a-1

b.-ımuŋ 10a-13

b.-ın 4a-11, 15b-12, 17b-17, 18b-9, 44b-10, 51b-6, 58a-14, 70a-11, 58b-15

b.-ına 21a-10, 32b-16, 34b-16, 36a-2, 61b-4, 65a-15, 77a-6, 77a-7, 78a-11, 79b-13

b.-ından 12a-1, 21a-9, 39b-9, 70b-12, 69b-4, 79a-6

b.-ını 8a-1, 58a-17, 90b-1

b.-ıŋa 23b-10, 39a-6, 45a-13,

b.-ıŋı 51b-8

b.-ıŋuzı 82a-18

b.-lar 90a-2

b.-ları 53b-17

b.-larım (kesilir b.) 10a-2

b.-ların 66a-16

b.-larında 87b-4

b.-larını 74a-12, 80b-1
b.-um (üstüne) 46b-15
b.-uŋa 30a-6, 41a-6

başar-: Başarmak
b.-a 20a-12

başla- : Başlamak
b.-dı 8a-7, 23a-6, 29a-6, 42b-12, 45a-15, 51a-12, 52b-2, 89a-1, 90b-3
b.-dılar 81b-13
b.-r 58a-14
b.-yalum 3a-7, 45a-17

başlat(d)-: Başlatmak
b.-uŋuz75a-13

başlu: Yaralı
69a-14

başmaḳçı: Ayakkabıcı
b.-lar 20b-9

bāṭıl: (Ar.) Boş, beyhude
b.-a 31a-17
b.-dan 1a-8

bāṭın: (Ar.) İç yüz, gizli
57b-15

baṭman: Miktarı 2,5 ile 10 kg arasında değişen eski bir ağırlık ölçüsü birimi, ölçek 30a-5
b.-idi 92b-8

bay: Zengin
1b-15, 11b-16
b. (idim) 58b-5
b. (yoḫsul) 91b-6
b. ḳıl-
-dı 50a-17
b.-ları 57b-10

bayaġı: Sıradan; önce, önceki
34a-9, 57b-13
b.-dan 31b-12
b. ḳıl-
-ur 57b-9

bayı-: Zengin olmak
b.-dı 34a-12

bayıḳ: Aşikar, belli; kesinlikle , şüphesiz 10a-16, 58b-6

bāz: (Far.) Açık
29a-15

bāzār: (Far.) Pazar, çarşı
28b-1
b.-a 10a-7, 20b-6, 21a-11, 21a-4, 28b-3
b.-da 29b-4, 58b-11
b.-ı 25a-15, 28a-17

baʿżı: (Ar.) Bazı
91b-17
b.-ları 86a-4

bāzirgān: (Far.bāzergān) Bezirgān, tacir krş. bk. **bezirgān**
56b-2, 80a-11, 84a-16
b. (idi) 10a-5
b.-a 83a-17

bāzū: (Far.) Pazı; kuvvet
b.-yla 95b-2

becidd: (Far.) Gerçek
b. ol-
-up 54a-4

beden: (Ar.) Vücut, gövde
5b-6
b.-den 94b-12

bed-nām: (Far.) Kötü ün kazanmış, adı kötü çıkmış
b. ėt(d)-
-e 33b-11

bedr: (Ar.) Ayın o dördüncü gecesi, dolunay
70b-17
b.-i (gümān) 38b-10
b.-i (tamām) 11b-17, 45a-10
b.-i (münīr) 89a-3, 92b-3
beg: Bey
16a-3, 16a-4, 16b-4, 16b-11, 16b-12, 17a-4, 17a-6, 17b-14, 21a-1, 21a-15, 21a-17, 27a-14, 86a-11
b. ol-
-asın 17b-9
-ur 16a-16
b.-e 17b-6, 48a-2
b.-i (mışr b.) 62b-10
b.-i 18b-3, 78b-12
b.-im (durur) 17b-11
b.-imüz 25a-17
b.-ler 22a-16, 25a-16, 27b-10, 44b-15, 46a-1, 47b-4, 54a-9
b.-lerden 24a-8
b.-leri (mışr b.) 26a-7, 39a-11
b.-lerinüŋ 26a-7
b.-üŋ 17b-1,17b-2
b.-üŋüz 16a-3
beġāyet: (Ar.) Son derece, çok aşırı
83a-13
begen-: Beğenmek
b.-medi 57a-12, 18b-5, 65a-16
b.-medüŋ 57a-15
bekā: (Ar.) Önceki durumu koruma, kalıcılık
b. ol-
-dı61a-3
bekle-: Beklemek, korumak, saklamak
b. (sırrı b.) 2b-16
b.-di 28a-6, 47b-16, 60b-7
b.-gil (sırrı b.) 41a-8
b.-gil 2b-8, 13b-14, 38a-1, 47a-2, 27a-8, 34a-5, 37b-7
b.-medüm15a-10
b.-r (emāneti b.) 29a-17
b.-r (idi)8b-2, 16b-9
b.-ye 83a-15
b.-yelüm (sırrıŋı b.) 45-10
b.-yen38a-1
b.-yensin 27a-8, 37b-10
b.-yesin 3a-1, 30b-10
bekleyici: Bekleyen kişi
b.-m 37b-8
bėl: Bel, vücudun orta kısmı krş. bk. **bel**
b. bağla-
-ŋuz 4b-15
b.-den 5b-5
b.-in 30b-17, 65b-15, 97a-2
b.-ine 11b-2, 43b-14, 54b-6, 58a-3
bel: Bel, vücudun orta kısmı krş. bk. **bėl**
b.-in 39b-9
b.-inden 10b-15
belā: (Ar.) Kötülük, bela 85b-3
b.-lardan 47b-16
b.-nuŋ 81b-10
bele: Böyle
43b-16, 58a-7
belkim: Belki
4a-17
bellü: Belli, açık, aşikâr
72a-15
b. (bil) 7a-8, 32a-12
ben: Ben, teklik birinci kişi zamiri

5a-5, 5b-6, 6a-5, 7a-18, 7b-16, 8b-8, 9a-9, 9a-13, 9a-14, 9a-15, 9a-16, 10b-3, 11b-6, 12b-11, 12b-16, 13b-18, 13b-7, 14a-1, 14a-2, 14a-9, 14b-9, 16a-3, 17a-1, 17a-11, 17a-3, 19a-12, 19a-12, 19a-13, 19a-14, 19a-15, 21b-5, 22b-17, 22b-8, 23a-2, 23b-9, 24a-10, 26b-11, 26b-13, 27a-6, 27b-5, 28b-13, 29a-1, 29a-2, 30a-15, 30b-11, 30b-14, 31a-1, 31a-16, 31a5, 31a-8, 32b-13, 33b-16, 34a-1, 34a-2, 35a-10, 35a-7, 35a-8, 35b-7, 35b-8, 37b-14, 37b-15, 37b-16, 38a-17, 38a-3, 38a-7, 38a-8, 38a-16, 38b-1, 38b-10, 38b-4, 39a-1, 39a-4, 39a-11, 39a-14, 41a-17, 41b-7, 42a-15, 42b-10, 43a-5, 43b-13, 43b-15, 44a-18,45b-11, 45b-15, 46b-14, 46b-17, 47a-10, 47a-7, 47b-6, 48a-12, 48a-7,48b-1, 49a-6, 49a-11,49a-16, 49b-5, 50a-10, 50b-15, 51b-13, 51b-19, 52a-4, 52a-5, 52a-7, 52b-5, 53a-10, 53a-4, 53a-9, 53b-6, 53b-9, 54b-10, 54b-13, 54b-9, 55b-16, 58b-2,59a-1, 59a-15, 59b-12, 60a-12, 60b-2, 64b-15, 65b-17, 66a-11, 66a-14, 66b-5, 67a-11, 69b-3, 70a-5, 70b-10, 70b-2, 70b-9, 72b-2, 72b-5, 72b-6, 72b-11, 72b-12, 74a-9, 74b-15, 76a-10, 76a-13, 76b-7, 76b-8, 76b-9, 77a-5, 78a-5, 78a-6, 79b-1, 81b-17, 82a-8, 82b-1, 82b-5, 82b-7,83b-2, 84b15, 84b-7, 88b-4, 89a-5, 90b-8, 94a-5, 94a-7, 94a-15, 94b-11, 94b-6, 96b-12, 96b-3, 97a-3, 98b-7, 100a-11,100a-5

b. mi 53a-11

b.-de 13a-14, 13a-9, 43a-6, 52a-5, 52a-16

b.-den 18a-17, 23a-3, 27a-16, 31a-7, 38a-13, 38a-3, 40b-2, 48b-13, 49b-1, 49b-14, 50a-14, 54a-13, 61a-13, 63b-16, 64a-1, 74b-17, 84b-14, 85a-6, 86a-6, 50a-8, 63b-17

b.-i 2b-1, 4b-3, 5b-17, 6a-6, 6a-7, 6b-13, 6b-16, 7a-9, 9a-10, 12b-6, 14b-12, 14b-7, 14b-8, 10a-15, 16a-13, 16a-4, 17a-12, 18b-1, 19a-11, 20a-10, 21b-14, 23a-1,23b-1, 23b-16, 23b-9, 24a-4, 24b-4, 24b-5, 27a-3, 27a-8, 28b-11, 29a-2, 30b-1, 30b-15, 32a-1, 32a-3, 32a-4, 33b-15, 35a-13, 35a-15, 35b-10, 37a-11, 37b-11, 37b-7, 38a-15, 38a-16, 38a-2, 38b-2, 38b-11, 38b-6, 39b-1, 41b-6, 43b-7, 45b-6, 47b-5, 47b-6, 48a-10, 48a-2, 48a-4, 49b-2, 49b-12, 50a-10, 50a-17, 50b-14, 51b-18, 51b-7, 52a-6, 53a-8, 53a-9, 53b-5, 53b-7, 54b-13, 58a-10, 58b-5, 59a-4, 60b-12, 60b-13, 60b-16, 60b-7, 60b-9, 65a-6, 66b-12, 67a-10, 70b-7, 72a-8, 72a-12, 77a8, 77b-5,7 7b-6, 84b-8, 96b-2, 97a-16, 98b-8, 98b-14, 98b-17, 99a-8, 100a-5

b.-idim 15b-7

b.-üm 2a-18, 4a-7, 4a-8, 7a-8, 8b-1, 8b-12, 8b-13, 8b-15, 8b-16, 8b-17, 9a-6, 11b-6, 11b-7, 14b-14, 15b-5, 17a-2, 17a-4, 17b-12, 19a-14, 19a-16, 21b-15, 23a-8, 23b-1, 23b-5, 24b-5, 24b-9, 26a-16, 26a-17, 26b-

12, 26b-13, 26b-14, 26b-15, 26b-6, 26b-7, 30a-16, 30b-14, 30b-16, 31a-4, 33a-14, 33a-15, 33b-17, 34b-18, 35a-10, 35a-2, 35a-6, 36b-15, 36b-17, 37b-16, 37b-9, 38a-11, 38a-13, 38a-14, 38b-3, 38b-5, 38b-14, 39a-6, 40b-4, 40b-8, 43a-6,43b-2, 44b-3, 51b-12, 53a-1, 53a-11, 53a-13, 54a-14, 58a-8, 59a-1, 59a-2, 59a-16, 59b-4, 62a-15, 69b-6, 70a-6, 70a-18, 70b-1, 71a-12, 74a-10, 79a-7, 79b-6, 79a-11, 79b-2, 83a-3, 84b-3, 85a-8, 94b-11, 96b-3, 97a-15, 99b-10, 100a-2, 100a-3

b.-ümile 5b-8, 38a-15, 50a-7

b.-ümle 56b-9, 66b-6, 72b-6

b.-ümsin 23a-2

benām: (Far.) Ünlü, tanınmış

7b-17, 12a-17, 77b-13

bencileyin: Benim gibi

18a-16

bend: (Far.)Öğüt; bağ, bent

b.-i 68a-16

b.-leri 68b-15

b.-lerin 45a-1

bende: (Far.) Kul, köle

b.-misiz 91a-8

b.-leri 37a-1

b.-yüz 91a-9

bendelik: (Far.+T.) Kölelik

b.-den 91a-10

benefşe: (Far.) Menekşe

60a-18

b.-ler 4a-3

benī isrā'īl: (Ar.) İsrail oğulları

99b-3

b.-e 63a-11

beŋze-: Benzemek

b.-mediler 68a-7

b.-r (idi) 60a-9

b.-r 37a-7, 59b-2, 69b-6, 70a-12, 70a-15

b.-ridi 51a-15,60a-9

b.-yüben 70b-17

beŋzet-: Benzetmek

b.-diler 25a-14

b.-miş 69a-8

b.-mişidi 16b-10

b.-ürem70a-13

beŋ(i)z: Beniz

b.-i (şaru b.) 23b-13

b.-i (uçar) 18a-1

b.-i 57a-8, 75a-3, 80a-17, 80a-6

b.-ini 18b-15

berāber: (Far.) Beraber

b. ol-

-a 63a-17

-madı 30a-8

berāhīn: (Ar.) Kanıtlar, deliller

b.-i 83b-11

berd: (Ar.) Soğuk

b.-i (selām) 6a-4

berdār: (Far.) Darağacına çekilmiş, asılmış

b. ėt(d)-

-er 54a-1

bereket: (Ar.) Bolluk

b. ol-

-a 10b-7

beri: Beri, bu yana krş. bk. **berü**

50a-5, 58b-3, 66a-9, 66b-11, 66b-14, 67a-17, 96a-1
b. (gel b.) 49a-5, 50a-5
b. (gidenden b.) 71a-14,71b-4
b. (görenden b.) 64a-2,69b-7,70a-16
b. (ölenden b.) 67a-7

berīn: (Far.) En yüksek; ulu, yüce
96a-3

berḳ ur-: (Ar.+ T.) Şimşek çakmak
b.- ur 85b-6, 87b-1

berü: Beri, bu yana krş. bk. **beri**
12b-1, 26a-16, 83b-5
b. (gelenden b.) 95a-7

bėsle-: Beslemek, doyurmak
b. (cānuŋı b.) 55a-18

beşāret: (Ar.) Haber, müjde
83a-8, 85a-17,85b-4
b. et-
-mege 22b-18
b. eyle-
-edi 12a-2, 86a-7
b.-ler 85b-8, 86a-4, 88a-2

beşer: (Ar.) İnsanoğlu
91b-14, 91b-13, 99b-13
b.-de 91b-16

beşinci : Beşinci
29a-13, 56a-6

beşīr: (Ar.) Kişi adı
11a-10, 11b-2, 11b-10, 11b-14, 11b-17, 83b-11, 83a-6, 83a-9, 83b-13, 84a-13, 84a-14, 84a-14, 84a-7, 84b-7, 85a-4, 85a-6, 84b-11, 85a-7, 85a-8, 85b-1, 85b-12, 85b-14
b.-e 12a-2, 84b-13
b.-i 83a-11, 85b-10, 83b-3
b.-üŋ 84b-3, 85a-13

bėter: (Far. beter) Kötü, beter, fena
33b-13, 64a-5, 65a-6

bey: Küçük devlet başkanı
29a-16

beyʿ : (Ar.) Satma, satış, satın alma
13b-5
b.-e 91a-1

beyān: (Ar.) Açıklama, bildirme, söyleme
b. ėt(d)-
91a-14
-er 56a-11
b. eyle-
-gil 77b-7
-yesin 3b-3
b. ḳıl-
3b-9
-dı 52b-3

beyerle-: Kabul etmek
b.-dim 48a-15

bey(i)n: Beyin
b.-iŋi 47a-6
b.-isin 47b-3

beyle: Böyle, bu şekilde
4a-1, 7b-1, 16b-15, 17a-7, 25b-6, 47a-14, 53a-12,99b-8, 35b-4, 42b-1, 47a-13, 56b-3, 60a-16, 70a-8, 74a-3, 77a-5, 81a-3, 88a-1

beyt-i aḥzān: (Ar.) Gam ve keder yuvası
77b-8
b.-a 77b-9
b.-da 83b-15

beytu'l-lāh: (Ar.) Allah'ın evi, kabe
b.-a 97b-8

bez: Bez, kumaş

b.-i (mışr b.) 13a-10

beze-: Süslemek, dekore etmek krş. bk. **bėze-**

b.-di 16a-2

b.-sün 35b-16

b.-yelüm 36a-3

bėze-: Bezemek krş. bk. **beze-**

b.-mişlerdi 89b-7

bezek: Süs

b.-ler 95a-3

bezirgān: (Far.) Bezirgan, tüccar, esnaf krş. bk. **bāzergān**

43b-15

b.mı 62a-1

b.-a 43b-10

bıçaḳ: Bıçak

42b-10, 42b-11

bıḳ-: Bıkmak, usanmak

b.-maduŋ 69b-1

bıraḳ(ġ)-: Bırakmak, koymak; terk etmek

b.-dı 90a-8

b.-dılar 9b-13, 12a-10

b.-madı (naẓar b.) 16b-16

b.-up 6b-16, 41b-5

bī-ʿaded: (Far.+ Ar.) Sayısız

18a-2

bī-ʿaḳl: (Far.+ Ar.) Akılsızlık, şuursuzluk

b.-ı 18b-10

bī-amān: (Far.) Amansız, acımasız

88b-7, 93a-7, 95b-17

bī-baṣar: (Far.+Ar.) Gözsüz, sezgisiz, habersiz

64b-16, 85a-16

bī-baṣīr: (Far.+Ar.) görmeyen, anlamayan

b.-i 83b-3

bī-cān: (Far.) Cansız, ruhsuz

b. ol-

-a 43a-13

biç-: Biçmek, değer biçmek

b. (bahā b.) 29b-14, 29b-16

b. (bahāsın b.) 29b-12, 29b-13

b.-er 13a-12, 37a-2

b.-esiz (bahā b.) 13a-3

bī-çāre: (Far.) Çaresiz

41b-8, 47b-11, 58a-11, 59b-9, 78a-16, 84b-17

b. ol-

-asın 68a-12

b.-nüŋ 83a-16

bī-derd: (Far.) Dertsiz

85b-5, 88b-14

bī-dermān: (Far.) Dermansız

b. (iken) 57a-17

b.-idi57b-16

bī-dīn: (Far.) Dinsiz, merhametsiz

64a-16

bī-edeb: (Far.+ Ar.) Edepsiz

26b-2

bī-gümān: (Far.) Şüphesiz

84b-3, 88a-17

bī-günāh: (Far.) Günahsız

73b-13

bī-ḫaber: (Far.+Ar.) Habersiz

91b-13, 92b-10, 97a-9

bī-ḥesāb: (Far. + Ar.) Hesapsız, sayısız

15b-1, 41b-16

bī-ḥicāb: (Far. +Ar.) Utanmayan

92a-1

bī-hūş: (Far.) Şaşkın, aklı başından gitmiş

b. ol-

-up 8a-16, 20b-3, 21a-8, 76a-13, 97a-10

bī-ḥużūr: (Far.+Ar.) Huzursuz, tedirgin

b. ol-

-dı 83a-13

bī-iḫtiyār: (Far.+Ar.) Kendiliğinden, elde olmayarak

84a-1, 85a-18, 88b-13, 90b-1, 95b-4, 96b-16, 97a-11.

bī-ḳarār: (Far.+Ar.) Kararsız; rahatsız

88a-16, 94b-6, 97a-13

bī-ḳıyās: (Far.+Ar.) Ölçüsüz

86a-16

bil-: Bilmek; anlamak

9b-12, 35a-11, 54b-13, 65b-18, ,69a-9, 70a-18, 72a-15, 73b-17, 79a-13, 81b-17, 90b-12

b. (bellü b.) 7a-8, 32a-12

b.-di 33b-6, 34b-10, 41a-11, 41a-12, 41a-3, 61b-5, 87b-14, 96a-16, 99b-15

b.-diklerin 51b-4

b.-diler 41a-1, 12a-12, 20a-16, 43a-20, 44b-4, 55a-4, 76a-8, 80a-5, 81b-12, 82a-11, 96a-2

b.-dim 85a-1

b.-dügini 4b-11

b.-dük 81b-4

b.-düm 13a-8

b.-düŋ 32a-8, 34b-17, 51b-17, 66a-12

b.-düŋüz mi 43a-3, 80b-14

b.-düŋüz16a-6

b.-e (bile) 13a-1

b.-e 26b-10, 39a-6, 40b-3, ,43b-3, 60a-16, 63a-5, 64b-15, 68b-2, 95a-6, 95a-6, 96a-8

b.-eler 97a-5

b.-elüm45b-7

b.-en 20a-11, 58a-8, 90b-7

b.-esin 23a-16, 23b-9, 31b-17, 55a-8, 68a-13, 70a-5, 78a-8, 89a-5

b.-esiz16a-4, 16a-11, 55a-3, 64b-14, 80b-2

b.-eydi22a-13

b.-eydim 22b-9, 31a-2

b.-eydiŋ14b-11

b.-eyüm 8a-3, 23b-4, 40b-5, 53a-4

b.-gil 33a-15, 48b-12, 57b-2, 70b-2, 75b-1

b.-medi 3b-5

b.-mek (gerek) 4b-2

b.-medi 23a-5, 25a-8, 30a-11, 57a-12, 62a-14, 67b-2, 75b-17, 76a-4

b.-mediler15a-1, 74b-4

b.-medim 4a-13, 31a-1, 78a-5

b.-mediŋüz4b-11, 43a-11

b.-medük 4a-16, 4b-1

b.-mege 28b-14

b.-megil 74a-15

b.-meye 36b-5, 41a-12, 64a-12

b.-meyesin 59b-15

b.-mez 14a-2, 32a-16, 50a-2, 65b-15, 86b-3, 98b-2

b.-mezem 50b-18, 78a-9, 84a-4

b.-mezidim 31a-1

b.-mezüz 51b-2

b.-mişdi 1b-13, 62a-13

b.-seŋ 15a-12, 44a-14

b.-üben 31b-2

b.-üŋ 15b-3, 29a-7, 21b-14, 29a-7, 54a-5, 79b-14

b.-üp 18b-6
b.-ür (idi) 84a-15
b.-ür 7a-10, 41a-1, 43a-12, 51b-16, 53b-10, 72b-13, 75b-11, 82a-5
b.-ür misin 11b-4, 49a-15
b.-ür misiz 81a-8, 82a-5
b.-ürdi 63b-10, 98a-1
b.-ürdüm 66a-14
b.-ürem 49a-16
b.-üriken 67a-2
b.-ürise 47b-11
b.-ürseŋ 49a-12, 49a-17, 66a-12
b.-ürsin 15a-8, 77b-3, 92a-15, 94a-5, 99b-17
b.-ürsiz 82b-6, 91a-15
b.-ürsüz 49a-13
b.-ürüm 60b-5

bildür-: Bildirmek, anlatmak
30b-7, 31b-4
b.-meyesiz 63a-8
b.-di11b-9, 87a-10
b.-elüm (vāḳıʿ asın b.) 5a-12
b.-esin 49a-6, 84b-12, 85a-4
b.-esiz 55a-1,76b-10,45b-14
b.-mege 86a-6, 32b-11
b.-üŋ 54b-17
b.-ür 19b-8, 54b-17, 55a-9

bile: Dahi, bile edatı
13a-9, 42b-1

bilek(g): Bilek
b.-ine 74b-11

bilerzik: Bilezik krş. bk. **bilerzük**
67a-12

bilerzük(g): Bilezik krş. bk. **bilerzik**
66a-16, 67a-15, 67b-10, 67b-3, 67b-13, 75a-1
b. (durur) 67a-18
b.-i 67a-16, 67b-7, 67b-5,70b-3, 74b-11, 74b-13, 75a-2
b.-im 74b-15
b.-imi 49b-3, 66a-15, 74b-16.

bī-misāl: (Far.+Ar.) Misalsiz, benzersiz
50b-16, 94a-14

bīn: (Far.) Gören
10a-2

biŋ: Bin sayısı; (isimle beraber) aşırı çokluk ifade eder
3a-2, 10a-2, 11b-13, 18b-8, 21a-3, 21a-15, 21a-16, 22a-2, 25b-3, 25b-8, 29b-17, 32b-2, 32b-3, 49b-5, 50a-17, 54a-14, 86a-14, 87a-17, 87a-17, 91a-9, 91b-12, 94a-10, 95a-4, 95a-5, 100a-12

bin-: Binmek, oturmak krş. bk. **biŋ-**
b.-di 16a-7, 57a-1, 66a-4, 87a-17, 89a-12, 89a-13,95a-10, 95a-11, 96b-16, 97a-6,
b.-diler 92b-3
b.-e 40a-16, 83a-4
b.-evüz 9a-12
b.-icek 16a-5
b.-üŋ73a-16
b.-üp (taḫta b.) 55b-6
b.-üp 51a-13, 66a-3

biŋ-: Binmek, oturmak krş. bk. **bin-**
b.-seŋ 54b-15

bī-naṣīb: (Far.+Ar.) Nasipsiz, talihsiz
b. et-
-me 92a-4

bī-naẓīr: (Far.+Ar.) Eşsiz, benzersiz

28a-1, 50b-16, 72a-16, 85b-12
b. (idi) 63a-14, 70a-4
b.-dür 24b-9

bī-nevā: (Far.) Nasipsiz, çaresiz
81b-7

bī-niyāz: (Far.) Yalvarmasız; ihtiyaçsız
5b-9, 100a-1

bint: (Ar.) Kız
b.-i (ṭaymūr) 22a-8

biŋ biŋ: Binlerce, çok, türlü türlü
33a-1, 35b-8, 45b-8

biŋ iki yüz: Bin iki yüz
6b-8, 62b-14

bi ʾt-tamām: (Ar.) Tamamıyla, tamamen
82b-2

bir: Bir sayısı; aynı; sadece, yalnız
1a-9, 1a-10, 1a-11, 1a-14, 1b-1, 1b-4, 2a-6, 2a-2, 2a-9, 2b-1, 2b-6, 2b-12, 2b-13, 3a-12, 4a-10, 4a-11, 4a-12, 4b-4, 4b-12, 5a-2, 5a-3, 5a-10, 5b-5, 6b-5, 6b-9, 6b-17, 7a-7, 7a-12, 7b-9, 7b-13, 7b-15, 7b-17, 8b-7, 9a-2, 9a-7, 9b-16, 10a-3, 10a-4, 10a-6, 10a-8, 11a-9, 11a-10, 11b-3, 11b-14, 11b-16, 12a-13, 12a-17, 12b-5, 12b-6, 12b-15, 13b-6, 13b-16, 14a-2, 14a-18, 14b-2, 14b-13, 15a-6, 15a-16, 15b-5, 16a-3, 16a-8, 16a-15, 16a-16, 16b-3, 16b-7, 18a-15, 18a-9, 18b-2, 19a-8, 19a-9, 19a-14, 19a-15, 19a-16, 19b-2, 19b-10, 19b-11, 19b-12, 19b-15, 20a-15, 20b-1, 20b-5, 20b-16, 21a-1, 21b-2, 21b-5, 21b-11, 21b-17, 22a-3, 22a-8, 22b-3, 22b-7, 22b-13, 22b-18, 23a-1, 24a-14, 24b-4, 24b-9, 24b-12, 26a-6, 27a-10, 27b-15, 28a-16, 28a-8, 28a-13, 28b-4, 29b-10, 29b-13, 30a-2, 30a-3, 30a-4, 30a-5, 30a-6, 30b-3, 31a-5, 31a-7, 31a-9, 31a-10, 31a-14, 32a-11, 32b-9, 34a-5, 35b-10, 35b-11, 35b-14, 35b-6, 35b-10, 36a-14, 36a-4, 36b-1, 36b-12, 36b-15, 37a-8, 37b-2, 39b-6, 39b-12, 39b-13, 40a-2, 40a-4, 40b-6, 40b-11, 40b-11, 40b-12, 41b-4, 41b-9, 41b-11, 42a-5, 42a-6, 42a-8, 42a-9, 42a-14, 42b-1, 43a-4, 43a-15, 44a-2, 44a-3, 44a-4, 44a-7, 44b-11, 45a-6, 45a-7, 45a-12, 45a-17, 45b-5, 45b-11, 46a-13, 46b-13, 46b-18, 47a-11, 47b-13, 48a-10, 48b-7, 48b-9, 48b-12, 48b-14, 49a-12, 49b-14, 49b-16, 50a-6, 50a-16, 50b-3, 50b-17, 50b-18, 51a-8, 51b-14, 53b-12, 53b-16, 54b-8, 55a-2, 55a-9, 55a-10, 55a-13, 56b-13, 56b-14, 57a-5, 57a-8, 57b-12, 57b-14, 57b-18, 58a-4, 58a-7, 58a-18, 58b-13, 58b-15, 59a-2, 59a-7, 59a-8, 60b-8, 61a-17, 61b-1, 61b-13, 62b-13, 62b-16, 63a-13, 63b-1, 64a-8, 64b-14, 65a-3, 65b-1, 65b-3, 65b-5, 65b-10, 66b-3, 67a-9, 67a-12, 68a-3, 68a-8, 68a-14, 68b-1, 68b-2, 69a-13, 70a-4, 70a-13, 70a-17, 70b-10, 70b-12, 70b-16, 71b-6, 71b-10, 71b-17, 73a-15, 74a-6, 74a-16, 74b-12, 74b-8, 75a-6, 75b-7, 75b-9, 76a-5, 77a-15, 77b-3, 77b-7, 77b-8, 78a-6, 78a-7, 78a-13, 78b-4, 78b-9, 79a-7, 79a-14, 80a-2, 80a-3, 80a-9, 80b-

4, 80b-5, 80b-6, 81a-13, 81b-1, 83a5, 84a-9, 84a-10, 84a-12, 84b-16, 85b-9, 86a-12, 86a-13, 86b-16, 87a-2, 87b-16, 88b-8, 89a-12, 89b-3, 90a-8, 90b-15, 91a-8, 91b-2, 91b-7, 92a-12, 92a-14, 92b-1, 92b-16, 93a-15, 93a-2, 93a-6, 93b-2, 93b-7, 94a-1, 94a-10, 95b-10, 95b-16, 95b-6, 96a-18, 96a-6, 96b-8, 97a-5, 97b-1, 97b-4, 97b-6, 98a-9, 98b-13, 99a-4, 99a-9, 99b-14 99b-6, 100a-12, 100a-6

b. (arada) 2b-5, 65b-3, 65b-6, 96b-16

b. (araya) 73b-5,75b-6,76b-6

b. (daḫı) 33a-2, 81a-2

b. (dem) 10b-2, 11a-13, 12a-8, 13b-18, 14a-18, 59a-14, 61b-11, 70a-11, 70a-7, 70a-8, 87a-7, 93b-15

b. (durur) 61a-13

b. (dürlü) 34b-1, 42a-16, 48b-6, 72b-2, 75b-8, 80b-1

b. et-

-diler 44b-12

-mek 57b-17

b. (gün) 2a-5, 12b-9, 22b-2, 33a-12, 34b-6, 36b-9, 45b-5, 46b-7, 50b-11, 56b-18, 56b-8, 58a-12, 59b-7, 71a-16,74b-10, 83a-11, 91a-4

b. (her b.) 62b-12, 67b-14, 89b-3, 93a-5, 99a-2, 99b-15

b. (ḳaç) 40b-8, 48a-18, 61a-12, 61a-7, 62a-3

b. (kez) 24a-14, 30b-5, 43b-9, 56b-17, 58a-6, 78b-14, 91b-11, 96a-9, 99a-1

b. (kişi) 4a-17, 10b-14, 11a-16, 11a-17, 16a-17, 38b-15, 46b-9, 55a-11, 55a-12, 63a-17, 83a-4, 87b-10

b.-idi 77b-4

b. ol-

38a-15,78a-9,87a-8

-a 27a-14

-dı 3a-6

-maz 32b-4

-ur 60b-8

b. (sāʿat) 3a-4, 10a-14, 38b-9, 71a-16

b. (ṣūret) 22b-3, 22b-7,69a-4,69b-3

b. (yere) 2b-10,61a-17 ,62b-3,72a-9,

b. (uġurdan) 65b- 12, 68b-14,72b-16, 76b-1, 80a-16.

b. (zamān) 5a-6, 5b-1, 5b-8, 77b-1 82b-3, 83b-7, 87b-13, 87b-8, 92b-5, 93a-18, 93a-3, 95a-13, 95a-16, 96b-6

b.-dür 16a-11, 17a-10, 21b-4, 59a-5

b.-er 20b-2, 42b-10

bīr: (Ar.) Yıldırım

88b-2

bir bir : Bir bir, tek tek

3b-9, 11a-2, 13a-5, 25a-5, 25a-6, 27b-6, 36a-7, 40a-8, 48b-14, 51a-9, 52b-17, 53b-3, 59b-14, 68b-5, 71b-5, 72b-4, 77a-1, 88a-4

birbir(i): Birbiri, karşılıklı olarak

b.-lerine65a-14

b.-miz 70b-14

b.-n 7a-16, 22b-9, 52b-17, 85a-12, 86b-14, 89a-8

b.-nden 60b-3, 64a-5, 93b-7, 99a-16

b.-ne 20b-12, 21b-12, 62b-13, 67b-12, 88a-3, 88a-5, 93a-12

b.-ni 14a-10, 71a-7
b.-nüŋ 67a-5
b.-yle 20b-12, 45a-18, 45b-4, 60a-16, 88b-14, 93a-15, 95a-13, 95a-16 ,99b-15

bir iki: Birkaç, çok az sayıda
2b-7, 10a-1, 19a-2, 44a-8, 44a-16, 44a-17, 45b-3, 47b-10, 49a-11, 75a-8

biri: Biri, bir kimse; bir tanesi
3a-13, 9b-15, 13a-6, 55a-12, 57b-13, 93a-16
b. (her b.) 1a-10, 1a-9, 5b-2, 8a-8, 20b-10, 24a-16, 25a-16, 42b-12, 42b-15, 42b-16, 42b-17, 43a-7, 44b-5, 46b-17, 51a-14, 51a-15, 61b-16, 63b-12, 64a-7, 68b-6, 75b-8, 76b-5, 85b-8, 87b-16, 92a-14, 93a-15, 93b-2, 93b-7, 93b-9
b.-ine (her b.) 1b-9, 24a-13, 24b-1, 37a-2, 42a-15, 45a-3, 86a-12, 92a-13
b.-mizin 63a-12
b.-müz (her b.) 12b-3
b.-müze (her b.) 66b-2
b.-müzi 75b-3
b.-n (her b.) 61a-11, 73a-4
b.-nden (her b.) 30a-1
b.-ne (her b.) 42b-7
b.-ne 16b-5, 57b-12
b.-ni (her b.) 61b-13, 76b-17
b.-nüŋ (her b.) 42a-16, 42b-1, 42b-9, 45a-14, 47a-1, 65a-13, 68b-13, 73a-1, 74a-4, 80a-6
b.-nüŋ 65a-5
b.-ŋüz (her b.) 65b-4,66b-3, 75b-4,92a-12
b.-yle (her biri) 3b-10
b.-yle 77b-7, 9b-10

birin birin: Birer birer; birbiri ardınca
8a-18, 19a-5, 29a-6, 42b-15

birisi: Bir tanesi; tanınmayan bir kimse
19b-6, 19b-7, 36a-10, 45b-1, 62b-2, 93a-11
b. (her b.) 7b-8, 24a-8, 24a-9, 27b-11, 31a-13, 39a-11, 42a-6, 42b-18, 46b-5, 61b-2, 62b-11, 62b-13, 63a-1, 64a-7, 74a-11,75b-17, 76a-17, 92b-8, 93b-13
b.-n (her b.) 25a-14
b.-ni 33b-8, 49a-13

bī-riyā: (Far.+Ar.) Riyasız, yalansız
6b-3, 12a-4

birḳaç: Birkaç, çok az sayıda
7b-7, 8a-1

bir kez: Bir kez, bir defa
10a-15, 15b-6, 13b-16

birle: İle
65b-1

birle-: Allah'ın birliğini kabul etmek, şirk koşmamak
b.-diler (taŋrıyı b.) 47a-17
b.-yeler (taŋrıyı b.)21b-13
b.-medi (taŋrı b.) 47a-18

birlik(g): Brlik, bütünlük
36b-6
b.-üŋ 92a-4

biryān: (Far.) Kebab krş. bk. **büryān**
b. ėt(d)-
-er 48b-15, 53b-14
b. ol-
-ur 98b-3

bī-ser: (Far.) Başsız
b.-i 18b-10
biş-: Pişmek
16b-14
b.-er (aşlar b.) 16b-14
bişür-: Pişirmek
b.-üben 62a-7
b.-ür 62b-10
b.-ürem 46b-15
bī-şümār: (Far.) Hadsiz, sayısız
87b-7
bit-: Bitmek, tükenmek; yetişmek
b.-di 78b-3
b.-e 59b-13
b.-en 35a-5
b.-meye 52b-11, 99a-4
bī-tekellüf: (Far.+Ar.) Teklifsizce
81a-17, 83b-4
biti: Yazılmış şey, mektup; belge
13b-8, 80a-14, 80a-3, 80a-8, 84b-8
b. yaz-
-up 45b-14, 56a-8
b.-dür 80a-14
b.-yi 80a-4, 80a-5,80b-2,85b-5
b.-yle 56b-3
bitür-: Bitirmek, tüketmek; yetiştirmek
b.-medi 20b-11
b.-medim 30a-15
b.-ür 21b-6, 57b-11
bī-vefā: (Far.+Ar.) Vefasız
43b-4, 60b-10
b.-dur 100a-11
biz: Biz, çokluk birinci kişi zamiri
2a-4, 3a-10, 3a-11, 3b-13, 4a-1, 4a-16, 5a-12, 12b-10, 13a-7, 35b-12, 42a-11, 43a-8, 45a-10, 45b-13, 45b-7, 47a-14, 51b-2, 54b-1,55b-15, 64a-15, 69b-11, 70a-3,73b-11,76a-6, 80a-7, 80b-2, 81b-3, 82a-13, 84a-2, 91a-9, 92a-17, 97b-14
b.-de 74a-14, 90b-14
b.-den 6a-14, 9a-12, 12b-2, 12b-3, 22b-17, 38a-10, 48a-16, 64b-16, 64b-17, 70a-14, 73b-11, 73b-6, 74a-15, 75b-2, 79a-5, 80b-3, 81b-6
b.-e 2b-11, 3a-1, 3a-17, 3b-3, 3b-4, 4a-15, 5a-2, 11a-9,12a-15, 12b-15, 14a-14, 18a-3, 21a-12, 30a-3, 32a-14, 33b-11, 43b-3, 44b-1, 45b-9, 47a-11, 55a-15, 55b-17, 56a-7, 62a-5, 62a-6, 62a-7, 64a-6, 64a-8, 64b-14, 65a-1, 65a-9, 66b-2, 66b-3, 72b-9, 73a-9, 75b-10, 75b-3, 76a-5, 77a-9, 77a-10, 79a-14, 80b-11, 80b-12, 81b-6, 82a-7, 90b-15, 90b-16, 90b-3, 91a-8, 92a-16
b.-i 14a-14, 33b-6, 39a-15, 61b-17, 62a-1, 62a-10, 62a-9, 63b-13, 64a-2, 64a-6, 64a-15, 64b-3, 65a-4, 64b-11, 71a-16, 72b-10, 73b-6, 81b-9, 82a-9, 85a-10, 90b-17, 92a-4, 100a-7
b.-ümile 62a-10
b.-üm 3a-16, 17a-8, 25b-17, 31a-17, 38a-9, 43a-9, 62a-5, 62a-8, 63a-12, 65a-16, 65a-8, 68b-12, 73a-8, 81b-7
bīzār: (Far.) Rahatsız, bıkmış
17a-12
bī-zevāl: (Far.+ Ar.) Zevalsiz
48a-12, 48a-14
boġazla-: Boğazlamak; boğmak

b.-yuban 7b-10

bol: Çok, bol, dolu; gani
2a-15, 55b-5
b. eyle-
-di 32a-4
b. (bol) 11a-11

bostān: (Far.) Bahçe
b.-ı 69b-17
b.-ım (bāġ-ı b.) 8b-17
b.-ın 61a-4
b.-ına 50b-4, 50b-8, 38a-5
b.-ında 50b-6, 50b-7
b.-ınıı70a-1
b.-ıŋa 69b-12
b.-ıŋı 69b-14
b.-lar 69b-17

boş : Boş , serbest, ıssız
52a-9
b. (durur) 67b-6
b. ḳıl-
-dı 64a-11
b. ol-
-ur 39a-17

boy: Boy, bos; beden
b.-ı 22b-13, 43b-17, 60a-9, 67b-17
b.-umu 79a-10
b.-una 22a-15,38b-7

boya-: Boyamak
b.-sın 53a-7

boylu: Boylu
b.-ları (servi b.) 35b-1

boy(u)n: Boyun, boğaz
b.-umuzda 69a-6
b.-una 9a-2, 58b-10, 88b-14
b.-unda 37b-4, 37b-4
b.-uŋa 23b-4

boyunus: Boynuz
36a-14

boz-: Bozmak
b.-an 59b-3

bozıl-: Bozulmak
b.-a 69b-17

bölük: Bütünden ayrılmış kısım
4a-12

böyle: Böyle
1b-6, 13a-13, 20a-9, 24b-11, 33a-10, 34a-12, 34a-17, 44b-1, 47a-4, 51b-16, 54b-5, 89b-2, 92b-6, 94a-16, 96a-6, 97b-5, 98b-17, 99a-3
b.-dür 1b-10, 94a-8

bu: 1. bu (sıfat)
2a-16, 2b-2, 2b-11, 2b-13, 3a-4, 3b-10, 4a-5, 4a-9, 5a-9, 5a-16, 5a-17, 5b-9, 5b-10, 6a-7, 6a-8, 6a-12, 8a-2, 8a-4, 8a-11, 8b-4, 8b-6, 8b-10, 9a-9, 9a-14, 9a-15, 9b-8, 9b-9, 9b-12, 10a-3, 10a-17, 11b-13, 12b-14, 13a-15, 15a-12, 15b-16, 15b-17, 16a-14, 19b-1, 19b-5, 20a-9, 20a-10, 21a-17, 24a-14, 24b-4, 24b-10, 26b-1, 26b-9, 27a-6, 27a-8, 28a-7, 29a-4, 29a-7, 29b-7, 30a-16, 30b-7, 30b-8, 30b-9, 31a-16, 32a-9, 32b-2, 32b-14, 33b-4, 34b-13, 36b-10, 36b-17, 36b-2, 37b-11, 37b-15, 37b-17, 38b-12, 39a-4, 39a-9, 40b-1, 41b-17, 42b-12, 43b-8, 44a-10, 44a-5, 44a-8, 45a-16, 46b-17, 47a-10, 47a-11, 47b-12, 48b-3, 49a-2, 49b-15, 49b-19, 50b-10, 50b-9, 51a-2, 51a-7, 52a-17, 53b-10, 54a-

1, 54a-12, 54b-14, 55a-14, 57a-11, 57a-17, 58a-10, 59a-15, 59a-3,5 9a-9, 60b-2, 60b-4, 61b-6, 61b-7, 62b-11, 63a-5, 64a-8, 65b-1, 65b-11,66a-14, 67a-14, 67a-18, 67b-8, 68a-13, 68a-14, 69a-2, 69a-4, 69a-7, 69b-2, 69b-4, 69b-5, 70a-2, 71b-18, 72a-1, 72a-7, 72b-10, 74a-13, 74a-14, 74a-2, 74b-16, 75a-15, 76a-7, 76b-2, 79a-11, 79a-13,79a-17, 79b-14, 80a-7, 80a-8, 80a-14, 80b-10, 80b-12, 80b-2, 80b-8, 80b-9, 81b-3, 81b-4, 81b-5, 81b-6, 81b-7, 82a-1, 82b-1, 83a-3, 83a-4, 84a-4, 83a-8, 84a-14, 84b-3, 85a-9, 86a-3, 86a-4, 87a-11, 87b-14, 89a-4, 89b-4, 89b-17, 90a-6, 90b-5, 91a-14, 91b-11, 91b-13, 91b-16, 91b-4,93a-18, 93b-15, 94a-9, 94b-7, 94b-10, 96a-10, 96a-15, 96a-3, 96b-3, 96b-12, 96b-15, 97a-1,97b-7, 98a-11, 98a-12, 98a-16, 98b-5, 98b-7, 98b-8, 99a-4, 99a-7, 99a-13

b. (arada) 3b-6, 6b-10, 9a-15, 46b-2, 74b-3, 76a-3, 84a-16, 84a-17, 86a-3

b. (durur) 16b-6, 58a-2, 69a-10, 83a-2, 83b-4, 99b-16, 99b-3

b. (gün)27b-4, 35a-12, 51a-4, 59a-16

b. (kez) 65a-10,90a-10,94a-17,95b-5

b. (yaŋa) 41b-4, 49a-8, 84a-7, 86a-8

b.(sözi) 2b-7, 2b-10, 14a-8, 28a-11,41b-12

2. bu (zamir)

1a-8, 11b-13, 12b-17, 13a-4, 13a-6, 17b-6, 26a-13 26b-5, 26b-6, 26b-7, ,27a-5, 29a-11, 29a-4, 29b-11, 30a-16, 30b-8, 32a-12, 31b-12, 32a-14, 33b-17, 35a-3, 35b-6, 36b-17, 38a-2, 38b-1, 40b-15, 43b-8, 41a-1, 44b-3, 47a-3, 47a-7, 50a-1, 51a-19, 51b-1, 51b-2 ,53b-8, 53b-9,58a-11, 58b-2, 60a-12, 60b-6, 60b-15, 62a-10, 65b-17, 68b-16, 72b-14, 73b-11, 75a-17, 75b-4, 77b-15,81b-7, 83b-1, 86a-5, 93a-16, 93a-17, 94b-14,

b.-dur 15b-7, 16a-3, 19a-15, 28b-12, 29a-15, 39b-15, 46b-16, 49a-1, 53a-13, 62b-1, 71b-1, 72b-2, 75a-11, 80a-8,90a-4, 97a-4, 98a-14, 99b-16, 100a-7

b. mıdur 16b-5, 88a-6

b.-nı 5a-7, 7a-11, 7b-2, 11b-10, 72b-14

b.-nuŋ (gibi) 4b-8, 6b-2, 32b-13

b.-nuŋ 39b-2, 28b-12, 28b-2, 29a-5, 29a-10 ,29b-1,2a-13, 30a-14, 30a-15, 43a-5, 43b-15, 53b-5, 58b-13, 65b-16, 88b-14, 74a-16

b.-nuŋla 96b-12

b.-ŋa 3a-13, 6a-11, 15b-18, 16a-3, 16a-4, 16b-6, 17b-7, 24a-12, 29a-3,31a-1, 33b-5, 41a-6, 41b-14, 53b-5, 77b-1, 81b-5, 87b-10, 96a-15

b.-ydı74a-2, 95b-17

bucaḳ: Köşe, bucak.

b.-da (oṭurur) 45a-6

buçuḳ(ġ): Yarım, gece yarısı

b.-ı (dün b.) 10a-12

budaḳ(ġ): Budak, dal

49a-14

b.-ı 49a-17

b.-ın 49a-13
b.-lar 35b-17
buġda: Buğday krş. bk. **buġday**
63b-10
buġday: Buğday krş. bk. **buġda**
55b-4, 55b-16, 55b-17, 56a-7, 61a-10, 61a-14, 61a-8, 61a-9, 63b-5, 63b-6, 63b-7, 63b-9 ,64b-10, 64b-15, 72b-2, 79a-16
b.-a 73a-7
b.-ı 73a-12,73a-9
b.-ıŋuz65a-12
b.-lar 64a-3
buġra: Erkek deve
51a-17
bugün: Bugün; içinde bulunulan çağ, zaman
6b-13, 17a-3, 18b-17, 77b-17, 84b-11, 85a-17
buḫār: (Ar.) Buhar
b.-ı (ʿaşḳ b.) 35a-17
bul-: Bulmak;
21b-15
b.-am 9b-2, 9b-10, 66b-5, 72b-5
b.-amaz 57b-17
b.-an (mahāne b.) 70a-2
b.-asın 23b-9, 41b-9
b.-asız44b-3
b.-dı 9b-9, 61a-1, 64b-5, 67a-4, 82b-8, 98a-16
b.-dılar 15a-3, 64a-17, 74a-5, 79b-9, 80a-17, 89a-8
b.-dum 23b-14, 96b-11
b.-duŋ (ḳanda b.) 20a-9
b.-ısar (mahāne b.) 70a-2
b.-madı 8b-6, 68a-6, 23a-5, 38a-9, 67b-2
b.-madıḳ 24a-15
b.-madılar12a-12,15a-1
b.-madım 4a-13, 26b-8
b.-madın 79a-14
b.-maḳ 68a-16
b.-maz 57b-14
b.-saydım 23a-13
b.-sun 50b-2, 89a-10
b.-uban 44a-7
b.-uŋ 72b-4, 95b-12
b.-up 32b-5,44a-2,44a-3,66b-6
b.-ur 6b-6, 10a-7
b.-ur (ṭolu b.) 31b-15
b.-ur 7b-15, 31b-11, 21a-5, 29b-4, 66a-4
bula-: Bulamak, sürmek
b.-dılar (ḳana b.) 72-4
bular : Bunlar krş. bk. **bunlar**
62a-11
b.-a 12b-5, 92b-4
b.-ı 64a-5
b.-uŋ 64a-13
bulun-: Bulunmak
b.-an 7a-10
b.-uŋ 4b-14
b.-ursa 73b-14
buluş-: Buluşmak
b.-dılar 45b-4
b.- ur 67a-5
bulut: Bulut
10a-17, 19a-8
b. (ḳara b.) 15a-16
bunca: Bunca

4b-13, 24a-11, 31b-9, 39a-5, 48a-3, 59a-15, 62b-15, 66b-18, 70b-7, 75a-14, 79a-8, 86a-7

buncılayın: Bunun gibi, böyle
41b-13, 62b-16, 67a-7, 74b-2, 74a-17

bunda: Bu işaret zamirinin bulunma hali; burada, buraya, bundan
6b-7, 6b-16, 7a-10, 15b-4, 23b-17, 29b-9, 34b-15, 37b-1, 38b-10, 41a-1, 45a-5, 53a-8, 53a-12, 55b-2, 61a-8, 61b-11, 62a-7, 62a-9, 62b-14, 62b-16, 63a-8, 67b-3, 69a-7, 72a-17, 72b-12, 73a-6, 76a-12, 76a-8, 76b-8, 76b-9, 77a-10, 80b-11, 81b-8, 92a-9, 93b-11, 94a-10
b. (evvel) 35b-5
b. (kelli) 68b-12
b.-yken 18b-15

bundan: Bundan
2b-13
b. (artuḳ) 41b-15
b. (öŋdün) 35b-5
b. (ṣoŋra) 9a-11

bunı: Bunu
3b-15, 5a-12, 6a-11, 7a-17, 8a-6, 11b-15, 12b-16, 13a-2, 14a-3, 14b-13, 15a-13, 15b-15, 16a-10, 16a-3, 16a-4, 16a-6, 16b-2, 17a-14, 20a-6, 26a-16, 27a-2, 27b-7, 28b-13, 29a-2, 29b-2, 30a-2, 32a-13, 33b-10, 33b-5, 39a-9, 40a-6, 40a-17, 41b-16, 41b-17, 43b-15, 45a-15, 45a-8, 48a-5, 49b-4, 49b-5, 51b-6, 52a-10, 53b-7, 57b-3, 60a-13, 62a-16, 62b-11, 65a-4, 65a-6, 65a-7,65b-9, 66b-8, 69a-8, 69a-15, 70b-5, 72b-4, 72b-7, 73b-4, 74a-15, 75b-2, 76a-16, 76b-13, 77a-10, 77a-6, 78a-16,79b-17, 80a-16, 84b-11, 88b-11, 82b-6, 84a-5, 87b-12, 94a-5, 98b-9

bunlar : Bunlar krş. bk. **bular**
3a-8, 4b-17, 5a-10, 5a-11, 6a-12, 6b-19, 7b-13, 12a-14, 13a-1, 13a-4, 13b-1, 13b-8, 16a-9, 16b-6, 45b-7, 45b-13, 46a-2, 46b-4, 46b-6, 48a-11, 51a-10, 61a-3, 61b-10, 61b-15, 61b-9, 62b-7, 63a-2, 63a-10, 64a-15, 64a-17, 64a-4, 64a-6, 64b-1, 64b-11, 65a-8, 65a-18, 68b-7, 68b-16, 69a-12, 69a-14, 72b-8, 72b-13, 72b-16, 73a-7, 73a-17, 73a-5, 73b-7, 73b-13, 74b-4, 75b-1, 75b-13, 75b-6, 76a-5, 76a-8, 76b-15, 76b-2, 76b-5, 77a-2, 78b-12, 80b-15, 81a-1, 81a-3, 81a-6, 81a-11, 81b-11, 81b-2, 82a-1, 82a-7, 82b-12, 82b-2, 82b-3, 82b-8, 87a-8, 88a-7, 92a-15, 99b-2, 86b-9, 92a-16, 99b-12
b.-a 1a-10, 5a-9, 6b-12, 24a-10, 42a-15, 42a-16, 45a-16, 55b-5, 60b-11, 61a-12, 61a-7, 62b-8, 65a-11, 69a-10, 69a-12, 72a-1, 72b-5, 73a-4, 75b-5, 76a-2, 80a-1, 80a-2, 82b-16, 86a-11, 86a-16, 93b-9, 96a-4, 96b-4, 24a-10, 46b-6 ,64a-9, 69a-2,75b-12
b.-dan 1b-2, 14a-1, 1b-14, 61b-9
b.-ı 14a-9, 7b-6, 21b-12, 24a-13, 42a-12, 46b-3, 61b-11, 61b-13, 62b-3, 62b-4, 62b-6, 62b-9, 63b-12, 63b-9, 64a-11, 66b-5, 73a-1, 76b-14, 77a-

1, 82a-16, 86b-5, 90a-9, 92a-13, 92b-1, 93b-2, 92a-12
b.-ın 1b-13, 62b-4
b.-la (bile) 11a-4
b.-uŋ 2b-9, 5a-4, 12b-11, 42a-12, 46a-4, 46b-2, 46b-3, 47a-18, 51a-13, 55b-5, 64a-11, 75b-11, 75b-14, 76a-2, 80a-1, 80a-3, 99b-14, 99b-1

buŋal-: Bunalmak, sıkılmak
b.-a 55b-11
b.-dı 61a-6
b.-dıḳ 61a-9
b.-dılar 55b-14

bur-: Burmak, bükmek, sarmak; çevirmek
b.-up 58a-3
b.-ur 41a-2, 58a-2, 66b-8, 69a-14
b.-urlardı 72b-15

burāk: (Ar.) Hz. Muhammed'in Mirac'a çıkarken bindiği at
b. (at-ı b.) 48a-15

burc: (Ar.) Kale duvarlarının en stratejik noktasında yapılan dört köşe kule
b.-ı 78b-8

buru-: Burmak, bükmek
b.-uyu 52a-12

bur(u)n: Burun
b.-ı (ḳanı aḳdı) 5a-18
b.-ı 36a-15
b.-uma 64b-5

buş-: Üzülmek; sinirlenmek
b.-ar (ḳaḳır b.) 51b-5, 41a-10, 43b-1

buy(u)ruḳ(ġ): Buyruk, emir
38a-5, 93b-3
b.-ı36a-15
b.-ıdur (taŋrı b.) 11a-13
b.-ın 41a-17
b.-ında (taŋrı b.) 4a-15

buyur-: Buyurmak
18a-7
b.-a 72a-13
b.-am 42b-2
b.-dı 32b-14, 42b-11, 42b-9, 43b-17, 44a-2, 54a-6, 62b-3, 68a-1, 69a-2, 72b-17, 94b-10, 95a-8
b.-uŋ 35b-16
b.-ur 29b-16, 44b-18, 41a-7, 53b-10, 69b-8, 77a-14, 80b-4
b.-ursa 15b-17, 16a-5
b.-ursaŋ 45b-13
b.-ursın 63b-14,65a-2

bühtān: (Ar.) İftira
44a-12, 80a-14
b. ėt(d)-
-dim 53b-7
-dügi 57a-16
-er 40a-14
-esin 79a-12
-üben 72-4
b. eyle-
-di 53a-8
b.-dur 40b-2

bükül-: Bükülmek, eğilmek
b.-e 52b-10

bülbül: (Ar.) Bülbül, güzel öten kuş
17b-9, 35a-4
b. (durur) 19b-14
b. ol-
-up 23a-6, 50b-5
b.-e 23b-13
b.-i 64b-6, 66a-14

b.-ile 69b-13
b.-in (şol b.) 37b-12
b.-üdüm 26b-8
b.-üm 35a-2
bünyād: (Far.) Bina , yapı
b. ėt(d)-
-er 77b-8
b. eyle-
-di 88a-14
bürhān: (Ar.) Delik, tanık
b. ol-
-anlar 97b-7
bürü-: Bürümek, sarmak
19a-8, 34b-16
b.-di87a-6
b.-riken85a-14
b.-sün89a-17
b.-ye38b-15
büryān: (Far.) Kebab krş. bk. **biryān**
b. ėt-
-er 77b-10
b.-lara 61b-15
bütün: Bütün, tam, eksiksiz
b. ol-
-a 33b-9
-up 33b-12
büyü-: Büyümek, artmak
b.-di19b-5
b.-ye 50b-8
büyük: Büyük
30a-4
büyüt-: Büyütmek
b.-meden 94a-3

C

cāh: (Far.) Mevki, yer, orun
c.-da 98a-2
cāhī : (Ar.) Açık; aşikar
97b-17
cāhil: (Ar.) Cahil, bilgisiz
82a-6
cān: (Far.) Can, ruh; hayat; güç, kuvvet
1b-4, 16b-13, 21b-8, 28a-11, 30b-13, 32b-2, 33a-3, 34b-2, 36b-10, 36b-8, 43a-15, 50b-18, 53a-1, 55a-15, 55a-17, 55a-19, 63b-4, 90a-9, 96a-3, 43a-15, 44b-11, 59a-7, 88a-6, 92b-5, 94b-12, 95a-13, 97b-2, 97b-15
c. (ʿazze-yi c.) 51b-18
c. (yaʿḳūb c.) 89a-13,95b-11,96a-4
c.-a 5b-7,85b-17
c.-ı (beden) 5b-6, 18a-9
c.-ı (cānım) 23a-7
c.-ı (cihān) 5a-6, 38a-15, 81a-15
c.-ı (dil) 1b-7
c.-ı (ḫudā) 86a-15
c.-ı (pinhān) 23a-9
c.-ı (ṣafā) 55b-3
c.-ımuŋ 8b-13
c.-ı 8b-15, 23b-16, 26a-2, 28b-11, 33a-4, 33b-16, 38a-11, 38a-8, 40a-17, 43a-13, 58a-6, 58a-10, 61a-15, 66b-13, 67b-4, 78a-18
c.-ıçün 44b-9,44b-18
c.-ıdur 33a-3
c.-ım 2a-18, 8b-13, 8b-16, 16b-18, 17b-12, 22b-17, 23b-1, 23a-11, 23b-16, 24b-9, 25b-16, 26a-17, 30b-2,

30b-13, 33a-13, 35a-16, 35b-9, 38a-8, 38a-11, 38b-15, 41b-6, 48b-1, 50a-17, 51a-2, 60b-13, 64b-6, 66b-13, 67a-14, 70b-8, 78a-18, 79b-2, 85a-7, 35a-6, 40b-2, 59a-2, 69b-6, 70a-15,70a-1, 60a-6, 79a-11, 100a-4
c.-ıma 64b-7
c.-mdan 72a-7
c.-ımı (alduŋ) 27b-8
c.-ımı 24b-7,41a-17,84b-14
c.-mız 45b-8,51a-19,51b-11,
c.-ımsın35b-8
c.-nımuŋ 26a-2
c.-ımuz 16b-6, 89a-10
c.-ımuzı 84a-2
c.-ın 19b-11, 20b-10, 33a-2, 71a-4,78a-1
c.-ına 19b-15, 43a-15, 40a-1, 89b-4, 72a-15,
c.-ında 33a-6,46a-8
c.-ını 15a-2, 21b-9, 77b-16, 78a-5, 34a-14, 98a-16
c.-ıŋ 69b-5
c.-ıŋı 55a-18, 57b-15
c.-ile 89b-7, 90b-9
c.-la88a-9
c.-lar 34b-1,61a-15
c.-ları 14a-6, 61a-6, 73b-7, 74a-11, 76a-17, 78a-3, 80a-6
c.-larım (ṭatlu c.) 4a-7
c.-larıma78b-11
c.-arın 16a-9
c.-larından 15b-2, 78a-3
c.-uŋ 6b-1,32b-2,78a-4
c.-uŋa 2b-2, 18a-6, 18a-7, 26a-3, 78a-7

cānan: (Far.) Sevgili
26a-3

cāncuġaz: (Far.+T.) Sevgili
c.-ı 34b-15

cāndan: (Far.+T.) Candan, içten
66b-13

caʿd: (Ar.) Kıvırcık
c.-ı (mū) 87b-3

cāvidāne: (Far.) Sonsuz, ebedi
c. (sarāy-ı c.) 98a-6

ceb: (Ar. ceyb) Cep
c.-inden 24b-17

cebrāʾīl: (Ar.) Cebrail meleği
6a-3, 6b-3, 7a-5, 7a-7, 7a-8, 7a-11, 7b-3, 7b-6, 11a-12, 11b-3, 20a-2, 20a-6, 41b-17, 45a-9, 47b-12, 48a-13, 48a-16, 48a-17, 51a-3, 56a-16, 56b-5, 56b-12, 56b-4, 59b-13, 60a-4, 60a-5, 82a -1, 83a-7, 88a-16, 88b-11, 91a-17, 94b-8, 98a-15
c. (maḳām-ı c.) 6a-1
c. (maḳām-ı ḳurb-ı c.) 6a-2
c. (indi c.) 20a-1, 47b-8, 54b-5, 59b-7, 65b-18, 56b-8, 57a-13, 62a-16,
c.-e 7a-3, 59b-17
c.-i (ḫaḳ) 59b-10
c.-le 95b-2

cedd: (Ar.)Cet, dede, ata
96a-3

cefā: (Ar.) Eziyet, sıkıntı
79b-6
c. ėt(d)-
-em 43b-4

c. eyle-
-megil 2b-2
c. ḳıl-
-a 40a-1
-dı 53a-10
c.-lar 5b-7
cehāz : (Ar.) Cihaz
99a-10
cehd: (Ar.) Gayret, çabalama
c. eyle-
28a-4
cehennem: (Ar.) Cehennem, tamu
c.-de 39a-13
c.-e (atmaŋ) 41a-17
cehiz: (Ar.) Çeyiz
25b-3
c.-ini 25b-10
cehl: (Ar.) Bilgisizlik, bilmezlik
c.-le 82a-6
ceḥūd: (Ar.) Yahudi
21b-16
celā: (Ar.) Gurbete gitme
89b-17
celb: (Ar.) Celp
c.-leri 25b-6
celīl: (Ar.) Büyük, ulu; Allah'ın büyüklük ve ululuk sıfatı
5b-17, 57a-13, 96a-7
c. (rabb-ı c.) 54b-5
cemʿ: (Ar.) Biriktirme, toplama, toplam, bir araya getirme
c. ėt(d)-
-e 72a-9
-er 17b-16, 56b-12
-erdi 62b-8
-di 87a-16
c. eyle-
-di 61a-7
-miş 93a-2
-sün 56b-10
c. ḳıl-
-dı 86b-16, 95b-5
c. ol-
-dı 11a-3,60b-11
-dılar 73b-5,76b-6
-maḳ 91a-5
-uban 2b-10, 37a-3, 61b-2
-up 6a-12, 55b-14, 56a-1, 57a-1, 65b-5, 66b-5, 75b-15
cemāl: (Ar.) Yü güzelliği
18b-8
cemʿī: (Ar.) Cemiyete ait
c. ol-
-mış 29b-5
ceng: (Far.) Savaş, harp
87a-17
c. ėt(d)-
-eler 93b-4
-er 93b-9
c.-le 95b-2
cennet: (Ar.) Cennet
64b-6
c.-de 46b-1
c.-e 25a-14, 39a-9, 46a-16, 55a-17, 56a-13
c.-i (firdevse) 47a-9
c.-i 23a-10
c.-üŋ 39a-7
cevāb: (Ar.) Cevap, yanıt
c. eyle-

-ŋ 81a-2
-yesiz 65b-7
-yeyüm 24a-10
c. vėr-
-di 84b-13
-gil 47b-13
c.-ını 78b-17
c.-ıŋ (vėrgil) 47b-10

cevān: (Far.) Genç
50a-6

cevelān: (Ar.) Dolaşma, gezinme krş. bk. **cevlān**
c. et-
-diler 93a-18

cevher: (Ar.) Cevher
20b-13, 32b-16, 37a-8, 39a-5, 66a-16
c. (dürr-i c.) 30a-11
c.-den (dürr-i c.) 28a-10
c.-e 67b-14
c.-ler 25a-9,50b-7,44b-2

cevlān: (Ar.) Dolaşma, gezme krş. bk. **cevelān**
c. ėt-
-diler 5a-8
c. ur-
-ur 5a-11

cevr: (Ar.) Eziyet, zulüm
92a-5
c.-i (zaḥīm) 6a-9
c. ėt(d)-
-esin 37b-13
c.-i 89b-15

cezā: (Ar.) Ceza
c. ėt(d)-
-ersiz 5b-4
c. vėr-
-üŋ 40b-14
c.-lar ėt(d)-
-elüm 5a-13
c.-lar (vėrdiler) 5b-2
c.-sını 6a-11

ciger: (Far.) Ciğer, bağır
c.-im (baḥr-ı c.) 26a-1
c.-im (ṭop c.) 41b-3
c.-im 66b-14, 78b-11
c.-imiŋ 70a-16
c.-in 48b-15, 48b-16, 77b-10
c.-ini (ṭaġladı) 62a-12
c.-iŋ 84b-12
c.-iŋüzi 69a-3
c.-m (deldüŋ) 14b-14
c.-n (ṭaġladı) 49a-18

ciger-güşe: (Far.) Evlat
c.-m 2a-18

cihān : (Far.) Dünya, alem
15a-18, 36b-15, 30b-8,74a-13, 89a-16, 97a-5
c. (can-ı c.) 5a-6, 38a-15, 81a-15
c. (ḥūb-ı c.) 72a-2
c. (şāh-ı c.) 59a-2, 86a-8, 87a-4
c.-a 18a-17,94a-9,98a-6
c.-da 1b-5, 91a-12, 91b-15, 97a-15, 98a-1, 97a-14
c.-dan 98a-17
c.-ı 98a-11, 98b-11
c.-ıŋ 90b-7,97b-13

cinnī (Ar.) Cine mensup
43a-17, 58b-7

cirān-zār: (Far.) Civarda olan yerler
91a-16

cism: (Ar.) Cisim
83b-8
c.-e 18a-6
c.-i (cān)74a-13
c.-im 100a-4
c.-ine 97a-16
civān: (Far.) Genç krş. bk. **cüvān**
84a-10
cizye: (Ar.) Vergi
93b-14
cömerd: (Far.) Eli açık, cömert
62b-16
cumʿa: (Ar.) Cuma günü; toplanma günü
c.-dan (cumʿaya) 32b-4
c.-ya 32b-4
cūş: (Far.) Coşma, coşkunluk
c. eyle-
-di 44a-10,82a-17
c.-a gel-
-di 88a-10
-ür 26a-1
cübbe : (Ar.) Cübbe
57b-18
c.-ler 86a-16
cüdā: (Far.) Ayrı düşme
93b-7, 100a-5, 100a-7
c.-yı 86a-15
cümle: (Ar.) Cümle, herkes; bütün
1a-5, 1a-6, 1b-8, 2a-12, 2b-3, 9a-10, 9b-11, 11b-12, 12b-6, 15b-2, 18b-9, 20a-11, 20b-8, 20b-9, 22b-9, 25b-4, 27b-10, 28a-2, 28a-5, 31a-12, 31a-13, 36a-16, 37b-2, 40a-7, 43b-10, 47a-13, 47a-17, 47a-4, 48a-14, 50b-1, 52b-13, 55a-4, 55b-11, 55b-12, 55b-9, 59b-14, 60b-15, 64b-5, 67b-8, 68a-5, 79b-11, 81a-14, 88b-16, 89a-17, 90b-16, 91a-13, 97a-11, 97a-16, 99a-14, 99a-16, 99a-2
c.-hā 20b-9
c.-müz 5b-5, 63a-10
c.-müzi 64b-13
c.-ŋiz 42b-11,91a-8
c.-ŋizü 12b-4
c.-ŋüz 65b-3
c.-si 11b-15, 12b-13, 48b-4, 56b-16, 68b-13 ,73b-4, 75b-6, 83b-16, 99a-16
c.-sin 54a-16,30a-9,30a-9
c.-ye 67a-2, 68a-11
cürm: (Ar.) Suç
100a-4
c.-ime 100a-3
c.-imi 100a-8
c.-ini 100a-10
cüvān: (Far.) Genç
72b-9, 84b-13, 47a-15, 83b-6, 84a-8, 86a-4, 86b-1, 87a-11, 87a-2, 92b-17, 93a-5, 93b-8

Ç

çādır : Çadır, otağ
89b-7
ç.-ı (hümāyūn) 25b-13
çaġır-: Çağırmak, seslenmek
ç.-an 76a-12,46a-15,58a-15,
ç.-dı 93b-17
ç.-dıŋ 58b-16
ç.-madın75b-13

ç.-uban 26a-14,28b-3,49b-10
ç.-ur 28b-5, 61b-3, 26a-13, 48b-17, 58a-14,58b-14,7a-6
çak : (Far.) Yırtık, yarık
ç.-ı (yan) 54a-11
ç. eyle-
-di 77a-7
çal-: Çalmak; müzik aleti çalmak
ç.-alar 85b-8
ç.-dı 88b-8,95b-16,98b-1
ç.-dılar 85b-9,25a-15
ç.-gil 88b-2
çalab: Tanrı krş. bk. **çalap**
32b-2, 40a-7, 56a-15, 56b-9, 59b-8, 59b-14,59b-17, 77b-3
ç. (ḥaḳ ç.) 85b-2, 88b-11
ç.-a 18b-7,27a-7,45a-15,
ç.-dan 20a-1, 39b-6, 45a-9, 56b-8, 82a-1, 84b-16, 91a-17
ç.-ım 1b-15, 2b-8, 7a-13, 7b-6, 19a-6, 19b-1, 26a-17, 27a-3, 27b-5, 28b-1, 32a-4, 33b-4, 33b-7, 39b-11, 41a-14, 41a-15, 47b-14, 47b-9, 50b-15, 53b-12, 55b-5, 56b-5, 60a-12, 72a-9, 75b-14, 77b-17, 77b-4, 78b-4, 85a-10
ç.-ıma (yalvaram) 8b-10
ç.-ımdan 78b-5
ç.-uŋ 7a-10, 19a-8, 19b-16, 29b-10, 51a-7, 56a-9, 77a-12
çalap: Tanrı krş. bk. **çalab**
4b-5, 4b-7, 4b-9, 6a-17, 7a-13, 11a-14, 15b-18, 18b-7, 18a-17, 19a-13, 20a-3, 27a-9, 28a-6, 29b-13, 29b-15,31a-12, 34a-10, 47b-13, 48a-13, 48a-15, 53b-4, 77a-14, 7a-15,11b-9, 23a-1, 49b-18, 59b-2, 77a-15
ç.-dan 47b-8, 65b-18, 78a-14, 94b-8, 78a-15
çalın-: Çalınmak
ç.-ur 26a-9
çanaḳ(ġ): Çanak
ç.-a 5b-5
çardaḳ: (Far.+Ar.) Çardak
ç.-ı (yüce) 48b-7
ç.-da 48b-7
çāre: (Far.) Çare, çözüm
68a-6, 78b-16
ç. ėt-
68a-14
ç. ḳıl-
-madım 31a-1
ç. ol-
-madı 56a-5
çarḫ: (Far.) Felek, gökyüzü
87b-17, 94a-8
ç.-a 98a-12
ç.-ı (āsmān) 81b-1
ç.-ı (felek) 28b-2
ç.-ı (felekden) 56a-17
ç.-ı (rabb) 55a-6
ç.-ı 11a-1, 46b-6, 98a-11
çarşū: (Far.) Çarşı
ç.-ya 48b-8
ç.-ydı28a-17
çatla-: Çatlamak
ç.-dı 33b-2
çav: Şöhret, ün
ç. (hüsn ç.-ı) 1b-17
çavuş: Çavuş

ç. (biŋ ç.) 25b-8
ç.-lar 29b-7,55a-2
ç.-lara54b-17
çayır : Çayır, ot, çimen
ç. (çemen) 55b-12
çeġāne: (Far.) Çengi tefçiği
26a-9
çek-: Çekmek, germek
ç.-di 67b-5, 90a-10, 96a-3
ç.-di (emek) 94a-15
ç.-di (sedd ç.) 1b-11
ç.-diler 89a-12,95a-8
ç.-dim 89b-15
ç.-er 40a-10, , 58b-15, 58b-14, 98b-4
ç.-e (çeke) 11b-11
ç.-er (durur) 58a-14
ç.-er (gėrü ç.) 39b-16
ç.-er (ipi ç.) 11b-10
ç.-gil 94a-5
ç.-mişem 89a-5
ç.-üben 34b-16
çekdür-: Çekdirmek
ç.-ür 55b-7
çekil-: Çekilmek
ç.-di 95a-9
çekin-: Kaçınmak; utanmak
ç.-ü (çekinü) 40a-7
ç.-ür 40a-6
çemān: (Far.) Çimen krş. bk. **çemen**
ç.-lar 4a-2
çemen: (Far.) Çimen krş. bk. **çemān**
ç. (çayır ç.) 55b-12
çenār: (Far.) Çınar ağacı
ç. (serv-i ç.) 22a-15
çeng: (Far.) Zil; çalpara
25a-15, 25b-5, 26a-9
çerāġ(ķ): (Far.) Lamba, kandil; parlayan
85b-6
ç.-lar 36a-12
çeri: Asker
18a-14,57a-4
ç.-sin 45b-15
çeşm: (Far.) Göz
ç.-i (giryān) 55a-14
ç.-i (ḫumārım) 26b-14
ç.-i (ʿ ibret) 55a-16
ç.-i (puŋar) 5b-3
ç.-im (nūr-ı ç.) 84a-3
çeşme: (Far.) Çeşme, su kaynağı
99b-13
çevre: Etraf, muhit; çepçevre
10b-1, 15a-5, 24a8, 58a-16,
ç. al-
-dılar 78b-2
-up 91b-9
ç.-sine 12b-7, 69b-12
çıġ(ı)r-: Bağırmak; davet etmek
ç.-uban 26b-3
çıġrış-: Çğrışmak
ç.-dılar 8a-8
ç.-uban 26b-1, 88a-4
çıķ-: Çıkmak
10a-15, 11b-9, 14b-13, 19a-16, 23b-4, 40a-8, 40a-11
ç.-a 61a-4, 92b-12
ç.-a gel-
-di 7a-12, 88a-11
-ür 40a-12
ç.-dı 8a-17, 11b-11, 11b-14, 15a-14, 16b-3, 37a-9, 45a-12, 45a-15, 52b-

15, 57a-5, 64a-13, 83b-13, 86b-5, 87a-6, 87b-2, 87b-6, 87b-7, 88a-10, 88b-8, 89b-9, 91a-4, 91b-5, 91b-7, 91b-8, 92b-5, 93a-3, 95b-16, 99b-14
ç.-dılar 61a-15, 92b-10, 95a-8
ç.-duġı52b-7
ç.-ġıl 11b-8
ç.-madı 76a-2
ç.-maya 99a-3
ç.-sa 56b-14
ç.-sunlar87a-11
ç.-uban 12a-10, 40a-11, 49b-11, 56b-10, 58b-14, 77a-9
ç.-up 75a-17,91b-1

çıḳar-: Çıkarmak
ç.-uŋ 12b-1
ç.-ar 10a-16, 18a-1, 37b-2, 39b-12, 40a-4, 49b-11, 51a-17, 51a-18, 57a-7, 58a-10, 59a-11, 65a-14, 76b-16, 77a-2
ç.-a 11a-11, 47b-6
ç.-alar 47a-3
ç.-am 44a-18, 76b-8
ç.-an 47b-15
ç.-dı 24b-17
ç.-dılar 6b-17, 25b-2, 63b-6, 79b-12
ç.-ıçaḳ 52a-6
ç.-ısa 74a-3
ç.-ısar 11a-17
ç.-uban 12b-5,66b-4
ç.-uŋ 26a-15, 26a-16, 73b-12
ç.-up 70b-3
ç.-ur 7a-6, 19a-5, 47b-4, 43b-10, 44a-15, 49b-3, 58a-13, 67a-12, 67a-16, 74b-11, 80a-3

çınla-: Çınlamak, yankılanmak
ç.-dı 80b-14, 81a-2, 81a-7

çiçek: Çiçek
ç.-ler 21b-6

çimen: (Far. çemen) Çimen
ç.-ler 52b-11

çirkīn: (Far.) Çirkin, pis; çok kirli
38b-14, 57b-7, 64b-7

ço[cu]ḳ: Çocuk
ç.-ların 49b-8

çoġal-: Çoğalmak, artmak
ç.-dı 77a-16

çoḳ(ġ): Çok
2b-6, 4b-9, 4b-11, 5a-13, 5b-10, 6a-14, 6b-12, 14a-1, 14b-5, 20a-3, 23a-17, 24a-15, 24b-11, 24b-16, 24b-8, 25a-1, 28b-3, 29a-10, 31a-13, 31a-7, 31b-5, 34a-10, 34a-11, 37a-16, 37a-17, 37b-16, 41a-13, 45b-16, 45b-3, 47b-16, 49a-18, 49b-1, 50a-9, 52a-12, 53a-6, 53a-9, 53b-6, 54a-17, 54b-1, 55b-17, 55b-5, 63a-8, 63b-16, 64b-13,68a-15, 68a-4, 68a-7, 69b-2, 72a-8, 73a-5, 73a-8, 78b-2, 79a-5, 79b-4, 81b-11, 83a-1, 84b-6, 86a-17, 86a-9, 87b-16, 89b-5, 92a-8, 93b-17, 94a-15, 95a-14, 95a-4, 95b-2, 97b-16, 98a-1, 99a-5, 100a-15
ç. (durur) 13a-14, 41b-15, 61a-10, 61a-8, 87b-14, 91a-15, 95b-6
ç. (idi) 1b-5
ç. (çok) 73a-8,29b-5,87a-13
ç.-idi 37a-7
ç. mı 13a-12
ç. mıdur76a-12

çök-: Çökmek, eğilmek
ç.-di 48b-11,86b-14
ç.-er (dizin ç.) 11b-10
ç.-sün 88a-17
ç.-üben (diz ç.) 17b-4
çöl: Çöl, kumluk, susuz, geniş arazi
ç.-idi 95b-14
çuḳa: (Far. çuḫa) Çuha, cüppe pantalon
62a-2
ç.-lar (fireng-i ç.) 30a-9
çuval: Çuval
ç.-dan 65a-14
ç.-ına 73a-13
ç.-ında 74a-5
ç.-ıŋuz 72b-3,63b-7,73a-11
ç.-ları 72b-4
ç.-ların 63b-8,73a-14
ç.-larına63b-9,73a-12
ç.-larını 63b-11,65a-13
çün: (Far.) Çün, gibi ; nasıl, nice; çünki, mademki
1b-11, 2b-10, 2b-12, 3a-5, 3a-6, 3b-10, 5a-10, 5a-9, 6a-8, 6a-9, 13b-4, 14a-18, 14a-3, 14b-3, 15a-13, 15a-16, 16a-6, 16b-9, 20a-15,20a-16, 20b-3, 22a-11, 24a-6, 28b-2, 29b-1, 32a-9, 32b-16, 33a-3, 34a-9, 34b-11, 37a-12, 40a-1, 40a-6, 42b-8, 44b-17, 44b-4, 47b-7, 4b-1, 51a-3, 52a-10, 52b-14, 53a-14, 55a-18, 55b-3, 55b-4, 55b-8, 57b-3,58b-9, 64b-4, 65a-16, 66a-6, 67b-8, 68a-1, 70a-9, 71a-11,71b-18, 73a-2, 74b-7, 81b-2, 82a-11, 82a-4, 82b-18, 84a-8, 85b-10, 85b-2, 85b-6, 86a-1, 87b-13, 87a-10, 87b-14, 87b-2, 89a-14, 89a-15, 89a-8, 8a-1, 90a-15, 90a-16, 90b-11, 90b-9, 91a-16, 91b-14, 91b-16, 91b-3,9 93b-16, 93b-2, 94a-6, 94b-12, 95a-2, 96a-10, 96a-4, 96b-16, 97a-1, 97a-17, 97b-15, 97b-3, 98a-15, 98a-7, 98b-9, 99a-10, 99a-13, 99a-15, 97b-1
çünki: (Far.) Çünkü, madem ki; ne vakit
4a-5, 4a-14, 4b-3, 9a-4, 11a-3, 11b-5, 15b-15, 16a-9, 16b-17, 16b-4 ,19a-1, 20a-8, 20b-6, 21a-10, 30b-17, 30b-6, 33a-1,41a-12, 42a-15, 42b-7, 44b-10, 45b-17, 46b-4, 47a-9, 47b-1, 52b-12, 53a-10, 53a-15, 53b-10, 56b-12, 60a-5, 63b-15, 64a-17, 64b-14, 64b-4, 65b-2, 65b-6, 66b-3, 69a-12, 70b-5, 71a-10, 72b-8,73a-5, 76b-15, 76b-16, 76b-2, 77a-4, 80a-16, 81b-10, 82b-7, 83b-6, 84a-10,89a-13, 8a-11, 8a-17, 91a-3, 92a-11, 92a-16, 93a-14, 93b-1, 93b-5, 94a-11, 94a-13, 94b-1, 94b-17, 96a-2, 97a-2, 98a-16, 98a-17, 99a-11, 99b-12
çünkim: (Far.+T.) Çünkü
52b-9, 84a-9
çürü-: Çürümek
ç.-miş 38b-12

D

da/de: Bağlaç ve kuvvetlendirme edatı
9a-7, 9b-16, 12b-10, 24a-16, 54b-1, 74a-3, 89a-6, 90b-8
dād: (Far.) Adalet, doğruluk; bağış
43b-15
d.-ın 94b-2

dad: Tat, lezzet krş. bk. **ṭat**
d.-ı 22a-9
d.-ın 22a-13
ḍāḍı: (Far. dādū) Dadı, bakıcı kadın krş. bk. **dādı**
ḍ.-lar 25b-15
dādı: (Far. dādū): Dadı krş. bk. **ḍāḍı**
d.-lar 37a-12
daġ: Dağ krş. bk. **ṭaġ**
d.-ı (daşı) 18a-5
daġıl-: Dağılmak krş .bk. **ṭaġıl-**
d.-ıŋ (dört yaŋa) 13a-16
daġıt-: Dağıtmak; karıştırmak
d.-mayasın 24b-6
daḫı: Dahi; yine; hem; bundan böyle
1a-8, 2a-2, 2a-4, 4a-1, 4b-14, 6a-7, 6a-10, 7a-19, 8a-14, 8b-15, 9a-7, 9a-14, 9a-10, 9b-1, 10b-16, 10b-16, 11a-4, 11b-12, 12b-11, 12b-14, 12b-17, 13b-5, 13b-7,14a-13,14a-17, 16a-13, 16a-15, 16b-17, 19b-14, 19b-6, 19b-7, 21b-14, 21b-14, 21b-15, 22a-6, 22b-11, 23b-14, 25b-5, 25b-6, 27b-9, 29a-2, 30a-7, 30b-11, 30b-12, 31a-14, 31a-14, 31b-4, 32b-6, 33a-2, 33b-13, 35b-3, 36a-13, 37a-4, 37b-8, 38b-14, 39b-1, 40a-11, 41a-1, 41a-6, 41a-16, 41a-7, 42a-3, 47b-5, 54a-15, 55b-8, 59b-6, 46b-17, 47a-14, 47a-5, 47b-6, 48b-4, 48b-6, 49a-8, 49b-6, 51a-17, 51a-18, 51a-5, 53a-3, 53a-4, 56a-13, 56a-17, 56a-3, 56b-3, 57a-3, 60a-9, 60b-17, 60b-2, 61a-17, 61a-4, 62a-3, 63a-7, 64a-1, 64a-3, 64a-4, 64a-5, 64b-15, 65a-4, 65a-5, 65a-6, 65b-11, 65b-16, 66a-18, 66b-1, 67b-10, 68a-6, 68a-9, 69a-17, 69b-11, 69b-4, 71a-12,71b-2, 71b-3, 72-6, 72a-9, 72b-14, 72b-17, 72b-2, 73a-6, 73a-7, 73b-8, 74a-15, 74a-16, 74a-17, 74a-2, 74b-2, 75a-6, 75b-3, 76a-13, 77b-1, 78a-10, 78a-4,78a-5, 78b-17, 79b-6, 80a-12, 80a-13, 81a-3, 81a-2, 82a-8, 89a-13, 86a-10, 86a-11, 86a-14, 86a-5, 87a-10, 88a-13, 88b-3, 88b-4, 89a-7, 90a-7,90b-12, 91b-3, 93a-17, 94a-7, 94b-4, 95a-5, 95a-6, 95b-5, 96b-14, 96b-12, 96b-17, 97b-11, 97b-16, 98a-6, 98b-11, 99a-12, 99a-14, 96b-14
d. (hem d.) 6a-10, 11a-15
dāʾim: (Ar.) Devamlı, sürekli krş. bk **dāyim**
27a-11, 39b-16, 46a-13, 46a-14, 48b-16, 60b-8, 62b-7,71b-14,77a-6, 84a-6
dāʿimā: (Ar.)Daima, her vakit
2a-3, 7a-8, 19b-14, 33a-4, 59b-10, 62b-8, 82b-13, 88a-2
daḳ-: Takmak, kuşanmak; asmak krş bk. **ṭaḳ-**
d.-alum35b-17
d.-dılar 74b-3
d.-duġunı (ʿayb d.) 68b-4
d.-ındılar67b-8
d.-up (ip d.) 9a-2
dal: Ağaç dalı; zayıf, ince, yalın
d. ėt(d)-
-er 35b-1
d. eyle-
-di 79a-10

d. ol-
-maya 35a-5
d.-a 60a-9
d.-ından (ağac d.) 47b-2
dal-: Dalmak; kendini kaptırmak krş. bk. **ṭal-**
d.-duŋ 61b-7
daŋ: Sabah vakti; tan krş. bk. **ṭaŋ**
d.-la (durup) 49b-9
dāne: (Far.) Tane
d. (bir d.) 17b-3
d.-si 10a-9, 83a-10
d.-ydi 83a-6
danış-: Danışmak, istişare etmek, konuşmak
d.-dılar 24b-2, 25a-10
danışıḳ: İstişare, danışılan mesele
d. ėt-
-diler 3b-10
d. eyle-
-diler 75b-8
dār: (Ar.) Ev, yer, yurt
d.-ı (kebīr) 85b-9
dar: Dar, zorluk, sıkıntı; kısa (zaman)
d. eyle-
-düŋ 6a-5
d. (zamān) 87a-17, 88a-12, 95b-17, 96b-14
dār: (Far.) Kavga , savaş
d. (gīr u d.) 87b-6,
darıl-: Darılmak, gücenmek
d.-dılar 93a-14
ḍarīr: (Ar.) Anadan doğma kör
ḍ. ol-
-mışdur 83a-2
darlıḳ: Kıtlık
d. (yedi d.) 52b-10
dār'üs-selām: (Ar.) Cennet
37a-5
ḍarb: (Ar.) Dövme, vurma
5a-18, 5b-2
daş-: Taşmak krş. bk. **ṭaş-**
d.-ar 99a-1
daş: Taş krş. bk. **ṭaş**
d.-ı (ṭağı d.) 16a-14
d.-ları57b-13
daşı-: Taşımak krş. bk. **ṭaşı-**
d.-dılar 86b-15
da'vet: (Ar.) Davet, ziyafet; çağırmak
d. ėt(d)-
-er 68a-17
-di 87a-3
d. ḳıl-
-dı 98a-8
dāvud: (Ar.) İsrail oğullarının bir hükümdarı ve peygamberidir
68a-5
dayan-: Dayanmak, yaslanmak
d.-ur 53b-16
dayı: Dayı
82b-11
dāyim: (Ar.) Daima, devamlı krş. bk. **dā'im:**
46a-13
de-: Demek, söylemek, ifade etmek krş. bk. **dė-**
d.-di 5a-6, 9a-4, 14b-14,17b-2, 21a-15, 25a-6, 29b-13, 31b-14, 33a-10, 34a-5, 35a-11, 46b-16, 48b-13, 48b-

5, 49a-4, 49b-1, 49b-14, 50a-1,54a-12, 88a-14 ,89a-11
d.-diler 29b-2, 44a-8
d.-r 81a-2
d.-rken (bunı d.) 11b-10
d.-yüp 3b-15, 7b-2, 8a-6, 17b-7, 44a-15, 44b-1, 45a-8,

dė-: Demek, söylemek, ifade etmek krş. bk. **de-**
2a-10, 3a-17, 7b-5, 21a-13, 29b-16, 33b-9, 46b-10, 49a-10, 52a-13, 53a-3, 58b-16, 70b-14
d.-di 3a-1, 3b-7, 4a-7, 4b-8, 4b-14, 5a-5, 7a-8, 7a-11, 7b-6, 8b-6, 8b-18, 10a-9, 14a-9, 14a-14, 14b-16, 14b-6, 15b-5, 16a-3, 17a-9, 17a-14, 19b-16, 20a-3, 20a-4, 24b-9, 27a-2, 27a-3, 27b-6, 27b-8, 29b-13, 29b-9, 31a-1, 32a-11, 33b-1, 36b-10, 37a-14, 37a-4, 41b-3, 44a-12, 44a-17, 45a-15, 47b-9, 48a-14, 48a-18,48a-7, 48b-12, 50a-10, 50a-8, 50b-12, 51a-9, 53b-3,52a-7, 52b-17, 53a-14, 53a-6, 54a-7, 54b-5, 56b-10, 56b-18, 57a-11, 57a-13,59b-14, 59b-2, 61a-8, 62a-15, 62b-1, 62b-3, 64b-14, 65a-1, 65b-17, 66a-6, 66a-7, 66b-3, 67a-13, 67a-18, 70a-1,70a-12, 71a-9, 72b-11, 73a-4,73b-12, 75a-3, 75a-4, 75a-17, 75b-12, 77a-15, 77a-5, 77a-8, 77b-13, 78a-12, 78a-18, 79b-7, 80b-15, 80b-14, 81a-10, 81a-2, 81a-2, 81a-10, 81a-15, 81b-16, 82a-18, 82a-2, 82a-8, 83a-14, 83a-15, 83a-15 ,84b-9, 83b-2, 84a-2, 84a-3, 84a-6, 84b-11, 84b-17, 84b-4, 85a-16, 85a-18, 85a-5, 85b-12, 85b-16, 86a-6, 88b-9, 88b-10, 88b-11, 89a-17, 89b-15, 90a-3, 90b-6, 91a-1, 91a-10, 91a-15, 91b-1, 92a-10, 92a-15, 93a-2, 93b-1,93b-3, 94a-3, 94a-15, 94b-3, 94b-13, 94b-14, 94b-15, 94b-9, 95b-12, 95b-7, 96a-13, 96a-17, 96b-1, 96b-10, 96b-4, 97b-13, 97b-14, 97b-7, 98a-10
d.-digin 52a-14
d.-digümüzden 14a-12
d.-diler 3a-9, 3a-16, 3b-11, 4a-1, 5a-12, 8b-2, 12a-15, 12a-17, 216a-10, 0a-17, 25a-17, 26b-2, 28b-4, 29a-5, 30a-3, 42a-7, 43a-2, 43a-8, 44a-4, 44b-11, 44b-13, 45a-5, 51a-19, 55b-15, 56a-3, 56a-7, 61b-17, 62b-12, 62b-14, 63b-13, 64a-8, 64b-3, 65b-8, 65b-11, 67b-10, 67b-13, 69a-17, 71a-10, 72b-9, 73b-4, 73b-6, 74a-13, 76b-3, 78b-3, 80a-7, 80b-2, 81b-3, 82a-12, 82a-7, 82b-11, 82b-18,84a-5, 88a-7, 90b-14, 91a-12, 91a-14, 91a-6, 91a-7, 91a-9, 96a-5
d.-dim 3a-4, 46b-17, 67a-9, 83b-4, 92b-15
d.-dü (gibi) 55b-13, 62b-6
d.-dügim 47a-8, 51b-13
d.-dügimi 24a-7
d.-dügin 17b-10, 29b-10, 56b-15, 63b-4
d.-düginden 37a-4
d.-dügini 47a-1, 47a-18, 52b-14
d.-dükleri75a-7, 75a-11

d.-düŋ 70b-11,84a-5
d.-dügümüz 76a-6
d.-dük 13a-7, 65a-2
d.-dükleri 92a-3
d.-düm37b-15
d.-düŋ 9a-5, 11b-6, 26b-13, 26b-15, 48a-2
d.-düŋüz 80a-12, 80a-14
d.-gil 15b-11, 34b-8, 23b-3, 36b-13, 39a-10, 49a-9, 53b-2, 58a-9, 74a-15, 60a-11, 69b-1, 82a-7, 83b-10, 84b-11, 84b-12, 84b-4
d.-me (dişiŋi d.) 3b-7
d.-me39b-2, 52b-4
d.-medi 9a-13, 47a-18, 54b-10, 65a-11, 65a-16,
d.-mediler 86b-7, 68b-16
d.-medüŋ 35b-5
d.-meġıl 31b-2
d.-megil 17b-7, 41a-8, 52a-7
d.-mek 21a-12, 68b-17, 72a-1
d.-mem 52a-7
d.-meŋ 43a-18
d.-meyem 45b-15
d.-meyesin 31b-1, 32a-2
d.-meyüm 30b-17
d.-mezüz 13a-2
d.-miş 79a-16, 86a-4
d.-mişidi 25a-2, 51b-7
d.-ŋ 96b-4
d.-r 13a-12, 13a-13, 13b-2, 15a-13, 22b-17, 23b-10, 24b-4, 26a-16, 26b-5, 34b-18, 35a-17, 36b-7, 41a-11, 48b-17, 49a-2, 50a-2, 69a-10, 70b-9,7 8a-2, 80b-8, 81a-8, 88b-12
d.-risem 42b-10
d.-riseŋ 35b-9, 35b-9, 36b-13, 49a-10
d.-rken 14b-13, 54b-5, 62a-16
d.-rler (idi) 10a-4, 21a-1, 22a-8
d.-rler 97b-17
d.-rlerse 71b-9
d.-rse 17a-5, 52a-2, 55a-3, 65a-17
d.-rsem 39a-11, 45b-11, 59a-1, 70a-5
d.-rseŋ (ne d.) 17a-3, 24b-7, 32b-7, 45b-13, 45b-7, 65b-8, 74a-15, 80b-12
d.-rsiz 80b-10
d.-rüz 25a-1, 57a-14
d.-se 55b-13
d.-seler 38b-11
d.-sem 68a-4
d.-seŋ 78a-13
d.-yüben (urdılar) 5b-2
d.-yüp (söylegil) 12b-11
d.-yelüm 3a-13
d.-ye 52a-2, 31b-9
d.-yecek 93b-3
d.-yeler 41b-14
d.-yelüm (ḥikāyet d.) 28a-8, 86a-3
d.-yelüm 3b-13, 10a-10, 13a-5, 47a-14, 62a-7, 63b-16, 72a-3, 74a-16, 75b-12, 78b-17, 78a-17, 94b-3
d.-yem 72b-4, 72b-5, 78a-15,
d.-yen 46a-11, 56b-6
d.-yenüŋ 70b-2
d.-yesin 27a-17, 30b-10, 49a-5, 51b-8, 53a-7, 71b-10,
d.-yesiz 13a-3, 78b-6, 80b-8
d.-yevüz 11b-13
d.-yeyin 29a-16

d.-yeyüm19b-6, 23b-8, 24a-10, 25b-7, 45b-5, 78a-7
d.-yiçek47b-7
d.-yü 2a-7, 7b-18, 8a-9, 8b-1, 9b-17, 13b-9, 22b-1, 25b-4, 29b-4, 32a-3, 32b-12,57a-7, 62a-4, 65b-7, 75b-2, 77b-8, 88a-6, 89a-4
d.-yüben 11b-15, 14b-7, 24b-11, 25b-8, 26a-13, 27b-11, 28b-15, 33a-2, 42b-15, 42b-8, 53b-10, 60b-1, 61a-13, 63b-14, 64a-18, 65b-6, 66a-10, 74b-13, 77a-1, 80b-7
d.-yüŋ (baŋa d.) 13a-3
d.-yüp 9a-3, 20a-6, 30b-3, 31b-2, 32b-11, 34b-2, 43b-1, 30a-12, 55b-17, 65b-9, 66b-8, 72b-14, 75a-7, 76b-13, 79b-17

dede: Dede, ata, baba
6a-4, 78a-9, 89a-9
d.-m 73b-8
d.-m (durur) 70b-1

dėdürt-: Dedirtmek
d.-diler12b-8

def: (Far.) Tef
26a-9

defᶜ : (Ar.) Savma, öteye itme
d. ėt(d)-
-er 100a-12

defn: (Ar.) Gömme
d. ėt(d)-
-üben 5a-16

defter: (Ar.) Defter, dikilmiş kağıt mecmuası
d.-inden 2b-13
d.-in (ḥüsn-i d.) 58a-1

deg-: Dokunmak, ulaşmak, isabet etmek; yakışmak
d.-di 67b-13, 70a-10, 92b-14
d.-diler 93a-12
d.-e 34b-3, 58a-11, 60a-15
d.-medi 60b-7
d.-meye 66b-4

degil: Değil
4a-16, 4b-1, 8b-3, 9b-4, 9b-7, 9b-5, 9b-6, 9b-8, 9b-9, 13a-4, 26b-5, 26b-6, 28b-10, 29a-16, 34b-13, 35a-17, 40a-3, 41a-4, 41a-13, 42a-7, 75a-12, 81b-8
d.- dür 22b-10, 26a-15
d.- sin 58b-6

degin: Kadar, dek
6a-15, 8a-16, 17b-15,19b-10, 44a-7, 60b-3, 65a-1, 73b-1

degirman: Değirmen
92b-7, 92b-15

degme: Her, her bir; beğenilmiş, seçilmiş
d.-ler 20b-5

degüşür-: Değiştirmek
d.-esin 66a-3

dehr: (Ar.) Dünya, devir
96b-14

dehşet: (Ar.) Dehşet, korku
d.-inden 92b-11

dek: Sessiz, rahat, sakin
d. dur-
-dılar 67b-12

dek: Kadar, değin
18a-14, 22b-15, 91b-3, 94b-11
d. (şuna d.) 6b-9

del- : Delmek

d.-düŋ 9a-6, 14b-14
d.-üben 47b-3
delim: Çok, pek çok
34b-11
dellāl: (Ar.) Tellal
29b-17
d. ol-
-ur 29b-15
d.-a 29b-16
d.-ler 20b-8
delü: Deli, sersem, akılsız
13a-4, 22b-8, 38b-3
d. eyle-
-di 35a-15
-düŋ 38b-2
d. ol-
-dı 23a-5
-dum 22b-8
d. midür12b-17
delüh: Delik
6a-13
d.-nüŋ (içini) 6a-13
delür-: Delirmek, çıldırmak
d.-üben 42b-16
dem: (Far.) Soluk, nefes; zaman, an
59a-14, 70a-7, 70a-8, 70a-11, 72b-10, 84a-3, 84a-8, 85b-4, 86b-14, 88b-12, 93b-15, 94a-12
d. (bir d.) 9b-9, 10b-2, 11a-13, 12a-8, 13b-18, 14a-18, 61b-11, 87a-7
d. (her d.) 43a-5
d. (ol d.) 11b-15, 34a-15, 83a-9, 90a-1, 91b-6, 94a-11, 95b-9, 96a-1, 96b-9, 96b-13, 97a-4, 97b-10, 98b-2
d. (şol d.) 17a-14, 32a-5, 45a-9, 48a-13, 51a-3, 57a-1, 80a-17, 95b-16
d.-de 82b-1, 83a-7
d.-e 77b-15
demleç: Bilezik
50a-16
demür: Demir, katı
45a-1
d. (yürek) 41a-14, 6b-18
demürci: Demirci
d.-ler 30a-2, 30a-4
d.-leri 30a-3
d.-den 30a-4
denk(g): Eşit, denk
d.-i 1b-5
d. (idi) 57a-6
deŋiz: Deniz
d. (içinde) 19b-7
d. (içre)19b-9
d.-de 19a-12, 19a-13
d.-deyidi 19b-5
d.-i 69b-4
d.-ine 2b-12
d.-üŋ 19a-12
dep-: Tepmek, saldırmak, tekmelemek
d.-di 76a-14, 78b-13
depdür-: Belletmek, kazdırmak
d.-ürdi 73b-17
depele-: Tepelemek
d.-rüz 73b-14
depret(d)-: Kımıldatmak, sarsmak
d.-evüz 80b-3
d.-ür (dudağın d.) 33b-12
depril-: Deprilmek, toplaşmak
d.-diler16a-10

dėr-: Dermek, toplamak; biriktirmek
d.-elüm 42a-4, 69b-14
d.-em 30b-9, 35a-10, 35b-13, 50b-4, 78a-6
d.-erim 10b-2
d.-eseŋ 36b-14
d.-esin 32a-17, 34a-6
d.-mez 53b-15
d.-üben 41b-14
derd: (Far.) Dert
77b-11, 85b-3, 96b-9
d.-e 8b-15, 59b-15
d.-i 65a-5, 69a-9, 71b-1, 84b-5, 89b-15, 95b-17
d.-ile 35a-9, 79b-6, 91a-12
d.-im 77b-4
d.-ime 14b-12, 23a-8, 35b-7, 44b-3, 50b-15, 85a-3
d.-imi 77b-3, 43a-3
d.-inden 48b-18
d.-ne 27a-4, 36b-17, 59b-6, 69b-9, 72a-13
d.-inüŋ 98a-16
d.-iŋe 43a-16
d.-iyle 70b-7, 77b-10, 79a-9, 84a-1, 85a-18, 63b-2
d.-ü (ėdesiz) 65a-6
d.-ü 43a-16
d.-üme12a-5
d.-üŋ 35a-9,72a-7
d.-üŋe 9b-5, 35a-7, 35a-8
d.-üŋi 35a-8
derd-nāk: (Far.) Dertli
96b-9
derece: (Ar.) Basamak
48b-7
d.-de 48b-8
dergāh: (Far.) Dergah, kapı
d.-ı (ʿālī) 50b-12
d.-ına 19a-13, 28a-2, 72a-10
d.-ıŋdan 48a-10
der-ġandan: (Far.) Gülme içinde
d. ol-
-ur 23b-11
dėril-: Toplanmak, bir araya gelmek
d.-di 57a-1
d.-diler 12b-7, 26a-7, 27b-10, 42a-5, 44b-4,
d.-diŋüz 76a-11
d.-e 42a-15
d.-elüm 78b-16
d.-üŋ 13b-8, 15b-3, 20b-12, 51a-18, 65a-13, 63b-5
d.-üp 65b-3
d.-ürdi 56b-17
derle-: Terlemek
d.-di53b-3
dermān: (Far.) Derman, çare
24a-15, 41b-8, 43a-16, 44b-3, 66b-17, 72a-14
d. ėt(d)-
-e 36b-17
-er 56a-11
d. ėr-
-e 9b-5
-ür50b-15
d. eyle-
-di 56a-10
-gil 59b-6, 77b-2
d. ḳıl-

-an 20a-11, 27a-4, 59b-5
-asın 35b-7
d. ol-
-a 43a-16, 85a-3
-aydıŋ 14b-12
-ur 18b-1
d.-ı 83a-3
d.-ım (derde d.) 8b-15
d.-ım 23a-8
d.-ına 83b-8
d.-ınıı98a-16
dert: (Far. derd) Dert, tasa krş. bk. **derd**
d. vėr-
-en 66b-18
d.-lere 18b-1,20a-11,56a-11
dertlü: (Far.+T.) Dertli
70b-8,71a-9
d. ol-
-dım 23a-8
d.-lere 56a-10, 59b-5, 66b-17
d.-lerüŋ 41b-8
d.-ydim12a-5
dervīş: (Far.) Derviş, miskin; fakir krş. bk. **devriş**
d.-ken 57b-8
d.-lere 22a-1
d.-leri 57b-9
deryā: (Far.) Deniz
d.-sınuŋ 100a-2
d.-ya (ḳaṭre-i d.) 3a-6
dest: (Far.) El; güç
95b-2
destān: (Far.) Destan; söz
41b-11
d.-a70a-2
d.-ı 41b-17, 44a-5
d.-ınıı70a-1
d.-idi 22a-11
d.-lar 41b-15
destī: (Far.) Elinden tutma, yardım
92a-2
desti: (Far.) Testi
d.-sine 60a-18
dest-pūş: (Far.) El örtüsü
d.eyle-
64a-18
destūr: (Far.) İzin
49b-13
d. ol-
-dı 93b-5
d. vėr-
-di 50a-4
-üŋ 50a-3
-ür 14a-8
devā: (Ar.) İlaç, çare; tedbir
69b-9
d. eyle-
-dim 35a-7
d. ḳıl-
-duŋ 12a-5
-ġıl 36b-12
d.-sın59b-15
deve: Deve
11a-5, 13b-13, 13b-15, 14a-17, 14b-3, 14b-9, 15b-1, 48b-11, 48b-12, 48b-9, 49a-3, 49b-6, 48b-10, 48b-10, 86a-14, 95a-4
d.-ler 16b-13,55b-7
d.-lere 86a-9
d.-lerin 15a-7, 63b-11,73b-3

d.-ŋiŋ 49a-9
d.-si 49a-2
d.-sini 49b-7,88b-6
d.-ye (urdılar) 15a-7
d.-yi 49a-2, 49a-3, 49a-4, 66a-3, 66a-4, 83b-13

deveci: Deveci
d.-ler 15a-1,15a-7

devlet: (Ar.) Devlet; talih; zenginlik
10b-8, 10b-9, 29a-5, 29a-8, 43a-17,69b-2, 89b-8, 92b-12
d.-i (tāc-ı d.) 81b-5
d.-i 2a-15, 57a-12, 67b-14, 79a-5
d.-in 51b-2, 79b-3
d.-üŋ 16b-1, 37a-15, 42b-8

devletlü: (Ar.+ T.) Mutluluk ve refah içinde olan
d. (durur) 32a-12
d.-lerim 67a-8

devr: (Ar.) Devr etme, dönme; zaman
d. ėt(d)-
-e 52b-9
d.-i 94a-8, 99a-12
d.-i (mūsāya) 99b-2

devrān: (Ar.) Dünya; kader
d. (ṭurur) 29b-6
d.-ı 52b-9, 52b-12

devriş: (Far. dervīş) Derviş krş. bk. **dervīş**
d. ḳıl-
-ur 9a-18

devşür-: Devşirmek, toplamak
30a-6
d.-üben 22a-4

dımışḳı: (Ar.) Şam
d.-dan 61b-9

dıŋsuzın: Sessizce, yavaş sesle
85a-15

dırnaḳ(ġ): Tırnak
d.-ın 98b-1
d.-laruŋ38b-8

dībā: (Far.) Bir çeşit ipekli kumaş
13a-10

dībāc: (Ar.)Dallı, çiçekli bir tür ipekli kumaş
d.-ı (ḥarīr) 57b-13

dīdār: (Far.) Yüz, çehre; göz, dörme
32b-4
d.-a 6a-6, 32b-5
d.-ım (ol) 43b-2
d.-ını (yūsufuŋ d.) 6b-8
d.-ıŋdan 92a-4

dik-: Atamak, nasbetmek; dikmek
d.-elüm 16a-3, 35b-17, 69b-12
d.-em50b-7
d.-seler78b-9

dil: Dil; lisan; ağız
30b-12
d.-de 51b-15
d.-e gel-
-di 40b-12
-e 31a-9
-gil 17a-8
-mez 64b-13
-üp 33a-17
d.-i 23b-13, 65b-16, 66a-14, 80a-7
d.-idür 65b-16
d.-im 42a-2, 99a-5
d.-imde39a-1
d.-in 37b-12, 65b-15, 66a-12
d.-ince (türkī d.) 1a-2

d.-inde 71a-17
d.-indedür33a-4
d.-ini80b-13
d.-iyle (faṣīḥ d.) 9a-8
d.-iyle 48b-12
d.-le 13b-3
d.-leri 80a-7
d.-lerüŋ35a-4
d.-üŋ 66b-12

dil: (Far.) Gönül
53b-14, 100a-3
d. (cān-ı d.) 1b-7
d.-deki 65b-7
d.-den 90a-9
d.-e 25a-2, 55a-18

dildār: (Far.) Sevgili
d.-ım 38a-13

dile-: Dilemek, istemek
28a-3, 28a-4, 28a-5
d.-di 5b-10, 15b-13, 28b-7, 39b-5, 40a-16, 54a-16, 88a-15, 92b-12
d.-diler 13b-15
d.-düŋ 48a-4
d.-meŋ 65a-7, 67b-13
d.-mezem 66b-13
d.-r (yūsuf d.) 34b-3
d.-r 20b-9, 24a-8, 26a-14, 37a-11 37b-12, 64b-17, 68a-17, 93b-5
d.-rdiler 75b-6
d.-rim 54b-9, 92a-13, 94b-5, 94b-6, 96b-12, 96b-2
d.-rise73b-15
d.-rse 22a-17
d.-rseŋ 9a-10, 20a-17, 28a-5
d.-rsin 58b-16
d.-rsiz 46a-1,73a-4
d.-yem 14a-2
d.-yesiz 18a-4
d.-yi79a-15
d.-yüben 3b-16
d-yüp 72a-3

dilek(g): Dilek, istek, şefaat
3b-12, 4a-9, 7a-10, 31a-5, 54b-11, 54b-12, 64b-14, 67a-3
d.-i 7a-10, 13b-6
d.-i 54b-11
d.-im 19a-6, 19a-14, 19a-15, 31a-14, 31a-6,
d.-in 53b-3
d.-üm 13b-5
d.-üŋ 31a-6, 54a-15
d.-üŋüz 73a-10
d.-leri (cümle d.) 9b-11
d.-leri (ḳamu d.) 28a-4
d.-lerim 26b-9
d.-lerime 58b-2
d.-lerüŋ 32b-1

dilen-: Dilenmek
d.-nür 53b-16

dilīr: (Far.) Yürekli, cesur
d. (şāh-ı d.) 83b-12, 95b-1
d.-e 68a-17

dil-şād: (Far.) gönlü hoş, sevinmiş
d. eyle-
-di 72b-10

dimāġ: (Ar.) Beyin
d.-ına 83b-18

dīn: (Ar.) Din
8b-12, 29a-15, 85b-11, 85b-13, 88b-15, 89a-10, 92a-15, 93b-1

d. (eri) 1b-9
d. (serveri) 1b-9
d. (şāh-ı d.) 83a-8, 87a-8
d.-i (ibrāhīmde) 99a-17
d.-i 64b-12, 85b-12
d.-idür 64b-12
d.-imi 47a-10
d.-ine (girdim) 59a-4, 59a-5
d.-üŋ 66a-8

diŋ-: Dinmek, bitmek
d.-medi 69a-1

dīne: (Ar.) Hz. Yakup'un kızı
39b-15, 49b-11, 49b-15, 49b-16, 50a-2, 50a-4, 71b-2, 71b-6, 72a-11
d. (ḫātūn) 71a-12

diŋel-: Ayakta durmak, dikelmek
d.-diler 63b-11
d.-e 24b-13

diŋle-: Dinlemek
23b-16, 24b-2, 29a-5, 38b-10, 48b-14, 49b-7, 64b-11, 76b-15, 78a-6, 88a-15, 99b-3
d. (emdi)12b-7, 34b-1, 41a-9, 49a-16
d. (ḥarf-i ṣavtla) 7b-18
d. (imdi) 55b-3
d.-di 4a-5, 8a-1, 21b-17, 30b-17, 36b-7, 47a-1, 48b-5, 52b-14, 52b-17, 70b-5, 85b-14
d.-diler 2b-7
d.-gil 21b-2, 22b-10, 56b-1, 24a-7, 24b-3, 35b-13,59a-1
d.-ŋüz 41b-11, 81a-4, 84a-3
d.-r (melik d.) 10b-12
d.-r59a-6
d.-sin59b-9
d.-yeni100a-13
d.-yenler 69b-16
d.-yenlere 41b-15, 41b-16, 75a-6
d.-yüben 24b-3,41b-12
d.-yüp (ṭurur) 72b-7
d.-yüp 21b-2

diŋlen-: Dinlenmek
4b-7
d.-e 51a-2
d.-em 34a-4
d.-evüz39a-4
d.-medi71a-16
d.-üp 49b-9

diŋlendür-: Dinlendirmek
d.-ür (hūdı d.) 6b-4

dip(b): Dip
d.-i (aġaç d.) 7b-15
d.-in (ḳuyu d.) 7a-1
d.-inde (ḳuyu d.) 6b-4, 6a-9, 6b-5, 7a-5, 7b-7
d.-ine (endürür) 6b-4

direk: Direk, destek
36a-4, 95b-16
d. eyle-
-yelüm 36a-2
d. ol-
-ur 22b-3
d.-süz 16a-12

dirhem: (Ar.) Eskiden kullanılan gümüş para
55b-16, 63b-6

diri: Canlı; taze; güçlü
17a-10
d. ḳıl-
-ur 55a-8

d. ol-
-aydıŋ 14b-11
-duḳca 6b-1
dirit(d)-: Diriltmek, canlandırmak
d.-en 16a-13, 21b-14
d.-dür 17b-12, 78a-4, 17a-13, 58b-7
dirīġā: (Far.) Eyvah, yazık!
81b-3, 81b-8, 88b-9
dirlik(g): Dirlik, huzur
d.-e 32b-4
diş: Düş, rüya krş. bk. **düş**
d. gör-
-düŋ 3a-17
-ür 46b-7
d. (içinde) 4a-10
d.-den 3a-15
d.-i (eşidüp) 3b-10
d.-in 3b-9, 45a-14
d.-ini (şerḥ eyledi) 3b-9
d.-iŋ (yordı d.) 47a-5
d.-iŋi (dėme) 3b-7
d.-leri (görür d.) 57b-15
d.-üŋ 10a-11, 3a-17
diş: Diş
d. (ışıdur) 43b-8
d.-leri (yeri) 8b-5
d.-üŋ 38b-6
dişi: Dişi, kadın
d. (ėrkek d.) 21b-5
ditre-: Titremek, sarsmak
d.-di15a-17,74b-16, 76a-14
d.-r 70a-16
d.-rüz14a-13
ditreş-: Titreşmek, korkmak
d.-diler 68b-14
d.-üben 76a-16
dīv: (Far.) Dev
24a-14
d.-lere 68a-5
d.-üŋ 24a-15
dīvān: (Ar.) Meclis
89b-13
d.-a 98a-7
dīvāne: (Far.) Deli, sersem; aşık
d. ḳıl-
-an 23b-1
dīvān-ı ʿālī: (Ar.)Yüce divan
81b-1, 85b-9
dīvār: (Far.) Duvar
39b-12, 40a-4, 78b-14
d.-ı (köşki) 36a-8
d.-a 37b-3, 40a-4
d.-da 69a-7
d.-ındaki 73b-10
d.-ları 36a-17, 76a-15
divit(d): (Ar. devāt) Divit
d.- i 79a-2,79a-3
diyānet: (Ar.) Dindarlık, din
85b-12
d.-de 85b-11
diz: Diz
d. çök-
-üben 17b-4
d.-i (üzre) 31a-11
d.-in (çöker) 11b-10
d.-leri 53b-15
d.-lerini 42a-4
diz-be-diz: (T.+Far.+T.) Diz dize
81a-17

doġ-: Doğmak, yükselmek; ortaya çıkmak krş. bk. **ṭoġ-**
d.-a10b-16
d.-ar 10a-17, 10b-5
d.-dılar 82b-2
d.-mışmış29b-9
doġrı: Doğru, dürüst krş.bk **ṭoġrı**
17b-10,17b-5
d. ol-
-a 74b-5
doḳun-: Dokunmak, değmek
d.-dı 17b-3, 68a-2
dol-: Dolmak
d.-dı (gözleri) 4a-5
doldur-: Doldurmak
d.-up 96b-13
d.-uruz12b-9
dolu: Dolu
31b-16
dost: (Far.) Dost
d.-una 8a-17
dostān: (Far.) Dostlar
41b-11
doy-: Doymak krş. bk.**ṭoy-**
d.-madı 33b-2
dög-: Dövmek, vurmak
d.-er 6b-12, 49a-2, 49a-3
d.-er (idi) 15a-6
d.-erüz 12b-9
d.-megil 49a-4
d-ün59a-16
dök-: Dökmek, saçmak, sermek, ortaya koymak krş. bk. **tök-**
d.-di 61b-14, 61b-5, 62a-9, 89a-3, 97b-1
d.-di (ḫān d.) 42b-6
d.-diler (māl d.) 55b-4
d.-e (ḳanım) 53a-13
d.-e (döke) 44a-6
d.-em50b-7
d.-er (yaş d.) 21b-3
d.-eridi 33a-11
d.-me (ḳanım) 40b-2
d.-mediler (ḳanını) 7b-10
d-meŋüz55b-9
d.-mişem89a-5
d.-üŋ 65a-12
d.-üp (niʿmet d.) 69a-12
d.-üp 43b-12,55b-15
dökdür-: Dökdürmek
d.-üben 72b-3
dökül-: Dökülmek krş. bk. **tökül-**
d.-en 89a-2
d-ür 57b-10
dön-: Dönmek, geri gelmek; sona ermek ; vazgeçmek
d. (eviŋe d.) 10b-17
d. (ġerü d.) 3a-7, 10b-17
d.-di 13b-2, 17b-6, 18a-15, 22b-12, 23b-13, 2a-18, 31b-3, 33b-3, 35a-16, 37b-12, 44a-1, 47a-5, 62a-6, 64b-2, 71a-11, 77a-11, 78a-12, 80a-17, 84b-13, 88b-5, 90b-5, 94a-3, 94a-9, 97b-10, 99b-11
d.-diler 30b-4, 56a-2, 76b-2, 76b-6, 95a-16
d.-e 5a-2, 36b-4, 43b-3, 52b-12,68a-16
d.-enleri 48a-11

d.-er (gėrü d.) 18a-11, 31b-13, 37b-5, 58b-1
d.-er 7a-2, 34b-12, 43b-1, 49b-6, 57b-10
d.-er mimiş 21a-14
d-icek 11b-1,7b-14
d.-medi 16b-17
d.-mediŋ 57a-15
d.-mek (gėrü d.) 31a-3
d.-mezüz 14a-12
d.-mişdi 60a-7
d.-mişidi 57b-18
d.-sün 15b-4,28a-7
d.-üben (gėrü d.) 7b-8,36b-11,63b-17
d.-üben 9b-11, 10a-1, 17b-15, 68b-11, 80b-6
d.-üp (gėrü d.) 13b-6, 30b-5, 95a-12
d.-üp 41a-7, 59b-1, 70a-17, 64b-8, 97b-12

döndür-: Döndürmek
d.-diler73b-3
d.-esin (sağıncuŋı d.) 57a-14
d.-mişem 39a-4
d.-ür 58b-8, 63b-13

döne döne: Döne döne, dönerek
15a-4, 11a-1, 22a-1, 60a-17, 81a-7

dördünci: Dördüncü
29a-13
d. (yıl) 56a-5

dört: Dört
3b-11
d. (ay) 90b-12
d. (dīvār-ı köşki) 36a-8
d. (yanına) 14b-13
d. (yanını) 35b-16

dört yaŋa: Çevre, etraf
3a-14, 9a-1, 10b-14,13a-13, 13a-16, 13b-11, 20b-8, 22b-18, 24b-6, 27b-5, 37b-13, 3a-14, 52b-1, 57a-16
d.-dan 3b-11

döş: Göğüs
d.-ine 48b-10

döşe(ü)-: Döşemek
d.-diler 68b-7
d.-yesiz 68b-8

döşek(g):Döşek, yatak
55a-12
d.-e düş-
-er 34b-5
-üben 35a-1
d.-ler 68b-10

döşen-: Döşenmek, döşemek; sermek
d.-di 97b-4
d.-miş 78b-13
d.-üp36a-7
d.-ür 55a-12

döşün vėr-: Mola vermek
-diler 11a-6

du ʿā: (Ar.) Dua, yakarış
19b-4
d. ėt-
-ġıl 49b-4
d. (alḳış) 73a-5
d. (d.-yı ḫatm) 99a-15
d. eyle-
19a-16
-gil 16b-18
d. ḳıl-
31a-6, 31a-8
-a 15b-10

-am 79b-1, 79b-3, 8b-10
-dı 30b-3,16a-6
-dım 84b-16
-sun 60a-2
-up 19a-18, 57a-9, 63b-8, 93a-4
-ur 15b-14, 45a-6
d.-dan 49b-2, 50a-10
d.-lar 54a-17
d.-m7a-19
d.-ŋ 84b-17
d.-ŋı 65b-8
d.-sı 19a-17,60a-2
d-sın 19b-3, 27a-9, 31a-12, 75b-1, 93b-6
d-sından (ol d.) 9a-1
d.-sını 15b-18
dudaḳ(ġ): Dudak
d.-ı22a-13
d.-ın (depredür) 33b-12
d.-laruŋ 34b-9
dul: Dul, eşinden ayrılmış
58a-7
d. eyle-
-diŋ 58b-5
d.ol-
-mışdı 54a-18
dūn: (Ar.) Alt, aşağıda
d. (idi) 1a-13
dūr: (Far.) Uzak
d. (idi) 1a-11
dur-: Durmak; kalkmak; beklemek
11a-13, 71a-1
d. (örü d.) 11a-13, 71b-8
d.-a 26a-4
d.-a gel-
15b-8
ür- 22b-4
d.-an 18b-16
d.-asın 27a-11
d.-dı (geldi) 2a-8
d.-dı (geri) 39b-8
d.-dı (ġerü d.) 74b-8
d.-dı (ḳarşu d.) 93a-7
d.-dı (ḳarşusına d.)22b-16
d.-dı (ḳızlar) 2b-9
d.-dı (mışrda) 11a-2
d.-dı (öri d.) 10b-11, 39b-8, 75a-4, 12a-3
d.-dı 23a-5, 25a-7, 39b-11, 70a-8, 71a-2, 74b-15, 89a-13, 89b-10, 98b-10
d.-dılar (ḳarşu d.) 93a-4
d.-dılar (öri d.) 3b-15
d.-dılar 12b-13, 17a-6, 17a-7, 67b-7, 90a-2, 90a-15, 91a-11, 91b-9
d.-ġıl (öri d.) 52b-4
d.-ıçaḳ 27b-14
d.-ı gel-
8b-1, 16b-2
-ür 10a-7, 67b-1
d.-madı88b-10, 98b-11,
d.-maġıl 49b-5
d.-mayasız63a-8
d.-mayup 49a-1, 71a-17
d.-maz 49a-2, 71a-14
d.-mışlar 4a-3
d.-uban 15b-5, 23b-12, 39b-12, 52a-8, 61a-9, 62a-3,74b-14,
d.-uŋ 64a-14
d.-up 49b-9, 95a-14

d.-ur 44a-11, 82a-10
d.-ur (bağlar d.) 54b-7
d.-ur (çeker d.) 58a-14
d.-ur (görür) 40a-13
d.-ur (öri d.) 70a-9
d.-ur (sürer d.) 58b-1
d.-ur (urur d.) 24b-15
d.-urken 10a-15
d.-ursaŋuz 65b-5
d.-ursın 82a-2
d.-urum10b-2

durаķ(ġ): Durak
d.-ındur 78a-12

durur: Yardımcı fiil (Bildirme işlevinde)
d. (ağlamaķ d.) 64b-3
d. (aķca d.) 62b-14
d. (atam d.) 70b-1
d. (begim) 17b-11
d. (bilerzük d.) 67a-18
d. (bir d.) 61a-13
d. (boş d.) 67b-6
d. (bu d.) 16b-6, 58a-2, 69a-10, 83a-2, 83b-4, 99b-16, 99b-3
d. (bülbül d.) 19b-14
d. (çoķ d.) 13a-14, 41b-15, 61a-10, 61a-8, 87b-14, 91a-15, 95b-6
d. (dedem d.) 70b-1
d. (devletlü d.) 32a-12
d. (emri d.) 48b-2
d. (er d.) 51b-14
d. (ėtmiş d.) 99a-3
d. (ėyü d.) 40a-15
d. (fāʿil-i muṭlāķ d.) 67b-15
d. (ġaffār d.) 90b-6
d. (gelmiş d.) 24a-9
d. (gėrçek d.) 81a-11
d. (gerek d.) 12b-15
d. (görklü d.) 47b-12
d. (ḫaber d.) 50a-1
d. (ḫādimler d.) 96a-12
d. (ḫāl d.) 19b-13
d. (ḫālde d.) 8a-14
d. (ḫāyin d.) 40a-15
d. (ḫayr d.) 19b-13
d. (ḫayrān d.) 33a-3
d. (ḫāẕır d.) 33b-7
d. (içre d.) 85b-12
d. (iḫvetüŋ) 66b-8
d. (ilāyıķ d.) 24b-10
d. (iş d.) 67b-6
d. (ķādir d.) 33b-7, 40b-10
d. (kāfir d.) 77a-14
d. (ķalmış d.) 80b-15
d. (ķardaş d.) 62b-2, 80b-15
d. (ķarşu d.) 18a-11,25b-14, 41b-2
d. (ķatına d.) 14a-8
d. (kenʿān d.) 66a-13
d. (ķız oġlan d.) 60b-4
d. (kim d.) 20a-9, 26a-15, 47b-15, 58a-15, 90b-5
d. (ķul d.) 35b-11
d. (ķulı d.) 88a-7
d. (ķulum d.) 53b-4
d. (ķutlu d.) 32a-12
d. (ķuvvetlü d.) 29a-13
d. (lāyıķ d.) 32a-14
d. (mürüvvetlü d.) 29a-13
d. (nūr d.) 30b-7
d. (ʿālim-i naẕīr d.) 40b-10

d. (ol d.)9b-11, 19a-6, 19b-8, 20a-11, 55a-8, 66a-13, 88a-7, 90b-7
d. (olmış d.) 91a-6
d. (ʿoṣmān d.) 30a-5
d. (peyġamber d.) 63a-11, 79b-15
d. (pinhān d.) 45b-5
d. (rehber d.) 63a-11
d. (rızḳuŋ d.) 6b-6
d. (ruhbān d.) 79b-15
d. (selāṭinler d.) 89b-11
d. (taḥiyyāt d.) 20a-3
d. (taŋrı d.) 7a-9
d. (ṭolmış d.) 24a-9
d. (uzaḳ d.) 70a-3
d. (vāḥidüʾl-ḳahhār d.) 90b-6
d. (var d.) 7a-10, 17a-4, 29a-4, 29a-4, 42a-8, 51b-14, 54b-8, 68a-15, 71b-15
d. (vėrmiş d.) 47b-14, 68a-9
d. (yalan d.) 75a-1
d. (yanmış d.) 34b-14
d. (yehūza d.) 9b-16
d. (yoḳ d.) 13a-14, 24b-10, 31a-3, 31a-10, 32a-14, 34b-14, 37b-8, 37b-8, 41b-15, 50b-12, 61a-10, 61a-8, 87b-14, 91a-15, 95b-6
d. (yūsuf d.) 70a-15
d. (yūsuf-ı kenʿān d.) 30b-16
d. (yüregim d.) 17b-11

dut-: Tutmak, yakalamak, kavramak; alıkoymak krş. bk. **ṭut-**
d.-ar 39b-9, 24a-14, 59a-12
d.-aruz 65b-8
d.-dı (ġam d.) 3b-6
d.-dı 5b-1, 5b-11, 7a-16, 9a-5, 16b-12, 39b-10, 93a-6, 93a-9, 93a-10, 93b-10, 97a-2
d.-dılar 14a-16, 74b-2, 94a-13
d.-dıysa16a-12
d.-masun 88b-3
d.-mış 97a-12
d.-mışdı 21a-6
d.-unca 93a-17
d.-uŋ 16a-5
d.-up 65b-8, 81a-16, 97a-13

dutuş-: Tutuşmak
d.-dı 59a-12

dutul-: Tutulmak
d.-dı 80a-7

duy-: Duymak, işitmek; haber almak; hissetmek
d.-alar 10a-2
d.-ar 34b-6, 42a-12
d.-dı 88b-10
d.-madıŋ 59a-14, 78b-15
d.-uban 35a-1

duzaḳ(ġ): Tuzak
d.-a 37b-10
d.-dan 37b-11
d.-lar 37b-9

düğün: Düğün
25b-1, 51a-4
d. midür8a-3
d. eyle-
-di 60a-15
d. ol-
-ur 25b-12
d.-i 18a-4

dükel: Hep, bütün

d.-ümizi 72a-9

dükeli: Hepsi, bütünü
27a-4

düken-: Tükenmek, bitmek
d.-di 30a-12
d.-esin 31b-9
d.-mezidi 34a-11
d.-miş 23b-13

düket-: Tüketmek, bitirmek
d.-diler 56a-1

dülger: (Far. durūd-ger) Marangoz
d.-le 17a-12

dün: Gece
33b-14, 48b-17, 49a-1, 71b-13, 71b-15

dün buçuġı: Gece yarısı
10a-12

dün gün : Gece gündüz
6b-15, 18a-4, 19b-12, 24a-1, 25b-12, 28b-12, 34a-8, 34b-2, 35a-12, 35a-14, 38a-16, 44a-9, 46a-12, 53b-14, 55a-10, 59a-15, 61a-16, 64b-16, 71a-12, 71a-15, 71b-3, 79b-1, 79b-2, 84b-5
-e 77b-10

dünyā: (Ar.) Dünya
9b-8, 11b-6, 23a-11, 28a-12, 33a-6, 39b-3, 43b-3, 48a-2, 58a-2, 69a-10, 98a-13
d. (evi) 1b-17
d. (sarāyına) 4b-4
d.-da 2a-2, 3a-11, 4a-17, 18b-11, 18b-16, 35b-8, 37a-16, 37a-5, 43b-3
d.-dan 1b-8, 28a-11, 31a-16, 31a-5, 82b-4, 94a-11, 94a-8, 100a-14
d.-ya 4a-16, 4b-2, 68a-4, 31a-7
d.-yı 84a-11

dünyālik: (Ar.+T.) Mal, mülk, servet
d.-den 1b-5

dür-: Dürmek, katlamak, toplamak
d.-elim70a-3
d.-mişidi 58a-1

dürc: (Ar.) Mücevher kutusu
39a-5

dürlü: Türlü, çeşit
5b-2, 5b-4, 17b-14, 22a-6, 28a-8, 29b-5, 34b-1, 42a-16, 42a-15, 42b-7, 47a-13, 48b-6, 52b-8, 57b-5, 61b-14, 62a-6, 62a-9, 62b-5, 64a-1, 66b-18, 72b-2, 75b-8, 80b-1, 86a-12, 91b-12, 98a-12, 98a-9
d. (üç d.) 68b-4, 71b-16

dürlü dürlü: Türlü türlü, çeşit çeşit
16b-14, 32b-12, 42b-5, 43b-13, 68b-7, 68b-8, 69a-11, 86a-9

dürr : (Ar.) İnci
10a-5, 10a-17, 10b-1, 30a-1, 83a-10
d.-i 38b-5
d.-i (cevher) 30a-11
d.-i (cevherden) 28a-10
d.-i (maʿnā) 69b-11
d.-i (mercān mı) 62a-1
d.-i (mercān) 2b-12, 10b-5, 19b-9, 20b-13, 21b-8, 31b-16, 36a-3
d.-i (muraṣṣaʿ) 10b-1
d.-i (yāḳūtdan) 28a-14
d.-ile 29b-17,54a-11
d.-ler 45a-11
d.-lere 67b-15
d.-leri13a-11

d.-lerüŋ 38b-5

dür-dāne: (Far.) İnci tanesi, sevgili

d.-si 89b-9

dürt-: Dürtmek

d.-üben 74b-12

dürüst: (Far.) Dürüst, doğru

46b-11

düş- : Düşmek; yansımak; değmek; inmek

d.-di 6a-9, 18a-15, 25b-2, 29b-2, 31b-7, 33b-2, 78a-16, 81b-10, 81b-11, 84b-3, 85b-7, 87b-13, 88b-13, 89b-4, 90b-1, 94b-12, 95a-15, 97a-9, 92b-12

d.-diler 20b-12, 81b-10, 81b-13, 86b-12

d.-di (ġulġule d.) 20b-16

d.-di (yere) 7b-2, 8a-12

d.-düm 4a-13, 33a-15

d.-e (gelür) 26a-1

d.-e 18a-16

d.-eler 92a-1

d.-eni 55a-12

d.-er (döşege d.) 34b-5

d.-er 8a-15, 18a-13, 49b-6, 71a-4, 11b-15, 21a-9, 51b-5, 70b-12, 81b-12

d.-mege 93a-8

d.-meye7a-4

d.-mişdi 94a-2

d.-mişlerüŋ 5b-12

d.-üben (döşege d.) 35a-1

d.-üben 17a-14, 38b-13, 39b-5,61b-4, 85a-9, 61b-4

d.-üp 74b-6,98b-3

düşür-: Düşürmek

d.-diler 7b-10

d.-üŋ 63a-16

d.-ür 60a-17

düş : Düş, rüya krş. bk. **diş**

52b-17,90a-4

d. (içinde) 16a-17 ,23a-14

d. (ʿilminde) 45a-13, 46b-11

d. gör-

-di 3a-13

-düğün 51b-1

-mişem idim 2a-9

-mişem 46b-8

-mişdim 51b-19

-ür 2a-6, 10a-6, 16a-16

-ür (idim) 51a-8

-ürem 46b-14

d. ol-

-ur 2b-11

d.-de 22b-3, 23a-7, 23b-5, 26a-15, 26b-13, 26b-14, 25a-4, 28b-12

d.-i 2b-2, 3b-3, 22b-15, 52b-2

d.-in 55a-7

d.-ini 47a-4, 51a-12, 51a-9, 52b-2

d. mi 22b-6

d.-üm 4a-10, 46b-9, 49b-16

d.-ümde 22b-7, 26b-6, 28b-13, 23b-2

d.-ümden 4a-14

d.-ümi 10a-10, 52a-1

d.-ümüŋ 52a-3, 52a-8

d.-ümüz52b-16

d.-ünde 23a-4

d.-üni 2a-14, 51a-12

d.-üŋ 2a-16, 10b-4, 46b-10, 47a-2, 51b-2, 51b-3, 52a-4

d.-üŋdedür 16b-1

d.-ünŋi 2a-10, 51a-10, 52a-2

düşmān: (Far.) Düşman

d. eyle-

-megil 2b-16

d.-ıdur 33b-5

düşün-:Düşünmek

d.-üne 9b-13

d.-ür 55a-12

düşvār: (Far.) Güç, zor

d. ol-

-dı 83a-16

düz: Düz, sade; eşit; düzgün

44a-4

düz-: Düzeltmek; meydana getirmek; hazırlamak; süslemek, donatmak

d.-di 86a-8, 95a-1

d.-diler 24b-8,30a-4,32b-10, 86a-13, 89b-13, 90a-10, 95a-2, 95a-3

d.-eler (terāzū d.) 30a-2

d.-eler36a-11

d.-elüm 69b-16

d.-en 59b-3, 69a-8,98a-12

d.-endür 28a-1

d.-er (işler d.) 13b-8

d.-er (ḳuyumcı d.) 17a-12

d.-er 68b-2

d.-miş 69a-8, 84a-11

d.-mişdi 92b-7

düzdür-: Hazırlatmak, yazdırmak

d.-ür 68b-5

düzül-: Donatılmak, yapılmak

d.-di 97b-3

düzdi koşdı: Tanzim etti; resmetti

86a-2 ,86b-5

düzet(d)-: Düzeltmek; yoluna koymak; yapmak, inşa etmek

d.-ür 33b-8,71b-4

E

ebed: (Ar.) Sonsuz, sonu olmayan

59b-2, 69b-17, 74b-5

ebī : (Ar.) Baba

71b-7

ebu ʾl-ḥasan: (Ar.) Hz. Yûsufun veziri

61b-6, 98b-14

ebu ʾl-ḳāriʿa: (Ar.) Kişi adı

21a-1

ecel: (Ar.) Ecel, ölüm vakti

e. (bād-ı e.) 98b-10

e. ėr-

-er 44b-5

edā: (Far.) İfade tarzı, anlatım biçimi

e. ḳıl-

-ġıl 1a-2

edeb: (Ar.) Edep

15a-10, 39b-7, 96b-8, 97b-5

ėdün-: Edinmek

ė.-ünüben (taŋrı ė.) 58b-4

efġan: (Far.) Acı ile bağırma; inleme

e. et-

-diler 44b-6, 72-5

e. (zār-ı e.) 97a-1

e.-ı 84b-6

efʿāl: (Ar.) Fiiller, işler, eylemler

e.-idür 8a-3

e.-ini 46b-3

efzūn: (Far.) Fazla, aşırı, çok

e. (idi) 1a-13

eg-:Eğmek, meylettirmek, ikna etmek

e.-e 34b-3
e.-meye66b-4
e.-üp 14a-14
eger: (Far.) Eğer; yahut, veya
11b-6, 17a-2, 18a-5, 22a-13,59a-13, 73b-11
egil-: Eğilmek, bükülmek
e.-üp 35a-5
egle-: Alıkoymak, durdurmak
e.-megil 64a-15
eglen-: Vakit geçirmek, geçimini sağlamak
e.-üp 90b-17
e.-ür (idi) 60b-9
e.-ür10a-14
e.-ürem 71b-15
eg(i)n: Sırt, arka, omuz
e.-ine 73a-1, 53a-2, 71b-6,
e.-üŋe 47a-3
egri: Eğri; yanlış, kötü; aldatıcı
e. (degil) 29a-16
e. (gözile) 38b-4
e. ol-
-alar 79a-16
e.-ligün 40b-5
e.-miz 39a-16
e.-ysem 40b-7
ehl: (Ar.) Kişiler, topluluk; sahip; erbap
e.-i 63a-7, 64b-9, 76a-4, 76b-14, 77a-10, 90a-10
e.-i (ʿayāl) 90b-14, 95b-5
e.-i (evlādıyla) 89b-8
e.-i (mışrı) 91a-3
e.-i (kenʿān) 86b-8, 97b-15
e.-i (kārbān e.) 14b-3, 15a-5, 17a-17, 17b-1
e.-i (kārubān e.) 15b-2, 16b-17
e.-i (mışr e.) 16a-8, 44b-10, 44b-15, 44b-8, 51a-18, 91a-2, 94a-11, 95a-11, 97a-7
e.-i (zindān e.) 47a-17, 54a-17
e.-in 44b-18, 54a-16, 71b-5, 75b-13
e.-ine 75a-18, 87a-1, 90a-8, 87a-5
e.-inüŋ 49a-19
e.-iyle98b-4
ehl-i beyt: (Ar.) Yakın akraba
e.-iŋ 89a-7
e.-le 85b-16
ehl-i ʿabā: (Ar.) Hz. Muhammed ve ailesi 88a-8
ejdehā: (Far.) Büyük yılan; korkunç ve hayalî hayvan krş. bk. **ejderhā**
e.-lar 5a-1
ejderhā: (Far.) Büyük yılan; (mec.) öfkeli cesur ve merhametsiz kimse krş. bk. **ejdehā**
93a-3
ek-: Ekmek, yetiştirmek
e.-diler 55b-4
e.-elüm 69b-12
e.-er 39b-16
e.-meŋiz (ekin e.) 55b-9
e.-üben 55b-4
ekber: (Ar.) Daha büyük ; pek büyük
e. (ʿ arż-ı e.) 43b-7
ekdür-: Ekdirmek
e.-dürür (ekinler) 55b-7
ekin: Ekin, buğday
e. (ekmeŋiz) 55b-9
e.-in 39b-16
e.-ler (ekdürür) 55b-7

eksik: Eksik, az krş. bk. **eksük**
e. ėt-
-meyem 6b-1
eksük: Eksik, az krş. bk. **eksik**
10a-11, 48a-2
ekze-: Elde etmek için çalışmak
53a-9
el: El
5b-5, 16b-17, 31a-11, 39b-12, 40a-4, 44b-5, 54a-9, 60a-2, 96b-1, 98b-5
e. baġ-
-lar 25b-14, 54b-7
-yuban 37a-9
e.-in (alan) 5b-12
e.-iŋle (aluban) 11b-8
e.-den (ḳomaġıl) 11b-1
e.-den 34b-18, 38a-11, 39a-2
e.-e al-
-dılar 6a-13
-ıŋuz 14a-15
-ur 8b-4
e.-e 8b-18, 34b-3, 39b-4, 73b-14, 80b-5
e.-i 17b-3,43b-9
e.-im 31a-4, 35a-11, 54a-13, 58a-5
e.-imdedür 39a-11
e.-ime 20b-1,49a-11
e.-imüzi (aldı) 16a-6
e.-in 15b-15, 19a-18, 25a-7, 58a-2, 60a-18, 65a-15, 75a-5, 95b-8
e.-in (almazdı) 74a-17
e.-in (aluban) 28b-16,30b-4,57b-4
e-in (alup) 32a-11,34a-15, 85a-13
e-in (alur) 21a-10, 27b-7, 29b-15, 32a-10, 33a-12, 54a-10
e.-in (ayaġın) 47b-4
e.-in (getürür) 45a-6
e.-in (iki e.) 76a-5
e.-in (öper) 16a-1
e-in (ṣuna) 39b-5,40a-16
e.-inde (ḳalur) 40a-10
e.-inde 59a-11
e.-indedür40b-13
e.-inden 13b-1, 24a-15, 36a-10, 40a-7, 43b-15, 57a-11, 59a-10, 59a-12, 67a-17, 80a-5, 80b-16, 81a-16, 99a-7
e.-ine 24b-17, 42a-16, 42b-1, 44a-3, 53b-16, 54a-12, 67a-16, 79b-12, 93a-15
e.-ini 14a-17, 15b-9, 34b-4
e.-iŋ (alur) 12b-6
e.-iyle 58a-17, 75b-16, 77a-1, 77a-6, 77a-7, 78b-14, 80b-6, 81a-7, 92b-16, 93a-6, 97b-6
e.-lere 54a-6
e.-leri 43a-2
e.-lerin 42b-15, 42b-18, 47b-2, 60b-12, 42b-15
e.-lerine 42b-9, 80a-3
elbetde: (Ar. elbette) Mutlaka, şüphesiz
1b-10, 83a-14, 88b-11
ėlçi: Elçi, haberci
24b-13, 24b-12, 24b-15, 25a-1, 25a-12
ė. (salasın) 24b-4
ė.-ler 24a-8,24a-9
ė.-lerini 24b-1
ė.-nüŋ 25a-7
ė.-ye 24b-8,25a-13
ė.-yi 24b-11, 25a-9

ė.-yle 24b-11,25a-10
24b-13
elem: (Ar.) Elem, keder
7a-4
elet-: Atmak, ulaştırmak
36a-4
e.-diler 12b-14
e.-em 46b-18
el-ḳıṣṣa: (Ar.) Hülasa, sözün kısası
87a-8, 87b-15, 89a-6, 91a-2, 92a-5
elli: Elli
91b-15
e. (yıl) 10b-16, 11a-2, 11a-3
elli biŋ: Elli bin
e. (ḳızıl) 30a-6
elli bir: Elli bir
e. (baṭman) 30a-5
elṭāf: (Ar.) Lütuflar, bağışlar
e.-ı 48a-1
el-vedāʿ: (Ar.) Ayrılış selamı
e. ėt(d)-
-üben 95a-16
100a-16
em-: Emmek
e.-en (süd e.) 40b-9, 41a-15
e.-er (oġlan) 47b-18
e.-erken (süd e.) 84b-14
e.-meye (süd e.) 55b-10
emānāt: (Ar.) Emanetler
e.-ı 52a-5
emānet: (Ar.) Emanet
98b-17
e. ėt-
-mişidi 51b-7
e.-dür 99a-13
e.-i (bekler) 29a-17
e.-üŋi 52a-14
emdi: Şimdi; imdi
1b-2, 2a-13, 2a-14, 3b-5, 4b-14, 7b-13, 11b-11, 11b-8, 12a-9, 16a-3, 16a-7, 18b-2, 22a-7, 24b-2, 25b-1, 25b-17, 26a-6, 28a-7, 28a-8, 29a-5, 31b-1, 32a-8, 35b-15, 43a-9, 44a-13, 55a-5, 59b-4, 64b-17, 65a-17, 65a-2, 68b-1, 69b-11, 74b-8, 74b-9, 75b-4, 83b-14, 85a-1, 90b-8
e. (dinle e.) 12b-7, 34b-1, 41a-9, 49a-16, 49b-7, 76b-15, 88a-15
e. (eşit e.) 2b-6,3a-8,4b-16
e. (işid e.) 7b-13, 10b-10, 28b-8, 39b-11, 40a-14, 42b-12, 44a-5, 70a-17, 74b-14, 75b-6, 80b-5, 82b-12, 87a-16, 89b-10, 90b-12, 91a-3, 92b-15, 92b-9, 93b-15, 99a-17
emek(g): Emek, çaba, uğraş
e.-gim 26b-10
e.-imiz 65a-8
e.-iŋiz 55b-9
e.-ümi (vėrmegil) 39a-6
e.-ümi 38b-1
e. çek-
-di 94a-15
e. ėt-
-me 10b-17
e-lerim26b-9
e.-lerimüz (ḳamu e.) 8a-10
emīn: (Ar.) Emin,güvenli
20a-4, 81b-17
e. ḳıl-
-ur 47a-16

emīr: (Ar.) Mir, kumandan
11a-2, 17b-6, 53b-8, 59a-3, 95a-17, 99b-4
e.-i (kām-rān) 51a-10
e. ol-
-asın2a-17
e.-üŋ 17b-10
emr: (Ar.) Emir, buyruk
4b-8, 4b-14
e. et-
-di 87a-15,95a-9
-mişdür 98b-17
e. eyle-
88a-17
-di 4b-7, 4b-9, 11a-12, 56b-9, 93a-5
-gil 87a-12,88b-1
e. ḳıl-
-dı 85b-8,92b-3
e. ol-
-madı 4a-14
e. 55b-4, 78a-14, 78a-15, 94b-15
e.-i (durur) 48b-2
e.-i ėt(d)-
-erdi 74a-2
e.-i 19b-8, 74a-2
e.-idür 88b-11,48a-19
e.-in 4b-7, 46a-8
e.-inden 50b-18
e.-ine 22a-16, 45b-17, 87b-11, 51a-7
e.-ini 4b-10, 46a-7, 48b-1
e.-iŋüzi 70b-11
e.-iyle 19a-8, 29b-15, 54a-8, 61b-12, 78a-3
e.-n 55b-1, 59b-7, 89b-1
e-ine 16a-4
e-iŋde 70b-10
e-iŋi 65b-8
emru'l-lāh: (Ar.) Allahın emri
9a-17
emzür-: Emzirmek
e.-ür (idi) 40b-6
e.-ürdi 83a-10
enām: (Ar.) Halk
66a-6
enbiyā: (Ar.) Peygamberler
e.-nuŋ 11b-12
e.-lar 73b-9, 74b-5, 77b-1
endām: (Far.) Beden, vücut
e.-ına81b-10
endīşe: (Far.) Endişe, düşünce
e.-ler 92a-6
e.-ŋ 39a-10
endür-: İndirmek
e.-ür (dibine e.) 6b-4
enek: Çene, boyun
e.-in 39b-10
ensi end-: Aklı başından gitmek, sersemlemek, şaşırmak
e.-ip 41a-2,68b-13
e.-di 57a-16
envār: (Ar.) Nurlar, ışıklar
e.-ını56b-1
er : Er, erkek
8a-15, 22a-17, 57a-3, 90a-9,18a-13
e. (durur) 51b-14
e. ol-
-ur 18b-3
e.-den (yeg ola) 3a-11
e.-i 1b-9, 27a-12, 54a-18, 85b-13

e.-idür21b-7
e.-im 26b-6, 26b-7
e.-yle 18a-1, 93b-9
e.-le (on biŋ e.) 17b-16
e.-ler 68a-7
e.-li (iken) 58b-5
e.-üŋ 60b-5

ėr-: Ermek, ulaşmak, kavuşmak
ė.-di 9b-6, 16a-15, 16a-8, 16b-1, 16b-2, 18a-2, 33b-3, 54b-11, 64b-5, 83b-12, 83b-17, 83b-18, 97a-8
ė.-diler 65b-10
ė.-dügine 32b-6
ė.-dügüm72b-11
ė.-e 8a-5, 9b-5, 67b-14,79a-1, 86a-2
ė-em 26b-11,58b-2, 72a-10
ė.-en 5b-13, 31a-4, 46a-15
ė.-enler 9b-6
ė.-er 9a-7, 32a-16, 33a-13, 44b-5, 48b-9, 59b-2,61a-1
ė.-erseŋ 55a-18
ė-eseŋ (menzile) 55a-18
ė.-esin 3a-5, 6b-7, 24a-3, 32a-17, 32b-3, 32b-6, 59a-8, 60b-17, 66a-3, 68a-14,
ė.-eydim 7a-14
ė.-iser 64a-13, 72a-14
ė.-medi 7a-1, 30a-14
ė.-medim26b-8
ė.-mediŋüz20b-14
ė.-meye46a-17
ė.-mez 19b-13,31a-4,58a-5
ė.-mişdi 95a-9
ė.-se (ölüm ė.) 38b-10
ė.-ü (vėre)72a-12
ė.-ür 50b-15, 50b-15, 50b-16, 50b-17, 50b-18, 99a-2, 51a-1,51a-2

ėrdür-: Erdirmek, ulaştırmak
ė.- di 70b-4
ė.- en66b-16
ė.- üp 35a-12,
ė.- ür 7a-10, 29a-4, 57b-14

eren: Ermiş
e.-ler 91b-15

eri-: Erimek, çok zayıflamak
e.-di 22b-12
e.-dim 77b-6
e.-sün 40a-17

ėriş-: Erişmek, ulaşmak, kavuşmak
ė.-di 7b-17, 16a-17, 18b-2, 56a-14, 60b-17, 85b-4, 87a-9, 97b-15
ė.-diler 25a-11
ė.-dim 72b-11
ė.-esin 56a-13
ė.-ince 99b-2
ė.-meye 7a-4
ė.-sün 97a-4
ė.-ür 24b-12, 99a-2

ėrişdür-: Ulaştırmak, eriştirmek
ė.- em 85a-5

erit-: Eritmek
e.-düŋ 33b-17

erkān: (Ar.) Erkan, ileri gelenler; esaslar
e. ol-
-ur 60b-16
e.-ile37a-16

ėrkek: Erkek, er
ė. (dişi) 21b-5

erlik: Mertlik; yiğitlik
e. 76a-12

ėrte: Erken, sabah; erken vakit
ė. (degin) 8a-16
ė. (ṭurur) 24b-12
ervāḥ: (Ar.) Ruhlar
e.-ı (ṭuyūr)15a-15
e.-ına (enbiyānuŋ e.) 11b-12
e.-ına 99a-15
erzānī: (Far.) Ucuzluk, bolluk; uygunluk
e. ḳıl-
-sun 92a-12
es-: Esmek
e.-di 95b-17
e.-e 83b-7
e.-er (yėller e.) 31b-9
e.-üp 84a-7
esbāb: (Ar. eṣvāb) Giyimler, giyecek şeyler
89b-13, 93a-13
e. (māl e.) 1b-5
e.-ın 95a-1
esen: Sağ, salim
64a-17, 65b-2
e. ḳal-
-ın 14a-9
-ıŋuz 14a-15
e.-ledi 14a-9
eṣer: (Ar.) İz, işaret, belirti
83a-13, 83b-8, 85b-11, 90b-2
e. et-
-mişdi 2a-3, 64a-9
e. ḳıl-
-a 45a-17
e. ol-
-ur 34b-1
esīr: (Ar.) Tutsak, esir
34b-15
e. ol-
-dı 14b-6
-dum 53b-8, 59a-3
-mış 50a-7
e.-im 12b-8
e.-leri45a-2
esirge-: Esirgemek, korumak; merhamet etmek
e.-di 24a-6, 39b-4, 49a-4, 71a-9,
e.-gil14b-6, 34a-1,
e.-mez 49a-3
e.-r 18b-7
e-sün59b-8
e.-ye 15b-10,47b-6, 72a-14, 79a-1
e.-yüp 53a-15
eski: Eski, yıpranmış
6b-17, 7a-6, 57a-8
e.-dür 13a-14
esrār: (Ar.) Sırlar, gizli şeyler
3a-5
e. ėt-
91b-1
e.-ını 4b-16, 56b-1
e.-ıŋuzdan 63a-6
ėş: Eş, zevce
ė. ol-
-a86a-11
-mışdı 11a-8
ė.-i 66b-1
ė.-im 58a-8
ė.-ŋ 66a-18
ė.-iydi 16b-8
e.-erüŋi 2b-3
e.-üŋdür 55b-1
ėşik(g): Eşik, giriş; geçit; başlama anı

ė.-inde 92b-6
ė.-inden 87b-7
ė.-ine 24b-13, 83b-12, 86b-11
ė.-de 96a-12
eşit(d)-: İşitmek
4b-3
e. (emdi) 2b-6, 3a-8 ,4b-16
e.-di 14a-3
e.-diler 2b-10
e.-üp 3b-10
ė.-ür 3a-1
ėşlik(g): Eş olma durumu
ė.-e16b-7
et: Et
9a-9
e.-den 9a-11
e.-i 40a-17, 59a-13
ėt(d)-: Etmek, yapmak, kılmak, davranmak
krş. bk. **et(d)-**
43b-6, 53b-9
ė. (beyān ė.) 91a-14
ė. (çāre ė.) 68a-14
ė. (esrār ė.) 91b-1
ė. (ḥimāyet ė.) 81b-16
ė. (istimāʿ ė.) 32a-5, 68b-1
ė. (ḳabż ė.) 96b-3
e. (ḳıyās e.) 91b-14
ė. (ʿināyet ė.) 81b-16
ė. (ṣabr ė.) 60b-17
ė. (ṣabr ė.) 70b-9
ė.-di (ḥürmet ė.) 64b-11
ė.-di (maʿlūm ė.) 47a-4
ė.-di (muḫtelik ė.) 21b-12
ė.-di (müstecāb ė.) 19b-3
ė.-di (naḳl ė.) 98a-17
ė.-di (rūşen ė.) 85a-10
ė.-di (rüsvā ė.) 42a-8
ė.-di (secde ė.) 98b-9
ė.-di (şefḳat ė.) 62a-9
ė.-diler (cevlān ė.) 5a-8
ė.-diler (danışıḳ ė.) 3b-10
ė.-diler (giryān ė.) 71a-8
ė.-diler (şāzlıḳ ė.) 25a-16
ė.-diler (lakab ė.) 99b-5
ė.-dim (maḳām ė.) 38b-1
ė.-dügi (bühtān ė.) 57a-16
ė.-dügin (ṣuç ė.) 96a-16
e.-dügin 41a-1
ė.-dük (ḳul ė.) 56b-6
ė.-dükleri (iftirā ė.) 75a-7
ė.-düŋüz 81a-5
ė.-düŋüzse 81a-4
ė.-e (aʿlām ė.) 33b-10
ė.-e (aṣṣı ė.) 38b-17
ė.-e (bed-nām ė.) 33b-11
ė.-e (cemʿ ė.) 72a-9
ė.-e (dermān ė.) 36b-17
ė.-e (devr ė.) 52b-9
ė.-e (ḥāl ė.) 40b-9
ė.-e (ḥāṣıl ė.) 34b-3
ė.-e (ḫizmet ė.) 86a-11
ė.-e (ḥürmet ė.) 81b-9
ė.-e (merḥem ė.) 72a-13
ė.-e (naẓar) 91b-17
ė.-e (naẓm ė.) 61a-4
ė.-e (neler ė.) 33b-11
ė.-e (rüsvā ė.) 28b-7
ė.-e (ṣabr ė.) 88a-13
ė.-e (şefāʿat ė.) 81b-8
ė.-e (terk ė.) 43a-15

ė.-e (zecr ė.) 33b-11
ė.-e (ziyāret ė.) 96a-5
ė.-ecek (iʿtimād ė.) 100a-6
ė.-eler (ʿafv ė.) 82b-15
ė.-eler (ceng ė.) 93b-4
ė.-eler (fetḥ ė.) 92a-14
ė.-eler (temāşa ė.) 91b-3
ė.-elüm (cezālar ė.) 5a-13
ė.-elüm (fʿil-i fitne ė.) 35b-12
ė.-elüm (iḥsān ė.) 45b-8
ė.-elüm (iş ė.) 75b-7
ė.-elüm (ʿadem ė.) 3a-12
ė.-elüm (pāre pāre ė.) 5a-16
ė.-elüm (ṣabr ė.) 9b-1
ė.-elüm (şerḥ ė.) 22a-7
ė.-elüm (taʿbīr ė.) 51a-11
ė.-elüm (tedbīr-i rāy) 3a-12
ė.-elüm (ṭarḥ ė.) 50b-10
ė.-elüm (ẕikr ė.) 100a-14
ė.-em (cefā) 43b-4
ė.-em (ḫizmet ė.) 94a-7
ė.-em (ḳara ė.) 74b-17
ė.-em (ne ė.) 74b-15
ė.-em (ṣabr ė.) 77a-11
ė.-em (terk ė.) 38b-2
ė.-em (vaṣf ė.) 67a-10
ė.-emezler (fehm ė.) 72b-13
e.-en (ḥarb e.) 88a-2
ė.-en (ḳulluḳ ė.) 46a-14
ė.-en (maḥbūb ė.) 97a-16
ė.-en (ṣabr ė.) 61a-1, 90a-3
ė.-en (ṣuçı ė.) 15b-5
ė.-en (vāṣıl ė.) 66b-16
ė.-enler (ṣabr ė.) 9b-6, 90a-6
ė.-enlerde (tövbe ė.) 48a-8
ė.-enlere (şükr ė.) 7a-15
ė.-er 32b-8,55a-19
ė.-er (ad ė.) 77b-8
ė.-er (āgāh ė.) 16b-11
ė.-er (aġyār ė.) 53b-17
ė.-er (āh ė.) 16b-11, 59a-11, 97a-10
ė.-er (al ė.) 35b-1
ė.-er (āsān ė.) 46a-10
ė.-er (berdār ė.) 54a-1
ė.-er (beyān ė.) 56a-11
ė.-er (biryān ė.) 48b-15, 53b-14
ė.-er (bühtān ė.) 40a-14
ė.-er (bünyād ė.) 77b-8
ė.-er (büryān ė.) 77b-10
ė.-er (cemʿ ė.) 17b-16, 56b-12
ė.-er (ceng ė.) 93b-9
ė.-er (dal ė.) 35b-1
ė.-er (daʿvet ė.) 68a-17
ė.-er (defʿ ė.) 100a-12
ė.-er (dermān ė.) 56a-11
ė.-er (dün gündüz ė.) 71b-13
ė.-er (feryād ė.) 71a-17
ė.-er (giryān ė.) 48b-15, 53b-14, 55a-10, 77b-10
ė.-er (ḫayf ė.) 57b-11
ė.-er (hem-yār ė.) 53b-18
ė.-er (ḫizmet ė.) 52b-15
ė.-er (ḥükm ė.) 1a-8
ė.-er (ḥürmet ė.) 64a-5
ė.-er (ikrām ė.) 12b-12, 19a-9, 57a-9, 62a-5
ė.-er (ilhām ė.) 19a-9
ė.-er (inkār ė.) 13b-3, 54a-3
ė.-er (isrār ė.) 54a-4, 55a-19
ė.-er (istiġfār ė.) 57b-4

ė.-er (işler ė.) 13b-10
ė.-er (ḳullıḳ ė.) 75a-5
ė.-er (ḳurbān ė.) 16b-13
ė.-er (naẓar ė.) 81b-14
ė.-er (ʿār ė.) 54a-2
ė.-er (ʿāşıḳ ė.) 25a-5
ė.-er (ʿizzet ė.) 25a-13, 70a-9
ė.-er (ʿömr ė.) 29a-7
ė.-er (perk ė.) 33a-6
ė.-er (pinhān ė.) 12a-8
ė.-er (taḳrīr ė.) 29b-1
ė.-er (teng ė.) 93b-9
ė.-er (terk ė.) 33a-6, 53b-18
ė.-er (tīmār ė.) 44b-5
ė.-er (ṭāʿat ė.) 22a-5
ė.-er (var ė.) 54a-5
ė.-er (vedāʿ) 17b-14
ė.-er (yād ė.) 71a-17
ė.-er (yardım ė.) 46a-13
ė.-er (yoḫsul ė.) 57b-10
ė.-er (zār ė. idi) 1b-4
ė.-er (zār ė.) 53b-17
ė.-er (ẕikr ė.) 44a-9, 44a-9, 46a-13
ė.-er mi (ḳabūl ė.) 92a-15
ė.-erdi (cemʿ ė.) 62b-8
ė.-erdi (emri ė.) 74a-2
ė.-erem (aḥd-ı peymān) 30b-9
ė.-erem (ʿazm ė.) 94b-11
ė.-erem (taʿbīr ė.) 46b-11
ė.-erem (vaṣiyyet ė.) 2b-1
ė.-erem (ziyāret ė.) 94b-15
ė.-erim 84b-15
ė.-erlerdi (āzād ė.) 74a-1
ė.-erlerdi (ṭaleb ė.) 1b-12
ė.-erseŋ (ne ė.) 43b-6
ė.-erseŋ (ṣabr ė.) 32a-17, 32b-6, 56a-13
ė.-erseŋ 65a-8
ė.-ersiz (neçün ė.) 5b-4
ė.-erüz (teferrüc ė.) 4a-1
ė.-esin (āzād ė.) 50b-14, 90b-17
ė.-esin (bir ė.) 35b-10
ė.-esin (bühtān ė.) 79a-12
ė.-esin (cevr ė.) 37b-13
ė.-esin (fehm ė.) 41b-12
ė.-esin (ḫazīn) 2b-3
ė.-esin (ḫizmet ė.) 83a-15
ė.-esin (iḥsān ė.) 75b-3
ė.-esin (selāmlar ė.) 6a-14
ė.-esin (seyr ė.) 36b-1
ė.-esin (şād ė.) 2b-3, 50b-14
ė.-esin (taʿbīr ė.) 45a-14, 52a-9
ė.-esin (tedbīr ė.) 35b-10
ė.-esin (terbiyyet ė.) 94a-4
ė.-esin (tövbe ė.) 41a-6
ė.-esin (zindān ė.) 79a-12
ė.-esiz (dertlü ė.) 65a-6
ė.-esiz (faḫr ė.) 68a-11
ė.-esiz (keşf ė.) 63a-6, 63a-6, 63a-9
ė.-esiz (temāşā ė.) 5a-7
ė.-eydim (terk ė.) 21a-16
ė.-eyüm (ḫizmet ė.) 73a-10
ė.-eyüm (ėyülikler ė.) 38a-3
ė.-eyüm (ḳaṣd ė.) 45b-16
ė.-eyüm (ṣabr ė.) 77b-1
ė.-eyüm (temennī ė.) 59b-12
ė.-eyüm 80a-10, 45b-16
ė.-ġıl (duʿā ė.) 49b-4
ė.-ġıl (ṭaleb) 23a-1
ė.-gil 51a-4

ė.-icek (vaṣfın ė.) 47b-7
ė.-ine (ḫabib ė.) 56b-11
ė.-inmişdi (cübbe ė.) 57b-18
ė.-inseŋ (vaṭan ė.) 54b-15
ė.-iŋ (āzād ė.) 44b-18
ė.-iŋ (fikr ė.) 43a-6
ė.-iser (şāh ė.) 20a-4
ė.-iserem (dıŋlıḳ ė.) 31a-5
ė.-ivėre (taʿbīrini ė.) 10b-4
ė.-me (emek ė.) 10b-17
ė.-medi (meyl ė.) 98a-6
ė.-meyem (eksik) 6b-1
ė.-meyüp (şefāʿat ė.) 5b-1
ė.-mezem (terk ė.) 39a-1
ė.-miş (taḳdīr d.) 99a-3
ė.-mişdi (baḫş ė.) 1b-8
ė.-mişidi (emānet ė.) 51b-7
ė.-se (günāh ė.) 41a-5
ė.-se (tövbesin ė.) 41a-5
ė.-seler (vīrān ė.) 78b-10
ė.-seler78b-10
e.-üben (ḫoş ė.) 61a-14
ė.-üben (āh ė.) 14b-4, 16a-9, 22b-4, 25b-15, 28b-5, 30b-17, 37b-6, 44b-8, 61b-3, 62a-12, 63b-4, 64b-2, 70b-5, 71a-4
ė.-üben (bühtān ė.) 72-4
ė.-üben (defn ė.) 5a-16
ė.-üben (el-vedāʿ ė.) 95a-16
ė.-üben (fażl ė.) 51a-2
ė.-üben (feryād ė.) 8a-8
ė.-üben (fikr ė.) 64a-7,87b-8
ė.-üben (ḫışm ė.) 41a-10
ė.-üben (ḫoş ė.) 39b-3
ė.-üben (ḥürmet ė.) 32a-13
ė.-üben (ikrām ė.) 63b-14
ė.-üben (luṭf ė.) 92a-16
ė.-üben (luṭf-ı inʿām ė.) 32a-13
ė.-üben (nevḥā ė.) 44b-6
ė.-üben (ʿazm ė.) 17a-6,76b-6
ė.-üben (ṣabr ė.) 45a-11
ė.-üben (şarṭ ė.) 74a-4
ė.-üben (taḥiyyāt ė.) 79b-11
ė.-üben (ṭāʿat ė.) 44a-9
ė.-üben (uġrulıḳ ė.) 77a-2
ė.-üben (şükr ė.)59b-1
ė.-ülüm (fikr ė.) 100a-14
ė.-üŋ (iş ė.) 4b-8
ė.-üŋ (ḳatl ė.) 40b-15
ė.-üŋ (ʿafv ė.) 6b-13
ė.-üŋ (ṭoġruluḳ ė.) 12b-16
ė.-üp (āgāh ė.) 24b-14
ė.-üp (āh ė.) 21b-1749a-18 ,
ė.-üp (alḳış ė.) 52b-15,
ė.-üp (ġāfil ė.) 67a-1,
ė.-üp (ġavġa ė.) 29a-2
ė.-üp (ġażab ė.) 44a-11
ė.-üp (giryān ė.) 77b-9
ė.-üp (ḫizmet ė.) 73a-4
ė.-üp (ḫoş ė.) 73a-9
ė.-üp (ḥürmet ė.) 79b-5
ė.-üp (ikrām ė.) 37a-14
ė.-üp (iltifāt ė.) 68b-16
ė.-üp (istimāʿ ė.) 44b-17
ė.-üp (ittifāḳ ė.) 42a-5, 76a-1
ė.-üp (luṭf ė.) 30b-17
ė.-üp (mevc ė.) 99a-1
ė.-üp (muraṣṣaʿ ė.) 32b-10
ė.-üp (naḳş ė.) 68b-5
ė.-üp (nevḥa ė.) 88b-16

ė.-üp (nevḥalar ė.) 89a-1
ė.-üp (ʿazm ė.) 79b-8
ė.-üp (ṣabr ė.) 39b-8, 39b-11
ė.-üp (sücūd ė.) 89b-17
ė.-üp (şefḳat ė.) 6a-10
ė.-üp (şīven ė.) 40a-13
ė.-üp (şükr ė.) 12a-3, 91a-11
ė.-üp (tövbe ė.) 41a-16, 44a-14
ė.-üp (var ė.) 16a-13
ė.-üp (yaraġ ė.) 25a-11
ė.-er (iḳrār ė.) 12b-12, 13b-3, 13b-4
ė.-er (secde ė.) 41b-2
ė.-er (vaṣf ė.) 25a-5
ė.-erdi (ḫizmet ė.) 73b-17
ė.-erem (tedbīr ė.) 72b-2
ė.-eridim (azād ė.) 31a-2
ė.-erse (ṭan ė.) 43a-18
ė.-eyüm (pinhān ė.) 38a-6
ė.-iser (ḫīle ė.) 74b-8
ė.-üben (fehm ė.) 24a-7, 41b-10, 52b-14
ė.-üben (şükr ė.) 90a-2,90a-5
ė.-üp (āh ė.) 8a-15, 57a-9, 60a-10, 69a-15

et-: Etmek, kılmak, yapmak; davranmak krş. bk. **ėt(d)-**

e.-di (cemʿ e.) 87a-16
e.-di (daʿvet e.) 87a-3
e.-di (emr e.) 87a-15
e.-di (emr e.) 95a-9
e.-di (feryād e.) 96b-9
e.-di (ġalṭān e.) 88b-12
e.-di (iḥsān e.) 82a-9
e.-di (ḳul e.) 91a-3
e.-di (münācāt e.) 96a-18
e.-di (naḳl e.) 94a-8
e.-di (ʿazm e.) 98a-5
e.-di (pāre pāre e.) 98b-2
e.-di (sehv e.) 88b-10
e.-di (selām e.) 54b-5
e.-di (ṣuç e.) 53a-18, 53a-6, 53b-2
e.-di (ṣuçı) 15b-3, 40b-15
e.-di (şuġl e.) 90b-11
e.-di (şükr e.) 94b-3
e.-di (tamām e.) 98b-9
e.-di (ṭavāf ė.) 97b-8
e.-di (yaraġ e.) 87a-14
e.-di (yaraġ e.) 98a-6
e.-diler (anı e.) 54a-7
e.-diler (bir e.) 44b-12
e.-diler (efġan e.) 44b-6, 72-5
e.-diler (giryān e.) 72-5
e.-diler (ḥayrān e.) 93a-18
e.-diler (ḫāẓır e.) 99a-14
e.-diler (cevelān e.) 93a-18
e.-diler (ḳan e.) 7b-12
e.-diler (ḳul e.) 74b-2
e.-diler (ʿuryān) 44b-6
e.-diler (rāy e.) 44b-12
e.-diler (telsīm e.) 99a-11, 99a-14
e.-diler (yegrek e.) 37a-4
e.-diler 98b-12
e.-dim (bühtān e.) 53b-7
e.-dim (iḫtiyār e.) 94a-5
e.-dim (ḳabūl e.) 94a-6
e.-dim (żāyiʿ e.) 52a-16
e.-diŋüz 5b-7
e.-düŋ (neler e.) 60b-1
e.-dügüŋ (iş) 28b-10
e.-dük (ḳurbān e.) 84a-2

e.-dük mi 48a-1
e.-düŋ (tamām) 6a-4
e.-düŋüz 75a-15
e.-me (bī-naṣīb) 92a-4
e.-meden (ṣabr e.) 9b-1
e.-medi (ġammāzlıḳ e.) 31a-17
e.-medi (ḫıyānet e.) 38a-9
e.-medi (ḫoş e.) 48a-4
e.-medi (iʿtibār e.) 57a-10
e.-medüŋ (farḳ e.) 48a-4
e.-mediŋüz (yardım e.) 78b-11
e.-mege (beşāret e.) 22b-18
e-mege (ṭamʿ e.) 73b-12
e.-megil (maḥrūm e.) 48a-10
e.-megil (maḳāl) 48a-7
e.-megil (meyl e.) 23a-3
e.-megil (muḫālif e.) 27a-15
e.-mek (inkār e.) 91b-16
e.-meye (yardım e.) 18a-5
e.-meyem (terk e.) 38a-12
e.-meyen (günāh e.) 41a-4
e.-meyesin (minnet e.) 32a-2
e.-mez (raḥmet e.) 72a-15
e.-mezem (ġammāzlıḳ e.) 31a-16
e.-mezidi (naẓar e.) 34b-4
e.-miş (güç e.) 53a-4
e.-mişdi (eşer e.) 2a-3, 64a-9
e.-mişdür (emr e.) 98b-17
e.-mişem (żāyiʿ e.) 52a-14
e.-seŋ (perr-i bāl e.) 55a-17

et-: Söylemek, konuşmak krş. bk. **eyt-**
2a-10, 2a-11, 2a-9, 2a-15, 59a-16
e.-di 6b-6
e.-diler 14a-11, 28b-10, 2b-11

etbāʿ: (Ar.) Hizmetçiler, uşaklar
e.-ınıı87a-5

etek(g): Etek
e.-i 40a-10
e.-ime 10b-2
e.-in 40a-9
e.-ini (elini e.) 34b-4
e-üze 13a-11

etmek(g): Ekmek
57b-14, 61b-14, 57b-17, 75a-8
e. (bişürürem) 46b-15
e.-i 46b-16, 62b-10, 81a-5
e.-leri 46b-17, 5a-10

etmekci: Ekmekçi
45b-1, 46b-14

ev: Ev
56a-2, 56a-3, 58a-4, 55a-11,77b-8
e.-e (geldiler) 8a-9
e.-e (gelür) 8a-6
e.-iŋe (dön) 10b-17
e.-de 49b-17, 61a-11, 63a-12, 63b-3, 77b-11,78a-4, 85a-14
e.-de 49b-12
e-den 56b-14,58b-14
e.-e 9b-9, 20a-15, 42a-5, 44a-2, 58a-17, 58b-12, 69b-3, 71a-3, 85a-13, 85a-15
e.-i 1b-17, 10a-5, 39a-17, 57b-13
e.-in 10b-6,49b-8
e.-inde 25a-16, 49b-9, 73b-17, 84b-15
e.-inden 58a-13, 76b-16, 92b-10
e.-ine 11a-1, 20a-14, 33a-13, 44a-1, 44b-1, 49b-8, 49b-9, 59b-1,73b-16, 60a-1
e.-lere 62b-9

e.-lerinde 2a-5, 75a-8
e.-lerine 56a-2, 64a-17, 76b-15
e.-lerüŋ 10b-8
e.-iŋe 59a-17
ėv-: Evmek, acele etmek
ė.-er75b-2
ė.-erim 27a-1
ė.-megil 33b-1
ėvdür- : Acele ettirmek
ė.-ür 54b-16
evlād: (Ar.) Evlat
e.-ı 89a-9
e.-ına 1b-8, 87a-1
e.-ından 1b-3
e.-ını 87a-5
e.-ıyla89b-8
e.-ların 94b-2
e.-uŋa92a-11
evliyā: (Ar.) Evliya, erenler
3a-5, 55a-19
e. ol-
-sa 46a-7
e.-dan 3a-4
e.-lar 32b-6
evvel: (Ar.) Evvel, önce; ilk, başlangıç
1a-1, 32a-6, 46a-16, 85b-11, 85b-15, 98a-10, 99b-8
e. (āḫir)1a-1, 87a-2
e. (bunda e.) 35b-5
e. (ʿaybı) 13a-6
e. (oġlunuŋ adı) 1a-11
e.-den 31a-1
e.-kine 99b-9
evvelā: (Ar.) Her şeyden önce, ilk önce
99b-4
ey: Ey
4a-8, 5b-12, 5b-13, 5b-14, 5b-15, 10a-9, 12a-4, 19a-11, 21b-16, 22a-14, 22b-6, 23a-7, 23a-8, 23b-1, 26a-2, 26b-12, 26b-12, 26b-14, 26b-15, 26b-16, 27a-1, 27a-3, 27a-4, 28a-1, 28b-10, 28b-11, 31a-4, 31b-1, 32b-6, 34a-1, 35a-10, 35a-2, 35a-6, 35a-8, 35b-7, 35b-8, 36a-15, 36b-10, 37a-15, 37b-1, 37b-10, 37b-16, 37b-17, 38a-1, 38a-11, 38a-14, 38a-15, 38b-5, 40b-2, 41b-11, 41b-4, 42a-2, 43a-8, 43b-15, 43b-6, 44a-12, 44a-5, 45a-10, 45a-7 46b-14, 46b-8, 47a-15, 47b-5, 48a-1, 48a-12, 48a-7, 48a-9, 48b-5, 49a-4, 49b-18, 50b-12, 50b-15, 50b-16, 50b-17, 50b-3, 51a-19, 51b-18, 52a-14, 56a-13, 56b-9, 58a-8, 58b-4, 59a-2, 59a-3, 59a-4, 59b-10, 59b-14, 59b-2, 59b-5, 59b-8, 60b-10, 60b-6, 62b-1, 63a-4, 63b-5, 64b-11, 64b-12, 65a-7, 66a-6, 66a-7, 66b-10, 66b-15, 66b-16, 66b-17, 66b-18, 67a-1, 67a-3, 67a-8, 68a-16, 69a-4, 69a-9, 69b-2, 69b-6, 70a-12, 70a-5,7 0b-10, 72a-16, 72a-2, 72b-9, 74a-13, 74b-17, 75b-12, 76a-3, 77b-13, 77b-3, 77b-4, 77b-7, 78a-12, 78a-14, 78a-18, 78a-2, 78a-9, 79b-14, 80b-8, 81a-15, 81b-3, 81b-8, 82a-13, 82a-2, 82a-6, 82a-12, 82b-12, 83a-11, 83a-2, 83a-8, 83b-1, 83b-10, 83b-5, 83b-6, 84a-3, 84b-10, 84b-13, 84b-17, 85a-16, 86a-14, 87a-10, 87a-16, 87a-7, 87a-9, 88a-14, 88b-9, 89a-

9, 89b-10, 89b-15, 89b-5, 90a-1, 90a-3, 90a-6, 90a-9, 90b-12, 90b-5,91a-12, 91a-14, 91a-2, 91a-3, 91a-6, 91a-7, 91a-9, 91b-13, 91b-15, 91b-2, 92a-10, 92a-7, 92b-4, 92b-9, 93b-1, 93b-3, 93b-10, 93b-12, 93b-15, 93b-7, 94a-1, 94b-13, 94b-16, 94b-2, 94b-6, 94b-9, 95a-7, 96a-13, 96b-1, 96b-10, 96b-11, 96b-2, 97a-14, 97a-15, 97a-16, 97a-3, 97a-12, 97b-7, 98a-10, 98b-14, 98b-15, 98b-5, 98b-9, 99a-16, 99a-17, 99a-3, 99b-11, 99b-13, 99b-14, 99b-3, 99b-4, 100a-5, 100a-7

e. (ana) 14b-10, 14b-11

e. (ata) 23a-13,24a-5, 24b-3, 23b-14

e. (atam) 22b-8

e. (baba) 4b-17, 8a-10

e. (benüm arslanlarım) 4a-8

e. (benüm oġlanlarım) 4a-7

e. (benüm yigitlerim) 4a-8

e. (bizim ḳardaşımuz) 3a-16

e. (cān-ı cihān) 5a-6

e. (cānım cānı) 8b-15

e. (cānım) 23a-11, 25b-16

e. (celīl) 5b-17

e. (çalabım) 19a-6,19b-1,7b-16

e. (faḳī) 18b-17

e. (ġanī) 6a-7

e. (görklü yüzlüm) 23b-6

e. (gözüm nūrı) 2a-18

e. (gülüm) 26a-2

e. (güzīn) 23a-2

e. (ḫātūn) 23a-2, 23b-8, 27b-4,27b-8

e. (ḥayf) 26b-7, 26b-9

e. (ḳardaşlarım) 5b-4

e. (ḳāriʿa) 21b-2

e. (kerem) 13b-5

e. (kerīm) 15a-8

e. (ḳız) 24a-10

e. (ḳızım)22b-10,23a-14, 24a-2, 24b-7, 24a-12

e. (kişi) 10b-14,21b-5

e. (ḳul) 15b-11

e. (merdümān) 4b-6

e. (muʿteber) 13b-2

e. (oġlan) 21a-11

e. (pādişāh) 15a-12

e. (raḥīm) 15a-8

e. (ümmüʾr-raḥīl) 14b-6

e. (yār) 26b-13, 2b-13

e. (yigit) 14a-4

e. (yūsuf) 11a-13

e. (ẓālimān) 8b-11

eyā: (Far.) Ey, hey!

e. (cānım) 23b-16

ėyt(d)-: Söylemek, konuşmak, demek krş. bk. **et-**

9b-7, 25b-16, 69a-16

ė.-di 7a-4, 7a-15, 7a-17, 11b-17, 27a-8, 27a-9, 27b-4, 30b-7, 33a-13, 36b-8, 45a-10, 50b-1, 56b-9, 67a-4

ė.-diler 12a-14, 26b-5, 28b-17

ė.-dim 15b-7

ė.-em 1b-2, 10b-6, 31b-6

ė.-erdi 1b-14

ė.-esin 24a-14

ė.-evüz 11b-13

ė.-eyüm 12a-9, 22a-3, 23b-8, 39b-14, 56b-1, 71a-13, 80a-10, 99b-5

ė.-iserem 41b-11
ė.-ivėr 13b-17
ė.-ivère 46b-9
ė.-ivèresin 60b-6
ė.-ivèreyüm 49a-17
ė.-üben 48a-6
ė.-ür 2a-18, 2b-8, 3a-13, 4b-17, 5a-13, 5b-4, 5b-11, 6a-16, 6b-13, 6b-18, 7a-13, 7a-19, 7b-1, 7b-16, 9a-18, 9b-1, 9b-10, 10a-12, 10a-11, 10b-3, 11a-9, 11a-13, 11b-14, 12a-4, 12b-16, 13a-1, 13a-4, 13a-8, 13a-13, 13b-5, 13b-11, 13b-16, 13b-17, 13b-18, 14a-15, 14a-7, 15a-8, 15b-3, 15b-8, 15b-16, 16a-11, 16a-17, 16b-6, 16b-18, 17a-1, 17a-4, 17a-17, 17a-8, 17b-1, 17b-6, 17b-11, 17b-13, 18a-2, 18a-3, 18a-10, 19a-1, 19a-6, 19a-11, 20a-9, 20a-10, 20b-1, 20b-14, 21a-7, 21a-11, 21b-2, 21b-4, 22b-5, 22b-6, 22b-7, 22b-9, 23a-12, 23a-13, 23a-14, 23a-7, 23b-1, 23b-8, 23b-16, 24a-4, 24a-7, 24a-13, 24b-17, 24b-3, 24b-7, 25b-11, 25b-16, 25b-17, 26a-2, 26a-15, 26b-6, 28b-11, 29a-1, 29b-6, 29b-12, 29b-17, 30b-2, 30b-8, 30b-12, 30b-14, 31a-14, 31a-16, 31b-1, 31b-9, 31b-12, 31b-13, 32b-7, 32b-14, 33b-4, 33b-6, 33b-9, 33b-15, 34a-2, 34b-7, 34b-10, 34b-17, 34b-13, 36b-13, 35a-2, 35a-10, 35b-6, 35b-9, 35b-11, 35b-8, 35b-13, 36b-14, 37b-7, 37b-10, 38a-7, 38a-3, 38a-11, 38b-2, 38b-3, 38b-5, 38b-10, 39a-1, 39a-7, 39a-10, 39a-14, 39b-1, 40a-15, 40a-17, 40b-4, 40b-9, 40b-2, 40b-7, 40b-10, 40b-11, 40b-13, 41a-4, 41a-7, 41a-8, 41a-13, 42a-14, 42b-10, 43a-11, 43a-3, 43b-6, 43b-10, 43b-11, 44a-4, 44b-2, 45a-7, 45b-7, 45b-11, 45b-13, 46b-8, 46b-12, 46b-14, 47a-2, 47a-6, 47a-7, 47a-8, 47a-10, 47a-11, 47a-12, 47a-15, 47b-5, 47b-11, 47b-12, 47b-13, 47b-14, 48a-15, 48b-1, 49a-7, 49a-6, 49a-10, 49a-12, 49b-4, 49b-12, 49b-13, 49b-16, 50a-2, 50a-3, 50a-6, 50a-5, 50a-11, 50a-13, 50a-15, 50a-16, 51a-7, 51a-10, 51a-13, 51b-8, 51b-11, 51b-17, 51b-18, 52a-3, 52a-4, 52a-8, 52a-13, 52a-14, 52a-17, 52b-4, 52b-16, 52b-18, 53a-8, 53a-16, 53b-2, 53b-4, 54a-13, 54a-15, 54b-8, 54b-12, 55b-9, 55b-16, 56b-5, 58a-5, 58a-8, 58a-15, 58b-16, 59a-1, 59a-7, 59a-9, 59a-17, 59b-8, 59b-10, 59b-16, 59b-17, 60a-11, 60a-12, 60a-13, 60b-4, 60b-5, 60b-7, 60b-10, 60b-14, 61b-8, 63a-4, 63a-10, 63a-16, 63b-1, 63b-5, 63b-7, 63b-15, 63b-7, 64a-15, 64b-1, 64b-4, 64b-11, 65a-8, 65a-3, 65a-12, 65b-1, 65b-18, 66a-12, 66a-13, 66a-18, 66b-1, 66b-6, 66b-8, 66b-9, 66b-10, 67a-8, 67a-15, 67b-3, 67b-6, 68b-8, 69a-4, 69a-16, 69b-2, 69b-5, 69b-6, 70a-5, 70b-9, 70b-10, 70b-13, 71a-13, 71b-7, 71b-8, 71b-10, 71b-11, 71b-13, 72a-2, 72a-10, 72a-8, 72b-1, 73a-6, 73a-7, 73a-10, 73a-11, 73a-16, 73b-13, 73b-7, 74a-7, 74b-17,

75a-1, 75b-4, 75b-12, 75b-1, 75b-7, 76a-3, 76a-5, 76b-1, 76b-4, 76b-7, 77a-2, 77a-9, 77a-11, 77b-2, 77b-15, 78a-14, 78b-4, 78b-6, 78b-12, 79a-2, 79a-4, 79b-14, 80a-4, 80a-8, 80b-8, 80b-9, 80b-14, 81a-3, 81a-4, 81a-6, 81a-8, 81a-11, 81b-17, 82a-5, 82b-4, 83a-3, 83b-5, 84a-13, 84b-5, 84b-7, 84b-10, 85a-4, 85a-6, 85a-7, 85a-8, 87a-10, 87b-10, 90a-6, 90b-5, 90b-8, 91a-8, 92a-16, 92b-1, 94a-6, 97a-14, 98b-5, 98b-9

ė.-idi 49b-18

eyer : Binek hayvanların sırtına vurulan nesne, eyer

e. ur-

-uŋ 56b-18

e.-i 25b-6

e.-ledim 48a-15

eyerlü: Eyerli

86a-13

eyle: Öyle, o şekilde krş. bk. **öyle**

52b-3, 54b-17, 58a-7, 81b-14, 93b-1, 96a-9, 99a-6, 99a-8, 99a-9

eyle-: Etmek, yapmak, inşa etmek; buyurmak

19a-16, 52b-3, 54b-17, 58a-7, 81b-14, 82a-13, 86b-6, 93b-1, 93b-4, 96a-9, 99a-8, 99a-9

e. (baḫş e.) 30b-17

e. (cehd e.) 28a-4

e. (emr e.) 88a-17

e. (ḫalas e.) 6a-7

e. (ḫāṣıl e.) 98a-14

e. (ḫükm e.) 45b-9

e. (iḥsān e.) 79b-4

e. (ḳabūl e.) 54b-8,100a-9

e. (ḳabż e.) 98b-8

e. (kerem e.) 66a-11

e. (meded e.) 72a-16

e. (meded) 18a-2, 45a-7

e. (mürüvvet e.) 30a-16

e. (müsellem e.) 6a-7

e. (pāk e.) 19a-3

e. (ṣabr e.) 56a-17

e. (selām e.) 49b-1,49b-1,450a-8

e. (şād e.) 79a-17

e.-di 10b-11, 24b-16, 34a-11, 70a-11, 75b-4, 82b-18, 84a-4, 86b-17, 90a-5, 97b-17

e.-di (ʿadālet e.) 55b-6

e.-di (ʿafv e.) 15b-13

e.-di (aġu e.) 75b-5

e.-di (āh e.) 14b-15

e.-di (al e.) 79a-10

e.-di (alḳış e.) 50a-18

e.-di (aşa e.)74a-11

e.-di (ʿāşıḳ e.) 35a-13, 53b-5, 66b-12

e.-di (āvāz e.) 88b-9

e.-di (āzād e.) 32a-1,54a-16,57b-1

e.-di (beşāret e.) 12a-2, 86a-7

e.-di (bol e.) 32a-4

e.-di (bühtān e.) 53a-8

e.-di (bünyād e.) 88a-14

e.-di (cemʿ e.) 61a-7

e.-di (cūş e.) 44a-10,82a-17

e.-di (çāk) 77a-7

e.-di (dāl e.) 79a-10

e.-di (delü e.) 35a-15

e.-di (dermān e.) 56a-10

e.-di (dil-şād e.) 72b-10
e.-di (dügün e.) 60a-15
e.-di (emr e.) 4b-7, 11a-12, 55b-4, 56b-9, 93a-5
e.-di (fermān e.) 92a-16,94b-9, 99a-8
e.-di (fikr e.) 89b-17
e.-di (fitne e.) 74b-14
e.-di (ġarḳ e.) 48a-6,88b-15
e.-di (ġāyet e.) 9b-14
e.-di (giryān e.) 48a-6
e.-di (ġusl e.) 19b-16
e.-di (gūş e.) 44a-10,94b-17
e.-di (güç e.) 53a-18,53a-3
e.-di (güm-rāh e.) 74a-14
e.-di (günāh e.) 74a-14
e.-di (ḫān-ı niʿmet) 42b-5
e.-di (helāk e.) 68a-1
e.-di (ḥelāl e.) 23a-1
e.-di (ḫışm e.) 33b-4,74a-8
e.-di (ḥikāyet e.) 11b-3, 21b-1, 27b-6, 36b-11, 40b-12, 52b-2, 81a-6
e.-di (ḥīle e.) 64a-10
e.-di (ikrām e.) 62b-6, 97b-16
e.-di (ilhām e.) 27a-10, 27b-4, 32a-5
e.-di (ʿimāret e.) 55b-6
e.-di (inʿām e.) 97b-16
e.-di (ʿināyet e.) 9b-14
e.-di (işāret e.) 12a-2, 42b-13, 89a-11
e.-di (ʿizzet e.) 52a-12
e.-di (ḳabūl e.) 89b-1
e.-di (kār e.) 22b-14
e.-di (ḳaṣd e.) 40a-16
e.-di (ḳasım bād e.) 83a-14
e.-di (keleci e.) 62a-3
e.-di (kerāmet e.) 45a-13
e.-di (keremler e.) 64b-13
e.-di (köşk e.) 28a-13
e.-di (ḳuçmaḳ e.) 28b-6
e.-di (ḳul e.) 32a-4, 55a-7, 56a-9
e.-di (ḳuşaḳ e.) 58a-3
e.-di (luṭf e.) 60a-12
e.-di (maḥv e.) 46a-4
e.-di (mecnūn e.) 38b-6, 54a-1
e.-di (medḥ e.) 63a-1
e.-di (menʿ e.) 6a-10,72b-10
e.-di (münācāt e.) 6a-8, 27a-7, 94b-7, 98a-9
e.-di (münādī e.) 91a-4
e.-di (naṣīḥat e.) 61a-12
e.-di (nece e.) 85a-4
e.-di (nūş e.) 82a-17,94b-17
e.-di (oġrılıḳ e.) 76b-11
e.-di (pāre e.) 33b-4
e.-di (perīşān e.) 53a-8
e.-di (pervāz e.) 88b-9
e.-di (rāh e.) 14b-15
e.-di (rām e.) 42a-9
e.-di (salṭanat e.) 95b-3
e.-di (sebeb e.) 55a-7,55a-6
e.-di (secde e.) 78a-17
e.-di (selām e.) 27b-3, 50a-14, 50a-6
e.-di (soḥbet e.) 42b-5
e.-di (söz e.) 63a-2
e.-di (ṣuç e.) 53a-3
e.-di (ṣuçlı e.) 47b-18
e.-di (sulṭān e.) 56a-10, 56a-12
e.-di (şāh e.) 56b-7
e.-di (şerḥ e.) 3b-9, 25a-2, 63a-1, 66a-10, 90b-4
e.-di (şeytān e.) 41b-1

e.-di (şiʿr e.) 23a-6
e.-di (şükr e.) 31b-5, 82b-12, 86a-1, 89b-14, 89b-17
e.-di (tāc-ı saʿādet e.) 45a-13
e.-di (taḥammül e.) 87b-8
e.-di (taḥiyyat e.) 53a-6
e.-di (taḳrīr e.) 81a-1
e.-di (ṭaleb e.) 96b-7
e.-di (taʿaccüb e.) 64a-7, 89a-4
e.-di (taʿbīr e.) 52a-1
e.-di (taṣadduḳ e.) 31b-5
e.-di (tefaṣṣuḥ e.) 34b-11
e.-di (tefekkür e.) 34b-11
e.-di (teklīf e.) 81a-16
e.-di (temekkün) 88b-6
e.-di (teskīn e.) 88b-6
e.-di (ṭonlar e.) 57b-5
e.-di (uçmaḳ e.) 28b-6
e.-di (vaʿẓ-ı naṣīḥat e.) 90b-4
e.-di (vaṣf e.) 23b-7, 41b-17, 51a-12
e.-di (vaṣiyyet e.) 66b-2, 93b-17
e.-di (yoldaş e.) 56b-7
e.-di (zār e.) 22b-14
e.-di (zār u giryān) 14b-5
e.-di (żiyāfet e.) 82b-16, 98a-3
e.-di(rüsvā e.) 42a-9
e.-dük37a-17
e.-dük (şuç e.) 43a-8
e.-diler 82b-8, 62a-11
e.-diler (alḳış duʿā e.) 73a-5
e.-diler (āzād e.) 45a-2
e.-diler (ʿazm e.) 65b-9
e.-diler (danışıḳ e.) 75b-8
e.-diler (dest-pūş e.) 64a-18
e.-diler (ḫaber e.) 29b-3, 80b-1
e.-diler (ḥikāyet e.) 74a-12
e.-diler (ittifāḳ e.) 37a-3
e.-diler (ḳul e.) 76b-12
e.-diler (selām e.) 3b-16
e.-diler (şükr e.) 82b-8
e.-dim (ʿafv e.) 82b-7
e.-dim (aʿlām e.) 70b-11
e.-dim (āzād e.) 91a-10
e.-dim (devā e.) 35a-7
e.-dim (ḫarc e.) 39a-5
e.-dim (şād e.) 91a-10
e.-dim 39a-5,76a-10
e.-düŋ (dul e.) 58b-5
e.-düŋ (keremler e.) 79b-4
e.-düŋ (ʿazm-i sefer e.) 94b-14
e.-düŋ (şuçı e.) 44a-12, 44a-13
e.-düŋ (teʾvīl e.) 90a-4
e.-dügi 68b-9
e.-dük (ḥikāyet e.) 54b-1
e.-dük (işāret e.) 54b-1
e.-dük (tedbīr e.) 24a-17
e.-dük (tesḥīr e.) 24a-17
e.-düm37b-15
e.-düŋ (dār e.) 6a-5
e.-düŋ (delü e.) 38b-2
e.-düŋ (gül-zār e.) 6a-5
e.-düŋ (kīn e.) 39b-1
e.-düŋ (miʿrāc e.) 6a-6
e.-düŋ (miskīn e.) 39b-1
e.-düŋ (muḥtāc e.) 6a-6
e.-düŋ (şor e.) 40b-4
e.-düŋ (tedbīr e.) 36b-8
e.-düŋüz (mecrūḥ e.) 77a-8
e.-gil 72b-9, 98b-16
e.-gil (ʿafv e.) 15a-9, 48a-8, 100a-10

e.-gil (ʿarż e.) 35a-6
e.-gil (ʿarż-ı īmān e.) 90b-8
e.-gil (āsān e.) 77b-4
e.-gil (beyān e.) 77b-7
e.-gil (dermān e.) 59b-6, 77b-2
e.-gil (duʿā e.) 16b-18
e.-gil (emr e.) 87a-12,88b-1
e.-gil (fermān e.) 91a-7
e.-gil (ḫall e.) 27a-5
e.-gil (ḥikāyet e.) 40b-11, 51b-9
e.-gil (ḫoş e.) 30a-16
e.-gil (ḥükm e.) 27a-5
e.-gil (iḥsān e.) 59b-6,77b-2
e.-gil (iḫtirāz e.) 1b-14
e.-gil (iḳrār e.) 12b-11
e.-gil (ḳalḳan e.) 77b-3
e.-gil (müddet e.) 41b-4
e.-gil (ʿuryān e.) 77b-6
e.-gil (raḥm e.) 5b-16
e.-gil (raḥmet e.) 48a-12
e.-gil (rivāyet e.)1a-3
e.-gil (şabr e.) 14a-14
e.-gil (selām e.) 27a-16
e.-gil (şāẕān e.) 77b-5
e.-gil (şerḥ e.)1a-1
e.-gil (şükr e.) 20a-5
e.-gil (taʿbir e.) 10a-10
e.-gil (tedbīr e.) 24a-12
e.-gil (teferrüc e.) 93a-8
e.-gil (ẕikr e.) 20a-5
e.-gil (ziyāret e.) 94b-9
e.-me (perīşān e.) 3a-2
e.-medi 21b-9
e.-medi (ḥükm e.) 68a-4
e.-medi (ḳarār e.) 21b-9
e.-medi (kīl u ḳāl) 67b-10
e.-medi (muḫtāc e.) 82a-9
e.-mege (nev-mīz e.) 59a-4
e.-megil (cefā e.) 2b-2
e.-megil (düşmān e.) 2b-16
e.-megil (fāş e.) 2b-15
e.-megil (savaş) 2b-15
e.-mek (ḳatl e.) 40a-15
e.-mek (nevmiẕ e.) 19a-11
e.-mek (secde e.) 3a-10
e.-meŋ (ġavġa e.) 13a-16
e.-meŋ 4a-9
e.-meyem (fāş e.) 35a-7
e.-meyem (kelām e.) 6b-14
e.-mez (maḥlūḳ e.) 5b-11
e.-mez (yalan keleci e.) 51b-15
e.-mezem (nihān e.) 75a-15
e.-miş 90b-2, 98b-10
e.-miş (cemʿ e.) 93a-2
e.-miş (ʿayān) 90a-17
e.-miş (sırr e.) 96b-9
e.-miş (yād e.) 99b-13
e.-mişdi (āzād e.) 84b-1
e.-mişidi 99a-9
e.-n (terāzū e.) 30a-3
e.-ne (ḥikāyet e.) 1a-4
e.-ŋ (cevāb e.) 81a-2
e.-ŋ (iḫtirāz) 5b-9
e.-ŋ (şerḥ e.) 64b-10
e.-ŋ (ṭapu e.) 15b-18
e.-ŋüz (raḥm e.) 5b-8
e.-r (idi) 74b-1
e.-r (raḥmet e.) 82b-7
e.-r (selām e.) 59b-8
e.-r (şefāʿati e.) 29a-17

e.-r (ṭaleb) 84a-12
e.-r (yaraḳ e.) 11a-4
e.-ridim (ḥikāyeti e.) 47a-7
e.-rsin 26b-2, 84a-6
e.-sün (āzād e.) 91a-13
e.-sün (cemʿ e.) 56b-10
e.-sün (şād e.) 91a-13
e.-sün (zor e.) 93a-5
e.-ye (ḳan e.) 40b-3
e.-ye (kīn e.) 40b-3
e.-ye (nikāḥ e.) 60a-13
e.-ye (ʿafv e.) 39a-15
e.-ye (ʿibādet e.) 95a-2
e.-ye (tevāżuʿ e.) 82b-13
e.-ye (ṭanuḳlıḳ e.) 40b-8
e.-ye (yar e.) 18a-8
e.-ye (zinā e.) 39b-15
e.-ye 36b-6, 39a-12, 99a-6
e.-yeler (sarāy e.) 36b-15
e.-yelüm (dilek e.) 3b-12
e.-yelüm (direk e.) 36a-2
e.-yelüm (ḫaber e.) 35b-12
e.-yelüm (rücūʿ e.) 50b-9
e.-yelüm (şerḥ e.) 50b-10
e.-yelüm (tām e.) 28a-10
e.-yelüm (tamām e.) 55b-2,72a-17
e.-yelüm (ṭulūʿ e.) 50b-9
e.-yem (fermān e.) 54b-13
e.-yem (kīn e.) 72b-5
e.-yem (ḳulluḳ e.) 6b-15
e.-yem (özr e.) 100a-3
e.-yem (sulṭān e.) 38a-6
e.-yem (şād e.) 78a-15
e.-yem (şerḥ e.) 49a-16, 75a-6
e.-yem (taʿbīri e.) 52b-5
e.-yem (tefsīr e.) 52b-5
e.-yem (tesellī e.) 95b-8
e.-yem (ziyāret e.) 94b-5
e.-yen 98a-11
e.-yen (ḥall e.) 27a-4
e.-yen (ḫor e.) 5b-14
e.-yen (ḳul e.) 5b-15
e.-yen (maḳbūl e.) 5b-15
e.-yen (mūr e.) 5b-14
e.-yen (ṭaʿām e.) 71b-14
e.-yen (yarġu e.) 74b-4
e.-yesin (beyān e.) 3b-3
e.-yesin (ḥikāyet e.) 66a-7
e.-yesin (ziyān e.) 51b-10
e.-yesin (zor e.) 18a-7
e.-yesiz (cevāb e.) 65b-7
e.-yesiz (ḳabūl e.) 13b-6
e.-yesiz (selām e.) 63b-16
e.-yeyüm (vaṣf e.) 30b-11
e.-yeyüm (cevab e.) 24a-10
e.-yeyüm (mübāḥ e.) 38a-4
e.-yiŋüz 73a-6
e.-yüben (āh u zār e.) 58b-12
e.-yüben (pāre pāre e.) 5a-1
e.-yüben (taʿbīr e.) 10a-10
e.-yüŋ 22b-8
e.-yüp (āsān aġuz e.) 31b-3
e.-yüp (şāz e.) 50a-3

ėyü: İyi
3b-14, 6b-13, 13a-4, 28b-4, 36b-8, 50a-16, 63a-16, 64a-3, 73a-9, 80b-11
ė. (durur) 40a-15
ė. ol-
-a 31a-9, 36a-5, 47a-2, 50b-1, 52b-16
e.-sin 14a-5

ėyülik: İyilik
ė.-ler ėt-
-eyüm 38a-3
eyvān: (Far.) Köşk, kasır; çadır
89b-7
e.-la 89b-7
eyyüb: (Ar.) Kur'an'da adı geçen ve kendisinden "kulumuz" diye bahsedilen ve sabırlı insan örneği olarak gösterilen İsrailoğulları peygamberlerinden biridir
56a-14
eẕā: (Ar.) Eziyet, zulüm etme
e. ḳıl-
-maġıl 33b-1
ezdür-: Ezdirmek
e.-meye 38a-2
ezel: (Ar.) Önce; öteden beri
e.-den 66a-13

F

faḫr: (Ar.) Övünme, gururlanma
f. ėt(d)-
-esiz 68a-11
f.-ı (resūl) 78a-14
fā'il: (Ar.) Fail, yapan, eden
f.-i (muṭlāḳ) 67b-15
faḳī: (Ar.) Hoca, fakih
18b-17, 19b-14, 61a-4, 32b-6
f.-nüŋ 42a-2
faḳīr: (Ar.) Faki
62a-8, 85b-1, 86b-17
f. ol-
-dı 71b-6
-mış 59b-11
f.-im 34a-1, 100a-5
fāl: (Ar.) Fal
f.-ı 80a-8
fāni: (Ar.) Ölümlü; kalıcı olmayan
f. ol-
-madı 61a-3
-maz 39a-8
f.-den 48a-1
f.-dür 39b-3, 51b-1, 42a-3
fāriġ: (Ar.) Rahat, sıkıntıdan uzak
f. ol-
-dılar 71a-10
-ur 49b-19
farḳ: (Ar.) Fark, ayrım
f. et-
-mediŋ 48a-4
fāsıḳ: (Ar.) Günahkar
21b-9, 43a-12, 43a-12
fāsid : (Ar.) Yanlış; fena
38a-7
faṣīḥ: (Ar.) Açık, doğru, düzgün
9a-8, 48b-12
fāş: (Far.) Açık, ortaya çıkmış
91b-11
f. eyle-
-megil 2b-15
-meyem 35a-7
f. ol-
-mış 68b-12
fātiḥa: (Ar.) Kur'ân-ı Kerîm'in birinci suresi, Fatiha suresi
100a-15
fażāḥatlu: (Ar.+T.) Rezillik sahibi
29a-12

fāżıl: (Ar.) İyi ahlaklı, erdemli
f.-ların 51a-9
fażl: (Ar.) Fazla; iyi ahlaklılık
f. ėt(d)-
-üben 51a-2
f.-ı (ʿaṭā) 100a-4
fedā: (Ar.) Feda, bir şeyden vazgeçme; kurban
f. ḳıl-
-am 58a-10
f. ol-
-sun 16b-6, 51b-11, 74a-13
fehm: (Ar.) Anlama, anlayış
70b-12
f. ėt(d)-
-emezler 72b-13
-esin 41b-12
-üben 24a-7,41b-10, 52b-14
f.-i (ʿaḳlı) 11b-15
f.-im (ʿaḳlı f.) 8b-12
felek: (Ar.) Felek; kader; zaman; gökyüzü
58a-1, 78a-12
f. (çarḫ-ı f.) 28b-2
f.-den 10a-13, 56a-17, 82a-4, 91b-8
f.-ler 17a-13
f.-lere 15a-16
fer: (Far.) Canlılık
f.-im 31a-4
ferāḥ: (Far.) Ferah; bol, geniş
11a-15
f.-lar 77a-16
feres: (Ar.) At, beygir
f.-den 88b-7
ferişte: (Far.) Melek
16b-7, 16b-8, 16b-11, 21a-14, 22a-15, 29b-13, 29b-15
f. misin 21a-13
f.-ler 11a-8, 71a-9
f.-ye 21a-14
fermān: (Far.) Ferman, buyruk, hüküm
9a-7, 83b-4
f. eyle-
-di 92a-16, 94b-9, 99a-8
-gil 91a-7
-yem 54b-13
f. (idi) 22a-16
f.-ı (celīl)96a-9
f.-ına 94a-17
f.-la88a-9
f. ol-
-a 43a-17, 44b-13
-am 45b-17
-anlar 97b-7
-ur 44b-16
fersaḫ: (Ar.) Yaklaşık üç mil; çok uzun mesafe
5a-10, 54a-7
fersūde: (Far.) Örselenmiş, yıpranmış
f.-yi 79a-17
feryād: (Far.) Feryat, bağırıp çağırma
5b-13
f. ėt(d)-
-di 96b-9
-er 71a-17
-üben 8a-8
ferze: Matkapla açılan deliklere cila vermeye mahsus marangoz aleti
36a-15
fetā: (Ar.) Yiğit, delikanlı

38a-2, 56a-13

feṯḥ: (Ar.) Feth, bir ülkeyi İslamiyete açma

f. ėt(d)-

-eler 92a-14

feṯḥ-nāme: (Ar.+Far.) Düşmanın mağlubiyetini bildirmek için yazılan mektup

93b-10

fettāḥ: (Ar.) Fetheden

92a-4

fevc: (Ar.) Bölük, insan topluluğu

87b-1

fevḳ: (Ar.) Üst, yukarı

87b-16

fiġān: (Far.) Ağlama, inleme

f. ḳıl-

-dı 83a-1

fikr: (Ar.) Fikir, görüş, düşünce

f. ėt(d)-

-iŋ 43a-6

-üben 64a-7, 87b-8

-ülüm 100a-14

f. eyle-

-di 89b-17

f. ḳıl-

91b-13

-dı 87b-13

f.-e 96b-7

f.-i 41b-1

f.-ine 84b-3, 87b-13

f.-üŋ 39a-10

fiʿl: (Ar.) Hareket; niyet

57b-15

f.-i (fitne) 35b-12, 40b-13

f.-inde 67b-15

f.-indedür 40b-13

f.-ine 64a-13

f.-ini 67a-2

fiʿl-ḥāl: (Ar.) O anda, hemen

67a-18

firāḳ: (Ar.) Ayrılık

f.-ın 96b-13

f.-ında 77b-14

firʿavn: (Ar.) Firavun

f.-ı (laʿīn) 94a-16, 99a-6

firdevs: (Far.) Cennet; bahçe

f.-e (cennet-i f.) 47a-9

f.-e 32b-1

fireng: (Far.) Yabancı, Avrupalı

f.-i (çuḳalar) 30a-9

firengistān: (Far.) Gayri müslim ülkesi

45b-15

firḳat: (Ar. fürḳāt) Ayrılma, ayrılış

84b-1,95a-14

f.-den 98a-17

f.-i 94b-17

f.-im 97a-15

f.-üŋ 48b-16

fitne: (Ar.) Bela; fesatlık; kargaşa

22a-11, 41b-5

f. eyle-

-di 74b-14

f. (fiʿl-i f.) 35b-12, 40b-13

f. ḳoy-

-dı 2b-9

furṣat: (Ar.) Fırsat

1b-12

fużūl: (Ar.) Gereksiz, fazla olan

15b-18

f. ol-

-ma 28a-5

fülān: (Ar.) Belirsiz bir şey; her hangi
96a-5, 98b-15

fütūn: (Ar.) Aklı çelen, büyüleyen, meftun eden
71b-15, 99a-13

Ġ

ġadırġa: (Ar. ḳadırġa) Hem yelkenle hem de kürekle yol alan, özellikle Akdeniz'de kullanılmış savaş gemisi
45b-16

ġaffār: (Ar.) Allah, bağışlayan
ġ. (durur) 90b-6

ġaffārü'ẕ-ẕünūb: (Ar.) Günahları, suçları bağışlayan Allah
48a-7

ġāfil: (Ar.) Dalgın; olayları ve sebeplerini sezmekten yoksun
ġ ėt(d)-
-üp 67a-1
ġ. ol-
-ma 22b-17,68a-16
-maġıl 94a-3
-up 18b-16
ġ.-dük 8b-2
ġ.-in 9a-13
ġ.-ise 72a-15

ġāfilūn: (Ar.) Gafil olan
82a-6

ġaflet: (Ar.) Habersizlik; ihtiyatsızlık; sezgisiz
ġ.-e 1b-13
ġ.-desiz 82a-6
ġ.-e yat-
-ma 68b-1

ġafūr: (Ar.) Bağışlayan; Allah'ın bir sıfatı
ġ (ʿafv-ı ġ.) 50b-16
ġ. 15a-8, 56b-5

ġalaṭ: (Ar.) Yanılma, yanlışlık
ġ.-a 95b-12

ġalle: (Ar.) Ekinden elde edilen ürün; gelir
91a-15
ġ.-yi 90b-15

ġalṭān: (Far.) Yuvarlanmak ; yuvarlamak
ġ. et-
-di 88b-12
ġ. ol-
-ur 98b-3
ġ.-dı92b-8

ġam: (Ar. ġamm) Kaygı, tasa, üzüntü
41a-4, 83a-3, 85b-3, 85b-5, 88b-14, 94b-4
ġ. dut-
-dı 3b-6
ġ. (mūnis-i ġ.) 38a-13
ġ. ye-
-di 88b-5
-meŋ 82b-4
ġ.-dan 85b-6
ġ.-ın 78a-13

ġammāzlıḳ: (Ar.+T.) Söz taşıyıcılık
ġ. et-
-medi 31a-17
-mezem 31a-16

ġanī: (Ar.)Cömert, zengin; Allah'ın bir sıfatı

6a-7, 34a-1, 37b-11, 41a-15, 48b-5, 57a-12, 82b-6, 83b-2, 96b-2, 98b-17, 98b-9, 100a-13
ġ. ol-
-duŋ 49b-5
-mışsın 66a-9, 66b-11
ġ.-sin 34a-1, 100a-5
ġār: (Ar.) Mağara
96a-6, 96a-8
ġ.-a 96a-5, 97b-11
ġ.-ı 96b-8
ġ.-ıŋ (pertev-i ġ.) 96a-12
ġargı: Kargı
ġ. (boyı) 22b-13
ġarīb: (Ar.) Garip; zavallı; yabancı
27a-6, 50a-10
ġ. ol-
-dum 85a-2
ġ.-e57a-8
ġ.-im 9a-13
ġ.-üŋ 47b-6
ġarḳ: (Ar.) Suya batma, boğulma
ġ. eyle-
-di 48a-6, 88b-15
ġ. ol-
-dı 89a-3
ġ.-a 89a-16
ġavġa: (Far.) Kavga, dövüş
25b-5
ġ. ėt(d)-
-üp 29a-2
ġ. eyle-
-meŋ 13a-16
ġ.-sıyla35a-14
ġoy-: Salıvermek, bırakmak krş. bk. **ḳoy-**
ġ.-dı 39b-4
ġāyet: (Ar.) Sonderce; pek çok
9b-14, 83a-9
ġ.-de 94b-1
ġażab: (Ar.) Kızgınlık, öfke
ġ. ėt(d)-
-üp 44a-11
ġıda: (Ar.) Gıda, besin
ġ.-sı 55a-19
ġıll ü ġışş: (Ar.) Kin ve hile
ġ.-dan 55a-19
ġınā: (Ar.) Zenginlik
82b-8
ġufrān: (Ar.) Affetme; Allah'ın kullarını affetmesi
50b-16
ġulām: (Ar.) Genç, delikanlı; kul
87b-3
ġulġule: (Far.) Gürültü, şamata
29b-2
ġ. düş-
-di 20b-16
gulū': (Ar.) Değer, değerli
90a-8
ġurbet: (Ar.) Gurbet, yabancı memleket
41b-4, 85a-9
ġ.-de 50b-14
ġusl: (Ar.) Gusül, boy abdesti
ġ. eyle-
-di 19b-16
ġuṣṣa: (Ar.) Keder, kaygı, üzüntü
52a-17
ġ. ye-
-di 63a-15
-medüm 52a-16

- medüŋ35b-5
ġ.-lardan 39a-17

G

gāh: (Far.) Kah, bazen ; zaman
7a-2, 8a-13, 23b-11, 55a-8, 57b-11,60a-18, 60b-1, 69b-10, 98b-3, 98b-4, 98b-10
g. (gāh) 60a-18
gėce: Gece
2a-9, 4a-10, 10a-6, 10a-12, 14b-2, 15a-13, 16a-16, 24b-12, 27a-6, 27a-12, 27b-12, 36a-11, 36a-12, 49b-9, 51a-8, 60a-16, 60b-2, 87b-9
g.-sini 71b-4
gėce gündüz: Gece gündüz, her zaman
27a-15, 34a-7, 43b-2, 45b-15, 55a-13, 58a-18, 71a-17, 79b-8, 86b-7, 87a-7
gėç: Geç
g. mi 8a-5
geç-: Geçmek; aşmak; geçip gitmek; ömür sürmek; vazgeçmek
18b-17
g.-di 15a-13, 51a-4, 55b-8, 72b-17, 78b-13, 81a-17, 91b-11, 92a-5, 93b-15
g.-diler 58a-16, 68b-14
g.-e 52b-12, 58a-5
g.-elüm 9a-11
g.-en 82a-17
g.-enler 28a-11
g.-er,14b-3, 18a-12, 28b-2, 40a-8, 53b-13, 58a-6, 58b-13, 71a-5, 76a-17, 80a-6, 91b-15
g.-eriken 83a-12
g.-erise 58a-9
ge.-evüz55a-15
g.-iser 99a-5
g.-meden 35a-4
g.-mege 55a-16
g.-miş 80b-9
g.-tiler 15b-2
g.-üben 53b-3
g.-üp 54b-7, 55a-5
geçmez aḳca: Değeri çok düşük, kendisine itibar edilmeyen para
13a-17
g.-ya 80a-13
geçür-: Geçirmek; ulaştırmak
g.-di 67b-4
g.-eler46a-3
g.-mege 54b-16
g.-üŋ17b-13
g.-üp 25a-7
g.-ür61b-13
gedā: (Far.) Dilenci; yoksul
1a-2
g.-yı55a-9
gel-: Gelmek; ulaşmak; ortaya çıkmak; rastlamak
3a-7, 8b-17, 12a-16, 14a-6, 20a-5, 23a-10, 26b-16, 38a-13, 38a-15, 38a-3, 38b-1, 43b-2, 66b-6, 73b-13, 84a-13, 85a-10, 90b-15, 91b-14, 92b-4, 93a-8, 98b-8
g. (beri g.) 49a-5, 50a-5

g.-di 2a-2, 12a-3, 14a-7, 17b-16, 19a-1, 25b-4, 29b-5, 34b-7, 37a-6, 39b-6, 44a-1, 45a-10, 48a-17, 48b-10, 50b-3, 51a-3, 52a-2, 53a-14, 60a-14, 62a-10, 63a-3, 64a-10, 64b-7, 66a-1, 66a-10, 68a-4, 70b-16, 76a-5, 78b-2, 81a-12, 82a-1, 82a-17, 83a-12, 83a-17, 83a-7, 83b-10, 84a-7, 84b-16, 85a-16, 85b-4, 86a-7, 86b-12, 86b-14, 86b-9, 89b-12, 89b-13, 89b-5, 89b-8, 90a-11, 90a-13, 90b-9, 91a-17, 91b-9, 92a-8, 92b-12, 93a-3, 93b-10, 93b-14, 94a-12, 94a-14, 94b-8, 96a-2,96a-11, 97b-12, 97b-15, 98a-15
g.-di (cūşa g.) 88a-10
g.-di (çıḳa g.) 88a-11
g.-di (dile g.) 40b-12
g.-di (durdı g.) 2a-8
g.-di (ḫışma g.) 44a-10
g.-di (ḳarşu g.)86b-8
g.-di (mevce g.) 89a-14
g.-di (ʿaḳlı g.) 8b-1, 11b-16, 26b-4, 61b-4
g.-di (revān g.) 15b-5
g.-di (vaḳti g.) 50b-14
g.-di (vesvese g.) 39b-4
g.-di (yėyesi g.) 68b-16
g.-diler (ḳarşu g.) 25b-4
g.-diler 2b-4, 2a-12, 8a-9, 12a-12, 15a-4, 28b-15, 28b-16, 43a-1, 63b-11, 81a-9, 86b-9, 92b-4, 96b-15, 99b-8, 12a-11, 20a-16, 20b-4, 24a-8, 26a-7, 26b-1, 27b-10, 28b-3, 30a-4,30b-4, 44b-15, 46a-2, 47b-1, 54a-8, 55a-4, 55b-14, 56a-1, 56a-4, 56a-8, 61b-10, 64a-17, 68a-7, 73b-5, 74a-5, 74a-6, 85b-5, 86b-11, 95a-12
g.-dim 22b-17, 22b-18 ,27b-5, 49a-8, 84b-7
g.-düŋ (ḫoş g.) 77b-15, 81a-15
g.-düŋ 9b-7, 52a-13, 52b-1, 68a-13, 72b-9, 85a-1, 88a-14
g.-diŋüz73a-6
g.-diyse 14a-7, 56a-16
g.-dügimiz 76a-4
g.-dügiŋ 49a-6
g.-dük 4b-2, 12a-9
g.-düŋ 23a-11, 27b-8
g.-düŋüz 65a-4
g.-e (kendüye g.) 40b-1, 43b-18
g.-e 4b-17, 5a-2, 8a-5, 10b-8, 10b-9, 11a-4, 13b-14, 16b-15, 23b-17, 26b-10, 31a-9, 32b-7, 36b-6, 40a-3, 40a-16, 45b-4, 47a-13, 48a-16, 48b-4, 50b-1, 52b-10,53b-7, 57a-11, 60a-13, 70b-17, 75b-2, 91b-6, 91b-16, 99a-5
g.-eler 48b-3
g.-elüm 4a-4, 42a-4
g.-em 8b-10,54a-2, 66b-6
g.-en 23b-2, 88a-7, 99a-13
g.-enden 87a-2
g.-eni 75b-10
g.-enleriŋ 61b-8
g.-esin 21a-11, 37b-14, 38b-9, 44a-17, 66a-2
g.-esiz 16a-11, 64b-14
g.-evüz73b-11
g.-eyüm 5b-15, 23b-4, 53a-4

g.-gil 17a-8, 23a-9, 26b-13, 27a-1, 71b-8, 83b-5
g.-icek 44b-1, 70b-3
g.-inden (berü) 95a-7
g.-iŋüz 6a-11, 17a-17
g.-iser 26a-3, 39b-6, 47a-8, 77a-16
g.-isermiş 52b-18
g.-medi 31a-7, 78a-14, 78a-15, 79a-14, 83b-1
g.-mediŋ 4b-3, 67a-7
g.-medük 4b-1, 4a-16
g.-medüŋüz78b-7
g.-megil 14a-14
g.-mek 91a-5
g.-memiş 18a-17, 94a-9
g.-mesün 26a-16
g.-meye 38a-10, 64a-12
g.-meyesiz 45b-14
g.-meyince 81b-17
g.-mez 64b-13
g.-miş (durur) 24a-9
g.-miş 94a-16
g.-mişdi11a-8, 84a-17, 90a-12, 99b-6
g.-mişdüm 9a-14
g.-mişdür 1b-6, 89b-2, 91b-17, 92b-6, 96a-6
g.-mişem 19a-15, 32a-11
g.-mişüz 82a-14
g.-seŋ 44a-14
g.-seydi 41a-6
g.-sün 20b-8, 34b-10 ,69b-13, 79a-2, 79b-1, 96b-4
g.-üben 8a-5, 8a-8, 9b-15, 17a-11, 23b-7, 31b-14, 33b-11, 41a-8, 53b-1, 63b-17, 66a-4, 70b-15, 71a-6, 72-5, 77a-3, 94b-16
g.-üŋ 18a-9, 44a-2, 65a-1, 75b-7, 95b-12
g.-üŋüz 17b-1, 20b-7, 64a-1
g.-üp (söze g.) 17a-8, 17a-9
g.-üp (uyḳu g.) 2a-6
g.-üp 5b-10, 15a-16, 29b-7, 33a-17, 39b-9, 47a-3 ,47a-6, 56b-6, 58b-12, 62a-11, 73b-15, 74a-1, 93b-5, 98a-7
g.-üpdür 96a-13
g.-ür 2b-3, 4a-12, 6b-6, 7b-8, 7b-15, 7b-18, 8a-6, 8a-13, 9a-18, 20a-7, 10b-13, 12a-14, 12b-6, 15b-12, 16b-3, 17b-15, 18a-6, 19a-8, 20a-2, 21a-10, 21b-18, 23b-12, 24b-6, 25a-12, 26a-1, 29b-15, 30a-10, 30a-5, 33a-12, 34a-15, 36b-9, 40a-2, 43b-12, 44a-11, 44b-1, 46b-11, 47b-4, 50a-1, 51b-16, 55b-8, 55b-13, 56b-4, 58a-12, 58a-13, 58a-17, 58b-1, 61b-9, 64a-6, 66a-4, 69a-14, 77a-10, 97a-10, 99a-1
g.-ür (cūşa g.) 26a-1
g.-ür (çıḳa g.) 40a-12
g.-ür (dura g.) 22b-4
g.-ür (durı g.) 10a-7, 67b-1
g.-ür (idi) 40b-6, 60b-8
g.-ür (ise) 3a-9
g.-ür (ḳarşu g.)19a-9, 25a-13
g.-ür (ṣora g.) 35a-1
g.-ür (ṭurı g.) 23a-4, 31b-15, 54a-10
g.-ür (ṭurur g.) 29b-4
g.-ür (ün g.) 7b-18, 10b-12
g.-ürdi 73b-16

g.-üriken 67a-9
g.-ürse 27a-6, 32b-7, 52a-1, 71b-5
g.-ürseŋüz63b-17
g.-ürsin 49a-5
gelürsiz 63a-5, 64a-14
g.-ürüz 64a-15

gemi: Gemi
g.-ler 45b-16

genc: (Far.) Hazine
90b-14, 95b-5
g.-i (nihān) 72a-2

genc: Genç, delikanlı
91a-2
g. (oġlanı) 47b-17

gėne: Bir daha, yeniden; tekrar
8a-2, 10a-16, 10a-17, 11b-3, 14a-5, 18b-2, 22b-17, 23a-12, 23a-13,23a-14, 23b-13, 31b-17, 34b-1, 41b-11, 41b-13, 50b-4, 56b-4, 56b-8, 58b-13, 59a-17,59b-7, 61b-6, 62b-16, 64a-3, 65a-6, 72a-10, 73a-7, 77a-8, 77a-11, 78a-8, 80b-1, 81a-2, 81a-7

ger: (Far.)Eğer
7b-1, 15a-9, 16a-3, 18a-3, 61b-14, 77a-9, 83a-4, 93b-9, 94a-7, 95a-8, 96a-14, 96b-2, 100a-8

ger-: Germek
g.-dim (aġı g.) 38a-17
g.-miş 78a-11

gėrçek: Gerçek, doğru krş. bk. **gerçek**
12b-17, 40b-8, 57b-2, 65a-8, 74b-1, 81a-1
g. (durur) 81a-11

gerçek: Gerçek, doğru krş. bk. **gėrçek**
g. (ise) 8b-9
g. (iseŋ) 47a-11, 59a-8

gerçi: (Far.) Her ne kadar; ise de krş. bk. **gerçü**
95b-6

gerçü: (Far. gerçi) Her ne kadar; ise de krş. bk. **gerçi**
96a-17

gėrdek(g): Gerdek, gelin odası
26a-12
g.-e (ṣoḳdılar) 27b-12
g.-e 60a-15
g.-ine (giresin) 27a-13
g.-ine (girüben) 27a-12
g.-ine 26a-10
g.-in 25b-13
g.-üŋ 26a-10, 26a-11

gerek: Gerek, lazım; kuvvetli ihtimal
10b-16, 24a-1, 24b-6, 29b-17, 31a-14, 32b-13, 41a-5, 41a-14, 44b-11, 44b-13, 46b-9, 47a-11, 48a-3, 53a-7, 54b-13, 54b-15, 55a-16, 55a-17, 55a-18, 59a-7, 63a-17, 68a-16, 68b-17, 70a-5, 77a-13, 79b-16, 85a-2, 85a-4, 87b-11, 91a-5
g. (bilmek g.) 4b-2
g. (durur) 12b-15
g. (görmeŋ g.) 20b-1
g. (gülmek g.) 4b-2
g. (kefen g.) 6b-18
g. (ḳurbān g.) 35b-6
g. (oynamaḳ g.) 4b-2
g. (tedbīr) 35b-6
g. (vėrmeŋ g.) 20b-1
g. (zaḫmdan g.) 8b-5
g.-dür 22a-7, 97b-13

g.-se 43a-16, 46a-7

geri: Geri; arka taraf; tekrar krş. bk. **gėrü**
52b-13
g. (durdı g.) 39b-8

gėrü: Geri; arka taraf; tekrar krş. bk. **geri**
3b-8, 5a-3, 6b-10, 9b-2, 9b-3, 9a-17, 7a-11, 10a-1, 10a-15, 10b-17, 12b-1, 12b-5, 12b-13, 14a-14, 15a-4, 15a-7, 18b-7, 20a-6, 20a-7, 21a-10, 22a-4, 22a-7, 22b-16, 23b-2, 26a-16, 29b-1, 31b-14, 31b-17, 31b-9, 32a-8, 32b-12, 34a-14, 34a-16, 34a-17, 37b-5, 39a-15, 39b-16, 41a-10, 41a-5, 41a-9, 42a-4, 43b-1, 44b-12, 49b-6, 50b-15, 50b-9, 54b-10, 55b-2, 56a-4, 58b-12, 59b-1, 59b-13, 59b-6, 60a-15, 60a-8, 60a-9, 63b-12, 69b-3, 69b-9, 72b-1, 72b-5, 72b-7, 73b-12, 74b-8, 75a-4, 76a-7, 76b-13, 77a-13, 78b-4, 80a-10, 88a-7, 94b-16, 95a-16, 99b-7
g. dön-
-er 18a-11, 31b-13, 37b-5, 58b-1
-mek 31a-3
-üben 7b-8, 36b-11, 63b-17
-üp 13b-6, 30b-5, 95a-12
g. (emden g.) 59b-9
g. (imden g.) 10a-3
g. (şimden g.) 10a-3,31a-3, 35a-11

gerü: Geri; arka taraf; tekrar krş. bk. **geri, gėrü**
48a-13, 58a-17, 59a-17, 59b-17, 63b-10, 64b-14, 64b-2, 65a-14, 65a-17, 69b-8, 71b-8, 72b-6, 73a-9, 75a-13, 77b-2, 78a-7, 78b-16, 79b-4, 81a-3, 99b-15
g. (şimden g.) 73a-11
g. (şimdiden g.) 59b-12
g. (ṭurur) 39b-13

geş-: Geçmek krş. bk. **geç-**
g.-diler65b-9

get-: Gitmek krş. bk. **git-**
75a-4
g.-di 7a-11, 20a-6, 56a-3, 60b-15, 85b-3, 87a-9, 87b-8, 88b-10, 90b-10, 92a-6, 92a-8, 93b-11, 94a-11, 94a-9, 95a-13, 96a-11, 96a-5, 97a-5, 97a-7, 99a-12
g.-diler 5a-8, 5a-10, 11a-6, 14b-1, 20b-3, 31a-13, 37a-12, 51b-4, 65a-18, 71a-8, 73a-17, 79b-8, 99a-17
g.-düġıçün 49a-14
g.-dügünden 85b-17
g.-düŋüz74a-7
g.-medi48b-11, 65a-5
g.-mege 61a-11
g.-megil55b-1
g.-meye 5a-3, 49b-2, 72a-7, 79a-6
g.-meyesin 68a-17
g.-mezem 31a-16
g.-miş 95b-11, 95b-15
g.-mişdi 95a-17, 95b-4
g.-mümizi 100a-14
g.-sün 75a-17, 88b-3

getür-: Getirmek; vermek; zikretmek; bir makama atamak
6b-3, 11a-9, 20a-17, 34b-7, 35a-12, 47a-9, 52b-18, 53a-1, 53a-2, 54a-14, 61b-11, 70b-13, 71b-9

g.-di 4b-3, 18b-9, 21b-12, 42b-4, 67a-13, 90a-14, 91a-17, 92b-16, 94b-8, 98a-15, 98b-5
g.-di (söze g.) 41a-15
g.-diler 3a-14, 9a-3, 24a-11, 24b-14, 26a-10, 42b-7, 42b-9, 44a-3, 55b-17, 60a-3, 63b-8, 73a-2, 73a-2, 90a-16, 95a-12
g.-düm 21a-15, 29a-2, 49a-10, 66b-9
g.-düŋ 50a-5
g.-diŋüz77a-8
g.-düŋ 49a-9
g.-e 20b-15, 34b-3, 37b-12
g.-elüm (īmān) 47a-15
g.-em 6b-7, 44a-18
g.-en (söze g.) 47b-17
g.-esin 99a-8
g.-esiz8b-9
g.-evüz 5a-3
g.-eydim22b-10
g.-eyüm 9a-10, 9a-11, 54a-15
g.-gil 41b-6, 53a-17
g.-medük13a-9
g.-meyem 30b-12
g.-mez 57a-4
g.-miş 83a-11
g.-mişdi 56b-2, 86a-5
g.-sün 79a-2
g.-üben 60a-2, 76a-9
g.-üŋ 3b-5, 8b-1, 8b-8, 8b-18, 35b-15, 37a-11, 44a-7, 55b-16, 63b-5, 63b-7, 64a-3, 64b-15, 67a-12, 73a-11, 73b-1, 84b-18, 89a-11
g.-ür 2a-16, 7a-7, 15a-14, 17a-16, 17b-4, 19a-18, 22a-4, 28b-1, 30a-7, 37a-10, 42a-13, 45a-6, 46b-6, 53b-12, 56a-6, 58b-10, 61b-12, 61b-13, 69a-11, 70b-17, 72b-17, 80b-4
g.-ürdi 75a-10
g.-ürem 46b-15
g.-ürler 53b-1

gevde: Gövde, beden
15a-17
g.-den 76a-17
g.-lerinden 80a-6
g.-m 17b-11
g.-müzde 76a-6

gevher: (Far.) Cevher, mücevher
g.-den 36a-6

gey-: Giymek
g.-di 33a-1, 71b-6, 94a-11
g.-diler 73a-3
g.-dügi 57b-13
g.-dügimiz 62a-2
g.-e (geye) 77b-6
g.-er 20a-7
g.-esin32b-14
g.-mez 32b-12
g.-üp 24b-13, 43b-12, 73a-4
g.-ür20a-8, 37a-8, 57a-8
g.-ürdi 12a-7, 20a-1
g.-ürdiler 6b-17, 32b-15, 37a-11, 42b-8
g.-ürem58b-17
g-ürüp53a-2

geydür-: Giydirmek krş. bk. **geyür-**
g.-diler24a-11
g.-mege32b-11

geyür-: Giydirmek krş. bk. **geydür-**
g.-düm43b-13

g.-eler 47a-3
g.-ür 7a-6, 32b-16
gez-: Gezmek
98b-6
g.-er 84a-4
g.-üŋ 29a-10
ġıdā: (Ar.) Besin ,gıda
91b-14
ġıyāṣ: (Ar.) Yardım
37b-11
gibi: Gibi
1b-16, 2a-3, 2a-11, 3b-4, 8a-16, 8b-16, 10a-13, 12b-12, 21b-7, 33a-5, 33b-16, 34b-9, 35b-1, 37a-9, 37a-10, 38a-14, 46a-8, 50b-9, 54a-14, 54b-12, 55b-13, 56a-6, 62a-5, 62b-6, 78b-12, 79a-10, 88a-2, 84a-7, 93a-3, 96a-11
g. (bunuŋ g.) 4b-8, 6b-2, 32b-13, 39b-2
gider-: Gidermek, yok etmek
g.-di 47a-5
g.-ür 35b-2
gir-: Girmek
65b-11
g.-di 15a-15, 20a-12, 20a-13, 27a-7, 28a-13, 33a-13, 37a-6, 49a-11, 50a-4, 70b-16, 77b-12, 84a-8, 85a-15, 93b-8, 94a-17, 95b-10, 96b-6, 98a-7
g.-diler 20b-3, 55a-2
g.-ler 8a-8, 17a-7, 20b-2, 42a-5, 61a-16, 65b-10, 86b-7, 86b-9, 93a-14
g.-dim 59a-4, 59a-5
g.-diŋse 68a-14
g.-e 10b-6, 26a-17
g.-e mi 33a-14
g.-em 50b-4, 78b-1
g.-en 39a-9
g-esin 27a-13, 32b-1, 65b-12
g.-esiz66b-3
g.-eyüm 49b-13, 50b-5
g.-icek 77b-13
g.-iserdür (ucuz g.) 10b-7
g.-meyesin24b-5
g.-meyesiz 65b-3
g.-mez 8b-18
g.-mezem 47a-10
g.-miş 20b-16, 97a-12
g.-mişdi 2a-5, 28a-16
g.-se 36b-2
g.-seŋ 55a-17
g.-üben 27a-12, 27b-3, 41b-1, 47a-9, 65b-5, 66a-2, 68b-11, 77b-9, 96a-14
g.-üp 19a-4, 58b-12, 64a-4, 68b-10, 68b-3
g.-ür 10a-14, 25b-9, 34a-10, 46b-4, 52a-10, 65b-13, 71a-3
g.-ürse 36a-1, 50b-8
gīr: (Far.) Tutma, tutuş
87b-6, 95b-1
giryān: (Far.) Ağlayan
23b-11, 84b-6, 88b-16
g. (çeşm-i g.) 55a-14
g. ėt(d)-
-er 48b-15, 53b-14, 55a-10, 77b-10
-üp 77b-9
-diler 71a-8, 72-5
g. eyle-
-di 48a-6

g. ol-
-asın 78a-8
g.-dan 89a-6

git(d)-: Gitmek, varmak; ulaşmak; devam etmek; yok olmak, ölmek
13b-11, 59a-17, 91b-1
g.-di 8a-12, 79a-9, 87a-6
g.-diler 11a-5, 14a-16, 25b-3, 44a-7, 63b-11, 64a-4, 73a-14, 87a-7
g.-e (gide) 24a-16, 38b-17, 48b-4, 52b-9, 65b-15, 79b-9
g.-e 12b-15, 34a-4, 36b-17, 78a-15
g.-ecek 100a-6
g.-eler 68b-6, 92a-14
g.-elüm 5a-16, 13a-5, 14a-6, 39b-3, 51a-11, 55b-15, 66b-6, 75b-10,81b-3
g.-em 36b-17, 54b-10
g.-en 23b-2, 73a-16
g.-enden (beri) 71a-14, 71b-4
g.-enlere14a-4
g.-er 5a-17, 7b-13, 8a-13, 9a-17, 10a-1, 10b-10, 12b-12, 13b-10, 17b-16, 18b-2, 19a-10, 20b-6, 22a-5, 23a-4, 25a-12, 26b-3, 28a-12, 28a-12, 29b-1, 32b-12, 34a-13, 34b-18, 34b-13, 39a-9, 39b-11, 41a-9, 44b-5, 46a-14, 49b-7, 51b-3, 52b-15, 57a-9, 57b-4, 61b-4, 67b-9, 70b-15, 75a-5, 84a-7, 88a-1, 92a-17
g.-erdi 16a-7
g.-erem 14a-9, 49a-11, 94b-11, 94b-15
g.-eriken 30b-5, 57a-8, 61a-17, 73a-15
g.-erlerdi74a-1
g.-erüz (teferrüce g.) 3b-13
g.-erüz12b-10, 92a-17
g.-esin34b-17
g.-esiz 4b-5, 61a-13, 65a-6
g.-eydim 21a-16
g.-eyüm 9a-16, 27a-6, 77b-1, 97a-3
g.-iken 92b-14
g.-iserem 31a-5
g.-megil27a-15
g.-mek 99a-13
g.-meŋ 24a-1, 24a-2
g.-meye21a-17, 24a-16
g.-meyeler 36b-16
g.-meyesiz 6b-16
g.-mezüz 12b-1,
g.-miş 67b-6
g.-mişiken 63b-12
g.-üben 9b-2, 39a-4, 92a-14
g.-üŋ 29a-1,76b-4,76b-7
g.-üp 1a-7, 1b-4, 15b-14, 21a-4, 21a-9, 24b-15, 61a-16

giz: Giz, sır
g.-iŋi 11b-5

gizle-: Gizlemek
2b-13
g.-di 63b-10, 65a-16, 73a-13, 77a-3
g.-me 3b-1, 35a-9, 45b-9,58a-9,85a-6
g.-medi 3b-8, 53b-3
g.-megil 25b-16, 51b-9,52a-18,53a-7
g.-meŋ 12b-2, 73b-12
g.-meyesin 51b-10
g.-meyüp 63a-9
g.-riseŋ 51b-10

gizlen-: Gizlenmek
g.-diler26a-12

g.-esin 23b-3
gizli: Gizli krş. bk. **gizlü**
g.-dür 69a-7
gizlü: Gizli krş. bk. **gizli**
6b-14, 28b-9, 38a-14,
g.-leri 11b-13
ġomker: (Far.) Adı sanı kaybolmuş
89b-2
göç-: Göçmek; ölmek krş. bk. **göş-**
g.-di 14a-18, 87a-4
g.-diler 16a-15, 18b-18
göçür-: Göçürmek
g.-üŋ 17b-13
gök(g): Gökyüzü, sema; ham
21b-7, 36a-2
g. (sözini) 32b-14
g.-de 10a-13, 85a-11
g.-deki 71a-9
g.-den 10a-17, 10b-13, 21a-14, 45a-9, 52b-12, 52b-8, 54b-5, 56b-4, 58b-8, 97a-13
g.-e aḳ(ġ)-
-a 10b-16
-ar 48a-13
g.-e 7b-15, 19b-4, 22b-3, 31a-11, 45a-5, 50b-11, 51a-17, 51a-18, 52b-9, 57a-5, 60a-2, 84b-9
g.-i 27a-2, 30b-12, 58b-7, 58b-8, 68a-10
g.-ler 15a-17
g.-lere 52b-7
g.-leri 16a-12
gökyüzi: Gökyüzü
g.-ne 87b-6
gög(ü)s: Göğüs, sine
g.-i 34b-12
g.-ime39b-2
gökçek: Güzel, sevimli; taze, körpe
32a-12, 62b-17, 66b-10
gölge: Gölge
g.-ye 83a-11
gölle-: Göl haline getirmek, (kan) birikmek
g.-diler 14b-7
göm-: Gömmek
g.-em 72b-3
gömlek(g): Gömlek, üstlük
g.-e 40b-17
g.-i 83a-4, 83a-8, 83b-12, 83b-4, 83b-5, 83b-6, 83b-9
g.-in 8a-14, 8b-4, 40b-15, 40b-16, 88b-6
g.-ini 6b-17, 7b-11, 7b-12, 85b-1, 86a-5
g.-iŋ 40b-14
g.-ümdür 83a-3
g.-üŋi 72-4, 82b-18
g.-de 8b-6
göndür-: Göndermek; yollamak
g.-meye52a-9
g.-di 79b-7, 87b-7
g.-diler 86b-8, 93b-6
g.-e 61a-14
g.-em72b-3, 92a-13
g.-esin24a-13,54b-10, 93b-2
g.-esiz73a-9
g.-eyüm 24a-10, 73a-10
g.-icek7b-14
g.-iser25a-9
g.-üben 61a-15
g.-üp 7b-14

g.-rür 17b-15, 24b-1, 24b-11, 50a-7, 63b-13,76b-13

gönen-: Gönenmek, sevinmek

g.-di 31b-3

göŋ(ü)l: Gönül, yürek; arzu, istek

13b-3

g.-den 53a-7

g.-i 4a-5, 13a-12, 14b-17, 16b-16, 17a-15, 17a-17, 19b-2, 32a-9, 39a-17, 44a-17, 50a-18, 60b-9, 74b-6, 95b-15, 98b-7

g.-im 23b-1, 79b-6

g.-imi 71b-16

g.-imiŋ 79b-5

g.-in 14a-15, 17b-7

g.-inde 53b-2

g.-inden 34b-13, 90b-10

g.-ine 16b-9, 34a-14, 39b-16, 42a-8, 74b-7, 80a-15

g.-ini34a-14

g.-iŋ 32a-8, 75a-16, 78a-15

g.-iŋizi 61a-14

g.-ler 27a-4, 78a-7

g.-lerde15a-15

g.-lerin 41b-10, 62b-4

g.-ŋ 50b-6

g.-üm 36b-17, 38b-1

g.-ümde 8b-13

g.-ümden 34a-3, 34a-4, 50b-3

g.-ümi 30a-16, 40b-4,50a-3

g.-ümin 8b-15

g.-ümiŋ 78a-13

g.-ümüz 2b-12

g.-ümüzi 73a-9

g.-ünde 3a-1, 7b-6

g.-ünden 38b-9, 85b-3, 93b-11

g.-üŋi 3b-6, 23a-3, 78a-8

g.-üŋüzi 91a-10

g.-üŋüz 80b-11

g-in (ḳodum ise) 15a-9

gör-: Görmek; sezmek, anlamak; erişmek

2b-10, 3b-10, 6b-19, 7a-3, 7b-8, 9a-17, 11a-1, 12a-8, 13b-8, 14a-17, 18b-2, 18b-5, 20b-6, 22a-2, 27a-9, 28b-1, 28b-2, 30a-6, 32a-5, 32a-6, 32b-8, 33a-16, 33a-17, 33b-4, 34a-13, 35a-10, 35a-15, 41a-11, 41a-9, 46a-4, 46b-6, 47b-13, 51b-3, 53b-12, 53b-17, 53b-5, 55a-6, 55a-7, 55a-12, 56a-12, 56a-9, 56b-5, 56b-9, 57b-15, 60b-4, 61b-4, 68a-2, 68a-5, 73a-17, 74b-15, 77a-2, 83b-14, 85b-16, 86b-15, 88a-4, 91a-16, 92a-15, 93a-10, 96b-5, 99a-12

g.-di 3a-13, 5b-11, 8b-18, 10b-13, 11b-16, 14a-3, 14b-2, 16a-9, 16b-3, 22b-16, 22b-3, 29b-5, 29b-8, 34b-12, 34b-7, 48b-9, 49a-2, 51a-9, 53a-10, 53a-14, 57a-12, 60a-10, 62a-8, 67b-6, 69a-4, 71a-5, 81b-15, 82a-16, 83a-13, 84a-10, 84a-9, 86b-6, 88a-13, 88b-7, 90a-17, 93a-1, 93b-1, 94b-13, 94b-2, 96a-12, 96b-6, 96b-9, 97a-2, 51a-12, 82b-18, 97b-8, 97b-9, 98a-3

g.-digi 6b-2

g.-diler (baḳuban g.) 12a-11

g.-diler 11b-14, 12a-13, 18b-9, 20b-2, 20b-4, 26b-1, 40b-17, 43a-2, 61b-1, 67b-11, 67b-7, 97a-8, 73a-5, 74a-

4, 76b-2, 81b-2, 85b-5, 90a-15, 91b-9, 96b-15, 97a-1
g.-dim 23a-10, 72a-8
g.-diyse 3b-9, 52b-3
g.-dügi (vāḳıʿasın bildürelüm) 5a-12
g.-dügi (dişden) 3a-15
g.-dügim (düşümde g.) 26b-6
g.-dügüm 26a-15, 72b-11
g.-dügümi 90a-5
g.-dügüŋ (düş) 51b-1
g.-dük 78b-15
g.-düm (düşümde) 28b-13
g.-düm (gėne g.) 10a-17
g.-düm (yūsufı g.) 31b-2
g.-düm (yüziŋi) 7a-15
g.-düŋ 3a-17, 11b-5, 22b-6, 51a-10, 51b-17, 60b-12
g.-düŋ (idi) 11b-4
g.-e 8b-17, 9b-16, 19a-14, 26a-4, 33b-11, 36b-3, 36b-4, 36b-5, 39b-2, 40b-14, 50a-2, 53a-11, 53a-13, 63a-3, 63b-7, 70b-15, 70b-16, 71b-1, 72a-11, 72a-12, 82b-14, 91b-2
g.-eler 65b-6, 68b-6, 92a-1
g.-eli 69b-4
g.-elüm 3a-17, 20a-17, 70a-3, 70b-4, 92b-1, 92b-2, 97b-14, 96a-14
g.-em 9b-2, 9b-3, 13b-18, 18b-11, 18b-13, 20b-5, 20b-17, 25b-11, 26b-11, 64b-15, 66a-11, 69b-3, 70a-13, 76b-9, 77b-16, 78b-3, 78b-4, 78b-5, 94b-6
g.-en 18b-11, 18b-13, 20b-17, 20b-5
g.-enden (beri) 64a-2, 69b-7, 70a-16
g.-enden 66a-9, 66b-11, 66b-14, 67a-14, 70a-13
g.-esin (anda g.) 6a-18
g.-esin (bunda g.) 6b-7
g.-esin 24a-4, 24b-4, 32b-4, 66a-1, 70a-7
g.-esiz 2a-13, 63b-15, 65b-2
g.-evüz65b-12
g.-eydim 7a-18, 7a-14
g.-eydiŋ63b-1
g.-eyüm 2a-10, 8b-8, 21a-7, 23a-9, 23a-10, 26b-16, 27a-1, 38b-8, 46b-10, 49b-12,49b-18, 53a-18, 70b-8, 70b-9, 95b-7
g.-gil 11b-8, 56b-6, 74b-8, 74b-9
g.-icek 31b-16, 34b-10, 36a-13, 64b-3, 70a-9
g.-icek72b-16, 75a-4
g.-ince 10a-16
g.-me 14a-6
g.-meden 20a-13, 78b-1
g.-medi 7a-1, 45a-4, 74b-13, 98b-11
g.-mediler58a-16
g.-medim 67a-14, 50a-13, 78a-2
g.-medin 25a-8
g.-medüŋ 66a-12
g.-medüm9a-9
g.-mege 22a-14, 27a-1
g.-megil 91a-12
g.-mek 18b-1, 96b-7
g.-memişdi 81b-1
g.-meŋ (gerek) 20b-1
g.-mese 1b-4
g.-meye (idi) 11b-7
g.-meye (idüm) 72b-12

g.-meye 52b-11, 73a-7, 91b-4, 95b-4, 96b-2
g.-düm 2a-11, 33b-16, 51a-15, 51a-17, 64b-4,66a-14,71b-11

göriş-: Görüşmek krş. bk. **görüş-**
g.-diler 7a-16

görk: Güzellik; yüz güzelliği 34a-1
g.-i 47b-13, 53b-13
g.-ine 20a-14

görklü: Görklü, güzel, gösterişli; temiz 2a-16, 7a-14, 9b-14, 10a-10, 18a-16, 20b-8, 22b-6, 22b-7, 23b-6, 24b-9, 24b-13, 29a-7, 42a-1, 44a-18, 47a-12, 47a-3, 50b-18, 53a-2, 61b-1, 62b-12, 63b-15, 64a-9, 66a-9, 66b-10, 66b-11, 67a-14, 69b-2, 71b-11, 72a-2, 72b-10, 77b-14, 78a-2, 79a-7, 86b-15
g. (durur) 47b-12
g. (yüzin) 9b-3, 23a-9, 25b-11, 42b-14, 49b-18
g.-dür 70a-12
g.-meyem 76b-7, 96b-3
g.-meyen 18b-12
g.-meyesin 51a-5, 83b-3
g.-meyince 83b-3
g.-mez 60a-5, 84a-11
g.-mez ol-
-dı 65b-1, 71a-15, 83a-18
-mış 76b-16
-ur 53b-15
g.-mişem (idim) 2a-9
g.-mişdi 87b-9
g.-mişdim 51b-19, 90a-4
g.-mişdüŋ 32a-7
g.-mişem 14a-1, 46b-8
g.-sem33a-2
g.-seydim23a-13
g.-sün 36b-2, 49b-12
g.-sünler 82a-3
g.-üben 5a-14, 15b-15, 18a-1, 25a-4, 32b-12, 33b-13, 40a-6, 49a-4, 60a-6, 64b-1, 67b-1, 77b-12
g.-ündi22b-7
g.-ündüŋ 23a-11
g.-ünen 23a-7
g.-ünenim 26b-14
g.-ünüp 23b-2
g-ünüp 23b-2
g.-ünür 61b-1
g.-üŋ 13b-10
g.-üŋ 40b-7, 40b-14, 65a-17, 58a-15, 68b-12, 80a-14, 82a-6
g.-üŋüz20b-7
g.-üp 8a-15, 12a-1, 17b-14, 18b-10, 21a-7, 23b-5, 28b-12, 31b-5, 38a-16, 40a-12, 40a-5, 60b-12, 66a-17, 71a-16, 77a-4, 79b-17
g.-ür (idim) 51a-8
g.-ür misiz 80b-10
g.-ür 6b-8, 9a-4, 9b-17,10a-6, 11a-7, 14b-4, 16a-16, 16b-4, 20a-8, 22b-15, 25b-10, 26a-13, 28b-5, 30b-6, 37b-3, 37b-4, 37b-5, 37b-5, 37b-6, 39b-9, 39b-13, 40a-13, 40b-17, 46b-4, 48b-8, 49b-7, 51b-6, 54a-10, 57b-15, 58a-11, 58a-12, 58b-15, 60a-5, 61b-12, 61b-3, 62b-11, 66b-7 , 67a-17, 67b-1, 67b-5, 68b-13, 69a-15, 70a-9, 71a-

3, 72b-8, 74b-10, 75a-2, 76a-16, 76b-14, 88a-6
g.-ürdi 92a-2
g.-ürem 7a-12, 46b-14, 51a-13
g.-ürse 12a-1, 18a-16, 33a-2, 35b-14, 36b-16, 45a-14
g.-ürseŋ 23a-14
g.-ürüm 43a-5, 53a-12

görüş-: Görüşmek krş. bk. **göriş-**
g.-diler 82b-9, 86b-13
g.-mege 85a-10
g.-üben 14a-16
g.-üp 85a-12
g.-ür71a-7

göster-: Göstermek, belirtmek; haddini bildirmek krş. bk. **göstür-**
66a-11, 67a-15, 67a-9, 77b-5
g.-di 8a-17, 10a-16, 99a-12
g.-e 72a-9
g.-em 42a-16, 67a-11, 76a-13
g.-en 67a-1
g.-ür 88a-4

göstür-:Göstermek, belirtmek; haddini bildirmek krş. bk. **göster-**
49b-18
g.-di 7b-2
g.-e 9b-3, 59a-9, 59b-7
g.-elüm 5a-14, 6a-11, 6a-15
g.-em (anda g.) 6a-19
g.-em 59b-17
g.-enler 7b-2
g.-esin 42b-2, 59a-8
g.-eyüm 60a-1
g.-iser 42b-3
g.-medi 66a-5
g.-megil 19a-7
g.-üŋ 12a-15
g.-ür 21a-8, 88a-9, 91a-16

göş-: Göçmek
g.-diler25a-11

götür-: Götürmek; yok etmek; kapatmak
g.-diler26a-11
g.-üp 70b-4
g.-ürdi 68a-6

götürül-: Götürülmek
g.-di 5b-7
g.-üp 87a-13

göyün-: Yanmak; kederlenmek
g.-di 53a-15, 53a-16
g.-üp 59a-6
g.-ürem 59a-15

göz: Göz
4a-6, 98b-11
g. ķaķ-
-ar 68b-11
g.-den 16b-9
g.-i 5b-8, 49a-1, 58a-11, 60a-5, 66a-5, 66b-4, 69a-14,76b-16, 83a-2
g.-ile 38b-4
g.-imi 17a-11
g.-imiŋ 79a-9
g.-imüz 3a-16, 69a-4
g.-in 9b-3, 16b-2, 37b-3, 545b-17, 9a-6
g.-inden 51b-5
g.-ine 2a-6, 5a-4
g.-ini 48a-6
g.-inüŋ 26a-5, 83a-3, 85a-14
g.-iŋ 69b-1
g.-ler 36a-7

g.-leri 4a-5, 8a-11, 22a-11, 36a-6, 48b-18, 53b-15, 63b-2, 71a-2, 71b-1, 83a-18, 84a-11, 85b-3, 49a-19, 71a-15, 82a-15
g.-leridi 88a-9
g.-lerim 79a-9
g.-lerimiŋ 4a-7
g.-lerimüz 69b-15
g.-lerin 12a-10, 48b-15, 71a-8, 77b-9
g.-lerinden 4a-6, 5b-3, 33a-5, 48b-16, 57b-10, 61b-5, 89a-2, 90b-2, 97a-11
g.-lerini 72-5
g.-lerinüŋ22b-13, 22b-5, 69a-1, 85b-6
g.-leriŋ 71a-14
g.-leriŋe 35a-3
g.-leriŋi 38a-12, 61b-6
g.-lerüzi 85a-10
g.-üm 2a-18, 38b-5, 59b-4, 65b-1, 78a-18, 97a-14
g.-üme (sür) 38b-8
g.-ümüŋ 8b-13
g.-üŋ 84b-12
g.-üŋle 11b-4
g.-üŋ (oldı) 57a-16
g.-ine 60a-4, 85b-2, 85b-2, 79b-13, 96b-13

gözet(d)-: Gözetmek, izlemek; korumak; ummak
g.-üben 28b-1
g.-ür 33b-8, 59a-10, 71b-4
g.-ürler 91a-6

gözgü: Ayna
g.-de (gördüŋ g.) 11b-5

gözsüz: Kör
g. (idi) 57b-16
g. ol-
-dı 63b-3
-dım 58b-3, 59a-3
-mış 59b-11, 59b-16
g.-lere 67a-1

gūş: (Far.) Dinleme, işitme
g. eyle-
-di 44a-10, 94b-17

güç(c): Güç, takat; zor; eziyet
g.-i 89b-15
g.-üm 13a-13
g.-ümüz 51a-11, 78b-15
g. et-
-miş 53a-4
g. eyle-
-di 53a-3, 53a-18
g.-le 71b-11
g.-leri 75b-17

güçlü: Güçlü, kuvvetli
51a-14

güher: (Far. gevher) Gevher, mücevher
g. (kān-ı g.) 1b-3, 92a-10

gül-: Gülmek; sevinmek; alay etmek
g.-diler 7b-9
g.-düŋ 64b-3, 67a-6
g.-e (güle) 31b-13, 67a-12, 69a-11
g.-e 27a-14, 52b-13
g.-elüm 4a-4
g.-em 46b-18
g.-er 6b-19, 48a-17, 51a-6, 64b-1, 64b-1, 89a-2
g.-er (iken) 64b-2
g.-ersin 31b-13

g.-mediŋ 67a-7
g.-mek 4b-2, 75a-3
gül: (Far. gūl): Gül
4a-3, 8a-16, 8b-14, 17b-9, 26b-11, 34a-16, 34b-9, 35a-5, 35a-8, 35b-1, 38a-5, 48b-18, 50a-4, 50b-5, 57b-7, 66a-14, 69b-12, 71a-5, 79a-10
g.-e 23b-13, 67b-17, 74b-4
g.-i (kūy-ı g.) 26b-7
g.-i 43a-19
g.-ler 32a-17, 69b-13
g.-leri 60a-8, 76b-5
g.-lerini 41b-14
g.-lerüŋ 35a-4
g.-üŋ 60a-18
g.-üm 26a-2,35a-2
g.-ümi 26b-8
g.-ümüŋ 26b-8
güldür-: Güldürmek
g.-en 66b-15
g.-ür 9b-11, 19b-12, 55a-10
gülgūn: (Far.) Gül renkli
88a-11
gülistān: (Far.) Gül bahçesi
g.-ı (yūsuf) 41b-14
g.-da 35a-2, 41b-13
g.-ın 41b-12
g.-ına 26b-8, 38a-5
gül-i‘ẕār: (Far.+ Ar.) Gül yanaklı
g. (idi) 22b-12
gül-zār : (Far.) Gül bahçesi
95a-9
g. eyle-
-düŋ 6a-5
g. ol-
-ur 18b-15
gümān: (Far.)Sezme, şüphe
g. (bedr-i g.) 38b-10
güm-rāh: (Far.) Yolunu şaşırmış, yoldan sapmış
g. eyle-
-edi 74a-14
g.-ına 72a-16
gümüş: Gümüş
13a-9, 25a-9, 36a-11, 36a-2, 36a-7, 38b-8
g.-den 36a-4, 35b-17
g.-i 13a-9, 34a-11
gün: Gün; güneş; gündüz
7b-7, 8a-7, 11a-6, 14b-2, 20b-4, 20b-6, 25b-12, 27b-4, 28b-2, 28b-3, 37a-1, 44b-10, 44b-9, 46b-18, 47b-1, 48b-17, 49a-1, 51b-5, 54a-9, 57a-5, 57a-7, 65b-13, 71b-15, 73a-1, 74a-8, 74b-10, 82b-16, 87a-4, 89b-5, 93a-13, 94a-13, 99a-11
g. (bir g.) 2a-5, 45b-5, 46b-7, 50b-11, 56b-18, 56b-8,5 8a-12, 59b-7, 71a-16, 83a-11, 91a-4
g. (bu g.) 35a-12, 51a-4, 59a-16, 61b-7
g. (dün g.) 38a-16, 46a-12, 53b-14, 55a-10, 59a-15, 61a-16, 64b-16, 71a-12, 71a-15, 71b-3, 79b-1, 79b-2, 84b-5
g. (her g.) 6b-5, 68a-17, 17b-5, 31b-7
g. midür 8a-4
g.-e 18a-14, 77b-10
g.-i 11b-4, 16a-14, 21b-7, 60b-10
g.-idür 4a-3

g.-ler 4b-7
g.-lere 62b-5
g.-leri 11a-2
günlik: Günlük
95b-14, 96a-1
günāh: (Far.) Günah; suç
41b-5, 100a-1
g. et-
-meyen 41a-4
-se 41a-5
g. eyle-
-di 74a-14
g.-ı 100a-12
g.-ım 15a-12, 41b-5
g.-suz 41a-1
günāhkār: (Far.) Günahkar, günah sahibi
48a-10
g.-uz 82a-13
gün-be-gün: (T+ Far.) Günden güne
92a-9
g.-de 32b-9, 47a-3, 73a-15
g.-den 18b-18, 19a-8, 38b-12, 44a-8, 44a-17
gündüz: Gündüz
27a-15, 55a-13, 72b-15
g. (dün g.) 71b-13
g. (gėce g.) 34a-7, 43b-2, 45b-15, 58a-18, 71a-17, 79b-8, 86b-7, 87a-7
g.-e 71b-4
g.-in16b-10
güneş: Güneş
8b-14, 10a-13, 10b-5, 12a-7, 16b-5, 19a-11, 29b-9, 50b-9, 91b-8
g. (ay g.) 2a-12
g. doġ-
-ar 10a-17
g. ṭoġ-
-dı 8a-17, 15a-13, 15a-16
g.-de 29b-9
gürle-: Gürlemek
g.- di 15a-17
gürz:(Far.)Eskiden silah olarak kullanılan uzun saplı, büyük demiz topuz
g.-ini 68a-2
güt(d)-: Gütmek; peşinden gitmek
g.-er 33b-16
g.-erdim 4a-11
g.-erem 38a-16
g.-mişdi 2a-3
gütdür-: Güttürmek
g.-ür 35b-3
güvegi: Güvey, damat
g.-miz 25a-17
güzīn: (Far.) Seçilmiş, seçkin
23a-2, 82a-7, 87a-17

H, Ḥ, Ḫ

ha: Sürekli, durmadan
45b-15, 49a-3
ḫabbāz: (Ar.) Ekmekçi
47a-18, 47a-10, 47a-7
ḫ.-ı 47b-1
ḫ.-uŋ 47a-5
ḫaber: (Ar.) Haber; bilgi
1b-6, 1b-10, 2b-6, 9b-2, 22b-5, 25a-2, 26a-6, 32a-9, 34b-1, 45a-17,b- , 46b-14, 50a-5, 50b-3, 64b-17, 75b-12, 78a-7, 80a-2, 81a-11, 85a-16,

85b-11, 85b-4, 89b-2, 91a-4, 91b-17, 92b-6, 97a-4, 98a-15, 98b-13, 99b-4
ḫ. (durur) 50a-1
ḫ. eyle-
-diler 29b-3, 80b-1
-yelüm 35b-12
ḫ. ışmar-
-ladı 49b-14
ḫ. ṣor-
-am 71b-10
-ar 31b-8, 71a-11
-arsın 49a-8
-dı 33b-3
ḫ. söyle-
-medi 3b-5
-r 13b-2
-yesin 31a-15
ḫ. vėr- 31b-13
-di 83a-7, 85b-14, 85b-17
-diler 96a-15, 96b-15
-e 47b-8, 50a-3, 56b-8, 62a-16
-em 70a-17
-esin 31a-14
-eyüm 78a-6
-gil 94b-14
-iŋ 96a-13
-medi 30a-14, 48b-11
-üŋ 64a-14, 64b-8, 80a-4
-ür misin 49a-15
-ür 30a-12, 34a-17, 45b-5, 49b-15, 50a-1, 76b-14, 80a-1
ḫ.-den 2b-6, 34b-1, 78a-8, 96a-15, 98a-15
ḫ.-im 49a-5, 49b-13
ḫ.-in 5a-6, 48b-13, 50a-2
ḫ.-ini 79b-10, 85a-1
ḫ.-iŋ 52b-1
ḫaber-dār: (Ar.) Haberli
94b-12
ḥabīb: (Ar.) Sevgili; dost
ḥ. ėdin-
-e 56b-11
ḥ. ol-
-uban 57a-11
ḫabīr: (Ar.) Haberi, bilgisi olan
28a-1, 56b-5, 83a-6, 83a-11
ḫ. (şāh-ı ḫ.) 83a-2
ḫacālet: (Ar.) Utanma, utanç
90b-10
ḫ.-den 81b-3, 82a-11, 82a-16, 82a-3
ḥācer: (Ar.) Hz. İbrahim'in eşi ve Hz. İsmail'in annesi
ḥ.-üŋ 73b-9
ḥācet: (Ar.) İhtiyaç; dua, istek
99b-17, 98a-9
ḥ.-i 6b-3
ḥ.-im 12a-5, 15a-12, 19b-1, 36b-12, 50a-16, 54b-8
ḥ.-in 19b-1, 66b-18
ḥ.-leri 12a-4
ḥ.-üŋ 28a-3, 36b-13
ḥācib: (Ar.) Eskiden devlet büyüklerine verilen bir unvan
ḥ.-ler 86b-13
ḥ.-lerinden 86b-4
ḫacīl: (Ar.) Utanmış
96a-18
ḫaç: (Far.) Haç, istavroz
ḫ.-a 53b-2
ḫ.-ı 33b-4

ḫādī: (Ar.) Hidayet eden; önde giden
61a-2
ḫādim: (Ar.)Yardımcı olan; hizmetçi
ḫ.-ler (durur) 96a-12
ḫ.-ler 96a-15, 96b-15
ḫafīf: (Ar.) Hafif; basit
62a-8
ḫaḳ(ḳ): (Ar. haḳḳ): Allah; adalet; hak
17a-12, 19a-9, 19b-4, 22a-1, 31a-8, 40b-13, 72a-8, 73b-13, 82a-9, 82b-5, 82b-6, 83b-4, 84a-12, 87a-3, 90a-11, 91a-10, 91a-13, 91b-17, 92a-12, 94b-16, 95b-5
ḫ. (cebrāʾīl-i ḫ.) 59b-10
ḫ. (çalab) 85b-2, 88b-11
ḫ. (çalabdan) 45a-9, 91a-17
ḫ. (çalap) 4b-7, 15b-18, 52b-12
ḫ. (teʿālā) 16b-7
ḫ. (teʿālānuŋ) 88a-15
ḫ. (yolına) 6a-1
ḫ. mıdur33a-16
ḫ.-a 7a-15, 7b-3, 15b-4, 19a-16, 47a-17, 61a-1, 82a-14, 82b-8, 83b-1, 90a-2, 90a-5, 92a-7, 94b-3, 94b-7, 99a-14
ḫ.-çün 3b-1, 3b-2, 3b-3
ḫ.-dan (ḫatm-i ḫ.) 97b-1
ḫ.-dan 9a-18, 32b-7, 59b-10, 91b-13
ḫ.-dur 94b-15
ḫ.-ı 1a-8, 30b-12, 31a-17, 47b-5, 54a-5, 54a-15, 64b-7, 73b-8, 73b-9, 73b-8, 73b-10, 82a-10, 83b-14, 90a-17, 91b-14
ḫ.-ıçün 6a-4, 83b-2
ḫ.-ın 15a-10
ḫ.-ına 92a-4
ḫ.-ından 53a-4
ḫ.-ını 6b-16
ḫ.-ıŋ 59b-7, 87b-14
ḫāk: (Far.)Toprak
77a-7
ḫ.-a 94a-13
ḫ.-i 88b-12
ḫaḳık (Ar. ʿaḳīḳ): Değerli bir taş
44a-3
ḫaḳīḳat: (Ar.) Hakikat, gerçek
13b-2, 47a-8, 82a-11
ḫ.-dür 83a-8
ḫākim-i muṭlaḳ: (Ar.) Allah
7b-13
ḫakīm: (Ar.) Hakim, hükmeden
10b-10
ḫ.-i (raḳīb) 67b-11
ḫ. ol-
-a 87b-10
ḫ.-i 66b-17
ḫaḳīr: (Ar.) Zavallı, değersiz
59b-11, 62a-8, 81a-8, 94a-2
ḫ. ol-
-dı 63b-12
ḫāl: (Ar.) Hal, tutum, davranış; güç, takat
26a-14, 31b-12, 42a-10, 48a-14, 91a-6
ḫ. (durur) 19b-13
ḫ. ėt(d)-
-e 40b-9
ḫ.-de 26b-1
ḫ.-de (durur) 8a-14
ḫ.-den 40b-11, 40b-12

ḥ.-i 9a-16, 9b-17, 31b-6, 44a-10, 51a-7, 80a-8, 83a-16, 96b-15, 97a-1, 97b-14
ḥ.-i (vaṣf-ı ḥ.) 83b-10
ḥ.-i (cihān) 97a-5
ḥ.-in 5b-13
ḥ.-im 20a-11, 40b-7, 43a-6, 50a-8, 50b-18
ḥ.-imi 59a-16, 99b-17
ḥ.-imüz 41a-11, 68b-12
ḥ.-imüze 40b-10
ḥ.-in 35a-11, 47b-7, 48a-13, 54b-1, 85b-14
ḥ.-inden 13b-17, 21b-1, 27a-7, 36b-11, 51b-9, 66a-7, 83a-6
ḥ.-ine 2a-4, 88b-7
ḥ.-ini 9a-8, 23b-7, 34b-10, 47b-6, 71a-13, 76b-10, 82b-10, 82b-17, 85b-15, 89a-7, 90b-7
ḥ.-iŋ 69a-16, 81a-6, 84b-4
ḥ.-iŋiz 63a-9, 69a-3, 63a-4, 73a-11
ḥ.-ler 8a-4
ḥ.-lerin 63a-3, 63b-10, 92b-2
ḫ.-lerinden 61b-10
ḥ.-lerini 33b-8, 67a-5
ḥ.-ince (ḥāllü ḥ.) 20b-10
ḥ.-ümi23b-8
ḫ.-ümüz25b-17
ḥ.-üŋ 34b-8

ḫalāṣ: (Ar.) Kurtulma, kurtuluş
ḫ. eyle-
6a-7

ḫāla: (Ar.) Hala
ḫ.-sı 82b-11
ḫ.-sıyla 90a-1

ḫāliḳ: (Ar.)Yaradan, Allah
72a-13, 100a-14
ḫ. (allāh ḫ.) 10a-16
h.-a 5b-11, 49b-17, 60b-17, 71a-10, 82b-12, 89a-8, 89b-17
ḫ.-i 16a-11
ḫ.-ine 95b-15

ḫālı: (Far. ḳālī): Halı
ḫ.- lar 36a-7, 68b-7

ḫalīf: (Ar.)Birinin yerine geçen
ḫ.-üŋ 5b-17

ḫalīl: (Ar.) Sadık, içten dost
26b-16, 96a-7, 96a-9, 96a-18
ḫ.-e 6a-5
ḫ.-iŋ 97b-6

ḫalīlu'l-lāh: (Ar.) Allah'ın sevgilisi anlamında Hz. İbrahim için kullanılan unvan
97b-2, 99a-8
h.-a 94b-11, 95a-3, 95b-11

ḥalīm: (Ar.) Yumuşak tabiatlı, sakin; Allah'ın sıfatlarından
15a-8, 98a-17

ḫalḳ: (Ar.) Halk; ahali; insan topluluğu
2b-15, 2b-17, 28b-9, 29b-5, 30b-1, 53b-16, 62b-10, 98b-11
ḫ.-a 84a-10, 91b-16
ḫ.-ı 2b-16, 3a-2, 9b-11, 25b-8, 28a-7, 29b-7, 36b-15, 52b-10, 56b-15
60a-3, 87a-15, 87b-7
ḫ.-ın 66b-4, 86b-2
ḫ.-ına 55a-9, 97b-7
ḫ.-ını76a-11
ḫ.-ıŋ 67a-2

ḥalḳa: (Ar.) Halka

ḥ. ol-
-up 3a-14
ḥall: (Ar.) Çözme, çözülme
ḥ. eyle-
-gil 27a-5
ḥ. eyle-
-yen 27a-4
ḥallü: (Ar.+T.) Halli
ḥ. (ḥālince) 20b-10
ḫalvet: (Ar.) Kapalı, ıssız bir yerde kalma; kapalı ve ıssız yer
20a-15, 33b-6, 37a-13, 60b-2, 70b-16, 77b-11, 85a-14, 89b-6
ḫ. ol-
-up 60a-3
ḫ.-de 39b-2
ḫ.-e 27a-7
ḫ.-inde 27b-2, 94b-7
ḥamd: (Ar.) Hamd, övgü
47a-14, 71a-10, 89a-8
ḥ.-ın 17b-2
ḥammāl: (Ar.) Hamal
44a-7
ḥammām: (Ar.) Hamal
ḥ.-a 57b-6
ḫān: Kağan, hükümdar
ḫ.- ım 19a-12
ḫ.-ına 92b-12
ḥancer: (Ar.) Hançer
ḥ.-ile 24a-5
ḫandān: (Far.) Gülen, neşeleri
ḫ. (rūḥ-ı ḫ.) 55a-14
ḫande: (Far.) Gülme
ḫ.-sin 67a-6
ḫāne: (Far.): Ev, hane
ḫ.-dür 96b-14
ḫ.-ler 89b-6
ḫ.-si 82a-12
ḫ.-ye 89b-8
ḫānumān: (Far.) Evi bark; yuva
12a-13, 55b-15
ḫ.-ım 30b-2
ḥaps: (Ar. ḥabs) Hapis
40a-17, 40b-1
ḥ.-e 43b-5
ḥar: (Ar.) Yakıcı, sıcak
78a-7
ḫarāb: (Ar.) Harap
92a-1
ḫ. ol-
-dı 93a-13
ḫarāc: (Ar.) Haraç, vergi
93b-14
ḥarām: (Ar.) Haram, yasak
17a-1, 37b-17
ḥ. ol-
-dı 4a-15
ḥ.-dan 46a-17, 46b-1
ḥ.-ı 17a-1
ḥarb: (Ar.) Harp, savaş
ḥ. et(d)-
-en 88a-2
ḫarc: (Ar.) Haraç
ḫ. eyle-
-dim 39a-5
ḥarf: (Ar.) Harf; söz
ḥ.-i (ṣavtla) 7b-18
ḫarīf: (Ar.) Yemiş toplayan
37a-6
ḥarīr: (Ar.) İpek

25b-6
ḫ. (dībāc-ı ḫ.) 57b-13
ḫarman: (Far.) Harman
ḫ.-dadur 65b-14
ḫāṣ: (Ar. ḫāṣṣ) Has, seçkin
52b-4, 81a-14
ḫ. (ʿām) 11a-3, 18b-3, 52b-13, 57a-6, 89b-13, 91b-4, 91b-12
ḫ. (ʿāma) 91b-6
ḫ. (ʿāmı) 98a-8
ḫ.-ı 82a-12
ḫ.-ın19b-3
ḫased: (Ar.) Kıskançlık
1b-11
ḫ.-i 13b-10
ḫāṣıl: (Ar.) Meydana gelen, olan
ḫ. ėt(d)-
-e 34b-3
ḫ. eyle-
98a-14
ḫ. ol-
-a 32b-1
-dı 97a-17
ḫ.-a 3a-9
ḫ.-ı 86b-7
ḫasret: (Ar.) Hasret, özleme; üzüntü
70b-14, 88a-5, 96b-13
ḫ. ḳal-
-am 78b-1
ḫ. ol-
-mışam 19a-15
ḫ.-idüm 96b-11
ḫ.-ile 83a-18
ḫ.-im 70b-7
ḫ.-ime 72a-10
ḫ.-iŋdür 66a-1
ḫ.-iyle 92a-3
ḫ.-le 82b-3
ḫ.-leri 66b-15
ḫasta: (Far. ḫaste) Hasta
ḫ. ol-
-up 34b-5
hāşā: (Ar.) Haşa, asla
9a-12, 14b-16, 17b-9, 19a-11, 21a-11, 40b-2, 40b-3, 48a-11, 54a-13, 59a-4, 73b-11, 73b-6, 74b-17, 74b-5, 79a-16
ḫāşi: (Ar.) Kavim, halk, millet
89b-4
ḫaşmet: (Ar.) Görkem
ḫ.-i 89b-17
ḫaşr : (Ar.) Toplama, bir araya gelme
91b-17
ḫ. (neşr) 43b-7
hātif: (Ar.) Tellal
h.-den 41b-9
ḫatm: (Ar.) Hatim, Bitirme
100a-11
ḫ. (duʿā-yı ḫ.) 99a-15
ḫ.-i (ḫaḳdan) 97b-1
ḫātūn: (Far.) Hatun
23a-2, 23b-8, 27b-4, 27b-8, 28b-17, 29b-1, 32a-12, 33a-8, 35b-10, 42a-7, 43a-8, 71a-12, 84b-11
ḫ. (idi) 22a-9
ḫ.-a 23b-7, 29a-1
ḫ.-ı38a-8
ḫ.-lar 42b-3, 43a-1, 43a-7, 43a-20
ḫ.-lara42b-14
ḫ.-ları 42a-5, 42b-4, 60b-11

ḫ.-larını 42a-15
ḫ.-umuz 25b-4
ḫaṭā: (Ar.) Hata, suç
70b-10, 100a-4, 100a-8
ḫ. ḳıl-
-dum 15a-9
ḫ.-m (sehv-i ḫ.) 100a-9
ḫāṭır: (Ar.) Düşünme; anımsama; sevgi
ḫ.- ın 95b-8
ḫ.-ların86b-14
ḫaṭ: (Ar. ḫaṭṭ) Hat
ḫ.-ṭı 39b-14
havā: (Ar.) Hava
h.-da (yėl-i h.) 68a-6
h.-ya 93a-7, 93a-16
ḫavf: (Ar.) Korku
39b-7
ḫ.-i (allāh) 98a-5
ḥavż: (Ar.) Havuz
89b-7
hay: Aman, hey; eyvah
11b-14
ḥayā: (Ar.) Utanma; çekinme
39b-7, 84a-6
ḥ. (ṣabr-ı ḥ.) 6a-3
ḥ.-sından 96a-18
ḫayāl: (Ar.) Hayal
ḫ.- ini 53b-18
ḫ.-udur29a-7
ḥayāt: (Ar.) Hayat; yaşam
89a-10, 99a-4
ḫayber: (Ar.) Hayber kalesi
ḫ. (ḳalʿasın) 68a-8
ḫ.-e 68a-8
ḥaydār: (Ar.) Cesur; Hz. Ali'nin lakabı
ḥ.- a 68a-7
ḥayf: (Ar.) Haksızlık, zulüm
26b-7, 26b-9, 31a-1
ḥ. ėt(d)-
-er 57b-11
ḥ.-ı (ḥazīn) 57b-11
hāy hūy: (Far.) Gürültü, şamata
87b-6
ḫāyin: (Ar.ḫāʾin) Hayin
h. (durur) 40a-15
ḫ.- isem 40b-7
ḫ.-i 40a-15
ḫayli: (Far.) Hayli, çok sayıda
84a-9, 98a-2
ḫayr: (Ar.) İyilik, hayır; yararlı
1a-5, 2b-6, 84a-11
ḫ. (durur) 19b-13
ḫ. ol-
-a 2a-7, 2a-10
-dı 90b-10
ḫ.-a 77a-11
ḥayrān: (Ar.) Hayran; şaşkın
20b-17, 82a-16, 97a-3
ḥ. (durur) 33a-3
ḥ. et-
-diler 93a-18
ḥ. (idi) 20a-14
ḥ. (iken) 57a-17
ḥ. ḳal-
-alar 35b-14
-dı 90a-8
-ur 25b-10, 40a-2
ḥ. ḳıl-
-aydı 22a-13
ḥ. ol-

-a 36a-1, 36a-13
-alar 36b-16
-dı 91b-10
-dılar 18b-9
-uban 36b-3, 40a-5
-up 22b-18, 27b-5, 32b-5, 61b-16, 61b-2, 67b-2
-ur 3b-6, 16b-4, 18b-1, 18b-10, 19a-4, 20b-17, 30a-10, 42b-17, 60a-6
ḥ. (ṭurur) 29b-6

ḥayrāt: (Ar.) Hayır işleri
ḥ.-ı (dīvāne) 23b-1

ḥayret: (Ar.) Hayret; şaşkınlık
91b-16
ḥ.-de 31b-17, 65b-17

ḫayr-ü'l-beşer: (Ar.) İnsanın hayırlısı , Hz. Muhammed (a.s.)
1a-14

ḥayvān: (Ar.) Hayvan; canlı
55b-11, 55b-12
ḥ. ol-
-a 43a-13

ḥayy: (Ar.) Ezeli ve ebedi hayat sahibi olan Allah
88a-4, 94b-3, 98a-10

haẕā: (Ar.) Bu; şu
11b-17

ḫazān: (Far.) Sonbahar
ḫ.-a 80a-17

ḥāẕır: (Ar.) Hazır
ḥ. (durur) 33b-7
ḥ. et-
-diler 99a-14
ḥ. ḳıl-
-uŋ 42b-11
ḥ. ol-
11a-16, 26a-3
-dı 10b-10, 37a-1, 88b-5
-urlardı 56b-16
ḥ. ṭut-
-uŋ 16a-5

ḥazīn: (Ar.) Üzüntü veren; acıklı
19b-7, 83b-15
ḥ. (ḥayf-ı ḥ.)57b-11
ḥ. ėt(d)-
-esin 2b-3
ḥ. ol-
-ma 23a-2

ḫazīne: (Ar.) Hazine; servet krş. bk. **ḫazīne**
31b-14, 37a-2
ḫ.-de 30a-8
ḫ.-sine 31b-3
ḫ.-yi 31b-11, 31b-15

ḫaẕīẕ : (Ar.) En aşağı
11a-16

ḫazne: (Ar. ḫazīne) Hazine krş. bk. **ḫazīne**
30a-12, 31b-16
ḫ.-de 31b-8, 31b-9
ḫ.-mi 32a-2
ḫ.-ŋe 31b-17
ḫ.-si 78a-10
ḫ.-ye 31b-9
ḫ.-yi 31a-2

ḫazne-dār: (Ar.+Far.) Bir hazineyi bekleyen ya da yöneten kişi
31b-9, 31b-11, 31b-12, 31b-13,31b-8
ḫ.-ın 54b-9

ḫaznedārlıḳ: (Ar.+Far.+T.) Haznedarlık
54b-12

ḥażret: (Ar.) Hazret; saygı duyulan kişi
8a-17
ḥ.-e 6a-8, 59b-13, 100a-3, 100a-9
ḥ.-inde 86b-4, 91a-11
ḥ.-inden 91a-13, 94b-5
ḥ.-ine 83b-9, 90b-13
ḥ.-iŋe 82a-14, 100a-6
ḥażret-i yaʿḳūb: (Ar.) Hz. Yakup peygamber
ḥ.-i (yaʿḳūba) 90a-16
ḥ.-i (yaʿḳubla) 86b-13
hebā: (Ar.) Boşa gitme
h. ḳıl-
-maġıl 65a-8
h. ol-
-dı 8a-10
hefde: (Far. hefte) Hafta
24a-14, 91b-12
h.-de 91b-11
h.-ye 91b-3
ḥekīm: (Ar.) Hekim, doktor
34b-13, 34b-16, 34b-7, 34b-11
ḥ.-e 34b-17
ḥ.-ler 44b-2, 44b-4
helāk: (Ar.) Yok olma, tükenme; aşırı derecede yorulma
h. eyle-
-di 68a-1
h. ol-
-dı 90b-14
-urlar 81b-16
ḥelāl: (Ar.) Helal; nikahlı olan eş; yasal
37b-17, 67b-10, 82b-1
ḥ. eyle-
-di 23a-1
ḥ. ḳıl-
-dı 60a-14
ḥ. ol-
-dı 60b-15
-ur 60a-14
ḥ.-den 38a-9
ḥ.-e 46a-16
ḥ.-iŋ 71b-12
ḥ.-isin38b-3
ḥelāllıḳ: (Ar.+T.) Helallik
ḥ. dile-
-yem 14a-2
hele: (Far.) Hele, özellikle; sonunda; hiç olmazsa
8b-18, 13a-9, 14a-14, 25a-9, 48a-12, 49a-12, 61b-10, 66a-14, 67a-6, 77a-11, 77b-15
ḥelvā: (Ar. ḥalvā) Helva
61b-14, 62a-9, 62b-5
hem : (Far.) Hem; özellikle; zaten; bir de
1a-4, 1a-10, 1a-14, 2a-13, 2a-17, 3a-16, 4a-6, 4a-14, 5a-15, 5a-16, 6a-10, 7a-18, 7b-9, 9b-8, 10a-4, 10a-8, 10b-11, 11a-15, 15b-14, 16a-1, 16a-11, 16a-13, 16a-14, 16b-9, 19a-12, 20a-3, 21b-15, 22a-15, 22a-8, 22a-9, 23a-15, 23b-14, 25a-17, 26a-6, 26b-1, 28a-6, 28b-4, 29a-13, 29a-13, 29b-11, 33a-10, 34a-12, 34a-17, 34a-4, 34a-5, 36a-10, 36a-12, 36a-13, 36a-4, 36a-7, 36b-14, 36b-17, 37a-16, 38a-10, 38a-13, 38a-9, 39b-7, 41a-11, 41b-17, 43a-19, 44b-16, 45a-8, 45b-14, 49a-19, 50a-12, 50a-13, 50b-9, 53b-16, 55b-13, 56a-15, 56a-17,

56b-14, 56b-7, 57a-6, 57b-5, 59a-15, 62b-17, 62b-9, 63b-6, 65a-10, 65b-16, 67a-12, 69b-13, 69b-15, 70a-6, 70b-4, 71b-17, 71b-4, 71b-5, 72-4, 73a-7, 77a-14, 77a-15, 77a-5, 79a-1, 79a-7, 80a-12, 81a-3, 81a-7, 82a-10, 83a-3, 83a-9, 84a-15, 84b-10, 85b-3, 85b-12, 85b-17, 86a-5, 86a-10, 87a-5, 87b-4, 88b-1, 88b-14, 89b-7, 90a-12, 90b-17, 90b-4, 95a-10, 95a-4, 95b-12, 97a-7, 97b-11, 97b-17, 98a-13, 98a-3, 99b-12

hemān: (Far.) Hemen, o anda; öylece
5a-17, 8b-11, 13a-6, 15b-7, 22a-2, 25b-1, 29b-3, 70a-15, 81a-17, 83b-9, 84a-8, 84a-9, 85b-16, 86b-16, 87a-2, 87a-4, 91a-2, 91b-10, 91b-15, 92a-7, 93a-6, 94a-13, 94a-6, 94a-9, 96a-3, 96b-4, 97a-7

hem-ān-dem: (Far.) Hemen; o anda
91b-5, 95b-17

hemīn: (Far.)Her zaman, bu şekilde
83a-8, 96a-2

hemīşe: (Far.) Her zaman, daima
37a-17

hem-rāh: (Far.) Yoldaş
16b-8
h. (idi) 22a-10
h. ol-
-a 61a-2
-sun 41b-7
h.-ım 84b-15
h.-ıŋuz 16b-5

henüz: (Far.)Henüz, az önce
7b-17, 10b-15, 60b-4, 65a-5, 71a-12, 78a-4, 78a-5

hep: Hep, bütün; her zaman
8a-9, 16a-10, 23a-15, 30b-2, 36a-17, 36b-14, 37a-12, 43a-17, 43b-14, 44a-6, 47a-6, 47a-8, 47b-3, 52a-1, 52b-14, 53b-13, 54a-7, 55b-13, 56a-3, 59a-13, 67a-15, 68b-15, 73b-1, 73b-2, 74a-6, 75b-10, 75b-16, 76a-15, 76a-5, 76b-1, 76b-5

her : (Far.) Her; hepsi
2a-14, 5a-11, 6b-9, 9a-8, 9a-18, 17a-3, 25a-1, 32b-10, 43a-15, 46a-10, 46a-12, 46a-9, 54a-5, 55a-2, 56a-11, 57a-4, 65b-10, 69a-14, 75a-11, 83b-16, 86b-17, 87b-10, 88a-3, 88a-6, 90a-10, 90a-12, 99b-1, 100a-15
h. (dem) 43a-5, 86b-14
h. (gėce) 36a-11,36a-12
h. (gün) 6b-5, 68a-17
h. (ḳanḳı) 37b-3
h. (kim) 17a-12, 28a-2, 33b-5, 43a-13, 46a-12, 46a-13, 46a-7, 46a-8, 46b-1, 72a-15, 82a-10, 82b-13
h. (kime) 65b-14, 84a-13
h. (ne) 1a-3, 14a-7, 32b-7, 87a-12
h. (neyse) 40b-15, 40b-16

her bir: Herbiri, çeşitli
1a-9, 1a-10, 28a-11, 62b-12, 67b-14, 89b-3,93a-5, 99a-2, 99b-15
h.-i 2a-11, 3b-10, 5b-2, 8a-8, 20b-10, 24a-16, 25a-16, 42b-12, 42b-15, 42b-16, 42b-17, 43a-7, 44b-5, 46b-17, 51a-14, 51a-15, 61b-16, 63b-12, 64a-7, 68b-6, 75b-8, 76b-5, 85b-8, 87b-

16, 92a-14, 93a-15, 93b-2, 93b-7, 93b-8, 95a-5
h.-imüz 12b-3
h.-rimüze 66b-2
h.-in 73a-4
h.-inden 30a-1
h.-ine 1b-9, 24a-13, 24b-1, 37a-2, 42a-15, 42b-7, 45a-3, 86a-12, 92a-13
h.-ini 61b-13,76b-17
h.-inüŋ 42b-1, 42a-16, 42b-9, 45a-14, 47a-1, 65a-13, 68b-13, 73a-1, 74a-4, 80a-6
h.-iŋüz 66b-3, 65b-4, 75b-4, 92a-12
h.-isi 7b-8, 24a-8, 24a-9, 27b-11, 29b-6, 31a-13, 39a-11, 42a-6, 42b-18, 46b-5, 61b-2, 62b-11, 62b-13, 63a-1, 64a-7, 74a-11, 75b-17, 76a-17, 92b-8, 93b-13
h.-isin 25a-14
h.-isini 33b-8

hereb: (Ar.) Kaçma
26b-2

hėrgiz: (Far.) Asla, hiçbir zaman
6a-17, 30a-8, 34b-14, 41a-16, 57a-10, 60b-7, 67b-16, 76a-2, 98a-6

ḫerīf: (Ar.) Herif; yoldaş; adam
66b-10

hey: Hey
26b-2, 26b-5, 38b-3, 63a-16, 74a-7, 96b-3

heybet: (Ar.) Heybet, büyüklük
h.-e 89b-14
h.-i 87b-15, 89b-4, 90a-7, 92a-9
h.-le 78b-8, 93a-11

heym: (Ar.) Şaşkınlık
91a-12

hezārān: (Far.) Binlerce
29b-5, 39a-2, 88a-8, 89b-16, 93a-1

ḫırḳa: (Ar.) Hırka
87a-2

ḫışm: (Far.) Öfke, kızgınlık
ḫ. (ḳavm-i ḫ.) 82b-11
ḫ.-ını 87a-5
ḫ. ėt(d)-
-üben 41a-10
ḫ. eyle-
-di 33b-4, 74a-8
ḫ. ol-
-dı 94b-1
ḫ.-a (geldi) 44a-10
ḫ.-ın 75b-14
ḫ.-ında 57b-1

ḫıyānet: (Ar.) Hıyanet, hainlik
ḫ. et-
-medi 38a-9

ḥicā: (Ar.) Bilmece
ḥ.-dur 30a-13

ḥicāb: (Ar.) Perde; örtü
91b-8

hīç: (Far.) Hiç, asla; değersiz
4a-13, 4b-2, 5b-1, 10a-17, 16b-17, 17b-3, 18b-5, 19b-14, 20b-5, 21a-17, 22b-11, 27a-15, 28b-13, 34b-4, 38a-10, 38b-14, 46a-17, 48b-17, 49a-3, 49a-6, 51b-15, 52a-13, 52a-18, 53b-2, 54a-4, 57a-10, 57a-12, 69a-1, 69a-13, 74b-7, 75b-17, 75b-17, 76a-2, 78b-15, 79a-14, 82a-5, 88b-3, 94b-4
h. (kimse) 45a-4
h. (kimseye) 31b-1

h. (birisine) 16b-16
ḫidmet-kār: (Ar.+ Far.) Hizmetçi
95a-5
ḫikāyet : (Ar.) Hikaye; yazılı veya sözlü olarak bir olayın anlatılması
ḫ. dė-
-yelüm 28a-8, 86a-3
ḫ. ėyd-
-ivėr 13b-17
ḫ. eyle-
-di 11b-3, 21b-1, 27b-6, 36b-11, 40b-12, 52b-2, 81a-6
-diler 74a-12
-dük 54b-1
-gil 40b-11, 51b-9
-ne 1a-4
-ridim 47a-7
-yesin 66a-7
ḫ. ṣor-
-dılar 3a-15
ḫ. söyle-
-di 24b-16
ḫ.-in 46b-2
ḫikmet: (Ar.) Hikmet
8b-6, 87b-14, 88a-4, 91a-16, 96b-5, 99a-12
ḫ.-i 89b-10
hilāl: (Ar.)Hilal; yeni ay
h.-e 60a-9
ḫil ʿat: (Ar.) Kaftan, süslü elbise
20a-1, 24a-13, 42a-15, 42b-7, 44a-18, 47a-13, 47a-3, 53a-2, 60b-11, 73a-1, 82b-16, 86a-10, 86a-12, 86a-17, 90a-14, 95b-10
ḫ. biç-
-er 37a-2
ḫ.-ı 20a-5, 50a-12
ḫ.-ları 86a-9
ḫ.-iŋ 51a-11
ḫ.-lar 42a-15, 47a-12, 24a-11, 24b-1, 32b-9
ḫ.-ları 86a-13,87a-1
ḫ.-ların73a-3
ḫīle: (Ar.) Hile, aldatmak, oyun
ḫ. ėt(d)-
-iser 74b-8
ḫ. eyle-
-di 64a-10
ḫ.-si 85b-15
ḫ.-yi 73a-13
ḫilm: (Ar.) Sakinlik, yumuşaklık
6a-3
ḫimār: (Ar.) Erkek eşek
ḫ.-dur 54a-3
ḫimāyet: (Ar.) Koruma; yardım
ḫ. ėt-
81b-16
himmet: (Ar.) Himmet, yardım; bağış
93b-6
h.-ini 14b-15
h.-licek 98b-8
ḫiṣṣe : (Ar.) Hisse, pay
ḫ. al-
-a 1a-2
ḫiṭāb: (Ar.) Hitap, seslenme
ḫ. ḳıl-
-dı 7a-3
-ur 47b-9
ḫizmet: (Ar. ḫidmet) Hizmet krş. bk. **ḫizmet**

6b-15

ḫizmet: (Ar. ḫidmet) Hizmet krş. bk. **ḫiẕmet**

33a-7, 70b-13, 79a-16, 79b-14, 89b-13, 94b-10

ḫ. ėt(d)-

-e 86a-11

-em 94a-7

-er 52b-15

-erdi 73b-17

-esin 83a-15

-eyüm 73a-10

-üp 73a-4

ḫoca: (Far. ḫˇāce) Hoca

29a-1, 31a-14, 22a-3, 31b-3, 65b-14, 87a-16

ḫ.-m 38b-3

ḫ.-nuŋ 31a-13

ḫ.-sına 38a-10

ḫocagān: (Far. ḫˇācegān): Hocalar

43b-15

ḫod: (Far.) Kendi

88a-17, 100a-2

ḫon: (Far.ḫˇān) Yemek; sofra

17b-4, 18b-13

ḫ. dök-

-di 42b-6

ḫ.-ı (niᶜmet) 42b-5

ḫ.-a 17b-3, 68b-17

ḫ.-ı 42b-7

ḫ.-ına 46b-17

ḫ.-lar 15b-2, 16b-14, 42a-16, 72b-17

ḫ.-lara 69a-2

ḫ.-ları 68b-8

ḫ.-larını 17b-2

ḫor: (Far. ḫˇār) Hor, bayağı

81a-8

ḫ. baḳ-

-maŋ 15b-16

ḫ. eyle-

-yen 5b-14

ḫ. gör-

-di 57a-12

ḫ. ḳıl-

-ma 2b-17

ḫ. ol-

-up 51b-4

ḫorla-: (Far.+T.)Horlamak

ḫ.-yasın30b-1

ḫoş: (Far.) Hoş , beğenilen

2b-6, 3a-17, 26a-6, 9a-8, 21b-18, 32a-9, 33a-5, 36a-9, 37a-10, 38a-13, 42a-13, 46b-18, 47a-16, 48b-7, 55b-6, 58b-10, 60a-15, 60b-3, 61b-15, 62a-4, 62b-17, 64a-5, 64b-5, 66a-6, 67a-6, 68b-1, 69b-14, 70b-13, 71a-10, 73a-11,79a-13, 79b-11, 82b-2, 82b-3, 86a-16, 86b-4, 88a-9, 89b-7, 91a-17, 93a-4, 94a-6, 94b-8, 96b-6, 96b-8, 98b-7, 99b-11

ḫ. ėt(d)-

-üben 39b-3, 61a-14

-üp 73a-9

-mediŋ 48a-4

ḫ. eyle-

-gil 30a-16

ḫ. gel-

-düŋ 27b-8, 77b-15, 81a-15

-medi 83b-1

ḫ. ol-

-dı 17a-17
-uban 50a-18
-ur 39a-17
ḫ. söyle-
-di 6a-10
-gil 32a-13
ḫ. ṭut- 32a-8
-dı 61b-17, 64b-11
hū: (Ar. hüve) Allah
19b-10, 96b-1
ḫūb: (Far.) Güzel; iyi
11b-5, 29a-12, 74b-6
ḥ.-ı (cihān) 72a-2
ḫ.-larına 23a-11
h.-larınuŋ 58a-2
ḫūblu: (Far.+T.) Güzellik sahibi
22a-14
ḫ.- ġın 20a-16
ḫūbluḳ: (Far.+T.) Güzellik
ḫ.-dan 58a-2
hūd: (Ar.) Hud peygamber
6b-2, 6b-8, 7a-19, 7b-1, 7b-2
h. (nebī) 6a-16
h.-a 6a-14
h.-ı 6b-3, 6b-4
h.-uŋ 6b-9
ḫudā: (Far.) Allah
50b-16, 66b-17, 72a-16, 86b-3, 100a-5, 100a-7
ḫ. (cān-ı ḫ.) 86a-15
ḫ. (ḳadīr-i ḫ.) 96b-11
ḥufye: (Ar.) Saklanma; gizlenme
81b-13
ḫulḳ: (Ar.) Huy, tabiat
24b-9, 67a-8,
ḫ.-a 1b-15, 66a-9, 66b-11
ḫ.-ı 82b-14, 62b-17
ḥ.-ı (ḥüsn-i ḥ.) 24b-10
ḥ.-ıla (luṭf-ı ḥ.) 67a-10
ḫ.-ın 70a-15
ḫ.-ını 25a-3, 63a-1
ḥulle: (Ar.) Değerli bir kumaş çeşidi
7a-6, 18b-12, 20a-7, 20a-18
ḥ.-ler 20a-2
ḫumār: (Ar.) İçki sonrası duyulan baş ağrısı; süzgün bakış
3a-3
ḫ.-ım (çeşm-i ḫ.) 26b-14
ḫūn: (Far.) Kan; öc
18b-13, 75a-17
ḫ. (yaṣ-ı ḫ.) 9b-6
ḫ.-a 77b-3, 31b-7
ḥūr: (Ar.) Huri; güzel kız
37a-9, 37a-10
ḥ.-a 56a-13
ḥūrī: (Ar.) Huri
32b-3, 38a-13, 68a-11
ḥ. (idi) 2a-2
ḫurrem: (Far.) Gönül açıcı, mutlu
85b-5
ḫ. (şād-ı ḫ.) 5a-8, 82b-9, 88a-1, 89a-6
ḫūşe: (Far.) Başak
ḫ.-ler 92a-6
ḫūy: (Far.) Huy, tabiat
ḫ.-larını 13a-5
ḫ.-una22a-15
ḫūylu: (Far.+T.)
13a-4, 22b-6
ḫ. (imiş) 43b-11
ḥüccet: (Ar.) Senet, delil

ḥ.-leri 19a-17

ḥüccet-nāme: (Ar.+Far.) Senet belgesi
13b-7

ḥükm : (Ar.) Hüküm, yargı; egemen olma
ḥ. ėt(d)-
-er 1a-8
ḥ. eyle-
45b-9
-gil 27a-5
-medi 68a-4
ḥ. ḳıl-
87a-11
-dı 68a-5, 93b-4
ḥ.-i 55a-5
ḥ.-iŋde 48b-4

hümā ḳuşu: (Far.+T.) Devlet kuşu
h.-nı 13b-12

hümām: (Ar.) Himmetli, azimli
44a-5, 82b-12, 87a-14, 90a-1, 90b-12, 93b-10, 93b-12, 94a-9, 94b-2, 95a-1, 95b-9, 97a-12, 99a-16
h. (şāh-ı h.) 82a-2

hümāyūn: (Far.) Kutlu, uğurlu
h. (çādır-ı h.) 25b-13

hüner: (Far.) Hüner, marifet
h.-i 29a-4, 29a-5
h.-leri 92b-2
h.-lerin 29a-6, 29b-1

ḥürmet: (Ar.) Hürmet; ikram
62b-6
ḥ. ėt(d)-
-di 64b-11
-e 81b-9
-er 64a-5
-üben 32a-13
-üp 79b-5
ḥ. ḳıl-
-uŋ 15b-16
ḥ.-i 88b-4
ḥ.-içün 5b-17

hüsn: (Ar.) Güzellik; iyilik
1a-13, 1b-17, 28b-4, 63a-14, 91b-13, 91b-14
ḥ.-e 1b-15
ḥ.-i 2a-1, 53b-13, 59b-11, 59b-17, 70a-4, 90a-7, 91b-11
ḥ.-i (defterin) 58a-1
ḥ.-i (ḥulḳı) 24b-10
ḥ.-i (tācı) 47b-14
ḥ.-i (cemāl)993a-2
ḥ.-i (cemālin) 91b-9
ḥ.-ine 18b-4
ḥ.-ini 18b-7, 25a-3, 63a-1
ḥ.-iŋ 91b-3

I, ʿI

ıḳlīm: (Ar.) İklim
55a-9
ı.- i 49a-6
ı.-den 63a-5

ıraḳ(ġ): Uzak, ırak
85b-6
ı.-da 38a-16, 76b-14
ı.-dan 11a-7, 58a-12

ırġa-: Sallamak; kımıldatmak
ı.-dı78b-14
ı.-r 51b-6

ırġat-: Irgatmak, sallatmak
ı-duŋ 51b-8

ʿırż: (Ar.) Irz, namus
ʿı.-ı 22a-12
(ı)şır-: Isırmak
ı.-ur 60b-1
ş.-uban 25b-10, 31b-16
ışmarla-: Ismarlamak; emanet etmek
ı.-dı 3b-7, 32a-15, 34a-8, 35a-11, 45a-8, 49b-1, 49b-14, 87a-14, 94a-3
ı.-duŋ 26b-15
ı.-yup 65a-10
ıssı: Sıcaklık, sıcak
73a-15
ışı-: Aydınlanmak
ı.-r 85a-7
ışıt(d)-: Işık saçmak, parlatmak
ı.-ur (diş ı.) 43b-8
ʿıyāl: (Ar.) Aile; kadın, eş
90b-14, 95b-5
ʿı.-lerüŋ 19b-3

İ, ʿİ

i: Ey
i (yār) 4b-15, 6b-5
i-: "Olmak" anlamını veren yardımcı fiil; cevherî fiil
45a-18, 54b-11, 56b-13, 70a-4
i.-di (şefāʿat ėde i.) 81b-8
i.-di (aġlamaḳda i.) 83b-16
i.-di (altun i.) 54a-11
i.-di (alur i.) 84a-15
i.-di (anadan i.) 1b-1
i.-di (aŋlar i.)16b-9
i.-di (atlanur i.) 22a-17
i.-di (atmış i.) 1b-8
i.-di (bāzergān i.) 10a-5
i.-di (bekler i.)16b-9
i.-di (beŋzer i.) 60a-9
i.-di (beŋzetmiş i.) 16b-10
i.-di (bī- naẓīr i.) 63a-14, 70a-4
i.-di (bilür i.) 84a-15
i.-di (çoġidi) 37a-7
i.-di (çok i.) 1b-5
i.-di (denk i.) 57a-6
i.-di (deŋizdeyidi)19b-5
i.-di (dėrler i.) 10a-4, 21a-1, 22a-8
i.-di (destān i.)22a-11
i.-di (döker i.) 33a-11
i.-di (dūn i.) 1a-13
i.-di (dūr i.) 1a-11
i.-di (dükenmez i.) 34a-11
i.-di (ėde i.)81b-9
i.-di (efzūn i.) 1a-13
i.-di (eglenür i.) 60b-9
i.-di (emzürür i.) 40b-6
i.-di (etmez i.) 34b-4
i.-di (ėtmiş i.) 51b-7
i.-di (ėydür i.) 49b-18
i.-di (eyler i.) 74b-1
i.-di (fermān i.) 22a-16
i.-di (gelür i.) 40b-6, 60b-8
i.-di (gördüŋ i.) 11b-4
i.-di (görmeye i.) 11b-7
i.-di (görür) 48b-8
i.-di (gözsüz i.) 57b-16
i.-di (gül-ʿiẕār i.) 22b-12
i.-di (ḫātūn i.) 22a-9
i.-di (ḫayrān i.) 20a-14
i.-di (hem-rāh i.) 22a-10

i.-di (ḫūrī i.) 2a-2
i.-di (ḫükm ėder i.) 1a-8
i.-di (ḳaravaşı i.) 83a-10
i.-di (ḳayıra i.) 81b-9
i.-di (key y.) 45a-18
i.-di (ḳızıl altundan i.) 92b-9
i.-di (kişner i.) 56b-14
i.-di (ḳoyarlar i.) 62b-9
i.-di (küçük i.) 1a-12
i.-di (māh i.) 22a-10
i.-di (mercān i.) 10a-5, 54a-11
i.-di (mestān i.)22a-11
i.-di (mevḳuf i.) 82b-1
i.-di (miskin i.) 22a-12
i.-di (muḫbir i.) 83a-6
i.-di (mużaffer i.) 94a-1
i.-di (müşfik i.) 1b-2
i.-di (nūrı i.) 2a-2
i.-di (oġrı i.) 74a-17
i.-di (oḫşamaḳ i.) 83b-15
i.-di (olmaya i.) 85a-2
i.-di (olur i.) 60b-8
i.-di (oturur i.) 48b-8
i.-di (öper i.) 22b-1
i.-di (ṣāḥib i.) 1a-5
i.-di (semizler i.) 51a-16
i.-di (senden i.) 12a-5
i.-di (sever i.) 30b-15
i.-di (sever i.) 56b-13, 60b-5, 63a-13, 74b-6
i.-di (söyler i.) 1a-8
i.-di (sulṭān i.) 21a-2
i.-di (şemʿūn i.) 1a-11
i.-di (ṭapar i.) 22b-1
i.-di (ṭıfl i.) 83a-9
i.-di (ṭurur i.) 58a-7
i.-di (ṭutmaz i.) 34b-4
i.-di (ṭuyar i.) 75a-9
i.-di (uyuridi)10a-6
i.-di (var i.) 1a-9, 2b-7,
i.-di (varırlar i.) 45b-2
i.-di (var i.) 10a-4, 10a-8, 22a-8, 21a-1, 52b-6
i.-di (varur i.) 22a-17
i.-di (verdüŋ i.) 98b-5
i.-di (vīrān i.)14b-17
i.-di (yār i.) 45b-1
i.-di (yegrek i.) 57a-6
i.-di (yegrekidi) 42a-1
i.-di (yetürmeye i.) 11b-7
i.-di (yoġidi) 1b-5, 37a-7
i.-di (yoḳsul i.) 34a-12
i.-di (yūsuf i.) 63a-15
i.-di (zār ėder i.) 1b-4
i.-dim (bāy i.) 58b-5
i.-dim (benidim)15b-7
i.-dim (bilmezidim)31a-1
i.-dim (ėderidim) 31a-2
i.-dim (eyleridim) 47a-7
i.-dim (görmişem i.) 2a-9
i.-dim (isteridim)9a-15
i.-dim (söyleridim) 47a-7
i.-düm (görmeye i.) 72b-12
i.-ken (aġlariken) 14b-17
i.-ken (bī-dermān i.) 57a-17
i.-ken (erli i.) 58b-5
i.-ken (gideriken) 30b-5
i.-ken (güler i.) 64b-2
i.-ken (ḫayrān i.) 57a-17
i.-ken (iner i.) 7a-3

i.-ken (ḳul i.) 5b-15, 56a-10
i.-ken (ḳulum i.) 58b-9
i.-ken (kücük i.) 69a-6, 70a-14
i.-ken (maʿṣūm i.) 19b-11
i.-ken (oġlan i.) 57b-1
i.-ken (ölmemiş i.) 95b-7
i.-ken (sulṭān i.) 61b-7
i.-ken (ṭıfl i.) 83a-9
i.-ken (uyuriken) 2a-6
i.-ken (varur i.) 66a-5
i.-ken (yanar i.) 77b-11
i.-ken (yatur i.) 16a-16
i.-ken (yoġıken) 16a-13, 21b-12
i.-ken (yoḫsul i.) 57b-9
i.-ken (yoḳ i.) 98a-11
i.-miş (andan i.) 55a-14
i.-miş (ḫūylu i.) 43b-11
i.-miş (kāfimiş) 16a-8
i.-miş (kenʿānimiş)23b-15
i.-miş (ḳışa i.) 7a-1
i.-miş (oġrı i.) 73a-17
i.-miş (rūḥ-ı ḫandān i.) 55a-14
i.-miş (sever i.) 80a-9
i.-miş (sevmez i.) 1b-7
i.-miş (sulṭān i.) 78a-9
i.-miş (sulṭānimiş) 23b-15
i.-miş (ṭolu i.) 43b-11
i.-miş (var i.) 6b-18, 80a-9
i.-miş (yıldızimiş) 27b-13
i.-miş (yūsuf i.) 81b-4
i.-se (bilürise) 47b-11
i.-se (dėrise) 36b-7
i.-se (evvelde i.) 49b-12
i.-se (gelür i.)3a-9
i.-se (gerçek i.)8b-9
i.-se (inanur i.)17a-2
i.-se (ḳıldum i.)15a-9
i.-se (ḳılduŋ i.) 78a-1
i.-se (ḳodum i.)15a-9
i.-se (lāyıḳ i.) 43a-9, 76b-3
i.-se (olur i.)17a-2
i.-se (öŋünde i.)40b-15
i.-se (söylerise) 29a-9
i.-se (ṭaparise) 33b-5
i.-se (vėrür i.) 96a-14
i.-se (öperise)33b-5
i.-sem (dėrisem) 42b-10
i.-sem (ḫāyin i.)40b-7
i.-sem (ṣuçluyisem) 53a-13
i.-seŋ (dėriseŋ) 35b-9, 36b-13
i.-seŋ (gerçek i.) 47a-11, 59a-8
i.-seŋ (gizleriseŋ) 51b-10
i.-seŋ (isteriseŋ) 41b-13
i.-seŋ (ḳorḳariseŋ) 18a-8
i.-seŋ (ḳul i.)4b-3
i.-seŋ (söyleriseŋ) 2b-3, 39a-2
i.-seŋ (ṭutmaz i.) 2b-1
i.-seŋ (vėrmez i.) 12b-4
i.-seŋ (yalın i.) 58b-17

ʿibādāt: (Ar.) İbadetler
97b-17

ʿibādet: (Ar.) İbadet
ʿi. eyle-
-ye 95a-2

iblīs: (Ar.) Şeytan
9a-12, 64a-10, 64a-16,
i.-e 65a-9

ibn-i yāmin: (Ar.) Hz. Yakup Peygamberin oğlu; Hz. Yusuf'un öz kardeşi

1b-1, 64a-1, 65b-13, 65b-17, 66a-1, 66a-10, 66a-12, 66a-17, 66b-1, 66b-10, 67a-8, 67a-16, 67a-4, 67a-5, 67a-6, 67b-3, 67b-9, 69a-13, 69b-2, 69b-6, 69b-8, 69b-9, 70a-10, 70a-11, 70a-9, 70b-5, 71a-2, 71a-3, 71a-6, 71a-7, 71a-13, 71b-10, 71b-8, 72a-2, 72b-1, 72b-11, 72b-14, 72b-7, 73a-13, 74a-5, 76b-11, 76b-9, 77a-1, 77a-2, 81a-13, 81b-15, 81b-16, 88a-1, 88a-1, 97a-1
i.-den 82a-8
i.-dür 63a-12
i.-e 66a-15,67b-11, 70b-15, 71a-1, 79a-12, 81b-14, 81b-4, 81a-12
99b-15
i.-i 64b-15, 64b-17, 65a-1, 65a-17, 65a-18, 65b-11, 69a-14, 71a-5, 72b-8, 72b-13, 75a-18, 75b-3, 76b-12, 76b-4, 76b-8, 77a-12, 77a-4, 78b-7, 81b-2, 86b-6, 89b-6, 95a-6
i.-ile 77b-5
i.-im 78a-18
i.-iŋ 67b-4, 67b-7, 76b-10, 85b-15
i.-le 77a-5, 77b-5, 79a-17
i.-süz 76b-7

ibrāhīm: (Ar.) Hz. İbrahim Peygamber
8b-16, 62a-4, 73b-10, 74a-2
i. (ṣuḥf-ı i.) 3b-2, 64b-12, 73b-8
i.-dedür 85b-12
i.-de (dīn-i i.) 99a-17
i.-iŋ (aḳ ṣaḳalı) 3b-2
i.-e (inmişdi) 1a-6
i.-e (ṣuḥf-ı i.) 65a-9
i.-e (ateş-i i.) 6a-4

ʿibret: (Ar.) İbret
i. (çeşm-i ʿi.) 55a-16

ibtidā: (Ar.) Başlama
86a-6

icāzet: (Ar.) İzin; diploma
96a-14
i. (vaḳf-ı i.) 98a-4

iç: İç; bir şeyin iç tarafı
i.-i 14a-3, 18b-3, 24a-9, 26a-6, 31b-12, 36a-16, 43b-11, 55a-11, 79b-17, 80b-7
i.-inden 44a-15, 45a-3, 47b-1, 48b-3
i.-ine 6a-13, 26a-8, 36a-1, 46b-13
i.-imizde 69a-9
i.-lerine (bunlaruŋ i.) 2b-9
i.-inden 59a-11
i.-ini (delühnüŋ i.) 6a-13
i.-ine 55a-2, 65b-5, 83a-17

iç-: İçmek
i.-di 89b-12
i.-diler 73a-3, 95a-14
i.-e 34a-7
i.-elüm (and i.) 9a-11, 45-10, 73b-8
i.-em 46b-18
i.-er 35b-4
i.-er (andlar i.) 32b-12
i.-mege 55a-16
i.-mekde 62b-7
i.-üp 61b-11,63a-8

içür-: İçirmek
i.-di 82b-16
i.-eler 46a-3
i.-üŋ 62b-5

içerü: İçeri; iç kısım
17a-7, 20b-3, 77b-12, 96a-13, 96b-6

içinde: İçinde
1a-12, 1a-13, 2b-15, 2b-17, 4a-8, 4a-10, 4b-7, 4b-8, 4b-9, 4b-14, 7a-10, 7b-4, 10a-4, 10a-14, 11a-14, 13a-12, 14b-15, 15a-17, 16a-16, 16a-17, 17b-11, 18b-14, 19b-7, 21b-7, 22a-3, 22a-14, 23a-14, 23b-15, 24a-17, 24b-9, 25b-14, 28a-11, 28b-4, 28b-9, 30b-1, 30b-13, 30b-14, 33a-3, 34a-1, 34b-12, 35a-5, 36b-8, 37a-17, 37b-5, 38b-13, 38b-15, 38b-5, 40a-17, 40b-1, 41b-4, 45a-18, 45a-2, 45a-4, 45a-5, 48b-6, 49a-7, 49b-19, 50a-6, 50a-7, 50a-9, 51b-14, 53b-11, 55a-5, 61a-6, 61a-8, 63a-14, 63b-10, 63b-4, 65b-13, 66b-14, 68b-5, 70a-16, 70a-18, 70a-4, 77b-11, 78a-18, 78a-7, 78b-13, 85a-7, 86b-5, 87a-6, 94a-16, 94b-16,96a-8, 98b-15, 98b-6

içre: İçerisinde; içeri
1a-10, 1b-10, 7a-18, 19b-9, 38b-1, 38b-11, 50b-17, 50b-18, 68b-15, 85b-12, 89b-2, 91b-17, 92b-6, 98a-9

içün: İçin; sebebiyle
4a-9, 6a-1, 6a-3, 16b-14, 20a-2, 23a-6, 36b-15, 40b-8, 42a-7, 44a-17, 71a-12, 81a-13, 82b-5, 89b-13, 91a-10, 92b-7, 93b-7, 95a-2, 95a-2, 97b-1 , 99a-13

iftā: (Ar.) Fetva verme
i.-dan 82b-13

iftirā: (Ar.) İftira
80a-14
i. et-
-dükleri 75a-7

igne: İğne
79a-14

iḫbār: (Ar.) İhbar; haber verme
25a-8, 91b-17
i.-rıŋızı 63a-8

iḥsān: (Ar.) İyilik etme; bağış
14a-1, 50b-15
i. ėt(d)-
-elüm 45b-8
-esin 75b-3
-di 82a-9
i. ėr-
-er 9a-7
i. eyle- 79b-4
-gil 59b-6, 77b-2
i. ḳıl-
-an 59b-5
i.-ı (luṭf-ı i.) 62b-17
i.-ını (luṭf-ı i.) 64b-10
i.-ıŋa 45b-8
i.-la (luṭf-ı i.) 57b-5
i.-la 74a-1

iḥtirāz: (Ar.) Sakınma, çekinme
i. eyle-
-gil 1b-14
-ŋ 5b-9

iḥtiyāc: (Ar.) İhtiyaç, muhtaçlık
i.-ım 31a-10

iḫtiyār: (Ar.) Seçme, seçilme
92a-8, 93b-13, 94a-4, 94b-13
i. et-
-dim 94a-5

iḫvet: (Ar.) Kardeşler
i.- i 2b-10
i.-inden 56b-2

i.-ini 76b-13
i.-le 67a-5
i.-lerim 67a-8
i.-üŋ (durur) 66b-8
i.-üŋ 71b-9
i.-üŋe 2b-2
iḳbāl: (Ar.) İkbal, baht
16b-1, 97b-3
i.-leri 79b-3
iki: İki
1a-9, 1a-14, 10b-3, 10b-4, 13b-13, 18b-18, 19a-18, 19b-4, 19b-5, 26a-11, 30b-8, 34a-13, 36a-9, 45a-18, 45b-17, 57b-1, 62a-14, 62a-16, 68a-3, 70b-14, 71a-6, 73b-17, 75a-5, 75a-17, 76a-5, 88a-3, 88a-5, 91a-2, 91a-14, 91b-4, 91b-11, 93a-12, 95a-13, 95b-14, 96a-1
i.-si 1b-1, 17a-6, 17a-7, 26a-11, 33a-12, 37a-13, 45a-18, 45b-2, 51a-18, 60b-3, 65b-10, 81a-17, 85a-11, 85a-12, 88a-1, 89a-6, 96b-17
i.-sin 62a-13
ikin ikin: İkili ikili
i.ol-
-65b-4
ikiledin: İkinci defa
56a-8, 62b-4, 63b-13, 65a-4
ikileyin: İkinci defa; ondan sonra
74b-2
ikileyü: İkinci kez
57a-9
ikinci: İkinci
20b-4, 29a-8, 56a-2, 71b-17
ikişer: İkişer
20b-4, 91a-2, 91b-4, 91b-11
iki yüz: İki yüz
94a-9
iki yüz biŋ: İki yüz bin
57a-3, 57a-4, 63b-6
ikrām: (Ar.) İkram
76a-10
i. (ʿizzet-i ikrām) 2a-8
i. ėt(d)-
-di 97b-16, 62b-6
-er 19a-9, 57a-9, 62a-5
-üben 63b-14i. eyle-
-üp 37a-14
iḳrār: (Ar.) İkrar; söyleme; karar; kabul
i. ėt(d)-
-er 12b-12, 13b-3, 13b-4
i. eyle-
-gil 12b-11
i.-ımuzdan14a-12
il: Ülke, il, memleket
i.-de 9a-15
i.-dedür 78a-13
i.-den 64a-4
i.-i 48b-4, 61a-5
i.-idür65b-16
i.-imiz 66a-13
i.-imüz25b-17
i.-in 56a-9, 63b-1, 66a-12
i.-inde 45b-4
i.-inden (mıṣr i.) 25a-11,25a-12, 76b-6
i.-ine (kenʿān i.) 86b-7, 97b-10
i.-ine (mıṣr i.) 24a-1, 42a-8, 54b-6, 56a-12
i.-ine (rūm i.) 93b-6

i.-ine 8a-18, 20b-16, 25a-11, 85b-4, 93b-8
i.-inüŋ (mışr i.) 51a-5
i.-lindeki 21a-2
i.-leri (ʿizzet) 8a-18,
i.-leri 65b-16
i.-lerine63b-9
i.-üŋ 64a-5
i.-üŋüŋ 55a-1,55a-4
i.-üŋe10b-7

ilāh: (Ar.) Allah
5b-16, 37b-10, 41b-4, 41b-8, 50b-12, 78a-11, 98b-5

ilāhī: (Ar.) Ey Allahı
i.-m 37b-8

ilāyıḳ: (Ar. lāyıḳ) Layık, yaraşır krş. bk. **lāyıḳ**
i.(durur) 24b-10

ile: İle, birlikte
1a-5, 1a-8, 5a-18, 5b-2, 9a-16, 9b-7, 10a-5, 10b-1, 13a-1, 13b-3, 14a-1, 14b-10, 17a-6, 17a-8, 19b-16, 19b-9, 24b-2, 25a-1, 25a-8, 25b-5, 27a-11, 27a-14, 31a-16, 36a-8, 37b-3, 37b-9, 41b-9, 42a-6, 43b-9, 47a-13, 50a-7, 51a-1, 52b-11, 56b-3, 57b-6, 60a-4, 60a-15, 61a-12, 61a-6, 61b-14, 68b-2, 70b-13, 71a-7, 73a-8, 73b-16, 76b-9, 77a-5, 77a-12, 79a-6, 81b-13, 82b-3, 83a-14, 88a-1, 90b-16, 92b-10, 98b-16

ilen: İle
12b-6

ilen-: Beddua etmek
i.-üp 7a-17

ilerü: İleri
12a-3

ilet(d)-: İletmek, vermek
40a-17, 62b-3, 69b-3
i.-diler9a-2, 15a-4
i.-e 83a-4
i.-elüm78b-17
i.-em 67a-13
i.-gil 83b-5
i.-üben 44b-7, 75a-18
i.-üp 38b-11,47b-2, 57b-6, 58b-11
i.-ür 31b-4
i.-ürem 46b-13

ilhām: (Ar.)İlham
96a-7
i. ėt(d)-
-er 19a-9
i. eyle-
-di 27a-10, 27b-4, 32a-5
i. ol-
-ur 32a-9

illā: (Ar.) İlla, ancak, yalnız, meğer
1b-7, 9b-16, 13a-4, 13a-14, 13b-12, 21b-3, 22b-1, 29a-10, 29a-11, 31a-10, 31a-5, 41b-16, 42a-10, 48a-18, 61a-8, 62a-13, 64b-16, 68a-4, 68a-5, 69b-17, 77b-4, 78a-6, 82b-1, 86b-3, 88a-9, 96a-3, 98b-17

ʿillet: (Ar.) İllet; bozukluk; insanı sinirlendiren olay
ʿi. ḳıl-
-ur 7b-8

ʿilm: (Ar.) İlim
1a-12, 1a-10
ʿi.-im 100a-6

ʿi.-inde 45a-13, 46b-11
ʿi.-ini 51b-16, 51b-17
iltifāt: (Ar.) İltifat; dakkat
i. ėt(d)-
-üp 68b-16
i.ḳıl-
-dı 88b-7
imām: (Ar.) İmam
2a-17
imām-ü ʾl-ḳavm: (Ar.) Kavmin imamı
2a-17
īmān: (Ar.) İman
53b-2, 90b-2, 90b-8, 95b-3
ī.-a 16a-11, 21b-18, 89b-5, 90b-9
ī. getür-
47a-9
-elüm 47a-15
-ür 17a-16, 17b-4
ī. mıdur64b-9
ī.-ım 8b-12
i.-ında (olan) 46a-11
ī.-ile 22a-5, 90b-9
ʿimāret: (Ar.) Bayındırlık
98a-4
ʿi. eyle-
-di 55b-6
imden ġerü: Bundan sonra
10a-3, 59b-9
imdi: Şimdi, artık
14a-14, 18a-9, 19b-15, 27b-9, 55b-3, 60b-12
i. (işid i.) 10a-12, 26a-11, 32b-8, 31b-6, 37a-13, 42b-13, 42b-3
ʿimrān: (Ar.) İbrani dili
65b-16, 66a-12
ʿimrānīce: (Ar.) İbranice
21a-15, 21b-1, 67a-11
in-: İnmek
10b-17, 19a-1, 48a-6
i.-di 20a-1, 47b-8, 54b-5, 56b-8, 57a-13, 59b-7, 62a-16, 65b-18, 80a-1, 88b-7
i.-diler86b-13
i.-e 44a-1
i.-ecek11b-1
i.-er 2a-11, 7a-2, 7a-5, 10a-13, 11a-12, 18b-6, 21a-4, 35a-3, 45a-9, 61b-12, 79b-17, 88a-17
i.-er (iken) 7a-3
i.-er mimiş21a-14
i.-erdi(yaş i.) 33a-5
i.-erler 97a-13
i.-iser52b-8
i.-mesün 88b-3
i.-mez 88b-2
i.-mişdi 1a-6
i.-üben 11a-12, 12a-11
i.-üp 63a-3
inʿām: (Ar.) İyilik etme
i. eyle-
-di 97b-16
i. (luṭf-ı i.) 32a-13
inan-: İnanmak
8b-3, 85a-8
i.-am 13b-7
i.-ayım17a-5
i.-dım 90b-8
i.-mazsaŋuz 77a-9
i.-mışdı 1a-6
i.-ur ise17a-2

i.-ur mısız 80b-10
inandur-: İnandırmak
i.-uŋ12b-16
ʿināyet: (Ar.) Yardım
ʿi. eyle-
-di 9b-14
ince: İnce
60a-9
incit-: İncitmek
i.-megil 32a-3
i.-meŋ 29a-2
incü: İnci
38b-6, 45a-12, 46b-1
i.-ler 10b-1, 32b-10
indür-: İndirmek
i.-diler73b-3
i.-ür 16b-12, 19b-10, 24b-15, 58b-8, 71a-2
inkār: (Ar.) İnkar
i. et-
-mek 91b-16
i. ėt(d)-
-er 13b-3, 54a-3
iŋle-: İnlemek
i.-di 8a-1, 21b-17, 30b-17, 63b-4, 70b-5, 97a-2
i.-meyesin 24a-2
ins: (Ar.) İnsan
43a-17, 58b-7, 68a-5
inşāllāh: (Ar.) İnşallah
61a-4, 61a-14, 65a-9, 77a-11
intiḳām: (Ar.) İntikam, öç
i.-ın 81b-6
intiẓār: (Ar.) Bekleyiş
88a-5
ip : İp
6b-11, 7a-1, 9a-2, 11a-16, 11b-1, 58b-10
i.-i 6b-11, 7a-2, 11b-2, 11b-10, 70a-3
i.-le 14b-7
iri: İri, büyük
36a-4
irşād: (Ar.) Yol gösterme, uyarma
i. ol-
-ur 6b-2
ʿisā: (Ar.) (Metinde)Hz. Yakub'un kardeşi
95a-17, 96a-16, 96b-6, 99b-6, 99b-7, 99b-8
ʿi.-ya 99b-9
isde-: İstemek krş. bk. **iste-**
i.-mediŋüz 4b-10
isḥāk nebī: (Ar.) Hz. İshak Peygamber
1a-7
i.-nüŋ 6a-3
isiz: Issız, tenha
i. (yer) 12b-6
islām: (Ar.) İslam dini
58b-11, 59a-4, 64b-12, 92a-8
i.-la 98a-14
ism: (Ar.) İsim
i.-i 24a-17, 99b-4, 99b-11
i.-ini72-6
i.-iŋi 72a-7
ismāīl: (Ar.) Hz. İsmail
8b-16, 73b-8
i. (teslīm-i i.) 6a-2
i.-im 50b-17
isrāʾīl: (Ar.) Hz. Yakub Peygamberin lakabı
99b-3,99b-9

i. (idi) 99b-4
i.-e 60b-16
isrār: (Ar.) Sır tutma, gizleme
i. ėt(d)-
-er 54a-4, 55a-19
issi: Sahip, malik
68a-12, 73b-15, 73b-16
i.-ne 28b-16, 67b-9, 74b-2
i.-ni 79a-14
i.-si 28b-15
iste-: İstemek krş. bk. **isde-**
i.-dük 24a-15
i.-r 80a-11, 84b-5, 100a-15
i.-rdim 9a-15, 77b-16
i.-riseŋ 41b-13
i.-rler (amān) 12b-3
i.-rlerdi (furṣat i.) 1b-12
i.-rseŋ 23b-9
i.-yem 72b-4
i.-yü (isteyü) 21a-5
i.-yü 9a-14, 21a-4, 64a-12
i.-yüben 67a-4, 79b-9
i.-yüp 77a-3
istebraḳ: (Ar.) Sırma ile işlenmiş bir tür kaba kumaş
18b-12, 20a-8
istiġfār: (Ar.) Tövbe etme
i. ėt(d)-
-er 57b-4
istimāʿ: (Ar.) Dinleme, işitme
i. ėt(d)-
-üp 44b-17
iş: İş
26b-5,35a-17, 40a-3, 41a-6, 48b-6
i. (durur) 67b-6
i. ėt(d)-
-üŋ 4b-8
-dügin 28b-10
i. işle-
-dünüz 75a-13
-ye 46a-5
i.-den 94b-1
i.-e 4b-4, 62b-11, 77b-7, 89a-4
i.-i 17a-1, 17b-6, 4a-17, 56a-11, 58a-2, 59b-13, 69a-10, 78b-3, 46a-10, 46a-14, 46a-9, 52a-17, 71a-14, 90b-10, 94a-17
i.-im 4a-10, 27a-3, 27a-5, 30a-15, 77b-4
i.-imde 28b-13
i.-imi 59b-4
i.-imüz 52b-16, 73b-13, 77a-11
i.-in 9b-14, 20a-12, 20b-11, 34b-3,
i.-ine 54a-4, 31b-7, 81b-11
i.-ini 2a-14, 10b-11, 46a-12, 47a-4, 59b-3
i.-inüŋ 81b-11
i.-iŋ 48a-19, 79a-13
i.-iŋi 51b-8, 84a-3
i.-iŋüz 75a-12
i.-ŋi 2a-10
i.-ler 13b-8
i.-er ėt(d)-
-er 13b-10
i.-ler işle-
-di 93a-10
i.-ler 89a-5
i.-leri 12a-9, 19b-13, 28a-1, 57b-9, 74b-3
i.-lerine 63a-3

i.-lerüŋ 28a-5
i.-üŋ 4b-1, 26b-5,35a-17,47a-2

iş-: İçmek krş. bk. **iç-**
i.-di 99b-14
i.-digi 55a-11
i.-diler 47b-3

işāret: (Ar.) İşaret, belirti
77b-7
i. eyle-
-di 12a-2, 42b-13, 89a-11
-dük 54b-1
i.-dür 82a-8

işbu: Bu; özellikle bu
1. işbu (sıfat):
2b-8, 3a-7, 4a-10, 6b-14, 6b-6, 6b-10, 7b-17, 8a-3, 8a-4, 8a-14, 8b-3, 9a-3, 9a-13, 10a-12, 10a-14, 10b-9, 11b-14, 13a-7, 15a-10, 16a-12, 17b-1, 17b-12, 20a-5, 22b-10, 27b-1, 30a-13, 30a-14, 30b-7, 30b-17, 31b-1, 35a-9, 33a-16, 33b-6, 33b-9, 35a-17, 35a-16, 36b-8, 36b-12, 38a-7, 40b-11, 40b-12, 40b-4, 40b-9, 41a-6, 41a-13, 41a-8, 41b-1, 41b-7, 42a-14, 43a-6, 44b-9, 45a-11, 47a-8, 48a-1, 48b-2, 50a-8, 50b-14, 50b-7, 51a-1, 51b-16, 52a-4, 53a-15, 53b-4, 60b-14, 61a-3, 61b-17, 62a-4, 62a-6, 62b-15, 62b-5, 67a-15, 75a-3, 76a-7, 76a-8, 77b-11, 77b-6, 79b-6, 80b-9, 81a-11, 81a-4
2. işbu (zamir)
26a-15, 26a-17, 40b-2, 51b-11, 67b-6, 74b-13, 51b-1, 68a-15
i.-dur 9a-16, 64b-17

işde: İşte
9a-6, 10a-11, 12b-10, 13a-5, 62b-12, 66b-8, 75a-1

işit(d)-: İşitmek krş. bk.**eşit(d)-**
1b-2, 10a-13, 12a-16, 13b-16, 13b-16, 19b-15, 23a-12, 23b-8, 25b-1, 25b-7, 26a-6, 27b-1, 46b-14, 51b-12, 53b-4, 56b-4, 58a-3, 65a-18
i. (emdi) 7b-13, 10b-10, 28b-8, 39b-11, 40a-14, 42b-12, 44a-5, 70a-17, 74b-14, 75b-6, , 80b-5, 82b-12, 87a-16, 89b-10, 90b-12, 91a-3, 92b-15, 92b-9, 93b-15, 99a-17
i. (imdi) 10a-12, 26a-11, 31b-6, 32b-8, 37a-13, 42b-13, 42b-3
i.-di 16b-2, 24a-6, 57b-3, 71b-18, 74b-1678a-16, 84b-11, 95b-11, 96a-10, 96b-16
i.-dim 64b-4, 78a-7
i.-e 33b-10
i.-em 9b-3, 25b-11, 58a-5
i.-eŋlere 45a-17
i.-esin 74a-16
i.-evüz 80b-12
i.-eyüm 22b-6
i.-gil 28b-10, 46b-12
i.-icek 70b-12
i.-üben 16b-11, 27b-7, 65a-15, 77a-6
i.-üŋ 4b-8, 8b-4, 9a-17
i.-üp 6b-2, 14a-8, 23b-11, 24a-16, 48a-5, 49a-18, 49b-11, 49b-15, 50a-9, 51b-12, 73b-4, 80a-16, 84b-9, 97b-15

i.-ür 8a-11, 21a-3, 29b-4, 30a-2, 40a-2, 52a-10, 53a-15, 56b-12, 58a-14, 58b-14, 43b-8, 49b-19, 62a-15, 62a-4
i.-ürem 43a-5

işle-: İşlemek, yapmak
i.-di 43a-10, 89a-1,93a-10
i.-düŋ (yazuḳ i.) 44a-13
i.-düŋüz75a-13
i.-gil43a-9, 76b-3, 90b-15
i.-sün 35b-16
i.-mişler 66a-16
i.-nür57b-15
i.-ye (iş i.) 46a-5
i.-yelüm (tamām i.) 3a-7
i.-yüben 55b-1

ʿişret: (Ar.) İçkili eğlence
ʿi.-e 25b-12

işti hā: (Ar.) Meyil, istek
91b-10

işti yāḳ: (Ar.) Özleme; şevklenme
i.-ında 95b-12

ʿitāb: (Ar.) Azarlama; darılma
47b-9

iṭāʿat: (Ar.) İtaat, boyun eğme
87b-11

ite: (iteği) Ekmek bezi
81a-5

iʿtimād: (Ar.) Dayanma, güvenme
i. ėt(d)-
-ecek 100a-6
i.-ı 95b-15

iʿtibār: (Ar.)İtibar, önem
32a-5, 68b-1
i. et-
-medi 57a-10

ittifāḳ: (Ar.) İttifak, birleşme
i. ėt(d)-
-üp 42a-5, 76a-1
i. eyle-
-diler 37a-3
i.-ile 5a-11

iʿzāz: (Ar.) Saygı gösterme
62b-6, 76a-10
i.-ın 5a-14
i.-ile 90a-16

iẕīn: (Ar.) İzin
93b-5

izle-: İzlemek
i.-di77a-3

ʿizzet: (Ar.) Değer, kıymet
8a-18, 76a-10, 79b-16
ʿi. ėt(d)-
-er 25a-13, 70a-9
ʿi. eyle-
-di 52a-12
ʿi. ḳıl-
-am 6b-15
-uŋ 15b-16
-ur 62b-7
ʿi.-i (ikrām) 2a-8
ʿi.-i (ikrāmla) 37a-16
ʿi.-im 71b-13, 83b-2

ʿizzetle-: (Ar.+T.)Yüceltmek
ʿi.-dim74a-9

K, Ḳ

ḳaba: (Ar. ḳabāʾ): Kaftan, cübbe, zırh
87b-16

kāʿbe: (Ar.) Kabe

73b-10
k.-den 68a-2
ḳabr: (Ar.) Kabir, mezar
ḳ.-e 98b-16, 99a-3, 99a-11
ḳ.-i 14b-4, 98b-16
ḳ.-imi 98b-15
ḳ.-in 14b-4
ḳ.-inden 94b-4
ḳ.-ine 98a-3
ḳ.-iŋ 99a-1
ḳabūl: (Ar.) Kabul, alma
89b-1
ḳ.ėt(d)-
-er 92a-15
-dim 94a-6
ḳ. eyle- 54b-8, 100a-9
-yesiz 13b-6
ḳ. ḳıl- 19b-1
-dı 15b-18, 27a-9, 31a-12, 87a-2
-dım 17a-4
-ġıl 19b-1
-mazam 88b-4
-mış 84b-1
ḳ. ol-
-dı 6b-3
-ur 31a-6
ḳabż: (Ar.)Azrail tarafından ruh teslim alınma, ölme
ḳ. ėt-
96b-3
ḳ.eyle-
98b-8
ḳ. ol-
-dı 96b-5
ḳaç: Kaç, ne kadar
63a-9
ḳ. (bir ḳ.) 61a-12, 40b-8, 48a-18, 61a-7, 62a-3
ḳaçaġan: Kaçak, firari krş. bk. **ḳaçġan**
13b-14
ḳaçan: Ne zaman
26b-11, 88a-5
ḳaç-: Kaçmak krş. bk. **kaş-**
ḳ.-ar 40a-7
ḳ.-dı 12a-17, 15a-2
ḳ.-ma 38a-3, 38a-13
ḳ.-maġıl 38a-14, 38a-16
ḳ.-mayasın 37b-14
ḳ.-up 27a-6
ḳaçġan: Kaçma alışkanlığına sahip krş. bk **kaçaġan**
13a-6
ḳaçur-: Kaçırmak
ḳ.-mayasın13b-12
ḳadar: Kadar
30a-7, 40b-1, 70a-10, 91a-1, 92b-7
ḳ. (bu ḳ.) 21a-17, 69b-5
ḳ.(şol ḳ.) 25a-5, 42b-6, 49a-19, 49a-3, 53b-15, 61b-15, 71a-4, 71a-8, 85a-11
ḳadd: (Ar.) Boy
38b-16, 50a-12
ḳ.-i 7a-12
ḳadeḥ: (Ar.) Kadeh, bardak
46b-13
ḳ.-inden 18a-14
ḳ.-ler 89b-11
ḳadem: (Ar.) Ayak; adım
ḳ.-inde 10b-7, 30b-3
ḳader: (Ar.) Kader

68a-16
ḳadīm: (Ar.) Eski
88a-4, 99a-3
ḳ.-i29a-14
ḳadīr: (Ar.) Tükenmez kudreti olan Allah
81a-3, 98b-10
ḳ. (allāh) 13b-8
k.-i (ḫudā) 96b-11
ḳādir: (Ar.)Kudret sahibi, güçlü; Allah
45a-7
ḳ. (durur) 33b-7, 40b-10
ḳ.-i (muṭlaḳ) 72a-11
ḳ.-em46b-11
ḳadr: (Ar.) Değer, kıymet
ḳ.-ini 54b-9
ḳafa: (Ar.) Baş, kafa
ḳ.-sına 5a-15
ḳafes: (Ar.) Kafes
ḳ.-de 64b-6
ḳāfile: (Ar.) Kafile
17b-5
ḳ. göç-
-di 14a-18
ḳ. ḳon-
-mış 12a-11
kāfir: (Ar.) Kafir
22a-12, 60a-9, 92a-1
k. (durur) 77a-14
k.-miş 16a-8
k.-ler 92a-3
ḳaftān: (Far. ḫaftān) Kaftan, ipekli kumaştan yapılan ve süslü üst giysisi
ḳ. ile 7b-11
ḳ.-ları 32b-15
ḳ.-larile 16a-2
ḳahr: (Ar.) Kahır, üzüntü duyma
ḳ.-ınuŋ 21b-11
ḳ.-ıyla 83b-1
ḳ.-la 5b-17
ḳaḥṭ: (Ar.) Kıtlık, kuraklık
90b-11
ḳaḳ-: Çalmak, vurmak
ḳ.-ar 80b-6, 80b-7
ḳ.-dı 81a-2, 81a-7
ḳaḳ-: Sıçrayıp kalkmak
ḳ.-up 16b-2
ḳaḳı-: Öfkelenmek
ḳ.-r (buşar ḳ.) 15a-5, 41a-10, 43b-1, 51b-5
ḳ.-r 76a-9
ḳ.-yuban 43b-9
ḳal- : Kalmak, durmak; beklemek
ḳ.-a 23b-4, 31a-8, 38b16, 43b-16, 69b-17, 79b-3, 100a-11
ḳ.-alar (ḫayrān ḳ.) 35b-14
ḳ.-alar 36b-16
ḳ.-am 78b-1, 96b-12
ḳ.-an 22a-4, 58a-15
ḳ.-asın 31b-17, 35b-7, 43b-5
ḳ.-sun (ṭaŋa) 5a-14
ḳ.-dı (ḫayrān) 90a-8
ḳ.-dı (yemeden ḳ.) 33b-14
ḳ.-dı 7a-11, 12a-7, 21b-16, 69a-6, 76a-15, 90b-12, 91b-10, 99b-7
ḳ.-dılar 37a-13, 45b-3, 61b-2, 64a-4, 76a-1
ḳ.-dıŋuz76a-3
ḳ.-duḳ (maḫrūm ḳ.) 8b-3
ḳ.-duḳ 21b-16
ḳ.-ın (esen ḳ.) 14a-9

ḳ.-ıŋuz (esen ḳ.) 14a-15
ḳ.-ısar 99a-7
ḳ.-madı 4b-12, 7b-6, 30a-11, 30a-8, 31a-4, 45a-4, 56a-5, 75b-17, 76a-4, 76a-6, 90b-14, 91a-16, 93b-16, 94b-4
ḳ.-mamaḳ 77a-13
ḳ.-mamış 59b-11
ḳ.-masun 80b-11
ḳ-maya (ṣabrı ḳ.) 36b-5
ḳ.-maz 28a-12
ḳ.-mış (durur) 80b-15
ḳ.-mışdı 1a-7, 54a-18, 84a-17
ḳ.-mışlara 5b-12, 41b-8
ḳ.-mışları 57b-14
ḳ.-ur (ḫayrān ḳ.) 25b-10, 40a-2
ḳ.-ur (ḫayretde ḳ.) 65b-17
ḳ.-ur (ʿaceb) 50a-4
ḳ.-ur (ṭaŋa ḳ.) 62b-11
ḳ.-ur 1b-4, 7b-7, 28a-12, 82a-5, 18a-14, 21a-8, 40a-5, 40a-10, 48b-6, 62b-7, 72b-13, 77a-4
ḳ.-uram 77a-5
ḳ.-uruz 4b-6, 64a-15

ḳaldur-: Kaldırmak
ḳ.-dı 90b-1, 92b-16
ḳ.-uban 90a-2
ḳ.-uŋ 82a-18
ḳ.-up 74a-12,80b-1,96b-1
ḳ.-ur 19b-16, 31a-11

ḳalʿa: (Ar.) Kale
78b-9
ḳ.-sın (ḫayber ḳ) 68a-8
ḳ.-yı 78b-10

ḳalb: (Ar.) Kalp, yürek
ḳ.-imde 94b-4
ḳ.-ine6a-9

ḳalem: (Ar.) Kalem
ḳ.-i 79a-2, 79a-3

ḳalfa: (Ar.) Kalfa
ḳ.-yı 73b-3

ḳalın: Çeyiz
ḳ.-ın 25a-10

ḳalḳan: Kalkan, korunmalık
ḳ. eyle-
-gil 77b-3

ḳalḳ-: Kalkmak, doğrulmak
ḳ.-dı 81a-15
ḳ.-up 97b-9

ḳamçı: Kamçı, kırbaç
59a-12, 83b-13, 95b-16
ḳ. (urdı) 18a-15
ḳ.-ŋı 59a-14, 59a-9
ḳ.-sın 59a-11, 59a-12, 59a-13
ḳ.-yı 59a-10

ḳamer: (Ar.) Ay
87b-4
ḳ. (şemsle ḳ.) 1b-16
ḳ.-lere 19b-8

ḳamet: (Ar.) Boy, endam
38b-16
ḳ.-i 50a-12

kām-rān: (Far.) Arzusuna kavuşmuş
k. (emr-i k.) 51a-10

ḳamu: Kamu, bütün, hepsi
1a-2, 1a-13, 1b-3, 2a-1, 3b-15, 5b-12, 6a-12, 8a-10, 9a-10, 9a-11, 16a-14, 16a-4, 16a-6, 18a-14, 19b-13, 20a-11, 20b-9, 26a-16, 26a-7, 26b-9, 28a-1, 28a-4, 29a-9, 30a-3, 30b-2, 33a-6, 33a-8, 39a-14, 41a-11, 41b-8,

42a-3, 42a-5, 44b-15, 47b-3, 51b-4, 52a-2, 52b-9, 55a-14, 56b-13, 57a-6, 58b-2, 59b-5, 60a-3, 63a-7, 66b-17, 66b-7, 67b-12, 67b-9, 69a-17, 69b-17, 72b-10, 72b-4, 76b-2, 82a-11, 82a-13, 83a-6, 85b-14, 86a-10, 86a-13, 86b-17, 86b-9, 87a-11, 89a-3, 89a-4, 89b-12, 90a-1, 90a-8, 90b-13, 91a-11, 92a-6, 92b-3, 92b-8, 93b-12, 93b-14, 94b-1, 95b-14, 95b-2, 97a-15, 97b-3, 82b-11, 85b-7, 86b-11, 89b-10, 90a-5, 90a-9, 91a-3, 91a-9, 91b-2, 92a-3, 92b-4, 96b-1, 99a-17, 99b-3, 99b-14

ḳ.-dan 1a-12, 30b-14

ḳ.-lar 20a-14

ḳ.-lardan 47b-12, 97a-16

ḳ.-ları 27a-8, 37b-10

ḳ.-laruŋ 59b-3

ḳ.-muz 5b-5, 8b-3, 44b-13

ḳ.-muza 90b-15

ḳ.-nuŋ 81b-12, 87b-5

ḳ.-ŋuz 16a-4

ḳ.-sı 18a-13, 26a-8, 27b-10, 30a-4, 36a-6, 38a-7, 39a-8, 43a-20, 44b-12, 44b-8, 51a-14, 51b-5, 54a-17, 55b-12, 55b-14, 67b-12, 67b-8, 77a-10, 80b-12, 87b-3

ḳ.-sın 43a-7, 45a-3, 44b-18, 56a-5

ḳ.-sından 30a-10, 30b-15

ḳ.-sınuŋ 5b-6

ḳ.-ya 28a-12,67a-3

ḳ.-yı 38a-1

ḳan: Kan

8a-11, 12b-9, 13a-2, 24a-5, 82a-15, 97a-11

ḳ. et-

-diler 7b-12

ḳ. eyle-

-ye 40b-3

ḳ. ol-

-ursa 33a-9

ḳ.-a bula-

-dılar 72-4

ḳ.-a 89a-3

ḳ.-ı 5a-18, 69a-6

ḳ.-ı (tökülür) 33a-9

ḳ.-ım 40b-2, 53a-13

ḳ.-ım (ḳaynadı) 66b-14

ḳ.-ım70a-16

ḳ.-ımı 38a-15

ḳ.-ın (işdiler) 47b-3

ḳ.-ını (dökmediler ḳ.) 7b-10

ḳ.-larım 4a-8

ḳ.-uma 24b-5

kān: (Far.) Maden ocağıveya kuyusu

k.-ı (güher) 1b-3, 1a-14, 92a-10

k.-ı (şeker) 1b-1, 95a-6

k.-ıdur 30b-16

k.-ında (maʿnā k.) 50b-7

k.-ısın 82a-13

ḳana-: Kanamak

ḳ.-dı 60a-5

ḳanat(d): Kanat

ḳ.-ın 55a-15, 60a-4

ḳancaru: Nereye

4a-13, 15a-1, 27a-6, 36b-3

ḳ.-dan 64a-14

ḳanda: Nerede

12a-14, 20a-9, 22a-17, 26b-7, 36b-10, 41b-13, 51b-17, 78a-8, 78b-6, 97a-3
ḳ. ol-
-a 18a-16, 21a-12, 62b-16
ḳ.-dur 37b-1, 65b-14, 67b-3
ḳ.-n 18a-6,49a-5,66b-5
ḳ.-sın 23a-10, 23a-11, 23a-7, 23a-8, 23a-9, 23b-6, 26b-12, 26b-13, 26b-14, 26b-15, 26b-16, 27a-1, 49a-1, 67a-6, 71b-9

ḳandalıḳ(ġ): Nerede olduğunu
ḳ.-ın 22b-9, 78a-5

ḳandīl: (Ar.) Kandil
6b-9

ḳanı: Hani
8a-9, 8b-12, 25b-17, 33b-17, 34b-9, 38b-11, 38b-2, 33b-17, 39b-7, 49b-12, 49b-16, 56b-6, 65a-12, 67a-15, 68a-12, 70b-7, 71b-17, 72a-6, 72a-1, 72b-4, 77a-1, 84b-10, 96a-4

ḳanḳı : Hangi
21a-13, 29b-4, 56b-11, 63a-5, 64a-4, 78a-13
ḳ. (her ḳ.) 37b-3
ḳ. (yere) 37b-6
ḳ.-muzda 73b-14, 74a-3

ḳanlu: Kanlı
ḳ. (gömlegin) 8a-14

ḳanūn: (Ar.) Kanun, kural
25a-15

ḳā'im: (Ar.) Ayakta duran
ḳ.-dür 29a-16

ḳap-: Kapmak, kaçırmak
ḳ.-a 4b-17

ḳapḳara: Kapkara, simsiyah
16a-8
ḳ. ol-
-dı 17a-14

ḳapla-: Kaplamak
ḳ.-yalum36a-2

ḳapra-: Kavramak
ḳ.-dı 93a-8

ḳapu: Kapı
20b-3, 36a-14, 37a-12
ḳ.-da 40a-12, 40b-6, 49b-16, 72-5
ḳ.-dan 49b-11, 65b-10, 65b-11,66b-3, 77b-12, 77b-13
ḳ.-ları 40a-7, 40a-8
ḳ.-sın 37a-2, 45a-1, 52a-10
ḳ.-sına 26a-10, 49b-10, 66b-5, 78b-9
ḳ.-sında 75b-15

kār: (Far.) Kar, kazanç; iş, güç
64a-8, 97b-13
k. eyle-
-di 22b-14

ḳar: Kar
15a-18

ḳara: Kara; yüz karartıcı durum
4b-7, 15a-6, 15a-16, 15b-5, 22b-5, 35a-3, 38b-6, 59a-6, 61b-5, 94a-11
ḳ. ėt(d)-
-em 74b-17
ḳ.eyle-
-ye 39a-12
ḳ. ol-
-dı 14b-2
ḳ. (toprakda) 17a-13, 21b-6
ḳ.-dur 14a-13

ḳara ḳura geçe göçe: Değersiz, ıvır zıvır şeyler
62a-2
ḳarābet: (Ar.) Yakınlık, akrabalık
97b-14
ḳaraŋu: Karanlık
ḳ. ol-
-dı 15a-18
ḳ.-da 21b-16
ḳaraŋulıḳ: Karanlık
15b-14
ḳarār: (Ar.) Karar, durma; süreklilik; dinlenme
85b-10, 87a-5
ḳ. eyle-
-medi 21b-9
ḳ. ḳıl-
-dı 91b-7, 92a-11
-dılar 93b-13
ḳaravaş: Karavaş, cariye, kul
25b-14, 27b-16, 56a-5, 85a-15
ḳ. (ḳul ḳ.) 27b-12, 56a-6
ḳ. (ṭuralar) 36a-9
ḳ.-ı (idi) 83a-10
ḳ.-ı 27b-16
ḳ.-lar 26b-4, 28b-8, 33b- 10, 37a-9
kārbān: (Far.) Kervan
12a-12, 12a-13, 12a-14, 15b-11, 16b-2, 16b-3, 16b-14, 83a-17, 83b-10, 86a-2, 86a-8, 86b-5
k. (ehli) 14b-3, 15a-5, 17a-17, 17b-1
k. (ḳondı) 11a-17
k.-a 17b-13
k.-ı (ḳondurur) 16b-12
k.-ıŋ 85b-17
ḳardaş: Kardeş krş. bk. **ḳarındaş**
69a-6, 69a-9, 80b-15
ḳ. (durur) 62b-2
ḳ.-a 96b-11
ḳ.-arın 6a-10
ḳ.-cuġum 9b-17
ḳ.-dan 13b-10, 97a-3
ḳ.-ı 13b-10, 44b-13, 44b-14, 67b-1, 81a-10, 95a-17, 95b-3, 96a-14, 96b-7
ḳ.-ım 44b-18, 69b-6, 70a-15, 70b-8, 71a-12
ḳ.-ımdur 70a-6
ḳ.-ımızı 79a-1
ḳ.-ımuz 3a-16,63a-13, 66b-1, 69a-5, 75b-7
ḳ.-ın 66a-4, 70a-3, 71b-2
ḳ.-ını 62a-14, 70b-16
ḳ.-ıŋ 62b-1, 66a-18, 96a-13
ḳ.-ıŋuzı 75a-14
ḳ.-lar 14a-8, 67b-8, 68b-6, 69a-17, 71a-9, 72b-1, 99a-16
ḳ.-ları 7b-8, 9b-15, 12b-6, 14a-16, 62a-6, 68b-4, 72b-7, 74b-6, 76a-16, 76b-13, 82b-10, 89a-7, 90a-1, 90a-15
ḳ.-ları (yūsufuŋ ḳ.) 3a-8, 4b-16, 6b-11, 12a-9
ḳ.-larım 5b-4, 10a-2, 13a-12, 13b-18, 14b-8, 82b-4
ḳ.-larımıŋ 62a-15
ḳ.-ların 61b-5, 62a-13, 66b-7, 67a-4, 68b-9, 75b-5
ḳ.-larına 2b-9, 63a-3, 68b-11, 80b-6, 86a-10
86a-12, 86a-15, 90a-12, 90a-13
ḳ.-larınuŋ 90a-7

ḳ.-larıŋa 67a-13, 70b-4
ḳ.-larıyla 93b-12, 97a-6, 97a-8
ḳ.-larsız 63a-9
ḳ.-larum51a-1
ḳ.-laruŋ 32a-6
ḳ.-laruŋa 7a-17, 66b-9
ḳ.-laruŋdan 7b-1
ḳ.-lıġı 13b-9
ḳ. mısız 63a-7
ḳ.-muzı 75b-10
ḳ.-uz 65b-7

ḳarġı: Kargı
38b-7

ḳarıçıḳ: Yaşlı kadın
58a-12, 58b-16

ḳarı-: Karımak, yaşlanmak
ḳ.-mış 59b-11, 59b-16
ḳ.-p 54a-18, 57b-18
ḳ.-r 53b-15

ḳar(ı)n: Karın; orta
ḳ.-a 99b-6
ḳ.-ı 57b-17
ḳ.-ına (nīl ḳ.) 19a-4
ḳ.-ında (nīl ḳ.) 19b-16
ḳ.-ınıı19b-9
ḳ.-ıŋa 12b-9

ḳarındaş: Kardeş krş. bk. **ḳardaş**
72a-7
ḳ.-ı 74a-16, 95b-7
ḳ.-ım96b-2
ḳ.-lar 1b-16, 2b-5
ḳ.-larından 13b-4, 47b-15

ḳarīb: (Ar.) Yakın, yakın olan
92a-4

kāribān: (Far.) Kervan krş. bk. **kārbān**
77a-10

ḳārīʿa: (Ar.) Mısır meliki
21a-4, 21a-7, 21a-8, 21a-9, 21b-17, 21b-2, 21b-3
ḳ.-nuŋ 22a-6

ḳarşu: Karşı ; bir nesnenin veya kimsenin esas tutulan yönü ve bu yönün ilerisi
18a-12, 28b-1, 32b-5, 39b-12, 40a-4, 40a-13, 49b-11, 62b-8, 66b-8, 69a-15, 69b-10, 74b-4, 80b-3, 83b-6, 83b-7, 87a-11, 93a-10, 93a-11
ḳ. baḳ-
-ar 39b-12, 57a-7
ḳ. dur-
-dı 93a-7
-dılar 93a-4
-up 3a-10
-ur 18a-11, 25b-14, 41b-2
ḳ. gel-
-di 86b-8, 97b-15
-diler 25b-4
-en 23b-2
-eni 75b-10
-üp 39b-9
-ür 19a-9, 25a-13
ḳ. ṭur-
-up 8a-6
-ur 41a-2, 42b-16
ḳ. var-
16b-2
-dılar 90a-15
-ur 18a-11, 25a-13, 54a-10, 71a-6
-an 70b-3
ḳ.-da 71a-3
ḳ.-ma 8a-5, 29a-1, 38b-9, 52b-4

ḳ.-sın 66a-1
ḳ.-sına (durdı) 22b-16
ḳ.-sına (vardılar) 63b-8
ḳ.-sında 33a-5, 82b-9
ḳ.-ya 36b-4
ḳ.-ydı 28a-17
kārubān: (Far.) Kervan krş. bk. **kāribān** 19a-1
k. (ehli) 15b-2, 16b-17
k. (ḳavmi) 14a-16, 16b-15
k.-a 14b-8
k.-ım 26b-16
k.-ıŋ (başı) 12a-15
kār ü bār: (Far.) İş, güç kazanç 64a-8
ḳaṣd: (Ar.) Kasıt, niyet
ḳ. ėt(d)-
-eyüm 45b-16
ḳ. eyle-
-di 40a-16
ḳasım: (Ar.) İnce, narin
ḳ. (bād) 83a-14
ḳaṣr: (Ar.) Köşk, saray
ḳ.-a 56a-13
ḳaş: Kaş; ön, ön taraf
ḳ.-ımuza 4b-17
ḳ.-ları 60a-9
ḳ.-uŋ 38b-6
ḳaş-: Kaçmak krş. bk. **kaç-**
ḳ.-magil 39b-2
ḳat: Kat; yan; huzur 87b-16
ḳ.-ına 3b-15
ḳ.-uŋa 9a-11
ḳ. (ḳat)12a-7
ḳ.-ıma77b-15
ḳ.-ımda 34a-3, 46a-1
ḳ.-ımuza 67a-7
ḳ.-ına 11a-12, 11a-17, 12a-16, 14a-8, 16a-10, 20a-16, 20a-7, 20b-15, 23b-12, 24b-14, 27a-11, 27b-10, 29b-7, 32a-10, 42a-11, 42b-4, 44a-11, 44b-4, 45a-10, 50b-13, 52a-6,54a-8, 55b-14, 56a-4, 56b-16, 57a-1, 58b-1, 61b-8, 65b-12, 65b-4, 66a-6, 70a-7, 70b-15, 71b-9, 72b-1, 72b-7, 73b-2, 74b-12, 75b-15, 75b-9, 79a-3, 79b-10, 91a-5, 93b-5, 94b-13
ḳ.-ında 9b-8, 10b-2, 10b-12, 22a-17,35b-15, 45b-3, 52a-16, 52b-3, 53a-14, 83a-5
ḳ.-ından 51b-4
ḳ.-ıŋuzda 64b-14
ḳ.-uma 26a-16
ḳ.-umda 53a-1
ḳ.-uŋa 32a-11, 36b-6
ḳ.-uŋda 59b-14
ḳ.-uŋdan 51a-11
ḳat-: Katmak, ilave etmek
ḳ.-ar75a-18
ḳ.-ıcaḳ 29a-11
ḳ.-ma (aġu ḳ.) 23b-10
ḳ.-mışdı 21a-6
ḳatı: Katı, sert; merhametsiz; çok fazla, pek çok
2b-11, 6b-18, 12b-8, 15a-6, 17a-15, 18b-16, 21b-7, 25a-12, 29a-13, 29a-17, 33b-11, 40a-14, 46b-11, 52b-10, 55b-13, 56b-14, 56b-17, 57a-5, 60b-5, 61a-5, 61b-17, 63a-13, 64b-11,

69a-3, 69a-5, 74a-14, 75b-2, 75b-9, 76a-9, 80a-9, 80b-15, 84b-5, 84b-5, 92a-9, 96a-18

kātibe: (Ar.) Yazan, yazıcı
100a-10

ḳatl: (Ar.) Öldürme
99b-15
ḳ. eyle-
-mek 40a-15
ḳ. ėt(d)-
-üŋ 40b-15
ḳ.-in 1b-12

ḳatlan-: Katlanmak, tahammül etmek
ḳ.-madı 3b-8, 8a-12, 39b-8
ḳ.-madıŋ59a-14

ḳatrān: (Ar.) Katran
18b-13

ḳatre: (Ar.) Katre, damla
ḳ. (ḳaṭre) 5a-4, 21b-3
ḳ. ol-
-mışıdı 60a-7
ḳ.-i (deryāya) 3a-6

ḳaṭār: (Ar.) Bir arada göç eden hayvan dizisi
86a-15, 95a-9

ḳaṭır: Katır
ḳ. (biŋ ḳ.) 25b-3
11a-5, 21a-16, 56a-4, 21a-15
ḳ.-a 21a-3
ḳ.-lar 86b-14

ḳaṭīfe: (Ar.) Kadife
34b-9

ḳavī: (Ar.) Kuvvetli, güçlü
ḳ. ol-
-ur 19a-17

ḳavl: (Ar.) Lakırdı, söz
ḳ.-e 6a-12

ḳavm: (Ar.) Kavim, insan topluluğu
2a-17, 18a-12, 51a-1
ḳ.-i (ḫışm) 82b-11
ḳ.-i (er ḳ.) 8a-15
ḳ.-i (kārbān ḳ.) 16b-14
ḳ.-i (kārubān ḳ.) 14a-16, 16b-15
ḳ.-i (mışr ḳ.) 20b-2, 21a-9, 25b-4, 55b-14
ḳ.-i (şehr ḳ.) 20a-15, 20b-12
ḳ.-i 18b-10, 55a-4, 64a-5, 85b-7
ḳ.-ini 23b-14, 87a-5

ḳavuḳ: Kavuk, içi boş şey
ḳ. (taḫt-ı ḳ.) 87a-13

ḳavuşdur-: Kavuşturmak
ḳ.-a 84b-2
ḳ.-am 84b-18 , 85a-5
ḳ.-an 66b-15
ḳ.-dı 34a-14, 72a-8
ḳ.-ġıl 70b-8

ḳayġu: Kaygı, tasa
7b-6, 9b-12, 65b-1, 69a-14, 72a-12, 77a-16, 77b-6
ḳ.-dan 32a-9, 48b-18,71b-1
ḳ.-dur 71a-14
ḳ.-lar 48b-4, 51a-5, 53a-7, 77a-16
ḳ.-lardan 64b-16
ḳ.-larıŋ51a-4
ḳ.-m36b-12, 36b-17
ḳ.-nuŋ 69b-4
ḳ.-ŋ 78a-15
ḳ.-sı 9b-12, 84b-6
ḳ.-ya 61b-7
ḳ.-yı 72b-10

ḳ. ye-
9b-7
ḳ.-me 45a-10
ḳ.-mesün 7b-5
ḳayġulu: Kaygılı
ḳ. ol-
-dı 7b-3
-ur 34b-18
ḳayır-: Kayırmak
ḳ.-a (idi) 81b-9
ḳ.-ma 18a-10
ḳ.-maġıl 7a-17
ḳ.-masun 20a-4
ḳayna-: Kaynamak
ḳ.-dı (ḳanım ḳ.) 66b-14
ḳ.-r 70a-16
ḳayşer: (Ar.) Eski Roma ve Bizans imparatorlarının lakabı
ḳ.-e 68a-2
ḳaz- : Kazmak
ḳ.-an 81b-12
ḳ.-duġı 6a-17, 73b-9
ḳ.-dur 98b-15
ḳażā: (Ar.) Kader
9a-18, 93b-8
ḳ.-yı 76a-7
ḳazan-: Kazanmak
ḳ.-a100a-15
ḳażī: (Ar.) Kadı
ḳ.-lerüŋ (dānesi) 10a-9
kebīr: (Ar.) Büyük, ulu
17b-6, 85b-14
k. (dār-ı k.) 85b-9
k. (ṣadr-ı k.) 57b-8
keçi: Keçi
k.-nüŋ (oġlaġını) 7b-9
kefen: (Ar.) Kefen
6b-18
kefenle-: Kefene koymak
k.-diler 44b-7
kehl: (Ar.) Yorgunluk, bitkinlik
4b-4
kelām: (Ar.) Söz, lakırdı
27b-9, 28a-10, 73a-8, 82b-2, 90b-3, 99b-13
k. eyle-
-meyem 6b-14
k.-dur 28a-13
k.-ı 62a-11, 94b-7
k.-ında 77a-14
keleci: Söz, laf krş. bk. **kelici**
10a-1, 48a-18, 65a-11, 69a-13
k. aç-
-dılar 62b-13
k. eyle-
-di 62a-3
-mez 51b-15
k.-nüŋ 11b-11
k.-ye 76a-8
kelici: Söz, laf krş. bk. **keleci**
41a-13, 61a-7
k. aç-
-dılar 42a-6
kelīm: (Ar.) Tûr-i Sînâ'da Cenabıhak'la konuşması dolayısıyla Hz. Musa'nın ünvanı
k. (mūsā-yı k.) 99a-5
kelli: Sonra
99b-16
k. (bunda k.) 68b-12

kem: (Far.) Kem
9b-7
kemāl: (Ar.) Olgunluk
k. (ṣāḥib-i ḳ.) 1a-10, 1a-12
kemer: (Far.) Kemer
79a-6, 86a-17, 90a-14, 95a-4
k.-ler (ḳuşadup) 43b-14
kemerlü: (Far.+T.) Kemerli
87b-3
kemḫā: (Far.) İpekli kumaş
k. (ṣūf-ı k.) 13a-10
k.-lar 30a-9
kem-ter: (Far.) Değersiz, hakir
88a-7
ken'ān: (Ar.) Hz. Yakub'un memleketi; Filistin'de Kenan şehri
49a-7, 61a-5, 65b-16, 66a-13, 76b-14, 85b-4, 86b-7, 87a-1, 87a-6, 86b-8, 97b-10, 97b-15
k. (durur) 66a-13
k. (şāh-ı k.) 7b-4
k. (yūsuf-ı k.) 30b-16
k.-a 49b-7, 10b-11, 11a-4, 76b-13, 84a-8, 86b-9, 97b-12
k.-da (bāb-ı k.) 65b-13
k.-da 10b-9, 61b-9, 86a-10
k.-dan 86b-1
k.-danım 49a-7
k.-ım (yūsuf-ı k.) 48b-12
k.-imiş (yūsuf-ı k.) 23b-15
ken'ānlu: (Ar.+T.) Kenan şehrinden olan
53a-12
kendi: Kendi, kendisi krş. bk. **kendü**
11b-16, 24b-16, 28a-12, 32a-7, 81b-12, 89b-9, 96b-4, 98a-9
k.-ne 6a-15
k.-n 79b-5
kendü: Kendi, kendisi krş. bk. **kendi**
1b-15, 2b-2, 11b-5, 13b-17, 21a-2, 21b-1, 25b-9, 27a-7, 29b-17, 35b-5, 36b-4, 36b-11, 37b-3, 37b-4, 42a-10, 42a-13, 42a-9, 44a-1, 47b-7, 48a-6, 51b-9, 57b-15, 63a-17, 66a-7, 68b-2, 87a-14
k.-lerden 71a-8
k.-lerin 81a-9, 93b-6
k.-erinden 20b-3, 76a-17
k.-mi 39a-13
k.-ne 29b-10
k.-nüŋ 54a-11, 96a-16
k.-ŋ 44a-14
k.-ŋüz 63a-16
k.-si 37a-10, 93b-2
k.-siçün 95b-12
k.-sine 84a-11
k.-ye (gele) 40b-1, 43b-18
k.-ye 7b-8, 21b-9, 62b-15
k.-yi 28b-7, 39b-4, 62a-12
kendüzi: Kendisi krş. bk. **kendüzü**
87a-2, 93a-9, 89b-9, 94a-12, 94a-12
k.-n 16b-10, 18b-11, 18b-13, 22a-13, 39b-16, 40a-9, 42a-9, 45a-8, 49a-14, 60a-10, 63a-2, 70b-6, 72b-15, 88a-15, 92b-11, 98b-2
k.-ne 22b-14, 33a-7, 43a-1, 53b-7, 55a-13, 87b-8
k.-ni 5a-14, 18b-12
k.-ŋe 10b-17
k.-ŋi 52a-18
kendüzü: Kendisi krş. bk. kendüzi

13b-14
k.-mi 24a-5, 38b-4
k.-ŋ 2b-17, 19a-3
k.-ŋi 68a-13
k.-ŋle 24a-4

kenʿānī: (Ar.) Kenan şehrinden olan
k.-yüz 63a-10

kerāmet: (Ar.) Kerem, bağış
k. eyle-
-di 45a-13
k.-den 89b-5

kerbān: (Far. kārbān) Kervan
91b-5

kerem: (Ar.) Asillik, soyluluk
9a-16, 13b-5, 48a-3, 58b-4,82a-13
k. eyle-
66a-11
k.-i (ẕüʾl-celāl) 37b-17
k.-i 48a-3
k.-ler 43a-10, 64b-13, 73a-5, 79b-4

kerīm: (Ar.) Kerem sahibi
15a-8, 28a-1, 42a-2, 51b-3, 67a-3, 72a-13, 72a-16, 77b-7, 81b-9, 91a-12, 94a-7
k.-sin 100a-1

kerrūbī: (Ar.) Büyük melek
k.-ler 97a-13

kervān: (Far. kārbān) Kervan
63a-7, 71b-5

kes-: Kesmek
k.-di 98b-1
k.-diler 95a-3
k.-e17b-17
k.-mege 42b-12
k.-megil 7b-1
k.-miş 49a-13
k.-üŋ 42b-1, 42b-2, 42b-11, 73b-6
k.-üp 43b-12, 44b-6

kesī: (Far.) Kimse
83b-16

kesil-: Kesilmek
k.-ir 10a-2

keşf: (Ar.) Keşif
k. ėt(d)-
-esiz 63a-6

keşīş: (Far.) Keşiş
k.-ler 89b-5, 92a-8

keşke: (Far.) Keşke
14b-9

ketḫüdā: (Far.) Kahya
93b-7

kevākib: (Ar.) Yıldızlar
98a-12

kevkebe: (Ar.) Yıldız
95a-10

kevṣer: (Ar.) Cennette bulunulduğu bildirilen kutsal su
k.-e 68a-11

key: Pek, gayet; iyice; uygun; sağlam
3a-1, 4b-8, 8a-13, 9a-12, 10a-5, 13b-7, 14b-17, 18b-16, 18b-17, 20a-5, 21a-12, 22a-16, 23b-15, 29b-2, 37a-3, 45a-18, 46b-1, 51a-14, 51a-15, 51b-14, 51b-16, 51b-19, 53b-15, 54a-3, 55b-6, 58a-1, 60b-12, 60b-5, 62a-1, 62a-8, 6a-11, 79b-14

kez: Defa, kez
k. (bir k.) 24a-14, 30b-5, 43b-9, 56b-17, 58a-6, 65a-10, 78b-14, 91b-11, 96a-9, 99a-1, 90a-10, 94a-17, 95b-5

k.(neçe k.) 33a-11

kez: Kenar, kıyı

k.-den 75b-9

kezālik: (Ar.) Bu da öyle

13b-5

kezin: Kez, defa

20b-5

ḳıble: (Ar.) Kıble

ḳ.-ye 8a-6, 41b-2

ḳıdem: (Ar.) Derece, rütbe

ḳ.-i 32a-12

ḳıġır-: Çağırmak, seslenmek

50a-2, 70b-13

ḳ.-a 53a-11

ḳ.-dı 20b-7, 29b-11

ḳ.-dılar 20b-8, 32b-11, 24b-14, 30a-3, 80a-2

ḳ.-dım76b-1

ḳ.-ıŋ 60a-13

ḳ.-maġa 42a-12

ḳ.-sun 60a-1, 34b-10, 35b-15, 52a-2

ḳ.-uŋ 44b-2

ḳ.-ur 26a-14, 30a-2, 30a-12, 31b-8, 70b-14, 71a-1

ḳ.-uram 42a-15

ḳ.-ursa 42a-11

ḳ.-duġu 53a-9

ḳıġırcı: Tellal

ḳ.-lar (ḳıġırdı) 20b-7

ḳıġırt(d)-: Tellal çağırtmak; davet etmek

ḳ.-asın36b-14

ḳ.-uban 3a-14

ḳıl: Kıl

ḳ.-ı 5a-3

ḳıl-: Kılmak, yapmak, etmek

31b-1, 87a-11, 91b-13, 98b-14

ḳ. (ʿafv ḳ.) 15a-9

ḳ. (ʿayān) 35a-9, 36b-10

ḳ. (temāşā ḳ.) 92b-4

ḳ. (tövbe ḳ.) 43b-16

ḳ. (duʿā ḳ.) 31a-6, 31a-8

ḳ. (ḳabūl) 19b-1

ḳ. (ʿafv ḳ.) 100a-8

ḳ. (ʿināyet ḳ.)82a-2

ḳ. (tevbe ḳ.) 15b-8

ḳ.-a (cefā) 40a-1

ḳ.-a (dilek ḳ.) 54b-12

ḳ.-a (duʿā ḳ.) 15b-10

ḳ.-a (eşer) 45a-17

ḳ.-a (ḫīleyi) 73a-13

ḳ.-a (raḥmet ḳ.) 15b-10

ḳ.-a (revā ḳ.) 28a-3

ḳ.-a (rūzī ḳ.) 72a-11

ḳ.-a (şefḳat ḳ.) 5b-10

ḳ.-a (teferrüc ḳ.) 92b-13

ḳ.-a 28a-3, 80b-5, 83b-14

ḳ.-alar21b-13

ḳ.-alım45b-7

ḳ.-alum (ḳurbān ḳ.) 45b-8

ḳ.-alum (ṭaleb) 12b-14

ḳ.-alum 45b-13, 68b-1

ḳ.-am (cān ḳ.) 30b-13

ḳ.-am (duʿā ḳ.) 8b-10

ḳ.-am (duʿā ḳ.) 79b-1, 79b-3

ḳ.-am (fedā ḳ.) 58a-10

ḳ.-am (ʿizzet ḳ.) 6b-15

ḳ.-am (pinhān ḳ.) 30b-13

ḳ.-am (revā) 36b-13

ḳ.-am (sulṭān ḳ.) 54b-13

ḳ.-am (taḳrīr ḳ.) 27b-9

ḳ.-am (tevekkül ḳ.) 9b-10
ḳ.-am (tımār) 35a-8
ḳ.-am (ṭāʿat ḳ.) 6b-15
ḳ.-am 54b-9,59b-16
ḳ.-an (dermān ḳ.) 20a-11, 27a-4, 59b-5
ḳ.-an (ḫayrāt-ı dīvāne ḳ.) 23b-1
ḳ.-an (iḥsān ḳ.) 59b-5
ḳ.-an (revā ḳ.) 12a-4, 66b-18
ḳ.-an (revā) 12a-4
ḳ.-an (şaru ḳ.) 18b-15
ḳ.-an (yarı ḳ.) 5b-12
ḳ.-an (beşāretler ḳ.) 86a-4
ḳ.-ana (ṭaleb ḳ.) 84a-13
ḳ.-asın (anı ḳ.) 34a-6, 70a-5
ḳ.-asın (dermān ḳ.) 35b-7
ḳ.-asın 75b-12
ḳ.-asız (anı ḳ.) 55a-3
ḳ.-asız (merḥem ḳ.) 44b-3
ḳ.-asız 46a-1
ḳ.-aydı (ḫayrān ḳ.) 22a-13
ḳ.-ayım 27a-5
ḳ.-ayum60b-2
ḳ.-dı (āşikār ḳ.) 3a-3
ḳ.-dı (āh ḳ.) 8a-2, 78a-16, 84a-1,88a-14
ḳ.-dı (ʿarż ḳ.) 42b-14
ḳ.-dı (ʿayān) 52b-3
ḳ.-dı (āzād ḳ.) 12a-6
ḳ.-dı (beyān) 3b-9, 52b-3
ḳ.-dı (boş ḳ.) 64a-11
ḳ.-dı (cefā ḳ.) 53a-10
ḳ.-dı (cemʿ ḳ.) 86b-16, 95b-5
ḳ.-dı (daʿvet ḳ.) ḫaḳḳa 98a-8
ḳ.-dı (duʿā ḳ.) 16a-6, 30b-3
ḳ.-dı (emr ḳ.) 85b-8, 92b-3
ḳ.-dı (fiġān) 83a-1
ḳ.-dı (fikr ḳ.) 87b-13
ḳ.-dı (helāl) 60a-14
ḳ.-dı (ḫiṭāb) 7a-3
ḳ.-dı (ḫükm ḳ.) 68a-5, 93b-4
ḳ.-dı (iltifāt) 88b-7
ḳ.-dı (ḳabūl ḳ.) 15b-18, 27a-9, 31a-12, 87a-2
ḳ.-dı (ḳarār) 91b-7, 92a-11
ḳ.-dı (keşīşler ḳ.) 92a-8
ḳ.-dı (ḳıyām ḳ.) 52a-11
ḳ.-dı (muʿayyen ḳ.) 97b-2, 97b-4
ḳ.-dı (naẓar ḳ.) 92b-5
ḳ.-dı (naẓar) 81b-15
ḳ.-dı (nevḥa ḳ.) 98b-1
ḳ.-dı (nidā ḳ.) 7b-3, 83b-1
ḳ.-dı (niṣār) 87a-3
ḳ.-dı (rūzī ḳ.) 6b-5
ḳ.-dı (ṣaḥḥ ḳ.) 64a-11, 64a-16
ḳ.-dı (secde ḳ.) 27a-2, 78a-16
ḳ.-dı (selām ḳ.) 20a-3, 48b-10, 51a-3, 57a-13, 65b-18, 90b-3
ḳ.-dı (ṣuçı ḳ.) 40b-16
ḳ.-dı (tamām) 7a-13, 44a-5, 51a-3
ḳ.-dı (tamām)95a-1
ḳ.-dı (tereke ḳ.) 12a-6
ḳ.-dı (ṭaleb ḳ.) 49b-8, 84a-14
ḳ.-dı (vezīr) 57b-8
ḳ.-dı (yalan) 57b-2
ḳ.-dı (yavlaḳ ḳ.) 1b-15
ḳ.-dı (zār ḳ.) 8a-11
ḳ.-dı (zārī ḳ.) 83a-18, 88b-15
ḳ.-dı (ziyāret ḳ.) 97b-12
ḳ.-dılar (agāh ḳ.) 15a-2

ḳ.-dılar (duʿālar ḳ.) 54a-17
ḳ.-dılar (ḳarār ḳ.)93b-13
ḳ.-dılar (münādā ḳ.) 28b-3
ḳ.-dılar (münādī ḳ.) 55a-2
ḳ.-dılar (münevver ḳ.) 25a-15
ḳ.-dılar (namāzını ḳ.) 99a-10
ḳ.-dılar (ne ḳ.) 12b-7
ḳ.-dılar (secde ḳ.) 2b-4, 82a-11
ḳ.-dılar (şenālar ḳ.) 89a-8
ḳ.-dılar (sulṭān ḳ.) 44b-14
ḳ.-dılar (sulṭān ḳ.) 44b-15
ḳ.-dılar (temāşā ḳ.) 93a-15
ḳ.-dılar (yoḫsul ḳ.) 53b-11
ḳ.-dılar 61b-10, 72a-3, 75b-6, 76b-15, 81a-8, 88a-3, 89b-4, 91b-6
ḳ.-dılar97a-1
ḳ.-dım (duʿā) 84b-16
ḳ.-dım (ḳabūl) 17a-4
ḳ.-dım (nihān) 59a-2
ḳ.-dım (ʿafv ḳ.) 82a-18
ḳ.-dım (ʿitāb) 82b-5
ḳ.-dım (sulṭān ḳ.) 54b-6
ḳ.-dım (tövbe ḳ.) 48a-8
ḳ.-dım (ṭaleb) 51b-19
ḳ.-dım 70b-10
ḳ.-duŋ (yoḫsul ḳ.) 58b-5
ḳ.-duġımuz81b-7
ḳ.-duḳ (rıżā ḳ.) 81a-1
ḳ.-duḳ 48a-16
ḳ.-dum (ḫaṭā ḳ.) 15a-9
ḳ.-duŋ (devā) 12a-5
ḳ.-duŋ (ise) 78a-1
ḳ.-duŋ (revā) 12a-5
ḳ.-duŋuz 80a-13
ḳ.-ġıl (devā) 36b-12
ḳ.-ġıl (edā ḳ.)1a-2
ḳ.-ġıl (ḳabūl) 19b-1
ḳ.-ġıl (niẓām) 91b-4
ḳ.-ġıl (ʿayān) 51a-10
ḳ.-ġıl (revā) 36b-12
ḳ.-ġıl (ṭaleb) 11b-9
ḳ.-ındı (nidā) 41b-9
ḳ.-ısar (ʿitāb) 47b-9
ḳ.-ma (ḫor ḳ.) 2b-17
ḳ.-ma (melāl) 48a-10
ḳ.-ma (zinā) 39b-15
ḳ.-madı (ayruḳ) 6a-9
ḳ.-madı (ṣabrı ḳ.) 98b-2
ḳ.-madı (ḳatl ḳ.)99b-15
ḳ.-madı(naẓar ḳ.) 18b-4
ḳ.-madılar (ḳarār ḳ.)87a-7
ḳ.-madım (çāre ḳ.) 31a-1
ḳ.-madıŋuz (ṭāʿat ḳ.) 4b-11
ḳ.-maġıl (āşikār) 2b-13
ḳ.-maġıl (eẕā ḳ.) 33b-1
ḳ.-maġıl (hebā ḳ.) 65a-8
ḳ.-maḳ (ziyāret ḳ.) 97b-11
ḳ.-masa (ḫürmet ḳ.) 88b-4
ḳ.-maya 48a-16, 82b-5
ḳ.-mayasın 59b-15, 79b-6, 100a-7
ḳ.-mayasız 95b-12
ḳ.-mayup 82b-15
ḳ.-maz (ara ḳ.) 48b-17
ḳ.-mazam (ḳabūl) 88b-4
ḳ.-mış (ḳabūl) 84b-1
ḳ.-mış (ʿamel ḳ.) 1a-7
ḳ.-mış 81b-4,83a-13,100a-4
ḳ.-mışam (yavi ḳ.) 79a-8
ḳ.-mışdı 87b-12, 95b-1, 98a-1
ḳ.-mışdı (taġayyür ḳ.) 87b-12

ḳ.-mışdı (vaṣiyyet ḳ.) 98b-13
ḳ.-mışdum (yavı ḳ.) 9a-14
ḳ.-mışım 82b-1
ḳ.-sun 94b-11
ḳ.-sun (duʿā) 60a-2
ḳ.-sun (erzānī ḳ.) 92a-12
ḳ.-sun (tevbe ḳ.) 15b-4
ḳ.-sun (ṭaleb) 59b-8
ḳ.-uban (secde ḳ.) 15b-9
ḳ.-uban (tapu ḳ.) 18b-7
ḳ.-uŋ (anı ḳ.) 15b-17, 42b-10
ḳ.-uŋ (ḥāżır ḳ.) 42b-11
ḳ.-uŋ (ḥürmet ḳ.) 15b-16
ḳ.-uŋ (ʿizzet ḳ.) 15b-16
ḳ.-uŋ (ṭaleb) 77a-15
ḳ.-uŋ 45b-11
ḳ.-up (duʿā ḳ.) 19a-18, 57a-9, 63b-8, 93a-4
ḳ.-up (secde ḳ.) 18b-6
ḳ.-up (tövbe ḳ.) 82a-14
ḳ.-up (zārī ḳ.) 82b-14, 82b-18
ḳ.-ur (bayı ḳ.) 57b-9
ḳ.-ur (devriş ḳ.) 9a-18
ḳ.-ur (diri ḳ.) 17a-10, 55a-8
ḳ.-ur (duʿā ḳ.) 15b-14, 45a-6
ḳ.-ur (emīn ḳ.) 47a-16
ḳ.-ur (ḫiṭāb) 47b-9
ḳ.-ur (münācāt ḳ.) 98b-4
ḳ.-ur (müʿmīn ḳ.) 47a-16
ḳ.-ur (ne ḳ.) 8b-4
ḳ.-ur (ʿillet ḳ.) 7b-8
ḳ.-ur (ʿizzet ḳ.) 62b-7
ḳ.-ur (secde ḳ.) 15b-12, 22b-4
ḳ.-ur (sulṭān ḳ.) 55a-9
ḳ.-ur (tāʿat ḳ.) 8a-6
ḳ.-ur (terse ḳ.) 21b-9
ḳ.-ur (zār ḳ.) 98b-4
ḳ.-ur 18a-4, 21b-9, 28a-7, 49b-19, 74b-9, 81b-6, 96b-5
ḳ.-uram 71b-16
ḳ.-urdı 91b-11
ḳ.-urlar (ṭapu ḳ.) 53b-1
ḳ.-urlar (zārī ḳ.) 82a-15
ḳ.-ursaŋ (meded) 41b-8

ḳıpḳızıl: Çok aşırı kızıl
7b-12

ḳır-: Kırmak
ḳ.-alum75b-10
ḳ.-an 78b-10
ḳ.-asız76a-11
ḳ.-madın75b-13
ḳ.-up 78b-10

ḳırıl-: Kırılmak; toplu halde ölmek
ḳ.-a 55b-10
ḳ.-dıḳ 15b-4
ḳ.-dılar15b-1
ḳ.-ur 15b-11, 18a-13

ḳırḳ: Kırk
31a-12, 44b-10, 56b-3, 86a-15

ḳırḳ iki: Kırk iki
44b-9

ḳırnaġı: Cariye
ḳ.-yım 84b-15

ḳışa: Kısa
ḳ. (imiş) 7a-1

ḳışaṣ: (Ar.) Kıssalar, hikayeler
1b-6, 1b-10, 92b-6

ḳısmet: (Ar.) Kısmet, pay
ḳ. ol-
-a 92a-2

ḳıṣṣa: (Ar.) Hikaye; olay; konu
1a-4, 10a-3
ḳ.-laruŋ 42a-1
ḳ.-ṣı 2a-4
ḳ.-ṣın 1a-1, 1b-2,6b-10, 87a-16, 92b-9, 93b-15
ḳ.-ṣından 1a-3
ḳ.-sını 90b-12, 99a-17
ḳ.-ya 3a-7
ḳ.-yı 3a-7, 27b-6
ḳıyām: (Ar.) Kıyam, ayağa kalkma
24a-4
ḳ. ḳıl-
-dı 52a-11
ḳıyās: (Ar.) Kıyas; ölçü
ḳ. et-
91b-14
ḳ.-ın 90a-11
ḳıy-: Kıymak; zulmetmek
ḳ.-duŋ 9a-6
ḳıymet: (Ar.) Kıymet, değer, fiyat
ḳ.-i 16a-2, 50a-17, 67b-14, 68a-3, 73a-3
ḳ.-ine 20b-14, 30a-14
ḳız: Kız, kız çocuğu
24a-6, 24a-10, 22a-8, 25a-17, 56a-6, 71a-12, 82b-10, 83b-15
ḳ.-ı 2b-7, 27a-10, 27b-1, 27b-13, 27b-14, 27b-2, 60b-8
ḳ.-ın 27b-7, 32b-3
ḳ.-ına 50a-1
ḳ.-ıŋ 22a-9
ḳ.-lar 2b-9
ḳ.-ları 84a-2, 85b-7
ḳ.-larım 31a-7
ḳ.-uŋ 25a-2, 25a-10
ḳızdur-: Kızdırmak
ḳ.-maya 38a-2
ḳızıl altun: Ayarı tamam maden para
72b-3, 73a-12, 73a-17, 80b-13, 80b-5 92b-9
ḳızıl: Kızıl; altın para, altın
20b-1,30a-6, 30a-6, 35a-2, 79a-15
ḳ.-a 49b-5, 50a-17
ḳ.-ı 49a-11
ḳ.-ım 22b-5, 23a-12, 23a-14, 24a-2, 24a-7, 24b-7, 24a-12, 24b-9,
ḳ.-ımızı 56a-7,
ḳ.-ımuŋ 24a-14
ḳ.-ımuz 32a-14
ḳızlıḳ: Kıtlık; pahalılık
52b-10, 55b-8, 55b-13, 61a-5
ḳ. mı 73a-6
ḳ.-da 62b-15
ḳızḳardaş: Kız kardeş
ḳ.-ıŋ 71b-2
ḳ.-ıydı 83b-16
ḳ.-ları 89a-7
ḳ.-larına 86a-12
ḳız oġlan: Bakire
60a-6, 60b-4, 60b-6
ki: (Far.) Ki, bağlama edatı, bağlama zamiri; şüphe edatı
1a-6, 2b-4, 2b-1, 3a-1, 3b-13, 4a-1, 4a-11, 4b-1, 4b-6, 5b-6, 7a-3, 7a-4, 7b-4, 8a-5, 8b-2, 8b-17, 8b-18, 9a-16, 9a-17, 9b-2, 9b-4, 9b-12, 10a-13, 10a-2, 11a-1, 11a-4, 11b-9, 12a-14, 12a-15, 12a-9, 13b-15, 14a-6, 14b-12, 14b-16, 14b-2, 15b-10, 15b-8,

16b-15, 17a-1, 17a-11, 17a-13, 17b-6, 17b-9, 17b-17, 18a-7, 18a-9, 18b-5, 19a-14, 19b-8, 21a-11, 22a-1, 23a-16, 24a-14, 24a-17, 24b-3, 26a-3, 26a-4, 26b-2, 27b-6, 29a-12, 29a-4, 29a-7, 29b-13, 30a-2, 30b-7, 31b-12, 32a-2, 33a-14, 33a-16, 33b-17, 34a-7, 34b-11, 34b-18, 34b-8, 35a-15, 36b-2, 37a-4, 38a-17, 38a-2, 38a-5, 38a-6, 38b-9, 41a-11, 42a-7, 43a-15, 43b-18, 43b-8, 44a-11, 44a-4, 44b-11, 44b-13, 46a-11, 46a-12, 46a-13, 46a-3, 46a-5, 46a-8, 46b-1, 46b-11, 46b-17, 46b-6, 47b-12, 48a-1, 48a-11, 48b-11, 49a-2, 49a-3, 49b-2, 50a-2, 51a-14, 51b-10, 51b-18, 52b-6, 53a-3, 53a-4, 53b-17, 53b-5, 53b-7, 54a-7, 54b-13, 54b-9, 55a-12, 55a-14, 55a-6, 55b-15, 56a-12, 56a-15, 56b-2, 56b-8, 56b-9, 57a-17, 57b-7, 57b-15, 58a-11, 58b-7, 60b-5, 61a-9, 61b-17, 61b-7, 61b-9, 64a-8, 65a-4, 65b-18, 66b-13, 67a-10, 69a-10, 69a-7, 69a-9, 69b-1, 70a-18, 70b-11, 71b-1, 72a-8, 73a-13, 73b-11, 76a-11, 77b-16, 78a-6, 78b-1, 78b-3, 79a-16, 80b-11, 80b-12, 80b-15, 82a-3, 83a-7, 84a-13, 84a-16, 85a-9, 86a-2, 89b-4, 91a-5, 91b-8, 92a-2, 94b-5, 95b-1, 95b-11, 96b-12, 96b-14, 96b-2, 96b-7, 97b-9, 98a-10, 98a-13, 98a-8, 98a-14, 98b-15, 99b-13, 99b-5

k. (tā k.) 64a-3, 64a-12, 66a-11, 66b-4, 72a-7, 83b-7, 91b-2, 91b-4, 91b-6, 93b-4, 95b-8, 99b-15

kibār: (Ar.) Büyükler, ulular

k. (şāh-ı k.) 84a-1

kibr: (Ar.) Büyüklük; büyüklenme

55a-19, 99a-6

k.-ile (kīn-i k.) 43b-11

kilīm: (Far.) Yoksulların veya dervişlerin giydiği kalın üstlük, hırka

71b-6

k.-i57b-18

kīl u ḳāl: (Ar.) Dedikodu

60b-15

k. eyle-

-medi 67b-10

kīle: (Ar.) Tahıl ölçmekte kullanılan kap

65a-12, 72b-4, 73a-12, 74a-7, 79a-13, 73b-14, 74a-3

k.-mi74a-10

k.-yi 72b-3, 72b-5, 73a-17, 73b-12, 73a-13, 79a-15

killi: (Far. gil+T.) Kil topraklı

38b-16

kim: Kim (bağlama edatı, bağlama zamiri)

3a-16, 3b-11, 4a-13, 4a-17, 4b-2, 5a-7, 5b-10, 6b-9, 7a-14, 9b-13, 10b-5, 10b-16, 11a-11, 11a-16, 11b-13, 11b-14, 11b-17, 12a-17, 12b-8, 14a-4, 14a-17, 14b-16, 14b-6, 15b-17, 15b-3, 16a-12, 16a-5, 16b-13, 19a-17, 19a-6, 19b-15, 19b-4, 20a-12, 20b-1,20b-17, 21a-16, 23a-15, 24b-6, 24b-9, 25a-17, 25a-5, 25a-8, 25b-1, 26a-14, 26b-13, 28b-10, 28b-4, 28b-7, 29a-5, 29b-5,29b-9, 30b-10, 30b-6, 31a-1, 31a-6, 31a-8, 33a-11, 33a-13, 33b-1, 33b-5, 33b-10, 33b-7,

34a-10, 35a-14, 36a-9, 36b-15, 37a-7, 37b-3, 38b-9, 38b-15, 39a-4, 39b-10, 39b-5, 40a-1, 40a-3, 40a-16, 40b-17, 41a-1, 41a-9, 41a-12, 41b-9, 42a-7, 43a-16, 43a-2, 43a-6, 43a-7, 43a-8, 44b-3, 46a-6, 46a-16, 46a-17, 47b-8, 47b-13, 48b-8, 50a-14, 50a-15, 50b-10, 51a-16, 51a-19, 53a-12, 53b-15, 54a-2, 54a-3, 54a-13, 54b-13, 54b-17, 55a-3, 55a-8, 56a-7, 56a-17, 56b-10, 56b-11, 57a-12, 57b-10, 57b-16, 57b-17, 58b-2, 59a-2, 59b-10, 59b-15,59b-7, 59b-13, 60a-15, 60a-7, 60b-16, 60b-4, 61a-5,61a-8, 61b-1, 62a-11, 62a-15, 62a-16, 62b-12, 62b-14, 63a-11, 63a-17, 63b-13, 64a-13, 64b-3, 65a-18, 65b-14, 67a-18, 67a-6, 67b-10, 67b-11, 67b-13, 68a-2, 68a-10, 68a-12, 68a-13, 68a-3, 68b-12, 68b-14,68b-7, 68b-9, 69a-7, 69b-5, 69b-9, 70a-10, 70a-2, 70b-14, 70b-16, 71a-8, 72a-11, 72a-13, 72a-14, 72b-11, 72b-9, 73b-4, 74b-17, 74b-4, 74b-5, 75a-4, 75b-14, 75b-6, 76a-15, 76b-3, 76b-5, 76b-9, 77a-10, 78a-12, 78a-15, 78a-17, 78a-9, 78b-5, 78b-6, 79a-13, 80a-14, 80a-17, 80b-2, 80b-3, 81a-15, 81b-16, 81b-3, 81b-8, 82a-12, 82a-16, 82a-3, 82a-5, 82a-7, 82a-8, 82a-9, 82b-11, 82b-15, 83a-4, 83a-9, 84a-17, 84a-5, 84b-10, 84b-12, 85a-3, 85a-8, 85b-4, 85b-8, 86a-11, 86b-2, 86b-6, 87a-9, 87b-10, 87b-11, 87b-14, 87b-4, 88a-10, 88a-15, 88a-16, 88a-5, 88a-6, 88b-7, 90a-11, 90a-3, 90a-4, 90a-6, 90b-6, 91a-1, 91a-10, 91a-12, 91a-14, 91a-15, 91a-9, 91b-14, 91b-15, 92b-13, 93b-1, 93b-10, 93b-3, 94a-10, 94b-11,94b-3, 95a-10, 95a-7, 95a-9, 95b-16, 96a-12, 96a-13, 96a-7, 96b-10, 96b-4, 96b-9, 97a-17, 97b-17, 99b-10, 99b-13

k.(tā k.) 17a-5, 23a-17, 65a-2, 68b-6, 83a-15

kim : Kim (soru ve belirzilik zamiri)

6b-6, 9a-6, 12a-1, 13a-15, 15b-17, 16a-10, 17a-11, 18a-16, 18b-1, 20a-10, 20b-15, 21b-4, 22a-17, 23b-17, 26b-10, 28b-17, 29b-14, 31a-15, 31b-10, 33b-5, 35b-7, 35b-14, 36a-1, 36b-16, 39b-15, 33a-2 35a-2, 42a-1, 43a-18, 43b-3, 45a-14, 47b-16, 49a-13, 50b-8, 53a-3, 53a-4, 54a-5, 60a-16, 63a-5, 69a-7, 72a-15, 82a-10, 82b-13, 90b-5, 100a-15

k. (durur) 20a-9, 26a-15, 47b-15, 58a-15, 90b-5

k. (her k.) 46a-8, 17a-12, 28a-2, 43a-13, 46a-12, 46a-13, 46a-7, 46b-1, 72a-15, 82a-10, 82b-13

k.-de 9b-4, 29a-4, 61a-3, 91b-10

k.-dedür 43a-6

k.-den 50a-5, 26a-17, 28b-15, 50a-13, 58a-15

k.-e 23b-4, 40b-5, 42a-3, 50b-13, 57a-765b-14, 84a-13

k.-iŋ 50b-13, 63a-6, 66a-8

kimi: Kimi, kimisi; bazıları

3a-3, 5a-13, 6b-12, 9a-18, 21b-9

k.-ni 9a-18
k.-nüŋ 21b-9

kimisi: Kimisi, bazısı
36a-5
k.-si 3a-3, 6b-12
k.-n 21b-9

kimse: Kimse krş. bk. **kimsene**
7a-1, 11b-7, 18b-4, 18b-5, 19b-13, 20a-13, 20b-11, 21a-17, 30a-11, 30a-14, 32a-16, 39b-2, 45a-4, 45a-4, 52b-11, 64a-6, 65b-15, 67b-10, 69a-1, 74a-17, 86b-3
k.-den 39a-10
k.-m 17b-12, 37b-8
k.-nüŋ 2b-15, 2b-16, 90b-7
k.-ye 2b-16, 19a-7, 23a-3, 30b-10, 31b-1, 31b-2, 41a-8, 51b-15, 69a-13
k.-yi 46a-5

kimsene: Kimse krş. bk. **kimse**
76a-2, 84b-6

kīn: (Far.) Kin, garez
99a-6
k. eyle-
-düŋ 39b-1
-ye 40b-3
-yem 72b-5
k.-den 55a-19
k.-i 43b-11
k.-üm 60b-2

kird-gār: (Far.) Allah krş. bk. **kirdigār**
82b-7

kirdigār: (Far. kird-gār) Allah krş. bk. **kird-gār**
88a-16

kirtü: Doğru, gerçek
81a-6

kişi: Kişi, insan; kimse
4a-17, 10b-14, 11a-16, 11a-17, 12a-15, 16a-17, 17a-2, 18b-11, 18b-16, 20b-5, 21b-5, 25b-7, 28b-14, 34b-13, 36b-2, 38b-15, 38b-17, 39a-17, 39a-9, 41a-4, 42a-12, 42b-4, 43a-12, 44a-18, 45a-18, 46a-9, 46a-10, 46a-14, 46b-9, 52a-17, 54a-2, 54a-5, 54b-12, 55a-11, 55a-12, 60a-3, 61a-1, 62a-4, 63a-17, 69a-8, 70a-2, 70a-6, 76a-9, 81a-12, 81b-4, 83a-4, 86a-11, 87b-10, 91a-1, 95a-5, 97a-4
k.-den 27a-8, 62a-16
k.-dür 26a-13, 29a-14, 62a-4, 62a-15
k.-ler 29b-1, 43a-14
k.-nüŋ 18b-13, 28a-12, 72a-15,
k.-sidür 15b-17
k.-sin 72b-9
k.-ye 43a-19, 44a-13, 56b-11, 57b-12
k.-yi55a-10

kişile-: Ağırlamak, ikram ve izaz etmek
k.-dim 74a-9

kişne-: Kişnemek
k.-di 56b-18
k.-dügin 56b-15
k.-r (idi) 56b-14, 56b-17

kitāb: (Ar.) Kitap
7a-18
k.-da 34a-12

ḳo-: Bırakmak, salıvermek; kovmak
9a-10, 40b-1, 98b-14
ḳ.-dı 53a-10, 54a-12, 61a-11, 62a-9, 63a-12, 79b-13
ḳ.-dı (alı ḳ.) 86b-6

ḳ.-dı (aṣa ḳ.) 28a-15
ḳ.-dığım 28b-12
ḳ.-dılar 20a-15, 44b-10, 65b-11, 72b-16
ḳ.-duġın 25a-4
ḳ.-duŋ 48a-2, 51b-18
ḳ.-ġıl 79b-5
ḳ.-ma 5b-17, 21b-2, 51b-12
ḳ.-madı 81a-10, 83b-14, 85b-1, 93a-8
ḳ.-madılar 8a-9, 28b-9, 32b-15
k.-maġıl (elden ḳ.) 11b-1
ḳ.-maya 5b-9
ḳ.-mayam 38a-11, 39a-2
ḳ.-mazıdı 82b-6
ḳ.-mış 83a-11
ḳ.-mışdı 16b-7
ḳ.-r 7a-5
ḳ.-salar 38b-11

ḳoca: Büyük, kocaman; yaşlı 7a-12, 11a-3, 57a-6, 97b-6

ḳocacuḳ: Yaşlı erkek; yaşlı 8b-17, 71a-11

ḳoḳu: Koku 64b-7, 67b-17
ḳ.-dan 64b-7
ḳ.-lar 57b-7
ḳ.-ları64a-11
ḳ.-sı 46a-8
ḳ.-sın 64a-16, 83b-18
ḳ.-sından 36a-16
ḳ.-su 64a-9
ḳ.-yı 64a-10, 64a-12

ḳol: Kol, el
ḳ.-ı 67b-6
ḳ.-ımda 74b-15
ḳ.-ın 25a-7, 37b-4, 71a-6, 75a-2
ḳ.-ına 67b-4, 67b-9
ḳ.-ında 67b-2, 67b-5, 67b-7
ḳ.-ındadur75a-1
ḳ.-ını 67b-1, 67b-5
ḳ.-una 66a-17, 67a-18, 92b-17
ḳ.-undan 67a-12

ḳolla-: Kollamak, durumun ortaya çıkmasını beklemek
ḳ.-dılar72-4

ḳon-: Konmak, konaklamak
ḳ.-ar 2a-11, 10a-13, 11a-12, 21a-4
ḳ.-ayum50b-5, 50b-6
ḳ.-dı 11a-17, 16a-8, 87a-8, 89b-8
ḳ.-dılar73a-15
ḳ.-mış (ḳāfile ḳ.) 12a-11
ḳ-mışdı 96b-16
ḳ.-up36a-7

ḳonaḳ: Araba veya hayvanla yapılan yolculukta geceyi geçirmek için kalınan yer
ḳ.-da73a-15

ḳondur-: Kondurmak
ḳ.-ur 16b-12

ḳonuḳla-: Konuk etmek
ḳ.-dı17b-5, 69a-12, 73a-1
ḳ.-ġıl 62b-4
ḳ.-yup 74a-9

ḳop-: Kopmak; yayılmak, ortaya çıkmak
ḳ.-dı 1b-11, 57a-5, 86b-1, 89a-15, 99b-1

ḳorḳ-: Korkmak, ürkmek 39a-8
ḳ.-a (ḳorḳa) 10a-1
ḳ.-alum 18a-9

ḳ.-ar 39a-12
ḳ.-arım 4a-14, 45b-6, 78b-1
ḳ.-arisen̡ 18a-8
ḳ.-aruz14a-13
ḳ.-dılar 9a-1
ḳ.-ġıl 18a-7
ḳ.-maduŋ mı 9a-5
ḳ.-maġıl 39a-10, 67a-11
ḳ.-mazız 18a-3
ḳ.-saŋ 41a-14
ḳ.-up 12b-5

ḳorḳu: Korku
ḳ. ol-
-dı 41a-12
-maya 41a-12
ḳ.-dan 59a-12, 63b-12, 75a-3, 76a-17, 81b-12
ḳ.-larından 74a-11
ḳ.-sı 18a-8
ḳ.-sunda 40a-12
ḳ.-sundan 12b-12

ḳorḳulu: Korkulu
15a-18, 22b-6

ḳorḳut-: Korkutmak
ḳ.-dılar 12b-8

ḳoru-: Korumak, muhafaza etmek
ḳ.-r 25b-8

ḳoş-: Koşmak; birleştirmek; koymak; ayırmak; düzmek
ḳ.-anı 28a-2
ḳ.-dı 95a-6

ḳoşun: Saf, asker dizisi
88a-6

ḳotar-: Kurtarmak
ḳ.-dı 15a-2, 47b-16

ḳov-: Kovmak
ḳ.-a (çıḳar) 40a-11
ḳ.-ar (yėl ḳ.) 56a-15
ḳ.-uŋ 53b-10

ḳovcı: Kovcu, dedikoducu
ḳ.-lardan 2b-8

ḳovlaş-: Arkadan çekiştirmek, dedikodu yapmak
ḳ.-dılar42a-6
ḳ.-duġın 42a-12
ḳ.-duŋuz 43a-4
ḳ.-up 43a-3, 43a-8

koy-: Koymak, bırakmak; hapsetmek krş. bk. **ġoy-**
40a-17, 98b-17
ḳ.-a 44a-1, 94a-10
ḳ.-alum 6b-10, 10a-3, 46b-2, 86a-3
ḳ.-am 43b-4, 43b-5, 43b-16
ḳ.-an 59b-3
ḳ.-ar 46b-3
ḳ.-ardı 77a-7
ḳ.-arlar (idi) 62b-9
ḳ.-asın13b-13
ḳ.-asız 65a-4
ḳ.-dı (fitne ḳ.) 2b-9
ḳ.-dılar 20b-13, 44a-6, 45a-5, 98b-12
ḳ.-dım (zindāna ḳ.) 53b-7
ḳ.-ısar (aṣa ḳ.) 47a-6
ḳ.-madı78b-15
ḳ-dılar (ipi) 7a-2
ḳ.-uban (adı ṣanı ḳ.) 35b-4
k.-uŋ 89a-11
ḳ.-up 31a-17, 47a-10, 60b-13

ḳoy(u)n: Bağır, koyun, göğüs
ḳ.-um (içinde) 10a-14

ḳ.-una (ṭoldı ḳ.) 5a-18

ḳoyun: Koyun

1b-9, 33b-16

ḳ.-ile 52b-11

ḳ.-uŋ 1b-6

köpek(g): Köpek

k.-ine (ṭaġın k.) 5a-2

körpe: Çok genç, yeterli olgunluğa ulaşmamış

k. (ḳuzı) 4a-12

k.-siyim 5b-6

kös: (Far.) Büyük davul

85b-9, 86b-11, 87b-5

k. (āvāz-ı k.) 87b-17

k.-iyle 95a-11

köşk: (Far.) Köşk

21b-9, 35b-14, 37a-17, 39a-3, 39a-4, 39a-9, 40a-11, 61b-1, 89b-6, 92b-5

k. eyle-

-di 28a-13

k.-de 28b-5

k.-den 28b-9, 61b-12, 63a-3

k.-e 30b-4, 66b-7, 89b-9, 92b-12, 93a-3

k.-i (dīvār-ı k.) 36a-8

k.-i 37a-3, 76a-14, 78b-13, 78b-14

k.-ine 41a-9

k.-leri 25a-14, 39a-7

k.-lerine 25b-2

k.-üne 42a-13

k.-üŋ 21b-5

ḳucaḳla-: Kucaklamak, sarılmak

ḳ.-dı 88b-13

ḳuc-: Kucaklamak

ḳ.-am 39a-3

ḳ.-ar 10a-15, 16a-1, 27b-15, 61a-15, 76b-17

ḳ.-aydı 39b-6

ḳ.-dı 5a-6, 7a-16, 97a-9

ḳ.-duġı 27b-13

ḳ.-up 7a-16, 14b-4

ḳucuş-: Kucaklamak, sarılmak krş. bk. **ḳuçuş-**

ḳ.-dılar 37b-5, 82b-3,85a-12

ḳ.-mış37b-5

ḳ.-uban 14a-10, 70b-8, 71a-7

ḳ.-up 14a-10

ḳuç-: Kucaklamak krş. bk. **kuc-**

ḳ.-maḳ 28b-6

ḳuçuş-: Kucaklamak krş. bk. **kucuş-**

ḳ.-dı 95a-13

ḳuḍayfīr: (Ar.) Mısır hükümdarı krş. bk. **ḳuḍfīr**

27b-9

ḳuḍfīr: (Ar.) Mısır hükümdarı krş. bk. **ḳuḍayfīr**

ḳ.-i 26a-13

ḳudret: (Ar.) Kudret, güç; Allah'ın sıfatlarından

ḳ.-i (ḥaḳḳı) 83b-14

ḳ.-i 76a-8

ḳ.-im 60a-1

ḳ.-in 33a-17

ḳ.-ini 56a-9, 57b-3

ḳ.-iŋi 61b-16

ḳ.-le 90b-11

ḳudüs: (Ar.) Kudüs

ḳ.-e 97b-9

kūh: (Far.) Dağ

k.-ı (ṣaḥrā) 65b-9

k.-ı (ḳāfuŋ) 15a-14

kūh-ger: (Far.) Dağcı

89a-16

kūhistān: (Far.) Dağlık yer

k.-da 50b-6

ḳul: Kul; köle; insan

10b-6, 10b-7, 12b-12, 13b-9, 14b-7, 15b-5, 15b-11, 15b-12, 15b-17, 16a-4, 17b-7, 17b-9, 18a-10, 18a-16, 18a-17, 20b-16, 20b-8, 21a-12, 21b-15, 28b-4, 30b-2, 32a-11, 35a-13, 38a-10, 42a-7, 47b-11, 78a-14, 90b-16, 91a-3

ḳ. (durur) 35b-11

ḳ. ėt-

-di 91a-3

-dük 56b-6

-diler 74b-2

ḳ. eyle-

-di 32a-4, 55a-7, 56a-9

-diler 76b-12

-yen 5b-15

ḳ. (iken) 5b-15, 56a-10

ḳ. (iseŋ) 4b-3

ḳ. (ḳaravaş) 27b-12, 56a-5, 56a-6

ḳ. ol-

-alar 2b-5

-am 32b-13

-an 4b-15, 38a-8

-asın 21a-11

-aydım 11b-6

-dılar 44b-14, 56a-8

-up 14b-9, 14b-16

ḳ. (ṭonı) 32b-13

ḳ.-a 5b-16, 15b-16, 32b-13, 95b-10

ḳ.-dan 28a-3

ḳ.-dur 13b-14, 17b-6, 17b-8, 43b-8

ḳ.-ı 3a-10, 12b-1, 12b-14,13a-7, 15a-6

ḳ.-ı (durur) 88a-7

ḳ.-ı ol-

-avuz 74a-3

-dı 56b-3

ḳ.-ı 21b-4, 23a-4, 40b-1, 43b-18, 80a-10, 83a-5

ḳ.-ıdur 55a-1

ḳ.-ım 38a-7

ḳ.-ın 19b-12

ḳ.-ına 42a-9

ḳ.-ını 19b-10, 42a-10

ḳ.-ıŋuzda 13a-15

ḳ.-ıyam 12b-11, 21b-5

ḳ.-iken 56b-7

ḳ.-lar 80b-4

ḳ.-lara 54a-6, 89a-11,91a-7

ḳ.-ları 15a-3, 56a-15,77a-3

ḳ.-larına 25a-6, 79b-15, 80b-4, 95b-12

ḳ.-larındanım 52b-4

ḳ.-larını12a-6

ḳ.-larınuŋ 33b-8

ḳ.-lım 38a-8

ḳ. mısuŋ 13b-2

ḳ.-muŋ 20b-14, 20b-15, 29a-7

ḳ.-um 16a-3, 56b-6, 58b-9

ḳ.-um (durur) 53b-4

ḳ.-umı 20b-15

ḳ.-umızdur 13a-1, 13a-2

ḳ.-umsın 32a-3

ḳ.-umuŋ29a-4

ḳ.-umuz 12a-17, 12b-4, 13b-11
ḳ.-umuzı (ol ḳ.) 12b-2
ḳ.-una 11a-9, 42a-8
ḳ.-unı 20b-7, 55a-13
ḳ.-uŋ 13a-8, 15a-2, 15b-6, 19b-11, 30a-13, 40a-15, 43b-11, 45b-9
ḳ.-uŋa 12a-2, 48a-10
ḳ.-uŋı 20a-17, 28b-17, 30b-17
ḳ.-uŋuz 80a-9
ḳ.-uŋuzuŋ 80a-11
ḳ.-uz mıdur12b-17

ḳulaḳ(ġ): Kulak
68a-12
ḳ.-ın 85a-15
ḳ.-ına 7b-18, 88b-1
ḳ. (ėşidür) 3a-1
ḳ. tut-
44b-17
ḳ. ur-
48b-14
-asın 57a-14
-ġıl 35a-10
-uŋ 80a-8
-up 48b-5, 51b-13
-ur 26a-5

ḳulle: (Ar.) Dağ tepesi, zirve
ḳ.-sinden 15a-14

ḳulluḳ(ġ): Kulluk
ḳ.-a (getürdi) 4b-3
ḳ. ėt(d)-
-er 75a-5
ḳ.-a 4b-15, 12b-11, 13b-3, 13b-14, 38a-8, 54a-14, 91a-9
ḳ. ėt(d)-
-en 46a-14
-erim 84b-15
ḳ. eyle-
-yem 6b-15
ḳ. ḳıl-
-alar 21b-13

ḳumāş: (Ar.) Kumaş, ipek, yün vb. liflerden yapılan dokuma
86a-12
ḳ.-ı 56a-3
ḳ.-ın56a-2

ḳumrı: (Far.) Kumru
ḳ. ol-
-up 50b-6
ḳ.-lar 69b-13

ḳur-: Kurmak, ayarlamak
ḳ.-dılar 37b-9, 68b-10

ḳurʿān: (Ar.) Kur'ān
4b-9

ḳurb: (Ar.) Yakın olma, yakınlık
ḳ.-ı (cebrāʾīl) 6a-2

ḳurbān: (Ar.) Kurban
6a-1, 35b-6
50b-17
ḳ. ėt(d)-
-er 16b-13
ḳ. et-
-dük 84a-2
ḳ. ḳıl-
-alum 45b-8
ḳ. ol-
-sun 51a-19
ḳ.-ım 8b-16

ḳurd: Kurt krş. bk. **ḳurt**
9b-13, 38b-15, 55b-11, 71b-17, 72a-1, 72a-6

ḳ. (ḳuş) 9b-13
ḳ.-a 8a-10, 9a-7, 65a-3, 69a-6, 69b-7, 70a-14, 72a-4
ḳ.-ı 8b-8, 8b-18, 9a-17
ḳurdur-: Kurdurmak
ḳ.-mış 81a-13
ḳurı: Kuru krş. bk. **ḳuru**
57b-11, 78a-18
ḳurt: Kurt krş. bk. **ḳurd**
4b-17, 8b-2, 8b-5, 9a-2, 9a-3, 63a-15, 84a-4
ḳ.-lar 4a-12, 38b-13
ḳ.-ları 9a-10
ḳurtar-: Kurtarmak
37b-10, 37b-11
ḳ.-a 15b-8
ḳ.-an 47b-15
ḳ.-ayum13a-17
ḳ.-ur 11a-14, 27b-14
ḳurtul-: Kurtulmak
ḳ.-a 18a-9
ḳ.-dılar54a-17
ḳ.-duŋuz16a-6
ḳ.-maġa13b-4
ḳuru: Kuru krş. bk. **ḳurı**
1b-4
ḳuru-: Kurumak
ḳ.-r 68b-15
ḳ.-ya55b-12
ḳuṣūr : (Ar.) Kusur, eksiklik
68a-11
ḳ.-ları 39a-7
ḳuş: Kuş
2a-11, 9b-13, 10a-13, 38b-15, 88b-8
ḳ.-lar 11a-7
ḳ.-lar 46b-16, 47a-13, 47b-3, 47a-6, 55b-11
ḳ.-una 55a-17
ḳ.-unı 13b-12
ḳ.-uŋ 36a-16
ḳuşa-: Kuşatmak, çevirmek
ḳ.-dı (ḳuşaġın ḳ.) 17a-15
ḳ.-dup (kemerler ḳ.) 43b-14
ḳuşaḳ(ġ): Kuşak
54b-6
ḳ.-ı 33a-14
ḳ.-ın (ḳuşadı) 17a-15
ḳ.-ın (ḳuşanur) 33a-7
ḳ. eyle-
-di 58a-3
ḳuşan-: Kuşanmak
ḳ.-dı 58a-3
ḳ.-ur33a-7
ḳuşlıḳ: Kuşlık zamanı
ḳ. ol-
-dı 76a-1, 76a-3
ḳ.-a 17b-15
ḳutlu: Kutlu, uğurlu
ḳ. (durur) 32a-12
ḳ. ol-
-sun 30b-3, 37a-15
ḳ.-layı 44b-15
ḳ.-layu 55a-4
ḳuvvet: (Ar.) Kuvvet, güç
18a-6, 55a-16, 66b-12, 78b-6, 93a-2
ḳ. (ṣavt-ı ḳ.) 76a-6
ḳ.-den 94a-2
ḳ.-i 93b-16
ḳ.-imüz 76a-4, 78b-15
ḳ.-leri 75b-17

ḳuvvetlü: Kuvvetli
51a-14
ḳ. (durur) 29a-13
kūy: (Far.) Köy; mahalle
k.-ı (güli) 26b-7
ḳuyı: Kuyu krş. bk. **ḳuyu**
6a-17
ḳuyruḳ(ġ): Kuyruk
ḳ-ı 36a-15
ḳuyu: Kuyu krş. bk. ḳuyı
6a-12, 11a-6, 11a-7, 11a-10, 11a-16, 81b-12
ḳ. (aġzına) 11b-11
ḳ. dibi
-n 7a-1
-nde 6a-19, 6b-4, 6b-5, 7a-11, 7a-5, 7b-7
ḳ. (ḳatında) 10b-12
ḳ.-a 12a-10
ḳ.-da 6a-18, 11a-8, 11a-9, 11a-11, 11a-13, 11a-14, 11b-2, 12a-12
ḳ.-dan 11b-9, 11b-14, 47b-15
ḳ.-nuŋ 6b-4, 11a-17
ḳ.-ya 6a-11, 6b-13, 6b-11, 6b-19, 7a-1, 9b-13, 9b-15, 11a-16, 11b-1, 11b-2, 12a-1, 68b-3
ḳuyumcı: Kuyumcu krş. bk. **ḳuyumçı**
17a-12
ḳuyumçı: Kuyumcu krş. bk. **ḳuyumcı**
ḳ.-lar 36a-9
ḳuzı: Kuzu
2a-3, 4a-11, 4a-12, 52b-11
ḳ.-mı 9a-6
ḳuzıçuḳ: Küçük kuzu
ḳ.-lar 55b-10
küçi: Küçük krş. bk. **küçük**
k. (oġlı) 52b-10, 52b-13,73b-5, 75b-11
k. (ulu k.) 15b-3, 44b-16, 55a-4, 55b-12, 57a-2, 57a-6, 59a-10, 62b-9, 86b-10, 89b-12, 90a-8, 90a-9, 91a-5, 97a-12
küçücük: Küçücük, çok küçük
63a-13
k.-ken 69b-7
küçük(g): Küçük
k.-e 29a-17
k. (idi) 1a-12
k. (iken) 69a-6, 70a-14
küçümen: Daha küçük
k.-iŋ 85b-16
küfr: (Ar.) Küfr
k. ol-
-a 91b-16
külāh: (Far.) Külah
41b-9, 78a-11
küllī: (Ar.) Bütün; çok fazla
38b-16, 46b-16, 69a-10, 69b-12, 70b-12, 81b-6, 100a-8
k.-si 59a-13
kürsī: (Ar.) Kürsü
53b-4, 54a-12, 81a-13, 81a-16
k.-si 54a-11
k.-sine 54a-13
k.-yi 54a-12
küs-: Küsmek, gücenmek
k.-megil7b-1

L

lā-cerem: (Ar.) Şüphesiz
72a-14
laʿīn: (Ar.) Lanetli
l.-iŋ 64a-13
laḳab: (Ar.) Lakap, takma ad
99b-5
lākin: (Ar.) Ama, fakat
1b-13
lāʿl: (Ar.) Parlak kırmızı renkte değerli bir süs taşı
39a-5, 44b-2, 57b-13, 90a-14
l.-i (yāḳūt) 2b-12, 10b-1, 32b-10, 66a-16
l.-i (cevher) 20b-13
l.-i (sīr-āb) 22a-12
l.-e 36a-3
lāle-zār: (Far.) Lale bahçesi
96b-8
lāʿnet: (Ar.) Lanet, lanetli
46a-6
laṭīf: (Ar.) Latif, hoş
42b-8, 44a-3, 45a-17, 61b-15, 70a-4
laṭīfe: (Ar.) Latif, narin, güzel
l. (ḳız) 22a-8
l. (ḳul) 32a-11
lavaş: (Far.) İnce yufka, pide
61b-14
lā yesū: (Ar.) Kötü değil
77a-15
lā-yezāl: (Ar.) Sonu olmayan
94a-7, 96b-10
lāyıḳ: (Ar.) Layık, uygun
21b-13, 46b-10, 58b-6, 59b-15, 86b-2
l. (durur) 32a-14
l. (ise) 43a-9, 76b-3
l.-dur46b-17
l.mıdur33a-16
leb: (Far.) Dudak
l.-im 79a-4
l.-inde 22a-12
lerze: (Far.) Titreyiş
81b-10
leşker: (Far.) Asker
18a-2, 56b-17, 57a-1, 57a-2, 59a-10, 78a-10, 87a-6, 87b-16, 88a-3, 88b-16, 89a-15, 89a-17, 92a-13, 95a-12
l.-e 18a-11, 18a-12, 68a-4, 87a-12, 96a-2, 96a-4
l.-i 17b-2, 57a-4, 85b-13, 87a-16, 87a-17, 88b-15, 92a-15, 92a-17
l.-in 8a-18, 56b-10, 56b-12, 57a-7
l.-ine 54b-14
l.-ini 17b-16
l.-iyle 95a-10
levḥ-i maḥfūẓ: (Ar.) Her şeyin, insan kaderinin, olmuş ve olacakların ālem yaratılmadan önce Allah tarafından takdir edilerek, üzerine yazıldığına inanılan ilahi levha
l.-a 84b-17
leyk: (Ar.) Lakin, ancak
81a-17
leyl: (Ar.) Gece
84a-7, 84b-2, 95b-4
lezzet: (Ar.) Lezzet, tat
32b-5

l.-dür 91b-13
l.-i 45a-12
l.-inden 97b-13
libās: (Ar.) Elbise
86a-16
lisān: (Ar.) Lisan, dil
80b-3
loḳma: (Ar.) Lokma
19a-2, 69a-13
l.-asından 17b-1
luṭf: (Ar.)Lutf, hoşluk, ihsan
17b-8
l. ėt(d)-
-üben 92a-16
-üp 30b-17
l. eyle-
-di 60a-12
l.-ı (ḫulḳıyla) 67a-10
l.-ı (iḥsānı) 62b-17
l.-ı (iḥsānını) 64b-10
l.-ı (iḥsānla) 57b-5
l.-ı (inʿām) 32a-13
l.-ı (saḫāvetler) 82a-12
l.-ımuzı 27a-16
l.-ını 25a-3, 56b-7
l.-ile 27b-3
l.-la 10a-1, 81a-16
l.-unuŋ 21b-11
l.-uŋuz 63b-16
l.-undan (kendü l.) 1b-15

M

maʿāş: (Ar.) Yaşayış; rızk
91b-11
maġara: (Ar.) Mağara
96a-11
maġbūn: (Ar.) Aldanmak; şaşırmak
m. ol-
-ur 18b-11
maġmūḳ: (Ar.) Karanlık
m. eyle-
-gil 98b-16
maġrib: (Ar.) Batı
m. (iline) 25a-11
m.-e 8a-7, 22a-16
maġz: (Far.) Beyin
m.-ına45a-12
māh: (Far.) Ay
95a-2, 97b-16
m. (idi) 22a-10
m. ol-
-asın 56a-17
-up 16a-7
m.-ı (rū) 87b-3
maḥāl: (Ar.) Yer; mevki
m. ol-
-a 48a-11
maḥallī: (Ar.) Yerel, yöresel
98a-1
mahane: (Far. bahāne) Bahane, sebep
m. bul-
-an 70a-2
-ısar 70a-2
maḥbūb: (Ar.) Sevgili, sevilen
m. ėt(d)-
-en 97a-16
m.-um (mūnis-i m.) 43b-2
m.-um 99b-10

maḥcūb-ü ʾl-enām: (Ar.) Yaratılmışların mahcubu
11b-17
maḥfil: (Ar.) Toplanılacak yer
m.-e 69b-11
māh-ı rū: (Far.) İlahi görünüşün aydınlanmalarının başlangıcı
91b-2, 94b-16
māhir: (Ar.) Usta, kabiliyetli
1a-9
maḥlūḳ: (Ar.) Mahluk, yaratılmış olan
m. eyle-
-mez 5b-11
maḥmūr: (Ar.) Sarhoşluk dolayısıyla sersem olan
m. ol-
-dı 3a-3
maḥrūm: (Ar.) Mahrum, yoksun
82b-14
m. et-
-megil 48a-10
m. ḳal-
-duḳ 8b-3
-uruz 4b-6
maḥv: (Ar.) Mahv, yok etme
m. eyle-
-di 46a-4
maḥża: (Ar.) Yalnız, ancak
1a-3
maḥzūn: (Ar.) Üzüntülü, mahzun
m. ḳoy-
-asız 65a-4
m. ol-
-a 42a-7
-ur 18b-17
maḳāl: (Ar.) Söz, laf
m. et-
-megil 48a-7
maḳām: (Ar.) Makam, mevki
m. ėt-
-dim 38b-1
m. yap-
-dı 22a-3
m.-ı (cebrāʾīl) 6a-1
m.-ı (ḳurb-ı cebrāʾīl) 6a-2
m.-ı 22a-4
m.-ına 20a-6
maḳber: (Ar.) Mezar
96a-6
m.-e14b-2
maḳbūl: (Ar.) Kabul edilen
m. eyle-
-yen 5b-15
m. ol-
-ur 19a-17
maḳbūż: (Ar.) Alınmış, alınan
m. ol-
-am 96b-12
maḳrūn: (Ar.) Kavuşmuş, ulaşmış
m. ol-
-dı 97b-5
maḳṣūd: (Ar.) Maksat, niyet edilen
21b-13
m. ḳoş-
-anı 28a-2
m.-a ėr-
-di 9b-6
m.-ın 45a-14
m.-ına (ėrer m.) 32a-16
m.-ları71b-18

m.-laruŋ 50b-1
m.-um 7a-13, 7a-14, 33a-14, 39a-3
m.-uŋ 32a-17
m.-uŋa 6b-7, 32a-17, 59a-8

māl: (Ar.) Mal, servet, mülk
1b-5, 1b-11, 10b-8, 15b-2, 21a-15, 21a-17, 21a-3, 24a-13, 24b-1, 26b-15, 30a-1, 30a-8, 30b-17, 31a-2, 31b-8, 31b-9, 31b-12, 39a-5, 42a-15, 55b-4, 55b-16, 59a-17, 74b-2, 86b-3, 90b-14, 93b-14, 95b-2, 95b-5
m. dök-
-diler 55b-4
m. (mülk) 7b-5, 30a-1
m.-a mülke 31a-10
m.-ı12a-13, 21a-16, 29a-3, 59b-11, 73b-16, 86b-16
m.-ım 22b-9
m.-ın 22a-4
m.-ınuŋ 22a-1
m.-ıŋuz 63b-5
m.-ıyla 69b-2
m.-ile 31b-14
m.-lar 31b-9
m.-um 30b-2
m.-umı 30a-16, 39a-14
m.-unuŋ (mülk-i m.) 54b-9
m.-uŋ 73b-16
m.-uŋa10b-7
m.-uŋı 32a-1, 32a-3, 32a-4

mālik: (Ar.) Malik
15a-5, 15b-3, 15b-5, 15b-16, 16a-1, 16a-15, 16a-8, 16b-8, 17a-16, 17b-10, 17b-11, 17b-13, 30b-2, 30b-17, 30b-6, 30b-12, 51a-13, 51b-17, 52a-8, 53b-4, 54b-12, 54b-17, 54b-8, 60a-14, 65a-17, 87a-10, 90b-8, 90b-9, 92a-9, 92b-1, 93b-11
m.-den 26b-2
m.-e 15a-4, 18a-10, 26b-3, 29b-12, 30b-5, 54b-16, 87a-10
m.-i 17b-17, 55a-6, 55a-7, 60a-13
m.-sin 45a-7
m.-üŋ 15a-3, 15a-6, 17a-15, 17b-17, 20a-16, 20b-7, 55a-7, 94a-1, 99a-6

mālik-i reyyān: (Ar.) Hz, Yusuf'un vezirlik yaptığı Mısır hükümdarı
43b-17, 54a-6, 54a-8, 55a-1, 92b-10, 92b-6, 93b-16
m.-ı 93a-18
m.-ıŋ 87b-2

mālik ṭoġarı: (Ar.) Hz. Yusuf'u satın alan kişi 29b-16, 30a-12

mālikü 'l-mülk: (Ar.) Mülk sahibi; Allah'ın sıfatlarından
48a-2, 55a-8

māmīl: (Ar.) Hz. Yusuf'un küçük oğlu
75b-12, 75b-16
m.-i 75b-11

mancılıḳ(ġ): (Ar. mencanīk) Mancınık, kaldıraç
m.-ı 6a-6

manẓara : (Ar.) Manzara, görünüm
76a-14
m.-dan 28a-15
m.-ya 28a-16

manẓar: (Ar.) Görünüş, çehre
m.-ı 28a-14

ma'den: (Ar.) Maden
3a-5, 17b-8, 67a-8

maʿden-üʾl-esrār: (Ar.) Gizli maden
m. ol-
-duŋ 3a-5
maʿlūm: (Ar.) Malum, bilinen
m. ėt-
-di 47a-4
m. ol-
-dı 4b-1, 58b-6, 75a-13
m.-dur 48a-14
maʿmūr: (Ar.) Bayındır; şenlikli
m. ol-
-ur 14b-17
m.-ıdur30b-8
maʿnā: (Ar.) Mana, anlam, açıklama; neden
m. (dürr-i m.) 69b-11
m. (kānında) 50b-7
m.-da 100a-8
m.-sın 39b-14
m.-sından 80a-4
m.-sını 62a-7
maʿnī: (Ar.) Mana, anlam
m.-sini 2a-13
maʿrifet: (Ar.) Hüner, marifet
68a-12
maʿṣūm: (Ar.) Masum, suçsuz, günahsız
m. iken 19b-11
maʿşūḳ: (Ar.) Aşık olunan, sevgili
43a-11
m. (ʿāşıḳ-ı m.) 43b-3
m. ol-
-asın 37b-15
m.-a60b-17
m.-ası 37b-1
m.-ı 32a-15, 61a-1
m.-ım 34b-18
m.-ıma 28b-11
m.-ın 28b-6
m.-ına 28b-7
m.-ıyla 35b-10
m.-ıyla35b-4
m.-um 37b-16, 43b-2
m.-uma 35a-12
m.-umsın 37b-14
m.-uŋ 26a-3, 53b-18, 54a-2
m.-uŋa 6b-7
maṣlaḥat: (Ar.) Önemli, iş
80b-10, 86b-6
māt : (Ar.) Mat, donuk
m. (māt) 12a-7
mātem: (Ar.) Yas, matem
9b-6
m.-e 97a-12
maṭbaḫ: (Ar.) Mutfak
m.-a
72b-17
mā-verd: (Ar.) Gül suyu
m. ṭut-
-ar 36a-10
māye: (Far.) Esas; güç
m.-si 97a-5
mecāl: (Ar.) Güç, kuvvet
82b-1
meclis: (Ar.) Meclis
m.-i 55b-2, 72a-17
m.-inde 1a-4
mecnūn: (Ar.) Deli, divane; aşık
22a-13
m. eyle-
-di 38b-6, 38b-6, 54a-1

m. ol-
-up 16b-4,
-ur 18b-16

mecrūḥ: (Ar.) Yaralı, yaralanmış
m. eyle-
-dünüz 77a-8
m. ol-
-duŋuz 43a-4

meded: (Ar.) Meded, çare, yardım
5b-11, 41b-8, 59b-2
m. eyle-
18a-2, 45a-7, 72a-16

medḥ: (Ar.) Meth, övgü
88a-8
m. eyle-
-di 63a-1
m. (senālar) 24b-16

medīne: (Ar.) Şehir
m-yi 54a-3

mefḫar ü'l-ʿabā: (Ar.) Övünme
m. 97a-14

meger: (Far.) Meğer, oysaki, şayet
1a-5, 1a-7, 1a-9, 1a-14, 1b-1, 1b-3, 1b-6, 1b-10, 14b-4, 15a-10, 24a-3, 29a-3, 29b-2, 43a-13, 51a-8, 62b-16, 63b-13, 64a-10, 79a-15, 81a-11, 81a-13, 81b-14, 83a-5, 83b-8, 83a-11, 84a-4, 84a-11, 84a-16, 84a-12, 84a-14, 84b-2, 85b-4, 85b-17, 87b-9, 89b-5, 90a-11, 90a-13, 90b-2, 91a-4, 92a-10, 92b-6, 92b-10, 93b-17, 94a-1, 94a-16, 95a-6, 95b-12, 96a-6, 96a-8, 96a-5, 96a-12, 97a-4, 97a-9, 98a-1, 98b-13, 99a-9, 99b-7, 100a-4

meḫāfen: (Ar.) Korku
95a-2, 95a-8

mekān: (Ar.) Mekan, yer
m.-a 55a-15, 55a-16

mekr: (Ar.) Hile, aldatma
m.-inden 47b-16

melāḥatlu: (Ar.) Güzellik sahibi
29a-12

melāl: (Ar.) Usanma, bunalma
m. ḳıl-
-ma 48a-10

melāmet: (Ar.) Ayıplama, kınama
36b-10

melāʾik: (Ar.) Melekler
58b-7, 97a-12

melek: (Ar.) Melek, ferişte
77b-15
m.-ler 85a-11

melekü'l-mevt: (Ar.) Ölüm meleği, Azrail
77b-12, 78a-2

melik: (Ar.) Melik, sultan, hükümdar
9a-18, 10a-12, 10b-10, 10b-12, 11a-1, 11a-4, 11a-7, 12a-2, 12a-3, 12a-16, 12b-5, 12b-16, 13a-3, 13a-4, 13a-13, 13a-14, 13a-8, 13b-2, 13b-5, 13b-16, 13b-17, 14a-3, 14a-8, 15b-8, 16b-12, 17b-5, 17b-6, 18a-1, 18b-18, 18b-2, 19a-1, 20a-12, 20a-14, 20a-7, 20a-8, 20a-9, 20b-1, 20b-6, 20b-14, 20b-16, 78a-12
m.-den 14b-12
m.-e 12a-17, 12b-10, 12b-13, 15a-2, 17a-17
m.-üŋ 13b-1, 15b-12

melik ṭoġarı: (Ar.) Hz. Yusuf'u satın alan melik

29b-11
melik-i reyyān: (Ar.) Mısır Hükümdarı
10a-4
melʿūn: (Ar.) Lanetlenmiş
22b-1
m. ol-
-ur 18b-11
melūl: (Ar.) Usanmış, bıkmış
36b-9, 86a-6
m. ol-
-dı 4a-5, 5a-9, 67b-4
-maŋ 50b-1
-mışdı 96a-16
-mışduŋ 32a-7
memleket: (Ar.) Memleket
7b-5, 92a-11, 92a-14, 94a-17
m.-den 94a-4
mengü: Sonsuz, ölümsüz
m.-lere 67b-16
menī: (Ar.) Dölsuyu
m.-den 21b-5
menʿ: (Ar.) Yasaklama, men etme
m. eyle-
-di 6a-10, 72b-10
menzīl: (Ar.) Menzil
95a-12
m.-e 55a-18
m.-i 16a-15
m.-in 84b-1
m.-ine 57b-14, 90a-6
mercān: (Ar.) Mercan
10b-1, 20b-13, 29b-17
m. (dürr-i m.) 10b-5, 21b-8, 2b-12, 31b-16, 36a-3
m. (idi) 10a-5, 54a-11
m. mı (dürr-i m.) 62a-1
m.-ıyuz 63a-10
merd-āne: (Far.) Erkekçe
m.-ler 89b-6
m.-vār 4b-15
merdümān: (Far.) İnsanlar
4b-6
merḥabā: (Ar.) Selamlaşma sözü
88a-8, 88a-14
m.-lar 88a-3, 88a-4
merhem: (Ar.) Merhem, ilaç
9b-5
m. ėt(d)-
-e 72a-13
m. ḳıl-
-asız 44b-3
m.-ine 51a-1
merḳad: (Ar.) Mezar, kabir
m.- ı 68a-10
m.-ına 97b-5
m.-ını 97b-6
merkeb: (Ar.) Binilecek şey
m.-e 95a-10
mermer: (Yun./Ar.)Mermer
98b-16
m.-den 28a-14, 35b-16, 36a-2
m.-e78b-13
m.-idi 76a-15
mescid-i aḳsā: (Ar.) Kudüs'teki meşhur büyük cami
m.-yı 97b-9
mesken: (Ar.) Oturulacak ev
m.-e 86b-17
mesned: (Ar.) Rütbe, makam
m.-ini 97b-6

mesʿele: (Ar.) Mesele, sorun
47b-10, 49a-12
mest: (Far.) Sarhoş
91b-10, 92a-1
m. ol-
-uban 69b-15
mestān: (Far.) Sarhoşlar
m.-idi 22a-11
meşġūl: (Ar.) Meşgul
m. ol-
-dı 92a-7
-ur 7b-7, 25b-12
meşrāʿ: (Ar.) Yol
1a-14
meşreb: (Ar.) Huy, mizaç
m.-in 99b-15
metāʿ: (Ar.) Satılacak mal, eşya
17b-14
mevāş: (Ar.) Koyun, keçii inek gibi hayvanlar
86a-12
mevc: (Ar.) Dalga
m. ėt(d)-
-üp 99a-1
m. ur-
-ur 89b-11
m.-e gel-
-di 89a-14
mevḳūf: (Ar.) Vakfedilmiş
m. (idi) 82b-1
mevlānā: (Ar.) "Efendimiz" manasındadır
m.-sı 10a-9
mevsim: (Ar.) Mevsim
95a-9
mevt: (Ar.) Ölüm
m.-e 68a-6
mevʿūb: (Ar.) Ayıplı, kusurlu
97a-16
mevzūn: (Ar.) Yakışıklı, güzel
97b-5
meydān: (Ar.) Meydan
m.-a 91b-1, 91b-5, 91b-6, 92b-4
m.-de 35b-4
meyl: (Ar.) Meyl, eğilim
m. ėt-
-medi 98a-6
-megil 23a-3
meyve: (Ar.) Meyve
50b-8
mış(ı)r: (Ar.) Mısır ülkesi
29a-9, 37a-7, 45a-18, 50a-6, 52b-13, 53b-11, 55a-5, 61a-8, 62b-8, 70a-18, 79b-8, 83a-17, 83b-12, 86a-16
m. (ʿazīz-i m.) 33b-10
m. (begi) 62b-10
m. (begleri) 26a-7, 39a-11
m. (bezi) 13a-10
m. (ehli) 44b-10, 44b-15, 44b-8, 51a-18, 90a-10, 91a-2, 95a-11, 97a-7
m. (ehline) 90a-8
m. (ėşiginden) 87b-7
m. (gülistānına) 38a-5
m. (ḫalḳı) 52b-10, 56b-15, 87a-15
m. (ḫalḳını) 76a-11
m. (ḫātūnları) 42a-5
m. (ḫātūnlarını) 42a-15
m. (ḫazīnesine) 31b-3
m. (içinde) 7b-4, 10a-4, 11a-14, 22a-3, 23b-15
m. (ili) 48b-4

m. (ilin) 56a-9, 63b-1
m. (ilinden) 25a-11, 25a-12, 76b-6
m. (iline) 24a-1, 42a-8, 54b-6, 56a-12
m. (ilinüŋ) 51a-5
m. (ḳavmi) 20b-2, 21a-9, 25b-4, 55b-14
m. (ḳızılı) 49a-11
m. (pādişāhı)51a-8
m. (sulṭānı) 25b-5, 27b-10, 36b-9, 44a-10
m. (sulṭānına) 24b-8, 45b-12, 24b-4
m. (şāhı) 25a-17
m. (şāhında) 61a-10
m. (şehr) 64b-9
m. (şehrin) 45b-16, 54b-15, 55b-6, 65b-2, 79a-12
m. (şehrinden) 56b-10, 64b-8
m. (şehrine) 29b-2, 45b-17, 61a-16, 61a-9, 65b-4
m. (şehriniŋ) 37a-1
m. (taḫtına) 54b-14, 56a-16
m. (yolın) 14b-1
m.-a (ʿazīz-i m.) 29a-2
m.-a (şāh-ı m.) 79a-5
m.-a (şehr-i m.) 18b-18, 79b-9
m.-a 10b-17, 11a-1, 17b-13, 19a-1, 21a-4, 23b-17, 25b-3, 25b-9, 38a-6, 44b-16, 46a-2, 56b-2, 58b-9, 61a-11, 64a-12, 64a-6, 65b-2, 66b-1, 66b-3, 70b-3, 78b-16, 78b-17, 87a-11, 87a-8, 95a-7, 97a-5, 98a-5, 98a-7
m.-da 11a-2, 21a-3, 23b-9, 37a-7
m.-dan 12a-14, 64a-15, 83b-6, 95a-8
m.-ı (ʿazīz-i m.) 37b-16
m.-ı 29a-10, 99b-2
m.-ı (ehl-i m.) 91a-3
m.-uŋ 20b-16, 28a-17, 51a-9, 60b-11, 65b-10

miḥnet: (Ar.) Mihnet, zahmet
m.-e 71b-2
m.-lerden 91a-13
m.-leri 82a-17

miḥrāb: (Ar.) Mihrap
m.-a 78a-17

mihrī: (Far.) Güneşe benzer, güneş gibi
97b-11

mikdār: (Ar.) Miktar, kısım
m.-ı 97b-1

mīl: (Ar.) Uzun ince çubuk
97a-5
m.-i 80b-5, 80b-14
m.-ini 80b-13

millet: (Ar.) Millet
m.-i 21b-6

minnet: (Ar.) Kendini yapılan iyiliğe karşı borçlu görme
89b-15
m. et-
-er 89b-16
-meyesin 32a-2

mīr: (Far.) Kumandan, başkan
57a-2, 87a-13, 89a-3, 92b-3, 95a-11

miʿrāc: (Ar.) Merdiven, göğe çıkma
m. eyle-
-düŋ 6a-6

miṣāl: (Ar.) Örnek,temsil eden
1a-10

misk: (Ar.) Misk, güzel koku
28a-15, 20b-13, 34a-16, 46a-8, 57b-6

m.-idi 22a-12

miṣḳāl: (Ar.) Yirmi dört kıratlık bir ağırlık ölçüsü
45b-11

miskīn: (Ar.) Aciz, biçare; derviş
9b-16, 71b-6, 72a-11
m. eyle-
-düŋ 39b-1
m.-lere 5b-13
m.-e 50b-15, 71b-2

mīşe: (Far.) Meşe, orman
88a-2

mū : (Far.) Kıl
m. (caʿd-ı m.) 87b-3

muʿayyen: (Ar.) Belirli, kararlaştırılmış
95b-6, 97b-2
m. ḳıl-
-dı97b-4

mubāḥ: (Ar.) İşlenmesinde sevap ve günah olmayan şey
m. eyle-
-yeyüm 38a-4

muʿcizāt: (Ar.) Mucizeler
m. (ṣāḥib-i m.) 2a-17
m.-ı 76b-2

muḥāl: (Ar.) Mümkün olmayan, olanaksız
24a-2, 40b-9, 41a-17, 42a-10, 91a-6
m. ol-
-dı 84a-6
-ur 48a-8

muḫālif: (Ar.) Aykırılık gösteren
85a-2
m. et-
-megil 27a-15

muḥammed: (Ar.) Hz. Muhammed aleyhisselam
11b-12, 68a-10

muḫbir: (Ar.) Haberci
m. (idi) 83a-6

muḥtāc: (Ar.) Muhtaç, ihtiyaç sahibi
100a-16
m. eyle-
-düŋ 6a-6
-medi 82a-9

muḫteliḳ: (Ar.) Yalancı
m. ėt-
-di 21b-12

muḥterem: (Ar.) Saygın, muhterem
82a-13, 83a-5

muḳābil: (Ar.) Öpen
m. ol-
-dılar 88a-3

muḳaddem: (Ar.) Değerli
86a-17

muḳarreb: (Ar.) Yakın
86b-4

muḳarrer: (Ar.) Kararlaştırılmış
91a-9

muḳarrir: (Ar.) Anlatan
m. ol-
-dı 44b-17, 55b-3

muḳbil: (Ar.) Kutlu, mutlu
m. ol-
-ur 23a-17
-ursaŋ 23a-14

mum: (Far.) Mum
m.-lar 26a-8

mūnis: (Ar.) Cana yakın
71b-12

m.-i (ġam) 38a-13
m.-i (maḥbūbum) 43b-2
m.-i 16b-8
muntaẓır: (Ar.) Gözleyen, bekleyen
m. ol-
-dı 51a-7, 86a-2
m.-am 96a-17
muʿabbir: (Ar.) Rüya tabircisi
10a-8, 10a-11, 10b-3
m.-e 10b-4
m.-ler 51a-19
muʿteber: (Ar.) İtibarlı
13b-2
mūr: (Ar.) Karınca
m. eyle-
-yen 5b-14
murād: (Ar.) Murat, dilek, istek
94a-10, 94b-1
m.-a (dege) 34b-3
m.-ı 84a-12
m.-ım 98a-14
m.-ın (aldılar) 60b-3
m.-ına (dege) 60a-15
m.-ına 32a-16, 79a-1, 90a-3,
m.-uŋ 37b-14
muraṣṣaʿ: (Ar.) Kıymetli taşlarla süslenmiş
m. ėt(d)-
-üp 32b-10, 28a-14, 32b-16, 43b-13, 81a-13, 86a-16, 87b-4
m. (dürr-i m.) 10b-1
m.-dan 36a-4, 78a-11
mūsā: (Ar.) Hz. Musa peygamber
99a-6, 99a-7
m.-yı (kelīm) 99a-5
m.-nuŋ 45a-16
muşdacı: Müjdeci krş. bk. **muştucı**
86b-8
muştucı: Müjdeci krş. bk. **muşdacı**
25a-12, 84b-7
m.-lar 87a-9
muştula-: Müjdelemek
7b-4, 48a-16
m.-dı 31b-14
m.-r 48a-17
m.-yu 85a-1
muştuluḳ: Müjde
85a-16
m. ol-
-sun 51a-4, 85a-8
mutīʿ: (Ar.) İtaat eden, söz dinleyen
m. ol- 43b-1
-a 43b-16
-dılar 46a-2
-ġıl 42a-14, 48a-19
-madı 53b-6
-maḳ 87b-11
-mazım 43b-6
-ur 33a-7
-ursaŋ 48a-19
-asız 16a-4
muṭlāḳ: (Ar.) Kayıtsız, şartsız; yalnız
19b-8
m. (fāʿil-i m.) 67b-15
m. (ḫākim-i m.) 7b-13
m. (kādir-i m.) 72a-11
muṭlaḳa: (Ar.) Mutlaka
15b-4
muṭṭaliʿ: (Ar.) Öğrenmiş, haberli
m. ol-
-dı 84a-14

muvaffaḳ: (Ar.) Allah'ın yardımına ulaşmış
84b-17
muẕaffer: (Ar.) Melik-i reyyān'ın oğlunun adı
m. (idi) 94a-1
mücāvir: (Ar.) Komşu
m.-ler 97b-4
m.-lere 95a-4
mücevvef: (Ar.) İçi boş, oyuk
28a-15
mücrim: (Ar.) Suçlu
90b-6
m.-im 100a-1
müdām: (Ar.) Devamlı
4a-17, 43b-15, 79a-5
m. ol-
-alum 4a-15
müddet: (Ar.) Zaman, aralık
m. eyle-
-gil 41b-4
müfessir: (Ar.) Tefsir eden
m.-ler 33a-10, 34a-17
mükerrem: (Ar.) Kerem sahibi, saygıdeğer
m. (şāh-ı m.) 97b-10
mülk: (Ar.) Mülk
m. (māl m.) 7b-5
m.-e 31a-2, 31a-10, 97b-15
m.-i (mālı) 12a-13
m.-i (māluŋuŋ) 54b-9
m.-i 95b-9
m.-im 26b-15
m.-ine 54b-14
m.-ini 98b-7
m.-üŋi 59a-17
mülket: (Ar.) Ülke
55b-3
m.-e 56a-14
münācāt: (Ar.) Allah'a yakarış
m. et-
-di 96a-18
m. eyle-
-di 6a-8, 27a-7, 94b-7, 98a-9
m. ḳıl-
-ur 98b-4
m.-ı 51a-3
münādī: (Ar.) Tellal
m. ḳıl-
-dılar 28b-3
m. eyle-
-di 91a-4
m. ḳıl-
-dılar 55a-2
münevver: (Ar.) Aydınlanmış, aydınlık
m. ḳıl-
-dılar 25a-15
münezzeh: (Ar.) Temiz, uzak
m. ṭur-
-asın 32b-5
münkir: (Ar.) İnkar eden
m.-ler 93a-13
mü'mīn: (Ar.) Mümin, iman eden kimse
m. ḳıl-
-ur 47a-16
m. ol-
-dılar 47a-17
m.-ler 92a-1
mürettib: (Ar.) Tertip olunan
51b-14
mürūr: (Ar.) Geçip gitme

m.-kār 100a-11
mür(üv)vet: (Ar.) İnsaniyet, cömertlik
82a-12, 82a-13, 90b-15, 92a-8
m. eyle-
30a-16
m.-i 29a-14, 91a-3,
mürüvvetlü: (Ar.+T.)Cömertlik sahibi
m.-lü (durur) 29a-13
müsellem: (Ar.) İnkar ve itiraz edilmeyen
m. eyle-
6a-7
müselmān: (Ar.) Müslüman
m. ol-
-madıŋ 41a-16
-mazam 47a-10
-ur 17a-2
müstecāb: (Ar.) Kabul, uygun olan
84b-17
m. ėt-
-di 19b-3
m. ol-
-dı 7a-19
müstemiʿ: (Ar.) Dinleyen, dinleyici
22a-3
m. ol-
-uŋ 41b-11
müşfiḳ: (Ar.) Şefkatli, merhametli
m. (idi) 1b-2
m.-e 71b-2
müşg: (Far.) Misk
67b-17
m.-le 69b-14
müşkil: (Ar.) Güç, zor; zorluk
77b-7
m. ol-
-dı 27a-5
m.-i 27a-4
müştāḳ: (Ar.) Özleyen, özlem duyan
m.-dı 22a-14
müştaġīn: (Ar.+Far. müstāḳīn) Özleyenler
37b-11
müşte: (Far.) Yumruk, müşte
83b-8
müşterī: (Ar.) Müşteri, alıcı
12b-14,12b-15
m. ol-
-dı 31a-3
-up 20b-9
m.-si 28b-17
müttaḳī: (Ar.) Sakınan, çekinen
82a-10
müẕehheb: (Ar.) Altın suyuna batırılıp yaldızlanmış
m.-i (hem-nāẓırı) 28a-14
müznib: (Ar.) Günahkâr
100a-16

N

nā-bīnā: (Far.) Gözü görmeyen
82b-17
naġā: (Ar. nagāre ?)Davul krş. bk. **naġāre**
n.-lardur 87b-6
naġāre: (Ar. naḳḳāre) Davul, dümbelek krş. bk. **naġġāre**
87b-5, 85b-9, 86b-11
n.-ler (urdılar) 54a-9
n.-ler 26a-9
nāgehān: (Far.) Ansızın, birdenbire

83b-17, 84a-1, 84b-3, 87b-13, 87b-9, 88a-10, 88a-11, 92b-14, 97a-8

naġġāre: (Ar. naḳḳāre) Davul, dümbelek
krş. bk. **naġāre**
25b-5

nā-ḥaḳ: (Far.+ Ar.) Haksız; gereksiz
40b-3, 46a-5, 75a-13

naḥīf: (Ar.) Zayıf, çelimsiz
93b-16

naḳl: (Ar.) Nakil, göçme
n. et-
-di 94a-8, 98a-17

naḳş: (Ar.) Nakış, süsleme
36b-2
n. ėt(d)-
-üp 68b-5
n. ol-
-a 36a-8
-ur 33a-10
n.-ı 68b-13
n.-ı (ṣūret) 38b-16
n.-ı (ṣūretim) 21b-15
n.-lar 36b-14

nāle: (Far.) İnleme, inilti
n. ḳıl-
-up 97a-1

nām: (Far.) Ad, ün
1a-11, 94a-11
n. (leyk-i n.) 81a-17
n.-ı (zād) 99b-9

namāz: (Far.) Namaz
49b-19
n.-a ṭur-
-mışdı 49b-17
n.-ı 49b-19
n.-ımı 98b-14
n.-ını ḳıl-
-dılar 99a-10

nām-dār: (Far.) Ünlü, namlı
84a-7, 88a-11

nāme: (Far.) Mektup; yazılı kağıt
78b-17, 79b-7, 97a-4
n. yaz-
-up 24b-8
n.-dür79b-16
n.-niŋ 25a-6
n.-sin 79b-12, 79b-17
n.-sine 79b-16
n.-ye 79b-14
n.-yi 24b-17, 79b-13

nān: (Far.) Ekmek
94a-15, 95b-12

naʿīr: (Ar.) Nara atan, haykıran
85b-9

naʿra: (Ar.) Nara, bağırma
n. ur-
-alum 75b-9
-a-sız 76a-11
-dı 70b-6, 84a-1, 85a-18
-dılar 76a-1
-uban 70b-12
-up 18b-9, 70b-5, 75b-13, 76a-12
-ur 28b-5, 42b-16, 48a-5, 58a-14, 61b-3, 64a-14, 69a-15
-uruz 12b-4
n. vur-
-up 48a-5

nār: (Ar.) Ateş
6b-5, 6b-6, 18b-13
n.-ı (gül-zār) 6a-5

n.-ım (şāh-ı n.) 26b-12
nās: (Ar.) İnsanlar, topluluk
81a-11
nāṣır: (Ar.) Yardımcı, yardım eden
n.-am 98a-13
naṣīb: (Ar.) Nasip, kısmet, pay
67b-11
n.-di 28a-6
naṣīḥat: (Ar.) Nasihat, öğüt
n. eyle-
-di 61a-12
n .(vaʿ ẓ-ı n.) 90b-4
n. vėr-
-ürdi 83b-17
nāsik: (Ar.) Allah'a kulluk eden; ibadet eden
n. (defterinden) 2b-13
nāy: (Far.) Ney
n.-ile 26a-9
nāz: (Far.) Naz
5a-14
n.-ımı 58a-8
n.-ını 25a-3
naẓar: (Ar.) Nazar, bakma, bakış
n. bıraḳ-
-madı 16b-16
n. ėt(d)-
-e 91b-17
-er 81b-14
-mezidi 34b-4
n. ḳıl-
-dı 81b-15, 92b-5
-madı 18b-4
n.-dan 63b-1, 68a-8
n.-dandur 64a-8
nāzenīn: (Far.) Nazlı, işveli
26b-9
nāzik: (Far.) Nazik, narin
14b-5, 70b-6
naẓīr: (Ar.) Benzer, eş
64a-8, 83b-5
n. (ʿālim-i n.) 40b-10
naẓm: (Ar.) Nazım
n. ėt(d)-
-e 61a-4
n.-la 1a-4
ne: Ne
1a-12, 2a-14, 3a-1, 4a-16, 4b-1, 4b-2, 4b-17, 8a-3, 8b-4, 9a-5, 9a-15, 9b-7, 12b-7, 13a-3, 13a-12, 13b-10, 13b-17, 15b-17, 16a-5, 16b-1, 17a-3, 17a-5, 17b-10, 19b-13, 20a-17, 24a-10, 24a-12, 24b-4, 24b-7, 25b-7, 26a-13, 26b-10, 27a-5, 27a-9, 27b-6, 28a-3, 28a-5, 28b-2, 29a-5, 30b-2, 30b-7, 31b-13, 31b-9, 31b-12, 32b-13, 32b-7, 32b-7, 33b-3, 33b-6, 34a-6, 35a-6, 35a-10, 35b-13, 35b-9, 36b-13, 36b-7, 37a-4, 37a-5, 38b-9, 38b-17, 39a-11, 39a-6, 41a-7, 41b-4, 42b-10, 43a-9, 43b-6, 43b-8, 43b-12, 45b-11, 45b-13, 45b-7, 46a-1, 46b-11, 46b-6, 46b-14, 49a-10, 49a-8, 49a-9, 50a-1, 50a-15, 52a-1, 52a-2, 53a-3, 53a-6, 53b-2, 54a-15, 54a-7, 54b-12, 55a-18, 55a-3, 55b-13, 56b-15, 57a-11, 57a-14, 58a-9, 58b-16, 59a-1, 59a-9, 59b-15, 59b-16, 59b-2, 61b-7, 62a-15, 62b-12, 63b-14, 63b-16, 65a-17, 65a-2, 65b-6, 65b-8, 66a-12, 66a-14,

67b-6, 68b-17, 69a-7, 70a-12, 70a-5, 70b-11, 70b-9, 72a-3, 72b-9, 73a-4, 74a-15, 74b-14, 74b-15, 75b-2, 75b-6, 76b-3, 76b-9, 78a-1, 78a-17, 78a-2, 78a-6, 80a-5, 80b-11, 80b-14, 80b-5, 80b-8, 80b-12, 81a-2, 81a-4, 81a-8, 81b-3, 82a-2, 83b-14, 84b-11, 86b-15, 87a-12, 88a-4, 89a-4, 89a-5, 90a-12, 91a-1, 91a-6, 91a-16, 93a-10, 93b-3, 94b-14, 96b-5, 96b-7, 97a-17, 99a-12, 100a-3
n. (her n.) 1a-3, 14a-7
n. (vaḳtin) 8a-5, 25b-11, 26b-11
n.-dür 2a-4, 2a-13, 4a-16, 4b-1, 8a-29b-17, 11b-14, 22b-5, 23b-3, 26a-14, 28b-14, 31b-6, 39a-10, 40b-9, 43a-6, 43a-11, 46b-16, 49a-9, 50a-11, 53a-17, 61b-17, 62a-7, 66a-6, 66a-8, 68b-16, 69a-16, 69a-3, 69b-5, 71b-18, 80b-10, 84b-12, 85a-6, 99a-13
n.-ler (ėde) 33b-11
n.-ler (etdiŋ) 60b-1
n.-ler (oldı) 19b-15, 25b-1
n.-ler 26b-10, 28b-1, 53b-12, 60b-2, 68a-8, 72a-3, 74b-9, 76b-15, 80a-13, 89a-1

nebāt: (Ar.) Nebat, bitki
99a-4

nebī: (Ar.) Nebi, peygamber
1a-7, 6a-16, 49b-12, 49b-16, 68a-8, 80b-8, 86b-14, 88b-13, 89b-14, 94a-12, 94b-1, 97a-17
n. ol-
-a 40a-3
n.-dür 33b-1, 60a-2
n.-ler 19a-17, 85b-8, 86a-1, 86b-12, 88a-8, 95a-10, 97b-5
n.-lerüŋ 19a-17
n.-niŋ 92b-11, 99b-4
n.-nüŋ (isḥāḳ n.) 6a-3
n.-sin 7a-9, 19a-16, 31a-6
n.-ye 92a-10

nebīyyu ’l-lāh: (Ar.) Allah’ın elçisi
85a-17

neccār: (Ar.) Marangoz
44a-2, 44a-3, 44a-4, 44a-5
n.-ı 44a-2

nece: Ne kadar, nasıl; her ne kadar krş. bk. **nice**
2a-9, 3a-17, 3a-13, 3b-9, 4a-13, 7b-8, 9a-5, 9a-9, 10a-6, 11b-13, 12a-9, 12a-13, 17a-1, 17b-6, 17b-8, 19b-6, 22a-3, 25a-8, 38b-2, 40b-5, 40b-9, 51a-8, 51a-9, 51a-10, 51a-12, 52a-5, 52b-16, 52b-3, 53a-18, 56b-6, 57a-11, 57b-15, 58b-2, 58b-6, 59a-3, 59b-16, 60a-12, 67a-10, 68a-2, 68b-3, 69a-8, 79a-15, 81b-5, 83a-18, 84a-5, 85a-9, 88a-13, 92b-13
n.-dür 50a-12, 52b-5, 63a-16, 84b-4, 91a-7, 92b-2
n.-si 24b-2, 62b-12, 85a-3
n.-sin34b-8

neçe: Kaç, ne kadar; o kadar; pek çok
krş. bk. **niçe**
3a-2, 3a-8, 5a-8, 5b-12, 5b-13, 5b-14, 5b-15, 19a-13, 22a-16, 32b-5, 33a-11, 35b-1, 35b-2, 35b-3, 37b-17, 38a-3, 38b-12, 39a-3, 39a-13, 45a-

11, 46b-18, 53b-13, 53b-17, 53b-18, 54a-7, 57b-10, 59b-5, 66b-15, 66b-17, 67a-1, 67a-2, 78b-4, 92a-8, 93a-13, 95b-10, 96b-8, 97a-15, 97a-5, 98a-2
n.-ler 3a-3, 22a-14, 35b-4
n.-lere 35b-3, 66b-18
n.-leri 4a-11, 53b-17, 54a-1, 66b-15, 66b-16, 67a-1
n.-lerüŋ 66b-18

neçe neçe: Her ne kadar; defalarca
8b-9, 23b-3, 23b-5, 37b-13

neçün: Niçin
4b-2, 5b-4, 7b-18, 8b-8, 9a-4, 25b-16, 26b-2, 35b-5, 37b-13, 57a-15, 63b-13, 68a-17, 69a-16, 69a-2, 69a-3, 74a-10, 78b-7

neden: Neden niçin
8b-7, 35a-3, 4a-14, 4b-10, 60b-6, 72a-1, 75a-3
n.-dür 79b-14
n.-sin 68a-13

nedī : (Ar. nādī) Meclis, toplantı
52b-18

nedīm: (Ar.) Yakın dost
81b-9, 88a-4, 98a-17
n. (şāh-ı n.) 100a-9

nefed: (Ar.) Bitme, tükenme
n.-ine (kelecinin n.) 11b-11

nefes: (Ar.) Nefes, soluk; an
1b-4

nefʿī: (Ar.) Faydacı
61a-2, 99a-2

nefīr: (Far.) Boynuzdan yapılma bir tür boru
87b-6

nefs: (Ar.) Nefis; ruh
1b-4
n.-ime 9a-9
n.-iŋ 55b-1
n.-üŋ 19a-16

negü: Ne, kaç
84b-13

nehār: (Ar.) Gündüz
84a-7, 84b-2, 95b-4

nem: (?)(Ne+bil-e-yim) Bilmem
87b-5

nemek: (Far.) Tuz
94a-15

ner: (Far.) Erkek aslan
81a-13, 83a-13, 83a-7, 83b-13, 87b-9, 88b-2, 96a-13, 96a-5, 96a-8, 98a-15, 99a-9, 99b-7
n. (şir-i n.) 1a-9, 84a-16

nėr(e): Nerede, nereye
n.-de 33b-7
n.-den 61b-9, 71b-5
n.-desin 23b-6
n.-ye 55b-15

nergis: (Far.) Nergis
22a-11

nerre-şīr: (Far.) Erkek aslan
95a-17

nesl: (Ar.) Nesil, kuşak
n.- i 95b-6, 99b-1
n.-idür23a-16
n.-imi 30b-11
n.-imizden 99a-5
n.-inden 99a-6
n.-ini 88b-4

nesne: Nesne, şey
3a-4, 4a-9, 8b-6, 37b-17, 38a-10, 38a-9, 76a-13, 100a-2
n.-ler 55a-14
n-yi 33a-8
neşr: (Ar.) Kıyamet gününde insanların tekrar dirilmesi
n. (ḥaşr n.) 43b-7
nėt(d)-: Ne etmek, ne yapmak krş. bk. **net(d)-**
n.-di 55b-3, 70a-3
n.-diler 2b-10, 6b-19, 73a-17
n.-dügini 26b-4
n.-e 5b-6, 24a-16, 43b-3, 98b-2
n.-eler 82b-15
n.-elüm 5a-12, 9b-1, 22a-7, 39b-3, 55b-15, 76a-6, 78b-16, 81b-3, 91a-14
n.-er 9a-17, 10b-10, 12a-8, 18a-3, 18b-2, 32b-8, 34a-13, 39a-9, 39b-11, 40a-14, 41a-9, 49b-7, 51b-3, 53b-4, 56b-5, 61b-4, 62a-5, 77a-2
n.-erdim 31a-2
n.-erem 10a-12, 37b-16, 98b-7
n.-esini 67b-2
n.-eyüm 9a-16, 23a-8, 27a-5, 27a-6, 31a-3, 59b-12, 97a-3
n.-eriseŋ 53b-9
n.-erüz 3b-13, 92a-17
n.-esin 32b-14, 34b-17
n.-esini (bilmedi) 3b-5
n.-iser 42b-3
n.-düŋüz 80a-10
net(d)-: Ne etmek, ne yapmak krş. bk. **nėt(d)-**
n.-diler 3b-10, 14a-17, 26a-11, 28b-8, 32a-6, 37a-13, 65a-18
n.-düŋüz74a-7
n.-diler 3b-10, 14a-17, 26a-11, 28b-8, 32a-6, 37a-13, 65a-18
n.-dügüni 23a-5
n.-düŋüz74a-7
n.-em 58a-5, 74b-15
n.-er 7b-13, 20b-6
nėtdür-: Ne ettirmek
n.-di 71a-11
nėte : Nasıl, ne gibi krş. bk. **nete**
34b-15, 66b-13
n.-dür 64b-16
n.-sin 34b-8, 64a-18
nete: Nasıl, ne gibi krş. bk. **nėte**
77b-14
n.-sin 77b-14, 7b-13
nev-bahār: (Far.) İlkbahar
92a-6, 95a-9
nev-cüvān: (Far.) Genç delikanlı
83b-11
nevḫa: (Ar) Ağıt
88a-14
n. ėt(d)-
-üben 44b-6
-üp 88b-16
n. ḳıl-
-dı 98b-1
n.-alar (ėdüp) 89a-1
n.-ya 81b-13
nev-mīz: (Far. nā-ümīd) Ümitsiz, çaresiz
n. eyle-
-mege 59a-4
-mek 19a-11

n. ol-
-maḳ 77a-14
-mamaḳ 77a-13
-maŋ 77a-15
nevʿ: (Ar.) Cins, tür
93a-18
n.-ile 6a-8, 93b-15
n.-le 5b-10
neye: Neye, ne tarafa; niye, niçin
10b-14, 13a-8, 43a-20, 51b-16, 51b-8, 52a-13, 52b-1, 53a-18, 60b-12, 64b-9, 68a-13, 72b-11, 72b-9, 73a-16, 73a-6, 73b-6, 80b-7
neyle-: Ne eylemek, ne yapmak
n.-di 7a-3, 11a-1, 22a-2, 55a-6, 32a-5, 33a-17,35a-15, 41b-4, 42b-13, 46a-4, 53a-6, 53b-5, 56a-12, 56a-9, 58a-3, 65a-15, 67a-10, 75b-4,78a-17
n.-diler 12a-16, 60a-16
n.-düŋ 44a-12
n.-diŋüz 8b-11
n.-mişsiz 82a-5
n.-r 92b-15
n.-rüz 92a-17
n.-ye18a-8
n.-yeser74b-8
n.-yü 58b-4
neyse: Neyse, önemi yok
40b-15, 40b-16
nice: Ne kadar, nasıl; her ne kadar, pek çok
krş. bk. **neçe**
9a-6, 13a-3, 13b-8, 19b-5, 96a-17, 99b-5
n. eyle-
-di 85a-4
n.-dür 10a-11, 12a-15, 46b-9
n.-i 59b-12
niçe niçe: Defalarca krş. bk. **neçe**
78a-8
niçe: Kaç, ne kadar; o kadar; pek çok
krş. bk. **neçe**
84a-5, 93a-14, 95a-9, 96b-11, 98a-4
n.-dür 56a-10
n.-ler 22a-10, 22a-11
nidā: (Ar.) Nida, bağırma
39b-6, 41b-9, 84b-16, 88a-16
n. ḳıl-
-dı 7b-3, 83b-1
n.-ya 43b-7
nigār: (Far.) Nigar, resim; sevgili35a-8
98b-1
n.-ın 28b-10, 43b-6
nihād: (Far.) Huy, tabiat
67a-14, 99b-11
nihān: (Far.) Gizli, saklı
59b-2, 59b-14
n. eyle-
-mezem 75a-15
n. (genc-i n.) 72a-2
niḳāb: (Ar.) Yüz örtüsü, peçe
50a-14, 66a-5, 82a-4
n. (örtdi) 43a-1
n.-ın 21a-6
n.-ını 18a-12
n.-ıŋ 70b-17, 82a-3
n.-ile 20a-13
n.-la 81b-14
nikāḥ: (Ar.) Nikah, evlilik
n. eyle-
-ye 60a-13

n.-ıyla 60a-14

nīl: (Ar.) Nil nehri

98b-15, 99a-1

n. (ḳarnına) 19a-4

n. (ḳarnında) 19b-16

n.-e 19a-2, 19a-4

niʿmet: (Ar.) Nimet; yiyecek, içecek

10b-8, 16b-14, 22a-6, 28a-8, 44b-9, 52b-8, 61b-15, 64a-1, 69a-11, 86a-14, 86b-3, 90a-11, 95a-4

n. dök-

-üp 69a-12

n. (ḫān-ı n.) 42b-5

n. (ṭurur) 55a-11

n.-i 32a-4, 50a-17, 81b-5, 86b-15, 97b-1

n.-ler 47a-13, 52b-13, 62b-5, 90a-14

n.-ere 42b-6

n.-leri 86a-9, 87a-1

n.-lerini 92a-5

niṣār: (Ar.) Saçma, saçı; saçılan para

90a-12

n. ḳıl-

-dı 87a-3

nişān: (Far.) Nişan, iz, belirti

47a-11, 59a-9, 59a-7, 59a-8

nişe: Niçin, neden

4b-4

nişle-: Ne işlemek

n.-düŋ 44a-13

nite: Niçin, neden, nasıl

64b-1, 64b-3

n.-sin 9b-17

n.-sini 82b-12

nitekim: Nitekim

18a-6, 21b-16, 68a-9, 96a-16

niyāz: (Far.) Niyaz, yalvarma, dua

29a-15

n. (ʿarż-ı n.) 6a-8

n. (sırr-ı niyāz) 1b-14

n. ol-

-ur 9b-12

niyyet: (Ar.) Niyet, amaç, kast

n.-im54b-8

niẓām: (Ar.) Nizam, düzen, usül

94a-17

n. ḳıl-

-ġıl 91b-4

n.-ı 98a-12

nʿacāyib: (T.+ Ar.) Ne acayip

2b-11

nʿaceb: (T.+Ar.) Ne acep

29b-6, 30a-13, 40b-4

noḳṣān: (Ar. nuḳṣān) Noksan, kusur

n. ol-

-madı 17b-3

nol-: Ne ola

n.-a 38b-9, 78a-13, 91b-14, 93b-2

n.-am 35a-14

n.-aydı 14b-11, 38b-7

n.-dı 5b-4, 5b-7, 41a-11, 84a-2

n.-duġın 14b-11

n.-duġını 36b-5, 68b-3, 75b-17

n.-duŋ 14b-14, 23a-12, 39b-1

n.-duŋuz 43a-4, 73a-6, 74a-10, 76a-3

n.-ısar 50b-18

n.-ısardur 42b-12

n.-ur 13b-9, 30a-6

nöker: Hizmetçi

79a-6

n. (ʿazm-i n.) 11a-5

nūr: (Ar.) Nur, aydınlık

30b-7, 88b-3, 90b-2

n. (durur) 30b-7

n. (gözüm n.) 2a-18

n.-dan 30b-9

n.-ı (çeşmim) 84a-3

n.-ı (gözimüz n.) 3a-16

n.-ı (gözlerimiŋ n.) 4a-7

n.-ı (idi) 2a-2

n.-ı 22b-3, 29a-8, 30b-6, 38b-5, 40a-5, 78a-18, 79a-9, 85b-6, 90a-17, 92a-2, 97a-14

n.-ı (ibrāhīm) 16a-17

n.-ıdur30b-8

n.-ısın (ibrāhīm n.) 8b-16

n.-ıyla 88a-12

n.-undan 17b-8

n.-uŋ30b-8

nūş: (Far.) Bal, tatlı

n. eyle-

-di 82a-17, 94b-17

nübüvvet: (Ar.) Peygamberlik

30b-6, 30b-8, 30b-16, 88b-3

nüzūl: (Ar.) İnme

55b-5

O

o : 1. O (Sıfat)

o (ṣanduḳa) 44a-6

o (ḫaberden) 2b-6

o (gėce) 16a-16

2. O (Zamir)

35b-11, 58b-12, 83a-18

o.-ŋa (göre) 40b-14

o.-ŋa 94b-8

od: Ateş

14b-10, 59a-11

o.-a at-

35b-9

-arım 24b-7

o.-a 41a-3, 43a-7, 48b-1, 59a-15, 69b-5, 70a-2

o.-a (yandı) 17a-14

o.-dan 18a-9

o.-ı (ṭamu o.) 43a-19

o.-ı 48b-16, 85a-7

o.-ına (fitne o.) 41b-5

o.-ına (ʿaşḳ o.) 33a-15, 34b-14

o.-ına (ʿaşḳuŋ o.) 33b-15

o.-ına (ṭamu o.) 48a-11

o.-ına (vesvese o.) 39b-5

o.-ına 36b-12, 79a-8, 85a-9, 97a-15

o.-ında (ṭamu o.) 38b-4

o.-ında 34a-2, 79a-11

o.-ından (ʿaşḳ o.) 34b-5

o.-ından (ṭamu o.) 47a-16

o.-ıyla (ʿaşḳuŋ o.) 33b-17

o.-lara 97a-6

o.-laruŋ 35b-2

o.-unı 35b-2

oġ(u)l: Oğul, oğlan, çocuk, evlat

1a-9, 2a-10, 2a-15, 2a-16, 19a-14, 19a-15, 31a-7, 31a-8, 31a-9, 31a-12, 35a-9, 56b-3, 60b-16, 70a-5, 85a-12, 90a-6, 94b-15

o.-ı 23b-6, 23b-9, 23b-15, 26b-11, 30b-14, 32b-11, 62a-4, 68a-5, 70a-4,

70a-17, 70a-18, 71a-1, 74a-10, 75b-11, 76a-7, 84b-8, 94a-1
o.-ıdur 23a-16, 50a-11
o.-ım 71b-15
o.-ın 56a-6, 70a-9, 78a-5
o.-ını 94a-3
o.-ısın 23b-3
o.-ıyım 70a-18, 70b-2
o.-ıyla 87b-2
o.-lar 65a-7
o.-larım 8b-7, 79b-1, 79b-2
o.-u 86b-10
o.-um 31a-10
o.-unuŋ (adı) 1a-11
o.-unuŋ (her birine) 1b-9

oġ(u)lan: Oğlan, çocuk
1a-14, 10b-15, 19b-2, 40b-12,40b-13, 49b-8, 51b-14, 76a-5, 19b-4, 21a-11, 40b-9, 85a-8
o. (emer o.) 47b-18
o. (idi) 99b-12
o. (iken) 57b-1
o. (ḳız o.) 60a-6, 60b-4, 60b-6
o.-a 40b-7
o.-lar 92a-7, 93a-3, 93a-14, 95a-15
o.-cuġumu 84b-14
o.-dan (on bir o.) 61a-11
o.-dur 57a-17
o.-ı 41a-15, 47b-17
o.-ın 40b-6
o.-iken 62b-1
o.-lara79b-4
o.-ları 8a-8, 49a-17, 61a-6, 62b-11, 73b-7, 78b-2, 80b-8, 86b-12, 89b-10, 92b-13
o.-larım 4a-7
o.-larıma78b-11
o.-larımıŋ 72-6
o.-ların 61a-7, 74a-6
o.-larına 7b-14, 64b-8, 79b-7, 92b-5,
o.-larını 61a-15, 73b-5, 95b-9
o.-larısız 63a-6
o.-um 3b-7, 9a-5, 9a-14, 14b-16, 31a-7, 65a-3, 79a-11,79a-7
o.-umuŋ 85a-7
o.-umuz 32a-14
o.-umuzı 56a-7
o.-una 24a-8, 62b-3, 84b-2
o.-undan 84b-18
o.-unı 83a-16
o.-uŋ 78a-4, 85a-6, 85a-8
o.-uŋı 14b-6, 83a-14, 83a-15, 85a-5
o.-uŋuŋ 14b-11

oġlaḳ(ġ): Oğlak
o.-ı 7b-10
o.-ını 7b-9

oġulluḳ(ġ): Oğulluk
o.-a 32a-14

oḫşa-: Ohşamak, sevmek
o.-maḳ (idi) 83b-15
o.-r (yūsufı o.) 7a-8
o.-rıdı 99b-10
o.-yu (oḫşayu) 66a-2
o.-yuban 76b-17

oḫt: Vakit
70a-7
o.-a (bir) 9b-16

oḳ: Ok
o. at-
-alum 4a-2

oḳa oḳa: Ovarak, ova ova
7b-11
oḳı-: Çağırmak; okumak krş. bk. **oḳu-**
o.-caḳ 43b-7
o.-dı 25a-6, 37a-1, 42b-4, 51a-9, 61a-11, 61a-12, 62a-9
oḳu-: Çağırmak; okumak krş. bk. **oḳı-**
o.-dılar 68b-9
o.-mışdım 7a-18
o.-ŋ 79a-2, 80a-4
o.-r 41a-10, 42a-13, 43b-1, 63b-12, 64b-12, 76a-9
o.-rlar 88a-8
o.-rsa (kim o.) 42a-1
o.-rsın 59b-10
o.-sun 36b-2
o.-ya 100a-15
o.-yalum (yūsuf-ı o.) 3a-13
o.-yamazuz 80a-7
o.-yanı 100a-13
o.-yanlar 69b-16
o.-yasız 68b-8
o.-yuban 64b-13
o.-yup 39b-13, 55a-9, 66b-2, 80a-5
oḳun-: Okunmak
o.-dı 99a-15
oḳut-: Okutmak
o.-dı 97b-1
ol: 1. O (Sıfat)
1a-6, 1a-14, 1b-1, 1b-3, 1b-9, 1b-11, 1b-15, 2b-4, 2b-5, 3a-1, 3b-3, 3b-4, 3b-8, 3b-13, 4a-2, 4a-10, 5a-5, 5a-10, 5b-17, 6a-1, 6a-2, 6a-3, 6a-4, 6a-5, 6a-18, 6a-19, 7a-14, 7b-7, 7b-11, 8b-8, 8b-12, 8b-13, 9a-1, 9b-10, 9b-13, 9b-16, 10a-11, 10b-2, 10b-3, 10b-4, 10b-7, 10b-10, 10b-12, 10b-15, 10b-16, 11a-1, 11a-2, 11a-4, 11a-6, 11a-7, 11a-8, 11a-9, 11a-16, 11b-2, 11b-12, 12a-3, 12a-10, 12a-15, 12b-1, 12b-2, 12b-5, 12b-16, 13b-1, 13b-12, 13b-16, 14a-2, 14b-5, 15b-6, 15b-12, 15b-14, 15b-9, 16a-8, 16a-15, 16a-16, 16b-4, 16b-8, 16b-11, 16b-12, 16b-16, 17a-2, 17a-4, 17a-9, 17a-15, 17b-2, 17b-3, 17b-5, 17b-6, 17b-10, 17b-14, 18a-1, 18a-10, 18a-12, 18a-14, 18b-3, 18b-4, 18b-10, 19a-4, 19a-5, 19a-13, 19a-16, 19b-5, 19b-6, 19b-9, 21a-1, 21a-15, 21b-16, 22a-1, 22a-4, 22a-9, 22a-12, 22b-1, 22b-2, 22b-3, 22b-5, 22b-8, 22b-12, 22b-15, 22b-16, 23a-9, 23a-12, 23a-13, 23a-17, 23b-7, 23b-10, 23b-13, 23b-17, 24a-15, 25a-2, 25a-6, 25a-10, 26a-3, 26b-6, 26b-8, 27a-2, 27a-14, 27b-1, 27b-2, 27b-7, 27b-12, 27b-13, 27b-16, 28a-1, 29a-4, 29b-1, 29b-9, 29b-15, 30a-4, 30a-10, 30a-9, 30a-13, 31b-4, 31b-7, 31b-15, 32b-7, 32b-15, 32b-15, 32b-9, 33a-1, 33a-7, 33a-8, 33b-1, 33b-12, 33a-17, 34a-10, 34a-5, 34b-1, 34b-10, 34b-9, 35a-13, 35b-15, 36a-11, 36a-14, 36a-16, 36a-17, 37a-1, 37a-11, 37a-5, 37b-2, 38a-10, 38a-5, 38a-13, 38a-15, 39a-13, 39a-14, 39a-15, 39b-13, 39b-14, 40a-4, 40a-8, 41a-15, 41b-7, 42b-14, 42b-3, 42b-6, 43a-1, 43a-10, 43a-16, 43a-20, 43a-5, 43a-7, 43b-1, 43b-2, 43b-

4, 43b-11, 43b-18, 44a-13, 45a-1, 45a-2, 46a-2, 46a-5, 47a-2, 47b-4, 47b-10, 48b-7, 49a-14, 49a-15, 49a-16, 49a-17, 49b-6, 49b-7, 49b-9, 49b-12, 50a-1, 50a-17, 50a-18, 50a-5, 50b-2, 50b-8, 51a-16, 51a-6, 51a-9, 51b-3, 51b-19, 51b-5, 52a-1, 52a-14, 52a-8, 52b-18, 52b-5, 52b-6, 52b-7, 54a-2, 54a-6, 54a-9, 54b-11, 55a-2, 55a-12, 55a-15, 55a-16, 55b-3, 55b-17, 56a-1, 56a-3, 56a-15, 56b-14, 56b-15, 56b-15, 56b-17, 56b-2, 56b-5, 57a-5, 57a-7, 57a-15, 57b-4, 57b-5, 57b-7, 57b-12, 57b-13, 58a-12, 58a-18, 58a-6, 58b-11, 59a-8, 59b-13, 60a-7, 60a-16, 60b-9, 60b-10, 60b-13, 61a-6, 61b-5, 62a-11, 62a-13, 62a-14, 62a-16, 62b-2, 62b-10, 63a-10, 64a-5, 64a-10, 64a-11, 64a-12, 64a-16, 64a-8, 64b-16, 64b-4, 64b-6, 64b-7, 65a-17, 65a-2, 65a-5, 65a-3, 65b-13, 65b-2, 66a-16, 67a-15, 67a-3, 67b-11, 67b-13, 67b-16, 67b-3, 68a-11, 68a-4, 68a-8, 68b-10, 68b-11, 68b-5, 68b-6, 68b-7, 69a-1, 69a-7, 69b-10, 69b-3, 69b-5, 69b-6, 69b-9, 70b-11, 70b-6, 71a-12, 71a-3, 71b-12, 71b-16, 71b-2, 72a-11, 72a-15, 73a-1, 73a-16, 73a-3, 73b-14, 73b-2, 73b-3, 73b-9, 74a-8, 74b-1, 74b-9, 75a-10, 75a-16, 76a-15, 77a-15, 77a-7, 78a-8, 78a-11, 78a-12, 78a-17, 78a-9, 78b-6, 78b-10, 78b-11, 78b-12, 78b-8, 79a-17, 79a-3, 79a-4, 79a-6, 79b-16, 79b-4, 80a-10, 80a-11, 80b-6, 81a-13, 81a-17, 81a-8, 81b-17, 81b-8, 81b-9, 82a-17, 82b-6, 82b-7, 83a-11, 83a-12, 83a-16, 83a-3, 83a-7, 83a-10, 83b-11, 83b-12, 83b-13, 83b-15, 83b-17, 83b-2, 83b-3, 83b-7, 84a-6, 84a-8, 84a-10, 84a-14, 84b-1, 84b-9, 84b-16, 85a-11, 85a-15, 85b-1, 85b-5, 85b-7, 85b-8, 86a-1, 86a-5, 86a-6, 86a-15, 86b-1, 86b-12, 86b-14, 86b-16, 86b-8, 87a-17, 87a-2, 87a-3, 87a-4, 87a-8, 87b-1, 87b-7, 87b-9, 88a-11, 88a-16, 88a-5, 88a-7, 88a-8, 88a-16, 88b-12, 88b-13, 88b-15, 88b-3, 89a-17, 89a-3, 89b-2, 89b-14, 89b-3, 89b-5, 89b-6, 89b-8, 89b-9, 90a-6, 90a-12, 90a-13, 90a-17, 90a-4, 90a-7, 90b-1, 91b-7, 91b-8, 91b-15, 92a-15, 92b-11, 92b-12, 92b-13, 92b-15, 92b-16, 92b-17, 93a-2, 93a-7, 93a-8, 93a-10, 93a-11, 93a-12, 93a-13, 93a-16, 93b-12, 93b-5, 94a-11, 94a-14, 94a-6, 94a-8, 94a-9, 94a-13, 94b-10, 94b-11, 94b-12, 94b-3, 95a-1, 95a-12, 95a-13, 95a-17, 95a-2, 95a-3, 95a-6, 95a-7, 95b-1, 95b-15, 95b-17, 95b-3, 95b-7, 95b-9, 95b-11, 96a-1, 96a-4, 96a-10, 96a-11, 96a-18, 96a-7, 96a-8, 96b-2, 96b-5, 96b-6, 96b-9, 97a-2, 97a-11, 97a-17, 97b-3, 97b-10, 97b-15, 97b-17, 97b-2, 97b-4, 98a-1, 98a-2, 98a-17, 98b-1, 98b-4, 98b-6, 98b-9, 98b-12, 98b-13, 98b-15, 99a-1, 99a-12, 99a-6, 99a-8, 99b-4, 99b-7, 99b-8, 99b-11, 99b-13

o. (ara) 15b-8, 28a-17
o. (arada) 10b-6, 30a-10, 48b-11, 58a-16, 61b-2, 61b-4,
o. (arada)1b-16, 4a-11, 10b-5
o. (araya) 12a-11, 48b-9
o. (durur) 9b-11, 19a-6, 19b-8, 20a-11, 55a-8, 66a-13, 88a-7, 90b-7
o. (zamān) 1a-5, 51b-18, 53b-2, 61a-5, 81b-1, 82a-1, 82b-1, 83a-17, 83b-18, 84a-8, 86b-5, 87b-2, 88b-8, 92b-16, 92b-3, 93a-5, 96a-6, 97a-6
o. (zamānda) 1b-17, 22a-14, 22a-8, 54a-18, 57b-16, 72b-15, 74a-2, 94a-12. O (Zamir)
1a-7, 1b-3, 2a-2, 3a-9, 5a-9, 10a-5, 10a-14, 10b-13, 11a-11, 11b-16, 14a-4, 15b-17, 16a-5, 16a-15, 17a-2, 17b-9, 17b-11, 18a-4, 18a-5, 18b-8, 19b-4, 21b-18, 21b-6, 21b-15, 22a-2, 22b-13, 25a-4, 27a-6, 29b-11, 31a-15, 31a-8, 33a-7, 37a-13, 41a-1, 42b-8, 43a-13, 43a-14, 43b-17, 45b-2, 46a-11, 46a-16, 46a-17, 47a-18, 49a-13, 51b-14, 52a-2, 52a-9, 52b-3, 52b-5, 53a-8, 53a-9, 53b-17, 54a-3, 55a-3, 56b-3, 56b-6, 57b-17, 59b-9, 60a-2, 60b-7, 60b-9, 61a-14, 62a-3, 62b-1, 64a-13, 67a-10, 67b-15, 67b-16, 67b-4, 68a-17, 68a-6, 71a-16, 71b-3, 71b-14, 71b-14, 72a-13, 73a-12, 73b-7, 74a-17, 78a-17, 80a-14, 81b-6, 82a-10, 83a-11, 83a-18, 83b-17, 84a-4, 84b-11, 85b-16, 86b-2, 87a-6, 88b-14, 88b-4, 90b-3, 90b-14, 90b-6, 92a-2, 92a-10, 92b-12, 93a-17, 93b-12, 94a-13, 95b-17, 95b-4, 96a-15, 96a-2, 96b-14, 96b-16, 98b-13, 99b-8
o.-dur 15a-12, 17a-10, 19a-14, 19b-4, 21b-13, 21b-14, 28a-2, 29a-12, 34a-7, 39a-13, 43a-14, 46a-11, 46a-15, 46a-16, 55a-15, 57b-2, 58b-7, 69a-7, 69a-9, 82b-15
o. mıdur 53a-11

ol-: Olmak, oluşmak, meydana gelmek
10a-2, 34a-6
o.-a 14b-12, 15b-10, 23b-17, 25a-8, 26a-12, 28a-5, 29a-9, 29a-12, 31a-6, 36a-1, 36a-10, 38b-9, 40b-1, 43a-19, 44b-3, 48b-4, 58a-11, 59b-15, 62b-16, 66b-13, 69b-9, 78a-7, 79a-15, 79b-6, 83b-14, 92a-2, 91b-14, 100a-4
o.- a (oġrı o.) 74b-5
o.-a (anda o.) 10b-9
o.-a (berāber o.) 63a-17
o.-a (bereket o.) 10b-7
o.-a (bī-cān) 43a-13
o.-a (bir o.) 27a-14
o.-a (bütün o.) 33b-9
o.-a (cān o.) 43a-15
o.-a (dermān o.) 43a-16, 85a-3
o.-a (dişleri yeri o.) 8b-5
o.-a (doġrı o.) 74b-5
o.-a (ėş o.) 86a-11
o.-a (ėyü o.) 31a-9, 50b-1
o.-a (ėyü) 36a-5
o.-a (fermān o.) 43a-17, 44b-13
o.-a (gevherden o.) 36a-6
o.-a (ḫākim o.) 87b-10
o.-a (ḫāṣıl) 32b-1

o.-a (hātūn o.) 42a-7
o.-a (ḫayr o.) 2a-10
o.-a (ḫayrān o.) 36a-1, 36a-13, 43a-13
o.-a (hem-rāh o.) 61a-2
o.-a (ḳanda o.) 18a-16, 21a-12, 62b-16
o.-a (ḳısmet o.) 92a-2
o.-a (ḳızlıḳ o.) 52b-10
o.-a (kim o.) 13a-15, 29b-14
o.-a (küfr o.) 91b-16
o.-a (maḥāl) 48a-11
o.-a (maḥzūn o.) 42a-7
o.-a (muṭīʿ o.) 43b-16
o.-a (naḳş o.) 36a-8
o.-a (ne o.) 2a-14, 54b-12
o.-a (nebī o.) 40a-3
o.-a (nece o.) 17a-1, 57a-11
o.-a (neçe) 37b-17
o.-a (ʿanber o.) 36a-16
o.-a (ʿār o.) 3a-10, 98b-6
o.-a (ʿāşıḳ o.) 36b-5
o.-a (ʿāşıḳ o.) 43a-14
o.-a (ol o.) 32b-7
o.-a (peyġāmber o.) 63a-17
o.-a (rāḥat o.)
o.-a (refīʿ o.) 48a-19
o.-a (seyrān) 36a-13
o.-a (sīr o.) 27a-14
o.-a (sulṭān o.) 21a-12, 43a-14, 44b-13
o.-a (şeyṭān o.) 43a-18
o.-a (ten-dürüst o.) 51a-2
o.-a (ṭay o.) 36a-5
o.-a (ṭopraḳ o.) 38b-17
o.-a (ṭoz o.) 38b-17
o.-a (vāṣıl o.) 88a-5
o.-a (yalan o.) 85a-3
o.-a (yaşlu o.) 36a-5
o.-a (yavuz o.) 36a-5
o.-a (yazılu o.) 36a-8
o.-a (yeg o.) 3a-11
o.-a (yoldaş o.) 86a-11
o.-a (ziyān) 4b-6
o-.a (zümrütten o.) 36a-6
o.-a mı ki (benüm o.) 33a-14
o.-a mı52b-16
o.-alar (egri o.) 79a-16
o.-alar (ḫayrān o.) 36b-16
o.-alar (ḳul o.) 2b-5
o.-alar (sersām o.)82a-3
o.-alar79a-16
o.-alım (ʿāşıḳ-ı maʿşūḳ o.) 43b-3
o.-alum (müdām) 4a-15
o.-alum90b-16
o.-am (fermān o.) 45b-17
o.-am (kim o.) 17a-11
o.-am (ḳul o.) 32b-13
o.-am (maḳbūż o.) 96b-12
o.-am (sulṭān o.) 45b-17
o.-an (aḫmaḳ o.) 54a-2
o.-an (imānında o.) 46a-11
o.-an (ḳul o.) 4b-15, 38a-8
o.-an (ʿāşıḳ o.) 43a-12, 43a-14, 53b-18, 54a-4, 54a-5
o.-an (ṣabr o.) 56a-11
o.-an (ṭoġrı o.) 39a-17
o.-an (zār o.) 97a-15
o.-an 29a-14, 45a-2
o.-anda 91b-17

o.-anı (ʿāşıḳ o.) 43a-18
o.-anuŋ 29a-14
o.-anlar (bürhān o.) 97b-7
o.-anlar (fermān o.) 97b-7
o.-anlara (yigit o.) 29a-15
o.-asın (bī-çāre) 68a-12
o.-asın (emīr) 2a-17
o.-asın (giryān o.) 78a-8
o.-asın (ḳul o.) 21a-11
o.-asın (māh o.) 56a-17
o.-asın (maʿşūḳ o.) 37b-15
o.-asın (nece o.) 58b-6
o.-asın (rāh o.) 14b-16
o.-asın (sen o.) 36a-17
o.-asın (şād o.) 14b-16
o.-asın (şāh o.) 2a-17, 56a-17
o.-asın (şāẕ o.) 66a-2
o.-asın 17b-9, 51a-5
o.-a-sız (begler o.) 46a-1
o.-a-sız (ikin ikin o.) 65b-4
o.-a-sız (muṭī o.) 16a-4
o.-avuz (ḳulı o.) 74a-3
o.-avuz (oġrı o.) 73b-11
o.-aydı 86b-1
o.-aydım (ḳul o.) 11b-6
o.-aydıŋ (dermān o.) 14b-12
o.-dı 12a-9, 19b-5, 20b-6, 22b-13, 25b-1, 31a-7, 56b-18, 57a-4, 57b-8, 58a-12, 61b-7, 83b-11, 87b-17, 90b-11, 91a-2, 91a-6, 92a-6, 93b-13, 94b-1, 95a-7, 96a-15, 96a-18, 97a-6, 97b-13, 98a-17, 98a-8, 99a-16, 99b-9, 99b-11
o.-dı (ʿazīz) 58b-9
o.-dı (āb-ı revān) 22b-13
o.-dı (āḫir o.) 94b-6
o.-dı (aḫşam o.) 8a-7
o.-dı (anca o.) 33a-1
o.-dı (baḳır) 59b-4
o.-dı (beḳā) 61a-3
o.-dı (bī- ḥużūr o.) 83a-13
o.-dı (cemʿ o.) 11a-3, 60b-11
o.-dı (delü o.) 23a-5
o.-dı (destūr o.) 93b-5
o.-dı (düşvār o.) 83a-16
o.-dı (esīr o.) 14b-6
o.-dı (faḳīr o.) 71b-6
o.-dı (ġarḳ o.) 89a-3
o.-dı (gėce o.) 14b-2
o.-dı (görmez o.) 65b-1, 71a-15, 83a-18
o.-dı (gözsüz o.) 63b-3
o.-dı (gözüŋ o.) 57a-16
o.-dı (ḫaber o.) 94b-12
o.-dı (ḥaḳīr) 63b-12
o.-dı (ḫarāb) 93a-13
o.-dı (ḥarām) 4a-15
o.-dı (ḥāṣıl) 97a-17
o.-dı (ḫayr o.) 90b-10
o.-dı (ḥayrān o.) 91b-10
o.-dı (ḥāżır o.) 10b-10, 37a-1, 88b-5
o.-dı (hebā) 8a-10
o.-dı (helāk o.) 90b-14
o.-dı (ḥelāl) 60b-15
o.-dı (ḫışm o.) 94b-1
o.-dı (ḫoş o.) 17a-17
o.-dı (ḳabul o.) 6b-3
o.-dı (ḳabż o.) 96b-5
o.-dı (ḳapḳara) 17a-14
o.-dı (ḳara) 14b-2

o.-dı (ḳaraŋu o.) 15a-18
o.-dı (ḳayġulu o.) 7b-3
o.-dı (ḳırḳ gün o.) 44b-10
o.-dı (ḳorḳı o.) 41a-12
o.-dı (ḳulı o.) 56b-3
o.-dı (ḳuşlıḳ o.) 76a-1, 76a-3
o.-dı (maḥmūr o.) 3a-3
o.-dı (maḳrūn) 97b-5
o.-dı (maḳṣūdum o.) 7a-14
o.-dı (maʿlūm o.) 4b-1, 58b-6, 75a-13
o.-dı (melūl o.) 4a-5, 5a-9, 67b-4
o.-dı (meşġūl o.) 92a-7
o.-dı (muḥāl) 84a-6
o.-dı (muḳarrir o.) 44b-17,55b-3
o.-dı (muntaẓır o.) 51a-7, 86a-2
o.-dı (muṭṭaliʿ o.) 84a-14
o.-dı (müstecāb) 7a-19
o.-dı (müşkil o.) 27a-5
o.-dı (müşterī) 31a-3
o.-dı (naḥīf o.) 93b-16
o.-dı (nece o.) 12a-9
o.-dı (ʿaceb o.) 25b-17, 27a-3
o.-dı (ʿāşıḳ o.) 25a-8
o.-dı (oġrı o.) 74a-14
o.-dı (pala) 17a-14
o.-dı (pāre pāre o.) 78b-14, 93a-13
o.-dı (peşīmān o.) 31b-7, 81b-11
o.-dı (pīr o.) 93b-16
o.-dı (rāżī o.) 6a-12
o.-dı (refīʿ o.) 82a-6, 91b-8
o.-dı (sākin o.) 89a-1
o.-dı (sākit o.) 94b-17
o.-dı (sırr o.) 96b-7
o.-dı (söylemez o.) 35a-4
o.-dı (ṣubḥ o.) 15a-13
o.-dı (ṣād) 67a-14
o.-dı (ṣād-ı ḫürrem o.) 85b-13
o.-dı (ṣādmān o.) 92a-9, 93b-11, 94b-10, 98a-15
o.-dı (taġyīr o.) 98b-11
o.-dı (tamām o.) 3a-6, 11a-3, 25b-1, 37a-5, 45a-16, 75a-17, 99a-10
o.-dı (teslīm o.) 96b-14
o.-dı (ṭāḳ o.) 26b-16
o.-dı (ṭālib o.) 84b-2
o.-dı (ṭoz ṭopraḳ o.) 19a-3
o.-dı (üç gün o.) 47b-1
o.-dı (vāṣıl o.) 94a-13
o.-dı (yaḳın o.) 71a-4, 96a-2
o.-dı (yavuz o.) 75a-16
o.-dı (yoldaş o.) 67a-13
o.-dı (ẓāhir o.) 60a-8, 82a-11
o.-dı (zaʾil o.) 97a-9
o.-dı (zebūn) 33b-14, 71b-3, 73b-4
o.-dılar (cemʿ o.) 73b-5, 76b-6
o.-dılar (cüdā o.) 93b-7
o.-dılar (fārigˇ o.) 71a-10
o.-dılar (ḥayrān o.) 18b-9
o.-dılar (ḳul o.) 44b-14, 56a-8
o.-dılar (muḳābil o.) 88a-3
o.-dılar (muṭīʿ o.) 46a-2
o.-dılar (müʿmīn o.) 47a-17
o.-dılar (rāżī o.) 13b-1, 80b-12
o.-dılar (sākin o.) 89a-6
o.-dılar (sıbṭ o.) 99b-12
o.-dılar (şād-ı ḫürrem o.) 89a-6
o.-dılar 80a-16, 88b-16
o.-duġımuz81b-7
o.-duġın (ḳız oġlan o.) 60b-6

o.-duġın (şayru o.) 34b-6
o.-duġını (ne o.) 35a-6
o.-duġundan 83a-2
o.-duġunuŋ 82b-17
o.-duḳ (ḳuluŋ o.) 45b-9
o.-duḳ (şuçlu o.) 41a-14
o.-duḳca (diri o.) 6b-1
o.-duḳca (ʿömrüm o.) 43b-5
o.-dum (dertlü o.) 23a-8
o.-dum (esīr) 53b-8, 59a-3
o.-dum (ġarīb o.) 85a-2
o.-dum (gözsüz o.) 58b-3, 59a-3
o.-dum (ʿāşıḳ o.) 23a-8, 35a-15
o.-dum (pīr o.) 31a-5
o.-dum (rāżī o.) 60a-12
o.-dum (senüŋ o.) 37b-14
o.-dum (yoḫsul o.) 58b-3
o.-dum 22b-8, 59a-5
o.-duŋ (ġanī) 49b-5
o.-duŋ mı (rāżī o.) 60a-11
o.-duŋuz (mecrūh o.) 43a-4
o.-duysa (şāh o.) 56a-16
o.-duysa 100a-8
o.-ġıl (muṭīʿ o.) 42a-14, 48a-19
o.-ġıl (şādī o.) 6a-16
o.-ıban (sėl o.) 82a-15
o.-ıcaḳ (ʿ arż-ı ekber o.) 43b-7
o.-ıcaḳ (yıl o.) 22b-15
o.-ıçaḳ 72b-15
o.-ınca 96a-1
o.-ısar (ḫayr u şer) 2b-6
o.-ısar (sulṭān o.) 7b-4
o.-ısar (şāh-ı kenʿān o.) 7b-4
o.-ısar (ucuzlıḳ o.) 52b-8
o.-ısar (uzun o.) 2a-15
o.-ısar 26b-7, 47a-8, 73a-11, 84b-3, 99a-7
o.-ısardur (azād o.) 4b-15
o.-lam (ḫaznedāron o.) 54b-9
o.-ma (fużūl) 28a-5
o.-ma (ġāfil o.) 22b-17, 68a-16
o.-ma (ḫazīn) 23a-2
o.-madı 34a-9, 76a-6
o.-madı (ʿāşıḳ o.) 54a-5, 54a-3
o.-madı (berāber o.) 30a-8
o.-madı (çāre o.) 56a-5
o.-madı (emr o.) 4a-14
o.-madı (fāni o.) 61a-3
o.-madı (muṭīʿ o.) 53b-6
o.-madı (noḳṣān o.) 17b-3
o.-madı (oġlum o.) 31a-7
o.-madı (şabr o.) 9b-4
o.-madı(ʿaşḳ o.) 43a-13
o.-madım (ārām o.) 53a-10
o.-madım (rāżī o.) 53a-9
o.-madın (tamām) 7b-17
o.-madıŋ (müselmān o.) 41a-16
o.-madıŋuz (ʿāşıḳ o.) 43a-11
o.-maġıl (ġāfil o.) 94a-3
o.-maḳ (cemʿ o.) 91a-5
o.-maḳ (muṭīʿ o.) 87b-11
o.-maḳ (nevmiz o.) 77a-14
o.-maḳ (ʿāşık o.) 42a-10
o.-maḳlıḳ (kehl o.) 4b-4
o.-mamaḳ (nevmiz o.) 77a-13
o.-maŋ (fużūl) 15b-18
o.-maŋ (melūl) 50b-1
o.-maŋ (nevmiz o.) 77a-15
o.-masaydı (yūsuf o.) 81b-5
o.-masun 4b-6

o.-maya (dal o.) 35a-5
o.-maya (idi) 85a-2
o.-maya (ḳorḳı o.) 41a-12
o.-maya (ne o.) 2a-14
o.-maya (ʿāṣī o.) 38a-10
o.-maya (oġrı o.) 73b-7
o.-maya 26a-4, 30b-10, 33b-10, 52b-11, 78b-12
o.-mayacaḳ98b-7
o.-maz (bir o.) 32b-4
o.-maz (fānī o.) 39a-8
o.-maz (rāżī o.) 46a-7
o.-maz (żāyiʿ o.) 82a-10
o.-mazam (müselmān o.) 47a-10
o.-mazım (muṭīʿ o.) 43b-6
o.-mazuz (yalan o.) 14a-12
o.-mış (durur) 91a-6
o.-mış (fāş o.) 68b-12
o.-mış (görmezo.) 76b-16
o.-mış (gözsüz o.) 59b-11, 59b-16
o.-mış (ḳarımış o.) 59b-11
o.-mış (pādişāh o.) 78a-10
o.-mış (sāḳī o.) 84a-12
o.-mış 88a-11, 88a-2, 96b-17
o.-mışdı (dul o.) 54a-18
o.-mışdı (melūl) 96a-16
o.-mışdı 96a-8, 96a-9, 99b-6
o.-mışdur (ḍarīr) 83a-2
o.-mışdur (tamām) 82a-2
o.-mışdur 86a-6, 99b-5
o.-mışıdı (ḳatre o.) 60a-7
o.-mışlar (şerm-sār) 82a-16
o.-mışlar 81b-15
o.-mışsın (ġanī) 66a-9
o.-mışuz (peşimān o.) 82a-14
o.-mış (cemʿī o.) 29b-5
o.-muış (esīr o.) 50a-7
o.-mış (ʿāşıḳ o.) 34b-14
o.-mış (pāre pāre) 43a-2
o.-mışam (ḥasret o.) 19a-15
o.-mışdı (ėş o.) 11a-8
o.-mışdı (ʿāşıḳı o.) 2a-1
o.-mışduŋ (melūl o.) 32a-7
o.-muışdur (aġır o.) 11b-10
o.-mışdur (ʿāşıḳ o.) 34b-15
o.-mışdur (tamām) 4a-17
o.-mışsın (ġanī) 66b-11
o.-sa (evliyā o.) 46a-7
o.-sa (inmez o.) 88b-2
o.-sa (tamām o.) 22a-7
o.-sa (yemiş o.) 38b-13
o.-saḳ (gider o.) 92a-17
o.-sun (fedā o.) 16b-6, 51b-11, 74a-13
o.-sun (hem-rāh o.) 41b-7
o.-sun (ḳurbān o.) 51a-19
o.-sun (ḳutlu o.) 30b-3, 37a-15
o.-sun (mustuluḳ o.) 51a-4, 85a-8
o.-sun (müdām) 79a-5
o.-sun (nöker) 79a-6
o.-sun (selām o.) 7a-13, 27b-4
o.-sun (uzun o.) 37a-15, 51b-2
o.-sun (yoldaşuŋ) 10a-11
o.-sun 79a-5, 87a-12
o.-uban (cemʿ o.) 2b-10,37a-3,61b-2
o.-uban (hābib o.) 57a-11
o.-uban (ḥayrān o.) 36b-3, 40a-5
o.-uban (ḫoş o.) 50a-18
o.-uban (mest o.) 69b-15
o.-uban (rāżī o.) 44b-14

o.-uban (şād-ı ḫurrem o.) 82b-9
o.-uban (şāh o.) 36b-1
o.-uban (şāz o.) 48a-17
o.-unca 91b-12
o.-uŋ (müstemiʿ o.) 41b-11
o.-up (becidd o.) 54a-4
o.-up (bī-hūş o.) 20b-3, 21a-8,76a-13
o.-up (bülbül o.) 23a-6, 50b-5
o.-up (bütün o.) 33b-12
o.-up (cemʿ o.) 6a-12, 55b-14 , 56a-1, 57a-1, 65b-5, 66b-5, 75b-15
o.-up (ġāfil o.) 18b-16
o.-up (göŋliŋ o.) 50b-6
o.-up (ḥalḳa o.) 3a-14
o.-up (halvet o.) 60a-3
o.-up (ḫasta o.) 34b-5
o.-up (ḥayrān o.) 22b-18, 27b-5, 32b-5, 61b-16, 61b-2, 67b-2
o.-up (ḫor o.) 51b-4
o.-up (ḳul o.) 14b-16, 14b-9
o.-up (ḳumrı o.) 50b-6
o.-up (māh o.) 16a-7
o.-up (ʿāṣī o.) 81a-10
o.-up (ʿāṣıḳ o.) 25a-4, 28a-16
o.-up (raḥmet o.) 89a-10
o.-up (rāżī o.) 13a-16
o.-up (revān o.) 48b-16
o.-up (sākin o.) 67b-12
o.-up (sulṭān o.) 54b-15
o.-up (şāh o.) 16a-7, 22b-16
o.-up (şāẕ o.) 37a-6
o.-up (ṭudu o.) 23a-6
o.-up (ṭūṭū o.) 50b-5
o.-up 25b-14, 79a-15
o.-ur (agāh o.) 62b-12
o.-ur (aydın o.) 15b-14
o.-ur (āzād o.) 32a-9
o.-ur (beg o.) 16a-16
o.-ur (beyle o.) 7b-1
o.-ur (bī-hūş o.) 8a-16, 97a-10
o.-ur (biryān o.) 98b-3
o.-ur (boş o.) 39a-17
o.-ur (dellāl o.) 29b-15
o.-ur (der-ḫandān o.) 23b-11
o.-ur (dermān o.) 18b-1
o.-ur (direk o.) 22b-3
o.-ur (dizleri dermez o.) 53b-15
o.-ur (dügün o.) 25b-12
o.-ur (düş o.) 2b-11
o.-ur (düşüm o.) 4a-10
o.-ur (er o.) 18b-3
o.-ur (erkān o.) 60b-16
o.-ur (eṣer) 34b-1
o.-ur (fāriġ o.) 49b-19
o.-ur (fermān o.) 44b-16
o.-ur (ġalṭān o.) 98b-3
o.-ur (görmez o.) 53b-15
o.-ur (gül-zār o.) 18b-15
o.-ur (güvegimiz o.) 25a-17
o.-ur (ḥayrān o.) 3b-6, 16b-4, 18b-1, 18b-10, 19a-4, 20b-17, 30a-10, 42b-17, 60a-6
o.-ur (ḥelāl) 60a-14
o.-ur (ḫoş o.) 39a-17
o.-ur (idi) 60b-8
o.-ur (ilhām o.) 32a-9
o.-ur (irşād o.) 6b-2
o.-ur (işim o.) 4a-10
o.-ur (ḳabūl) 31a-6
o.-ur (ḳavī o.) 19a-17

o.-ur (ḳayġulu o.) 34b-18
o.-ur (ḳız oġlan o.) 60a-6
o.-ur (ḳızlıḳ o.) 55b-13, 61a-5
o.-ur (kim o.) 28b-17
o.-ur (maġbūn o.) 18b-11
o.-ur (maḥzūn o.) 18b-17
o.-ur (maḳbūl o.) 19a-17
o.-ur (maʿmūr o.) 14b-17
o.-ur (mecnūn o.) 18b-16
o.-ur (melʿūn o.) 18b-11
o.-ur (meşġūl o.) 7b-7, 25b-12
o.-ur (muḥāl) 48a-8
o.-ur (muḳbil o.) 23a-17
o.-ur (mutīʿ o.) 33a-7
o.-ur (naḳş o.) 33a-10
o.-ur (ne o.) 4b-17
o.-ur (niyāz o.) 9b-12
o.-ur (ʿāşıḳ o.) 17b-4
o.-ur (on iki oġlı o.) 60b-16
o.-ur (ögüt ṭutmaz o.) 54a-4
o.-ur (öz o.) 29a-11
o.-ur (pėrī ḳızıyla o.) 27b-15
o.-ur (sarḫoş o.) 18a-14
o.-ur (ṣayru o.) 44b-1
o.-ur (ser-gerdān o.) 10b-13, 20b-17, 42b-17
o.-ur (sevdā o.) 33b-13
o.-ur (sulṭān o.) 44b-16
o.-ur (şād o.) 6b-2, 14b-17, 27b-7, 85a-13
o.-ur (şāh o.) 62b-12
o.-ur (şāz o.) 9b-12, 23b-11, 33b-13
o.-ur (tebāh o.) 41b-6
o.-ur (teşviş o.) 2b-11
o.-ur (ṭatsuz o.) 29a-11
o.-ur (un o.) 18b-14
o.-ur (uṣūl o.) 43b-12
o.-ur (velī) 21b-4
o.-ur (yavuz o.) 35a-16
o.-ur (yoldaş o.) 77a-10
o.-ur (żarar) 29a-3
o.-ur (ziyān o.) 35a-9, 39b-15
o.-ur 18b-10, 18b-12, 18b-13, 29a-14, 30b-2, 46a-9, 48b-6, 49a-7, 68a-3
o.-ur ise (müselmān o.) 17a-2
o.-uram (rāżı o.) 91a-1
o.-urısa (ejdehālar o.) 5a-1
o.-urlar (helāk o.) 81b-16
o.-urlardı (ḥāżır o.) 56b-16
o.-ursa (biŋ o.) 10a-2
o.-ursa (ḳan o.) 33a-9
o.-ursa (pādişāh o.) 3a-9
o.-ursa (söz o.) 3a-2
o.-ursaŋ (muḳbil o.) 23a-14
o.-ursaŋ (muṭīʿ o.) 48a-19
o.-ursaŋ (rāżī o.) 13a-5
o.-ursaŋ 30b-1
o.-usaŋ (ʿāşıḳ o.) 43a-17
o.-uşdurdı 22a-2
o.-up (mecnūn o.) 16b-4
o.-up (müşteri o.) 20b-9
o-mış (faḳīr) 59b-11

ol dem : O zaman, o an 11b-15, 34a-15, 83a-9, 84a-3, 85b-4, 88b-12, 90a-1, 91b-6, 92b-11, 93a-6, 93a-7, 94a-11, 94a-12, 95b-9, 96a-1, 96b-13, 96b-9, 97a-4, 97b-10, 98b-2

oldur-: Oldurmak
o.-uruz12b-9
o.-ur 16a-13, 35b-11, 46b-1, 48a-2

on: On
1a-9, 19b-2, 20b-6, 29a-4, 86b-4
o.-dı 94a-2
o.-ı 61a-17
o.-umuz 74a-3
o.-unı 61a-11
o.-uŋuz 63a-7
on bėş: On beş
o. (gün) 28b-2
oŋar-: Onarmak, telafi etmek, düzeltmek
59b-4
o.-a 2a-10, 46a-12, 73b-13
on biŋ: On bin
17b-16, 18a-1, 18a-13, 25b-6, 87b-3, 93b-9
on bir: On bir
2a-11, 2b-4, 61a-11, 66b-1, 93b-8, 98a-8
on iki: On iki
1a-9, 1b-16, 4a-11, 30b-15, 49a-13, 55a-10, 60a-6, 60b-16, 80b-15, 87a-4, 87b-16, 99b-12
on ṭoḳuz: Ondokuz
13a-17, 14a-5, 32a-6, 80a-13
ʿoşmān: (Ar.) Metinde demirci ustası
ʿo. (durur) 30a-5
orada: Orada
80a-2, 84a-15
oradan: Oradan
14b-3, 97b-8, 97b-9, 98a-3, 98a-5
orta: Orta
89b-1
o.-da 89b-11
o.-muzdan 77a-2
o.-sına 1b-11
ot: Ot, çöp
o.-ı 58a-3
o.-un 34a-6
otur-: Oturmak
6b-6, 11a-13, 72b-5, 45a-11, 47a-9, 54a-14, 61b-11, 70b-13, 71b-9
o.-a 68b-7
o.-am 85a-17
o.-an 70a-6
o.-asın 6a-18, 36b-1, 44a-17, 70a-7
o.-asız8b-9
o.-dı 70a-8, 81a-17, 91a-4, 98a-7, 70a-10 , 98a-2
o.-dılar 3a-14, 6a-12, 44b-9, 68b-10, 81b-2, 82b-9, 90a-2
o.-ıcaḳ 27a-12
o.-ma71a-1
o.-madı 53b-3
o.-mayalum 42a-11
o.-mış 81b-14, 84a-9
o.-mışdı 28a-16
o.-mışdı 2a-5
o.-sun 53a-1
o.-u7a-11
o.-uban 75b-8
o.-uŋ35b-15
o.-up 56a-16, 71b-14
o.-ur 7a-7, 7b-2, 10b-12, 11a-7, 11b-16, 19a-10, 21a-5, 22a-4, 22b-11, 25b-14, 25b-9, 26a-5, 27b-16, 28b-1, 31a-11, 37a-10, 37a-9, 42a-13, 44a-16, 45a-6, 46b-6, 53b-12, 54b-7, 55a-5, 58a-4, 58b-12, 63b-3, 67b-5, 68b-13, 69a-11, 69a-14, 69b-10, 70b-17, 72b-14, 72b-17, 77b-9, 80a-1

o.-ur (idi) 48b-8
o.-uriken 72b-8, 85a-14
o.-urken 7a-12
ov-: Ovmak
o.-ar (gözin o.) 16b-2
oyna- : Oynamak, eğlenmek
o.-dı (yüregim o.) 66b-14
o.-maġa (gelmediŋ) 4b-3
o.-maġa (gelmedük) 4b-1
o.-maḳ (gerek) 4b-2
o.-maḳ (nedür) 4a-16
o.-maya (gelmedük) 4a-16
o.-r (yūsuf o.) 5a-11
o.-rlar 92b-13
o.-sunlar 92b-1od41a-6
o.-ya (cān o.) 16b-13
o.-ya (dünyada o.) 4a-17
o.-ya (güle) 27a-14
o.-ya36b-6
o.-yalum 4a-4
o.-yup 27b-15
oynaş-: Oynaşmak
o.-dılar 60b-3
oynat-: Oynatmak
o.-dı 64b-6
oyun: Oyun
o. ṭut-
-dılar 25a-16

Ö

ög-: Övmek, sena etmek
ö.-di 70a-1
ö.-dügünce 18b-8
ö.-e 45a-15
ö.-üŋ (ḫaḳḳı) 4b-14
ögüt(d): Öğüt, nasihat
ö. ṭut-
-maz 54a-4
ö. vėr-
47a-15
-di 73a-8
-e 45a-9
-em 2b-13
-ürsin 24a-12
-diler 67b-12, 78b-2
-ür 27b-11, 35a-16, 41a-7, 44a-16, 69a-10
ö.-üm 2b-14, 68a-12
öküş: Çok, pek çok
ö.-dür (gün ö.) 11a-6
ö.-dür (söz ö.) 24b-12, 27b-1, 46b-2, 49b-8, 56b-1
öküz: Öküz
ö.-leri 52b-6
ö.-leridi 51a-14
öl-: Ölmek
ö.-di 7b-2, 38b-11, 97a-17
ö.-diydi70a-14
ö.-e 18a-16, 45b-12, 55b-11
ö.-ecegini 44b-4
ö.-em 35b-7, 38b-10, 38b-7, 76b-8, 78b-1
ö.-ende
ö.-enden (beri) 67a-7
ö.-esin43b-5
ö.-eyüm 35b-8
ö.-icek 19a-14, 94a-5
ö.-ince 53b-9
ö.-meden 85a-5

ö.-medin 72a-8, 97b-14
ö.-mek 84a-6, 97b-13
ö.-memiş (iken) 95b-7
ö.-mişken 27b-8
ö.-sün (dėyüben) 5b-2
ö.-ücek 31a-8
ö.-ünce 22a-5
ö.-üp 54a-18
ö.-ürem34a-2
ö.-ürsün 47a-9

ölç-: Ölçmek, tartmak
ö.-mek 79a-16

ölçdür-:Ölçdürmek
ö.-ür 73a-12

öldür-: Öldürmek
ö.-em 24a-5
ö.-mege 81a-9
ö.-meŋ 81a-10
ö.-üp 38a-15
ö.-ür 19b-11, 55a-8, 92a-3
ö.-ürüz (cümleŋizü ö.) 12b-4

ölü: Ölü
ö. (gibi) 8a-12, 8a-16
ö.-süne (kefen gerek) 6b-18
ö.-üdür (cānları) 14a-6
ö.-yi 17a-10

ölüm: Ölüm
ö. ėr-
-se 38b-10

ʿömer: (Ar.) Hz. Ömer
ʿö.-i 68a-2

ʿömr: (Ar.) Ömür, yaşam
94a-7, 94b-16
ʿö. ėt(d)-
-er 29a-7
ʿö. sür-
-em 78b-4
ʿö.-i (artsun) 37b-1
ʿö.-i 98b-5
ʿö.-iyle 79a-5
ʿö.-üm 43b-5, 94b-6
ʿö.-üni 98b-10
ʿö.-üŋ 2a-15

ön: Ön, ön taraf krş. bk. **öŋ**
ö.- i 98b-4

öŋ: Ön, ön taraf; önce krş. bk. **ön**
85a-5
ö. (şoŋa) 87b-10
ö.-den (şoŋa) 14a-7, 95a-5
ö.-din 99a-9
ö.-dün (bundan ö.) 35b-5
ö.-in (aldılar) 28b-15
ö.-inde 17a-16
ö.-inde 9a-3
ö.-ine 97a-7
ö.-lerince 5a-17
ö.-lerince 12b-12, 86b-10
ö.-lerinde 87b-5
ö.-lerinden51b-3
ö.-lerine 61b-14
ö.-üm 37b-9
ö.-ümden 2a-11
ö.-üme 26a-1, 37b-9
ö.-ün al-
-mak 18a-11
ö.-ünce 25b-8, 57a-3, 71a-2, 89b-3
ö.-ünde 15a-10, 15b-9, 17a-7, 21b-18, 22b-2, 24b-15, 25a-5, 40b-15, 43b-14, 48b-1, 51b-6, 53a-1, 53a-5, 54b-7, 57a-17, 65b-10, 58a-18, 74a-8

ö.-üne 58a-13, 74a-6, 87b-9, 96a-11
ö.-üŋden 49b-2
öp: Öpmek
ö.-di 5a-6, 79b-13, 90b-2
ö.-em 39a-3
ö.-enden 58b-3
ö.-er (elin ö.) 16a-1
ö.-er 16a-1, 22b-1, 61a-15, 76b-17
ö.-erise 33b-5
ö.-erler 17a-11
ö.-esin 15b-9
ö.-üben 28b-6, 95b-8
öri: Kalkık, dik
öri dur-
-dı10b-11, 39b-8, 75a-4
-dılar 3b-15
-ġıl 52b-4
-ur 2a-7, 70a-9
öri ṭur-
-dı 70b-7, 77b-12, 83b-11, 85b-3
-ur 33b-12, 40a-12, 46b-7, 49b-6, 72b-8
-uriken 81b-2
ört-: Örtmek
ö.-di 20a-13, 43a-1, 63a-2, 66a-5
ö.-er 19a-8
ö.-esin 19a-6
örü dur-: Ayağa kalkmak krş. bk. **öri dur-**
11a-13, 71b-8
ö. -dı 12a-3
ö. -am 8b-10
öt-: Dua etmek
ö.-erüz 65b-8
ötüri: Ötürü, -den dolayı
27a-10, 62a-5
ö. (andan ö.) 84b-16
öyle: Öyle
87b-7, 92a-11
öz: Katışıksız,saf
ö. ol-
-ur 29a-11
özge: Başka, diğer
29b-9, 86a-3, 100a-2
ö. (andan) 28b-17
ö. (nesne) 38a-9
ö. (senden ö.) 5b-16
öz: Öz, kendi
ö.-i 59a-6, 71a-16, 88a-17
ö.-in 59b-9, 88a-13
ö.-ini 88b-12
ö.-leri49a-19
ö.-üm 39a-12, 53a-16, 60b-14
ö.-ümi 38a-4
ö.-ümüz 90b-16
ö.-ün 1b-13
ö.-üni (ḫulḳ-ı ö.) 82b-14
ö.-üni 1b-8, 82b-13, 88b-12
ö.-üŋ 91b-1
ʿözr: (Ar.) Özür
ʿö. eyle-
-yem 100a-3
ʿö.-ini 15b-13

P

pāc: (Far.) Vergi, para
93b-14
pādişāh: (Far. pād-şāh) Padişah, hükümdar
5b-16, 12a-4, 15a-12, 19b-8, 23b-6, 30a-10, 30a-12, 30a-7, 31a-3, 37b-

10, 41b-3, 46b-17, 47b-11, 50b-12, 52a-16, 54a-13, 54a-16, 57a-17, 57b-1, 61b-17, 65b-12, 96b-10, 98b-6, 100a-1
p. ol-
-mış 78a-10
-ursa 3a-9
p.-a 19a-18, 21a-13, 28a-1, 44a-9, 46b-13, 46b-18, 47a-14, 76b-12
p.-dan 27b-1
p.-ı 12a-8, 51a-5, 51a-8
p.-ıŋ 48a-19, 48b-2, 57b-3, 76b-11
p.-lar 12a-8
p.-uŋ 17b-2, 24b-14
p.-lar 12b-3, 72b-15

pādişāhlıḳ: (Far. pād-şāh) Hükümdarlık
2a-16

pāk: (Far.) Temiz, pak
29a-15, 72a-13, 94b-9, 96b-9
p. eyle-
19a-3
p. (p.-i zāt) 69a-4

pala: (Far. pālās) Eski, kullanılmış esya
p. ol-
-dı 17a-14

pālās: (Far.) Eski aba, çul
6b-17

pāre: (Far.) Parça, tane
57b-14
p. eyle-
-di 33b-4
p.-si 21b-11, 35a-6, 78b-11, 96a-3

pāre pāre : Paramparça
78b-14, 93a-13, 98b-2
p. ėt(d)-
-elüm 5a-16
p. eyle-
-yüben 5a-1
p. ol-
-mış 43a-2

paşa: Paşa
19a-11, 35b-8, 37b-16, 69b-2, 86b-15, 92b-9

pāyān: (Far.) Son
p.-ı 100a-2

pehlüvān: (Far. pehlevān) Pehlivan, güçlü kimse
93a-6, 93a-7
p.-dur 12b-3, 78b-12
p.-lar 95a-5

peleng: (Far.) Kaplan
95b-16
p.-i 93a-10

penāh: (Far.) Sığınma
p.-ım 5b-16

penām: (Far.) Gizli, saklı
91a-17, 94b-8

pencere: (Far.) Pencere
p.-de 61b-1, 61b-5
p.-den 49b-3
p.-siniŋ 48b-10

perde: (Far.) Perde
82a-6
p.-ler 28b-2
p.-sini 26a-11

pergende: Dağınık, perişan
83b-14

perī: (Far.) Peri
p. (ḳızı) 27a-10, 27b-1, 27b-13, 27b-14, 27b-2, 60b-8

p. (ḳızın) 27b-7
p. (ḳızıyla) 27b-15
perīşān: (Far.) Perişan
p. eyle-
-di 53a-8
-me 3a-2
perk: Sağlam, sert
p. (sever) 30b-15
p. (yapışup) 28b-8
p. ėt(d)-
-er 33a-6
p. eyle-
-di 28a-13
perkit(d)-: Sağlamlaştırmak
p.-ür 11b-2, 23a-4
p.-megil23a-3
perr: (Far.) Kanat
p.-i (bāl) 55a-17
p.-in 88b-8
perse: Allak bullak, tersine çevirmek
21b-9
pertev: (Far.) Pertev, parlaklık, ışık
96a-12
pervāz: (Far.) Uçma, uçuş, yükselme
p. eyle-
-di 88b-9
perverdigār: (Far.) Rızk veren, Allah
6b-5, 15b-8, 27b-14,48a-9, 82b-7, 83b-1, 84b-2, 89b-15, 91a-16, 92a-5, 94b-6, 96b-5
pes: (Far.) Pes, o halde, sözün kısası, işte
9b-1, 32b-14, 34b-17, 35b-16, 58a-5, 71b-8, 77b-16, 82b-15, 86b-14, 91a-4, 93a-10, 95a-8, 96a-3, 97b-3, 99a-13, 99a-2
peşīmān: (Far.) Pişman
p. ol-
-dı 31b-7, 81b-11
-mışuz 82a-14
peşkeş: (Far.) Armağan, hediye
90a-11, 90a-12
p.-ler 87a-14
p.-leri 90a-10
peyām: (Far.) Başkasından alınan haber, bilgi
20a-3
peyġamber: (Far.) Peygamber
76a-7, 88b-3, 98a-8, 99a-16
p. (durur) 63a-11, 79b-15
p. ol-
-a 63a-17
p. (yaʿḳūb p.) 1a-5, 70b-1
p.-e 33b-2
p.-i 13b-9, 17a-10, 59a-5
peyġamberān: (Far.) Peygamberler
86b-2, 96b-17
peym: (Far.) Haber, bilgi
93b-11
peymā: (Far.) Durum, ölçü
-na 19b-15
peymān: (Far.) Yemin, ant
p. (aḥd-ı p.) 30b-9
pınar: Pınar
p.-lara 68b-5
pinhān: (Far.) Gizli, saklı
p. (cān-ı p.) 23a-9
p. (durur) 45b-5
p. ėt(d)-
-er 12a-8
-eyüm 38a-6

p. ḳıl-
-am 30b-13
pīr: (Far.) Yaşlı
78a-2, 78a-9, 86b-1, 87a-11
p. ol-
-dı 93b-16
-dum 31a-5
p.-leri 45a-2
pirinc: Pirinç
57b-12, 61b-14
pos : Post
61a-13
pul: Madeni para
p. (iki p.) 68a-3
p.-a (yarnaġa) 14a-5
p.-a (on ṭoḳuz p.) 32a-6
puŋar: Pınar
84a-9
p. (çeşm-i p.) 5b-3
purkāʿ : (Ar. burḳaʿ) Örtü
91b-2
p.-ın 88a-12
put: (Far. büt) Put, sanem
17a-7, 58a-18, 58b-4
p. (ol p.) 17a-9
p.-a (ṭapdurur) 35b-3
p.-a 22b-1, 33a-13, 58a-18
p.-ı 58b-11
p.-u 22b-1
p.-unuŋ 58b-10
p.-uŋ 58b-1
putḫāne: (Far. büt-hāne) Puthane
p.-ye 17a-6
put-perest: (Far. büt-perest) Puta tapan
p.-le 48a-4
pür: (Far.) Dolu
p.-fettān 60b-6
p.-hüner 83a-5, 94a-1
p.-ṣafā 32b-9, 60b-10
p.-uṣūl 83a-12, 89a-12, 96a-10
püser: (Far.) Erkek oğul
83b-10, 86a-14
püşte: (Far.) Tepe, tümsek
p. (püşte) 88a-10

R

rabb: (Ar.) Allah
98b-17, 98b-9
r. (çarḫ-ı r.) 55a-6
r.-ı (celīl) 54b-5
r.-ı (vedūd) 7b-2
r. (yā r.) 6a-2, 6a-3, 6a-4
r.-ı (ġanī)99a-8
r.-ı (vedūd)7b-2
rabbü ʾl-ʿālemīn: (Ar.) Alemlerin Rabbi
94b-3
rabbü ʾl-ʿizzet: (Ar.) İzzet sahibi allah
r.- e 89b-14
rāh: (Far.) Yol, usül
41b-7
r. eyle-
-di 14b-15
r. ol-
-asın 14b-16
rāḥat: (Ar.) Rahat
r. ol-
-a 57b-17
r.-ı23a-13

raḥīm: (Ar.) Merhamet eden, acıyan
6a-9, 15a-8, 42a-2, 51b-3, 67a-3
raḥm: (Ar.) Merhamet eden , esirgeyen
r. eyle-
-gil 5b-16
-ŋüz 5b-8
r.-e 5b-10
r.-ı 82a-17
r.-ıŋuz 5b-7
raḥmet: (Ar.) Merhamet, acıma
30b-3, 52b-12, 97b-1
r. et-
-mez 72a-15
r. eyle-
-gil 48a-12
-r 82b-7
r. ḳıl-
-a 15b-10
r. ol-
-up 89a-10
r.-e 77a-14
r.-i 100a-15
r.-im 77a-15
r.-inden 39a-14, 39a-15, 77a-12, 77a-13, 100a-5
r.-ine (ėren) 46a-15
r.-ine 46a-17
r.-ini 58b-8
r.-iŋ 67a-2, 100a-2
r.-iŋden 77b-2
r.-iŋle 100a-13
raḥ(i)m: (Ar.) Döl yatağı
r.-inden (ana r.)10b-15,18a-17, 21b-8
raḫş: (Far.) Hızlı koşan güzel at
88a-11
raḫt: (Far.) Yolculukta gerekli ola eşyalar
r.-ın74a-4
raḳīb: (Ar.) Rakip
r. (ḥakīm-i r.) 67b-11
rām: (Far.) Boyun eğen
r. eyle-
-di 42a-9
rāst: (Far.) Rast, tesadüf
81a-6
raʾūf : (Ar.) Çok acıyan, merhamet sahibi
50b-17
rāvī: (Ar.) Rivayet eden, anlatan
r.-ler 34a-12
rāy: (Far.) Düşünce, tedbir
83a-2
r. (tedbīr-i r.) 3a-12
r. et-
-diler 44b-12
rāyiḥa: (Ar.) Güzel ve hoşa giden koku
64b-5
rāz: (Far.) Sır
r.-ımı (gizlü r.) 38a-14
r.-ını 3b-8, 28b-9
r.-uŋu 69b-1
rāżī: (Ar.) Razı, kabul eden
r. ol-
43b-4
-dı 6a-12
-dılar 13b-1, 80b-12
-dum 60a-12
-duŋ 60a-11
-madım 53a-9
-uban 44b-14
-up 13a-16
-uram 91a-1

-maz 46a-7
-ursaŋ 13a-5
refīʿ: (Ar.) Yüksek, yüce
r. ol-
-dı 82a-6, 91b-8
-a 48a-19
reḫā: (Ar.) Varlık, zenginlik
22b-2
rehber: (Far.) Rehber, klavuz
r. (durur) 63a-11
renc: (Far.) Eziyet, sıkıntı
7a-4, 66b-17, 93b-11
r. (ü elem) 7a-4
r.-i 34b-14
r.-ümi 34b-17
reng: (Far.) Renk
r.-i 98b-11
r.-in 53a-7
r.-ine 37b-2
r.-ini 79b-5
r.-ü 67b-17
resm: (Ar.) Resim
r.- ini72-6
resūl: (Ar.) Resul, peygamber
68a-11, 47b-11, 78a-14, 83a-12, 84b-1, 86a-6, 96a-16
r. (yā r.) 9a-9, 9a-13
r. (yaʿḳūb r.) 89a-12, 96a-10
revā: (Far.) Reva, uygun, layık
r. (degil) 40a-3, 42a-7
r. ḳıl-
-a 28a-3
-am 36b-13
-an 12a-4, 66b-18
-duŋ 12a-5
-ġıl 36b-12
r. mıdur 5a-2, 79a-11
r.-dur 42a-10
revān: (Far.) Yürüyen, akan; ruh, can
4a-6, 15b-5, 15b-7, 50a-6, 81a-15, 83a-4, 83b-6, 83b-7, 83b-9, 83b-11, 83b-17, 83b-18, 84a-10, 86b-5, 87a-9, 87a-15, 87b-2, 88a-6, 88a-17, 88b-5, 88b-8, 89a-13, 89b-8, 91b-5, 92b-17, 93a-3, 95b-10, 96a-11, 96b-4, 97a-6, 98b-12, 98b-8, 99b-8
r. ol-
-up 48b-16
reyḥān: (Ar.) Reyhan, fesleğen
4a-3, 43a-19, 51a-2
r. (ruḥ-ı r.) 64b-5
r.-ım 8b-14
reyyān: (Ar.) Mısır hükümdarı
44b-16
r. (mālik-i r.) 43b-17, 54a-6, 54a-8, 55a-1
r.-ı 44b-14
rıżā: (Ar.) Rıza, razıl olma
r. ḳıl-
-duḳ 81a-1
r.-sı 87b-14
rızḳ: (Ar.) Rızk, Allah'ın bahşettiği nimet
r.-uŋ (durur) 6b-6
r.-uŋ 6a-19, 6b-1,6b-6
r.-çün 9b-7
rīḥ: (Ar.) Esinti, rüzgar
r.-i (ṣarṣara) 68a-1
riḳḳat: (Ar.) ;ncelik, naziklik
r.-le 88b-9
risālet: (Ar.) Peygamberlik

63a-10
r.-de 85b-10
rivāyet: (Ar.) Rivayet, söylenti
1a-3, 75a-6, 89b-2
r. eyle-
-gil 1a-3
r.-de 96a-6
rū: (Far.) Yüz, çehre
r. (māh-ı r.) 87b-3
rūḥ: (Ar.) Ruh
81b-17, 91b-14, 96b-9
r.-ı (ḫandān) 55a-14
r.-ı (reyḥān) 64b-5
r.-ı (rūḥān) 23a-9, 23a-10
r.-ıma 66b-12
r.-ımı 96b-3, 98b-8
r.-ına 11b-12, 45a-16, 51a-2
r.-ları 18b-15
rūḥān: (Ar.) Ruhlar
23a-10
r. (rūḥ-ı r.) 23a-9
ruhbān: (Ar.) Rahipler
r. (durur) 79b-15
r. ėt(d)-
-er 67b-16
rūm: Anadolu
45b-4, 93b-8
r. (iline) 93b-6
r.-a 45b-2, 93b-2, 93b-4, 95a-17, 95b-1
rūmī: (Ar.) Hz. Yakup'un oğullarından biri
67b-1, 67b-3, 68b-11
rūmī: Anadolulu
r.-lerde 95b-6
r.-eri 95b-1
rumūz: (Ar.) Simge, rumuz, sembol
60b-4
rūşen: (Far.) Parlak, aydınlık
r. ėt-
-di 85a-10
r.-i85b-2
r.-im30b-14
rūz: (Far.) Gündüz, gün
84a-12, 84b-13, 91b-17
r. (u şeb) 1b-12
rūzgār: (Far.) Zaman, devir krş. bk. **rūzigār**
92a-8
rūzī: (Far.) Rızık, kısmet, nasip.
r. ḳıl-
-a 72a-11
-dı 6b-5
rūzigār: (Far.) Zaman, devir krş. bk. **rūzgār**
52b-12, 89b-15, 92a-5, 93b-15, 94a-8
rücūʿ: (Ar.) Geri dönme, vazgeçme
r. eyle-
-yelüm 50b-9
rüʾyā: (Ar.) Rüya,düş
90a-4
rüʿyet: (Ar.) Görme, görüş
96b-17
rüsvā: (Far.) Rüsva, rezil
81b-7
r. ėt(d)-
-e 28b-7
-di 42a-8
r. eyle-
-di 42a-9

S, Ş, ṣ

ṣāʿ: (Ar. ṣāʿ) Bin dirhemlik hububat ölçeği
ṣ.-nı: 76b-11, 77a-3

sāʿat: (Ar.) Saat
3a-4, 8b-10, 10a-14, 22b-4, 38b-9, 39b-6, 49b-6, 57a-13, 62b-3, 65b-18, 71a-16, 73b-2, 75b-16, 78a-17, 84b-16
s. (bir iki s.) 44a-16
s. (şol s.) 7a-3, 9a-7, 20a-2, 29b-8, 71a-4
s.-de 47b-8

saʿādet: (Ar.) Saadet, bahtiyarlık, mutluluk
11a-15
s. (tāc-ı a.) 45a-13

ṣabā: (Ar.) Sabah rüzgarı
ṣ. (bād-ı ṣ.) 83b-7
ṣ. (yeli) 83b-17

ṣabī: (Ar.) Çok küçük erkek çocuk
40b-11

ṣabr: (Ar.) Sabır
39b-16, 41b-9, 56a-11, 56a-15, 60b-17, 70b-9
ṣ. ėt(d)-
-e 88a-13
-elüm 9b-1
-em 77a-11
-en 61a-1, 90a-3
-enler 9b-6, 90a-6
-erseŋ 32a-17, 32b-6, 56a-13
-eyüm 77b-1
-üben 45a-11
-meden 9b-1
-üp 39b-11, 39b-8
ṣ. eyle-
56a-17
-gil 14a-14
ṣ. ol-
-an 56a-11
-madı 9b-4
ṣ.-a (durur) 82a-10
ṣ.-ı (ḥayā) 6a-3
ṣ.-ı (ḳalmaya) 36b-5
ṣ.-ı 98b-2
ṣ.-ını 56a-12
ṣ.-ıyla 56a-14,56a-16
ṣ.-ile 9b-2, 9b-5, 9b-6
ṣ.-la 9b-3, 9b-9, 32b-1, 32b-2, 32b-3, 56a-15, 60b-17, 61a-1

saç: Saç
s. (ṣaḳal) 8a-9
ṣ.-ın 57b-6, 98b-1
ṣ.-lar (kesüp) 44b-6

ṣaç-: Saçmak, serpmek, dağıtmak
ṣ.-a52b-12
ṣ.-alum 69b-11
ṣ.-ar34a-16, 71a-5
ṣ.-dı (ṣaçı ṣ.) 37a-6
ṣ.-dılar 57b-7
ṣ.-maġıl38a-15,38b-1

ṣaçı: Saçı, saçılacak şey
ṣ. ṣaç-
-dı 37a-6

ṣad: (Far.) Yüz sayısı
88a-8, 89b-16

ṣadef: (Ar.) Sedef

38b-5, 38b-8, 89b-9
ṣ.-de 45a-11, 67b-15
ṣ.-ler 19b-9
ṣādıḳ: (Ar.) Sadık
61a-2, 61a-3
ṣ.-a 61a-2, 67b-16
ṣādıḳāne: (Ar.) Sadık bir şekilde
100a-14
ṣadr: (Ar.) Başkan, reis
ṣ.-ı (kebīr) 57b-8
ṣaf: (Ar.) Sıra, düzen
ṣ. bağla-
-dı 25b-15
ṣ. dut-
-up 93a-4, 97a-13
ṣ. ṭut-
-up 89b-10
ṣafā: (Ar.) Gönül rahatlığı
67a-8, 67b-15, 79b-6
ṣ. (cānı-ı ṣ.) 55b-3
ṣafīr: (Ar.) Gök yakut
83a-9, 94a-2
ṣ.-eye 60a-7
ṣağ: Sağlıklı, sağlam; sağ taraf
64a-17, 65b-2, 89a-8
ṣ. (selāmet) 5a-7
ṣ. (selāmetdür) 82b-11
ṣ. (yanına) 25a-7
ṣ.-ı (ṣolı) 89a-17
ṣ.-ı 57a-4,87a-6
ṣ.-ına 85b-7, 95a-15
sağınç: Düşünce, istek
s.-uŋı 57a-14
ṣağış: Sayı, adet, miktar, hesap
ṣ.-ınca62b-10
saḫā: (Ar.) Cömertlik, el açıklığı
17b-8
saḫāvet: (Ar.) Cömertlik, el açıklığı
1a-10
s.-ler (luṭf-ı s.) 82a-12
ṣaḥḥ: (Ar.) Bir belgenin doğruluğunun onaylandığını belirtmek üzere konulan işaret
ṣ. ḳıl-
-dı 64a-11, 64a-16
ṣāḥib: (Ar.) Sahip
93b-3
ṣ. (idi) 1a-5
ṣāḥib-kemāl: 1a-10, 1a-12, 90b-11, 94a-14, 94a-7
ṣāḥib-dil: (Ar.+Far.) Gönül sahibi
68a-14
ṣāḥib-i muʿcizāt: (Ar.) Mucizeler sahibi
2a-17
ṣāḥib-ḳırān: (Ar.): Her zaman başarı kazanan, üstün gelen hükümdar
86b-2, 87a-15
ṣāḥibü'l-kibr: (Ar.) Büyüklük sahibi
18b-17
ṣaḥn: (Ar.) Orta, meydan
37b-5
ṣ.-ın 37b-5
ṣ.-ına 35b-17
ṣaḥrā: (Ar.) Sahra çölü, çöl, düzlük yer
ṣ. (ḳuh-ı ṣ.) 65b-9
ṣ.-lar 95b-14
ṣaḳal: Sakal
ṣ. (saç ṣ.) 8a-9
ṣ.-ı (aḳ ṣ.) 3b-2
ṣ.-ın (aḳ ṣ.) 8a-13

ṣ.-ından 80a-15
ṣ.-lu (aḳ ṣ.) 7a-12
saḳf: (Ar.) Çatı, dam
s.-la 36a-17
ṣaḳın: Sakın, aman ha
13b-12
ṣaḳın-: Sakınmak,endişelenmek;uzaklaşmak
ṣ.-a 46b-1
s.-ıŋ 4b-14
ṣ.-maya46a-17
sāḳī: (Ar.) İçki, su dağıtan kimse
s. ol-
-mış 84a-12
sākin: (Ar.) Sakin, huzurlu
s. ol-
90a-6
-dı 89a-1
-dılar 89a-6
-up 67b-12
sākit: (Ar.) Susan, sessiz
s. ol-
-dı 94b-17
ṣaḳla-: Saklamak, korumak, esirgemek
ṣ.-dı 28a-6, 60b-7
ṣ.-ġıl 2b-8, 2b-13, 13b-14, 27a-3, 27a-8, 37b-7, 38a-1, 62b-4
ṣ.-madum 15a-10
ṣ.-yan 38a-1
ṣ.-yasın 3a-1
sāl: Yıl, sene
1a-12, 90b-11
ṣal-: Salmak, bırakmak, göndermek
ṣ.-alum 6a-11
ṣ.-ar 42a-12
s.-asın 24b-4
ṣ.-dı 8a-18, 68a-2, 81a-12, 84b-8, 87b-9, 88b-12, 92b-17, 97a-4
ṣ.-dılar 24b-8
ṣ.-dıŋuz 65a-3
ṣ.-ıvėr 9a-16
ṣ.-ıvėrdiler 9a-17
ṣ.-mışdı 1b-13
ṣ.-uban 8a-1, 37a-10, 44a-18
ṣ.-up 60a-3, 76a-9
ṣalā: (Ar.) Haber verme
91b-6
ṣalāt: (Ar.) Namaz
ṣ.-e 8a-7
ṣalavāt: (Ar.) Hz. Muhammed'e edilen dualar
89a-9, 100a-12
ṣ. vėr-
11b-12
ṣalın-: Sarkmak, dolaşmak; yürürken eğilmek
ṣ.-am 38b-7
ṣ.-ını (ṣalını) 18b-14
ṣalḳım: Salkım
ṣ. (üç ṣ.) 46b-12
ṣallat(d)-: Çağırmak
ṣ.-ur 68b-17
salṭanat: (Ar.) Saltanat, hükümdarlık yönetimi
78a-11, 85b-14
s. eyle-
-di 95b-3
s.-la 94b-2, 95b-5
san-: Sanmak, zannetmek; düşünmek
s.-asın 16a-7, 22a-10, 68b-14, 76b-5, 82a-4, 83b-13, 87b-4, 88a-10, 89a-

14, 89b-3, 91b-12, 91b-8, 93b-8, 94b-12
s.-sıŋ 18a-13
ṣ.-ayduŋ 80a-16
ṣ.-ayum 23b-5
ṣ.-dı 64b-6
ṣ.-dılar 26a-12
ṣ.-maduŋuz 80a-15
ṣ.-maġıl 3a-4, 78b-3
ṣ.-sın 95b-16
ṣ.-ur 27b-13, 27b-13, 27b-16, 33a-7, 62a-1
ṣ.-urıdı 60b-9

saŋa: Sana, sen zamirinin yönelme durumu
1b-2, 2a-15, 2b-4, 2b-5, 2b-13, 4b-2, 5a-3, 7a-9, 7a-14, 7b-16, 8b-16, 10b-9, 11a-14, 11a-15, 13a-2, 13a-7, 13b-11, 13b-16, 15a-12, 16b-1, 17b-9, 18a-7, 18a-8, 21a-12, 22b-10, 22b-17, 22b-18, 23a-1, 23b-8, 24b-6, 24b-10, 26b-5, 27b-4, 27b-5, 30b-17, 30b-11, 30b-9, 31a-4, 31b-6, 32a-4, 32a-2, 32a-8, 32b-2, 35a-11, 35a-6, 35a-8, 35a-9, 35a-10, 36b-10, 37b-7, 38a-3, 38a-4, 38b-4, 40b-8, 41a-14, 41b-1, 41b-3, 42a-14, 43a-16, 43a-17, 43a-9, 43b-6, 44a-18, 45a-13, 47a-13, 47a-7, 47a-12, 47b-10, 47b-17, 48a-11, 48a-12, 48a-14, 48a-18, 48b-3, 48b-5, 49a-5, 49b-4, 49b-13, 50a-1, 50a-16, 51a-19, 51a-4, 51b-11, 52a-2, 52a-15, 52a-17, 52b-5, 53a-6, 53b-2, 54a-12, 54a-14, 54b-13, 55a-7, 56b-6, 56b-7, 56b-9, 57a-14, 57a-16, 58b-17, 58b-2, 58b-3, 59a-1, 59a-9, 59a-17, 59b-2, 60a-12, 60b-2, 61b-7, 62b-2, 66b-6, 67a-11, 67b-10, 69a-17, 70a-17, 70b-3, 71b-10, 71b-12, 72a-3, 72b-2, 74a-13, 74a-15, 76b-3, 77b-17, 78a-6, 78b-1, 79b-1, 83b-4, 84a-2, 85a-8, 85a-17, 85a-4, 85a-5, 89b-16, 89b-15, 90b-16, 92a-11, 92a-12, 92b-15, 93b-10, 96b-1, 96b-1

ṣanʿāt: (Ar.) Sanat, ustalık
42a-16

sancaġ: Bayrak
87a-12

ṣandıḳ: (Ar. ṣandūḳ) Sandık krş. bk. **ṣanduḳ**
98b-16
ṣ.-ların 86b-16

ṣanduḳ(ġ): Sandık krş. bk. **ṣandıḳ**
44a-4, 44a-15
ṣ.-a 44a-6
ṣ.-ı 44a-5

ṣanem: (Ar.) Put
17a-8, 33a-13, 33a-15, 33a-17, 33b-12, 33b-2, 33a-14, 33b-9
ṣ.-e 33b-3

ṣāniʿ: (Ar.) yaratıcı, sanatçı; her şeyi yoktan var eden Allah
ṣ.-le36a-3
ṣ.-ler 35b-15
ṣ.-lerüŋ 35b-15

ṣāniye: (Ar.) İkinci
99b-9

sanki: Sanki, acaba
37a-8, 82b-2, 93a-13

ṣankim: Sanki
80a-6

ṣarar-: Sararmak, solmak
ṣ.-dı 35a-4, 48b-18, 75a-3
ṣ.-dım 34a-2, 35a-15
ṣ.-uban 68b-14
s.-up 80a-6
ṣ.-ur34b-2
sarāy: (Far.) Saray
21b-9, 36a-16, 37a-3, 37a-5, 37a-7, 37b-15, 40a-5, 57a-2, 61b-1, 68b-2, 68b-5, 76a-15, 80b-7
s. eyle-
-yeler 36b-15
s.-ı (cāvidāne) 98a-6
s.-a 30b-4, 31b-4, 32a-10, 34a-15, 36b-2, 37a-11, 44a-17, 61b-11, 61b-13, 68b-10, 68b-11
s.-da (ṭurur) 34a-17
s.-da 36a-11, 36b-9, 68b-7, 69a-4, 70a-6
s.-dan 31b-4
s.-dur 37a-5
s.-ı 76a-14
s.-ına (dünyā s.) 4b-4
s.-ına 25b-9, 26a-7, 26a-8
s.-ında 10a-6
s.-ıŋa 66a-2
s.-lar 37a-17
s.-ları 25a-14, 39a-7
s.-uŋ 36a-17, 37b-2, 37a-15, 37b-5, 39a-9
sarḫoş: (Far.) Sarhoş, aklı başından gitmiş
s. ol-
-ur 18a-14
ṣarḳıt(d): Sarkıtmak
ṣ.-ur 11a-16, 11b-2
ṣ.-dılar (ḳuyuya ṣ.) 6b-11, 6b-19
ṣarmaş-: Sıkıca sarılmak
ṣ.-up 88b-14
ṣarp: Çetin, zor
37b-10
ṣarṣar: (Ar.) Şiddetli esen soğuk rüzgar
ṣ.-a (rīḥ-i ṣ.) 68a-1
ṣaru: Sarı
18b-15, 57a-8
ṣ. (beŋzi) 23b-13
ṣaş-: Saçmak
ṣ.-uŋ ṣavuŋ 25b-8
ṣat: Satmak
28b-17, 29b-12
ṣ.-a (geldim) 49a-8
ṣ.-a 20a-12
ṣ.-an 43b-10
ṣ.-anlarda 31a-15
ṣ.-anları29b-11
ṣ.-ar58b-11
ṣ.-arsam 29a-3
ṣ.-aruz 12b-10, 13a-1, 13a-2
ṣ.-asız 91a-1
ṣ.-dı 31a-15, 83a-17, 84b-14
ṣ.-dılar 14a-5, 32a-6
ṣ.-dım 49a-11
ṣ.-dıŋuz75a-14
ṣ.-duġın 84a-15
ṣ.-dūġunı68b-4
ṣ.-duŋuz80a-10
ṣ.-maḳ 13b-9
ṣ.-mazam29a-1
ṣ.-uban 80a-12
ṣ.-up (ucuz ṣ.) 14a-4
ṣataş-: Sataşmak

ṣ.-ur57a-8
ṣatluḳ(ġ): Satılık
ṣ.-um 49a-8
ṣatun: Satın alma iş
27b-8, 49b-5, 53b-4
ṣ. al-
-dı 33a-8
-uŋ 55b-16
ṣav-: Savmak, gidermek
ṣ. (ḳaygu ṣ.) 9b-12
savaş: Savaş
s. eyle-
-megil 2b-15
ṣ.-dılar20b-12
ṣavmaʿa: (Ar.) Tekke gibi ibadet yeri
84a-11
ṣavt: (Ar.) Ses, seda, bağırma
ṣ.-ı (ḳuvvet) 76a-6
ṣ.-la (ḥarf-i ṣ.) 7b-18
ṣavuḳ: Soğuk
ṣ. (ṣu) 11a-9
ṣay-: Saymak; tutmak
ṣ.-an (aḳça ṣ.) 13a-15
ṣ.-ardı (bir bir) 11a-2
s.-ġıl 19a-2
ṣ.-ıŋuz65a-12
ṣ.-up 32b-14
ṣayd: (Ar.) Avlanma, avlama
ṣ.-ı (şikārım) 26b-12
ṣayru: Hasta
ṣ. (degil) 34b-13
ṣ. ol-
-duġın 34b-6
-ur 44b-1
ṣ.-lardı62b-9
ṣayrulıḳ: Hastalık
34b-15
sayu: Sayı
s. (ḳoyunuŋ s.-sı) 1b-6
sāz: (FAr.) Her türlü müzik aleti
s.-ı 88a-2
sebaḳ: (Ar.) Ders, bahis
59b-10
sebeb: (Ar.) Sebep
99b-5
s. eyle-
-di 55a-6, 55a-7
s.-den 1b-11, 33b-3, 75a-16, 99b-11
sebū: (Far.) Testi, şarap kabı
86b-11
secc: (Ar.) Akma
s.-in 50b-17
secde: (Ar.) Secde
s. ėt(d)-
-er 41b-2
-di 98b-9
s. eyle-
-di 78a-17
-mek 3a-10
s. ḳıl-
-dı 27a-2,78a-16
-dılar 2a-12, 2b-4, 82a-11
-madı 4b-12
-uban 15b-9
-up 18b-6
-ur 15b-12, 22b-4
s.-de 96b-5
s.-dedür 96b-6
s.-den (ṭurdı) 82b-2
s.-den 18b-9,90a-2,98b-10

s.-deyken 18b-8
s.-ye (vardılar) 90a-1
s.-deye 45a-8, 96b-4
seç-: Seçmek
s.-üp1a-8
sedd: (Ar.) Engel, set
s. çek-
-di 1b-11
sefer: (Ar.) Sefer
s.-e 11a-5
segirt(d)-: Koşmak
s.-üben 40a-8
seḥer-gāh: (Ar.+ Far.) Seher vakti
s.-uŋ 5a-10
sehv: (Ar.) Yanlış, hata
s. et-
-di 88b-10
s.-i (ḫaṭām) 100a-9
sekiz: Sekiz
s. (uçmaḳ) 21b-11
s.-in62a-13
sekizinci: Sekizinci
29a-17
sekü: Set, toprak üstündeki yükseklik
78b-9
sėl: Sel
s. ol-
-ıban 82a-15
-up 5b-3
s.-e (vėrdi s.) 4b-13
s.-ler (aḳdı) 15b-1
selām: (Ar.) Selam
22b-17, 25a-1, 45a-16, 79a-5, 90b-3, 99a-15
s. (ʿaleyke) 17a-9
s. (berd-i s.) 6a-4
s. et-
-di 54b-5
s. eyle-
49b-1, 49b-14, 50a-8
-di 27b-3, 50a-14, 50a-6
-diler 3b-16
-gil 27a-16
-r 59b-8
-yesiz 63b-16
s. göndür-
-ür 50a-7
s. ḳıl-
-dı 20a-3, 48b-10, 51a-3, 57a-13, 65b-18
s. ol-
-sun 7a-13, 27b-4
s. vėr-
-di 37a-14, 45a-10, 52a-11, 66a-6, 73a-8, 77b-13, 81a-14, 91a-17, 94b-8
-diler 12a-17, 28b-16
-dim 53b-6
-üben 12b-13, 57a-15
-ür 46b-5, 49b-10, 56b-4
s.-ım (almadı) 53b-6
s.-ını (alur) 46b-5
s.-ıŋ (aluban) 52a-11
s.-lar (ėdesin) 6a-14
selāmet: (Ar.) Selamet, esenlik
89a-8, 95b-7
s. (ṣaġ s.) 5a-7
s.-dür 82b-11
selāṭīn: (Ar.) Sultanlar
87a-13

s.-ler 87b-1
s.-ler (durur) 89b-11
selver: (Far. server) Başkan, reis
s.-i 86a-1
selvi: (Far.) Servi ağacı
s. (ağacı) 35a-5
semiz: Semiz, besili krş. bk. **semüz**
52b-6
s.-leridi51a-16
semrit-: Şişmanlatmak
s.-megil55b-1
semüz: Semiz, besili krş. bk. **semiz**
51a-14
sen: Sen; ikinci teklik şahıs zamiri
2b-8, 3a-4, 5b-16, 5b-17, 6a-7, 6b-6, 7a-9, 7a-17, 8b-15, 9a-5, 9b-5, 9b-7, 11b-4, 11b-5, 11b-14, 12b-11, 13b-13, 13b-14, 14a-14, 15a-8, 17a-10, 17b-9, 18a-10, 19a-16, 21b-4, 23a-2, 23b-16, 24a-2, 26b-13, 26b-5, 27a-15, 27a-16, 27a-17 , 29b-13, 29b-14, 30a-16, 31a-6, 31b-1, 32a-2, 32a-3, 32a-7, 32b-6, 34a-1, 35a-11, 35b-13, 35b-7, 35b-8, 36a-17, 36b-1, 37b-13, 37b-16, 37b-7, 38a-14, 38a-16,38a-8, 38b-3, 39a-10, 39a-2, 39a-4, 39b-1, 41a-16, 41a-6, 41a-8, 44a-12, 44a-13, 45b-7, 48a-3, 49a-6, 49a-12, 49a-15, 49a-5, 49a-6, 49b-4, 50b-12, 50b-15, 51a-1, 51a-4, 51a-7, 51b-17, 51b-18, 52a-15, 53b-9, 54a-14, 54b-14, 56a-13, 56a-17, 57a-15, 57a-17, 58a-9, 58b-16, 58b-5, 59a-14, 59a-5, 59a-8, 59b-15, 59b-4, 60a-11, 60b-17, 61b-6, 62b-2, 62b-4, 63b-1, 65a-2, 65b-11, 66a-12, 69b-2, 70a-5, 71a-14, 71b-10, 71b-4, 72b-5, 74a-15, 77b-3, 78a-1, 78b-3, 79b-4, 80b-12, 82a-13, 82a-7, 83a-9, 83a-15, 83b-9,84a-5,84b-7,89b-10,89b-16,92a-15, 93b-3, 94a-4, 94a-5, 96b-3, 98a-11, 98a-13, 98b-14, 98b-17, 98b-8, 99b-17, 100a-1, 100a-10, 100a-5, 100a-9
s. (idi) 12a-5
s.-de 31a-5
s.-den (artuḳ) 37b-8, 39a-1, 42a-3, 50b-13,
s.-den 19a-11, 26a-4, 32a-1, 48a-11, 54b-8, 59a-4, 66b-13, 67b-9, 74b-17, 79b-3, 85a-9, 98a-14, 100a-4, 100a-7
s.-i 2b-5, 3b-1, 4b-3, 6b-6, 7a-18, 8b-17, 10b-3, 11a-14, 11b-4, 12b-10, 14a-11, 14a-4, 14a-5, 20a-9, 20a-10, 20a-4, 21a-16, 21a-17, 23a-1, 23b-5, 24a-8, 26a-4, 26b-5, 27a-1, 31a-15, 31a-2, 32a-1, 32a-6, 33b-11, 33b-15, 35a-17, 36b-3, 36b-4, 36b-5, 37b-15, 38a-4, 38a-11, 38a-17, 38a-5, 38a-6, 38b-1, 38b-2, 39a-1, 39a-3, 44a-4, 47a-12, 47a-3, 47a-6, 47b-15, 47b-16, 47b-18, 48a-18, 48b-3, 50a-2, 50b-2, 52a-16, 52a-9, 54b-13, 56b-7, 57b-1, 57b-2, 58b-3, 58b-4, 64b-16, 65a-10, 66a-9, 66b-11, 66b-14, 66b-9, 67a-13, 70a-13, 70a-16, 70b-4, 71a-1, 72a-3, 72a-8, 72b-5, 72b-6, 77b-16, 77b-17, 78b-1, 83a-10, 83a-11, 83b-2, 91a-13, 94a-5
s.-sin 8b-17, 12a-4, 37b-16, 37b-8, 42a-3, 59b-3, 66b-17 , 67a-3, 71a-

15, 71a-17, 77b-14, 94a-4, 96b-10, 98a-10, 98a-12, 98a-13
s.-üŋ 6b-1, 6b-6, 7a-14, 15a-10, 17a-3, 18a-6, 21a-12, 23a-2, 23b-4, 26b-5, 26b-13, 27a-14, 27a-17, 29a-5, 35a-3, 35a-7, 37a-15, 37b-14, 38a-7, 38a-16, 39a-2, 39a-9, 40a-3, 40b-5, 41a-17, 45b-9, 47a-2, 47b-12, 48b-18, 50a-9, 54b-12, 57b-2, 59a-5, 60b-5, 60b-6, 70a-6, 70a-12, 70a-15, 70b-10, 71b-1, 78a-4, 78a-5, 84b-18, 93b-3, 94a-15,
s.-üŋçün 24a-9, 37b-15, 39a-3, 39a-5, 41a-15, 47b-17, 47b-18, 48b-15, 71b-3, 71b-6, 89a-5
s.-üŋdür 33b-1
s.-üŋiçün 43a-8
s.-üŋle 27a-14, 30b-9, 36b-6, 47a-14, 47b-9

ṣenā: (Ar.) Övme, övüş
82b-8
ṣ.-lar ḳıl-
-dılar 62b-15, 89a-8

sencileyin: Senin gibi
79a-7

sep-: Serpmek
s.-diler (şu s.) 26b-4
s.-erler 97a-10

ṣerā: (Ar.) Toprak
48b-4

serā: (Far.) Saray
s.-laṭīf37a-6

ser-be-ser: (Far.) Baştan başa
86a-14, 99b-2, 99a-7

ser-firāz: (Far.)Başkaldıran
89b-3

ser-gerdān: (Far.) Başı dönen
s. ol-
-ur 3b-6, 10b-13, 18b-10, 20b-17, 42b-17, 85a-17

ser-güzeşt: (Far.) Serüven, macera
s.-in1a-1

serḥad-ı rūm: (Far.+ Ar.) Anadolu sınırı
s.-a 92a-13

sermāye: (Far.) Sermaye
4b-6
s. vėr-
-di 4b-5
s.-si97a-5

ser-nigūn: (Far.) Baş aşağı olmuş
96b-17

sersām: (Far.) Sersem, başı dönmüş
s. ol-
-alar 82a-3

ser-te-ser: (Far.) Baştan başa
1b-17, 83b-10

serv: (Far.) Servi ağacı
s.-i (çenār) 22a-15
s.-i (ʿarʿara) 67b-17

server: (Far.) Başkan, reis
s.-e 68a-14, 86b-8, 93a-8
s.-i 1b-9, 19a-12, 86b-12, 88a-8, 88b-15, 92a-12, 92a-15, 93b-1, 95a-12
s.-iŋ 99b-1

servi: (Far.) Servi ağacı; uzun boylu
8b-14, 32b-9
s. (aġacı) 43b-17
s. (boyluları) 35b-1
s.-i (nāz) 89b-3

settār: (Ar.) Örten

96b-1
sev-: Sevmek
s.-di 90a-9
s.-dim 33b-15, 64a-2, 66a-9, 66b-11
s.-dügim 28b-12
s.-dügin 25a-4
s.-dügünden 84a-6
s.-e 53b-7
s.-en 38b-17, 46a-10
s.-er (idi) 30b-15, 56b-13, 60b-5, 63a-13, 74b-6
s.-er (imiş) 80a-9
s.-er 46a-6, 56a-15, 75b-2
s.-erdi 1b-3, 24a-6
s.-erem 53b-9
s.-eridi 69a-5
s.-ersen 89a-9
s.-mek 42a-10
s.-meyen 46a-9
s.-mez (imiş) 1b-7
s.-mez 33b-5,46a-5
s.-üŋ 42a-10
s.-ür 60b-1
şevāb: (Ar.) Sevap
41b-16, 84b-17
ş.-ı 41b-15
sevdā: Sevda, aşk, tutku
s. ol-
-ur 33b-13
s.-sına35a-14
sevdür-: Sevdirmek
s.-mege 81a-9
s.-ür54b-16, 55a-13
sevgü: Sevgi
s.-si 63a-17
s.-sini 33a-6
sevgülü: Sevgili
79a-7, 86b-4
sevin-: Sevinmek
s.-e 19b-2
s.-medi18b-5
s.-üben 10a-7, 12a-3, 23b-12
s.-üp 31b-15
s.-ür27b-15, 66a-17
sevindür-: Sevindirmek krş. bk. **sevündür-**
84b-10
s.-di 32a-1
s.-üp 23b-2
sevnüş-: Karşılıklı sevinmek
s.-diler15b-15
s.-üben 65a-14
sevündür-: Sevindirmek krş. bk. **sevindür-**
s.-e 65a-10
seyr: (Ar. seyr) Seyir, gidiş
34b-15
s. ėt(d)-
-esin 36b-1
seyrān: (Ar.) Gezinme, seyretme
s. ol-
-a 36a-13
s.-ı (yolına) 58a-4
şı-: Kırmak
ṣ.-madı 65a-11
ṣ.-maġıl (gönlin ṣ.) 17b-7
sıbṭ: (Ar.) Soy, aile
s. ol-
-dılar 99b-12
şıddıḳ: (Ar.) Hiç yalan söylemeyen
91b-1
ṣ. (yūsuf-ı ṣ.) 57a-1

ṣıdḳ: (Ar.) Doğruluk, temiz kalplilik
ṣ.-ını 67b-16
ṣ.-la 46a-10, 46a-11, 46a-15, 46a-16, 78a-6
ṣıfāt: (Ar.) Bir kimsenin dış ve yüz görünüşü
47b-12
ṣıfr: (Ar.) Yok, boş , olmayan
67b-5
ṣıġ-: Yetişmek
ṣ.-a75b-14
ṣıġa-: Sıvamak, sıvazlamak
ṣ.-r 75a-2, 75b-16
ṣıġın-: Sığınmak
ṣ.-dım 37b-7, 41b-3, 48b-5
ṣ.-mak 48a-3
ṣ.-ur 41b-2
ṣıġır: Sığır
ṣ. (yeddi ṣ.) 51a-13
ṣ.-ı51a-15
ṣ.-lar 51a-16, 52b-6
ṣıḥḥat: (Ar.) Sağlık, esenlik
ṣ.-e56a-14
sıḳ-: Sıkmak
s.-aram46b-13
sına-: Sınamak, ölçmek, tartmak
51a-7
sır: (Ar. Sırr) Sır, giz krş. bk. **sırr**
s.-dan 3a-4,30a-14
s.-dur 89a-4, 94b-14
sırça: Cam
67a-18
sırr: (Ar. Sırr) Sır, giz krş. bk. **sır**
80b-13
s. eyle-
-miş 96b-9
s. ol-
-dı 96b-7
s.-dan (bir s.) 11b-3
s.-ıŋı (gizle) 2b-13
s.-ı (niyāz) 1b-14
s.-ı (bekle) 2b-16
s.-ı (beklegil) 41a-8
s.-ı (işbu s.) 2b-8, 31b-1, 6b-14
s.-ı 42b-12, 96b-1
s.-ı (niyāz) 1b-14
s.-ım (örtesin) 19a-6
s.-ımı (bekleyesin) 30b-10
s.-ımı 19a-7, 30b-11
s.-ın 1b-13, 2b-15, 2b-16, 3a-3
s.-ını 23a-15
s.-ıŋa 30b-13
s.-ıŋı 23a-12, 30b-12, 30b-13, 35a-7, 45a-10, 51b-10
s.-ile 88b-11
s.-lar (işbu s.) 8a-3
ṣışu : Hor görmek, incitmek
32a-3
ṣız-: Sızmak
ṣ.-a76a-13
s.-anı 9b-4
siḥr: (Ar.) Sihir, büyü
37b-9
sil-: Silmek
59b-4
s.-er 51a-6, 89a-2
s.-üben 26a-5
sīm: (Far.) Gümüş
55b-17, 78a-10, 86a-16, 86a-17, 90a-11, 95a-4, 97b-4

sin: Mezar
14b-15, 38b-11, 38b-15, 98b-6
s.-den 14b-13
s.-im38b-12
s.-imüŋ 38b-13
sīne: (Far.) Sine, göğüs
s.-si 90b-9
sīr: (Far.) Doymuş, tok
s. ol-
-a 27a-14
sīr-āb: (Far.) Suya kanmış
s. (laʿl-i s.) 22a-12
sīret: (Ar.) Yaradılış
22b-7
siyāset: (Ar.) Suç işleyenlere karşı uygulanan ceza
s.-ler 81b-6
siz: Siz, ikinci çokluk şahıs zamiri
4b-11, 4b-14, 13b-6, 13b-7, 14a-9, 15b-16, 15b-18, 16a-11, 43a-11 ,43a-4, 45b-11,45b-12, 45b-14, 46a-1, 49a-13, 4b-10, 52a-6, 55a-3, 64b-9, 65a-1, 65a-17, 73b-12, 73b-6, 74a-10, 76a-11, 76b-7, 80a-10, 80a-12, 80a-13, 80a-4
s.-de 6b-18, 78b-6
s.-den 13a-17, 13b-5, 64b-5
s.-e 4b-8, 5a-5, 5b-4, 5b-6, 5b-9, 6b-15, 8b-7, 11b-9, 12b-2, 13b-10, 18a-5, 29a-3, 42b-10, 45b-11, 45b-5, 45b-6, 50a-14, 50a-6, 55b-16, 61a-14, 62a-7, 64a-3, 64b-10, 65a-2, 65a-16, 65a-7, 65b-1, 65b-7, 66b-4, 67a-13, 73a-8, 75a-15, 76a-13, 76b-4, 80a-11, 80b-9, 80b-11, 82a-9, 82b-1, 82b-5, 82b-6, 82b-7, 83a-12, 86a-3, 91a-8
s.-i 4b-4, 21b-14, 64a-2, 65b-6, 72b-12, 73a-7, 74a-9, 76a-10, 76b-1, 97a-3
s.-iŋ 65a-12, 75a-12
s.-ler 4a-9, 77a-5
s.-leri 8b-11
s.-üŋ 12b-17
sizcileyin: Sizin gibi
76a-12
ṣofra: (Ar. ṣufra) Sofra, yemek
ṣ.-lar 42a-15
ṣoḥbet: (Ar.) Sohbet, muhabbet
ṣ. eyle-
-di 42b-5
ṣ.-ine (ėresin) 3a-5
ṣoḳ-: Sokmak
ṣ. (zindāna ṣ.) 43b-18
ṣ.-aridi75a-9
ṣ.-dı 45a-12
ṣ.-dılar (gėrdege ṣ.) 27b-12
ṣ.-up 26a-8
ṣoḳāḳ: (Far.) Sokak
65b-13
ṣ.-da 61a-17, 66a-4, 65b-3, 65b-5
ṣol: Sol, sol taraf
ṣ.-ı (ṣaġı ṣ.) 89a-17
ṣ.-ı 40b-1, 57a-4, 87a-6
ṣ.-una85b-7, 95a-15
ṣol-: Solmak
ṣ.-a15b-10
ṣ.-ar 35a-3
ṣ.-dılar76b-5
ṣ.-ısar26b-7

ṣ.-maya35a-5
ṣ.-ur 8a-16
ṣolu: Solmuş
79a-7
ṣoŋ: Son
ṣ. (ucı)3a-9, 19b-5, 19b-6, 58a-2, 69b-17, 72b-6
ṣ.-a (öŋ ṣ.) 87b-10
s.-a (öŋden s.) 14a-7, 95a-5
ṣ.-umda 31a-9, 31a-10
ṣonra: Sonra
1a-7, 2b-1, 2b-17, 4b-6, 5a-16, 24b-5, 34a-13, 38b-12, 41a-5, 48b-3, 53b-4, 64b-7, 74a-5, 90a-13, 99b-5, 99b-10
ṣ. (andan ṣ.) 24a-1, 22a-2 ,23b-10, 30b-9, 34a-9, 39b-14, 63a-2, 72a-17, 86b-9, 87a-4, 94a-14
ṣ.-dan 90b-4
ṣor-: Sormak, danışmak
ṣ. 49a-8, 53a-3, 61b-9
ṣ.-a gel-
-em 54a-2
-ür 35a-1
ṣ.-a var-
-ur 34b-6
ṣ.-a 40b-3, 53a-11, 53a-13, 63a-3
ṣ.-alar 65b-6
ṣ.-am 49a-12, 71b-10, 77b-17, 77b-16
ṣ.-an (ḫālin ṣ.) 5b-13
ṣ.-ar 9b-17, 16b-5, 29b-4, 31b-8, 31b-9, 33a-13, 47b-10, 48a-13, 53a-6, 59b-17, 64b-8, 64b-16, 65b-14, 71a-11, 71b-5, 76a-7, 77a-1, 80a-11, 82b-16, 86b-14, 88a-6
ṣ.-ariseŋ 49a-10
ṣ.-arsaŋ 71a-13
ṣ.-arsın (ḫaber ṣ.) 49a-8
ṣ.-asın 23a-15, 52a-3
ṣ.-ayım 8b-8, 40b-5, 53a-17, 53a-18
ṣ.-dı (ḫaber) 33b-3
ṣ.-dı 9a-4, 50a-1, 61b-6, 70b-7, 71b-12, 71b-18, 82b-10, 82b-17, 85b-11, 85b-13, 89a-7, 96a-4
ṣ.-dılar 3a-15, 12a-14, 28b-15, 63b-14, 64a-18, 67a-6, 80a-2
ṣ.-duġına 65b-14
ṣ.-ġıl 52a-8, 77a-9
ṣorı: Soru
ṣ. sor-
-maŋa 52a-15
ṣ.-madı74b-13
ṣ.-madım50a-13
s.-maŋa (ṣorı s.) 52a-15
ṣ.-mayaydum72b-12
ṣ.-mayınca 82b-6
ṣ.-uban 28b-14
ṣ.-uŋ40b-7
ṣoruş-: Karşılıklı soru sormak
ṣ.-ur 67a-5
ṣovıt(d)-: Soğutmak
ṣ.- ayum34a-3
ṣ.-madı 34a-14
ṣovı-: Soğumak krş. bk. **ṣovu-**
ṣ.ya 26a-4
ṣ.-yup34a-4
ṣovu-: Soğumak krş. bk. **sovı-**
ṣ.-ya34a-7

şoy-: Soymak
ş.-dılar44a-6
şoy: Soy, aile
ş.-ısın 21a-13
sög-: Söğmeker (kimi s.) 6b-12
s.-erek 26a-16
s.-megil (ḳardaşlaruŋa s.) 7a-17
sök-: Sökmek
s.-diler95a-3
s.-üp43b-12
söndür-: Söndürmek
s.-em 10b-3
söyle-: Söylemek, anlatmak
3b-4, 19b-14, 21a-13, 22b-6, 23a-12, 23b-6, 35a-8, 42a-2, 45b-7, 45b-9, 47b-11, 49a-12, 50a-8, 52a-13, 52a-18, 61a-4, 69b-1, 71b-11, 83b-10, 84b-7
s.-di 3b-8, 4b-9,6a-8, 6a-10, 10b-11, 11b-3, 17a-9, 21a-15, 21b-1, 23a-6, 23b-7, 24b-16, 25a-2, 27a-10, 27a-7, 27b-3, 27b-6, 29a-6, 33a-17, 36b-11, 40b-12, 41b-1, 41b-17, 47b-18, 48b-12, 48b-13, 50a-14, 50a-18, 51a-12, 52a-1, 52a-12, 52b-2, 56b-9, 57b-1, 61a-7, 62a-3, 64a-7, 65a-15, 66a-10, 66b-2, 66b-12, 67a-10, 67a-11, 70a-11, 74a-8, 74b-14, 80b-13, 81a-1, 81a-16, 81a-6, 85b-15, 86a-1, 86a-7, 87b-8, 88b-11, 90a-5, 92a-16, 94b-7, 95a-11
s.-diler 3b-16, 29b-3, 62a-11, 74a-12, 75b-8, 80b-1
s.-dim 33a-16, 70b-11, 90a-4
s.-dügüŋüz 75a-12
s.-dük 22a-6, 43a-8, 64b-17
s.-dükce 81a-5
s.-düŋ36b-8, 40b-4
s.-gil 1a-1, 1a-3, 10a-10, 12b-14, 17a-8, 40b-11, 50a-15, 23b-3, 24a-12, 27a-16, 32a-13, 35a-6, 49a-9, 51b-9, 53b-2, 58a-9, 60a-11, 88b-1, 91a-7
s.-me 3a-2, 24a-3, 60b-14
s.-medi (haber s.) 3b-5
s.-mediler 64a-6, 80a-7
s.-medin 63a-5
s.-mege 45b-6
s.-megil (kimseye s.) 2b-16
s.-megil 2b-2, 31b-2
s.-mek 3a-10
s.-meŋ 4a-9, 65a-7, 67b-13
s.-meyem 6b-14, 30b-13
s.-mez (oldı) 35a-4
s.-mez51b-15
s.-mezem75a-15
s.-ne 1a-4
s.-nen 33b-6
s.-ŋ 63a-16, 64b-10
s.-ŋüz 5b-8, 6b-13, 63a-4
s.-r (idi) 1a-8
s.-r 9a-8, 10b-14, 13b-2, 21b-3, 35a-2, 37b-12, 70a-17, 80b-9, 88a-2
s.-ridi74b-1
s.-ridim47a-7
s.-rise 29a-9
s.-riseŋ 2b-3, 39a-2
s.-rse 80b-11
s.-rseŋ 1a-3
s.-sem 45b-6

s.-sün 47b-11
s.-ye 40b-8, 82b-13
s.-yeler36b-15
s.-yelüm 3b-12, 6b-10, 28a-9, 28a-10, 46b-2, 55b-2, 72a-17
s.-yem 28a-11, 49a-16, 75a-6, 94b-5, 99b-17, 100a-3
s.-yen 71b-14, 74b-4
s.-yesin 3b-3, 3b-4, 31a-15, 47b-5, 78a-1, 31a-15, 45a-14, 51b-10, 66a-7
s.-yesiz 13b-6, 63a-5, 63a-9, 63b-16, 65b-7
s.-yevüz 80b-3
s.-yeyüm 23b-16, 30b-1151b-12
s.-yüp 47b-13
söyleş-: Söyleşmek
s.-diler 7a-16, 24b-2, 45b-4, 62b-13
s.-elüm 49a-6
s.-ür 87b-5
s.-üriken 82a-1
söz: Söz
5b-8, 7b-17, 22a-7, 24a-17, 24b-12, 27b-1, 28a-13, 32b-4, 33a-16, 39a-1, 40b-4, 40b-9, 41a-13, 41b-10, 41b-13, 44a-13, 45b-5, 46b-2, 49b-8, 51b-13, 56b-1, 69b-11, 69b-16, 70a-3, 73b-13, 75a-12, 75b-8, 99b-16, 100a-3
s. eyle-
-di 63a-2
s. ol-
-ursa 3a-2
s. uzat-
-mayalum 9b-9
s.-de 8b-6, 87b-14
s.-den 5a-9, 94b-10
s.-e 47a-11, 50a-3, 50b-9, 66a-10, 80b-12, 84a-14
s.-e gel-
-sün 69b-13
-üben 23b-7
-üp 17a-8, 17a-9
s.-e getür-
-di 41a-15
-e 37b-12
-en 47b-17
s.-i 36b-8, 41b-12
s.-i 2b-7, 2b-10, 3a-1, 6b-10, 14a-8, 17b-10, 22a-12, 27b-1, 28a-11, 28a-12, 29a-12, 29a-8, 30b-17, 33b-6, 36b-8, 43b-8, 44a-8, 49a-1, 49b-15, 49b-19, 53a-15, 60b-14, 61b-17, 62b-17, 64a-6, 64b-11, 66b-10, 70b-2, 73b-6, 74b-16, 75a-15, 82a-1, 85a-3, 86a-1, 86a-3, 93b-3, 94b-17, 96a-10
s.-ile 44a-12, 69b-16
s.-im 13b-16, 22b-10, 23a-12, 48b-14
s.-ime 48b-14, 80a-8
s.-imi 21b-2, 24b-3, 51b-12
s.-imiz 8b-3, 28a-7, 28a-9
s.-in 25b-11, 43b-18
s.-in (ṭutup) 15b-12
s.-in 21b-17, 24a-6, 36b-7, 52a-13, 53a-14, 56b-12, 59a-6, 59b-9, 70a-12, 72b-13, 85b-14, 87a-14, 88a-15
s.-ine 5a-4, 21a-6, 26a-5, 27b-9, 57a-10, 96a-17
s.-ini 6a-16, 32b-14, 36b-7, 43a-5, 47b-7, 53b-3, 55b-2

s.-iŋ53a-14
s.-iŋi 45b-9, 52a-18, 69b-1, 71b-11
s.-iŋüz 8b-9, 63a-16, 64b-4
s.-iyle 5a-17, 53a-5, 53b-11, 70a-8
s.-ler 3b-14, 86a-7
s.-lerdür 56a-15
s.-lere 75a-13
s.-leri (artuḳ s.) 50b-10
s.-leri 4a-5, 8a-11, 10a-3, 11b-13, 71a-15, 77a-8
s.-lerine 42a-4
s.-lerini 4b-16, 44b-12, 47a-1, 65a-11, 69b-15
s.-leriŋi 3b-4,38a-12
s.-üm 23b-16, 42a-14, 43b-4, 46b-12, 53a-16, 59a-1, 65b-1
s.-ümde 42a-14
s.-ümi 35b-13
s.-ümüz 45a-16
s.-ünden 34b-16
s.-üŋ 17a-3, 17a-4, 38a-7, 41a-13, 45b-7, 67a-15
s.-üŋi39a-2

ṣu: Su
21b-7, 84a-10, 84a-13, 84a-14, 86b-11, 97a-10, 99a-1, 99a-3
s. çıḳar-
-a 11a-11
-ısar 11a-17
ṣ. (ṣavuḳ ṣ.) 11a-9
ṣ. sep-
-diler 26b-4
ṣ.-dan (acı ṣ.) 21b-8
ṣ.-lar 15b-1, 55b-10
ṣ.-ları34a-16
ṣ.-ların (gül ṣ.) 57b-7
s.-nuŋ (ḳarnında) 19a-5
s.-ya 38b-1, 55b-9
ṣ.-yı (yok durur) 6a-17
s.-yın 19a-7
ṣ.-yunı (gül ṣ.) 71a-5

su'āl: (Ar.) Soru
s.-im 91a-8
s.-iŋ 47b-10

ṣubḥ: (Ar.) Sabah
ṣ. (degin) 60b-3
ṣ. ol-
-dı15a-13

ṣuç: Suç
41a-1, 44a-13, 74a-14
ṣ. et-
-di 53a-18, 53a-6, 53b-2
-dügin 96a-16
ṣ. eyle-
-di 53a-3
-dük 43a-8
ṣ.-ı (ėden) 15b-5
ṣ.-ı (etdi ṣ.) 15b-3, 40b-15
ṣ.-ı (eylediŋ) 44a-12, 44a-13
ṣ.-ı (ḳıldı) 40b-16
ṣ.-ı 53a-17, 53b-8
ṣ.-ım 15b-7
ṣ.-ımı 52a-15
ṣ.-ımuz 76b-3
ṣ.-ına 15b-4
ṣ.-ların 43a-10
ṣ.-um 48a-8, 53a-11, 53a-13
ṣ.-umuz 43a-9
ṣ.-uŋ 44a-14

ṣuçlı: Suçlu krş. bk. **ṣuçlu**

53a-11
ṣ. eyle-
-di 47b-18
ṣuçlu: Suçlu krş. bk. **ṣuçlı**
41a-1
ṣ. ol-
-duḳ 41a-14
ṣ.-yisem 53a-13
ṣūf: (Ar.) Sof
ṣ.-ı (kemḫā) 13a-10
ṣuffe: (Ar.) Sofa
ṣ.-lerden 36a-7
ṣuḥ(u)f: (Ar.) Allah tarafından gönderilen emirler
1a-6
ṣuḥf-ı ibrāhīm: (Ar.) Hz. İbrahim'e indirilen kitap
3b-2, 64b-12, 73b-8
ṣ.- e 65a-9
sulṭān: (Ar.) Sultan
18b-3, 23a-11, 25a-10, 25a-7, 25a-9, 25b-5, 25b-10, 25b-12, 26a-3, 26a-8, 27a-17, 27b-10, 27b-15, 29a-3, 29b-6, 29b-12, 29b-14, 29b-16, 29b-2, 29b-4, 29b-8, 30a-2, 31b-14, 31b-15, 31b-16, 31b-4, 31b-7, 31b-9, 31b-13, 32a-10, 32b-11, 34b-13, 34b-18, 34b-6, 34b-7, 34b-8, 34b-10, 35a-13, 36b-9, 36b-10, 36b-13, 37a-1, 37a-2, 40b-4, 40b-9, 41a-4, 41a-8, 41a-11, 41a-12, 41a-3, 41a-9, 44a-10, 44a-15, 44a-16, 44b-1, 44b-2, 44b-5, 44b-11, 44b-18, 45b-12, 46b-3, 47a-6, 47b-6, 48a-14, 51a-12, 51b-8, 51b-11, 51b-4, 51b-5, 51b-6, 52a-3, 52a-6, 52b-16, 52b-17, 52b-18, 53a-6, 53a-11, 53a-14, 53a-15, 53a-16, 53b-2, 53b-10, 53b-11, 53b-3, 54a-10, 54a-7, 54a-8, 54a-15, 54b-7, 62a-6, 65a-2, 65b-12, 65b-4, 70a-18, 75b-1, 77a-4, 79b-10, 79b-12, 80b-8, 80b-9, 80b-13, 80b-5, 81a-3, 81a-4, 81a-7, 81a-8, 90b-5, 90a-13, 92a-16, 92a-7, 93a-1, 93a-5, 93b-1, 94a-11, 74a-13
s. eyle-
-di 56a-10, 56a-12
-yem 38a-6
s. (idi) 21a-2
s. (iken) 61b-7
s. (imiş) 78a-9
s. ḳıl-
-alar 2b-5
-am 54b-13
-dılar 44b-14, 44b-15
-dım 54b-6
-ur 55a-9
s. ol-
-a 21a-12, 43a-14, 44b-13
-am 45b-17
-ısar 7b-4
-up 54b-15
-ur 44b-16
s.-a 24b-12, 24b-14, 24b-15, 27b-11, 29b-3, 33b-10, 41a-2, 44b-5, 46a-3, 47b-5, 47b-7, 51b-7, 52b-15, 53b-1, 61a-13, 81a-11, 90a-15, 90b-3, 93a-4, 93b-10
s.-dan 40b-3, 53b-3
s.-dı 22a-16
s.-dur 55a-1

s.-ı 25a-5, 26a-10, 27b-12, 40a-12, 40a-13, 44b-7
s.-ım (benüm) 8b-12
s.-ımız16b-6, 51a-19, 37b-1
s.-ına (mışr s.) 24b-4, 24b-8, 45b-12
s.-ıŋ 24b-13, 24b-17, 25a-5, 25b-2, 25b-8, 31b-6, 44b-4, 45b-1, 47a-12, 51b-5, 51b-6, 52b-2, 52b-4, 53a-5, 66a-11, 66b-5, 77a-3, 90b-2
s.-ıŋızdur 55a-3
s.-ıyım19a-12
s.-idi57b-16
s.-ile37a-16
s.-imiş23b-15
s.-la 85b-13
s.-lar 79a-6
s.-uŋ 38a-7, 38a-8

sulṭānlıḳ: (Ar.+T) Sultanlık
44b-17
s. vėr-
-ür 11a-14

ṣulu: Sulu
17b-8
ṣ. (yaġdı ṣ.) 15a-18
ṣ. (yüzi ṣ.) 10a-8

ṣun-: Sunmak, almak, uzatmak
38b-8
ṣ.-a (elin ṣ.) 39b-5, 40a-16
ṣ.-ar 60a-18
ṣ.-dı 24b-17, 39b-6
ṣ.-ġıl 11b-8,59a-9
ṣ.-ı (vėrür) 66a-15, 67a-16, 80a-3
ṣ.-ma (elüŋ) 39b-7
ṣ.-madı16b-17
ṣ.-mazsıŋuz 69a-2
ṣ.-mışuz (el ṣ.) 5b-5
ṣ.-uban 21a-10, 22a-15
ṣ.-up 66a-17, 80a-5

ṣunʿī: (Ar.) Yapay, doğal olmayan
ṣ.-n 29b-10

ṣūr: (Ar.) Sur, kale duvarı
87b-6

ṣūret: (Ar.) Suret, şekil, görünüş
22b-3, 22b-16, 22b-7, 23b-7, 35a-13, 38b-16, 69a-7, 69b-3, 69b-6, 69a-4
ṣ. (naḳş-ı ṣ.) 38b-16
ṣ.-den22b-8
ṣ.-e 23a-17, 69b-10
ṣ.-i 23a-13, 50a-12
ṣ.-ine27a-13
ṣ.-ini 50a-13
ṣ.-iŋ 69b-5, 70a-15
ṣ.-iŋüze 72b-12
ṣ.-üŋ 22b-3, 23a-10

ṣūretlü: (Ar.+T) Suretli
68a-7

sübḥān: (Ar.) Her türlü kusurdan uzak olan Allah
37b-7, 62a-15, 81a-3
s.-ıŋ 48a-18

sücūd: (Ar.) Secde etme, secde edenler
s. ėt(d)-
-üp 89b-17
s.-u 4b-8

süd: (Süt)
s. em-
-en 40b-9, 41a-15
-erken 84b-14
-meye 55b-10

sükker: (Ar.) Şeker

29a-9
s.-leri13a-11
s.-lerile 38a-4
süleymān: Hz. Süleyman
68a-4
s. (yüzügin) 19b-7
s.-ı 68a-5
sümük(g): Kemik
s.-üŋ 18b-14
s.-lerin 68b-15
sünbül: (Far.) Sümbül
4a-3, 69b-12
s.-ile 69b-13
s.-in 60a-18
s.-üm 26a-2
s.-üŋ 3a-6, 52b-7
sündüs: (Ar.) Kur'an'ı Kerim'de cennet giysilerinin dikileceği bildirilen kumaş
18b-12, 20a-8
sür-: Sürmek, değdirmek; yürümek, uzaklaştırmak; hapsetmek
83b-9
s. (gözüme s.)38b-8
s.-di 5b-1, 15a-14, 66a-4, 79b-13, 79b-13, 85b-1, 97b-8
s.-diler (develerin s.) 15a-7
s.-diler 7b-11, 45a-3, 53b-11, 60a-3, 61a-16, 86b-7
s.-e (süre) 48b-9
s.-elüm69b-15
s.-em (ʿ ömr s.) 78b-4
s.-er (durur) 58b-1
s.-er (yere s.) 8a-13
s.-er 18b-6, 22b-4, 22b-15, 48b-9, 48b-17, 49b-7, 69b-10, 78a-10
s.-üben 82a-14
s.-ür 8a-14, 40a-6, 48a-5, 58b-10
sürt-: Sürtmek
s.-di 85b-2
sürūr: (Ar.) Sevinç, neşe
15a-15
sürūrī: (Ar.) Sevinçli, şen
29b-11, 85b-8
sürü-: Sürümek
s.-yelüm (yüzi ḳoyu s.) 5a-15
s.-yelüm (yüzi üzre s.) 5a-13
s.-yüben 15b-7
süvār: (Far.) Binen, binici
87a-12, 87a-17, 88a-11
süzül-: Süzülmek
s.-esin 38a-17

Ş

şād: (Far.) Şad, şen, neşeli
22b-8, 71b-16, 85b-5, 94b-1
ş. ėt(d)-
-esin 2b-3, 50b-14
ş. eyle-
79a-17
-dim 91a-10
-sün 91a-13
-yem 78a-15
ş. ol-
-asın 14b-16
-dı 67a-14
-ur 6b-2, 14b-17, 27b-7, 85a-13

ş.-ı (ḫürrem) 5a-8, 82b-9, 85b-13, 88a-1, 89a-6
ş.-ile 98a-16
şādī: (Far.) Mutlu, seviçli
ş. ol-
-ġıl 6a-16
şād-mān: (Far.) Sevinçli
5a-17, 95b-11, 96b-6
ş. ol-
23a-2, 23b-10
-dı 92a-9, 93b-11, 94b-10, 98a-15
şāh: (Far.) Şah, hükümdar
15a-12, 18a-15, 25b-14, 59a-4, 64b-9, 74a-13,78a-12, 85b-14, 95b-1, 97b-16, 97b-4, 97b-5
ş. ėt(d)-
-iser 20a-4
ş. eyle-
-di 56b-7
ş. ol-
-asın 2a-17, 56a-17
-duysa 56a-16
-uban 36b-1
-up 16a-7, 22b-16
-ur 62b-12
ş.-a 24b-16, 68a-10, 80b-3, 86a-6, 91a-9
ş.-ı 95a-10, 97a-3
ş.-ı (ʿālem) 91a-7
ş.-ı (cihān) 59a-2, 86a-8, 87a-4
ş.-ı (dilīr) 83b-12
ş.-ı (dīn) 87a-8
ş.-ı (ḫabīr) 83a-2
ş.-ı (hümām) 82a-2
ş.-ı (kenʿān) 7b-4
ş.-ı (kibār) 84a-1
ş.-ı (mışra) 79a-5
ş.-ı (mükerrem) 97b-10
ş.-ı (nārım) 26b-12
ş.-ı (nedīm) 100a-9
ş.-ı (şāhlar) 23a-7
ş.-ı (dīn) 83a-8
ş.-ı (mışr ş.) 25a-17
ş.-ım (ol ş.) 8b-12, 54a-14
ş.-ımız 41a-7
ş.-ında (mışr ş.) 61a-10
ş.-ıŋ 95a-1
ş.-ıŋuz16b-5
ş.-lar 42a-3
ş.-uŋı 20a-5
şahādet: (Ar.) Allah'ın birliğine Kur'an'ı Kerim'e ve onun bildirdiği peygamberlere kesin olarak inanma
ş. getür-
-ür 58b-10
şahān: (Far.) Şahlar
ş. (şāh) 56b-7
şāhāne: (Far.) Çok güzel
ş.-ler 90a-14
şāh-dān: (Far.) Büyük inci tanesi
98a-10
şāh-ı cihān: (Far.) Cihan hükümdarı
87a-9, 89a-14, 89b-8, 90a-17, 90b-5, 91a-14, 92b-14, 92b-16, 94a-6, 94b-12, 94b-3, 95b-12, 96a-4, 97a-8, 98b-12
şāh-ı dīn: (Far.) Dinin şahı
92b-11, 93a-1
şāh-ı ḳadīm: (Far.+Ar.) Kadim şah
99a-3

şāh-ı kenʿān: (Far.+Ar.) Kenan ilinin şahı
ş. ol-
-ısar 7b-4
şāh-ı kibār: (Far.+ Ar.) Uluların şahı
90b-1
şāh-ı resūl: (Far.+ Ar.) Peygamberin şahı
89b-1
şāh-ı sulṭān: (Far.+Ar.) Sultanın şahı
97b-2
şaḫs: (Ar.) Şahıs, kişi
95b-6
şāh-süvār : (Far.) Usta binici
69a-9
şāh-vār: (Far.) Hükümdara yakışan
93b-3
şāh-zāde: (Far.) Şehzade
81a-14
ş.-ler 93b-5, 93b-13, 97a-11
şaḳı-: Şakımak
ş.-dı (yıldırım ş.) 15a-17
şaḳī: (Ar.) Günahkar, haydut
64a-16
şākir: (Ar.) Şükreden
ş.-em 92a-10
şam: (Ar.) Şam şehri
ş.-a 54b-10
şān: (Ar.) Şan, şöhret
25b-1
ş.-ında 99b-14
şaplaġ: Şaplak krş. bk. **şapla**
ş. ur-
-alum 5a-15
-dı 5a-18
şapla: Tokat, şamar krş. bk. **şaplaġ**
ş.-lar (urmışıdı) 58a-1
şār: (Far.) Şehir
ş.-a 16a-8, 54b-17, 78b-8
ş.-da 42a-9, 76a-7
ş.-e 64a-4, 68a-13, 68a-14
şarāb: (Ar.) İçki
ş. (ṭutar) 36a-10
ş.-ın 95a-14
şarṭ: (Ar.) Şart
13a-1
ş. ėt(d)-
-üben 74a-4
şaş-: Şaşmak
ş.-ar 11b-15, 12a-1, 70b-1, 81b-12
ş. eyle-
-yüp 50a-3
ş. ol-
-asın 66a-2
-uban 48a-17
-up 37a-6
-ur 9b-12, 23b-11, 33b-13
ş.-ınuŋ 9b-12
şāzlıḳ: (Far.+T.) Mutluluk
ş. ėt-
-diler 25a-16
şāẕān: (Far.) Sevinçli
ş. eyle-
-gil 77b-5
şāziye: (Ar. şāẓiyye) Sevinçli
32b-2
şeb: (Far.) Gece
84a-12
ş. (rūz u ş.) 1b-12
şecāʿat: (Ar.) Cesaret, yiğitlik
ş.-de 92b-2
şefāʿat: (Ar.) Bir kimse için af dileme

ş. dile-
-di 5b-10
ş. ėt(d)-
-e 81b-8
-meyüp 5b-1
ş.-i 29a-17
şefḳat: (Ar.) Şefkat
ş. ėt(d)-
-üp 6a-10
-di 62a-9
ş. ḳıl-
-a 5b-10
ş.-üŋi (kesmegil) 7b-1
şeftalü: (Ar.) Şeftali
50b-4
ş.-ler 60a-17
şehd: (Ar.) Bal
27b-3, 28a-8
ş. (şekerler) 22a-6
şehen-şāh: (Far.) Şahlar şahı
98a-5
şehr: (Far.) Şehir
16a-17, 16b-1, 18b-10, 31b-5, 55a-2, 65b-5, 93b-2, 93b-7
ş. (ehli) 16a-8
ş. (ḳavmi) 20a-15, 20b-12
ş.-de 18b-3, 18b-4, 64a-9, 65b-17
ş.-den (ol ş.) 16a-15
ş.-e 16a-15, 17b-16, 18b-2, 20a-12, 20a-13, 52b-13, 73b-11, 91a-4
ş.-i (mıṣra) 18b-18, 79b-9
ş.-i 25a-15, 78b-10
ş.-imüzüŋ 10a-9
ş.-in (mıṣr ş.) 45b-16, 54b-15, 55b-6, 65b-2, 79a-2
ş.-inden (mıṣr ş.) 56b-10, 64b-8
ş.-ine (mıṣr ş.) 29b-2, 45b-17, 61a-16, 61a-9, 65b-4
ş.-ine (mıṣruŋ ş.)20b-16
ş.-ine 17b-15
ş.-ini23b-14
ş.-inüŋ (mıṣr ş.) 37a-1
ş.-iŋ 55a-4
ş.-üŋ 16a-16, 24a-9, 78b-12
şehr-yār: (Far.) Hükümdar
83b-1, 85b-10, 87a-3, 87a-7, 87b-7, 88a-5, 88b-13, 90a-12, 91b-7, 93b-15, 94b-13, 95a-7, 96a-11, 96b-5, 96b-8, 96b-16, 98b-15
şeh-süvār: (Far.) Usta binici
87a-17
şeker: (Far.) Şeker
ş. (kān-ı ş.) 1b-1
21a-6, 22a-13, 22a-9, 28a-8, 29a-11, 38a-12, 62b-5, 73a-2, 73a-3
ş.-den 27b-3, 28a-9, 29a-8, 64b-4
ş.-e 29a-11
ş.-i 29a-10
ş.-inüŋ 29a-10
şekeristān: (Far.) Şeker kamışı yetiştirilen yer
ş.-a 50b-5
şekerlü: Şekerli
41b-13, 43a-5
şekker: (Far.) Şeker
ş.-den29a-9
ş.-ler 29a-9
şekū: (Ar.) Şikayet
99b-15
şemʿ: (Ar.) Mum

33a-5
şemʿdān: (Ar.+Far.) Şamdan, mumluk
ş.-lar 26a-8
şemʿūn: (Ar.) Hz. Yakup'un oğullarından en büyüğü
5a-17, 61a-12, 62a-3, 62b-2, 79a-3, 93a-14, 93a-6
ş. (idi) 1a-11
ş.-a 93a-10
ş.-ı 79a-2
ş.-la 78b-9
şems: (Ar.) Güneş
87b-4
ş.-le (ḳamer) 1b-16
şer: (Ar.) Kötülük, fenalık
1a-5, 2b-6, 84a-11
şerbetdār: (Ar.) Şerbetçi
46b-7, 46b-12, 47a-4, 47a-11, 47a-15, 51b-8, 51b-11, 51b-17, 51b-18, 52a-10, 52a-3, 52a-4, 52b-14, 52b-16, 52b-17, 52b-2, 53a-5, 53a-13, 53a-14, 53a-16, 55a-11
ş.-a 47a-2,47b-4
ş.-ı 51b-6
ş.-ıydı45b-1
şerbet: (Ar.) Şerbet
ş.-den89b-12
ş.-i 62b-5
ş.-ler 89b-12
ş.-leri 73a-2
ş.-lerin73a-3
şeref: (Ar.) Şeref, büyüklük
68a-9
ş. vėr-
-miş) 68a-9
şerḥ: (Ar.) Şerh, açma, açıklama
ş. ėt(d)-
-elüm 22a-7
ş. eyle-
-di 3b-9, 25a-2, 63a-1, 66a-10, 90b-4
-gil 1a-1
-ŋ 64b-10
-yelüm 50b-10
-yem 49a-16, 75a-6
ş.-i (taḳrīr) 29a-6
ş.-ini 27b-9
şerīf: (Ar.) Şerefli
66b-10, 70a-4
şerm-sār: (Far.) Utangaç
ş. ol-
-mışlar 82a-16
- up 41a-3
şeş-: Çözmek
ş.-diler15b-15, 45a-1, 65a-13
ş.-üben 47b-4
şeşil-: Çözüşmek
ş.-ilür68b-15
şevket: (Ar.) Büyüklük, heybet
ş.-i 87b-15
ş.-ile 81a-12, 86b-10, 92a-9, 98a-7
şevḳ: (Ar.) Şevk, keyif
ş.-le 85a-18, 89a-10, 94b-7
şeytān: (Ar.) Şeytan
ş.-dur51b-1
ş. eyl-
-edi 41b-1
ş. ol-
-a 43a-18
ş.-ı 2b-3, 46a-6

şikār: (Far.) Av
ş.-ım 26b-12
şimden gėrü: Bundan sonra, bundan böyle krş. bk. **şimdiden gėrü**
10a-3, 31a-3, 73a-11
şimdi: Şimdi, bu zaman
5a-12, 6a-17, 14a-12, 26a-3, 32a-8, 35b-12, 38b-10, 53b-9, 59a-4, 61b-10, 63b-2, 63b-3, 64b-3, 67a-6, 81b-4, 81b-6, 84a-4, 86a-3, 89a-2, 91a-15, 91a-8, 95b-6, 96a-17
ş.-dür 77b-4
şimdiden gėrü: Bundan böyle krş. bk. **şimden gėrü**
35a-11, 59b-12
şiʿr: (Ar.) Şiir
ş. eyle-
-di 23a-6
şīr: (Far.) Arslan
81a-13, 83a-7, 83a-13, 83b-5, 83b-12, 83b-13, 87b-9, 88b-2, 96a-13, 96a-5, 96a-8, 98a-15, 99a-9, 99b-7
ş. (ş.-i ner) 1a-9, 84a-16, 89b-5, 90a-13, 92b-7, 93b-17
şīrīn: (Far.) Şirin, tatlı
27b-3, 62b-17, 70a-12
şitā: (Ar.) Kış
ş.-yı 57b-11
şīven: (Far.) Matem, yas
ş. ėt(d)-
-üp 40a-13
şol: Şu
21b-5, 37b-12, 38a-12, 38b-8, 38b-9, 39b-6, 41a-15, 47b-8, 61b-8, 62b-3, 70a-6, 71b-11
ş. (dem) 7a-5, 17a-14, 32a-5, 45a-9, 48a-13, 51a-3, 57a-1, 80a-17, 95b-16
ş. (güni) 11b-4
ş. (ḳadar) 25a-5, 30a-7, 40b-1, 42b-6, 49a-19, 49a-3, 53b-15, 61b-15, 70a-10, 71a-4, 71a-8, 85a-11
ş. (sāʿat) 7a-3, 9a-7, 20a-2, 22b-4, 29b-8, 57a-13, 65b-18, 71a-4, 73b-2, 75b-16
şor: Acılı, kırgın
ş. eyle-
-düŋ 40b-4
şöhret: (Ar.) Şöhret, ün
25b-1, 92b-7
ş.-ile98a-7
şöyle: Şöyle
17a-7, 21a-8, 21a-9, 22a-9, 37a-7, 37b-6, 40a-8, 42b-2, 43a-4, 43a-7, 48a-16, 71a-8, 72b-13, 75a-15
ş. (durur) 5a-11
şu: Şu
9b-1, 26b-9, 40a-15
ş.-na (dek) 6b-9
şuġl: (Ar.) İş, uğraş
ş. et-
-di 90b-11
ş.-umuz 91a-15
şuʿle: (Ar.) Alev
ş.-si 85b-6
şükr: (Ar.) Şükür
7a-15, 19b-16, 47a-14, 60b-13, 62b-15, 71a-10, 72a-8, 77b-15, 89b-16
ş. ėt(d)-
-enlere 7a-15
-üben 59b-1, 90a-2, 90a-5

-üp 12a-3, 91a-11
-di 94b-3
ş. eyle-
-di 31b-5, 82b-12, 86a-1, 89b-14, 89b-17
-diler 82b-8
-gil 20a-5
şükrān: (Ar.) Teşekkür etme
ş.-a (ṭurayım) 50a-15
şükrāne: (Ar.) Şükran alameti
ş.-ye16b-13

T

tā: (Far.) dek, değin, kadar, beri
22a-5, 23a-15, 32a-2, 38a-2, 38a-6, 45b-12, 50a-2, 53b-9, 58a-10, 58a-11, 68a-14, 74b-5, 79b-1, 79b-6, 82b-5, 84b-2, 89a-5, 91b-12, 92b-13, 92b-2, 92b-3, 95a-2, 96a-5, 97a-5, 98b-7, 100a-4
t. (ki) 17b-17, 18a-9, 22a-1, 38a-17, 43b-18, 48b-11, 49b-2, 53a-4, 57b-7, 58a-11, 64a-12, 64a-3, 66a-11, 66b-4, 72a-7, 82a-3, 83b-7, 91b-2, 91b-4, 91b-6, 93b-4, 95b-8, 99b-15
t. (kim) 16a-5, 17a-5, 23a-17, 38b-9, 65a-2, 68b-6, 83a-15
t. (şuna dek) 6b-9
taʿaccüb: (Ar.) Şaşırmak, şaşakalma
89b-4
t. eyle-
-di 64a-7,89a-4
ṭaʿām: (Ar.) Yemek, aş
75a-8,91b-10, 91b-12, 91b-15, 91b-3
ṭ. eyle-
-yen 71b-14
ṭ. (yėmez) 22b-11
tāʿat: (Ar.) İbadet
t. ḳıl-
-am 6b-15
-madıŋuz 4b-11
-ur 8a-6
ṭ. ėt(d)-
-er 22a-5
-üben 44a-9
ṭ.-a 7b-7, 90b-11
ṭ.-i 4b-13, 35b-2
tāb: (Far.) Hararet, ısı
15a-14
ṭabaḳ: (Ar.) Tabak
ṭ.-lar 54a-6
tābiʿ: (Ar.) Birinin emri altında bulunan
99b-1
ṭabīb: (Ar.) Doktor
34b-10
taʿbīr: (Ar.) Anlatma, rüya yorma
51b-16
t. ėt(d)-
-elüm 51a-11
-erim 46b-11
-esin 45a-14, 52a-9
t. eyle-
-di 52a-1
-gil 10a-10
-yem 52b-5
-yüben 10a-10
t.-i 2a-13, 46b-16, 51b-1, 51b-3, 52b-14, 87b-12
t.-in (dişüŋ t.) 3a-17

t.-in 46b-9, 51b-19, 52a-3, 52a-4, 52a-8, 52b-17
t.-ine87b-13
t.-ini 10b-4, 46b-10, 51b-2
taʿbīrci: (Ar.) Rüya yorunlayıcısı
10a-7
tābūt: (Ar.) Tabut
t.-a 98b-12, 98b-14
t.-ı 97a-8, 97a-9, 98b-16
tāc: (Ar.) Hükümdarların başlarına giydikleri cevahirli başlık, taç
79a-6, 79b-3, 90a-14, 95a-4
t. ur-
-ur 32b-16
t.-ı (devleti) 81b-5
t.-ı (saʿādet) 45a-13
t.-ı (zer) 87b-4
t.-ı (ḫüsn-i t.) 47b-14
t.-ı 11a-15
t.-ını 39b-9
t.-ile 97b-3
ṭāḍū: (Far. dādū) Dadı
ṭ.-sı 26a-2
ṭaġ: Dağ krş. bk. **daġ**
ṭ.-a çıḳ-
-uban 12a-10
ṭ.-da 9a-2, 63a-15
ṭ.-dan (inüben) 12a-11
ṭ.-dan (ḳamu ṭ.) 9a-10
ṭ.-dı 22a-14
ṭ.-ı 65b-9
ṭ.-ı (daşı) 16a-14
ṭ.-ı (ṭaşı) 87b-17, 89a-15
ṭ.-ın (köpegine) 5a-2
taġayyür: (Ar.) Değişme, başkalaşma
t. ḳıl-
-mışdı 87b-12
t.-ya 51a-15
ṭaġıl-: Dağılmak krş. bk. **dağıl-**
ṭ.-dılar 9a-1,15a-3
ṭaġla-: Dağlamak, yaralamak
ṭ.-dı (cigerin ṭ.) 49a-18
ṭ.-dı (cigerini) 62a-12
ṭ.-dı50a-9, 64b-2
ṭ.-dılar (yüregimi ṭ.) 14b-10
ṭ.-dılar (yürekler ṭ.) 44b-8
ṭ.-dılar 43a-20, 44b-7
ṭ.-dıŋuz69a-3
ṭ.-mış49a-14
taġyīr: (Ar.) Bozma
t. ol-
-dı 98b-11
taḥammül: (Ar.) Tahammül
t. eyle-
-di 87b-8
taḫıl: (Ar.) Tahıl
56a-2, 63b-17
t.-lar 55b-4
taḥiyyāt: (Ar.)Selamlar, hayırlı dualar
24b-16, 25a-1
t. (durur) 20a-3
t. ėt(d)-
-üben 79b-11
t. eyle-
-di 53a-6
t.-la 90b-3
taḥsīn: (Ar.) Takdir etme, güzel bulma
92a-11
taḫt: (Far.) Taht, hükümdar makamı

24b-15, 36b-1, 53a-1, 54b-7, 74a-8, 85b-10, 87b-16
t. ur-
-dı 91b-7
t.-a bin-
-üp 55b-6
t.-a çıḳ-
-dı 37a-9
t.-a 54b-16, 54b-7, 55a-5, 91a-4
t.-dan 79b-17
t.-ı (ḳavuḳ) 87a-13
t.-ı 53b-18, 74a-6, 97b-3
t.-ıma 54b-15
t.-ına (mışr t.) 54b-14, 56a-16
t.-ından 60a-10
t.-ını 68a-6
t.-ıŋ 40a-6, 66a-11, 79b-3
t.-ma (bine) 40a-16

taḫta: (Far. taḫte) Tahta
t.-ya 51a-15

ṭaḳ : Güç, zor, müşkil
ṭ. ol-
-dı 26b-16

ṭaḳ-: Takmak, asmak, geçirmek krş. bk. **daḳ-**
ṭ.-ar 58b-10
ṭ.-dılar (ip ṭ.) 6b-11
ṭ.-ına46b-1
ṭ.-up (ipi ṭ.) 6b-11

ṭāḳat: (Ar.) Güç, kuvvet
ṭ.-im 26b-16

taḳdīr: (Ar.) Beğenme, takdir
t. ėt-
-miş 99a-3
t.-ini 46a-4

taḳrīr: (Ar.) Sağlamlaştırmak, doğrulamak
52b-5
t. ėt(d)-
-er 29b-1
t.eyle-
-di 81a-1
t. ḳıl-
-am 27b-9
t. (şerḥ-i t.) 29a-6

ṭal-: Dalmak krş. bk. **dal-**
ṭ.-alum 2b-12
ṭ.-dılar76a-8

talʿat: (Ar.) Yüz, çehre
t.-ından 90a-17
t.-i 90a-7

ṭaleb: (Ar.) Talep, istek
96b-7
ṭ. ėt(d)-
-erlerdi 1b-12
-ġıl 23a-1
ṭ. eyle-
-r 84a-12
ṭ. ḳıl-
-alum 12b-14
ṭ. ḳıl-
-ana 84a-13
-dı 49b-8, 84a-14
-dım 51b-19
-ġıl 11b-9
-sun 59b-8
-uŋ 77a-15

ṭālib: (Ar.) Talip, istekli
ṭ. ol-
-dı 84b-2

tām: (Ar.tāmm) Bütün, eksiksiz

t. eyle-
-yelüm 28a-10
ṭam‘: (Ar.) Doymazlık, açgözlülük
ṭ. et-
-mege 73b-12
ṭam-: Damlamak
ṭ.-maya (şular ṭ.) 55b-10
tamām: (Ar.) Tamam, tam; bitirme
3a-6, 5a-5, 9b-8, 13b-5, 22a-2, 82a-1, 82a-3, 82b-12, 85b-16, 86a-2, 86b-16, 87a-14, 89b-13, 90a-1, 90b-12, 91a-2, 91b-3, 92a-7, 93b-10, 93b-12, 94a-11 94a-13, 94a-17, 94b-2, 95b-3, 95b-9, 97a-12, 97a-7, 98b-9, 99a-15, 99a-16
t. (bedr-i t.) 45a-10
t. et-
-düŋ 6a-4
t. eyle-
-yelüm 55b-2, 72a-17
t. işle-
-yelüm 3a-7
t. ḳıl-
-dı 7a-13, 44a-5, 51a-3, 95a-1
t. ol-
-dı 3a-6, 7a-19, 11a-3, 25b-1, 37a-5, 45a-16, 75a-17, 99a-10
-madın 7b-17
-mışdur 4a-17, 82a-2
-sa 22a-7
t.-ı 98a-12, 98a-8
tamāmen: 8Ar.) Tamamen, büsbütün
15b-11, 76a-11
ṭamar: Damar
ṭ. (içinde) 4a-8
ṭ.-ı (‘aşḳ ṭ.) 34b-12
ṭ.-larıŋa 41b-1
ṭamu: Cehennem
70b-2, 92a-3
ṭ. (yeddi ṭ.) 21b-11
ṭ.-na81b-10
ṭ.-nuŋ18b-13
ṭ.-sı39a-8
ṭ.-ya ḳoy-
-up 60b-13
ṭamu odı: Cehennem ateşi
43a-19
ṭ.-na 48a-11
ṭ.-nda 38b-4
ṭ.-ndan 47a-16
ṭaŋ: Şaşma, hayret etme
ṭ. ėt-
-derse 43a-18
ṭ.-a ḳal-
-sun 5a-14
-ur 62b-11, 82a-5
ṭaŋ: Tan vakti krş. bk. **daŋ**
ṭ.-a (uran) 8b-14
ṭ.-la 27b-14
ṭan-: Danışmak
ṭ.-ayım17a-5
ṭanıḳlıḳ: Şahitlik krş. bk. **ṭanuḳlıḳ**
ṭ. vėr-
-en 47b-17
ṭaŋla-: Şaşırmak, merak etmek
ṭ.-dı 8b-6, 57b-3
ṭ.-dılar61b-16, 80b-7
taŋrı: Tanrı, Allah
2a-10, 2a-15, 9b-14, 10a-11, 11a-12, 11a-15, 16a-11, 17a-10, 17b-8, 20a-

10, 21b-4, 22b-1, 27b-4, 27b-6, 31b-17, 32a-1, 32a-5, 33b-5, 33b-6, 36a-3, 39a-12, 45a-17, 47a-18, 47b-5, 50b-2, 52a-17, 53b-5, 54a-15, 54b-16, 58b-6, 58b-7, 59a-5, 60b-7, 61a-13, 64b-7, 65a-10, 67b-14, 68a-1, 70a-1, 76a-7, 76a-8, 76b-9, 78a-3, 79b-15, 85a-10, 85a-3, 85a-4
t. (buyruġında) 4a-15
t. (buyuruġıdur) 11a-13
t. (durur) 7a-9
t. (ėdünüben) 58b-4
t. (kişisidür) 15b-17
t. (sözini) 6a-16
t.-dan 4a-14, 8b-7, 9a-5, 14a-7, 18a-9, 39a-12, 39a-8, 41a-14, 52b-18, 72a-14, 97b-7
t.-lara 17a-5
t.-larım 17a-4
t.-m 84b-10
t.-ma 17a-2
t.-muz 18a-3, 39a-15, 39a-16, 40b-10
t.-nuŋ 2a-2, 33a-17, 39a-14, 54b-11, 57b-9, 61b-16, 72a-10
t.-ŋa 33b-9
t.-sına 2a-7, 37b-6, 41b-2
t.-sından 56b-4
t.-ya 6b-13, 12a-3, 18a-10, 27a-2, 65a-10
t.-yı birle-
-diler 47a-17
t.-yı 21b-13

taŋrılıḳ(ġ): Tanrılık
t.-a 58b-6

ṭanuḳlıḳ: Şahitlik krş. bk. **ṭanıḳlıḳ**
ṭ. eyle-
-ye 40b-8

ṭap-: Tapmak
21b-15
ṭ.-andan 58b-3
ṭ.-ar (idi) 22b-1
ṭ.-ar 21b-4
ṭ.-aram58b-2, 58b-4
ṭ.-ardı58a-18
ṭ.-aridi 53b-2
ṭ.-arise33b-5
ṭ.-arlar17a-11
ṭ.-arsa17a-12
ṭ.-arsız 64b-9
ṭ.-duġı 58b-9
ṭ.-durdım (size ṭ.) 5a-5
ṭ.-durur (puta ṭ.) 35b-3
ṭ.-uŋ 17a-13

ṭapşur-: Emanet etmek, teslim etmek krş. bk. **ṭapuşdur-**
ṭ.-dı 5a-9

ṭapu: Hizmet; ibadet; makam, huzur
3a-16, 50a-7, 52a-12, 73a-10
ṭ. eyle-
-ŋ 15b-18
ṭ. ḳıl-
-uban 18b-7
-urlar 53b-1
ṭ. ur-
-mışdı 49b-17
ṭ.-sına 2a-8
ṭ.-sında 70b-13

ṭapuşdur-: Emanet etmek, teslim etmek krş. bk. **ṭapşur-**
ṭ.-dı 95b-9

ṭaraf: (Ar.) Taraf
ṭ.-dan 88a-3
ṭarḥ: (Ar.) Bırakmak; bölmek
90b-16
ṭ. ėt(d)-
-elüm 50b-10
tarḫana: (Far.) Tarhana
57b-12
tārīḫ: (Ar.) Tarih
94a-16
tart-: Tartmak, çekmek, alıkoymak
ṭ.-arım 53a-12
ṭ.-uban 34a-11
ṭās: (Ar.) Tas
80b-9, 81a-1, 81a-2, 81a-7, 81a-11
ṭ.-a 80b-13, 80b-14
ṭ.-ı (ṭımışkī) 80b-4, 80b-6
ṭ.-ı 81a-2, 81a-4, 81a-7
ṭ.-ıŋ 80b-7, 80b-8, 80b-10
tʿas: (Ar.) Yok olma, kaybolma
32b-15
taṣadduḳ: (Ar.) Sadaka olarak verme
86b-17
t. eyle-
-di 31b-5
ṭaş: Taş krş. bk. **daş**
68a-3, 93a-15, 93a-12
ṭ.-a 92b-14
ṭ.-dan 65b-9
ṭ.-ı 87b-17, 89a-15, 92b-7, 92b-16, 93a-6
t.-ını 92b-15
ṭ.-ıyla 46a-6
ṭ.-lar 73b-10
ṭ.-lara 93a-5
ṭ.-ları 21b-7, 93a-16, 93a-7, 93a-9, 93a-10
t.-ların66a-16
ṭ.-uŋ (üstünde) 7a-7
ṭaş-: Taşmak krş. bk. **daş-**
ṭ.-ar 69b-4
ṭaşla-: Taşlamak
ṭ.-ya 46a-6
ṭaşra: Dışarı, dışarıya
40a-8, 40a-9, 86b-12, 92b-1, 96a-12
ṭatlu: Tatlı
29a-8, 66b-10, 66b-12, 96a-17, 98a-16
ṭ. (cānı) 28b-11, 33b-16
ṭ.(cānım) 8b-16, 35b-6
ṭ. (cānımuz)16b-6
ṭ. (cānlarım) 4a-7
ṭ. (sözin) 25b-11
ṭ.-sı 28a-9
ṭatluraḳ: Daha tatlı
28a-9
ṭatsuz: Tatsız
ṭ. ol-
-ur 29a-11
ṭavāf: (Ar.) Etrafını dolaşma
ṭ. et-
-di 97b-8
ṭavul: Davul
25b-5
ṭavus: (Ar.) Tavus kuşu
36a-14
ṭ.-dur 37a-8
ṭay: Genç at
ṭ. ol-
-a 36a-5

ṭāyā: (Far. dāye) Dadı, daye krş. bk. **ṭayā**
25b-16, 35a-2, 35b-7, 35b-8, 35b-13, 36b-7
ṭ.-lar 25b-15, 26a-14, 37a-12
ṭ.-ları 26b-1
ṭ.-larım 28b-11
ṭ.-m 35b-10
ṭ.-nuŋ 75a-2
ṭ.-sı 26a-12, 35a-1, 35a-16
ṭ.-sına 26a-14
ṭ.-sınuŋ 26a-5, 36b-7
ṭayā: (Far. dāye) Dadı, daye krş. bk. **ṭāyā**
25b-17, 35b-11, 74b-10, 75a-1, 74b-11, 74b-14, 74b-9, 75a-4, 75a-5
ṭ.-sı 74b-6, 75a-9
ṭ.-sına 86a-17
ṭayr: (Ar.) Kuş
ṭ.-e 33a-12
tāz: (Far.) Koşma, koşu
9b-8
ṭāzī: (Far.) Arap
ṭ. (atı) 56b-13
taʿziye: (Ar.) Başsağlığı dileme
97a-12
teʿālā: (Ar.) "Yüksek olsun" manasına gelen bir söz olup Allah adıyla birlikte kullanılır
82a-9
t. (ḥaḳ t.) 16b-7
t.-nuŋ 88a-15
tebāh: (Far.) Tebah, yıkılmış, bozuk
98b-5
t. ol-
-ur 41b-6
tebār: (Ar.) Yok olma, bitme
94a-8
tecellī: (Ar.) Tecelli, kader
98a-1
techīz: (Ar.) Techiz, donatma
t.-ini 94a-12
tecnīs: (Ar.) Cinas yapma, iki manalı söz söyleme
t. (tevżiʿ-i t.) 28a-10
tedbīr: (Ar.) Tedbir
t. ėt(d)-
-erem
35b-6, 44b-12, 72b-2
-esin 35b-10
t. eyle-
-dük 24a-17
-düŋ 36b-8
-gil 24a-12
t. ol-
-ur 35b-11
t.-i (rāy) 3a-12
t.-im72b-2
t.-ine93a-12
t.-ini 46a-4, 75b-11
tefaḥḥuṣ: (Ar.) İnceden inceye araştırma
t. eyle-
-di 34b-11
tefekkür: (Ar.) Düşünme, tefekkür
t. eyle-
-di 34b-11
teferrüc: (Ar.) Gezinti, gezintiye çıkıp gam dağıtma
t. ėt(d)-
-erüz 4a-1
t. eyle-
-gil 93a-8

t. ḳıl-
-a 92b-13
t.-e (giderüz) 3b-13
t.-i (ol t.) 3b-13
tefsīr: (Ar.) Yorum
t. eyle-
-yem 52b-5
t.-i (rivāyet) 1a-3
t.-i 1a-3
tekebbürlik: (Ar.+T) Kibirlilik
t.-den 18b-17
tekke: (Far. tekye) Tekke, dergah
t.-ye 61b-13
teklīf: (Ar.) Teklif, istek
t. eyle-
-di 81a-16
tekrār: (Ar.) Tekrar
20b-4
tekür: (Ar.) Tekfur, Bizans'ta vali düzeyinde olan yöneticilerle Anadolu ve Rumeli'deki Hristiyan beylerine verilen ad
45b-3, 45b-4, 45b-5, 45b-11, 46a-2, 46a-3
tekye: (Far.) Bir yere dayanma, yaslanma; yatak
t.- ler 68b-10
telḳīn: (Ar.) Telkin
t. vėr-
-ür 21b-18
temāşa: (Far.) Seyretme, gezinti
t. ėt(d)-
-eler 91b-3
-esiz 5a-7
t. ḳıl-
92b-4
-dılar 93a-15
temekkün: (Ar.) Yerleşme
t. eyle-
-di 88b-6
temennā: (Ar.) Dilek, istek
t.-m 100a-7
temennī: (Ar.) Temenni, istek
t. ėt(d)-
-eyüm 59b-12
temerrüd: (Ar.) Dikbaşlılık, direnme
t.-den 87b-11
temiz: (Ar. temyīz) Temiz, pak
48a-1
ten: (Far.) Vücud, beden
55b-1
t.-i 33b-17, 44b-6, 60a-7
t.-im 38b-12, 38b-13
t.-inden 58a-6, 72a-12
t.-ine 21b-8
t.-ini 38b-15
t.-iŋ 19a-2
t.-iŋi 55b-1
t.-leri78a-3
ten-dürüst: (Far.) Derli toplu, titiz
t. ol-
50b-2
-a 51a-2
teng: (Far.) Dar, küçük
t. ėt(d)-
-er 93b-9
tenhā: (Far.) Tenha, ıssız
92a-17
tennūr: (Ar.) Fırın
t. et-

-mek 46b-15
terāzū: (Far.) Terazi
t. düz-
-eler 30a-2
t. eyle-
-ŋ 30a-3
t.-ya (urur) 30a-7
terbiyyet: (Far.) Terbiye
94a-4
tercümān: (Ar. tercemān) Tercüman
80a-2
tereke: (Ar.) Ölen kimsenin bıraktığı şey
t. ḳıl-
-dı 12a-6
terk: (Ar.) Terk, bırakma
t. ėt(d)-
-e 43a-15
-em 38b-2
-er 33a-6, 53b-18
-eydim 21a-16
-meyem 38a-12
-mezem 39a-1
terle-: Terlemek
t.-yü 74b-10
tersā: (Far.)Hristiyan
t. ḳıl-
-ur 21b-9
t.-laruŋ (işi) 17a-1
tertīb: (Ar.) Tertip, düzen
32b-13, 95a-1, 97a-17
t.-ini 99a-14
t.-le 90a-10
tesbīḥ: (Ar.) Tespih
71a-17
teselli: (Ar.) Teselli
t. eyle-
-yem 95b-8
teshīr: (Ar.) Teshir, etkileme
t. eyle-
-dük 24a-17
teskīn: (Ar.) Yatıştırma, sakinleştirme
t. eyle-
-di 88b-6
teslīm: (Ar.) Teslim
t. et-
-diler 99a-11, 99a-14
t. ol-
-dı 96b-14
t.-i (ismāīl) 6a-2
tesmiye: (Ar.) Ad koyma
t. (vech-i t.) 99b-16
teşviş: (Ar.) Karmakarışık etmeler
8a-2, 26b-5
t. ol-
-ur 2b-11
t.-i 34b-13, 90b-10
t.-in 47a-5
t.-ine 31b-7, 81b-11
tevāżuʿ: (Ar.) Alçak gönüllülük gösterme
88a-9
t. eyle-
-ye 82b-13
tevbe: (Ar.) Tövbe
t. ḳıl-
15b-8
-sun 15b-4
t.-sin 48a-15
tevcīh: (Ar.) Mana verme
t.-i 99b-3
tevekkel: (Ar.) İşi oluruna bırakan

9b-10

tevekkül: (Ar.) İşi Allah'a bırakıp kadere razı olma

t. ḳıl-

-am 9b-10

tevḥīd: Tevhid, Allah'ın birliğine inanma

t.- i 90b-4

teʾvīl: (Ar.) Söze ayrı mana vermeye kalkışma

t. eyle-

-diŋ 90a-4

tevżiʿ: (Ar.) Dağıtma, paylaştırma

t.-i (tecnīs) 28a-10

ṭıfl: (Ar.) Küçük çocuk

ṭ. (idi) 83a-9

ṭ. (iken) 83a-9

ṭımışḳī: (Ar.) Şam'da yapılmış

ṭ. (ṭāsı) 80b-4, 80b-6

tīz: (Far.) Tez, çabuk

10a-13, 12b-1, 12b-15, 13b-11, 17b-13, 26a-15, 26a-16, 31b-14, 56b-18, 72b-4, 75b-14, 81a-2, 81a-12, 83b-9, 88a-16, 94b-10, 97a-4

tezcek: Acele, çabucak

49b-19, 61a-4, 66a-3

tīmār: (Far. timār) Tımar, bakım

t. ḳıl-

-am 35a-8

t. ėt(d)-

-er 44b-5

-yüŋ 22b-8

tīmārla-: (Far.+T.) Tımarlamak, bakım yapmak

t. dı34a-8

toprak(ġ): Toprak

18b-14

ṭ. ol-

-a 38b-17

t.-a 18a-13, 48a-6, 70b-6, 78b-1, 97a-17

t.-da (ḳara t.) 17a-13, 21b-6

ṭ.-da (killi ṭ.) 38b-16

ṭ.-da 20a-10

toz: Toz

t.-dan 87b-17

t.-ı 57a-5, 58a-11

tök-: Dökmek krş. bk. **dök-**

t.-meŋüz 82a-18

tökül-: Dökülmek krş. bk. **dökül-**

t.-miş 38b-12

t.-ür (ḳanı t.) 33a-9

tövbe: (Ar. tevbe) Tövbe

57b-4

t. ėt(d)-

-enlerde 48a-8

-esin 41a-6

-üp 44a-14, 41a-16, 44a-14

t. ḳıl-

43b-16

-dım 48a-8

-up 82a-14

t.-sin (ėtse) 41a-5

turunc: (Far.) Turunç,

42a-16, 42b-9, 42b-15,

t.-ı 42b-11, 42b-12, 42b-2

t.-ile 42b-1

türkī: (T.+Far.) Türkçe yazılmış

t. (dilince)1a-2

tüttür-: Tüttürmek

t.-eler 36a-11, 36a-12

tüvān: (Far.) Güç, takat
98a-10
ṭın-: Nefes almak
ṭ.-madı (ölü gibi ṭ.) 8a-12
ṭoġ- : Doğmak krş. bk. **doġ-**
ṭ.-a 99a-6
ṭ.-dı (güneş ṭ.) 8a-17, 15a-13, 15a-16
ṭ.-dı 50b-3, 82a-4, 94a-16, 96a-7
ṭ.-duġı (yere) 10a-16
ṭ.-duġımuz 66a-13
ṭ.-madı (andan ṭ.) 10b-15
ṭ.-mayaydım14b-9
ṭ.-mış2 9b-9
ṭoġancı: Doğan kuşu ile ilgilenen
38a-17
ṭoġra-: Doğramak
ṭ.-dılar 42b-15, 42b-18, 60b-12
ṭoġrı: Doğru, düz krş. bk. **doġrı**
18b-18, 39a-16, 44a-14, 47b-18, 66b-4, 77a-13, 90a-5, 93a-11, 97b-11, 97b-12
ṭ. ol-
-an 39a-17
ṭ.(yola) 41a-16
ṭ.-dur 29a-16
ṭ.-sın 82a-7
ṭoġruluḳ(ġ): Doğruluk, adalet
ṭ.-un 40b-5
ṭ. ėt(d)-
-üŋ 12b-16
ṭokın-: Dokunmak
ṭ.- ur 60a-5
ṭol-: Dolmak krş. bk. **dol-**
ṭ.-a 10b-6, 10b-8, 29a-9, 36a-16, 52b-13
ṭ.-ar 10b-1, 26a-1, 80b-7
ṭ.-aydı 11b-6
ṭ.-dı 5a-18, 15a-15, 15b-1, 86b-10, 88a-12, 90b-9
ṭ.-ısar77a-16
ṭ.-mış 31b-14
ṭ.-mış (durur) 24a-9
ṭ.-mışdı (yedi iklime ṭ.) 2a-1
ṭ.-mışıdı 1b-17
ṭoldur-: Doldurmak
ṭ.-am 24a-5
ṭ.-ayum 13a-11
ṭ.-dı 63b-9
ṭ.-ur 19b-9, 40a-5, 73a-12
ṭ.-urum (etegime ṭ.) 10b-2
ṭolu: Dolu krş. bk. **dolu**
7b-5, 15a-18, 17b-8, 18b-3, 26a-6, 31b-15, 36a-16, 57b-13, 78a-10, 89b-12
ṭ. (imiş) 43b-11
ṭon: Elbise, giyecek
24b-13, 43b-12, 45a-3
ṭ.-dan 77b-6
ṭ.-ı 18b-12, 20a-10, 20a-9, 32b-10, 70a-10, 32b-13
ṭ.-ımuz 8b-2,62a-8
ṭ.-ın 19a-5, 77b-6
ṭ.-ına70a-10
ṭ.-ıŋ 66a-3
ṭ.-lar eyle-
-di 57b-5
ṭ.-lar 12a-7, 34a-16, 37a-8, 57a-8, 58b-17
ṭ.-ları 20a-7, 32b-16, 42b-8, 32b-15, 33a-1, 43b-13, 60b-11

ṭ.-ların 7a-6, 20a-1, 43b-10,
ṭ.-larına57b-7
ṭ.-larını 44a-6
ṭ.-larile16a-2
ṭ.-u59a-13
ṭ.-unı 7a-6
ṭonan-: Donanmak
ṭ.-mış 50b-3
ṭ.-ur 24b-13
ṭonat-: Donatmak
ṭ.-dılar 25a-14
ṭoŋuz: Domuz
ṭ. güddür-
-ür 35b-3
ṭop: Top; birçok şeyin hepsi
41b-3, 77b-3
ṭ.-ları28a-15
ṭoptolu: Dopdolu, çok dolu
4a-3, 31b-11, 36b-4
ṭoy-: Doymak krş. bk. **doy-**
ṭ.-a 57b-17
ṭ.-dı 61b-15
ṭ.-ınca 70a-13
ṭ.-mazdı 20b-5
ṭoyla-: Toylamak, ziyafet vermek
ṭ.-dı 17b-5, 31b-5, 57b-5, 64b-13, 82b-16
ṭ.-dılar 62b-6
ṭ.-dım76a-10
ṭ.-ya39a-15, 56b-11
ṭ.-yayum38a-4
ṭoz : Toz
ṭ. (ṭopraḳ) 19a-3
ṭ. ol-
-a 38b-17
ṭ.-ıyla 89a-16
ṭūdī: (Far. ṭūṭī) Papağan krş. bk. **ṭūdu, ṭūṭu**
3b-4
ṭūdu: (Far. ṭūṭī) Papağan krş. bk. **ṭūdī, ṭūṭu**
ṭ. ol-
-up 23a-6
ṭūṭu: (Far. ṭūṭī) Papağan krş. bk. **ṭūṭu, ṭūḏī**
ṭ. ol-
-up 50b-5
ṭūġ: (Far.) Tuğ
87a-12, 87a-13, 87b-5, 88a-7, 89a-15, 89a-17, 89b-2
ṭūl: (Ar.) Uzunluk
ṭ.-ı (ʿarż) 99a-13
ṭulūʿ : Ar.) Doğma, doğuş
ṭ. eyle-
-yelüm 50b-9
ṭulun-: Gözden kaybolmak
ṭ.-dı 20a-6
ṭur-: Durmak, kalkmak
ṭ. gel-
-ür 31b-15
ṭ.-a (baḳa ṭ.) 36b-3, 36a-13
ṭ.-a (yazu ṭ.) 36b-4
ṭ.-alar (ḳaravaş ṭ.) 36a-9
ṭ.-alum 75b-9
ṭ.-am76b-9
ṭ.-asın 32b-5, 36b-1, 61b-8, 72b-1, 72b-6
ṭ.-asız45b-14
ṭ.-ayım (şükrāna ṭ.) 50a-15
ṭ.-dı (baḳuban ṭ.) 9a-4
ṭ.-dı (öri ṭ.) 70b-7, 77b-12, 83b-11, 85b-3
ṭ.-dı (secdeden ṭ.) 82b-2

ṭ.-dı 27b-1, 76a-14, 77a-7, 79b-7, 81b-1, 85b-9, 87b-16
ṭ.-dılar 9a-3, 28b-16, 42b-8, 44a-3, 54a-9, 61b-2, 63b-14, 65b-10, 72b-16, 75b-15, 79b-11, 87a-4,90b-13, 92b-4
ṭ.-madı 66a-5, 78b-14
ṭ.-madılar 79b-8, 58a-16
ṭ.-maŋ (ḳarşuma ṭ.) 29a-1
ṭ.-mayasız65b-3
ṭ.-mışam46b-8
ṭ.-mışdı (namāza ṭ.) 49b-17
ṭ.-uban 27a-11,34b-17, 79a-3
ṭ.-uŋ 12b-1, 45b-12
ṭ.-up 8a-6, 27b-7
ṭ.-ur (gelür) 29b-4
ṭ.-ur (idi) 58a-7
ṭ.-ur (ḳarşu ṭ.) 41a-2, 42b-16
ṭ.-ur (öri ṭ.) 33b-12, 40a-12, 46b-7,49b-6,72b-8
ṭ.-ur 6b-8, 11a-10, 11a-16, 22b-11, 24b-12, 29b-6, 34a-13, 34a-17, 34b-6, 37a-9, 39b-13, 43b-9, 49b-10, 50b-17, 51b-6, 55a-11, 57a-3, 58a-17, 58b-12, 58b-14, 58b-15, 60a-4, 67b-9, 71a-6, 72b-7, 75a-2, 77b-9
ṭ.-uriken (öri ṭ.) 81b-2
ṭ.-urlar 29b-5
ṭ.-ursuŋuz 73a-16
ṭ.-urum19a-13
ṭ.-ı (gelür) 23a-4, 54a-10

ṭut-: Tutmak krş. bk. **dut-**
7a-4, 32a-8, 43b-4, 44b-17, 51b-12, 53a-16, 68a-16
ṭ.-a 43b-18, 46a-8, 50a-17, 88a-13
ṭ.-alum45b-13
ṭ.-am 17a-3, 38a-17, 72b-6
ṭ.-ar 7a-5, 28a-2, 36a-10, 40a-9, 58b-11, 64a-5, 75a-18, 93a-11, 93a-16, 93a-17
ṭ.-aram 35b-9
ṭ.-ariken 60b-1
ṭ.-arsıŋuz 73b-6
ṭ.-arsız 36a-15
ṭ.-aruz 5a-1
ṭ.-asın 79a-11, 48b-2, 68a-12
ṭ.-ayum 24b-7, 48b-1
ṭ.-dı 25a-7, 30b-17, 61b-17, 64a-10, 64b-11, 65b-15, 83a-1, 85a-15, 87b-17, 94a-17, 99b-7
ṭ.-dılar 9a-2, 14b-1, 15a-4, 25b-13, 25a-16, 28b-8, 31a-13, 37a-4, 54a-7, 79b-8, 85a-11, 99a-11
ṭ.-ġıl 2b-1, 83b-7
ṭ.-madı 31a-17, 62a-12
ṭ.-maduġuŋuz 4b-10
ṭ.-maŋ 28b-11, 41a-17
ṭ.-masa (emrini ṭ.) 46a-7
ṭ.-maz (idi) 34b-4
ṭ.-maz (iseŋ) 2b-1
ṭ.-maz (ögüt ṭ.)54a-4
ṭ.-mazam39a-1
ṭ.-mışdı 99b-2
ṭ.-mışam48a-12
ṭ.-uban 7b-15, 14b-1, 46b-3, 50b-11, 67b-1,73b-1,76b-12, 76b-17, 80a-11
ṭ.-uŋ (emrin ṭ.) 4b-7
ṭ.-uŋ (ḫāżır ṭ.) 16a-5
ṭ.-up 77b-1
ṭ.-uŋ73a-16

ṭ.-up (ṣaf ṭ.) 93a-4
ṭ.-up (sözin ṭ.) 15b-12
ṭ.-up 31a-11, 67a-17, 84b-9
ṭutul-: Tutulmak
ṭ.-dılar 80a-16
ṭ.-dum (duzaġa ṭ.) 37b-10
ṭuy-: Duymak
ṭ.-a47b-6
ṭ.-ar (idi) 75a-9
ṭ.-ar 46b-3
ṭ.-dılar 20a-15, 26b-4, 67b-8
ṭuz: Tuz
29a-11
ṭ. (etmek) 14a-2, 14a-1
ṭ.-ı 29a-10
ṭ.-ını 25a-3
ṭ.-ıyla 29a-11

U, ʿU

u: (Far.) Ve krş. bk. **ü**
1b-12, 2b-6, 5a-14, 5b-3, 20b-17, 29a-15, 31a-2, 38b-15, 38b-16, 45a-3, 47a-14, 50a-12, 55b-11, 56a-4, 58b-12, 79b-3, 81a-14, 85b-5, 88a-11, 88b-2, 89a-17, 90a-14, 95b-12
uc: Uç, bir şeyin en son noktası krş. bk. **uç**
u.-a36a-12
u.-dan (uca) 36a-12
u.-ı (ṣon u.) 58a-2
u.-ına (seḥer-gāhuŋ u.) 5a-10
u.-ıyla (el u.) 44b-5
u.-ıyla (göz u.) 4a-6
u.-undan 10b-6, 10b-8
ucuz: Ucuz, bol, rahat
10b-7, 14a-4, 29b-14
ucuzlıḳ: Ucuzluk
52b-9 , 55b-8
u. ol-
-ısar 52b-8
u.-da 90b-17
uç-: Uçmak, gitmek, ayrılmak
u.-a (uça) 51a-17,52b-7, 55a-15, 55a-17
u.-a 28b-9
u.-ar 14b-3, 18a-1, 31b-11, 51a-17, 53b-13, 58a-6, 76a-17, 80a-6
u.-asın 32b-3
u.-dı (iner) 7a-2
u.-duġı52b-7
u.-maġa 20a-2, 39a-4
u.-maġıl 38a-17
u.-maḳ (eyledi) 28b-6
u.-uban 51a-18
u.-urmayasın13b-12
uç: Uç, bir şeyin bitim noktası, son krş. bk **uc**
u.-dan (uça) 62a-2, 87a-16
u.-a 62a-2, 87a-16
uçmaḳ: Cennet
35a-5
u. (sekiz u.) 21b-11
u.-da 18b-12,32b-3, 37a-8
ʿūd: (Ar.) Öd ağacından yapılan tütsü
36a-11,69b-14
ʿū.-ı (anber) 36a-12
uġra-: Uğramak; maruz kalmak; niyetlenmek
u.-dılar 42b-18, 60b-12
u.-dım 67a-9, 77b-7

u.-duġın43a-20
u.-duġına 42b-18
u.-sa 65b-14
u.-ya56b-11
u.-yam 57a-7
u.-yasın32b-4
u.-yu 83a-12
uġrı: Hırsız, haydut krş.bk. **uġru**
72b-5, 75a-11, 75a-7, 79a-15
u. (idi) 74a-17
u. (imiş) 73a-17
u. ol-
-a 74b-5
-avuz 73b-11
-dı 74a-14
-maya 73b-7
u.-dur 13a-6
uġrula-: Gizlemek, saklamak
u.-nursa 73b-15
u.-yuban 74a-7, 80a-10
uġrulayın: Gizlice ve sessizce
2b-7, 75a-9
uġrulıḳ(ġ): Hırsızlık
73b-6, 74b-1,79a-14
u.-da 74a-17
u.- ı 79a-13
u. ėt(d)-
-üben 77a-2
u. eyle-
-di 76b-11
uġru: Hırsız krş.bk. **uġrı**
u.-yı 73b-16
uġun-: Uğunmak; yorgun düşmek; kederlenmek; kendinden geçmek
u.-dılar 5a-8,76b-5
u.-duŋ 61b-7
u.-uban 18a-12, 92a-1
uġur: Zaman; sebep, vesile
u.-dan 76b-1,80a-16, 65b-12, 68b-14, 72b-16,74b-16, 76b-11
uḫt: (Ar.) Kızkardeş
70a-11
u.-ı 29b-10
ula-: İnlemek
u.-yup 53b-14, 77b-10
ulı: Ulu, büyük krş. bk. **ulu**
u. (küçi) 52b-10, 52b-13, 73b-5
ulu: Ulu, büyük, yüce krş. bk. **ulı**
9b-3, 10a-4, 10a-5, 10a-8, 10b-8, 12a-13, 14b-2, 16a-16, 16b-3, 21a-1, 21a-2, 21a-12, 22b-8, 23b-15, 28a-17, 46a-1, 51a-14, 54a-9, 62a-6, 79a-6, 79b-16, 81a-10, 86b-4, 88a-7, 94b-15, 96b-11
u. (küçi u.) 86b-10, 89b-12, 90a-8
u. (küçi) 15b-3, 44b-16, 55a-4, 55b-12, 57a-2, 57a-6, 59a-10, 62b-9, 90a-9, 91a-5, 97a-12
u.- lar 1a-4, 86b-9
u.-muz (mevlānāsı) 10a-9
u.-ya 29a-17
ulu-: Feryat etmek, sızlanmak
u.-r74b-9
um-: Ummak
u.-aram 72a-10, 77a-12, 78b-5
ʿumrān: (Ar.) Saadet, mutluluk
20b-7, 35a-13
ʿu.-ı 20b-8
un: Un, toz
u. ol-

-ur 18b-14
u.-ı 56a-3
ʿunf: (Ar.) Sertlik, hiddet
ʿu.-ın ı25a-3
unut(d)-: Unutmak
u.-asın 83a-15
u.-dı 29b-8, 33a-8
u.-dılar43a-7, 51b-4
u.-dum52a-7
u.-duŋ 48a-3
u.-durdı 52a-17
u.-ma 48a-1
u.-man 64a-2
u.-masun 50a-10
u.-maya 49b-2, 72a-7
u.-mayam38a-12
u.-mayasız6b-16
u.-mayup 20a-5
u.-mazam 94a-15
u.-mışam52a-14
u.-mışdı 92b-11
u.-up 87b-12
unutul-: Unutulmak
u.-mayam 31a-9
ur-: Vurmak, dövmek; haykırmak; düzenlemek; koymak; takmak
u. (ḳulaḳ u.) 48b-14
u.-a82b-14
u.-alum 5a-15, 75b-9
u.-an (ṭana u.) 8b-14
u.-asın (ḳulaġın u.) 57a-14
u.-asız (naʿra u.) 76a-11
u.-dı 5a-18, 8a-18, 18a-15, 45a-8, 70b-6, 76a-5, 80b-14, 83b-13, 84a-1, 85a-18, 91b-7, 99b-9
u.-dılar 5b-2, 15a-7, 54a-9, 55b-17, 57b-6, 76a-1, 79b-11, 86b-11
u.-duġu (ḳuşlar) 47a-13
u.-dumıdı (yüzine u.) 15b-6
u.-duŋuz 43a-3, 81a-5
u.-ġıl (ḳulaḳ u.) 35a-10
u.-maġıl 59a-16
u.-maz 90b-7
u.-mışdı (ṭapu u.) 49b-17
u.-mışıdı (şaplalar u.) 58a-1
u.-uban 27a-13, 65a-15, 58a-17, 70b-12, 72b-14
u.-uŋ (ḳulaḳ u.) 51b-13, 56b-18, 80a-8
u.-up (naʿra u.) 18b-9, 52a-11, 70b-5, 75b-13, 76a-12
u.-ur 5a-11, 6b-12, 17a-16, 24b-15, 26a-5, 28b-5, 30a-7, 32b-16, 37b-3, 42b-16, 43b-9, 48a-5, 53a-5, 59b-1, 58a-14, 60a-4, 61b-3, 63b-3, 64a-14, 66a-17, 67a-18, 69a-15, 74b-11, 76a-16, 77a-6, 85b-6, 89b-11, 96a-12
u.-urdı14a-18
u.-uruz (naʿra u.) 12b-4
urġan: İp, ince halat
u.-a (bağladı) 11a-11
u.-la 11a-10
urġı: Uğru, gizli
4a-15
urġun urġun: Gizli gizli krş. bk. **urḳun urḳun**
33a-5, 70a-11, 71a-2, 80a-1
ʿuryān: (Ar.) Çıplak
98a-2
ʿu. et-

-diler 44b-6
ʿu. eyle-
-di 14b-5
-gil 77b-6
uşan-: Usanmak, bıkmak
u.-maġıl 3a-4
u.-maz 19b-14
uş: Akıl
u.-ıdan 38b-3
u.-şı (gider) 26b-3
uşlu: Edepli, akıllı
u. mıdur 12b-17
u.-dur 13a-4
uşūl: (Ar.) Yol, yöntem; nazikçe tavır; asıllar; yavaş
17a-4, 28a-5, 28b-4, 31a-6, 31a-12, 81b-8, 92b-12
u. ol-
-ur 43b-12
uş: Şimdi, işte; şu, bu
6a-6, 11a-14, 11a-14, 11a-15, 11a-17, 15b-4, 15b-7, 31a-11, 35a-15, 66b-9, 83b-10, 85a-1, 95b-11, 98b-7
u.-da 11b-9, 14a-13, 14b-7, 67b-3
utan- : Utanmak
u.-duġın41a-3
u.-ıŋ 8b-7
u.-ısardur (yüzüŋ) 2b-17
u.-ma 49a-6, 52a-13, 52a-18
u.-maduŋuz80a-15
u.-mazlar 74a-7
u.-uban 52b-1
u.-ur34b-16
u.-uram 52a-15,96b-2
u.-up 41a-2, 52a-18, 53b-3
utandur-: Utandırmak
u.-ma 60b-14
u.-maya52a-9
uy-: Uymak
u.-maya 27b-11
u.-mayavuz 65a-9
u.-up 47a-17, 68a-17
uyaḳ: Batmak
u.-dı 8a-7
uyan-: Uyanmak krş. bk. **üyin-**
68b-1
u.-dı 23a-5
u.-maḳ 4a-14
u.-up 2a-7, 23a-4, 23b-2, 87b-12, 46b-7
uyar-: Uyarmak, uykudan kaldırmak
u.-ur 74b-12
uyḳu: Uyku krş. bk. **uyuḳu**
u. gel-
-üp 2a-6
u.-sından (uyanup) 2a-7
u.-dan 10a-7
u.-sında 87b-10
uyu-: Uyumak
u.-dılar27b-12
u.-r 2a-6, 74b-10
u.-rdı 22b-2
u.-rduḳ 8b-2
u.-rdum 2a-9, 46b-8
u.-rken 46b-7
u.-ridi 10a-6
u.-riken 2a-6
u.-ya 34a-7, 57b-17
u.-yup 34a-4
uyuḳu: Uyku krş. bk. **uyḳu**

22b-11
u. git(d)-
-er 23a-4
u.-da 23a-11
u.-sından 23b-12, 46b-7

uz: Doğru, amaca uygun; usta; kabiliyetli
44a-4, 75a-12

uzat(d)-: Uzatmak
u.-up (el u.) 16b-17
u.-ur59a-10
u.-mayalum (söz u.) 9b-9

uzaḳ: Uzak
u. (durur) 70a-3

uzan-: Uzanmak
u.-uban (ip u.) 11b-1

uzun: Uzun
u. ol-
-ısar 2a-15
-sun 37a-15, 51b-2

Ü

ü : (Far.) Ve krş. bk. **u**
5b-5, 7a-4, 10b-13, 28a-1, 28a-10, 28a-15, 29a-9, 36a-3, 37a-8, 43a-17, 44b-2, 48b-17, 49a-1, 49a-6, 50b-16, 51a-1, 55a-19, 55b-17, 57a-2, 58b-7, 61b-1, 62b-15, 66b-17, 67b-17, 68a-5, 71b-15, 76a-10, 78a-10, 81a-13, 81b-15, 83a-13, 83a-7, 83b-11, 83b-13, 84a-7, 85b-3, 85b-5, 86b-1, 87a-11, 87a-13, 87b-1, 87b-4, 87b-6, 87b-9, 88a-12, 88b-14, 88b-2, 89a-16, 89a-3, 90a-11, 90b-14, 90b-5, 93b-11, 93b-14, 94a-15, 95a-4, 95b-4, 96a-13, 96a-15, 96a-5, 96a-8, 98a-15, 99a-6, 99a-9, 99b-7

üce: Yüksek, en uç
30a-13

üç: Üç
13a-15, 18a-14, 28b-13, 38b-12, 47a-3, 46b-12, 46b-15, 47b-1, 68b-4, 71b-15, 71b-16, 77b-4, 80a-12, 82b-16
ü.-idür 13a-6
ü.-ine 71b-16

üç biŋ: Üç bin
1b-9, 19b-11

üç yüz altmış: Üç yüz altmış
32b-8

üçünci: Üçüncü
13a-6, 29a-8, 56a-4, 71b-17

üd-: Yararlanmak
ü.-esin 90b-17

ügü: Baykuş
ü.-ye 57b-18

üleşdür-: Üleştirmek
ü.-ür 62b-10

ümm: (Ar.) Anne
ü.-ü 21a-2

ümmü ʾr-raḥīl: (Ar.) Hz. Yusuf'un annesi
14b-6

ümüz: (Far. ümiẕ) Ümit
ü.-üm 9b-2, 78b-5
ü.-ine 66b-16

ün: Ses
ü. (çıḳar) 14b-13
ü. (gelür) 7b-18, 10b-12,40a-2
ü.-i (ol ü.) 10b-12
ü.-in 58a-5

ü.-ine 80b-10
ü.-leri80b-8
üstād: (Far.) Üstat, sanatkar
ü.-lar 36b-14
ü.-ları37a-1
ü.-larınuŋ 30a-5
üst: Üst, üst taraf
ü.-inde (deve ü.) 14b-3
ü.-inden 99a-1, 99a-5
ü.-ine 8a-17, 16b-18, 37a-12, 86a-13, 89b-11, 92b-5, 97a-13, 98a-11, 98a-4
ü.-üme 10a-17, 26a-17
ü.-ümüzde 58b-8
ü.-ünde 7a-7, 10a-13, 11a-6, 11a-16, 36a-14, 40a-6, 53b-13, 70b-17, 88a-13
ü.-ünden 88a-17
ü.-üne 6a-12, 8a-15, 10b-5, 11a-7, 11a-10, 13b-13, 13b-15, 21a-9, 25b-13, 26b-4, 28b-2, 28b-6, 39b-10, 46b-15, 47b-3, 51a-13, 71a-5, 81a-16, 82a-15, 88a-11, 91b-7
ü.-üŋe 30b-3
üş-: Toplanmak, birikmek, üşüşmek
ü.-miş 11a-7
ü.-diler47b-3
ü.-üben38b-13
ü.-üdüp43b-14
üşen-: Üşenmek
ü.-mez 26b-2
üştür: (Far.) Deve
88a-13, 95b-17
ü.-den 88a-15
ü.-e 88a-17, 95b-16
ü.-i 89a-11
ü.-üŋ 96a-3
üyin-: Uyanmak krş. bk. **uyan-**
ü.-mek 4a-15
üzeri: Üzeri
ü.-nde 4a-2
ü.-nde 84a-9
ü.-ne (bunuŋ ü.) 58b-13
üzgi:Üzgü, sıkıntı, üzüntü
ü.-m 94b-4
üzre:Üzere
5a-13, 14a-17, 14b-9, 31a-11, 36b-1, 84a-9
üzüm: Üzüm
46b-12, 50b-4

V

vācib: (Ar.) Yapılması gerekli olan
82b-15
vaʿd: (Ar.) Söz verme
v.-iŋ 84b-10
vaʿde: (Ar.) Vade, zaman
82a-2
v.-dür 84b-11
v.-si85a-4
v.-ye 85a-2
vādi: (Ar.) Vadi
v.-leri 39a-7
vā ḥasretā: (Ar.) “Ah ayrıldı”
82b-18
vaḳār: (Ar.) Ağırbaşlılık
92a-11
vaḳf : (Ar.) Vakıf
v.-ı (icāzet) 98a-4

vāḳıʿa: (Ar.) Olmuş bir iş, gerçek
47a-8, 87b-9, 100a-8
v.-sın 5a-12
vaḳʿa: (Ar.) Olay
v.-yı (teşvīş) 8a-2
vaḳt: (Ar.) Vakit, zaman
75b-2, 96a-1, 98a-2
v.-i 35a-4, 50b-14
v.-idür 26b-13, 84b-10, 85a-3
v.-in (ne v.) 8a-5, 25b-11,26b-11,
v.-in 57a-16, 58a-9, 60b-13
vālih: (Ar.) Şaşakalmış, şaşırmış
10b-13, 16b-4, 20b-17, 36b-3, 42b-17
vallāh: (Ar.) Yemin etme
30b-17, 99b-16
vaʿẓ: (Ar.) Dini öğüt
v.-ı (naṣīḥat) 90b-4
var: Var, mevcut
7a-12, 8b-6, 9b-2, 10b-9, 13b-16, 15b-8, 16b-2, 24a-14, 24b-9, 29a-5, 29a-8, 29b-13, 31a-14, 31b-9, 36b-12, 41b-13, 42a-14, 49a-8, 49b-5, 52a-5, 52a-7, 52b-18, 53b-4, 54a-15, 55a-11, 57b-14, 59a-17, 59b-2, 59b-17, 64b-14, 69a-9, 69b-3, 70b-13, 76a-7, 76a-8, 78b-5, 78b-6, 80a-12, 84a-12, 87a-12, 91a-8, 93b-3, 94b-9, 98a-11, 98b-15
v. (durur) 7a-10, 17a-4, 29a-4, 51b-14, 54b-8 , 68a-15, 71b-15
v. ėt(d)-
-er 54a-5
-üp 16a-13
v. (idi) 1a-9, 2b-7, 45a-18, 54b-11, 56b-13, 70a-4
v. (imiş) 6b-18, 80a-9
v.-ı 36a-17, 76a-15
v.-ın 22a-1, 48a-6
v.-ını12a-6, 23a-15
v.-idi 10a-4, 10a-8, 21a-1, 22a-8, 52b-6, 56b-14, 58a-7, 58a-18, 83a-5, 92b-7, 94a-1, 95b-15, 96a-6, 97a-17
v.-ise 28a-3, 29a-5, 61a-3, 62b-16
v. mı 12b-14, 49b-13, 66a-18, 85b-11
v. mıdur 31b-8, 71b-12
var-: Varmak, ulaşmak
v.-a 17b-17, 21b-12, 23b-17, 24a-16, 92a-2
v.-a (gele) 45b-4
v.-a (vara) 99b-1
v.-alar 93b-4
v.-alum 3b-11, 4a-2, 4a-4, 69b-14, 70b-14, 75b-9, 78b-16, 92b-1, 96a-14, 97b-14
v.-am13b-18, 54a-13, 66a-11, 66b-5
v.-amazam 52a-4
v.-an 70b-3
v.-asın 6a-18, 75b-12, 27a-11, 27a-13, 52a-3, 61b-8, 72b-1, 72b-6
v.-aydı 96a-9
v.-ayum 17a-5, 9a-10, 50b-13, 70b-9, 95b-7
v.-dı 2b-9, 7a-7, 10b-11, 14a-9, 15a-6, 18b-3, 20a-14, 20a-6, 30b-15, 48b-7, 49b-10, 53b-12, 59b-13, 60b-5, 61b-6, 63a-13, 66a-6, 69a-5, 69b-10, 69b-9, 70a-10, 70a-8, 70b-10, 70b-

15, 74a-16, 74b-6, 74b-15, 79a-7, 89a-16, 94b-13, 96a-15, 96b-4, 96b-7, 97b-8, 97b-9, 98a-3
v.-dılar 3b-15, 12b-13, 63b-8,90a-1
v.-dımıdı15b-6
v.-duġı 15a-3
v.-duġını (ḳancaru v.) 4a-13, 15a-1
v.-duġunca 96a-2
v.-dur 13a-15, 13b-5, 13b-17, 39a-8, 43a-6, 45a-11, 49b-13, 57b-9, 65b-1, 71b-13, 75a-6
v.-ġıl 10b-9, 15b-11, 34a-5, 52a-8, 53a-2
v.-ı 37a-11
v.-ıcaḳ27a-12
v.-ıçaḳ52a-6
v.-ıdı 86b-4
v.-ın 73a-16
v.-ıŋ 96a-13
v.-ırken 10b-12
v.-ırlaridi45b-2
v.-ur (ṭurur) 11a-10
v.-asız 13b-7, 61a-9, 63b-15, 65b-2, 65b-4, 65b-12, 66b-3, 76b-10,
v.-dılar 7b-12, 12a-16, 12a-17, 29b-7, 45a-1, 63b-14, 73b-2, 75b-15, 76b-6, 76b-15, 79b-10, 90a-15, 99a-10
v- dur (ḫaberim v.) 49a-5
v.-ma 14a-4, 14a-6, 26b-15
v.-madım53a-9
v.-madın 88b-6
v.-madıŋ 41a-16
v.-maġa14a-5
v.-mayalum42a-11
v.-mayam76b-7
v.-mazam 77a-5
v.-mışdı 96a-10
v.-mışıdı 95b-1
v.-sa 36b-14
v.-u 54b-17
v.-uban 14a-11, 21a-5, 34a-15, 53a-17, 53b-1, 61a-16, 68b-4, 68b-9, 75a-14, 75b-13, 93b-4, 97b-12
v.-uŋ 65a-17, 73b-1,76b-4
v.-up 17a-7, 19a-2, 19a-4, 25a-10, 25a-11, 31b-15, 32b-1, 45b-12, 45b-2, 52a-6, 64a-2, 66a-1, 70a-7, 71a-3, 71b-9, 76b-14, 96b-15, 97b-17,97b-9
v.-ur 9b-16, 10a-7, 11a-1, 12b-2, 14a-8, 18a-11, 19a-4, 20a-2, 20a-7, 24b-12, 24b-13, 25a-13, 25b-9, 27b-2, 27b-14, 31b-11, 32a-10, 34b-6, 40a-13, 42a-13, 43b-10, 44a-11, 44a-15, 49b-7, 49b-8, 49b-9, 52a-10, 53a-5, 54a-10, 57a-2, 58a-4, 58a-13, 59b-1, 61a-17, 61a-5, 61b-12, 66b-7, 67b-9, 67b-9, 69b-8, 71a-1, 71a-6, 72b-7, 72b-14, 74b-10, 74b-12, 75b-16, 76b-13, 79a-3, 85a-13
v.-ur (idi) 22a-17
v.-ur (iken) 66a-5

varlıḳ(ġ): Varlık
v.-um 43b-14

vaṣf: (Ar.) Vasıf, nitelik; tarif etme
v. ėt(d)-
-em 67a-10
-er 25a-5
-esiz) 63a-6, 63a-9
-icek 47b-7

v. eyle-
-di 23b-7, 41b-17, 51a-12
-yeyüm 30b-11
v.-ı (ḥāli) 83b-10
v.-ın 21a-3, 22a-3, 22a-6, 23a-15, 25b-7, 29b-3, 74a-16
v.-ları 80b-9

vāṣıl: (Ar.) Erişen, ulaşan
5b-6, 97a-17, 98a-14
v. ėt(d)-
-en66b-16
v. ol-
-a 88a-5
-dı 94a-13

vaṣiyyet: (Ar.) Vasiyet
94a-6, 99a-9
v. ėt(d)-
-erem 2b-1
v. eyle-
-di 66b-2, 93b-17
v. ḳıl-
-mışdı 98b-13

vaṭan: (Ar.) Vatan, yurt
97b-10
v. ėdin-
-seŋ 54b-15

vāveylā: (Ar.) Eyvah, yazık
14b-14

vāy: (Far.) Yazık, vay
18a-5, 23b-1, 24a-17, 50b-3, 66b-10, 80b-15, 81b-7
v. (vāya) 81b-13

vaẓīfe: (Ar.) Vazife, görev
v.-ler 97b-2, 98a-4

vebāl: (Ar.) Vebal, günah
v.-üm 23b-4

vech-i tesmiye: (Ar.) Ad vermedeki münasebet
99b-16

vechile: (Ar.+T.) Dolayısıyla, sebebiyle
91b-4, 91b-11

vechu'l-lāh: (Ar.) İlahi gerçeklik
97b-4

vedāʿ: (Ar.) Veda
v. ėt(d)-
-er 17b-14

vedūd: (Ar.) Çok şefkatli, Allah'ın sıfatlarındandır
v. (rabb-ı v.) 7b-2

vefāt: (Ar.) Ölüm
v.-ımda 98a-14

veli: (Ar. veliyy) Veli, ermiş
57b-14, 98a-13
v. ol-
-ur 21b-4

vėr-: Vermek
11b-12, 12b-4, 31b-13, 36b-2, 47a-15, 55b-17, 89a-9
v.-di (ḫaber v.) 83a-7, 85b-14, 85b-17
v.-di (selām) 37a-14, 45a-10, 52a-11, 66a-6, 73a-8, 77b-13, 81a-14, 91a-17
v.-di 4b-5, 4b-13, 10b-4, 11a-15, 16a-9, 18b-8, 19b-3, 19b-4, 20a-10, 22a-1, 24b-17, 26b-9, 26b-10, 27b-5, 28b-14, 29b-13, 31a-12, 31b-17, 32a-1, 32a-4, 47b-13, 50a-4, 57a-12, 63b-2, 65a-11, 66b-12, 67b-17, 68a-10, 68a-9, 73a-8, 77b-17, 79b-7, 82b-16, 84b-8, 84b-13, 85b-2, 86a-10, 86a-

11, 86a-12, 86a-14, 86a-15, 86a-16, 86a-17, 87a-1, 90a-12, 90a-13, 92a-5, 93b-12, 94b-8, 95a-5, 95b-10, 95b-5, 98a-16
v.-di mi 64b-10
v.-dük 13b-11
v.-diler 5b-2, 7b-12, 9b-12, 11a-6, 12a-17, 20b-13, 14b-8, 20b-2, 25b-2, 28b-16, 42b-9, 42b-7, 45a-3, 45b-3, 56a-5, 63b-6, 67b-12, 78b-2, 79b-10, 96b-15
v.-dim 7b-16, 30b-17, 32a-2, 49b-4, 53b-6, 71b-16, 72a-6
v.-düŋ (idi) 98b-5
v.-düŋ 60b-11, 89b-16
v.-dügimiz 65a-16
v.-dük 13a-7, 74a-15
v.-düŋüz80a-13
v.-e (ḫaber v.) 47b-8, 50a-3, 56b-8, 62a-16
v.-e 19a-14, 31a-8, 32b-2, 45a-9, 50a-2, 50b-8, 61a-14, 71a-4, 72a-12, 79a-1,
78b-4, 90a-11
v.-elim 20a-17
v.-elüm (dībā v.) 13a-10
v.-elüm (iyi sözler v.) 3b-14
v.-elüm (ṣūf-ı kemḫā v.) 13a-10
v.-em 2b-13, 6a-19, 6b-1, 30b-2, 38a-11, 42a-15, 42a-16, 70a-17
v.-em 7b-5, 42b-1, 59a-17, 39a-14, 55b-16, 58b-17, 64a-3, 64b-15, 72b-2, 92a-13
v.-en 47b-17, 59b-3, 67a-2, 67a-3, 66b-17, 66b-18, 70b-3
v.-esi 62b-14
v.-esin 7b-16, 19b-2, 31a-14, 79b-1, 24a-13, 24a-4, 30a-1, 32b-2, 60b-6
v.-esiz 5a-7, 13b-7, 73a-9
v.-evüz 5a-3, 63b-7
v.-eydim 22b-9
v.-eydiŋ 63b-1
v.-eyüm 6a-15, 13a-11, 13a-17, 21a-7, 28b-11, 29b-12, 33b-16, 38a-5,50a-15, 70b-8, 78a-6
v.-gil 10b-3, 47b-13, 52b-1, 65a-9, 65a-10, 83a-8, 83b-4, 90b-16, 94b-14, 100a-8, 100a-10
v.-ile 42a-15
v.-iŋ 96a-13
v.-irseŋ 45-10
v.-irseŋüz13a-16
v.-iser (bol v.) 2a-15
v.-iser25a-9
v.-iserdür 41b-16
v.-medi 30a-14, 48b-11,53b-3, 74b-7, 75b-5
v.-mediŋüz 20b-14
v.-medüm 9a-9
v.-mege 59a-7
v.-megil 19a-7, 39a-6
v.-mek 72a-1
v.-memiş 86b-1
v.-meŋ (gerek) 20b-1
v.-meyesin 24b-5
v.-mez 5b-1, 30b-1, 57b-12, 67b-16, 96a-3, 96b-14, 99a-4
v.-mez iseŋ 12b-4
v.-mezem 29a-1, 65a-7, 76b-4, 81b-17

v.-mezidi 81b-5
v.-mezseŋ 79b-2
v.-miş (durur) 1b-10, 42a-8, 47b-14, 68a-9
v.-miş 1b-9, 41a-14
v.-mişdi 98b-13, 86b-3
v.-mişdür 78a-11
v.-se 94a-7
v.-üben 7a-9, 12b-13, 20b-4, 44a-3, 47a-12, 57a-15, 73a-10, 79a-17
v.-üŋ (ḫaber v.) 64a-14, 64b-8, 80a-4
v.-üŋ 12b-2, 40b-14, 50a-3, 58b-4, 44b-2, 62b-5, 73b-12
v.-üp 20b-11,30a-15, 42b-4
v.-ür 14a-8, 20b-10, 33a-2, 34b-2

ver-: Vermek krş. bk. **vėr-**
v.-ek (tīz v.) 12b-15
v.-en 9b-11

vėr(i)bi-: Göndermek, salmak
v.-di 4b-4, 34a-5

vesvese: (Ar.) Kuruntu, şüphe
v. gel-
-di 39b-4
v. (odına) 39b-5

vezīr: (Ar.) Vezir
v. ḳıl-
-dı 57b-8
61b-12, 92b-3, 95a-11
v.-e 34b-7, 61b-8
v.-in 25a-6, 57b-2

vilāyet: (Ar.) İl, vilayet
92a-12, 93b-10
v.-lerden 93b-14

vīrān: (Far.) Yıkık dökük; kederli
v. ėt-
-seler 78b-10
v. idi 14b-17

vur-: Vurmak
39b-2
v.-am54a-13
v.-dı 80b-13
v.-uŋ26a-15
v.-up (naʿra v.) 48a-5
v.-ur 49a-3

vuṣafā: (Ar.) Uşaklar, hizmetçiler
v.-nı 35a-13

vużū: (Ar.) Nefsini alçaltma
91a-9

vü: (Far.) Ve krş. bk. **ve**
3a-1, 5a-2, 11a-2, 20a-14, 22a-11, 23b-14, 25a-3, 25b-15, 26a-12, 29a-6, 29b-11, 42a-15, 54b-14, 61a-2, 63a-1, 71b-2, 85b-3, 92a-1, 92a-17

vücūd: (Ar.) Vücut
v.-a 99b-8
v.-ımda 31a-4
v.-ın 98a-5
v.-un80a-17

Y

yā: (Ar.)Ya, ey, hey
y. (aḥad) 5b-11
y. (ata) 64b-17
y. (ʿammu) 70b-2
y. (ʿarab) 49a-12, 49a-15, 50a-11, 50a-12, 50a-15,
y. (ʿarabī) 50a-5
y. (ʿāṣī) 49a-2, 49b-2
y. (baba) 2a-9, 74b-17

y. (cebrāʾīl)48a-16
y. (daḫı) 9b-1
y. (emīr) 17b-6, 53b-8
y. (emīr-i kām-rān) 51a-10
y. (fettāḥ-ı ḳarīb) 92a-4
y. (ġafūr) 15a-8
y. (ġanī) 100a-13
y. (güzīn) 82a-7
y. (ḥalīm) 15a-8
y. (ḫātūn) 35b-10
y. (hūd nebī) 6a-16
y. (ibn-i yāmin) 71b-8, 71b-10
y. (ilāh) 5b-16
y. (ilāhī) 99b-17
y. (kişi) 52a-17
y. (ḳadīm) 100a-9
y. (mālik) 15b-5, 53b-4
y. (melek) 77b-15
y. (melik) 13b-16
y. (nebīyyuʾl-lāh) 85a-17
y. (oġul) 2a-16, 35a-9
y. (pādişāh) 5b-16, 41b-3
y. (rabb) 6a-2, 6a-3, 6a-4
y. (resūl) 9a-9, 9a-13
y. (ṣabī)40b-11
y. (ṣanem) 17a-8, 33a-14, 33a-15
y. (sırr-ı niyāz) 1b-14
y. (sultān) 34b-13, 51b-11, 75b-1
y. (sübḫān) 62a-15
y. (şerbetdār) 51b-8, 51b-17, 52a-3, 52b-16, 53a-13, 53a-16,
y. (yigit) 49a-7
y. (yūsuf) 7a-8, 7a-17, 11b-4, 17a-9, 19a-16, 20a-3, 30b-7, 33b-9, 37b-13, 39b-7, 39b-15, 39b-15, 47a-11, 47b-15, 48b-14, 48b-17, 57a-13, 57a-14, 60b-14
y. (yūsuf-ı kenʿānım) 48b-12
y. (züleyḫā)32a-11, 34b-8, 34b-9, 35b-13, 41a-4, 41a-13, 53b-2, 55b-15, 60a-11
yā: (Far.) Ya, veya, yahut, yoksa
5b-9, 8a-4, 10b-5, 12b-17, 24a-16, 34b-17, 41a-8, 43b-4, 43b-16, 50b-13, 58a-5, 58b-16, 61b-9, 75b-3, 76b-8, 81a-3, 90b-16, 96b-3
yaban: (Far.) Yaban, yabancı
y.-a vėr-
-megil 19a-7
y.-a 59a-14, 65a-3
y.-lar 95b-14
yād: (Far.) Hatırlama; hatır
y. ėt(d)-
-er 71a-17
y. eyle-
-miş 99b-13
y.-ına 84a-15
yād-gār: (Far.) Yadigar, armağan
100a-11
yaġ-: Yağmak
y.-a30b-3
y.-ar (dürr y.) 10a-17
y.-ar (yaġmur y.) 15a-16
y.-ar10b-5
y.-dı (ṣulu) 15a-18
y.-madı (belinden y.) 10b-15
yaġ: Yağ
y.-ı 34b-5
yaġlu: Yağlı
57b-12

yaġmur: Yağmur
15a-18, 52b-11
y. (yaġar) 15a-16
y.-lara 68a-9
yāhū: (Ar.) Ey Allah'ım
85a-18
yāḫūd: (Ar.) Yahut, veya
13a-10, 43b-16, 53a-11, 61b-9
yaḳa: Yaka, boyun bölgesi
y.-m39a-13
y.-mdan (çıḳar) 10a-15
y.-mdan (işbu y.) 10a-14
y.-sını 77a-7
yaḳ-: Yakmak
y.-ar48b-16, 59a-11
y.-arsın 69b-5
y.-dı 41b-3, 59b-9, 69b-7, 70b-7
y.-duŋ 33b-15
y.-maġıl 41b-5, 78a-4
y.-mayam38b-4
y.-up 26a-8
yaḳıl-: Yakılmak
y.-ır 36a-12
y.-mışam79a-8
y.-u 77b-11
y.-ur 71b-6
y.-uram34a-2
y.-urken77b-11
yaḳar-: Yakarmak, yalvarmak
y.-uban (yalvarup y.) 3b-12
yaḳın: Yakın
19a-1, 29b-7, 87a-8
y. (gele) 5a-2
y. ol-
-dı 71a-4, 96a-2
y. (yanında) 21a-5
y.-da 21a-1
yaḳīn: (Ar.) Sağlam bilgi, iyi kat'î olarak bilme
81b-17, 92b-11, 94a-16
yāḳūt: (Ar.) Değerli taş
36a-15, 39a-5, 44b-2, 57b-13
y. (lāʿl-i y.) 10b-1, 2b-12, 32b-10, 66a-16
yalan: Yalan
3b-5, 8b-3, 22b-10, 47a-7, 51b-15, 70b-2, 75a-13, 75a-15, 77a-8, 67a-15, 80b-3
y. (durur) 75a-1
y. ḳıl-
-dı 57b-2
y. ol-
-a 85a-3
-mazuz 14a-12
y. (yere) 8b-7
yalancı: Yalancı
y.-dur 13a-6, 75a-7
yalaş-: Yalaşmak, karşılıklı ithamda bulunma
y.- dılar (ḳucuşuban y.) 14a-10
y.-ur71a-7
yaldan-: Aldanmak
y.-dı 5a-4
yalda-: Aldatmak
y.-yalum35b-12
yalın: Çıplak
y. (iseŋ) 58b-17
y.-lara 98a-2
yalı: Yele
y.-sı 36a-6

yalŋuz: Yalnız
65b-11
yalvar- : Yalvarmak
y.-a46a-12
y.-alum 3b-11
y.-am 8b-10, 95b-8
y.-ayduḳ14a-11
y.-ayum 50b-13
y.-dılar76b-2
y.-dım 53b-6
y.-sun 42a-3
y.-uban 14b-12, 15b-13
y.-up (yaḳaruban) 3b-12
y.-ur 5b-3, 6b-12, 7b-15, 8b-1, 12b-5, 14b-4, 19a-18, 18b-7, 20b-10, 23a-17, 27b-11, 33a-2, 35a-17, 37b-6, 50b-11
y.-urum19a-13
yan: yan, taraf, kenar
y. (çaḳ-ı y.) 54a-11
y.-ım (çevre y.) 10b-1
y.-ın 19a-8
y.-ına 14b-13, 25a-7, 42a-13, 56b-17, 70a-10, 85b-10, 86b-6, 93b-17
y.-nda (her y.) 6b-9
y.-ında 21a-5, 44a-16, 80a-1
y.-ını (dört y.) 35b-16
y.-larından 69a-11
yan-: Yanmak
y.-a 70a-2, 92a-3, 39b-5
y.-an97a-15
y.-ar (iken) 77b-11
y.-ar 6b-9, 71b-3, 34b-12, 34b-5, 59a-12, 79b-17
y.-aram 35a-14, 59a-15
y.-ardı33a-5
y.-aydı59a-13
y.-ayum23b-5
y.-dı 14a-3,14a-3, 17a-14, 49a-19, 50b-17, 97a-6
y.-dılar 43a-7, 73a-15
y.-duġın41a-3
y.-mış (durur) 34b-14
y.-mış 71a-9
y.-mışam85a-9
y.-urken 79a-11
yandur-: Yandırmak
y.-asın 79b-2
y.-madıŋ 60b-13
yanaḳ(ġ): Yanak
y.-ı 8b-14, 35b-1, 60a-8
y.-lar 60a-7
y.-ları 51a-6
y.-larım79a-10
y.-laruŋ 34b-9, 35a-3
y.-ları 8a-16, 22b-12
yaŋa: Yan, taraf
1b-5, 5a-11, 16a-17, 16b-1, 49b-13,95b-15
y. (bu y.) 41b-4, 49a-8, 84a-7, 86a-8
y. (dört y.) 3a-14, 10b-14, 13a-13, 13a-16, 13b-11, 20b-8, 22b-18, 24b-6, 27b-5, 37b-13, 57a-16, 52b-1, 62b-2, 74b-7
y.-dan (dört y.) 3b-11
yaŋıl-: Yanılmak
y.-madum 28b-13
yaʿḳūb: (Ar.) Hz. Yakup Peygamber
2a-14, 2a-18, 2b-8, 4a-5, 4a-7, 5a-4, 8a-1, 8a-7, 8a-11, 8a-14, 8b-4, 9a-4,

9a-8, 9b-1, 9b-9, 9b-10, 14b-8, 30b-16, 48b-15, 49a-17, 49b-17, 49b-9, 50a-11, 50a-3, 50a-5, 50a-15, 50a-18, 61a-15, 61a-6, 61a-7, 64a-12, 64b-1, 64b-4, 64b-8, 65a-3, 65a-11, 65a-12, 65a-15, 65b-1, 72a-12, 73b-5, 75a-4, 77a-6, 77a-11, 77b-2, 77b-12, 77b-13, 77b-8, 77b-15, 78a-12, 78a-16, 78b-4, 78b-6, 79a-2, 79a-4, 79a-4, 79b-15, 80b-16, 83a-12, 83b-15, 84b-14, 85a-14, 85a-16, 85a-18, 85b-17, 86b-11, 88a-6, 89a-1, 89a-13, 90a-17, 92a-10, 92a-7, 92b-5, 94a-12, 94b-1, 95b-11, 96a-4, 99b-11, 99b-4, 99b-5

y. (nebī) 49b-12, 49b-16, 88b-13, 89b-14

y. (oġlı) 23b-15, 23b-9, 26b-11, 30b-14, 70a-18,

y. (oġlıyım) 66a-10

y. (peyġamber) 1a-5, 63a-11, 70b-1

y. (resūl) 89a-12, 96a-10

y.-a 1a-7, 2a-3, 3b-16, 7b-17, 9a-8, 49b-1, 49b-10, 49b-14, 49b-15, 50a-8, 74b-15, 78a-2, 81a-9, 84b-6, 85a-1, 88a-16, 89b-4, 90a-16

y.-ı 94b-13, 95b-3

y.-la (ḥażret-i y.) 86b-13

y.-um 99b-10

y.-un 73b-7

y.-uŋ (oġlı) 74a-10, 84b-8

y.-uŋ 1b-6, 2b-7, 8a-12, 8b-1, 9a-1, 49b-10, 50a-4, 61a-6, 62b-11, 74a-6, 83b-18, 84b-4, 84b-15, 84b-18, 84b-5, 85a-15, 89a-13, 92b-10, 95a-17

yāḳūt: (Ar.) Yakut, değerli taş

y.-dan (dürr-i y.) 28a-14

yap-: Yapmak, etmek

y.-alar35b-14

y.-am39a-3

y.-asın 79a-13

y.-dı (maḳām y.) 22a-3

y.-dılar37a-12

y.-dur 98a-4

y.-duruban 58a-4

y.-up 68b-2

yapça: Yavaşça, sessizce

95b-12

yapış-: Yapışmak

y.-a 28b-7

y.-an (ḥelāle y.) 46a-16

y.-uban 38b-7

y.-up 28b-8

y.-ur 40a-1

yaprak(ġ): Yaprak

y.-ı 36a-1

yapu: Bina, inşaat

95a-3

yar: Salya

y.-ı79a-9

yār: (Far.) Sevgili, yar; dost; yardım

2b-13, 4b-15, 6b-5, 26b-13, 45a-18, 95a-7, 96a-11

y. eyle-

-sin 18a-7

-ye 18a-8

y. (şehr-i y.) 83b-1

y.-e 68a-16

y.-idi45b-1

y.-im 26b-6, 38a-13

y.-iŋ 66a-18
y.-iydi63a-14
y. mıdur71b-12
yar-: Yarmak, bölmek
y.-dılar29b-7
yarabbi: (Ar.) Ey allah'ım
100a-16
yaradan: Allah
16a-3, 99a-12
y.-ımıŋ 9b-4
y.-ur 17a-13, 21b-5, 21b-6, 21b-7, 21b-8, 58b-7
yaraḳ(ġ): Hazırlık, teçhizat; olanak
y. ėt(d)-
-üp 25a-11
-di 87a-14, 98a-6
y. eyle-
-r 11a-4
y.-ım 94b-11
y.-ın 10b-11, 85b-16
y.-ını 86a-2, 95a-1
yara-: Yaramak
y.-maz 46a-9
yārān: (Far.) Dostlar
y.-lar 46b-8
y.-larımdan14a-2
yaraş-: Yaraşmak
y.-ur 38a-8, 53a-1, 54a-12, 54a-14
y.-ursın 54b-14
yarat(d)-: Yaratmak
y.-an 3b-1, 21b-4, 27a-2, 28a-7, 30b-12
y.-dı 16a-10, 20a-10, 21b-9
y.-dıysa16a-12
y.-mamış18a-17
yardım: Yardım
18a-4
y. ėt(d)-
-er 46a-13
-mediŋüz 78b-11
-meye 18a-5
y.-ı 48a-4
yare: Yara
y.-e 43a-2
yarġu: Yargı
y. eyle-
-yen 74b-4
yarı ḳıl-: Yardım etmek
y.-an 5b-12
y.-lar 88b-16
yarıl-: Yarılmak
y.-up 39b-12, 40a-4
yarın: Ahiret; gelecek gün, yarın
38a-2, 39a-12, 39a-13, 82b-5
yārī: (Far.) Dostluk; yardım
y.-ye 9b-10
yarlıġa-: Bağışlamak
y.-dı 48a-18
y.-ġıl 41b-5, 42a-2, 100a-13
yarnaḳ(ġ): Yarmak, sikke, para
y.-a (pula y.) 14a-5
yaru: Yarı
y.-sı 40a-10
yaş: Yas, matem
18a-4
y.-ı (ḫūn) 9b-6
y.-ı 44b-10, 85a-11
y.-ını 12b-9, 94a-13, 99a-11
y. mıdur 8a-3
y.-na (oturdılar) 44b-9

yaş: Yaş, ıslak; göz yaşı
1a-11, 1a-13, 4a-6, 6a-15, 35a-3, 48b-16, 71a-2, 78a-18
y. dök-
-er 21b-3
y. in-
-er 35a-3
-erdi 33a-5
y.-ı 5a-4, 22b-5, 22b-13, 66a-5, 71a-14, 79a-9, 84b-12, 85a-14, 89a-2, 94a-2
y.-ın 26a-5, 59b-4, 89a-3
y.-ına (gözi y.) 5b-8
y.-ını 51a-6
y.-ıŋuzı 82a-18
y.-ıyla 88b-15
y.-lar 89a-5
y.-ları57b-10, 69a-1
y.-ların61b-5
y.-uŋ 37a-15
yaş: Yaş, yaşanan yılların toplamı
y.-ına (yeddi y.) 2a-5
y.-ında 19b-11, 60a-6, 94a-9
yaşa-: Yaşamak
35b-8, 37b-16, 69b-2
y.-ġıl 37a-16
y.-yan 94a-10
y.-yup 31a-13, 37a-17
yaşıl: Yeşil
88b-8
y. (zeberceeden)36a-1, 36a-14
y. (zümrütten) 36a-6
yaşlu: Yaşlı
69a-14
y. ol-
-a 36a-5
yat-: Yatmak, uyumak
88b-12
y.-a43b-18
y.-alum 4a-2
y.-am 10a-12
y.-asın 15b-9, 48b-2
y.-dı 97a-9
y.-ıcaḳ 98b-6
y.-ma (ġaflete y.) 68b-1
y.-maŋ 17b-13
y.-masun 50a-10
y.-mış 22b-2, 74b-10
y.-saŋ 16b-1
y.-sun 75a-17, 88b-1
y.-uban 8a-13, 27b-12, 34a-4
y.-uŋ (diŋlen y.) 4b-7
y.-ur 2a-6, 8a-16, 12a-13, 68a-11, 34b-7, 35a-1, 45a-11, 49b-9, 50a-7, 96b-17
y.-ur iken16a-16
yavaş: Yavaş
y. (yavaş)15a-13
yavı: Yitik, kayıp
y. kıl.
-mışdum 9a-14
-mışam79a-8
yavlaḳ: Kötü, fena, uğursuz; çok, pek çok ; alışılmamış
7a-12, 7a-15, 14a-13, 17b-6, 24a-6, 28a-17, 30a-13, 32a-7, 34b-12, 39a-17, 44a-4, 46b-11, 47b-9, 51b-16, 52b-8, 53a-16, 85a-13
y. ḳıl-

-dı 1b-15
yavru: Yavru, evlat
y.-cuġum 14b-14
y.-mı 9a-15
yavuz: Kötü, fena; pek haşin, sert
43b-11, 74b-3
y. (ėyü y.) 80b-11
y. (gözden) 16b-9
y. ol-
-a 36a-5
-dı 75a-16
-ur 35a-16
yay: Yay
y.-dan 83b-13, 95b-16
yayıl-: Yayılmak
y.-up 99a-4
yayla-: Yaylamak, yazı geçirmek
y.-yalar 41b-14
y.-yasın 41b-12
y.-yum 50b-6
yaz: Yaz
4a-3
yaz-: Yazı yazmak; süsleyip bezemek, resmetmek
y.-alar 36a-9
y.-alum69b-15
y.-an69a-8
y.-ana100a-15
y.-anı 100a-13
y.-ar (biti y.) 13b-8
y.-ar68b-2
y.-ariken 69b-16
y.-dı 76b-9, 79b-7, 97a-4
y.-dum 100a-11
y.-duŋuz80a-14
y.-ġıl 78b-17
y.-maduḳ80b-2
y.-uban 84b-8
y.-up (biti y.) 45b-14, 56a-8
y.-up (nāme y.) 24b-8
y.-up 13b-7, 24b-4
yazdur-: Yazdırmak
y.-ur 68b-5
yazı: Kır, ova, düzlük yer
88a-2
y.-larda 4a-2
y.-da (güderdim) 4a-11
y.-lar 15b-1
y.-lara 9a-1
y.-ya (atmaḳ) 13b-9
yazıl-: Yazılmak
y.-mışdur 80a-5
y.-u ol-
-a 36a-8
y.-udur 69a-7 y.-lu 37b-3, 69a-4
y.-ur 33a-9
yazḳı: Kader
75b-4
yazu: Yazı, yazılan yazı
39b-13, 39b-15
y. (ṭura) 36b-4
y.-ları 68b-6
y.-yı 39b-13
yazuḳ(ġ): Günah, suç, kusur
y. işle-
-diŋ 44a-13
y.-ımuz 39a-15
y.-ın 15b-13, 42a-1
y.-unı 42a-2
yė-: Yemek yemek

y.-di 8b-2, 8b-8, 9a-3, 17b-2, 46b-16, 52b-16, 62a-10, 63a-15, 69a-12, 82b-16, 88b-5
y.-diler 7b-10, 42b-7, 56a-3, 69a-17
y.-dise (ḳurt y.) 8b-5
y.-dügi 55a-11, 75b-5
y.-dügin 17b-4
y.-dük 22a-6
y.-dükleri 75a-11
y.-düŋ 9a-4, 9a-5, 9a-6, 9a-6
y.-düŋüz80a-12
y.-gil 16b-18
y.-me (ḳaygu y.) 45a-10
y.-meden (ḳaldı) 33b-14
y.-medi 69a-1
y.-mediler 68b-16
y.-medüm (ġuṣṣa y.) 52a-16
y.-mek 62b-7, 68b-17
y.-meŋüz 83a-3
y.-mez 91b-15
y.-miş (olsa) 38b-13
y.-mişem (ṭuz etmek y.) 14a-1
y.-medi69a-13
y.-mez (ṭaʿām y.) 22b-11
y.-mişdi 91b-12
y.-ye (anı y.) 9b-13
y.-ye (yėye) 69b-1
y.-ye 16b-15, 34a-7, 50b-8, 57b-12
y.-yelüm45-10, 47a-14
y.-yem (içem) 46b-18
y.-yem (yėmegini y.) 17a-3
y.-yem17a-1
y.-yen 84a-4
y.-yesi (geldi) 68b-16
y.-yesi (getürür) 7a-7
y.-yesi 16b-18, 69a-17, 69a-17
y.-yesilerden 69a-12
y.-yevüz 9a-12
y.-yip (içüp) 61b-11
y.-yiser47a-6
y.-yüben73a-2
y.-yüp (içüp) 63a-8
y.-yüp 19a-2
y.-ye57b-17
yėyelüm28a-8

yed-: Bir kimseyi elinden tutup götürmek
y.-e (yede) 58a-13

yeddi: Yedi krş. bk. **yedi**
92b-7, 92b-17, 95a-12, 99a-11
y. (gögi) 58b-8
y. (gün) 25b-12
y. (iḳlīm) 55a-9
y. (ḳapu) 37a-12
y. (ṣıġır) 51a-13
y. (ṭamu) 21b-11
y. (yıl) 52b-9, 55b-5, 55b-7
y. (yıldan) 37a-5, 55b-10
y. (yaşına) 2a-5

yeddi biŋ: Yedi bin krş. bk. **yedi biŋ**
92b-8

yeddi yüz: Yedi yüz
4b-9

yedi: Yedi krş. bk. **yeddi**
92a-3
y. (aruḳ) 51a-15
y. (baş) 51a-17
y. (darlıḳ) 52b-10
y. (ġuṣṣa y.) 63a-15
y. (ṣıġırlar) 51a-16
y. (sünbülüŋ)52b-7

y. (yıl) 48b-2, 52b-8, 55b-8
y. (yıldan) 48b-3
y. (yıldur) 53a-12
y. (iḳlime) 2a-1

yedi biŋ: Yedi bin krş. bk. **yeddi biŋ**
89b-2

yedinci: Yedinci
29a-16

yedür-: Yedirmek
y.- di 61b-15, 62a-7
y.- dük 69a-6
y.-diler 44b-9
y.-e 68b-9
y.-üŋ 45b-12
y.-üp 65a-3
y.-ür 62b-15

yėdür-: Yemek yedirmek krş. bk. **yedür-**
69a-17
y.-dügi 73b-10
y.-dük 8a-10, 69b-7, 70a-14

yeg: İyi, daha iyi
56b-13

yegrek: Daha iyi, daha üstün
1b-3, 18a-17, 28a-9, 31b-12, 87b-11
y. et-
-diler 37a-4
y. (idi) 57a-6
y.-idi42a-1

yehūza: (Ar.) Hz. Yakub'un oğullarından biri
1a-12, 6a-9, 6b-19, 62a-6, 62b-1, 67a-15, 67a-17, 75b-7, 76a-3, 76b-7, 77a-4, 78b-9, 81a-10, 86a-4, 93a-14, 93a-7
y. (durur) 9b-16
y.-nuŋ 67a-16
y.-ya 93a-11, 98b-13
y.-yı 79b-9, 61a-12, 79a-17

yek: (Far.) Bir, tek
98a-1

yekin-: Bir eylemi yapmaya davranmak; çekinmek, ayağa kalkmak
y.-e 67b-5, 75a-9
y.-üp 79b-12

yėl: Yel, hafif esinti krş. bk. **yel**
y. ḳov-
-ar 56a-15
y.-i (hevāda) 68a-6
y.-e vėr-
-di 26b-9
y.-ler (eser) 31b-9

yel: Yel, hafif esinti krş. bk. **yėl**
68a-1, 84a-7, 96a-11
y.-e 39a-6, 83b-12, 96b-8
y.-e (gide) 38b-17
y.-e (ḳarşu) 83b-6, 83b-7
y.-e vėr-
-di 4b-13, 26b-10, 63b-2
-ür 35b-2
y.-i (ṣabā y.) 83b-17
y.-i 64b-6

yeldür-: Yeldirmek, peşinden koşturmak
y.-ür 55a-13

yem: Azık, yemek
y.-i 73a-2

yemek(g): Yemek, yiyecek krş. bk. **yėmek(g)**
y.-e17a-17
y.-ini 68b-17

yėmek(g): Yemek, yiyecek krş. bk. **yemek(g)**
y.-ini (yėyem) 17a-3
yemiş: Yemiş, meyve
34a-10
y.-i (gönlümin y.) 8b-15
y.-i 34a-11
y.-leri57b-11
yene: Yine, tekrar
4a-4, 5a-7, 7b-3, 8a-15, 10b-10, 15b-14, 17b-15, 20b-4, 22b-15, 33b-12, 33b-9, 36b-9, 40a-4, 44a-1, 45a-17, 50b-3, 51a-15, 56a-1, 56b-18, 60a-5, 73a-7, 83a-9, 86b-6, 86a-8, 87b-13, 91b-12, 93a-16, 93a-17, 93a-9, 94a-4, 97a-10, 97b-10, 97b-3
yeŋi: Yeni
34a-16, 50b-7, 69b-3
yepe-: Okşamak
y.-r 16a-1, 76b-17
yer: Yer, toprak, mekan krş. bk. **yėr**
4b-12, 5a-10, 12b-6, 66a-13, 82a-15
y. öp-
-üp 83b-11
y.-de 4b-9, 4b-12, 5a-16, 9a-13, 20a-11, 33a-9, 33a-10, 33b-6, 89b-1, 95b-3
y.-den 82a-18, 84a-4
y.-e 2b-10, 7b-2, 8a-12, 8a-13, 8a-14, 8a-15, 8b-7, 10a-16, 12b-15, 17a-16, 18b-6, 21a-14, 22b-4, 23a-3, 24b-15, 33b-2, 33b-4, 37b-2, 37b-6, 45a-9, 47b-8, 48a-5, 48b-17, 51b-1, 52b-12, 52b-8, 53a-5, 53a-9, 56b-8, 57a-13, 58b-1, 58b-8, 59b-1, 59b-7, 61a-17, 62a-16, 62b-3, 68a-10, 69b-10, 70b-6, 70b-16, 71a-4, 72a-9, 72b-16, 76a-14, 76a-16, 78a-9, 78a-16, 78b-13, 79b-11, 81b-3, 82b-14, 86b-16, 88b-1, 88b-12, 88b-6, 92b-17, 93a-2, 93a-8, 97b-8
y.-i 8b-5, 15a-3, 27a-2, 30b-12, 58b-7, 61a-2, 68a-10,70b-2, 96a-1
y.-iken75a-8
y.-im 19a-14
y.-imde31a-8
y.-ime 94a-5
y.-inden (ţurur) 43b-9
y.-ine 31b-9, 33b-8, 35a-12, 46a-3, 54a-15, 54b-11, 75b-3, 77a-16
y.-ini 23b-14, 31a-13
y.-lere 8b-11, 68a-9
y.-leri 16a-12, 93b-12
yėr: Yer, yoprak krş. bk. **yer**
96b-8, 98a-11
y.-de 61a-10
y.-e 55b-10, 91a-11
yeri-: Yürümek krş. bk. **yürü-**
75b-14
yeriş-: Erişmek, ulaşmak
y.-cek 83b-9
y.-e 83b-8
y.-üŋ (yurduŋ) 66a-8
yerlü: Yerli
y. (yerine) 33b-8
yėryüzi: Yeryüzü
57a-4, 57a-5, 95b-17,
y.-nde 98b-6, 99a-4
y.-ni 93b-9

yet-: Yetmek, kafi gelmek; ulaşmak, varmak
y.-di 87a-8, 96a-2, 96a-4
y.-diler 5a-10, 18b-18, 73b-3, 79b-9
y.-dükçe 51a-11
y.-e90a-3
y.-er18a-3
y.-meŋ 24a-1
y.-meye 18a-5, 21a-17
y.-mez (gücüm y.) 13a-13
y.-üp 40a-9
yetiş-: Yetişmek
88a-16
y.-en46a-16
yetmiş iki: Yetmiş iki
y. (milleti) 21b-6
yetür-: Yetirmek, ulaştırmak, tamam etmek; yitirmek, kaybetmek
y.-di 98a-2
y.-diler 26a-10, 90a-16
y.-e 20b-15, 29a-3,83b-8
y.-elüm (yūsufı y.) 3b-14
y.-medi (bahā y.) 20b-11
y.-medim30a-15
y.-meye (bahā y.) 11b-7
y.-meyem 27a-3
y.-mişsin 84a-5
y.-üŋ 73b-1
yėyecek: Yiyecek
61a-8
yezdān: (Far.) Allah
72a-13
y.-ı (yek) 94b-9
yıḳ(ġ)-: Yıkmak, bozmak, dağıtmak
y.-a 75b-14
y.-dı 68a-8
y.-maduŋuz78b-8
y.-up 73a-15, 78b-10
yıġ-: Yığmak, bir araya getirmek
y.-dı 95b-9
yıḳıl-: Yıkılmak
y.-a 38b-16, 79b-3
y.-dı 76a-15
y.-ur18a-13
yıl: Yıl
10b-16, 11a-2, 11a-3, 19b-12, 22b-15, 34a-10, 52b-8, 52b-9, 55a-10, 55b-5, 55b-7, 55b-8, 55b-17, 56a-1, 56a-2, 56a-3, 56a-4, 56a-5, 56a-6, 56a-8, 61a-6, 73b-17, 75a-5, 75a-17, 76b-12, 78b-4, 91b-15, 95a-7, 98a-8
y. (ṭurur) 6b-8
y. mıdur 8a-4
y.-a 22b-15, 90b-12
y.-da 99a-1
y.-dan (iki y.) 34a-13
y.-dan (yeddi y.) 37a-5, 48b-3, 55b-10
y.-dur (bunca y.) 70b-7, 79a-8
y.-dur (neçe y.) 39a-3
y.-dur 19a-13, 53a-12, 58b-2, 59a-15, 59a-3, 85a-9, 96b-11
yıldırım: Yıldırım
y. şaḳı-
-dı 15a-17
yıldız: Yıldız krş. bk. **yılduz**
2b-4
y. (on bir y.) 2a-11
y. imiş 27b-13
y.-lar 2b-4

y.-ları 16a-14, 33a-11
yılduz: Yıldız krş. bk. **yıldız**
y.-ı 10b-16
y.-lar 1b-16, 53b-13, 75a-14, 97a-15, 99a-5
y.-lardur 84a-5
y.-ları 11a-2
yıllıḳ: Belirtilen yıl kadar; yıllardır
4b-13, 35b-2
yıraḳ: Irak, öte, uzak
y. (yere) 12b-15
y.-dan (baḳdılar) 12a-10
yırtıḳ: Yırtık krş. bk. **yırtuḳ**
40b-17
yırtıl-: Yırtılmak
y.-a 8b-5
y.-ur 40a-10
yırtuḳ(ġ): Yırtık, yırtılmış krş. bk. **yırtıḳ**
y.-ı 40b-15, 40b-16
yigit(d): Yiğit
47b-5, 49a-7, 52a-1, 52a-14, 66a-6, 70a-12, 53b-4, 57a-6, 66a-7 , 69a-16
y.-e 57b-5, 67a-9, 70b-11
y.-i 52b-18, 53b-9, 57a-15
y.-üŋ 53b-8, 57b-4
yigirmi yeddi: Yirmi yedi
95a-7
yit-: Kaybolmak, yok olmak
y.-miş 7b-18, 8a-2
yoḳ(ġ): Yok
5b-16, 10a-17
y.-duġın 15a-12
y.-ıken16a-13
y. (idi) 1b-5, 37a-7
y.-iken 21b-12, 98a-11
y. (durur) 6a-17, 13a-14, 24b-10, 31a-10, 31a-3, 32a-14, 34b-14, 37b-8, 41b-15, 50b-12, 61a-10, 61a-8, 87b-14, 91a-15, 95b-6
y. mıdur76a-12
y.-dur 13a-9, 17b-12, 43a-13, 45a-5, 45a-7, 50a-16, 51b-1, 52a-17, 53b-2, 53b-8, 54a-5, 74a-14, 78b-16, 96b-10
yoŋsul: Yoksul krş. bk. **yoḳsul**
1a-2, 11b-16, 20b-9, 62a-5
y. (bay y.) 91b-6
y. ėt(d)-
-er 57b-10
y. (iken) 57b-9
y. (iseŋ)58b-17
y. ḳıl-
-dılar 53b-11
-dıŋ 58b-5
y. ol-
-dım 58b-3
y.-lara 59b-5, 75a-10
y.-ların62b-8
yoḳsa: Yoksa, olmazsa, aksi takdirde
8b-10, 9a-15, 12b-14, 12b-2, 12b-4, 15b-11, 15b-4, 21a-13, 21b-16, 24a-4, 34b-15, 35b-6, 35b-7, 41b-6, 43b-4, 62a-1 ,62a-5, 63a-7, 66a-14, 79b-2, 81b-16
yoḳsul: Yoksul krş. bk. **yoŋsul**
y. (idi) 34a-12
yoḳuş: Yokuş
y.-ları16a-14
yol: Yol

23b-17, 65b-14, 67a-1,67a-9, 83a-18, 84a-9, 90a-6
y. az-
-dı 41b-6, 65b-15, 65b-17, 67a-9
-dur 35a-17
-ġıl 41b-7
-maya 66a-3
y. (idi)95b-14
y. (vėrmez) 67b-16
y.-a getür-
-gil 41b-6
y.-a (ṭoġrı y.) 41a-16
y.-a 23b-17, 44a-14, 47a-10, 61a-16, 63a-5, 64a-4, 65b-9, 75b-2, 75b-10, 95b-10
y.-da ḳal-
-an 58a-15
y.-da 7b-15, 14b-2, 16a-7, 17b-13, 17b-17, 19a-3, 41b-6, 57a-9, 58a-6, 64a-10, 64a-15, 81a-9, 95b-11
y.-dan 61b-10, 66b-4, 77a-13
y.-ı 58b-13, 67a-11, 95b-12, 96a-1
y.-ıma49a-11
y.-ımızdan (azmaduk) 80b-2
y.-ın (ṭutup) 77b-1
y.-ın14b-1, 79b-8
y.-ına (ḥaḳ y.) 6a-1
y.-ına (seyrān-ı y.) 58a-4
y.-ına 58a-10, 59a-7, 64a-13
y.-ında 76b-8, 87a-3
y.-ını 58b-11
y.-ıŋa 45b-8
y.-ıŋuza76b-4
y.-lar 71b-4
y.-lara 98b-3
y.-ları 54a-7, 61a-17
y.-una 49b-6, 57a-2, 84a-12
y.-unda 43a-15
y.-undadur33a-4
y.-uŋa 33b-16, 49b-5
y.-uŋuza 4b-5
yoldaş: Yoldaş
y. eyle-
-di 56b-7
y. ol-
-a 86a-11
-dı 67a-13
-ur 77a-10
y. mı-sız63a-7
y.-ım 41b-7, 58a-8
y.-ımuz 3a-16
y.-ımuza77a-9
y.-ını 62a-14
y.-ıŋ 62b-1, 66a-18
y.-larım 82b-4
y.-ların 67a-4
y.-larına 86a-10
y.-larıŋa70b-4
y.-laruŋa66b-9
y.-uŋ (olsun y.) 10a-11
y.-uz66b-1
yol-: Yolmak
y.-dılar (hep y.) 8a-9
yoldaşlıḳ(ġ): Yoldaşlık
y.-a16b-7
yolla-: Yollamak
y.-dı 63b-9
yolluca: Yolluca, kuralına uygun 4b-5
yor-: Yorumlamak, tabir etmek

y.-a46b-9
y.-alum (ḫoş y.) 3a-17
y.-amazam 52a-4
y.-arsa 51b-16
y.-asız 2a-13
y.-ayım (taʿbīrini y.) 46b-10
y.-dı 2a-14, 47a-4, 47a-5, 52b-16
y.-urıdı42a-1
yorġan: Yorgan
y.-ın 34b-16
yu-: Yıkamak
y.-dılar 44b-10,57b-6
y.-ġıl19a-2, 79b-5
y.-na72a-12
y.-saŋ78a-13
y.-yuban 44b-7
y.-yup 98b-12, 98b-14
yut(d)-: Yutmak
y.-dı 19b-6
y.-duram (yerlere y.) 8b-11
y.-mışdı 19b-7
y.-urdı 96b-8
yuḳaru: Yukarı
51a-17
y. (gökden) 10b-13
y.-dan 10b-14
yumşa-: Yumuşamak
y.-dı 17a-15
yūnus: (İbr.) Hz. Yunus Peygamber
y.-ı 19b-6
yurt(d): Yurt
y.-uŋ (yerüŋ y.) 66a-8
yūsuf: (Ar.) Hz. Yusuf Peygamber
1a-13, 1b-1, 2a-5, 2a-14, 3b-5, 3b-6, 3b-8, 4a-9, 5a-11, 5b-3, 6a-18, 6b-9, 6b-10, 6b-13, 7a-2, 7a-7, 7a-8, 7a-11, 7a-17, 7b-3, 7b-7, 8a-9, 9b-3, 11a-13, 11b-2, 11b-4, 12a-6, 12b-12, 13a-12, 13a-13, 13b-3, 13b-4, 13b-16, 13b-18, 14a-11, 14a-14, 14a-15, 14a-7, 14a-18, 14a-9, 14b-13, 14b-17, 14b-3, 15a-8, 15a-13, 15b-13, 15b-14, 16a-7, 16a-9, 16a-11, 16b-13, 16b-17, 17a-1, 17a-6, 17a-8, 17a-9, 17a-17, 17b-1, 17b-16, 17b-2, 18a-3, 18a-15, 18b-18, 18b-5, 18b-6, 19a-6, 19a-10, 19a-18, 19a-4, 19a-5, 19a-16, 19b-16, 20a-2, 20a-3, 20a-4, 20a-7, 20a-10, 21a-6, 21a-8, 21b-1, 21b-4, 21b-18, 22b-14, 23a-6, 27a-1, 27a-17, 29b-8, 30a-10, 30b-5, 30b-7, 30b-8, 30b-14, 31a-11, 31a-4 31a-16, 31b-17, 32a-16, 32a-8, 32b-12, 33a-1, 33a-14, 33a-3, 33a-6, 33a-7, 33b-1, 33b-4, 33b-7, 33b-12, 33b-2, 33b-9, 34a-1, 34a-10, 34a-17, 34a-8, 34a-9, 34b-2, 34b-4, 36a-13, 36a-8, 37b-13, 37b-2, 37b-17, 38a-7, 38b-3, 38b-10, 38b-11, 39a-7, 39a-12, 39a-16, 39b-11, 39b-12, 39b-15, 39b-15, 39b-16, 39b-4, 39b-6, 39b-7, 39b-8, 40a-12, 40a-2, 40a-4, 40a-6, 40a-7, 40a-8, 40a-9, 40b-2, 40b-7, 40b-10, 40b-11, 40b-13,41a-7, 41a-13, 41b-2, 42b-13, 42b-16, 42b-3, 43a-1, 43b-6, 44a-9, 45a-12, 45a-6, 46b-14, 46b-5, 46b-10, 47a-1, 47a-2, 47a-8, 47a-11, 47a-12, 47a-16, 47b-13, 47b-14, 47b-5, 47b-11, 47b-15, 47b-7, 47b-9, 48a-17, 48a-5, 48b-1, 48b-13,

48b-14, 48b-17, 48b-5, 48b-6, 48b-8, 49a-18, 49a-4, 49a-9, 49a-12, 49b-1, 49b-3, 49b-4, 49b-18, 50b-11, 51a-3, 51a-4, 51a-6, 51a-7, 51b-7, 52a-13, 52b-4, 53a-8, 53b-2, 53b-3, 53b-4, 54b-8, 54b-13, 54a-12, 54a-16, 54b-10, 54b-7, 55a-1, 55a-3, 55a-5, 55b-13, 55b-14, 55b-15, 55b-16, 55b-2, 55b-7, 55b-9, 56a-14, 56a-16, 56b-10, 56b-12, 56b-16, 56b-9, 57a-10, 57a-13, 57a-14, 57a-7, 57b-16, 57b-3, 57b-4, 57b-8, 58a-12, 58a-14, 58a-5, 58a-6, 58a-9, 58a-15, 58b-14, 58b-15, 58b-16, 58b-9, 59a-7, 59a-10, 59a-12, 59a-13, 59a-17, 59a-6, 59b-8, 59b-10, 59b-16, 60a-1, 60a-10, 60a-11, 60a-16, 60a-2, 60a-4, 60a-6, 60b-4, 60b-5, 60b-10, 60b-14, 61a-4, 61b-8, 61b-12, 61b-3, 61b-6, 62a-12, 62a-13, 62b-1, 62b-3, 62b-7, 63a-2, 63a-4, 63b-4, 63b-5, 63a-16, 63b-7, 63b-15, 66a-15, 66a-4, 66b-7, 66a-13, 66a-18, 66b-6, 66b-8, 66b-9, 67a-7, 68b-2, 68b-8, 69a-10, 69a-15, 69a-16, 69a-5, 69b-5, 69b-17, 6b-12, 70a-3, 70a-5, 70a-9, 70b-2, 70b-9, 70b-13, 70b-16, 71a-1, 71a-11, 71a-5, 71a-7, 71b-7, 71b-8, 71b-10, 71b-12, 71b-17, 71b-18, 72-6, 72a-1, 72a-8, 72a-10, 72b-1, 72b-14, 72b-17, 73a-6, 73a-10, 73a-11, 73a-13, 73a-16, 74a-7, 74b-1, 74b-13, 74b-16, 74b-17, 74b-5, 74b-9, 75a-1, 75a-10, 75a-18, 75a-2, 75a-5, 75a-8, 75a-12, 75b-4, 75b-11, 75b-5, 76a-14, 76a-9, 76b-1, 76b-4, 77a-12, 77b-14, 77b-5, 78a-9, 79b-14, 80a-3, 80a-4, 80b-4, 80b-14, 81b-5, 81b-14, 81b-17, 82a-5, 82a-16, 82b-4, 82b-10, 82b-3, 83a-3, 83a-5, 83b-5, 84b-8, 85a-1, 86b-5, 87a-10, 87a-14, 87a-15, 87b-15, 88a-6, 88b-14, 89a-1, 89a-11, 89a-14, 89a-2, 89a-7, 89b-6, 91a-8, 92a-7, 92b-10, 92b-15, 94a-6, 94b-17, 95a-13, 95a-15, 97a-6, 97a-9, 97a-14, 97b-17

y. (adı) 33a-4, 33a-9

y. (cān) 97b-15

y. (durur) 70a-15

y. (gülistān-ı y.) 41b-14

y. (idi) 63a-15

y. (imiş) 81b-4

y. mısın82a-7

y.-a (dė y.) 7b-5

y.-a 1b-10, 2a-18, 4a-6, 4b-6, 4b-9, 6a-9, 6a-10, 6a-15, 7a-4, 7a-6, 7a-13, 7b-2, 7b-6,11a-8, 11b-3, 12a-7, 12b-7, 13b-2, 14a-17, 14b-15, 15a-5, 15b-12, 16b-11, 16b-18, 16b-7, 17a-15, 17b-14, 17b-14, 18a-2, 18b-4, 19a-1, 19a-9, 1b-14, 20a-1, 20b-11, 26b-11, 28a-6, 29b-14, 30a-8, 32a-5, 32a-9, 32b-8, 32b-9, 32b-11, 32b-16, 33a-2, 33b-13, 33b-15, 33b-3, 34a-14, 34a-16, 37a-10, 37b-12, 40a-1, 40a-14, 40a-2, 40b-14, 41a-10, 41a-11, 41a-7, 41b-9, 42b-13, 44a-16, 44a-8, 45a-9, 46b-5, 47a-15, 47b-8, 48a-17, 48b-10, 48b-13, 52a-11, 52a-12, 52b-15, 53a-16, 53a-18, 54a-17,

55a-6, 55b-3, 56a-1, 56a-6, 56a-8, 56a-9, 56b-4, 56b-8, 57a-9, 58a-5, 59b-17, 59b-7, 60b-15, 61a-5, 62a-11, 63b-6, 63b-8, 65b18, 70a-12, 74b-3, 74b-8, 75a-7, 77b-14, 81a-4, 82b-8, 83a-15, 83a-7, 84a-6, 87a-10, 87a-9, 88b-9, 90b-13, 91a-17, 93a-1, 93b-1, 93b-12, 93b-14, 94a-3, 94b-10, 97a-4

y.-dan 34a-14, 43b-8, 84b-7, 85a-16, 85a-17, 85a-5, 85b-11, 85b-4, 92a-10

y.-dur 74b-4

y.-ı (kenʿān) 16b-3, 30b-16

y.-ı (kenʿānım) 48b-12

y.-ı (kenʿānimiş) 23b-15

y.-ı (ḳıġırduban getürdiler) 3a-14

y.-ı (ṣıddıḳ) 57a-1, 69a-2, 69b-8, 70b-1, 81a-15, 87b-2, 88a-1, 88b-10, 90a-3, 91b-5, 94a-14

y.-ı (ṣıddıḳda) 86a-8

y.-ı 1b-3, 3a-13, 3a-15, 3b-2, 3b-14, 3b-12, 3b-16, 4a-1, 4a-4, 4b-17, 5a-3, 5a-5, 5a-6, 5a-9, 6a-13, 6b-7, 6b-19, 7a-4, 7a-8, 7a-16, 7b-14, 8a-10, 8b-1, 8b-18, 9b-2, 9b-13, 9b-10, 9b-15, 9b-16, 12a-12, 12a-8, 12b-5, 12b-8, 13b-15, 14a-16, 15a-1, 15a-4, 15a-6, 15a-7, 16a-2, 16b-12, 16b-15, 17b-15, 17b-17, 18b-2, 18b-5, 20a-12, 20a-15, 20a-8, 20b-6, 20b-10, 20b-9, 21a-4, 21a-5, 22a-7, 23a-5, 28b-3, 29b-11, 29b-14, 29b-16, 30a-7, 31b-2, 32a-15, 32a-5, 32b-15, 33a-11, 33a-16, 34a-13, 34a-15, 34a-3, 34a-5, 34a-8, 34b-3, 36b-2, 37a-11, 39b-10, 40a-11, 41a-10, 42a-13, 42a-6, 43b-1, 43b-10, 43b-9, 44a-1, 44a-12, 44a-15, 45a-15, 45a-4, 45a-5, 46b-4, 53a-15, 53a-18, 54a-10, 54a-8, 54b-16, 56a-10, 56b-2, 60b-1, 63a-1, 64a-12, 71a-3, 72a-17, 72b-16, 74b-7, 74b-10, 74b-12, 75a-4, 78a-2, 78b-3, 80b-16, 81a-8, 83b-3, 84a-4, 84b-18, 88a-9, 88b-13, 89b-16, 93b-17, 98b-12

y.-ım 7b-16, 78b-5

y.-ın 9b-9

y.-ıyla 16b-10

y.-ile 17b-5, 92b-14, 93a-3

y.-la 36a-17, 37a-13, 46b-6

y.-u 31b-4, 77b-16

y.-um 8a-3, 8a-4, 8a-5, 8b-8, 8b-11, 8b-14, 9a-4, 9b-2, 23b-9, 49a-1, 82a-8, 88a-14

y.-uŋ 1b-12, 1b-17, 2a-4, 3a-8, 4b-16, 4b-16, 6a-15, 6a-18, 6a-19, 6b-8, 6b-11, 6b-17, 7a-6, 7b-6, 7b-11, 8b-4, 9a-9, 9a-12, 9b-17, 11a-12, 12a-9, 12b-6, 12b-7, 15a-3, 15b-15, 16a-1, 16a-10, 16b-4, 16b-16, 16b-8, 16b-9, 17a-16, 17a-17, 17b-3, 18b-4, 19a-10, 19a-8, 19b-15, 19b-3, 1a-1, 20a-13, 20a-16, 20b-2, 21a-10, 21a-3, 21b-3, 21b-17, 22b-15, 27a-17, 28b-15, 28b-16, 28b-6, 29b-15, 29b-3, 29b-7, 30a-11, 30b-4, 30b-6, 32a-10, 33a-1, 33a-12, 33a-4, 33a-8, 33a-10, 33b-14, 34a-2, 39b-9, 40a-1, 40a-9, 40b-14, 41b-10, 41b-12, 42b-17, 43b-10, 44a-6, 45a-12, 48a-13, 49a-

19, 50b-10, 50b-4, 51a-6, 52b-3, 53a-5, 53a-14, 53a-17, 53b-14, 54a-10, 54a-12, 55a-5, 56a-12, 56a-4, 56b-1, 56b-13, 56b-3, 57a-2, 58a-13, 58a-4, 58b-13, 59a-11, 60a-17, 63b-3, 64a-16, 64a-9, 68b-17, 69b-12, 69b-14, 69b-15, 70a-1, 70a-4, 70a-17, 70a-18, 74a-6, 74b-11, 74b-6, 75a-3, 75a-5, 76a-16, 77b-10, 77b-17, 78a-1, 81a-6, 82b-9, 83b-16, 83b-18, 84a-3, 85b-15, 86a-5, 88b-1, 88b-7, 8a-14, 90a-15, 90a-7, 94a-17, 94b-2, 98b-7

y.-uŋdan 83b-2

yuva: Yuva

y.-sına 15a-15

yüce: Yüce

22b-13, 35b-14, 37a-3, 37b-2, 48b-7, 78a-12, 79a-10, 91b-7, 61b-1

y. (çardaḳ-ı y.) 48b-7

y.(yavlaḳ y.) 7a-12

yügrüş-: Koşuşmak

y.-üben 5a-8, 85b-5

yügür-: Aceleyle koşmak

y.-üben 49b-15

y.-ür49b-15

yük: Yük

49a-10

y.(yük) 65a-12

y.-i 21a-15, 21a-16, 25b-3, 49a-9, 73a-15

y.-imi 49a-10, 49a-11

y.-imiz 62a-2

y.-imizi 62a-1

y.-lerimiz 73b-13

y.-lerin 73b-3

y.-lerini 14b-1

y.-leriyle 13a-11

yükle-: Yüklemek

y.-di 86a-9

y.-diler11a-5, 14b-1, 25b-3, 44a-7, 73a-14

y.-düben 55b-7, 63b-11

y.-dür21a-3

y.-yüp 86a-15, 95a-8

yüklen-: Yüklenmek

y.-di 95a-4

yürek(g): Yürek

y.-e 82a-17

y.-i (yaġı) 34b-5

y.-i (yandı) 14a-3, 34b-12, 34b-14, 44a-10, 69b-9

y.-im (durur) 17b-11

y.-im 59b-6, 66b-14 ,69b-4, 77b-3

y.-imi (ṭaġladılar) 14b-10

y.-imiz 78b-15

y.-imüŋ 65a-5

y.-in50a-9

y.-ini 64b-2

y.-üme 59a-16

y.-üŋ (dutdı y.) 9a-5

y.-üŋe24a-5

y. (demür y.) 6b-18, 41a-14

y.-ler (ṭaġladılar) 44b-8

y.-ler 15a-17, 44b-7

yüri-: yürümek krş. bk. **yürü-**

18a-10, 68a-15

y.-di 86b-10

y.-sün56b-10

y.-yi (yüriyi) 55b-11

yürü- : Yürümek krş. bk. **yüri-**

y.-di 14a-18, 87a-6, 87b-1, 87b-15, 87b-3, 89a-14, 89a-15, 89b-3, 93a-6, 95a-10, 97b-11, 97b-5
y.-diler 87a-15
y.-me18b-14
y.-medi 48b-11
y.-meyelüm (ʿārla y.) 3a-11
y.-ŋ 56b-18
y.-r (ḥūrī idi) 2a-2
y.-r 5a-17, 12b-12, 25b-6, 25b-8, 37a-8, 49b-6, 55a-5, 57a-3, 61a-17, 65b-13
y.-rdi 16b-10
y.-rdüm (ġāfilin) 9a-13
y.-rem51a-13
y.-rlerdi45b-2
y.-rseŋüz65b-5
y.-sün 87a-13, 89b-1, 89a-17
y.-ye55b-12
y.-yü 46a-14
y.-yüben 11a-6, 33a-12, 61b-10
y.-yüp 40a-13, 53b-16, 74a-4, 81a-14, 86b-13
yüz: Yüz
17b-8, 24b-15
y. ṭut-
-tar 28a-2
-up 73a-14
-madı 31a-17
y. ur-
-dı 45a-8, 96b-13
-dılar 90b-13, 91a-11, 93a-4
-up 52a-11
-ur 53a-5
y. (sürüben) 82a-14
y.-i (gün y.) 14b-2
y.-i (güneş) 8b-14
y.-i (ḳoyu) 5a-15
y.-i (ṣulu) 10a-8
y.-i (yūsufuŋ y.) 33a-1
y.-i 5a-13, 16b-5, 22a-10, 32a-12, 40b-1, 43b-17, 48b-18, 53a-15, 62b-17, 70b-17, 72b-10, 72b-16, 79a-7,85b-6, 87b-17
y.-im 17a-11, 72a-11, 74b-17
y.-ime 10a-15, 18b-1
y.-imi 18a-16
y.-imüz 14a-13
y.-in 5b-1, 5b-11, 6a-15, 6a-18, 9b-3, 16b-4, 20a-13, 20b-2, 20b-17, 21a-8, 23a-9, 25b-11, 26b-11, 30b-6, 42b-14, 48b-17, 49b-18, 50b-11, 51a-6, 52a-13, 60a-10, 63a-2, 63b-15, 66b-8, 69b-10, 70a-7, 70b-6, 71a-5, 71b-1, 72b-15, 76a-16, 78b-3, 85a-14
y.-inden 88a-12
y.-ine 15b-6, 19a-15, 21b-3, 39a-13, 50a-4, 52a-5, 72a-12, 81a-5, 85b-1, 85b-2, 87b-6, 90b-7, 97a-10, 98b-1, 43a-1, 57a-10, 79b-13, 96a-17, 96b-13
y.-ini 6a-19, 8a-17, 16a-9, 17a-16, 18b-6, 22b-4, 29b-8, 31a-11, 41a-2, 42b-3, 48a-5, 49b-17, 52a-12, 58b-1, 66a-5, 78b-5, 7b-15, 97b-8,43a-5, 59b-1
y.-iŋ 70a-13, 70a-12
y.-iŋi 7a-15, 11b-5, 71b-11
y.-iŋin 40a-5
y.-iŋiz64b-4

y.-leri 68b-14, 87b-4, 82a-15
y.-lerini 79b-11
y.-ne (yūsuf y.)21a-6
y.-üm 33b-17, 9a-12
y.-üme 38b-14
y.-ümi 11b-7, 38a-2, 48a-12
y.-ümüŋ 19a-7
y.-ünde 29a-8, 91b-2
y.-ünden 42b-17, 82a-4, 83a-1, 91b-8
y.-üne 83a-1, 83b-9
y.-üni (ḳardaşlarım y.) 13b-18
y.-üni 66a-14, 82b-14, 84b-9, 77b-5
y.-üŋ 2b-17, 7a-14, 19a-3, 42b-2
y.-üŋi 19a-3, 21a-7, 78a-17, 91b-2, 27a-1, 39a-2

yüz biŋ: Yüz bin
18a-3, 22a-17, 43a-15, 45a-16, 68a-3, 82b-8, 99a-15

yüzlü: Yüzlü
19a-11, 29a-7
y.-m 38a-14, 23b-6

yüz yigirmi dört biŋ: Yüz yirmi dört bin
1b-7

yüzük(g): Yüzük
y.-in (süleymān y.) 19b-7

Z

zād: (Far.) Doğma, doğmuş
99b-9

zāhid: (Ar.) Sofu
43a-12
z.-i 10a-8, 43a-12
z.-leri 35b-3

ẓāhir: (Ar.) Görünen, aşikar
57b-15, 96b-1
z. ol-
-dı 60a-8, 82a-11

zaḫm: (Far.) Yara
z. (cevr-i z.) 6a-9
z.-dan 8b-5
z.-ı 65a-5, 84b-5
z.-ıma 44b-3
z.-ıŋ 51a-1
z.-ıŋuz 5b-7
z.-uŋa 9b-5

zaḫmet: (Ar.) Zahmet, sıkıntı
12b-2
z.-i 4b-13
z.-ler 15b-10

ẓālimān: (Ar.) Zulüm edenler
8b-11
ẓ.-i 5b-9

zamān: (Ar.) Vakit; devir
1a-5, 51b-18, 53b-2, 82b-3, 86b-5, 87b-2, 88b-8, 92b-3, 93a-3, 94b-16, 95a-14, 96a-7, 97a-6, 27b-15, 77b-1, 81b-1, 82a-1, 82b-1, 83a-17, 83a-4, 83b-18, 87a-11, 87b-13, 87b-8, 88a-12, 92b-16,92b-5, 93a-18, 93a-5, 95a-13, 95a-16, 96b-14, 96b-3, 96b-6, 98b-8, 99b-8
z. (bir z.) 5b-1, 5b-8, 83b-7
z. (dar z.)87a-17, 95b-17
z. (ḫayli z.) 84a-9
z. (nece z.) 9a-9
z. (ol z.) 61a-5, 84a-8
z.-da 72b-15, 1b-17, 22a-14, 22a-8, 24b-10, 54a-18, 69a-15, 80a-9, 94a-2, 57b-16, 73b-15, 74a-2

zaʿferān: (Ar.) Safran

z.-a (döndi) 22b-12
żaʿīf: (Ar.) Zayıf; güçsüz
62a-8, 93b-16
ż.-e 41b-7
ż.-im 48a-7
zaʾil: (Ar.) Sona ermek, gitmek
z. ol-
-dı 97a-9
zār: (Far.) Ağlama, feryat
14b-5, 58b-12, 82a-16, 85a-18
z. ėt(d)-
-er 1b-4, 53b-17
z. eyle-
-di 22b-14
z. ḳıl-
-dı 8a-11
-ur 98b-4
z. ol-
-an 97a-15
z.-ı (efġān) 97a-1
z. (zār) 5b-3, 97a-11, 98b-1
żarar: (Ar.) Zarar
ż ėr-
-di 33b-3
-er 33a-13
ż. ol-
-ur 29a-3
zārī: (Far.) Ağlayıp sızlama
84b-6, 88b-16
z. ḳıl-
-dı 83a-18, 88b-15
-up 82b-14, 82b-18
-urlar 82a-15
z. (zārī) 97a-2
ẕāt: (Ar.) Kendi; sahip
69a-4
ẕ.-ına 3a-5, 18a-15
z.-ında 85b-11
ẕ.-ıŋa 45a-7
z.-ıŋdur 72a-2
żāyiʿ: (Ar.) Kaybolan, yitik
ż. et-
-dim 52a-16
-mişem 52a-14
ż. ol-
-maz 82a-10
zebān: (Far.) Dil, lisan
83a-1
zeber: (Far.) Üst
81b-15, 89a-16, 96a-15
zeberced: (Ar.) Zümrüte benzeyen bir süs taşı
z.-den 36a-1, 36a-14
zebūn: (Far.) Zayıf, güçsüz
96b-17
z. ol-
-dı 71b-3, 73b-4, 33b-14
zecr: (Ar.) Yasak
z. ėt(d)-
-e 33b-11
zelīl: (Ar.) Alçak, hakir
5b-17
z.-i (ʿālemi) 6a-5
zemīn: (Far.) Yer, yeryüzü
61a-13, 88a-12, 90b-5
z.-e 19b-10
zemzem: (Ar.) Zemzem
73b-9
zen: (Far.) Kadın
z.-inden 64a-11

zenbūr: (Ar.) Müzik aleti
25a-15
zer: (Far.) Altın
55b-17, 86a-16, 97b-4, 29b-17, 78a-10, 86a-17 ,90a-11, 90a-14, 95a-4
z. (tāc-ı z.) 87b-4
z.-den 30a-1
zerre: (Ar.) Zerre, tane
68a-3
z.-si21b-11
zerrīn: (Far.) Altından yapılmış, altın
86a-17, 87b-1, 87b-16, 87b-3
zevāl: (Ar.) Sona erme
96b-10
zevḳ: (Ar.) Zevk
z.-e (ėresin) 32b-3
z.-i 55b-5
z.-i ʿ(işret) 37a-17
z.-imüzi 39b-3
z.-le 15a-15
zift: (Ar.) Zift
18b-13
zī-ḥayf : (Ar.) Ne yazık; haksızlığa uğramış
21a-11, 85a-2
zihī: (Ar.) Ne güzel, ne hoş; bu, şu
20a-11, 43a-17, 69a-8, 71a-9, 93a-2, 19b-8
ẕikr: (Ar.) Zikir, anma
91b-10
ẕ. ėt(d)-
-elüm 100a-14
-er 44a-9, 46a-13
ẕ. eyle-
-gil 20a-5
ẕ.-in 19b-16
zīl: (Far.) Zil
87b-5
z.-le26a-9
zinā: (Ar.) Zina
40a-3
z. eyle-
-ye 39b-15
z. ḳıl-
-ma 39b-15
zindān: (Far.) Zindan
44b-18, 45a-1, 45a-2, 45a-3, 45a-4, 45a-5, 47b-1, 48b-3, 48b-6, 50a-7, 50a-9, 50b-18,51b-14, 54a-16, 75a-18, 75b-13, 75b-15, 75b-9, 76a-4
z. (ehli) 47a-17, 54a-17
z. (ehlinüŋ) 49a-19
z. ėt(d)-
-esin 79a-12
z. tart-
-arım 53a-12
z.-a (degin) 44a-7
z.-a (ḳodı) 53a-10
z.-a (ḳoduŋ) 51b-18
z.-a (ḳoy) 40a-17
z.-a (ḳoya) 44a-1
z.-a (ḳoyam) 43b-4, 43b-16
z.-a (ḳoyar) 46b-3
z.-a (ḳoydım) 53b-7
z.-a (ṣoḳ) 43b-18
z.-a 44a-15, 46b-4
z.-da (ṭurur) 50b-11
z.-da (yatasın) 48b-2
z.-da (yatmasun) 50a-10
z.-da 45a-11, 48b-7, 75a-17
z.-dan 52b-15

z.-ı 75b-7
z.-ıŋ 52a-10
zinhār: (Far.) Asla, sakın
1b-14, 3b-7, 4a-9, 17b-7, 18b-14, 26a-16, 49b-2, 64a-2, 94a-4
zīr: (Far.) Alt, aşağı
67b-15, 81b-15, 89a-3, 89a-16, 96a-15
zīrā: (Far.) Çünkü, yoksa
28a-4, 28a-12, 32a-7, 35b-11, 3b-7, 41b-17, 48a-3, 52a-5, 54a-3, 63b-10, 65b-16, 66a-9, 66b-11
żiyāfet: (Ar.) Ziyafet
z. eyle-
-di 82b-16
ziyān: (Far.) Ziyan, zarar
z. eyle-
-yesin 51b-10
z. ol-
-a 4b-6
-ur 35a-9, 39b-15
ziyāret: (Ar.) Ziyaret
97b-11, 97b-17
z. ėt(d)-
-e 96a-5
-erem 94b-15
z. eyle-
-di 98a-3
-gil 94b-9
-yem 94b-5
z. ḳıl-
-dı 97b-12
ziynet: (Ar zīnet) Süs
z.-in 98a-12
ziyy: (Ar.) Dış görünüş
z.-ini 29b-8
zor: (Far.) Zor, güç
z. eyle-
-sün 93a-5
-yesin 18a-7
ẕū-füsūn: (Ar.+Far.) Büyüleyici
87a-10
zuhrīn: (Ar.) Öğleyin
75a-11
ẓulmet: (Ar.) Karanlık
15a-14
ẓ.-den 6a-7
ẓurna: (Far.) Zurna
25b-5, 26a-9
züleyḫā: (Ar.) Züleyha
22a-8, 22a-9, 22b-2, 22b-11, 22b-16, 23a-17, 23a-4, 23b-11, 24a-4, 24a-13, 24b-2, 24b-3, 25b-14, 26a-13, 26b-3, 26b-6, 27a-11, 27a-12, 27a-13, 27b-13, 27b-16, 27b-2, 27b-7, 28a-13, 28a-16, 28b-14, 28b-5, 31b-4, 31b-5, 32a-10, 32a-11, 32a-16, 32b-7, 32b-14, 33a-12, 33a-3, 33b-3, 33b-6, 33b-9, 33b-13, 33b-14, 33b-15, 34a-2, 34a-13, 34b-2, 34b-5, 34b-6, 34b-8, 34b-9, 34b-16, 35a-1, 35a-10, 35b-6, 35b-9, 35b-13, 36a-8, 36b-8, 36b-11, 36b-14, 37a-4, 37a-13, 37a-14, 37a-15, 37a-6, 37a-8, 37b-1, 37b-4, 37b-12, 37b-3, 38a-3, 38a-11, 38b-2, 38b-5, 39a-1, 39a-10, 39a-14, 39b-8, 39b-1, 40a-1, 40a-10, 40a-11, 40a-13, 40a-14, 40a-15, 40a-9, 40b-13, 40b-16, 41a-3, 41a-10, 41a-13, 41a-2, 41a-4, 41a-9, 42a-12,

42a-4, 42a-6, 42a-7, 42a-14, 42b-10, 42b-11, 42b-13, 42b-18, 42b-4, 42b-5, 42b-9, 43a-10, 43a-3, 43a-20, 43b-1, 43b-8, 43b-9, 44a-1, 44a-4, 44a-11, 44a-12, 44a-17, 44a-2, 47b-16, 53a-8, 53b-4, 53b-12, 53b-13, 53b-2, 53b-3, 54a-18, 57a-16, 57b-16, 58a-8, 58a-14, 58a-17, 58a-18, 58a-3, 58a-7, 58b-10, 58b-14, 59a-1, 59a-9, 59a-11, 59a-2, 59a-14, 59b-1, 59b-9, 60a-10, 60a-11, 60a-12, 60a-15, 60a-17, 60b-1, 60b-7, 60b-14, 60b-15, 60b-17, 61a-1, 61a-5, 98a-17, 98b-9

z.-dan (ötüri) 27a-10

z.-dan 60b-16

z.-nuŋ 25a-12, 25a-13, 25b-10, 25b-13, 40a-10, 53b-13, 54b-1, 58a-6, 59a-6, 60a-4, 60a-5, 59b-13

z.-ya 27a-15, 27a-16, 32a-15, 39b-5, 39b-7, 43b-17

z.-yı 25b-2, 25b-3, 25b-9, 26b-1, 27b-14, 28a-6, 28b-8, 32b-8, 34b-6, 34b-7, 36b-9, 39b-4, 39b-6, 40a-6, 53a-17, 53b-1, 53b-10, 53b-11, 57b-2, 58a-13, 58a-16, 58b-15, 59b-16, 59b-8, 60a-1, 60a-14, 60a-3, 60b-10, 60b-4, 47b-18

z.-yla 60a-16

zülf: (Far.) Zülüf, saç

z.-iŋe 38b-7

zümrüt: (Ar. zümürrüd) Zümrüt

z.-den 36a-6

ẕü ’l-celāl: (Ar.) Velal, ululuk sahibi olan Allah

18b-8, 37b-17, 48a-7, 93a-2

SONUÇ

Çalışma, eserin Milli Kütüphane'de 06 Mil Yz A 9605 numara ile kayıtlı bulunan tek nüshası üzerinde yapılmıştır. Eserin Müellif hattı yoktur.

İnceleme konumuzu oluşturan yazma eserde müellife ait herhangi bir bilgiye rastlanılmamaktadır. Ancak eserin sonunda Muhammed bin Hüseyin ismi geçmektedir. Muhtemeldir ki Muhammed bin Hüseyin eserin müstensihidir. Eserin sonuna düşülen tarih H. 1198 / M. 1784'ü göstermektedir.

Eser 100 varak olup, toplam beyit sayısı 3485'tir.

Eserin dil ve imla özelliklerine bakıldığında Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış diğer eserlerle paralellik gösterdiği görülmektedir.

İncelenen nüshada azımsanamayacak kadar vezin bozuklukları mevcuttur. Yazmanın bazı varaklarında su damlası veya diğer dış etkenler sebebiyle okunamayan kelimeler olduğu gibi kelimede eksik veya fazla harf bulunması gibi kusurlar da okuma zorluklarına yol açmıştır.

Yazmanın imlasında bir bütünlük yoktur. Bir kelimenin birden fazla yazımının oluşu, sıklıkla görülen bir hadisedir. Eserde Türkçe kelimelerdeki ünlülerin çoğunun gösterilmesi ve yabancı asıllı bazı kelimelerin ünlülerinin de kaynak dildeki yazımına bağlı kalınmadan bütün ünlülerinin yazılması gibi etkenler, bize bunun ya Uygur yazı geleneğinin etkisiyle olabileceğini ya da müstensihin imla bilgisinin pek yeterli olmadığını düşündürmektedir.

Eser imla, ses ve şekil bilgisi bakımından değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Metinde ünsüzlerin yazılışı:

/ **ç** / ünsüzü bulunan kelimelerde bu ünsüz genellikle ç (چ) şeklinde yazılmış, ancak bazen ayrım yapılmadan c (ج) ile de gösterilmiştir.

/ **p** / ünsüzü, kelime başında ve içinde p (پ) harfi ile karşılanırken kelime sonunda daha ziyade b (ب) harfi kullanılmıştır.

/ **s** / ünsüzü kalın sıradan kelimelerde düzenli olarak ṣ (ص), ince sıradan gelen kelimelerde ise s (س) ile yazılmıştır. İstisna teşkil eden kelimeler ise çok azdır: *seçüp* (صچوب) 1a-8, *sanasın* (سناسين) 18a-13, *sarāyda* (صرايدا) 34a-17, *sil* (صيل) 59b-4.

Eski Türkçede / t /li olan bazı kelimelerin Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde /d/ye dönüştüğü bilinmektedir. Bu durum bu metinde de söz konusu olup bazen aynı kelimenin her iki şekilde yazımıyla karşılaşmaktayız:

/ t / ünsüzünün korunduğu kelimeler:

ṭaġ-, ṭam-, ṭamu, ṭamar, ṭanuḳlıḳ, ṭaŋla-, ṭap-, ṭapu, ṭart-, ṭaşla-, ṭaşra, ṭatlu, ṭavul, ṭay, tüttür-, ṭın-, ṭoġra-, ṭon, ṭonan-, ṭoŋuz, ṭulun-, ṭuz.

t- > d- değişmesine uğramış kelimeler:

dad daġıt-, daḫı, daşı-, darlıḳ, darıl-, dar, dayan-, dayı, dė-, dede, deg-, degin, degirman, degüşür-, dek, del-, delim, delü, delüh, delür-, dem, demür, denk, deŋiz, dep-, depele-, depril-, dėr-, deve, devşür-, dıŋsuzın, dırnaḳ, dip, dik-, dil, dile-, dilek, diŋ-, diŋel-, diŋle-, diŋlen-, direk, diri, dirlik, diş, dişi, ditre-, diz, doḳun-, dög-, dört, dön-, döş, döşe-, döşek, dudaḳ, duzaḳ, dügün, dükel, dükeli, düken-, dün, dür-, dürlü, düş-, dürt-, düş, düşün-, düz, düz-.

Metinde her iki ünsüzle de yazılmış olan kelimeler:

daġ / ṭaġ, daġıl- / ṭaġıl-, daḳ- / ṭaḳ-, dal- / ṭal-, daŋ / ṭaŋ, dan- / ṭan-, daş / ṭaş, daş- / ṭaş-, derle- / terle-, dök- / tök-, dökül- / tökül-, doġ- / ṭoġ-, doġrı / ṭoġrı, dol- / ṭol-, dolu / ṭolu, doy- / ṭoy-, dur- / ṭur-, dut- / ṭut-, duy- / ṭuy- .

Eski Türkçedeki /k/ ile başlayan bazı kelimeler, Batı Türkçesinde /g/ ye dönmüşlerdir. Metnimizde k/g sesleri tek bir harfle kef (ك) karşılandığı için kelimenin hangi harfe sahip olduğu konusunda, dönemin kabul edilen sesleri esas alınmıştır.

k- > g- değişmesine uğramış kelimeler:

ġece, ġeç, geç-, geçür-, gel-, genç, ġerçek, ġerdek, ger-, gemi, gerek, ġerü, get-, getür-, gez-, gibi, gevde, gider-, gir-, gey-, git-, giz, gizle-, gizlü, göç, gök, gökyüzi, gögüs, gökçek, gölge, göm-, göndür-, gönen-, göz, görüş-, göster-, gözet-, gözgü, güç, gül-, güldür-, gümüş, gün, günlik, gündüz, güneş, gürle-, güvegi, güt-.

Günümüzde Anadolu ağızlarında sıklıkla rastlanan ḳ-/ġ- değişmesinin metnimizde az da olsa örneği bulunmaktadır. *ḳargı* kelimesi metnimizde hem *ḳargı*, hem de *ġargı* olarak, *koy-* fiili de hem *ḳoy-*, hem de *ġoy-* biçiminde iki şekilde geçmektedir. Bunların yanı sıra Arapça bir kelime olan *ḳadırġa* , *ġadırġa* ve Farsça *ḳavġa* kelimesi de *ġavġa* biçiminde yazılmıştır.

ç/ş değişimi, metnimizde her iki şeklini de gördüğümüz bazı fiil köklerinde bulunmaktadır. Bu fiiller şunlardır: *geç-/geş-, iç-/iş-, göş-, aç-/aş-, kaç-/kaş-, saç-/saş-.*

Türkçenin her döneminde olduğu gibi, metnimizde de ünlülerin kalınlık-incelik uyumu bakımından sağlam olduğu söylenebilir. Ancak buna istisna teşkil edecek kelimeler de yok değildir. -ḳı/-ki aitlik eki *ḳanḳı* kelimesinde uyuma bağlı şekilde kendini gösterirken

dīvārındaki kelimesinde, günümüzde olduğu gibi uyum dışıdır. Günümüzde *" l "* sesinin inceltici özelliğinden dolayı ince sıradan ekle oluşturulan *helal-lik* kelimesi metnimizde *ḥelal-lıḳ* biçiminde kalın sıradan -lıḳ ekiyle oluşturulmuştur.

Düzlük-yuvarlaklık bakımından ünlü uyumunun Eski Türkçeden beri sağlam kuralları olmadığı bilinmektedir. Türkçenin tarihî dönemleri içerisinde çeşitli sebeplerle yuvarlaklaşmanın yoğun olduğu Eski Anadolu Türkçesi'nde bu uyumsuzluk, kendini daha da kuvvetli göstermektedir. Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerini barındıran metnimizde de düzlük-yuvarlaklık uyumundan söz etmek pek mümkün olmamakla birlikte; ḳapıġ > *ḳapu*, ṣarıġ > *ṣaru*, ṭapıġ > *ṭapu* gibi kelimelerde kelime sonu -g/-ġ sesinin düşmesiyle meydana gelen yuvarlaklaşmalar, *demür* örneğinde olduğu gibi dudak ünsüzü sebebiyle oluşan yuvarlaklaşmalar, *artuḳ*, *ayruḳ*, *içerü* (iç-gerü) gibi aldığı ek sebebiyle oluşan yuvarlaklıklar ve *aġu*, *altun*, *berü*, *gėrü*, *oḳı-*, *incü*, *ḳamu*, *yılduz*, *ḳarşu*, *ḳayġu*, *kendü* (bu kelime metninde 10 kez *kendi* biçiminde uyuma girmiş biçimde karşımıza çıkmaktadır.), gibi Eski Türkçeden beri yuvarlak ünlülü kelimeler görülür. Bunların dışında *kesüp*, *ḳıġırtuban, ḳıldum*, *bildüm*, *elimdedür*, *ėrdürdi*, *etmişdür*, *geçürdi*, *ansuz*, *yetürmişsin*, *bildük*, *atanuŋ*, *yerlü*, *binevüz*, *senüŋ* gibi yuvarlak ve *durmışlar*, *ḥaḳ mıdur*, *ḳapusın*, *ṭonı*, *ḳuyumcı*, *uġrulıḳ* gibi düz ünlüye sahip ekler sebebiyle oluşan uyumsuzluklar da vardır.

Metnimizde Türkçe iki kelimede ön seste /y/ türemesi olmuştur. Bunlardan *yeriş-* fiili 3 kez, *yıraḳ* kelimesi ise 2 kez geçmektedir.

Ünlü düşmesi, kelime başında ve daha çok kelime ortasında görülen bir ses olayıdır. Türkçede orta heceler vurgusuz olduğundan kelime ortasında ünlü düşmesi çok fazla meydana gelmektedir. Metnimizde de kelime ortasında ünlü düşmeleri çok sık görülürken, kelime başında ısır- fiili metnin iki yerinde *ṣır-* biçiminde karşımıza çıkmaktadır: *ṣıruban* 25a-10, 31b-16.

İki veya daha çok heceli kelimelerin sonundaki -g/-ġ ile eklerin sonunda bulunan -g/-ġ ünsüzleri Batı Türkçesinde düşmüştür. Metnimizde bu hadiseye örnek kelimeler olduğu gibi -g-/-ġ ünsüzünün düşmemiş olduğu örnekler de mevcuttur: "bir maddenin dilde bıraktığı yakıcı tat" anlamındaki *acı* 21b-8 kelimesinde /ġ/ ünsüzü düşmüş biçimde görülürken, "dert, ıztırap" anlamındaki *acı* kelimesinde ise /ġ/ ünsüzü korunmuş bir biçimde *acıġ* 83a-14 kelimesi karşımıza çıkmaktadır. Bunun dışında *çeri* (<çerig), *ḳatı* (<ḳatıġ), *nite* (<ne+teg), *ḳamu* (<ḳamuġ), *ḳapu* (<ḳapıġ), *ölü* (<ölüg), *ṭapu* (< *tapuġ*) gibi kelimelerde de *-g/-ġ* sesinin düşme hadisesi söz konusudur.

Metnimizde yer değiştirme olayı, derviş > *devriş* 9a-18, uġrun > *urġun* 33a-5 (*urḳun* 70a-11 biçimiyle de geçmektedir.), ezke- > *ekze-* 53a-9 kelimelerinde görülmektedir.

Metinde ek uyumsuzluğu görülen örnekler bulunmaktadır. Bunlar ise daha çok *-ġıl/-gil* emir eki ve *-lıḳ/-lik* yapım ekiyle oluşturulan kelimelerde görülür: *anlagil* 24a-7, *dėmeġıl* 31b-2, *ḳaşmagil* 39b-2, *ėtġıl* 49b-4, *çalgil* 88b-2; *dünyālik* 1b-5.

Metinde *aṣṣı* (<aşığ), *ışṣı* (<ışığ), *yeddi* gibi kelimelerde ünsüz ikizleşmesi olayı görülmektedir.

Metinde *bu* işaret zamirinin çokluk hâli hem zamir n'li *bunlar* biçiminde, hem de Eski Türkçede görüldüğü gibi zamir n'siz *bular* şeklinde geçmiştir.

Metnin kelime yapımı ve türleri bakımından incelendiğinde Eski Anadolu Türkçesi özelliklerine sahip olduğu anlaşılmıştır. Eser sade ve akıcı bir dille yazılmıştır. Kullanılan yabancı asıllı kelimelerin çoğu günümüzde de bilinen ve kullanılan kelimelerdir. İçerisinde bol bol deyim ve atasözü geçen eserde "*kara kura geçe göçe (ıvır zıvır, değersiz şeyler)"* gibi başka hiçbir yerde karşılaşılmayıp, metindeki durumuna göre kendimizin anlamlandırdığı ifadeler olduğu gibi "*delüh, esbab*" gibi ağızsal özellikler taşıyan kelimeler ile *gelmiy* (79a-13), *gidiyken* (92b-14) gibi örneklerde rastlanan şimdiki zaman ekinin standart Türkçede görülmeyen bir çekimi de yine metinde dikkat çeken hususlardandır.

Metnin söz varlığı istatiksel olarak değerlendirildiğinde ise şu sonuca ulaşılmıştır:

Türkçe	1334	% 45
Arapça	1072	% 36
Farsça	477	% 16
Arapça + Türkçe	21	% 0,7
Farsça + Türkçe	18	% 0,6
Farsça + Arapça	33	% 1,1
Arapça+ Farsça	9	% 0,3
Toplam	2964	~ %100

KAYNAKÇA

AKALIN M., Tarhî Türk Şiveleri, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1992.

AKTAŞ H., Abdurrahman Gubârî, Yûsuf u Züleyha, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2006

ARAT R. R., "Anadolu Yazı Dilinin Tarihi İnkişafına Dâir", V. Türk Tarihi Kongresi, Makaleler C. 1. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1987.

ARAT R. R., "Türkçe Metinlerde e/i Meselesine Dair" Rocnik Orientalististyczny, XVII, 1953; Makaleler C. 1. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1987.

ARAT R. R., "Anadolu Yazı Dilinin Tarihî İnkişafına Dair", Makaleler Cilt1, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1987.

ARAT R. R., Edib Ahmed b. Mahmud Yüknekî, Atebetü'l-Hakâyık, TDK Yayınları, Ankara, 2006.

ATA A., Kısasü'l-Enbiya, I (Giriş-Metin, Transkripsiyon), TDK Yayınları, Ankara 1997.

ATALAY B., Divanü Lûgat-it Türk Dizini-Endeks, TDK Yayınları, Ankara 1999.

AYAN G., "Ahmed Yesevi Etkisiyle Yazılan İki Yûsuf u Züleyhâ" Selçuk Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Araştırmaları Dergisi, Sayı:3, Konya 1997.

AZAMAT N., "Yeni Bir Ahmedî ve İki Eseri: Yûsuf ve Zeliha, Esrarnâme Tercümesi", Osmanlı Araştırmaları VII-VIII., 1988.

BARUTÇU ÖZÖNDER S., Ali Şîr Navâyî, Muhâkemetü'l-Lügateyn, İki Dilin Mukayesesi, TDK Yayınları, Ankara, 1996.

CAFEROĞLU A., Türk Dili Tarihi, Enderun Yayınları, İstanbul 1984.

CAFEROĞLU A., Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü, TDK Yayınları, İstanbul 1958.

CAFEROĞLU A.,"Türkçemizde -gıl ve –gil Emir Eki", TDAY Belleten, Ankara, 1963.

CANPOLAT M., "Arap Yazılı Türk Alfabesinin Gelişmesi", Harf Devrimi'nin 50. Yılı Sempozyumu, TTK Yayınları, Ankara, 1991, s.49-50.

CİN A., Ali, Kıssa-i Yûsuf (Metin-İnceleme-Dizin), Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora tezi, Ankara 2004.

CİN A., "Ali'nin Kıssa-i Yûsuf Adlı Eserinin Türkiye Yazması" V. Uluslar arası Türk Dili Kurultayı Bildirileri, 20-26 Eylül 2004 TDK Yayınları, c. I, Ankara 2004.

ÇAĞATAY S., Türk Lehçeleri Örnekleri, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1963.

ÇAĞATAY S., "Eski Osmanlıca Üzerine Bazı Notlar" Türkoloji Dergisi C.II, sayı 2, Ankara 1944.

ÇETİN N., "Yeni Türk Şairinin 'Yûsuf ve Züleyhâ Hikâyesi' Duyarlılığı" Türkoloji Dergisi, XIII. cilt, sayı I, Ankara 2000.

ÇETİNKAYA Ü., Aşk Mesnevilerinde Kadın (Yûsuf u Züleyha ve Hüsrev ü Şirin Mesnevileri), Ankara Ünv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara 2008.

DEVELLİOĞLU F., Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitabevi, Ankara 2003.

DİLÇİN D., Şeyyad Hamza, Yûsuf u Züleyha, TDK Yayınları, İstanbul, 1946.

EMİNOĞLU E., Şeyyad Hamza, Destân-ı Yûsuf, IQ Yayınları, İstanbul, 2008.

ERGİN M., Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınları, İstanbul, 2004

ERTAYLAN İ. H., "Türk Dilinde Yazılan İlk Yûsuf ve Züleyhâ", İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, İstanbul 1948.

GÜLSEVİN G., "Eski Anadolu (Türkiye) Türkçesinde 3. Kişi İyelik Ekinin Özel kullanışı", Türk Dili, S.466, s.276-279, Ekim 1990.

GÜLSEVİN G., Eski Anadolu Türkçesinde Ekler, TDK Yayınları, Ankara, 1997.

GÜLSEVİN G., BOZ E., Eski Anadolu Türkçesi, Gazi Kitabevi, Ankara, 2004.

GÜMÜŞKILIÇ M., "Orta Osmanlıcada İmla-Telaffuz İlişkisi" Turkish Studies Volume 3/6 Fall 2008.

HACIEMİNOĞLU N., Türk Dilinde Edatlar, Milli eğitim Basımevi, İstanbul 1974.

KARAHAN L., Erzurumlu Darir-Kıssa-yı Yûsuf, TDK Yayınları, Ankara, 1994

KARAMANLIOĞLU A. F., Gülistan Tercümesi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1978.

KAVCAR C., "Hamdullah Hamdi'nin Yûsuf u Züleyha'sı", TDAY Belleten, Ankara, s.1968-1969

KOCAOĞLU T., "Tarihî Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı ė/i Meselesi", Türk Kültürü, Ankara, S.483-484 (Temmuz-Ağustos 2003)

KORKMAZ Z., Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil bilgisi), TDK Yayınları, Ankara 2003.

KORKMAZ Z., "Türkiye Türkçesindeki -madan/-meden<-madın/-medin Zarf fiil Ekinin Yapısı Üzerine", Türkoloji Dergisi, C.II, s.259-269, Ankara, 1965

KORKMAZ Z., "Türkçede ek Yığılması Olaylarının Meydana Gelişi Üzerine", TDAY Belleten s. 173-180, 1960.

KORKMAZ Z., "Eski Türkçedeki Oğuzca Belirtiler", Bilimsel Bildiriler 1972, TDK Yayınları, Ankara, s. 433-446, 1975.

KORKMAZ Z., "Eski Osmanlı Kaynaklarının Yayınında Transkripsiyonla İlgili Değerlendirmeler", Türk Dili Üzerine Araştırmalar, C. I., TDK. Yayınları, s. 491-508, 1995.

KÖKTEKİN K., “Bir Yûsuf ve Zeliha Şairi Süle Fakih ve Eseri”, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi S.4 Erzurum, 1996

KÖKTÜRK Ş., “Halil Oğlu Ali’nin Yûsuf ve Zeliha Hikâyesi” , Türkish Studies, Volume 2/4 Fall 2007.

LEVEND A. S., “Divan Edebiyatı’nda Hikâye” Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, Ankara 1967.

LEVEND A. S., “Hamdi’nin Yûsuf u Züleyhâsı” Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, Ankara 1968.

MANSUROĞLU M., “Sultan Veledin Türkçe Manzumeleri”, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1958.

MANSUROĞLU M., “Şeyyâd Hamza’nın Doğu Türkçesine Yaklaşan Manzumesi” TDAY Belleten, Ankara 1956.

ÜNVER İ., “Sulı, Suli, Sula, Sule ve Süli Fakih Rivâyetleri Üzerine”, Türkoloji Dergisi, Dil ve Edebiyat Araştırmaları Derneği Yay., no: 2 XIV. C.1, Ankara, 2001

Tarama Sözlüğü, Türk Dili Kurumu Yayınları, Ankara 2006.

TİMURTAŞ F. K., Eski Türkiye Türkçesi, Akçağ Yay. Ankara, 2005

TİMURTAŞ F. K., “Batı Türkçesi”, Türk Dünyası El Kitabı”, C. II, TKAE Yay., s.120-146, 1994.

YILDIZ O., Şeyyad Hamza, Yûsuf u Züleyha, Akçağ Yayınları, Ankara, 2008.

ÖZGEÇMİŞ

15.04.1985 tarihinde Kırıkkale'de doğdu. İlkokulu Şehitler İlköğretim Okulu'nda, ortaokulu Mustafa Necati İlköğretim Okulu'nda ve liseyi Kırıkkale Anadolu Lisesi'nde bitirdi. 2005-2009 yılları arasında Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladı.

2009 yılında Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yüksek lisans programına başladı. Haziran 2010 - Ekim 2011 tarihleri arasında aynı üniversitede araştırma görevliliği yaptı. Yüksek Lisans Tezinin konusu "*18. Yüzyıla Ait Bir Kıssa-yı Yûsuf (Giriş, İnceleme, Metin, Dizin)*"dir.

Şu anda Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde araştırma görevliliği yapmaktadır.